SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1996-1997

22 OCTOBRE 1996

Proposition de loi modifiant certaines dispositions du Code judiciaire en ce qui concerne le personnel des greffes et des parquets

Proposition de loi relative au recrutement, à la promotion et à l'évaluation des greffiers, secrétaires et membres du personnel de l'ordre judiciaire

RAPPORT

FAIT AU NOM
DE LA COMMISSION
DE LA JUSTICE
PAR MM. **BOURGEOIS ET HOTYAT**

Ont participé aux travaux de la commission :

1. Membres effectifs : MM. Lallemand, président; Coveliers, Mmes de Bethune, Delcourt-Pêtre, MM. Desmedt, Erdman, Foret, Goris, Mahoux, Mme Maximus, MM. Raes, Vandenberghe; Bourgeois et Hotyat, rapporteurs.

2. Membres suppléants : MM. Caluwé, D'Hooghe, Hatry, Mme Merchiers, MM. Mouton et Pinoie.

3. Autres sénateurs : MM. Destexhe et Loones.

Voir :

Documents du Sénat :

1-270 - 1995/1996 :

N° 1 : Proposition de loi.
N° 2 : Amendements.

1-147 - 1995/1996 :

N° 1 : Proposition de loi.
N° 2 : Amendements.

1 - 270/3

BELGISCHE SENAAT

ZITTING 1996-1997

22 OKTOBER 1996

Wetsvoorstel tot wijziging van sommige bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek met betrekking tot het personeel van de griffies en parketten

Wetsvoorstel betreffende de aanwerving, de bevordering en de beoordeling van griffiers, secretarissen en personeel van de rechterlijke orde

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE JUSTITIE
UITGEBRACHT
DOOR DE HEREN **BOURGEOIS EN HOTYAT**

Aan de werkzaamheden van de Commissie hebben deelgenomen :

1. Vaste leden : de heren Lallemand, voorzitter; Coveliers, de dames de Bethune, Delcourt-Pêtre, de heren Desmedt, Erdman, Foret, Goris, Mahoux, mevr. Maximus, de heren Raes, Vandenberghe; Bourgeois en Hotyat, rapporteurs.

2. Plaatsvervangers : de heren Caluwé, D'Hooghe, Hatry, mevr. Merchiers, de heren Mouton en Pinoie.

3. Andere senatoren : de heren Destexhe en Loones.

Zie :

Gedr. St. van de Senaat :

1-270 - 1995/1996 :

Nr. 1 : Wetsvoorstel.
Nr. 2 : Amendementen.

1-147 - 1995/1996 :

Nr. 1 : Wetsvoorstel.
Nr. 2 : Amendementen.

SOMMAIRE

Pages

1. Introduction 5
2. Procédure 6
   a) Examen conjoint 6
   b) Audition 6
   c) La déclaration d'intention commune des acteurs de la justice 8
   d) Complément d'information 9
3. Point de vue du ministre de la Justice 10
4. Audition 12
   A. Point de vue et observations de la C.E.N.E.G.E.R. et des organisations professionnelles représentatives 12
      1. Confédération nationale des greffiers, secrétaires des parquets et du personnel des greffes et parquets des cours et tribunaux (C.E.N.E.G.E.R.) 12
         a) Introduction 12
         b) Point de vue 12
            1. Proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts 12
            2. Proposition de loi de MM. Erdman, Lallemand et consorts 14
      2. Centrale chrétienne des services publics (C.C.S.P.) 17
         a) Introduction 17
         b) Proposition de rechange relative au recrutement et à la promotion dans des conditions d'objectivité des greffiers, des secrétaires du parquet et d'autres membres du personnel de l'ordre judiciaire 18
            1. Observations préalables 18
            2. Proposition 20
               1. Recrutement et promotion de membres du personnel suivant un régime différent de celui des présentations (listes doubles ou autres) . 20
               2. Recrutement ou promotion de membres du personnel selon le système de nomination sur présentation de candidatures par les autorités judiciaires 23
               3. Recrutement, nomination ou promotion de membres du personnel de la Cour de cassation . . . 24
               4. Régime transitoire 24
      3. Syndicat libre de la fonction publique (S.L.F.P.) 25
         a) Point de vue concernant la proposition de loi de MM. Erdman, Lallemand et consorts 25
         b) Point de vue concernant la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts . . 25
         c) Note concernant la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts 28
            1. Conditions de nomination à la fonction de greffier en chef de la Cour de cassation (art. 35) 29
            2. Mesure transitoire (art. 68) 31
   B. Échange de vues 32

INHOUD

Blz.

1. Inleiding 5
2. Procedure 6
   a) Gezamenlijke behandeling 6
   b) Hoorzitting 6
   c) De gemeenschappelijke intentieverklaring van de actoren van de Justitie 8
   d) Aanvullende informatie 9
3. Standpunt van de minister van Justitie 10
4. Hoorzitting 12
   A. Standpunt en opmerkingen van C.E.N.E.G.E.R. en de representatieve vakorganisaties 12
      1. Nationale Confederatie der griffiers, parketsecretarissen en personeel van de griffies en de parketten van hoven en rechtbanken (C.E.N.E.G.E.R.) 12
         a) Inleiding 12
         b) Standpunt 12
            1. Wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s. 12
            2. Wetsvoorstel van de heren Erdman en Lallemand c.s. 14
      2. Christelijke Centrale der openbare diensten (C.C.O.D.) 17
         a) Inleiding 17
         b) Alternatief voorstel ter objectivering van de aanwerving en bevordering van griffiers, parketsecretarissen en andere personeelsleden van de rechterlijke macht . 18
            1. Voorafgaande opmerkingen 18
            2. Voorstel 20
               1. Aanwerving en bevordering van personeelsleden volgens een ander stelsel dan dit van voordrachten (dubbellijsten of andere) 20
               2. Aanwerving of bevordering van personeelsleden volgens het stelsel van benoemingen op voordracht van kandidaturen door de gerechtelijke overheden 23
               3. Aanwerving, benoeming of bevordering van personeelsleden van het Hof van Cassatie 24
               4. Overgangsregeling 24
      3. Vrij Syndicaat van het openbaar ambt (V.S.O.A.) 25
         a) Standpunt met betrekking tot het wetsvoorstel van de heren Erdman en Lallemand c.s. 25
         b) Standpunt met betrekking tot het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s. . 25
         c) Nota betreffende het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s. 28
            1. De benoemingsvoorwaarden voor het ambt van hoofdgriffier van het Hof van Cassatie (art. 35) 29
            2. Overgangsbepaling (art. 68) 31
   B. Gedachtewisseling 32

5. Rapport final de la concertation entre les représentants du ministre de la Justice et de la ministre de l'Emploi et du Travail, le Ministère de la Justice, la C.E.N.E.G.E.R. et les trois organisations professionnelles représentatives 39
   1. Proposition de loi de MM. Erdman, Lallemand et consorts 40
   2. Proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts 44
6. Aperçu de la procédure de nomination actuelle du personnel administratif des greffes et des parquets, des greffiers et des secrétaires — note du ministre de la Justice 46
   A. Personnel administratif 46
   B. Greffiers 51
   C. Personnel des parquets 52
7. Discussion générale 54
   A. Considérations générales 54
   B. Aperçu des points noirs et des solutions formulées par la commission 60
8. Discussion des articles 79
   A. Options de base 79
   B. Procédure 85
   C. Discussion 85
      Article premier 85
      Article 2 85
      Article 3 88
      Article 4 90
      Article 5 91
      Article 6 91
      Article 7 92
      Article 8 92
      Article 9 94
      Article 10 94
      Article 11 94
      Article 12 95
      Article 13 95
      Article 14 95
      Article 15 96
      Article 16 98
      Article 17 99
      Article 18 99
      Article 19 99
      Article 20 102
      Article 21 102
      Article 22 103
      Article 23 103
      Article 24 103
      Article 25 103
      Article 26 104
      Article 27 105
      Article 28 109
      Article 29 110
      Article 30 110
      Article 31 111
      Article 32 113
      Article 33 113
      Article 34 113
      Article 35 115
      Article 36 118
      Article 37 119
      Article 38 120
      Article 39 123
      Article 40 124

5. Eindverslag van het overleg tussen de vertegenwoordigers van de minister van Justitie en de minister van Arbeid en Tewerkstelling, het ministerie van Justitie, C.E.N.E.G.E.R. en de drie representatieve vakorganisaties 39
   1. Wetsvoorstel van de heren Erdman en Lallemand c.s. 40
   2. Wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s. . . 44
6. Overzicht van de huidige benoemingsprocedure voor het administratief personeel van de griffies en de parketten, de griffiers en de secretarissen — nota van de minister van Justitie 46
   A. Administratief personeel 46
   B. Griffiers 51
   C. Personeel van de parketten 52
7. Algemene bespreking 54
   A. Algemene beschouwingen 54
   B. Overzicht van de knelpunten en de door de commissie geformuleerde oplossingen 60
8. Artikelsgewijze bespreking 79
   A. Basisopties 79
   B. Procedure 85
   C. Bespreking 85
      Artikel 1 85
      Artikel 2 85
      Artikel 3 88
      Artikel 4 90
      Artikel 5 91
      Artikel 6 91
      Artikel 7 92
      Artikel 8 92
      Artikel 9 94
      Artikel 10 94
      Artikel 11 94
      Artikel 12 95
      Artikel 13 95
      Artikel 14 95
      Artikel 15 96
      Artikel 16 98
      Artikel 17 99
      Artikel 18 99
      Artikel 19 99
      Artikel 20 102
      Artikel 21 102
      Artikel 22 103
      Artikel 23 103
      Artikel 24 103
      Artikel 25 103
      Artikel 26 104
      Artikel 27 105
      Artikel 28 109
      Artikel 29 110
      Artikel 30 110
      Artikel 31 111
      Artikel 32 113
      Artikel 33 113
      Artikel 34 113
      Artikel 35 115
      Artikel 36 118
      Artikel 37 119
      Artikel 38 120
      Artikel 39 123
      Artikel 40 124

Article 41 125
Article 42 126
Article 43 127
Article 44 128
Article 45 129
Article 46 131
Article 47 131
Article 48 139
Article 49 139
Article 50 140
Article 51 141
Article 52 142
Article 53 143
Article 54 144
Article 55 144
Article 56 146
Article 57 146
Article 58 147
Article 59 148
Article 60 150
Article 61 151
Article 62 151
Article 63 151
Article 64 152
Article 65 153
Article 66 153
Article 67 170
Article 68 170
Article 69 171
Article 70 171
Article 71 172
Article 72 173
Article 73 175
Article 74 175
Article 75 176
Article 76 176
Article 77 178
Article 78 180
Article 79 181
Article 80 181
Article 81 183
Article 82 185
Article 83 186
Article 84 187
Article 85 188
Article 86 189
Article 87 189
Article 88 190
Article 89 190
Article 90 190
Article 91 191
Article 92 193
Article 93 198
Article 94 198
Article 95 198
Article 96 199
Article 97 200

9. Vote final 200

10. Texte adopté par la commission 202

Artikel 41 125
Artikel 42 126
Artikel 43 127
Artikel 44 128
Artikel 45 129
Artikel 46 131
Artikel 47 131
Artikel 48 139
Artikel 49 139
Artikel 50 140
Artikel 51 141
Artikel 52 142
Artikel 53 143
Artikel 54 144
Artikel 55 144
Artikel 56 146
Artikel 57 146
Artikel 58 147
Artikel 59 148
Artikel 60 150
Artikel 61 151
Artikel 62 151
Artikel 63 151
Artikel 64 152
Artikel 65 153
Artikel 66 153
Artikel 67 170
Artikel 68 170
Artikel 69 171
Artikel 70 171
Artikel 71 172
Artikel 72 173
Artikel 73 175
Artikel 74 175
Artikel 75 176
Artikel 76 176
Artikel 77 178
Artikel 78 180
Artikel 79 181
Artikel 80 181
Artikel 81 183
Artikel 82 185
Artikel 83 186
Artikel 84 187
Artikel 85 188
Artikel 86 189
Artikel 87 189
Artikel 88 190
Artikel 89 190
Artikel 90 190
Artikel 91 191
Artikel 92 193
Artikel 93 198
Artikel 94 198
Artikel 95 198
Artikel 96 199
Artikel 97 200

9. Eindstemming 200

10. Tekst aangenomen door de commissie 202

La Commission de la Justice a examiné les deux propositions de loi au cours de ses réunions des 19 et 26 mars, 2 avril, 7 et 14 mai, 25 et 26 juin, 2 et 16 juillet et 16 et 22 octobre 1996.

1. INTRODUCTION

Dès le début de l'examen, la commission a choisi, avec l'accord des auteurs, d'examiner les deux propositions de loi comme si elles formaient un tout, et ce, en raison de leur connexité et de leur complémentarité.

En effet, elles concernent toutes les deux le statut des greffiers, des secrétaires et du personnel de l'ordre judiciaire, mais elles comportent des accents qui leur sont propres.

C'est ainsi que la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts modifiant certaines dispositions du Code judiciaire en ce qui concerne le personnel des greffes et des parquets opte pour une démarche plus large, dans la mesure où elle vise non seulement «*une revalorisation du personnel des greffes et des secrétariats*», mais aussi, «*d'une manière générale, à renforcer l'efficacité du fonctionnement des greffes et des secrétariats des parquets*» (*cf.* doc. Sénat, 1995-1996, nº 1-270/1, p. 1).

C'est pourquoi les auteurs ont estimé qu'il convenait de situer l'ensemble du problème dans un cadre plus large. Cela signifie que l'on ne s'est pas contenté d'arrêter des critères objectifs de recrutement, de nomination et de promotion, mais que l'on s'est également attaché à définir des structures, des compétences et des missions, en particulier pour ce qui est des greffiers et des secrétaires.

Dans les développements, les auteurs expriment leur choix comme suit:

«Par la présente proposition, nous entendons:

— revaloriser la fonction de greffier et celle de secrétaire, chacune dans l'optique du service pour lequel elles sont prévues;

— dans la mesure du possible, prévoir des titres égaux pour les fonctions comparables des membres des greffes et des secrétariats des parquets;

— dans la mesure du possible toujours, uniformiser les conditions de recrutement, de promotion et de nomination pour les fonctions comparables des membres des greffes et du personnel des secrétariats des parquets;

— donner de nouvelles dimensions aux fonctions de greffier et de secrétaire et les adapter aux besoins nouveaux;

— convertir le stage effectué par les licenciés en droit dans les greffes et les parquets en prestations de services effectives;

De commissie voor de Justitie heeft de beide wetsvoorstellen onderzocht tijdens haar vergaderingen van 19 en 26 maart, 2 april, 7 en 14 mei, 25 en 26 juni, 2 en 16 juli en 16 en 22 oktober 1996.

1. INLEIDING

Vanaf de aanvang van het onderzoek heeft de commissie er met de instemming van de indieners de voorkeur aan gegeven de twee wetsvoorstellen vanwege hun samenhang en complementariteit als een geheel te behandelen.

Ze betreffen immers allebei het statuut van de griffiers, de secretarissen en het personeel van de rechterlijke orde, maar leggen daarin wel eigen accenten.

Zo opteert het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s. tot wijziging van sommige bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek met betrekking tot het personeel van de griffies en parketten voor een bredere aanpak doordat het «*naast een herwaardering van het griffie- en secretariaatspersoneel, een efficiëntere werking van de griffies en van de secretariaten van de parketten tot doel heeft*» (*cf.* Gedr. St., Senaat, 1995-1996, nr. 1-270/1, blz. 1).

De auteurs hebben het derhalve opportuun geacht de hele problematiek in een ruimer kader te plaatsen. Dit betekent dat niet alleen aandacht werd geschonken aan het vastleggen van objectieve aanwervings-, benoemings- en bevorderingscriteria, maar ook aan de omschrijving van structuren, bevoegdheden en taken, inzonderheid die van de griffiers en de secretarissen.

In hun toelichting verwoorden zij deze keuze als volgt:

«Wij wensen door dit voorstel:

— het ambt van griffier en dit van secretaris te herwaarderen, ieder in functie van de dienst waarvoor ze voorzien zijn;

— in de mate van het mogelijke, in gelijke titels te voorzien voor vergelijkbare ambten van de leden van de griffies en van de secretariaten van de parketten;

— de aanwervings-, bevorderings- en benoemingsvoorwaarden voor vergelijkbare ambten van de leden van de griffies en van het personeel van de secretariaten van de parketten, steeds in de mate van het mogelijke, gelijk te schakelen;

— nieuwe dimensies te creëren voor de ambten van griffier en secretaris en deze aan te passen aan de nieuwe noden;

— de stage ter griffie of bij het parket van de licentiaten in de rechten om te zetten in een effectieve dienstuitoefening;

— *adapter le statut du personnel administratif des greffes et des parquets et faire disparaître certaines anomalies.»*

(*Cf.* doc. Sénat, 1995-1996, nº 1-270/1, p. 2)(1).

La proposition de loi de MM. Erdman, Lallemand et consorts relative au recrutement, à la promotion et à l'évaluation des greffiers, secrétaires et membres du personnel de l'ordre judiciaire est centrée, comme le suggère son intitulé, sur le développement de certains aspects fondamentaux caractéristiques d'un statut moderne du personnel, que les auteurs estiment indispensable à une gestion adéquate et efficace des cours et tribunaux et donc à une administration rapide de la justice.

La *ratio legis* qui sous-tend cette proposition peut se résumer à un seul principe, à savoir celui de l'objectivité lors du recrutement, de la nomination et de l'évaluation des membres du personnel des greffes et des parquets.

C'est ainsi que le personnel des greffes et des parquets serait recruté non plus sur la base de l'«examen de maturité» actuel, mais par le biais d'un concours organisé, non plus par le ministère de la Justice, mais par le Secrétariat permanent de recrutement.

«Vu sa grande expérience en matière, notamment, de recrutement de fonctionnaires et de personnel diplomatique, le Secrétariat permanent de recrutement est le service le plus indiqué pour organiser ces examens, le concours actif et l'apport spécialisé de collaborateurs du département et de la magistrature restant, bien entendu, indispensable.»

(*Cf.* doc. Sénat, 1995-1996, nº 1-147/1, pp. 2 et 3)(1).

2. PROCÉDURE

a) Examen conjoint

L'on a déjà souligné, dans l'introduction, que les deux propositions de loi ont été considérées, lors de la discussion des articles, comme un texte unique, qui a été amendé par les auteurs comme par le Gouvernement (*cf.* ci-dessous).

b) Audition

Au début de la discussion, l'on a proposé d'organiser une audition des organisations syndicales représentatives des catégories professionnelles visées par les deux propositions de loi.

(1) Pour un commentaire détaillé, il est renvoyé aux développements de la proposition de loi.

— *het statuut van het administratief personeel van de griffies en parketten aan te passen en bepaalde anomalieën weg te werken.»*

(*Cf.* Gedr. St., Senaat, 1995-1996, nr. 1-270/1, blz. 2)(1).

Het wetsvoorstel van de heren Erdman en Lallemand c.s. betreffende de aanwerving, de bevordering en de beoordeling van griffiers, secretarissen en personeel van de rechterlijke orde is, zoals het opschrift laat uitschijnen, toegespitst op de uitwerking van enkele fundamentele aspecten van een eigentijds personeelsstatuut, hetwelk volgens de indieners onontbeerlijk is voor een goed en efficiënt beheer van de hoven en rechtbanken en dus voor een vlotte rechtsbedeling.

De *ratio legis* van dit voorstel kan kernachtig worden weergegeven met één enkel begrip: objectiviteit bij de aanwerving, de benoeming en de beoordeling van de leden en het personeel van de griffies en de parketten.

Zo zou het personeel van de griffies en de parketten niet meer op grond van het huidige «maturiteitsexamen» worden aangeworven, maar via een vergelijkend examen, dat niet meer door het ministerie van Justitie zou worden georganiseerd, maar door het Vast Wervingssecretariaat.

«Gezien de ruime ervaring die het Vast Wervingssecretariaat heeft met o.m. de werving van ambtenaren en diplomatiek personeel, is deze dienst het beste geschikt om deze examens te organiseren. Uiteraard blijft daarbij de actieve medewerking en deskundige inbreng van medewerkers van het departement en het gerecht onontbeerlijk.»

(*Cf.* Gedr. St., Senaat, 1995-1996, nr. 1-147/1, blz. 2 en 3)(1).

2. PROCEDURE

a) Gezamenlijke behandeling

In de inleiding is reeds aangestipt dat de twee wetsvoorstellen ter gelegenheid van de artikelsgewijze bespreking tot één tekst zijn samengesmolten, die zowel door de indieners als door de Regering is geamendeerd (*cf. infra).*

b) Hoorzitting

Bij het begin van de bespreking werd het voorstel geopperd een hoorzitting te organiseren met de representatieve vakorganisaties van de door de twee wetsvoorstellen geviseerde beroepsgroepen.

(1) Voor een gedetailleerde commentaar wordt naar de toelichting bij het wetsvoorstel verwezen.

Il s'agit des organisations suivantes:

la confédération nationale des greffiers, secrétaires des parquets, du personnel des greffes et parquets des cours et tribunaux (C.E.N.E.G.E.R);

— la centrale chrétienne des services publics (C.C.S.P.);

— la centrale générale des services publics (C.G.S.P.);

— le syndicat libre de la fonction publique (S.L.F.P.).

Il est utile de noter que la C.E.N.E.G.E.R. est la seule des organisations précitées à avoir participé, en tant que négociatrice, à l'élaboration de la déclaration d'intention commune des acteurs de la Justice.

Quelle serait la portée d'une telle audition?

Dispense-t-elle le ministre de toute concertation postérieure avec les syndicats?

Un membre estime qu'il faut éviter à tout prix que les représentants des organisations syndicales représentatives soient confrontées, après avoir communiqué leurs souhaits et leurs remarques à la commission, à un avis négatif du ministre qui, pour une raison ou une autre, par exemple, budgétaire, ne serait pas en mesure d'en tenir compte.

L'intervenant suivant estime que, dès que les propositions de loi à l'examen auront été érigées en projets de loi par le Sénat, le ministre devra organiser une concertation à leur sujet avec les organisations syndicales représentatives, même si celle-ci risque de faire double emploi avec l'audition qui aura été organisée auparavant par la commission. Autrement dit, les auditions organisées par le Parlement ne peuvent pas porter préjudice aux procédures légales de concertation entre le ministre compétent et les organisations syndicales.

En ce qui concerne le système légal de concertation syndicale obligatoire, le ministre note qu'en vertu de la loi du 19 décembre 1974 organisant les relations entre les autorités publiques et les syndicats des agents relevant de ces autorités, les autorités administratives ne peuvent, sans une négociation préalable avec les organisations syndicales représentatives, prendre des réglementations de base ayant trait au statut administratif, au statut pécuniaire, au régime des pensions, aux relations avec les organisations syndicales et à l'organisation des services sociaux. La même obligation de négocier vaut également en ce qui concerne les dispositions relatives à la fixation ultérieure des cadres du personnel ou en matière de durée du travail et d'organisation de celui-ci.

Cette procédure de négociation n'est toutefois applicable qu'aux secrétaires des parquets et au

Het betreft de volgende organisaties:

— de Nationale Confederatie der griffiers, parketsecretarissen en personeel van de griffies en de parketten van hoven en rechtbanken (C.E.N.E.G.E.R.);

— de Christelijke Centrale der openbare diensten (C.C.O.D.);

— de Algemene Centrale der openbare diensten (A.C.O.D.);

— het Vrij Syndicaat van het openbaar ambt (V.S.O.A.).

Het is nuttig te noteren dat van de voormelde organisaties, alleen C.E.N.E.G.E.R. als gesprekspartner betrokken is geweest bij de totstandkoming van de gemeenschappelijke intentieverklaring van de actoren van de Justitie.

Wat zou de draagwijdte zijn van een dergelijke hoorzitting?

Ontslaat zij de minister achteraf van syndicale concertatie?

Een lid is van oordeel dat tot elke prijs moet worden vermeden dat de vertegenwoordigers van de representatieve vakorganisaties ten overstaan van de commissie hun desiderata en opmerkingen kenbaar maken om achteraf met een negatief standpunt van de minister te worden geconfronteerd die om de een of andere reden, bijvoorbeeld van budgettaire aard, hieraan geen uitvoering kan geven.

Een volgende spreker is de mening toegedaan dat, zodra deze wetsvoorstellen door de Senaat tot wetsontwerp zijn verheven, de minister ertoe gehouden is hierover met de representatieve vakorganisaties overleg te plegen, zelfs wanneer dit overleg een doorslag zou zijn van de hoorzitting die door deze commissie is georganiseerd. Met andere woorden, de door het Parlement georganiseerde hoorzittingen vermogen geen afbreuk te doen aan de wettelijk voorgeschreven overlegprocedures tussen de bevoegde minister en de vakorganisaties.

Wat het wettelijk verplicht syndicaal overleg betreft, stipt de minister aan dat krachtens de wet van 19 december 1974 tot regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van haar personeel, de bevoegde administratieve overheden slechts na onderhandeling met de representatieve vakorganisaties grondregelingen kunnen vaststellen ter zake van het administratief statuut, de bezoldigings- en pensioenregeling, de betrekkingen met de vakorganisaties en de organisatie van de sociale diensten. Dezelfde verplichting geldt eveneens ten aanzien van de bepalingen met het oog op de latere vaststelling van de personeelsformatie of inzake arbeidsduur en organisatie van het werk.

Deze onderhandelingsprocedure is evenwel enkel toepasselijk op de parketsecretarissen en het perso-

personnel de l'ordre judiciaire. Elle ne l'est pas aux magistrats et aux greffiers de l'ordre judiciaire (*cf.* l'art. 1er, § 2, 2o, de la loi du 19 décembre 1974).

Un autre problème concerne l'obligation, pour le pouvoir exécutif, d'entamer des négociations avec les organisations syndicales lorsque les matières susvisées font l'objet d'un projet de loi.

Étant donné que l'on ne peut pas encore dire actuellement si le Sénat adoptera les propositions de loi sous une forme modifiée ou non, engager d'ores et déjà la procédure de négociation prescrite par la loi du 19 décembre 1974 n'aurait aucun sens. Pour ce faire, il faut attendre le vote final au Sénat. Cela signifie que dès que ces propositions de loi seront devenues projets de loi, le ministre sera tenu de discuter le texte voté avec les organisations syndicales représentatives, à l'exception de ce qui concerne les greffiers.

Pour ce qui est de ce dernier groupe, on procédera à une concertation informelle.

Un commissaire en conclut que le Parlement peut organiser des auditions pour se faire informer, étant entendu que cette méthode ne peut être considérée comme la procédure de négociation prescrite par la loi du 19 décembre 1974. Les organisations syndicales invitées ne sont donc pas liées par les points de vue qu'elles auront adoptés au cours d'une audition parlementaire.

Sur la base de ce qui précède, la commission décide d'inviter un ou plusieurs représentants des organisations C.E.N.E.G.E.R., C.G.S.P.-A.C.O.D., C.C.S.P.-C.C.O.D. et S.L.F.P.-V.S.O.A. à exposer leur point de vue sur les deux propositions de loi et la façon de promouvoir tant la motivation du personnel que le bon fonctionnement et la gestion des greffes et des parquets.

La proposition visant à entendre individuellement certains greffiers en chef est rejetée.

c) La déclaration d'intention commune des acteurs de la justice

Un commissaire fait observer que la déclaration susvisée prévoit la création d'un groupe de travail chargé d'examiner la problématique de l'organisation des cours et tribunaux.

La question qui se pose est de savoir si ce groupe de travail a déjà entamé ses activités et dans quelle mesure celles-ci se dérouleront parallèlement aux travaux de la commission.

S'il y a parallélisme, un court-circuit risque de se produire.

neel van de rechterlijke orde. Zij geldt niet voor de magistraten en de griffiers van de rechterlijke orde (*cf.* art. 1, § 2, 2o, van de wet van 19 december 1974).

Een ander probleem betreft de verplichting voor de uitvoerende macht om onderhandelingen met de vakorganisaties aan te knopen wanneer de bovenvermelde materies het voorwerp van een wetsontwerp uitmaken.

Aangezien het thans nog niet vaststaat of de wetsvoorstellen al dan niet in gewijzigde vorm door de Senaat zullen worden aangenomen, heeft het geen zin op dit ogenblik de door de wet van 19 december 1974 voorgeschreven onderhandelingsprocedure reeds op te starten. Daartoe moet de eindstemming in de Senaat worden afgewacht. Dit wil zeggen, zodra deze wetsvoorstellen wetsontwerp zijn geworden, is de minister verplicht de goedgekeurde tekst met de representatieve vakorganisaties te bespreken, met uitzondering van hetgeen de griffiers betreft.

Wat deze laatste groep betreft, zal informeel overleg worden gepleegd.

Een lid concludeert hieruit dat het Parlement hoorzittingen kan organiseren om zich te laten voorlichten, met dien verstande dat deze werkwijze niet kan worden beschouwd als de door de wet van 19 december 1974 voorgeschreven onderhandelingsprocedure. De uitgenodigde vakorganisaties zijn derhalve niet gebonden door de standpunten die zij tijdens een parlementaire hoorzitting hebben ingenomen.

Op grond van het voorgaande beslist de commissie één of meer vertegenwoordigers van de organisaties C.E.N.E.G.E.R., A.C.O.D.-C.G.S.P., C.C.O.D.-C.C.S.P. en V.S.O.A.-S.L.F.P. uit te nodigen om hun standpunt uiteen te zetten over de twee wetsvoorstellen en de wijze waarop zowel de motivering van het personeel als de goede werking en het management van de griffies en de parketten kunnen worden bevorderd.

Het voorstel om bepaalde hoofdgriffiers individueel te horen, wordt verworpen.

c) De gemeenschappelijke intentieverklaring van de actoren van de Justitie

Een lid merkt op dat de voormelde verklaring in de oprichting van een werkgroep voorziet die de problematiek van de organisatie van de hoven en rechtbanken moet onderzoeken.

Vraag is of deze werkgroep reeds is opgestart en in hoeverre zijn werkzaamheden parallel met die van de commissie zullen verlopen.

Is dat laatste het geval, dan dreigt het gevaar van kortsluiting.

Le ministre déclare(1) que le groupe de travail 3. Management, qui a été créé sur la base de la déclaration d'intention commune des acteurs de la justice, s'est déjà réuni une fois pour faire le tour de tous les problèmes relatifs à l'organisation et au fonctionnement des cours et tribunaux. Le groupe de travail ne s'occupera pas de problèmes qui concernent le statut des greffiers, des secrétaires et du personnel de l'ordre judiciaire, comme les procédures de recrutement.

Étant donné toutefois que ces deux matières présentent des points communs, le ministre a promis aux partenaires syndicaux de mener une procédure de concertation qui se déroulera parallèlement aux activités du groupe de travail susvisé.

Ainsi, la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts concerne un certain nombre d'aspects relatifs au fonctionnement des cours et tribunaux, tels que la compétence des secrétaires en matière de signature et la définition des fonctions des greffiers, qui sont également examinés par le groupe de travail 3. Management. Celui-ci devra, dès lors, être tenu au courant des décisions prises par la Commission de la Justice. Il lui appartiendra alors de décider s'il veut ou non faire à la commission certaines propositions en matière de gestion des tribunaux.

Tant le ministre que le monde judiciaire attachent une grande importance au statut des greffiers, des secrétaires et du personnel de l'ordre judiciaire tel qu'il est régi par le Code judiciaire. Compte tenu du principe de la séparation des pouvoirs, il importe que le pouvoir judiciaire jouisse de l'indépendance nécessaire pour recruter son personnel. Du reste, le bon fonctionnement de la justice est déterminé dans une large mesure par le dévouement et le niveau de ce personnel.

d) Complément d'information

À la demande d'un des auteurs des propositions de loi, le ministre a fourni à la commission une note comprenant une description des procédures de recrutement et de promotion en vigueur (*cf.* p. 45).

L'objectif était d'examiner dans quelle mesure les deux propositions de loi légalisent ou non la pratique existante et accordent aux groupes professionnels concernés certains droits dont ils sont actuellement privés.

Le ministre a également communiqué à la commission les observations que la Cour de cassation avait formulées concernant les deux propositions de loi (voir l'annexe).

(1) Réunion du 26 mars 1996.

De minister verklaart(1) dat de werkgroep 3. Management, die op grond van de gemeenschappelijke intentieverklaring van de actoren van de Justitie is opgericht, reeds eenmaal is bijeengekomen om alle problemen die de organisatie en de werking van de hoven en rechtbanken betreffen, in kaart te brengen. De werkgroep zal zich niet inlaten met problemen die het statuut van de griffiers, de secretarissen en het personeel van de rechterlijke orde betreffen, zoals de aanwervingsprocedures.

Aangezien de beide materies echter raakpunten vertonen, heeft de minister de syndicale partners toegezegd een overlegprocedure te voeren die parallel met de werkzaamheden van de bovenvermelde werkgroep zal verlopen.

Zo betreft het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s. een aantal aspecten inzake de werking van de hoven en rechtbanken, zoals de handtekeningsbevoegdheid van de secretarissen en de taakomschrijving van de griffiers, welke eveneens door de werkgroep 3. Management worden behandeld. Deze werkgroep zal bijgevolg op de hoogte moeten worden gebracht van de beslissingen die door de commissie voor de Justitie worden genomen. Het staat dan aan deze werkgroep te beslissen of hij de commissie al dan niet bepaalde voorstellen wil doen inzake rechtbankmanagement.

Zowel de minister als de gerechtelijke wereld hechten veel belang aan het statuut van de griffiers, de secretarissen en het personeel van de rechterlijke orde als geregeld in het Gerechtelijk Wetboek. Gelet op het beginsel van de scheiding der machten, is het van belang dat de rechterlijke macht over de nodige onafhankelijkheid beschikt voor het aantrekken van haar personeel. De goede werking van de Justitie wordt trouwens in grote mate bepaald door de inzet en het niveau van dat personeel.

d) Aanvullende informatie

Op verzoek van één van de indieners van de wetsvoorstellen heeft de minister de commissie een nota bezorgd met een beschrijving van de thans vigerende aanwervings- en bevorderingsprocedures (*cf.* blz. 45).

Het was de bedoeling na te gaan in welke mate de twee wetsvoorstellen de bestaande praktijk al dan niet willen legaliseren en de betrokken beroepsgroepen bepaalde rechten toekennen die ze thans ontberen.

De minister heeft de commissie tevens in kennis gesteld van de opmerkingen die het Hof van Cassatie over de twee wetsvoorstellen heeft geformuleerd (*cf.* bijlage).

(1) Vergadering van 26 maart 1996.

Tous ces documents ainsi que l'audition ont été conçus par la commission comme une pierre de touche susceptible de révéler des lacunes que présenteraient les deux propositions de loi.

3. POINT DE VUE DU MINISTRE DE LA JUSTICE

Le ministre souligne qu'il entend s'atteler à la revalorisation du statut des collaborateurs de la justice, à savoir les greffiers, les secrétaires et le personnel de l'ordre judiciaire.

Les deux propositions de loi en discussion y contribuent incontestablement. Elles sont également complémentaires en ce sens que la proposition de loi de MM. Erdman, Lallemand et consorts se concentre sur le recrutement et le signalement des membres du personnel des greffes et des parquets, tandis que la proposition de MM. Vandenberghe et consorts concerne en premier lieu la situation des greffiers et des secrétaires et vise à une revalorisation de leur fonction par une adaptation de leurs compétences, de leur niveau d'études et de leurs titres.

Le ministre souscrit dès lors aux principes qui sous-tendent les deux propositions de loi, d'autant plus que la proposition de MM. Erdman, Lallemand et consorts met à exécution une disposition de l'accord de gouvernement.

Mais il y a un point important auquel ces propositions passent tout à fait outre, à savoir la façon dont les greffiers et les secrétaires doivent accomplir leurs tâches de gestion. Cela vaut à l'égard non seulement du personnel, mais aussi du patrimoine mobilier et immobilier.

À cet égard, le ministre est tenté par l'idée du brevet de management pour prouver une formation spécifique sur ce plan. Une autre solution consisterait à confier ces tâches de gestion à des personnes spécialement recrutées à cette fin. Il va de soi qu'une expérience de l'informatique est une nécessité absolue pour la gestion des greffes et des secrétariats.

Tout cela ne peut être réalisé que dans un esprit de collaboration avec les acteurs de la Justice.

Du reste, la déclaration d'intention commune que le ministre a signée avec ces acteurs consacre à cette matière l'attention nécessaire.

Par conséquent, une concertation avec les acteurs concernés au sujet des deux propositions de loi est nécessaire, en vue d'esquisser, à l'intention de la commission, une image nette des espoirs et des aspirations sur le terrain.

Le ministre donne la préférence à un examen cohérent des deux propositions de loi, qui devraient

Al deze stukken, alsook de hoorzitting werden door de commissie als een toetssteen opgevat waarmee eventuele lacunes in de twee wetsvoorstellen aan het licht konden worden gebracht.

3. STANDPUNT VAN DE MINISTER VAN JUSTITIE

De minister beklemtoont dat hij werk wil maken van de revalorisatie van het statuut van de medewerkers van het gerecht, te weten de griffiers, de secretarissen en het personeel van de rechterlijke orde.

De twee onderhavige wetsvoorstellen dragen daar ontegensprekelijk toe bij. Zij zijn tevens complementair in die zin dat het wetsvoorstel van de heren Erdman en Lallemand c.s. zich toespitst op de aanwerving en de beoordeling van de personeelsleden van de griffies en de parketten, terwijl het voorstel van de heer Vandenberghe c.s. in eerste instantie de positie van de griffiers en de secretarissen betreft en een herwaardering van hun functie nastreeft via een aanpassing van hun bevoegdheden, studieniveau en titels.

De minister gaat derhalve akkoord met de principes waarop de twee wetsvoorstellen gestoeld zijn, te meer omdat het voorstel van de heren Erdman en Lallemand c.s. uitvoering geeft aan een bepaling uit het regeerakkoord.

Er is echter één belangrijk punt waaraan deze voorstellen compleet voorbijgaan, te weten de wijze waarop de griffiers en de secretarissen hun beheerstaken dienen te vervullen. Dit geldt niet alleen ten aanzien van het personeel, maar ook ten aanzien van het roerend en onroerend patrimonium.

In dat verband speelt de minister met het idee van het managementsbrevet als bewijs van een specifieke vorming op dit vlak. Een alternatief zou erin bestaan deze beheerstaken aan speciaal daartoe aangeworven personen toe te vertrouwen. Het spreekt vanzelf dat informatica-ervaring voor het systeembeheer van de griffies en de secretariaten een absolute noodzaak is.

Een en ander kan niet worden gerealiseerd dan in een geest van samenwerking met de actoren van de Justitie.

In de gemeenschappelijke intentieverklaring die de minister met deze actoren heeft ondertekend, wordt aan deze materie trouwens de nodige aandacht besteed.

Derhalve is een overleg met de betrokken actoren over de beide wetsvoorstellen noodzakelijk teneinde de commissie een duidelijk beeld te schetsen van de verwachtingen en aspiraties die op het terrein leven.

De minister geeft de voorkeur aan een coherente behandeling van de beide wetsvoorstellen die zouden

déboucher sur une amélioration du fonctionnement des greffes et des parquets et une revalorisation du statut des greffiers, des secrétaires et du personnel de l'ordre judiciaire.

En ce qui concerne la modification par amendement des propositions, l'intervenant souligne qu'il faut de toute façon prévoir des dispositions transitoires. Il convient également d'examiner comment le principe du concours est compatible avec la mobilité géographique des lauréats. Si l'on s'en tient rigoureusement au résultat de pareils examens, on risque d'être confronté à un afflux de demandes de mutation.

C'est ainsi qu'un grave problème se pose à Bruxelles, parce que nombre d'agents demandent leur transfert vers des cours et tribunaux dont le siège est situé à proximité de chez eux. Ce dépeuplement continu a pour effet que les cours et tribunaux du ressort de Bruxelles tiennent lieu d'écoles d'apprentissage, sans en récolter les fruits.

C'est la raison pour laquelle on peut envisager d'organiser des examens par province, par ressort de la cour d'appel ou par région linguistique.

Lors de l'examen des deux propositions de loi, il convient également de s'intéresser à la façon d'entretenir la motivation du personnel.

La proposition de loi de MM. Erdman, Lallemand et consorts prévoit à cet égard l'engagement d'agents et de rédacteurs sur la base de concours. On n'instaure toutefois pas une telle procédure concernant les commis-greffiers, pour lesquels la pratique actuelle subsisterait.

En posant les jalons d'une politique moderne du personnel, il faudra veiller à ce que les agents obtiennent des chances réelles de faire carrière, qui favoriseront leur motivation. À l'heure actuelle, les agents sont promus rédacteurs après un laps de temps relativement bref, puis leurs chances d'être nommés commis-greffiers sont plutôt minimes. Cet «embouteillage» a un effet négatif sur leur motivation.

Un autre élément susceptible de stimuler la motivation consisterait à associer les chefs de service à la procédure d'engagement de personnel. On pourrait les habiliter à sonder la motivation et la personnalité des candidats par le biais d'un entretien.

Selon le ministre, il doit être possible, sur la base de la note pratique transmise à la commission et de l'audition, de développer, à partir de ces deux propositions de loi, une vision globale d'une politique moderne du personnel fondée sur la motivation, des possibilités d'avancement suffisantes et un fonctionnement efficace des greffes et des parquets.

moeten uitmonden in een verbetering van de werking van de griffies en de parketten en in een herwaardering van het statuut van de griffiers, de secretarissen en het personeel van de rechterlijke orde.

Wat de amendering van de voorstellen betreft, wijst spreker erop dat alleszins in een overgangsregeling moet worden voorzien. Tevens moet worden nagegaan hoe het principe van de vergelijkende examens kan worden verzoend met de geografische mobiliteit van de geslaagden. Indien men zich rigoureus aan de uitslag van dergelijke examens houdt, bestaat de kans dat men met een toevloed van mutatieaanvragen zal worden geconfronteerd.

Zo rijst er in Brussel een ernstig probleem omdat tal van personeelsleden hun overplaatsing vragen naar hoven en rechtbanken waarvan de zetel in hun nabije omgeving gevestigd is. Deze continue leegloop heeft tot gevolg dat de hoven en rechtbanken in het ressort Brussel als leerschool fungeren zonder hiervan de vruchten te plukken.

Om die reden kan worden overwogen examens per provincie te organiseren, per ressort van het hof van beroep of per taalgebied.

Bij de behandeling van de twee wetsvoorstellen dient eveneens aandacht te worden geschonken aan de wijze waarop de motivatie van het personeel gaande kan worden gehouden.

Het wetsvoorstel van de heren Erdman en Lallemand c.s. voorziet in dat verband in de indienstneming van beambten en opstellers op grond van vergelijkende examens. Voor de klerk-griffiers wordt deze procedure echter niet ingevoerd en zou de huidige praktijk blijven gelden.

Bij het uitstippelen van een modern personeelsbeleid dient er te worden op toegezien dat beambten reële loopbaankansen krijgen die hun motivering ten goede komen. Thans worden beambten na relatief korte tijd tot opsteller bevorderd, waarna hun kansen om tot klerk-griffier te worden benoemd vrij laag liggen. Deze «bottle-neck» werkt negatief in op hun motivering.

Een ander element dat de motivering kan aanzwengelen, zou erin bestaan de dienstoversten bij de procedure van de indienstneming van het personeel te betrekken. Men zou hun de bevoegdheid kunnen geven middels een interview naar de motivering en de persoonlijkheid van de kandidaten te peilen.

Volgens de minister moet het op grond van de hoorzitting en de aan de commissie overgelegde praktijknota mogelijk zijn door middel van deze twee wetsvoorstellen een globale visie op een modern personeelsbeleid te ontwikkelen, gestoeld op motivering, voldoende doorgroeimogelijkheden en een efficiënte werking van de griffies en de parketten.

4. AUDITION

A. Point de vue et observations de la C.E.N.E.G.E.R et des organisations syndicales représentatives (1)

1. Confédération nationale des greffiers, secrétaires des parquets et du personnel des greffes et parquets des cours et tribunaux du Royaume (C.E.N.E.G.E.R.) (représentants : MM. J. Van Dyck, président, H. Vanmaldeghem et P. Ragé)

a) Introduction

La confédération nationale est une fédération professionnelle composée d'un certain nombre de sous-fédérations, au sein desquelles sont représentées toutes les composantes des greffes et des parquets. La représentativité de cette confédération ressort des chiffres suivants :

— greffiers en chef des justices de paix et des tribunaux de police : 91,4 p.c.;

— greffiers en chef des cours et des tribunaux autres que les justices de paix et les tribunaux de police : 94 p.c.;

— secrétaires du parquet : 67 p.c.

b) Point de vue

1. Proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts

À quelques points de détail près, la C.E.N.E.G.E.R. souscrit entièrement à la philosophie de cette proposition de loi, qui répond aux souhaits et aux aspirations du personnel des greffes et du secrétariat.

Les seuls points sujets à critique sont plutôt d'ordre terminologique. Ainsi, le mot « griffie » doit être remplacé, à certains endroits du texte néerlandais, par le mot « griffier » (ex. : à l'art. 2). La C.E.N.E.G.E.R. donne également la préférence à la dénomination « secrétaire personnel » au lieu de « secrétaire de cabinet ».

En ce qui concerne le texte de la proposition de loi, la C.E.N.E.G.E.R. dépose la note suivante contenant des propositions de modification ou d'affinement de certains articles.

Commentaire

La C.E.N.E.G.E.R. demande d'inscrire, à tous les articles du Code judiciaire qui portent sur les conditions de nomination, les conditions supplémentaires suivantes :

(1) L'audition a eu lieu le 2 avril 1996. Les représentants de la C.G.S.P.-A.C.O.D. se sont fait excuser pour leur absence.

4. HOORZITTING

A. Standpunt en opmerkingen van C.E.N.E.G.E.R. en de representatieve vakorganisaties (1)

1. Nationale Confederatie der griffiers, parketsecretarissen en personeel van de griffies en de parketten van hoven en rechtbanken (C.E.N.E.G.E.R.) (vertegenwoordigers : de heren J. Van Dyck, voorzitter, H. Vanmaldeghem en P. Ragé)

a) Inleiding

De nationale confederatie is een beroepsfederatie, bestaande uit een aantal deelfederaties, waarin alle geledingen van de griffies en de parketten vertegenwoordigd zijn. De representativiteit van deze confederatie blijkt uit de volgende cijfers :

— hoofdgriffiers van de vredegerechten en de politierechtbanken : 91,4 pct.;

— hoofdgriffiers van de hoven en van de andere rechtbanken dan de vredegerechten en de politierechtbanken : 94 pct.;

— parketsecretarissen : 67 pct.

b) Standpunt

1. Wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s.

Op enkele detailpunten na, onderschrijft C.E.N.E.G.E.R. volledig de filosofie van dit wetsvoorstel, dat tegemoetkomt aan de wensen en de verzuchtingen van het griffie- en secretariaatspersoneel.

De enige punten van kritiek zijn eerder van terminologische aard. Zo dient het woord « griffie » op bepaalde plaatsen te worden vervangen door het woord « griffier » (bijvoorbeeld in art. 2). Tevens geeft C.E.N.E.G.E.R. de voorkeur aan de benaming persoonlijke secretaris in plaats van kabinetssecretaris.

Wat de tekst van het wetsvoorstel betreft, legt C.E.N.E.G.E.R. de volgende nota voor met voorstellen tot wijziging of verfijning van bepaalde artikelen.

Toelichting

C.E.N.E.G.E.R. vraagt in alle artikelen van het Gerechtelijk Wetboek die betrekking hebben op de benoemingsvoorwaarden, de volgende bijkomende voorwaarden in te voeren :

(1) De hoorzitting had plaats op 2 april 1996. De vertegenwoordigers van A.C.O.D.-C.G.S.P. hebben zich voor hun afwezigheid verontschuldigd.

1. à partir du grade de commis-greffier et de commis-secrétaire (nouvelle dénomination: greffier adjoint et secrétaire adjoint):

— être en possession du certificat d'un graduat en pratique judiciaire (= trois années d'études);

2. pour les grades de greffier en chef et de secrétaire en chef:

— être en possession d'un brevet de management.

Justification:

Le greffier et le secrétaire doivent avoir une formation juridique minimale pour pouvoir exercer leur fonction comme il se doit.

La durée de la formation théorique liée à la préparation à l'examen en vue de l'obtention du brevet de candidat greffier ou secrétaire est trop limitée (un jour par semaine pendant six mois) et la matière est trop restreinte.

La fréquentation des cours n'entraîne pas l'obligation de participer à l'examen.

L'organisation des cours pendant les heures de travail a le double inconvénient de perturber le fonctionnement du service (lorsque plusieurs membres du personnel y participent) et, dès lors, de freiner la participation des membres du personnel à ceux-ci.

Les interventions du greffier dans la procédure, qui sont fréquentes et qui continuent à se multiplier, nécessitent une connaissance approfondie du droit, de la doctrine, de la procédure, des sources du droit, etc.

On peut donner une nouvelle dimension à la fonction de greffier/secrétaire, en chargeant celui-ci d'assister le magistrat dans la préparation de ses missions et dans la constitution des dossiers.

Cette option s'inscrirait dans le cadre des mesures de résorption de l'arriéré judiciaire et des mesures à prendre à la suite de la réduction des tâches matérielles résultant de l'informatisation.

La magistrature réclame instamment des collaborateurs qualifiés [*cf.* le Mémorandum de la C.N.M. du 29 mai 1995: *(traduction)* «L'aide que les collaborateurs qualifiés peuvent apporter aux magistrats doit être définie en fonction de la nature du travail qu'ils seraient appelés à accomplir ...

Les cours d'appel doivent également être pourvues d'un cadre d'assistants judiciaires, et les tribunaux de première instance ainsi que les parquets doivent disposer de collaborateurs.»].

Dans la plupart des États membres européens, la possession du diplôme d'une licence en droit ou d'une formation supérieure spécifique (école de greffiers de justice) fait déjà partie des conditions de nomination à la fonction.

1. vanaf de graad van klerk-griffier en klerk-secretaris (nieuwe benaming adjunct-griffier en adjunct-secretaris):

— in het bezit zijn van een graduaatsgetuigschrift in de rechtspraktijk (= 3 jaar studie);

2. voor de graden van hoofdgriffier en hoofdsecretaris:

— in het bezit zijn van een managementsbrevet.

Motieven:

Een minimale juridische vorming is vereist om het ambt van griffier/secretaris naar behoren te kunnen vervullen.

De theoretische vorming verbonden aan de voorbereiding op het examen voor het brevet van kandidaat-griffier/-secretaris is te beperkt in tijd (1 dag per week gedurende 6 maanden) en materie.

Het bijwonen van de lessen houdt geen verplichting in tot deelname aan het examen.

De organisatie van de lessen gedurende de werktijden is enerzijds desorganiserend voor de dienstverzekering (wanneer verschillende personeelsleden deelnemen) en anderzijds een rem om personeelsleden te laten deelnemen.

De tussenkomsten van de griffier in de procedure zijn veelvuldig, nemen nog gestaag toe en vereisen een grondige kennis van het recht, de rechtsleer, de procedure, de rechtsbronnen, enz.

Een nieuwe dimensie kan worden verleend aan het ambt van griffier/secretaris door hem/haar de opdracht toe te wijzen van bijstand aan de magistraat bij de voorbereiding van diens taken en het in staat stellen van de dossiers.

Die optie kadert in het bestek van maatregelen ter bestrijding van de gerechtelijke achterstand en de vermindering van materiële taken ingevolge de informatisering.

De magistratuur dringt aan op gekwalificeerde medewerkers (*cf.* het Memorandum van de N.C.M. d.d. 29 mei 1995: «De hulp die gekwalificeerde medewerkers kunnen bieden aan de magistraten, moet worden opgevat in functie van de aard van het werk dat van die medewerkers zou worden verwacht ...

In de hoven van beroep moet ook een kader komen van gerechtelijke assistenten, terwijl voor de rechtbanken van eerste aanleg en de parketten een aantal stafmedewerkers vereist is.»).

In de meeste Europese Lid-Staten behoort nu reeds het bezit van het diploma van licentiaat in de rechten of een specifieke hogere vorming (school voor gerechtsgriffiers) tot de benoemingsvoorwaarden om toegang te krijgen tot het ambt.

En 1995, un «projet de statut du greffier européen» a été approuvé par les organisations (19 pays) qui font partie de l'Union européenne des greffiers de justice (la C.E.N.E.G.E.R. pour la Belgique). Le profil en question, qui est mentionné dans une recommandation du Conseil de l'Europe, prévoit un minimum de trois années d'études supérieures après l'enseignement moyen supérieur.

La C.E.N.E.G.E.R. utilise la même argumentation pour dire qu'il faut éviter un nivellement par le bas des conditions de nomination à la fonction de greffier en chef de la Cour de cassation et, dès lors, maintenir l'obligation d'avoir réussi une licence en droit.

La complexité de la gestion journalière et de l'administration du greffe et du parquet d'un tribunal nécessitent une formation et une connaissance spécifiques. Dans l'optique d'une plus grande responsabilisation de la fonction, l'obligation de posséder un brevet de management pour pouvoir accéder aux fonctions dirigeantes semble également justifiée.

Il appartiendra au ministre de la Justice d'organiser la formation permettant d'obtenir le brevet de management.

2. Proposition de loi de MM. Erdman, Lallemand et consorts

Le Code judiciaire définit avec précision les conditions de nomination des greffiers, des secrétaires et du personnel de l'ordre judiciaire. Néanmoins, il ne contient aucune disposition concernant le recrutement, la promotion et l'évaluation.

Entre-temps, s'est développée une tradition qui veut que le ministre de la Justice demande l'avis des chefs de corps en vue d'une nomination ou d'une promotion.

Le Conseil d'État a estimé à cet égard qu'est pleinement justifié l'usage visant à faire reposer sur des bases sérieuses la comparaison objective des titres et des mérites des candidats.

La loi du 29 juillet 1991 relative à la motivation formelle des actes administratifs prévoit l'obligation pour le ministre de motiver les nominations et les promotions de manière adéquate. Ses décisions doivent par conséquent être fondées sur des motifs justes, pertinents et acceptables en droit.

Selon la C.E.N.E.G.E.R., ce but ne peut être atteint que si le ministre est tenu de demander l'avis des chefs de corps des différents candidats. Dans ces avis, les qualités des candidats sont évaluées en fonction de critères déterminés.

In 1995 werd een «ontwerpstatuut voor de Europese griffier» goedgekeurd door de organisaties (19 landen) die deel uitmaken van de Europese Unie van Gerechtsgriffiers (C.E.N.E.G.E.R. voor België). Dat profiel, opgenomen in een aanbeveling van de Raad van Europa, voorziet in minimum 3 jaar hogere studies na het hoger middelbaar onderwijs.

C.E.N.E.G.E.R. roept tevens de bovenstaande argumenten in om de benoemingsvoorwaarden voor de hoofdgriffier van het Hof van Cassatie niet naar beneden toe te nivelleren en derhalve de vereiste van het diploma van licentiaat in de rechten te behouden.

De complexiteit van het dagelijks beleid en het beheer van de griffie en het parket bij een rechtbank vereisen een specifieke vorming en kennis. Ook in het bestek van een grotere responsabilisering van het ambt lijkt de vereiste van een managementsbrevet voor de leidinggevende functies verantwoord.

Het zal de minister van Justitie toekomen de vorming tot verwerving van het managementsbrevet te organiseren.

2. Wetsvoorstel van de heren Erdman en Lallemand c.s.

Het Gerechtelijk Wetboek omschrijft nauwkeurig de benoemingsvoorwaarden voor de griffiers, de secretarissen en het personeel van de rechterlijke orde. Er is evenwel geen enkele bepaling die de aanwerving, de bevordering en de beoordeling behelst.

Inmiddels is er wel een traditie gegroeid waarbij de minister van Justitie, met het oog op een benoeming of een bevordering, het advies van de korpsoversten inwint.

De Raad van State heeft in dit verband gesteld dat «volkomen gerechtvaardigd is het gebruik dat erop gericht is de objectieve vergelijking van titels en verdiensten van kandidaten op ernstige gronden te doen berusten».

De wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen houdt voor de minister de verplichting in de benoemingen en bevorderingen afdoende te motiveren. Zijn beslissingen dienen derhalve op juiste, pertinente en in rechte aanvaardbare motieven gegrond te zijn.

Volgens C.E.N.E.G.E.R. kan dit doel slechts worden bereikt indien de minister ertoe gehouden is het advies in te winnen van de korpsoversten van de onderscheiden kandidaten. In die adviezen worden de kwaliteiten van de kandidaten aan welbepaalde criteria getoetst.

Vu ce qui précède, la C.E.N.E.G.E.R. est satisfaite de la proposition de loi à l'examen, d'autant plus que cette dernière tient compte des remarques qu'elle a formulées auparavant à propos de la proposition de loi du sénateur Erdman concernant certaines nominations dans l'ordre judiciaire (*doc.* Sénat, 1992-1993, nº 715-1).

Malgré cette appréciation positive, la C.E.N.E.G.E.R. s'autorise cependant à proposer des modifications sur certains points.

a) Art. 2

Ajouter la disposition suivante: «Le ministre ne peut engager qu'un lauréat.»

b) Art. 3

Remplacer la phrase proposée par ce qui suit: «avoir réussi un concours destiné spécialement au recrutement de rédacteurs des greffes et des parquets, organisé par le Secrétariat permanent de recrutement, comportant une épreuve orale et une épreuve écrite et dont les lauréats sont classés en ordre utile.»

c) Art. 4

Remplacer la phrase proposée par ce qui suit: «avoir réussi un concours destiné spécialement au recrutement d'employés des greffes et des parquets, organisé par le Secrétariat permanent de recrutement, comportant une épreuve orale et une épreuve écrite et dont les lauréats sont classés en ordre utile.»

d) Art. 5

Supprimer intégralement cet article.

e) Art. 6

1. Art. 287*bis*

— Supprimer intégralement le § 1er.

— Remplacer le § 2 par ce qui suit: «Pour les nominations visées aux articles 260 et 273 à 280, le ministre de la Justice prend, à propos des candidats, l'avis du chef de service et du magistrat-chef de corps de la juridiction à laquelle les candidats étaient affectés. En cas d'absence ou d'indisponibilité du greffier en chef/secrétaire, l'avis est émis soit par le greffier en chef/secrétaire du parquet désigné comme faisant fonction, soit par le procureur du Roi/procureur général, assisté si possible du greffier en chef/secrétaire démissionnaire ou du chef de service de l'agent intéressé. Le greffier en chef/secrétaire est tenu de prendre les avis du chef de service et du magistrat-chef de corps de la juridiction à laquelle les candidats étaient affectés.»

Gelet op het voorgaande verheugt C.E.N.E.G.E.R. zich over het onderhavige wetsvoorstel, te meer omdat er rekening is gehouden met de opmerkingen die zij eerder heeft geformuleerd over het wetsvoorstel van senator Erdman betreffende bepaalde benoemingen in de rechterlijke orde (*Gedr. St.*, Senaat, 1992-1993, nr. 715-1).

Niettegenstaande deze positieve kritiek, veroorlooft C.E.N.E.G.E.R. zich toch op bepaalde punten wijzigingen voor te stellen.

a) Art. 2

Bijvoegen: «De minister kan slechts een geslaagde aanwerven.»

b) Art. 3

De voorgestelde zin vervangen als volgt: «geslaagd zijn voor een vergelijkend examen, speciaal gericht op de aanwerving van opstellers bij de griffies en de parketten, ingericht door het Vast Wervingssecretariaat, bestaande uit een mondeling en een schriftelijk gedeelte en waarvan de geslaagden in nuttige orde worden gerangschikt.»

c) Art. 4

De voorgestelde zin vervangen als volgt: «geslaagd zijn voor een vergelijkend examen, speciaal gericht op de aanwerving van beambten bij de griffies en de parketten, ingericht door het Vast Wervingssecretariaat, bestaande uit een mondeling en een schriftelijk gedeelte en waarvan de geslaagden in nuttige orde worden gerangschikt.»

d) Art. 5

Volledig doen vervallen.

e) Art. 6

1. Art. 287*bis*

— § 1 volledig doen vervallen.

— § 2 vervangen als volgt: «Voor de benoemingen als bedoeld in de artikelen 260 en 273 tot 280 wint de minister van Justitie het advies in over de kandidaten bij de dienstoverste en de magistraat-korpsoverste van de rechtsmacht waar de kandidaten waren tewerkgesteld. In geval van afwezigheid of onbeschikbaarheid van de hoofdgriffier of -secretaris wordt het advies uitgebracht hetzij door de aangewezen waarnemende hoofdgriffier of -secretaris van het parket, hetzij door de procureur des Konings of de procureur-generaal, daarin zo mogelijk bijgestaan door de ontslagnemende hoofdgriffier of -secretaris of het diensthoofd van het betrokken personeelslid. De hoofdgriffier of -secretaris is verplicht de adviezen in te winnen bij de dienstoverste en de magistraatkorpsoverste van de rechtsmacht waar de kandidaten waren tewerkgesteld.»

Supprimer le second alinéa du § 2.

— § 3 — Supprimer les mots «répond au profil défini et».

— Dans le texte néerlandais, remplacer les mots «*drie laatste*» par les mots «*laatste drie*».

— § 4 — Premier alinéa:

Remplacer les mots «le mot qui suit» par les mots «les quinze jours qui suivent».

— Deuxième alinéa:

Remplacer cet alinéa par ce qui suit: «Le premier président ou le procureur général informe le candidat intéressé par lettre recommandée avec accusé de réception dans les dix jours de la réception de l'avis susvisé.»

— Troisième alinéa:

Remplacer cet alinéa par ce qui suit: «Le candidat intéressé dispose d'un délai de dix jours à compter de la réception de la notification susvisée pour adresser...»

— Quatrième alinéa:

Remplacer cet alinéa par la disposition suivante: «... introduire une réclamation, au plus tard dix jours après la réception de la notification susvisée, par requête écrite...»

— § 5: Remplacer les mots «aux §§ 1er et 2» par les mots «au § 2».

2. Art. 287*ter*

— § 1er, premier alinéa: remplacer les mots «articles 260 et 270 à 285» par les mots «articles 260, 270, 271 et 273 à 283».

— § 1er, quatrième alinéa: remplacer cet alinéa par ce qui suit: «Le bulletin d'évaluation relatif au greffier en chef ou au secrétaire du parquet est établi par le président/premier président ou le procureur du Roi/procureur général. Le bulletin d'évaluation du greffier en chef est visé par le procureur du Roi/procureur général de la juridiction où il exerce ses fonctions.»

— § 2, premier alinéa: compléter cet alinéa par ce qui suit: «Le bulletin d'évaluation relatif au greffier en chef ou au secrétaire lui est notifié par le président/premier président ou le procureur du Roi/procureur général.»

— § 3, premier alinéa: remplacer les mots «septembre» et «octobre» respectivement par les mots «novembre» et «décembre».

Remplacer le troisième alinéa par ce qui suit: «Trois bulletins successifs portant la mention finale «mauvais» entraînent de plein droit l'introduction de la procédure disciplinaire de révocation.»

Het tweede lid van § 2 weglaten.

— § 3 — Volgende woorden weglaten: «antwoordt op de profielomschrijving en».

— De woorden «drie laatste» vervangen door de woorden «laatste drie».

— § 4 — Eerste lid:

De woorden «één maand» vervangen door de woorden «vijftien dagen».

— Tweede lid:

Dit lid vervangen als volgt: «De eerste voorzitter of de procureur-generaal brengt het advies bij aangetekende brief met ontvangstbericht ter kennis van de betrokken kandidaat binnen tien dagen vanaf de ontvangst van voormeld advies.»

— Derde lid:

De aanvang van dit lid wijzigen als volgt: «De betrokken kandidaat beschikt over een termijn van tien dagen vanaf de ontvangst van voormelde kennisgeving om zijn...»

— Vierde lid:

Dit lid wijzigen als volgt: «... verhaal instellen uiterlijk tien dagen na de ontvangst van voormelde kennisgeving bij wijze van...»

— § 5: De verwijzing naar § 1 doen vervallen.

2. Art. 287*ter*

— § 1, eerste lid: de woorden «vermeld in de artikelen 260 en 270 tot en met 285» vervangen door de woorden «... vermeld in de artikelen 260, 270, 271 en 273 tot 283».

— § 1, vierde lid: dit lid vervangen als volgt: «De beoordelingsstaat over de hoofdgriffier of secretaris van het parket wordt opgemaakt door de voorzitter/eerste voorzitter of procureur des Konings/procureur-generaal. De beoordelingsstaat van de hoofdgriffier wordt geviseerd door de procureur des Konings/procureur-generaal van de rechtsmacht waar hij zijn ambt vervult.»

— § 2, eerste lid: dit lid aanvullen met de volgende zin: «De beoordelingsstaat over de hoofdgriffier of secretaris wordt hem ter kennis gebracht door de voorzitter/eerste voorzitter of procureur des Konings/procureur-generaal.»

— § 3, eerste lid: de woorden «september» en «oktober» respectievelijk vervangen door de woorden «november» en «december».

Het derde lid wordt vervangen als volgt: «Drie opeenvolgende beoordelingsstaten met eindquotering «slecht» geven van rechtswege aanleiding tot het instellen van de tuchtprocedure tot afzetting.»

3. Art. 287*quater*

— § 1er, deuxième alinéa:

Remplacer cet alinéa par ce qui suit: «La chambre de recours est composée:

«1º d'un magistrat de la Cour de cassation, désigné par le premier président de la Cour de cassation;

2º d'un magistrat du siège, designé par le premier président de la cour d'appel;

3º d'un magistrat du parquet, désigné par le procureur général;

4º d'un greffier en chef, désigné par le premier président de la cour d'appel;

5º d'un secrétaire du parquet, désigné par le procureur général.»

— Au § 2, premier alinéa, remplacer les mots «sans délai le dossier d'avis» par les mots «le dossier d'avis dans les quinze jours».

Deuxième alinéa: faire débuter cet alinéa comme suit: «Dans les trente jours de la réception du dossier d'avis, la chambre de recours entend l'intéressé et les auteurs de l'avis et examine ...».

Troisième alinéa: remplacer le mot «quarante» par le mot «soixante».

— Au § 3, deuxième alinéa: remplacer cet alinéa par ce qui suit: «Dans les trente jours de la réception de la réclamation relative à un bulletin d'évaluation, la chambre de recours entend l'intéressé en personne ainsi que les auteurs...».

Troisième alinéa: remplacer le mot «quarante» par le mot «soixante».

f) Art. 8

Remplacer les mots «concours de maturité» par le mot «concours».

g) Art. 9

Remplacer les mots «concours de maturité» par le mot «concours».

h) Art. 10

Supprimer cet article.

2. Centrale chrétienne des services publics (C.C.S.P.-C.C.O.D) (représentants: MM. W. Verhaegen, J. Hennus et Gh. Van Aken)

a) Introduction

Au nom de la C.C.S.P., l'on insiste pour que M. Vandenberghe dépose des amendements à sa

3. Art. 287*quater*

— § 1, tweede lid:

Dit lid vervangen als volgt: «De raad van beroep is samengesteld uit:

«1º een magistraat van het Hof van Cassatie, aangewezen door de eerste voorzitter van het Hof van Cassatie;

2º een magistraat van de zetel, aangewezen door de eerste voorzitter van het hof van beroep;

3º een magistraat van het parket, aangewezen door de procureur-generaal;

4º een hoofdgriffier, aangewezen door de eerste voorzitter van het hof van beroep;

5º een secretaris van het parket, aangewezen door de procureur-generaal;»

— In § 2, eerste lid, het woord «onverwijld» vervangen door de woorden «binnen vijftien dagen».

Het tweede lid aanpassen als volgt: «Binnen dertig dagen vanaf de ontvangst van het adviesdossier hoort de raad van beroep de betrokkene en de adviesverleners, en onderzoekt ...».

In het derde lid het woord «veertig» vervangen door het woord «zestig».

— In § 3, het tweede lid aanpassen als volgt: «Binnen dertig dagen vanaf de ontvangst van het bezwaarschrift tegen een beoordelingsstaat hoort de raad van beroep de betrokkene persoonlijk en ook de opstellers ...».

In het derde lid het woord «veertig» vervangen door het woord «zestig».

f) Art. 8

Het woord «maturiteitsexamen» vervangen door het woord «examen».

g) Art. 9

Het woord «maturiteitsexamen» vervangen door het woord «examen».

h) Art. 10

Dit artikel doen vervallen.

2. Christelijke Centrale der openbare diensten (C.C.O.D.-C.C.S.P.) (vertegenwoordigers: de heren W. Verhaegen, J. Hennus en Gh. Van Aken)

a) Inleiding

Namens de C.C.O.D. wordt erop aangedrongen dat de heer Vandenberghe amendementen op zijn

proposition de loi, afin de la mettre en concordance avec la proposition de loi que M. Vandeurzen et consorts ont déposé à la Chambre (doc. Chambre, 1995-1996, nº 491-1). En effet, ces deux propositions s'inspirent de la proposition de loi déposée par le sénateur Arts le 7 janvier 1993 (doc. Sénat, 1992-1993, nº 605-1), mais elles divergent sur certains points, car dans la proposition de loi de M. Vandeurzen et consorts, il a été tenu compte des remarques de la C.C.S.P. et de la C.E.N.E.G.E.R.

Les différences concernent la terminologie comme le contenu. Ainsi, dans la proposition du sénateur Arts, certains grades ont été oubliés. Il opte également pour le terme «secrétaire de cabinet» au lieu du terme «secrétaire personnel».

En ce qui concerne l'entrée en service et la promotion des greffiers, des secrétaires du parquet et des autres membres de l'ordre judiciaire, la C.C.S.P. propose la procédure suivante, différente de celle prévue dans la proposition de loi de MM. Erdman, Lallemand et consorts.

b) Proposition de rechange relative au recrutement et à la promotion dans des conditions d'objectivité des greffiers, des secrétaires du parquet et d'autres membres du personnel de l'ordre judiciaire

(Version du 1er avril 1996)

1. Observations préalables

— Il y a lieu de limiter le libre choix qu'a le ministre de la Justice (le cas échéant le ministre de l'Emploi et du Travail) en ce qui concerne les recrutements, tant contractuels que statutaires, et les promotions.

— Par ailleurs, il n'est pas souhaitable de réintroduire les règles de recrutement et de promotion qui étaient applicables avant l'entrée en vigueur du Code judiciaire. Ces règles impliquaient qu'en pratique, la procédure échappait à tout contrôle et était entièrement aux mains d'une seule personne (soit le magistrat-chef de corps, soit le greffier en chef/secrétaire du parquet), dont la décision était simplement entérinée par le ministre de la Justice.

— L'on opte pour le maintien des examens de recrutement (qui ne prendraient pas la forme de concours) organisés par le Ministère de la Justice, à condition que les participants soient classés en quatre groupes en fonction de leurs résultats: excellent, bon, suffisant, ou, pour ce qui est des candidats qui n'auraient pas réussi, insuffisant. Cet examen doit porter, d'une part, sur la connaissance élémentaire des structures du pouvoir judiciaire et, d'autre part, sur une certaine connaissance des différentes branches du droit. La preuve des connaissances générales est censée établie par le diplôme scolaire.

wetsvoorstel zou indienen om het in overeenstemming te brengen met het wetsvoorstel dat de heer Vandeurzen c.s. in de Kamer heeft ingediend (Gedr. St., Kamer, 1995-1996, nr. 491-1). Beide voorstellen zijn immers geïnspireerd op het wetsvoorstel dat senator Arts op 7 januari 1993 heeft ingediend (Gedr. St., Senaat, 1992-1993, nr. 605-1), maar lopen op bepaalde punten uiteen omdat in het wetsvoorstel van de heer Vandeurzen c.s. reeds rekening is gehouden met de opmerkingen van de C.C.O.D. en C.E.N.E.G.E.R.

De verschilpunten zijn zowel van terminologische als van inhoudelijke aard. Zo werden er in het voorstel van senator Arts bepaalde graden vergeten. Tevens wordt geopteerd voor de term «kabinetssecretaris» in plaats van «persoonlijke secretaris».

Wat de indienstneming en de bevordering van griffiers, parketsecretarissen en andere personeelsleden van de rechterlijke orde betreft, stelt de C.C.O.D. in afwijking van het wetsvoorstel van de heren Erdman en Lallemand c.s. de volgende procedure voor.

b) Alternatief voorstel ter objectivering van de aanwervingen bevordering van griffiers, parketsecretarissen en andere personeelsleden van de rechterlijke macht

(versie op 1 april 1996)

1. Voorafgaande opmerkingen

— De vrije keuzemogelijkheid van de minister van Justitie (desgevallend de minister van Tewerkstelling en Arbeid) inzake zowel contractuele als statutaire aanwervingen en bevorderingen moet worden beperkt.

— Het herinvoeren van de aanwervings- en bevorderingsregels die van toepassing waren vóór de inwerkingtreding van het Gerechtelijk Wetboek, is ook niet wenselijk. Deze hielden in dat in de praktijk de ganse procedure zonder enige controle exclusief in handen was van één persoon (ofwel de magistraatkorpsoverste, ofwel de hoofdgriffier/parketsecretaris) wiens beslissing achteraf gewoon werd bekrachtigd door de minister van Justitie.

— Er wordt geopteerd voor het behoud van aanwervingsexamens (geen vergelijkende) georganiseerd door het ministerie van Justitie, met dien verstande dat de deelnemers worden gerangschikt in vier groepen: zeer goed, goed, voldoende of voor de niet-geslaagden: onvoldoende. Dit examen moet het testen zijn van de elementaire kennis over de structuren van de rechterlijke macht en, met een gradatie volgens het niveau van het examen, van een zekere kennis van de verschillende takken van het recht. De algemene kennis wordt verondersteld bewezen te zijn door het behalen van het schooldiploma.

Abstraction faite du niveau des différents examens auxquels il peut participer et de sa présentation à ceux-ci, le candidat à un des emplois visés aux articles 260 à 271, 273 à 283 et à l'article 285 du Code judiciaire doit avoir réussi un examen pratique d'informatique (portant au moins sur le traitement de texte). Pour ce qui est des grades particuliers créés en application de l'article 185 du Code judiciaire, il y a lieu de préciser si la fonction en question est une fonction administrative pour laquelle il est indispensable d'avoir réussi cet examen pratique, ou s'il s'agit d'une fonction technique, pour laquelle la réussite à cet examen n'est pas nécessaire.

— En ce qui concerne le système de recrutement, de nomination et de promotion, l'on propose une nouvelle procédure visant à répartir les responsabilités entre le niveau de décision le plus élevé et le niveau le plus bas, ceux-ci étant séparés par un «filtre» permettant, si nécessaire, à un collège de plusieurs personnes de procéder à des réorientations.

— Dans ce système, les candidats ont tous la possibilité, pour quelque candidature que ce soit et quel que soit le niveau des postes en question, d'introduire un recours après avoir pris connaissance de l'avis (ou de leur présentation ou non), dont ils doivent avoir reçu communication individuellement.

— Il convient de profiter de la présente réforme pour revoir la conception des divers examens, de manière qu'ils tiennent mieux compte des besoins réels des services qui sont chargés d'assister le pouvoir judiciaire.

— Le système de nomination et de promotion proposé peut accélérer considérablement la procédure, puisque, dans tous les cas, trois organes au maximum interviendront en la matière et qu'ils pourront se transmettre les pièces directement. Seul le greffier en chef ou le secrétaire du parquet où est survenu la vacance doit émettre l'avis. Le magistrat chef de corps a uniquement un rôle à jouer en cas de nomination sur présentation (sur des listes doubles) et lorsque des avis sont nécessaires en vue de la nomination du greffier en chef ou du secrétaire (en chef) du parquet.

— Il y a lieu, pour prévenir d'éventuelles manipulations, d'arrêter des délais fixes (et courts) dans lesquels tous les actes doivent être accomplis. Cela vaut, tant pour ce qui est des avis que des présentations ou des propositions. Même si l'on estime qu'aucun des candidats qui se sont présentés n'est valable, une appréciation doit être donnée dans un délai déterminé, pour que les intéressés puissent introduire un recours contre le rejet de leur candidature.

— L'on veut rendre ce collège compétent, dans une phase suivante, pour l'examen des procédures en appel en matière disciplinaire. C'est pourquoi, et parce qu'ils deviendront l'autorité requérante en matière disciplinaire, les magistrats du ministère

Onafgezien het niveau van de verschillende examens waaraan een kandidaat kan deelnemen en los daarvan, dient deze éénmaal voldaan te hebben aan een praktijkexamen over informatica (minstens tekstverwerking) indien hij kandidaat is voor een betrekking genoemd in de artikelen 260 tot 271, 273 tot 283 en 285 van het Gerechtelijk Wetboek. Voor de bijzondere graden opgericht op basis van artikel 185 van het Gerechtelijk Wetboek dient duidelijk te worden bepaald of het gaat om een administratieve functie waarvoor dit praktijkexamen wel vereist is dan wel om een technische functie waarvoor het niet vereist is.

— Wat het aanwervings-, benoemings- en bevorderingssyteem betreft, wordt een nieuwe procedure voorgesteld die de bedoeling heeft de verantwoordelijkheid te verdelen tussen het hoogste en het laagste beslissingsniveau met daartussen een «filter» waarbij een college van verschillende personen, indien nodig, bijsturingen kan verrichten.

— In dit systeem hebben alle kandidaten voor alle kandidatuurstellingen, om het even op welk niveau, een mogelijkheid van beroep na kennisname van het advies (of van de voordracht of het niet-voorgedragen zijn) dat verplicht individueel moet worden meegedeeld aan de betrokkenen.

— Naar aanleiding van deze hervorming is het wenselijk de verschillende examens te herdenken om ze beter te laten beantwoorden aan de reële noden van de diensten die de rechterlijke macht bijstaan.

— Het voorgestelde benoemings- en bevorderingssysteem kan de procedure aanzienlijk versnellen vermits in alle gevallen er slechts maximaal drie organen bij betrokken worden en tussen hen de overzending van de stukken rechtstreeks kan gebeuren. Het advies dient enkel te worden uitgebracht door de hoofdgriffier of de secretaris van het parket waar de vacature open is. De magistraat-korpsoverste heeft enkel een rol te vervullen bij benoemingen op voordracht (van dubbeltallen) en bij het geven van adviezen met het oog op de benoeming van de hoofdgriffier of van de (hoofd)secretaris van het parket.

— Om mogelijke manipulaties te beletten moeten er vaste (korte) termijnen worden opgelegd waarbinnen alle handelingen moeten worden verricht. Dit geldt zowel voor adviezen als voor voordrachten of voorstellen. Zelfs wanneer men meent dat er zich enkel niet-valabele kandidaten hebben aangemeld, dient men binnen de gestelde termijn een beoordeling te geven zodat de betrokkenen in beroep kunnen gaan tegen de afwijzing van hun kandidatuur.

— In een volgende fase is het de bedoeling hetzelfde college bevoegd te maken voor het behandelen van beroepsprocedures inzake tucht. Daarom hebben magistraten van het openbaar ministerie er geen zitting in vermits zij de vorderende overheid inzake

public ne siègent pas au collège. Ils ne peuvent pas, simultanément, requérir une peine disciplinaire, imposer une sanction et, éventuellement, statuer sur un recours qui a été introduit.

2. Proposition

1. Recrutement et promotion de membres du personnel suivant un régime différent de celui des présentations (listes doubles ou autres).

1.1. Dans chaque juridiction d'une cour d'appel/du travail, est institué un collège investi du pouvoir de nomination. Dans les juridictions bilingues, il y a lieu de prévoir un régime spécifique en fonction des exigences linguistiques. Le collège investi du pouvoir de nomination de Bruxelles est également compétent pour la Cour de cassation, sauf en ce qui concerne les cas visés au point 3.

1.2. Le collège est présidé par le juge d'une cour, assisté de deux greffiers en chef et de deux secrétaires en chef, lesquels sont nommés au sein de la juridiction relevant de la compétence du collège et y exercent effectivement leur fonction.

Ces assesseurs sont désignés pour une durée d'un an, suivant un tour de rôle commençant par le plus ancien. Le tour de rôle vaut pour tous les greffiers en chef (y compris les greffiers-chefs de greffe des justices de paix) et pour tous les secrétaires (en chef) des parquets de la juridiction, y compris pour ce qui est des juridictions militaires, qui siègent au sein du collège de la juridiction dans laquelle ils sont établis.

Le membre effectif qui est empêché légalement ou qui est intervenu directement dans un dossier qui doit être examiné est remplacé par un suppléant. Les suppléants sont désignés suivant le même ordre que les membres effectifs.

1.3. Procédures de recrutement et de nomination:

1.3.1. Pour tous les recrutements ou promotions aux grades visés aux articles 270 à 272 et 281 à 285 du Code judiciaire, ainsi qu'aux grades de qualification particulière créés conformément à l'article 185 du Code judiciaire, à l'exception des promotions à titre personnel qui ne sont pas ouvertes à d'autres candidats, le ministre de la Justice ou l'instance à laquelle celui-ci a transféré cette compétence, organise un examen d'admission sur la base duquel le jury classe les candidats en quatre groupes correspondant aux mentions «très bon», «bon», «satisfaisant» ou, pour ceux qui n'ont pas réussi, «insuffisant».

1.3.2. L'administration chargée de notifier le résultat de l'examen aux intéressés demande aux lauréats s'ils sont éventuellement d'accord pour être engagés comme contractuels et, si oui, dans quelle(s) localité(s).

tucht zullen worden. Zij kunnen niet gelijktijdig de tuchtstraf vorderen, de sanctie opleggen en eventueel oordelen over een ingesteld beroep.

2. Voorstel

1. Aanwerving en bevordering van personeelsleden volgens een ander stelsel dan dit van voordrachten (dubbellijsten of andere).

1.1. Er wordt in elk rechtsgebied van een hof van beroep/arbeidshof een benoemingscollege opgericht. In tweetalige gebieden moet in een specifieke regeling worden voorzien in functie van de taalvereisten. Het benoemingscollege van Brussel is ook bevoegd voor het Hof van Cassatie, behalve voor de gevallen vermeld onder punt 3.

1.2. Het college wordt voorgezeten door een zetelende magistraat van een hof, die wordt bijgestaan door twee hoofdgriffiers en twee (hoofd)secretarissen die benoemd zijn binnen het rechtsgebied waarvoor het college bevoegd is en er effectief hun ambt uitoefenen.

Deze bijzitters worden volgens een beurtrol aangesteld voor de duur van één jaar te beginnen met de oudstbenoemde. De beurtrol omvat alle hoofdgriffiers (inbegrepen de griffiers-hoofden van de griffies van de vredegerechten) en alle (hoofd)secretarissen van de parketten van het rechtsgebied, met inbegrip van de Militaire Gerechten, die zetelen in het college van het rechtsgebied waar hun zetel is gevestigd.

Elk effectief lid wordt vervangen door een plaatsvervanger bij wettelijke verhindering of wanneer een dossier moet worden behandeld waarin het rechtstreeks is opgetreden. De plaatsvervangers worden aangewezen volgens dezelfde ranglijst als de effectieve leden.

1.3. Aanwervings- en benoemingsprocedure:

1.3.1. Voor elke aanwerving of bevordering in de graden genoemd in de artikelen 270 tot 272 en 281 tot 285 van het Gerechtelijk Wetboek en in de bijzondere graden opgericht overeenkomstig artikel 185 van het Gerechtelijk Wetboek, uitgezonderd de bevorderingen ten persoonlijke titel die niet openstaan voor andere kandidaten, organiseert de minister van Justitie of de instantie aan wie hij die bevoegdheid overdraagt, een toelatingsexamen waarbij de jury de kandidaten rangschikt in vier groepen volgens de quotering «zeer goed», «goed», «voldoende» of voor de niet-geslaagden «onvoldoende».

1.3.2. Bij het meedelen van de uitslag van het examen wordt door de administratie die deze mededeling doet, aan de laureaten gevraagd of zij eventueel bereid zijn als contractueel tewerkgesteld te worden en, zo ja, in welke lokaliteit(en).

1.3.3. Chaque fois qu'il y a un recrutement contractuel dans les grades visés au point 1.3.1, le ministre de la Justice ou, le cas échéant, le ministre de l'Emploi et du Travail, communique, au greffier en chef ou au secrétaire du parquet du lieu où la vacance est ouverte, la liste de tous les lauréats de l'examen correspondant qui ont exprimé le désir d'être engagés dans cette localité en tant que contractuels.

1.3.4. Dans le mois de la communication de cette liste par le ministre, le greffier en chef ou le secrétaire du parquet rend un avis au sujet de chacun des candidats et joint à celui-ci une évaluation qui va de «très bon», «bon», et «satisfaisant» à «insuffisant».

Chaque candidat est informé de l'avis qui le concerne à la date même où il est rendu.

Les candidats qui souhaitent introduire un recours devant le collège investi du pouvoir de nomination disposent d'un délai de dix jours. Dès que les avis ont été notifiés aux candidats, le greffier en chef ou le secrétaire du parquet renvoie le dossier complet au collège investi du pouvoir de nomination.

Dans les cas où un recours a été introduit, mais aussi dans les autres, le collège peut demander au greffier en chef ou au secrétaire du parquet chargé de formuler l'avis, ou à d'autres personnes, des informations écrites supplémentaires.

Le collège investi du pouvoir de nomination transmet directement au ministre compétent le dossier complet assorti, le cas échéant, des informations supplémentaires.

1.3.5. En prenant sa décision, le ministre doit donner la priorité au candidat qui a obtenu la meilleure mention. Si des raisons légitimes justifient une dérogation à ce principe, le ministre doit les mentionner en détail dans l'acte de nomination, à la suite de la motivation ordinaire de sa décision.

1.3.6. En vue de chaque nomination statutaire ou promotion aux grades visés au point 1.3.1, le ministre communique toutes les candidatures au greffier en chef ou au secrétaire du parquet du siège auprès duquel la vacance est ouverte, et ce, dans les dix jours suivant l'expiration du délai dans lequel les candidatures devaient être déposées.

Pour le reste, la procédure à suivre est identique à celle qui est décrite aux points 1.3.4 et 1.3.5.

1.3.7. En ce qui concerne les nominations aux grades visés aux articles 263, § 1er, 264 et 274 du Code judiciaire, le collège investi du pouvoir de nomination est complété par deux magistrats assis qui sont membres d'une cour.

Pour ce qui est des nominations aux grades visés aux articles 266 et 276 du Code judiciaire, le collège investi du pouvoir de nomination est composé, outre

1.3.3. Voor elke contractuele aanwerving in de graden vermeld onder punt 1.3.1, deelt de minister van Justitie of, volgens het geval, de minister van Tewerkstelling aan de hoofdgriffier of de parketsecretaris van de plaats waar de betrekking te begeven is, de lijst mee van alle laureaten van het overeenstemmend examen die de wens hebben uitgedrukt in die lokaliteit tewerkgesteld te worden als contractueel.

1.3.4. De hoofdgriffier of de parketsecretaris geeft binnen één maand vanaf een dergelijk verzoek van de minister advies over alle kandidaten met een waardering gaande van «zeer goed», «goed», «voldoende» tot «onvoldoende».

Het advies wordt, elk wat hen betreft, ter kennis gebracht van de kandidaten op de datum dat het advies is uitgebracht.

De kandidaten beschikken over een termijn van tien dagen om desgewenst in beroep te gaan bij het benoemingscollege. Zodra de adviezen werden meegedeeld aan de kandidaten, verzendt de hoofdgriffier of de parketsecretaris zijn volledig dossier rechtstreeks naar het benoemingscollege.

Zowel in geval van een beroep als in het andere geval kan het college aan de adviserende hoofdgriffier of parketsecretaris of aan anderen bijkomende schriftelijke toelichting vragen.

Het volledig dossier met eventueel bijkomende toelichtingen wordt door het benoemingscollege rechtstreeks naar de bevoegde minister gezonden.

1.3.5. De minister moet bij zijn beslissing voorrang geven aan de kandidaat die de beste quotering kreeg. Zijn er gegronde redenen om hiervan af te wijken, dan dient de minister, naast de gewone motivering van zijn beslissing, hieromtrent in de benoemingsakte een grondige motivering te geven.

1.3.6. Voor elke statutaire benoeming of bevordering in de graden waarvan sprake in punt 1.3.1 deelt de minister, binnen tien dagen na het afsluiten van de termijn van kandidatuurstelling, alle kandidaturen mee aan de hoofdgriffier of de parketsecretaris waar de plaats vacant is.

Verder wordt dezelfde procedure gevolgd als deze vermeld onder de punten 1.3.4 en 1.3.5.

1.3.7. Voor de benoemingen in de graden genoemd in de artikelen 263, § 1, 264 en 274 van het Gerechtelijk Wetboek wordt het benoemingscollege aangevuld met twee bijkomende zetelende magistraten van een hof.

Voor de benoemingen in de graden genoemd in de artikelen 266 en 276 van het Gerechtelijk Wetboek zetelen in het benoemingscollege, naast de twee

de deux greffiers en chef et de deux secrétaires (en chef), de trois magistrats du siège de la Cour de cassation. La présidence du collège est assurée par l'un de ces magistrats.

La procédure applicable est la même que celle qui est définie aux points 1.3.4. et 1.3.5., étant entendu que, dans les cas visés, les formalités sont remplies par le magistrat chef de corps du siège où la vacance est ouverte et par le ministère public du service judiciaire qui exerce la surveillance directe visée à l'article 403 du Code judiciaire.

*
* *

La procédure proposée repose donc sur deux piliers, à savoir l'examen de recrutement et la possibilité pour les chefs de corps d'émettre un avis sur les candidats.

L'on renonce volontairement à la procédure du concours de maturité, organisé par le Secrétariat permanent de recrutement, que propose le sénateur Erdman, car cette procédure mènera à l'engagement des candidats sur la base de leur classement, qu'ils soient déjà en service ou non.

La C.C.S.P. estime qu'une telle manière de faire ébranlera beaucoup les greffes et les parquets.

Si, par exemple, un emploi de rédacteur est déclaré vacant au greffe d'une justice de paix, l'employé qui a quinze ans d'expérience au sein de cette justice de paix, et qui a réussi l'examen de rédacteur dix ans auparavant, court le risque de voir un candidat extérieur nommé, parce que ce dernier serait mieux classé que lui au concours organisé par le Secrétariat permanent de recrutement. L'on néglige ainsi une expérience de quinze ans et l'on court le risque d'engager quelqu'un qui n'est pas au courant des usages du greffe. La méthode proposée par le sénateur Erdman ne sera d'ailleurs pas très bénéfique à l'ambiance du travail au sein de cette justice de paix.

C'est pourquoi la C.C.S.P. plaide pour une réglementation dans laquelle les chefs de corps peuvent, par leurs avis, corriger les moins bons résultats d'un candidat, sans préjudice de la compétence du ministre de la Justice de ne pas se ranger à ces avis.

*
* *

hoofdgriffiers en de twee (hoofd)secretarissen, drie magistraten van de zetel van het Hof van Cassatie, waarbij één van hen het voorzitterschap van het college waarneemt.

Dezelfde procedure als die vermeld onder de punten 1.3.4. en 1.3.5. wordt gevolgd met dien verstande dat in deze gevallen de beschreven formaliteiten worden vervuld door zowel de magistraat-korpsoverste van de zetel waar de plaats vacant is, als door het openbaar ministerie van de gerechtelijke dienst die het rechtstreeks toezicht uitoefent waarvan sprake is in artikel 403 van het Gerechtelijk Wetboek.

*
* *

De voorgestelde procedure berust derhalve op twee pijlers, te weten het aanwervingsexamen en de mogelijkheid voor de korpsoversten om over de kandidaten een advies te verstrekken.

Er wordt bewust afstand genomen van de door senator Erdman voorgestelde procedure van het vergelijkend maturiteitsexamen, afgenomen door het Vast Wervingssecretariaat, omdat dit ertoe leidt dat de kandidaten op grond van hun rangschikking worden aangetrokken en dit ongeacht of ze al dan niet reeds in dienst zijn.

De C.C.O.D. is van oordeel dat een dergelijke werkwijze een grote schok zal teweegbrengen in de griffies en de parketten.

Indien bijvoorbeeld in de griffie van een vredegerecht de betrekking van opsteller vacant wordt verklaard, loopt een beambte met vijftien jaar ervaring in dat vredegerecht, die tien jaar geleden voor het examen van opsteller is geslaagd, het risico dat er een buitenstaander wordt benoemd omdat deze laatste bij het vergelijkend examen afgenomen door het Vast Wervingssecretariaat, beter gerangschikt is. Aldus wordt vijftien jaar ervaring buiten beschouwing gelaten en bestaat de kans dat iemand in dienst wordt genomen die niet op de hoogte is van de griffiepraktijk. De door senator Erdman voorgestelde werkwijze zal trouwens niet erg bevorderlijk zijn voor de werksfeer in dat vredegerecht.

Om deze redenen pleit de C.C.O.D. voor een regeling waarbij korpsoversten de minder goede resultaten van een kandidaat door hun adviezen kunnen bijsturen, onverminderd de bevoegdheid van de minister van Justitie om daarvan af te wijken.

*
* *

2. Recrutement ou promotion de membres du personnel selon le système de nomination sur présentation de candidatures par les autorités judiciaires

Au préalable, il faudrait modifier le Code judiciaire pour que seules les nominations ou les promotions dont il est question au quatrième alinéa de l'article 182 et aux articles 261, 262 et 273 du Code judiciaire se fassent sur présentation de candidatures par le magistrat-chef de corps et le greffier en chef ou le secrétaire du parquet.

Pour simplifier les procédures, il faudrait accorder les autres promotions (par exemple à une fonction en rang principal) aux seuls candidats présentés par le greffier en chef ou le secrétaire du parquet.

2.1. Pour ce qui est des dossiers dans lesquels la présentation est du ressort exclusif du greffier en chef ou du secrétaire du parquet:

2.1.1. La composition du collège investi du pouvoir de nomination est décrite au point 1.2.

2.1.2. La procédure de nomination se déroule comme le prévoit le point 1.3.4. et, le cas échéant, les points suivants, étant entendu que, si la proposition de nomination ne fait pas suite à un dépôt de candidature, mais est présentée à l'initiative du greffier en chef ou du secrétaire du parquet, la procédure s'ouvre au moment où elle est rédigée et communiquée à l'intéressé. Dans ce cas, le greffier en chef ou le secrétaire du parquet est toujours tenu de faire une proposition, dès que le membre du personnel concerné remplit les conditions requises pour obtenir une promotion. Il doit accepter la promotion ou la refuser.

2.2. Pour ce qui est des dossiers dans lesquels la présentation est exclusivement ou partiellement du ressort exclusif d'un magistrat-chef de corps:

2.2.1. La composition du collège investi du pouvoir de nomination est décrite au point 1.3.7. Elle diffère selon qu'il s'agit de nominations à des postes relevant de services extérieurs aux cours ou à des postes au sein des cours (à l'exclusion de la Cour de cassation).

2.2.2. Il y a lieu de suivre les dispositions du point 1.3.6., étant entendu que la procédure prévue au point 1.3.4. est applicable au magistrat-chef de corps dont relève la présentation et par lui de la même manière qu'à l'égard du greffier en chef ou du secrétaire de parquet ou par eux.

2. Aanwerving of bevordering van personeelsleden volgens het stelsel van benoemingen op voordracht van kandidaturen door de gerechtelijke overheden

Vooraf zou men het Gerechtelijk Wetboek in die zin moeten wijzigen dat enkel de benoemingen of bevorderingen waarvan sprake is in het vierde lid van artikel 182 en in de artikelen 261, 262 en 273 van het Gerechtelijk Wetboek geschieden op voordracht van zowel de magistraat-korpsoverste als de hoofdgriffier of parketsecretaris.

Om de procedures te vereenvoudigen zouden de overige bevorderingen (bijvoorbeeld het principalaat) moeten gebeuren op voordracht van uitsluitend ofwel de hoofdgriffier ofwel de secretaris van het parket.

2.1. Voor de dossiers waarbij de voordracht uitsluitend geschiedt door de hoofdgriffier of de parketsecretaris:

2.1.1. Het benoemingscollege is samengesteld zoals omschreven in punt 1.2.

2.1.2. De benoemingsprocedure verloopt zoals omschreven in punt 1.3.4. en desgevallend de volgende, met dien verstande dat in de gevallen waar het initiatief tot voorstel niet gebeurt na kandidatuurstelling maar op initiatief van de hoofdgriffier of de parketsecretaris, de procedure aanvangt vanaf het ogenblik dat het voorstel wordt opgesteld en meegedeeld aan de betrokkene. In die gevallen moet de hoofdgriffier of de parketsecretaris, zodra het betrokken personeelslid aan de voorwaarden voor bevordering voldoet, steeds een voorstel doen; ofwel om de bevordering toe te staan, ofwel om de bevordering te weigeren.

2.2. Voor de dossiers waarbij de voordrachten uitsluitend of mede door een magistraat-korpsoverste dienen te gebeuren:

2.2.1. Het benoemingscollege wordt samengesteld zoals omschreven in punt 1.3.7. naar gelang van het geval dat er ofwel dient geoordeeld te worden over betrekkingen, respectievelijk in andere diensten dan de hoven, ofwel over betrekkingen in de hoven (met uitsluiting van het Hof van Cassatie).

2.2.2. Er wordt gehandeld overeenkomstig punt 1.3.6. met dien verstande dat, wat de toepassing van de procedure van punt 1.3.4. betreft, ten opzichte van en door de magistraat-korpsoverste die gemachtigd is voordrachten te doen, er op dezelfde wijze gehandeld wordt alsof het om de hoofdgriffier of de parketsecretaris ging.

2.3. Dans les cas où plusieurs présentations sont possibles pour un seul poste, les autorités habilitées à présenter des candidats doivent procéder à l'évaluation de tous les candidats qui ont postulé (y compris ceux dont on a estimé qu'ils n'avaient pas les aptitudes requises).

Le collège investi du pouvoir de nomination peut ajouter, à la liste des candidats présentés en ordre utile, un ou plusieurs candidats qui ont introduit un recours dans les délais prévus.

Lorsque le collège procède à un tel ajout, il doit le motiver en détail.

Le collège ne peut modifier ni l'évaluation ni le classement de ceux qui n'ont pas introduit de recours.

Si le ministre souhaite qu'un candidat ajouté à la liste des candidats classés en ordre utile soit nommé, il doit assortir, dans l'arrêté de nomination, la motivation habituelle d'une motivation détaillée supplémentaire.

3. Recrutement, nomination ou promotion de membres du personnel de la Cour de cassation

3.1. Pour toutes les nominations à la Cour de cassation qui ont lieu sur présentation du magistrat-chef de corps et, ou non, du greffier en chef ou du secrétaire du parquet, et pour les nominations dont il est question aux articles 268, 278 et 285 du Code judiciaire, la fonction de collège investi du pouvoir de nomination est exercée, conformément aux règles précitées, par l'assemblée générale de la Cour de cassation, en application des dispositions de l'article 348 du Code judiciaire concernant les procédures disciplinaires.

Néanmoins, l'obligation pour le ministère public d'être présent, qui est prévue à l'article 349 du Code judiciaire, ne vaut pas en l'espèce. Cependant, le ministère public peut être entendu en tant que tiers, à sa demande ou à la demande de l'assemblée générale. Il peut, s'il le souhaite, communiquer ses remarques par écrit de sa propre initiative ou le faire à la demande de l'assemblée générale faisant fonction de collège investi du pouvoir de nomination.

3.2. Toutes les autres nominations sont examinées par le collège investi du pouvoir de nomination de la Cour de Bruxelles selon les règles dont il est question aux points 1 et 2.1.

4. Régime transitoire

Dans un dossier donné, les lauréats d'examens antérieurs dans le cadre desquels aucune mention n'a été décernée, sont réputés, à titre transitoire, avoir

2.3. In de gevallen waar er meer dan één voordracht voor eenzelfde plaats mogelijk is, moeten de autoriteiten die gemachtigd zijn voordrachten te doen, een beoordeling geven over alle kandidaten die gepostuleerd hebben (ook over diegenen die niet bekwaam geacht worden).

Het benoemingscollege kan aan de lijst van de in gunstige orde voorgedragen kandidaten één of meer bijkomend gunstig gerangschikte kandidaten toevoegen voor zover deze tijdig beroep hebben aangetekend.

Deze handeling moet door het college grondig worden gemotiveerd.

Ten aanzien van hen die geen beroep hebben aangetekend, kan het college de beoordeling of rangschikking niet wijzigen.

Indien de minister een aldus bijkomend gunstig gerangschikte kandidaat wenst benoemd te zien, dient in het benoemingsbesluit, naast de gebruikelijke motivering, hieromtrent een bijkomende grondige motivering gegeven te worden.

3. Aanwerving, benoeming of bevordering van personeelsleden van het Hof van Cassatie

3.1. Voor alle benoemingen bij het Hof van Cassatie die gebeuren op voordracht van de magistraatkorpsoverste en al dan niet tevens op die van de hoofdgriffier of de parketsecretaris, en de benoemingen waarvan sprake is in de artikelen 268, 278 en 285 van het Gerechtelijk Wetboek wordt conform de voorgaande regels de taak van benoemingscollege waargenomen door de algemene vergadering van het Hof van Cassatie volgens de regel die in artikel 348 van het Gerechtelijk Wetboek geldt voor tuchtvervolgingen.

De aanwezigheid van het openbaar ministerie beschreven in artikel 349 van het Gerechtelijk Wetboek is evenwel niet van toepassing in deze aangelegenheden. Het openbaar ministerie kan evenwel als niet-lid gehoord worden op zijn eigen verzoek of op verzoek van de algemene vergadering. Het kan desgewenst zijn bemerkingen schriftelijk meedelen op eigen initiatief of op verzoek van de als benoemingscollege dienstdoende algemene vergadering.

3.2. Alle andere benoemingen worden volgens de regels waarvan sprake onder de punten 1 en 2.1. behandeld door het benoemingscollege van het Hof van Brussel.

4. Overgangsregeling

Als overgangsregeling worden in een bepaald dossier de laureaten van vroegere examens zonder waardequotering gelijkgesteld, wat de examenuitslag

participé, pour ce qui est du résultat des examens, à un examen où des mentions sont décernées, et y avoir obtenu la mention la plus élevée.

Si les candidats qui se présentent sont tous des lauréats d'examens antérieurs dans le cadre desquels aucune mention n'a été décernée, ils sont tous réputés avoir obtenu la même mention favorable pour ce qui est du résultat des examens.

Les lauréats d'un examen pratique de dactylographie organisé antérieurement sont réputés être les lauréats du nouvel examen pratique d'informatique.

3. Syndicat libre de la fonction publique (S.L.F.P.-V.S.O.A.) (représentants: Mme Thirion et MM. Michiels et Sluys)

a) En ce qui concerne la proposition de loi de MM. Erdman, Lallemand et consorts, le S.L.F.P. déclare être d'accord sur le principe d'une entrée en fonction sur la base des résultats obtenus au concours de maturité organisé par le Secrétariat permanent de recrutement, ainsi que sur la procédure d'avis obligatoire en ce qui concerne la promotion à une fonction de greffier ou de secrétaire du parquet, ce qui est la pratique en vigueur.

b) Le S.L.F.P. accorde également son soutien à la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts, parce que celle-ci comporte un certain nombre d'améliorations qualitatives, spécialement en ce qui concerne le secrétaire de cabinet.

— L'on peut toutefois critiquer ladite proposition de loi en ce qui concerne les conditions de nomination qui s'appliquent aux greffiers.

En l'absence d'une École nationale des greffiers, la fonction de greffier doit être accessible non seulement aux licenciés en droit, mais également aux gradués en pratique juridique ainsi qu'au personnel administratif de l'ordre judiciaire qui suivrait cette dernière formation.

Les conditions prévues dans les deux propositions de loi pour pouvoir être nommé greffier ne sont pas de nature à inciter les licenciés en droit à se présenter à la fonction de greffier. Or, dans l'optique d'une carrière ultérieure en tant que magistrat, les juristes pourraient acquérir une grande expérience en exerçant d'abord la fonction de greffier. Dans ce sens, cette fonction constituerait un tremplin idéal pour les juristes souhaitant devenir magistrats.

Il n'y a dès lors aucun doute que la fonction de greffier sera revalorisée lorsqu'elle deviendra plus attrayante pour les licenciés en droit.

Les deux propositions de loi constituent une amorce dans ce sens.

betreft, met zij die in dat dossier wel hebben deelgenomen aan een examen met waardequoteringen en er de hoogste quotering hebben behaald.

Indien er zich uitsluitend kandidaten aanmelden die laureaat zijn van vroegere examens zonder waardequoteringen, worden zij allen geacht éénzelfde gunstige waardequotering te hebben wat de examenuitslag betreft.

De laureaten van een vroeger afgelegd praktijkexamen over dactylografie worden geacht laureaat te zijn van het nieuwe praktijkexamen over informatica.

3. Vrij Syndicaat van het openbaar ambt (V.S.O.A.-S.L.F.P.) (vertegenwoordigers: mevrouw Thirion en de heren Michiels en Sluys)

a) Met betrekking tot het wetsvoorstel van de heren Erdman en Lallemand c.s. verklaart het V.S.O.A. zich zowel akkoord met het principe van de indienstneming op grond van de resultaten behaald op het vergelijkend maturiteitsexamen afgenomen door het Vast Wervingssecretariaat, als met de verplichte adviesprocedure voor de bevordering tot griffier of parketsecretaris, welke de thans geldende praktijk is.

b) Het V.S.O.A. onderschrijft eveneens het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s. omdat het inzonderheid wat de kabinetssecretaris betreft, een aantal kwalitatieve verbeteringen bevat.

— Inzake de benoemingsvoorwaarden voor de griffiers is het wetsvoorstel echter voor kritiek vatbaar.

Bij gebrek aan een Nationale School voor griffiers, dient het ambt van griffier niet alleen open te staan voor licentiaten in de rechten, maar ook voor gegradueerden in de rechtspraktijk alsook voor het administratief personeel van de rechterlijke orde dat deze laatste opleiding zou volgen.

De in de beide wetsvoorstellen vastgestelde benoemingsvoorwaarden voor griffier zijn niet van die aard dat licentiaten in de rechten tot het ambt van griffier worden aangetrokken. De uitoefening van dit ambt door juristen zou hun heel wat ervaring kunnen opleveren in een latere carrière als magistraat. In die zin zou het ambt van griffier een ideale springplank vormen naar de functie van magistraat.

Het lijdt derhalve geen twijfel dat het ambt van griffier een herwaardering zal kennen wanneer dit ambt aantrekkelijker wordt gemaakt voor licentiaten in de rechten.

De beide wetsvoorstellen geven daartoe de aanzet.

Selon la législation actuelle, un juriste peut être immédiatement nommé commis-greffier à condition d'être présenté à cette fonction par le greffier en chef et par le magistrat-chef de corps.

En vertu de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts, un licencié en droit peut uniquement être nommé greffier aux différents niveaux s'il a exercé pendant un an au moins des fonctions au moins égales à celles d'employé (*cf.* les articles 30, 32, 34 et 36). Le greffier en chef peut ainsi mieux apprécier les candidatures.

Le S.L.F.P. soutient cette procédure, mais plaide pour le maintien du stage comme voie d'accès à la fonction de greffier. De cette façon, le greffier deviendra un collaborateur effectif du juge.

Eu égard à l'augmentation constante du nombre des juristes, le fait qu'actuellement la majorité des personnes qui exercent la fonction de greffier ne sont pas des licenciés en droit ne signifie pas que l'on ne puisse pas tenter d'intéresser en premier lieu des juristes à cette fonction.

— Une deuxième objection à l'encontre de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts est que celle-ci tient insuffisamment compte des possibilités, pour le greffier-licencié en droit, de faire carrière et de bénéficier de promotions.

C'est ainsi que les conditions de nomination pour devenir greffier en chef des cours d'appel, des cours du travail et de la Cour de cassation sont considérablement renforcées par rapport aux conditions actuelles. Alors qu'aujourd'hui, les licenciés en droit doivent avoir effectué un stage d'au moins un an au greffe d'une cour ou d'un tribunal pour pouvoir exercer la fonction de greffier en chef d'une cour d'appel et d'une cour du travail, et un stage d'un an au greffe d'une cour pour cette même fonction près la Cour de cassation, ils devraient, selon la proposition à l'examen, avoir exercé, pendant cinq ans au moins, des fonctions au moins égales à celles d'employé au greffe d'une cour ou de la Cour de cassation (*cf.* les articles 33 et 35).

L'on fait ainsi abstraction de l'expérience professionnelle qui a été acquise successivement aux différents greffes des cours et tribunaux.

— En ce qui concerne particulièrement la fonction de greffier en chef de la Cour de cassation, il est quelque peu paradoxal que, contrairement à ce qui est exigé pour la même fonction près la Cour d'arbitrage, le Conseil d'État et la Cour des comptes, la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts ne pose plus comme condition que le candidat doit être titulaire d'un diplôme de licencié en droit. Il doit être soit licencié en droit et avoir, pendant cinq ans au moins, exercé des fonctions au moins égales à celles d'employé au greffe de la Cour de cassation, soit

Volgens de huidige wetgeving kan een jurist onmiddellijk tot klerk-griffier worden benoemd op voorwaarde dat hij daartoe wordt voorgedragen door de hoofdgriffier en de magistraat-korpsoverste.

Krachtens het wetsvoorstel van senator Vandenberghe c.s. kan een licentiaat in de rechten op de verschillende niveaus slechts tot griffier worden benoemd indien hij ten minste één jaar een ambt, ten minste gelijk aan dat van beambte, heeft uitgeoefend (*cf.* de artikelen 30, 32, 34 en 36). Aldus kan de hoofdgriffier de kandidaturen beter beoordelen.

Het V.S.O.A. schaart zich achter deze procedure, maar pleit ervoor de stage te behouden als toegangsweg tot het ambt van griffier. Op deze wijze zal de griffier uitgroeien tot een effectieve medewerker van de rechter.

Gelet op de constante aangroei van het aantal juristen mag het feit dat het ambt van griffier thans in meerderheid door personen wordt uitgeoefend die geen licentiaat in de rechten zijn, geen beletsel vormen om voor dit ambt in eerste instantie juristen aan te trekken.

— Een tweede bezwaar tegen het wetsvoorstel van senator Vandenberghe c.s. is dat er te weinig rekening wordt gehouden met de carrièrekansen en de doorgroeimogelijkheden van griffiers-licentiaat in de rechten.

Zo worden de benoemingsvoorwaarden voor de hoofdgriffier van de hoven van beroep, de arbeidshoven en het Hof van Cassatie in vergelijking met de huidige aanzienlijk zwaarder. Terwijl licentiaten in de rechten voor het ambt van hoofdgriffier van een hof van beroep en een arbeidshof, op de griffie van een hof of een rechtbank ten minste één jaar stage moeten hebben doorgemaakt, en voor hetzelfde ambt bij het Hof van Cassatie, één jaar stage op de griffie van een hof, zouden zij volgens het voorstel ten minste vijf jaar een ambt, ten minste gelijk aan dat van beambte, bij de griffie van respectievelijk een hof of het Hof van Cassatie moeten hebben uitgeoefend (*cf.* artikelen 33 en 35).

Aldus wordt voorbijgegaan aan de beroepservaring die achtereenvolgens in de griffies van de rechtbanken en de hoven is verworven.

— Inzonderheid wat het ambt van hoofdgriffier van het Hof van Cassatie betreft, is het enigszins paradoxaal dat in vergelijking met hetzelfde ambt bij het Arbritagehof, de Raad van State en het Rekenhof, het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s. het bezit van het diploma van licentiaat in de rechten niet langer verplicht stelt. Ofwel dient men licentiaat in de rechten te zijn en ten minste vijf jaar een ambt, ten minste gelijk aan dat van beambte bij de griffie van het Hof van Cassatie te hebben uitgeoefend, ofwel dient men houder te zijn van een getuigschrift van

porteur d'un certificat d'études moyennes du degré supérieur ou d'études déclarées équivalentes par le Roi, ainsi que du certificat de candidat-greffier et, en outre, soit avoir exercé pendant cinq ans au moins les fonctions de greffier de la Cour de cassation, soit être greffier en chef d'une cour d'appel ou d'une cour du travail (art. 35).

De cette façon, l'expérience professionnelle que l'on aurait acquise en tant que greffier de la Cour de cassation ou en tant que greffier en chef d'une cour d'appel ou d'une cour du travail est assimilée à la détention du diplôme de licencié en droit.

L'on peut se demander s'il est possible de concilier cet assouplissement avec un des objectifs de la proposition de loi, à savoir la revalorisation de la fonction de greffier.

— Il est également frappant que la proposition de loi souhaite instaurer une certaine uniformité en ce qui concerne les conditions de nomination pour tous les échelons. Pareil parallélisme fait cependant abstraction de la différence qui existe entre les fonctions de greffier et celles de secrétaire du parquet.

Les attributions de ce dernier, qui doivent être précisées, devraient en tout cas s'étendre à ce qui n'est pas purement juridique ou contesté, comme les propositions de conciliation, la poursuite d'enquêtes simples et la rédaction de citations simples, pour autant qu'ils y soient habilités par le procureur compétent. Tout cela suppose cependant que les secrétaires du parquet aient bénéficié de la formation requise.

L'on peut affirmer, en guise de conclusion, que la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts a le désavantage de confirmer la pratique établie.

L'on renvoie aux examens de candidat-greffier ou de candidat-secrétaire, auxquels en général seuls 10 à 15 p.c. des candidats réussissent.

Ce pourcentage est insuffisant pour permettre de remplir toutes les places vacantes.

Si ladite procédure n'est pas modifiée, il faudra, à défaut de candidats reçus aux examens continuer à attribuer les emplois vacants à ceux que l'on appelle, dans le jargon du greffe, les «délégués».

Il ressort des faits que les candidats à de telles fonctions dépendent dans une grande mesure de la bonne volonté du greffier en chef et du ministre de la Justice.

Un des aspects négatifs du procédé précité est que les greffiers ou secrétaires délégués se mettent, après un certain temps, à considérer leur formation comme étant acquise et ne participent plus aux concours organisés pour les fonctions de candidat-greffier ou de candidat-secrétaire.

hoger middelbaar onderwijs of door de Koning gelijkwaardig verklaard onderwijs, alsmede van het getuigschrift van kandidaat-griffier en daarenboven ofwel ten minste vijf jaar het ambt van griffier bij het Hof van Cassatie te hebben uitgeoefend ofwel hoofdgriffier te zijn van een hof van beroep of een arbeidshof (art. 35).

Aldus wordt de beroepservaring als griffier bij het Hof van Cassatie of als hoofdgriffier van een hof van beroep of een arbeidshof gelijkgesteld met het bezit van het diploma van licentiaat in de rechten.

Het is de vraag of deze versoepeling te verzoenen valt met één van de doelstellingen van het wetsvoorstel, te weten de herwaardering van het ambt van griffier.

— Wat eveneens opvalt, is dat het wetsvoorstel voor alle echelons een zekere eenvormigheid in de benoemingsvoorwaarden wil invoeren. Een dergelijk parallellisme gaat evenwel voorbij aan het verschil tussen de functies van griffier en parketsecretaris.

De bevoegdheden van deze laatste, welke nader omschreven moeten worden, zouden zich in ieder geval moeten uitstrekken tot hetgeen niet louter juridisch of betwist is, zoals het voorstellen van een minnelijke schikking, het voortzetten van eenvoudige onderzoeken en het opstellen van eenvoudige dagvaardingen, voor zover ze daartoe door de bevoegde procureur gemachtigd zijn. Een en ander veronderstelt wel dat de parketsecretarissen de nodige vorming en opleiding hebben genoten.

Bij wijze van besluit kan worden gesteld dat het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s. het nadeel vertoont dat het de gevestigde praktijk bevestigt.

Er wordt verwezen naar de examens voor kandidaat-griffier of kandidaat-secretaris waarvoor doorgaans slecht 10 à 15 pct. van de kandidaten slagen.

Dit is onvoldoende om alle openstaande plaatsen op te vullen.

Indien deze procedure niet wordt gewijzigd, blijft men bij gebrek aan geslaagde kandidaten genoodzaakt de vacante betrekkingen toe te wijzen aan wat men in het griffiersjargon de gedelegeerden noemt.

De feiten wijzen uit dat de gegadigden voor een dergelijke functie in grote mate afhankelijk zijn van de goodwill van de hoofdgriffier en de minister van Justitie.

Een negatief aspect van deze handelwijze is dat deze gedelegeerde griffiers of secretarissen hun functie na verloop van tijd als verworven gaan beschouwen en niet meer deelnemen aan de examens die voor kandidaat-griffier of kandidaat-secretaris worden uitgeschreven.

L'on ne peut résoudre ce problème en abaissant le niveau desdits examens.

Une des solutions pourrait consister à assimiler les titulaires du diplôme de gradué en pratique juridique aux lauréats du concours de candidat-greffier et de candidat-secrétaire.

L'on obtient le diplôme de gradué en pratique juridique après trois années d'études à temps plein, lesquelles sont au moins aussi poussées que les études universitaires pour certaines branches du droit, tels le droit des saisies et le droit pénal.

Un autre point qui peut soulever des critiques est le fait qu'actuellement, les commis-greffiers deviennent automatiquement greffiers après un délai déterminé.

Le S.L.F.P. est d'avis que l'on pourrait créer là un degré en ce sens qu'il faudrait avoir rempli des conditions déterminées en matière de formation. La différence de niveau ainsi établie correspondra alors à la gradation qui existe entre les gradués en pratique juridique et les licenciés en droit.

— En ce qui concerne la disposition transitoire prévue à l'article 68, en particulier la règle selon laquelle seules les nouvelles conditions s'appliqueront en matière d'ancienneté de service, le S.L.F.P. fait remarquer que de nombreux candidats qui remplissent actuellement les conditions nécessaires pour être promus, verront, par cette disposition, leurs possibilités d'avancement contrecarrées.

De nombreux greffiers qui, titulaires du diplôme de licencié en droit, ont établi un plan de carrière comprenant des fonctions à un tribunal de première instance et une cour d'appel, peuvent faire une croix sur leurs ambitions de devenir greffiers en chef de la Cour de cassation.

Puisque cette fonction unique en son genre ne devient vacante qu'après un délai plus ou moins long et que de nombreux greffiers planifient leur carrière par rapport à celle-ci, les nouvelles conditions de nomination en matière d'ancienneté de service contenues dans la proposition de loi risquent de contrecarrer leurs projets.

En conclusion de cet exposé, le S.L.F.P. dépose une note dans laquelle les observations précitées figurent *in extenso*.

*
* *

c) Note concernant la proposition de loi modifiant certaines dispositions du Code judiciaire en ce qui concerne le personnel des greffes et des parquets, déposée par M. Vandenberghe et consorts (Doc. Sénat, 1995-1996, nº 1-270/1).

Dit probleem kan niet worden ondervangen door de lat bij deze examens lager te leggen.

Een oplossing zou erin kunnen bestaan dat personen die houder zijn van het diploma van gegradueerde in de rechtspraktijk, zouden worden gelijkgesteld met de laureaten van het vergelijkend examen voor kandidaat-griffier en kandidaat-secretaris.

Het diploma van gegradueerde in de rechtspraktijk wordt verworven na drie jaar voltijdse studie en behelst een opleiding die voor bepaalde rechtstakken zoals beslagrecht en strafvordering, tenminste even grondig is als de universitaire.

Een ander punt van kritiek betreft het feit dat klerk-griffiers thans na het verstrijken van een bepaalde termijn automatisch griffier worden.

Het komt het V.S.O.A. voor dat hier een trap zou kunnen worden ingevoerd in die zin dat aan welbepaalde eisen inzake opleiding zou moeten zijn voldaan. Het aldus ingestelde niveauverschil stemt dan overeen met de gradatie tussen gegradueerden in de rechtspraktijk en licentiaten in de rechten.

— Wat de in artikel 68 vervatte overgangsbepaling betreft en inzonderheid de regel dat inzake dienstanciënniteit uitsluitend de nieuwe voorwaarden zullen gelden, werpt het V.S.O.A. op dat heel wat kandidaten die thans aan de voorwaarden voor een bevordering voldoen, door deze bepaling in hun promotiekansen zullen worden gedwarsboomd.

Tal van griffiers die houder zijn van het diploma van licentiaat in de rechten en een carrièreplanning hebben opgesteld welke functies bij een rechtbank van eerste aanleg en een hof van beroep omvat, mogen hun ambitie om hoofdgriffier van het Hof van Cassatie te worden, opbergen.

Aangezien deze unieke betrekking slechts na een min of meer lange tijdspanne openvalt en vele griffiers hun loopbaan hierop afstemmen, dreigen de nieuwe in het wetsvoorstel vervatte benoemingsvoorwaarden inzake dienstanciënniteit hun plannen te doorkruisen.

Tot slot van deze uiteenzetting dient het V.S.O.A. een nota in waarin de bovenvermelde opmerkingen in *extenso* zijn weergegeven.

*
* *

c) Nota betreffende het wetsvoorstel tot wijziging van sommige bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek met betrekking tot het personeel van de griffies en parketten, ingediend door de heer Vandenberghe c.s. (Gedr. St., Senaat, 1995-1996, nr. 1-270/1).

1. Conditions de nomination à la fonction de greffier en chef de la Cour de cassation (art. 35)

«Dans la perspective d'une éventuelle mobilité entre toutes les juridictions, l'on propose d'ouvrir également cette fonction aux non-universitaires. L'on souligne, dans les développements, «qu'à un certain niveau, l'expérience et la pratique contrebalancent suffisamment les diplômes universitaires» (*a*).

La proposition de loi vise également, à cet égard, à promouvoir un système uniforme pour toutes les juridictions et à poser des conditions identiques pour les greffes et les parquets (*b*).

Pour revaloriser la fonction, l'on rend également les conditions de nomination plus sévères (*c*).

a) 1. L'affirmation selon laquelle l'expérience contrebalance les diplômes fait abstraction du fait que l'expérience invoquée ne concerne généralement que quelques branches du droit intéressant directement les tâches du greffier, tandis que la formation universitaire repose sur un programme d'études qui touche à tous les domaines du droit et qui porte également son attention sur toutes les sciences humaines au cours des candidatures.

Pareille affirmation ne saurait être soutenue pour aucune autre fonction de l'ordre judiciaire nécessitant un diplôme de licencié en droit. Personne n'oserait limiter les conditions de nomination imposées aux candidats à une fonction de substitut ou de juge à une expérience aussi limitée.

2. La proposition à l'examen semble confirmer la dépréciation historique de la fonction. Dans le passé, les greffiers en chef des cours d'appel, du Tribunal militaire et de la Cour de cassation et les greffiers adjoints (actuellement commis-greffiers) de cette dernière devaient être docteur en droit (art. 78 et 131 de la loi du 18 juin 1869 sur l'organisation judiciaire).

La loi du 20 décembre 1957 (art. 16, § 3) a supprimé cette condition pour le greffier en chef du Tribunal militaire.

À l'origine, le Code judiciaire de 1967 (art. 266) avait maintenu cette obligation pour les greffiers en chef des cours d'appel et il l'avait prévue également pour les greffiers en chef des cours du travail.

La loi du 7 mars 1977 a supprimé cette condition, malgré le point de vue du ministre de la Justice, qui estimait qu'il était indispensable d'exiger le diplôme de docteur en droit (Doc. Sénat, 1974-1975, nº 411-2).

1. De benoemingsvoorwaarden voor het ambt van hoofdgriffier van het Hof van Cassatie (art. 35)

«Met het oog op een mogelijke doorstroming tussen alle rechtsmachten wordt voorgesteld dit ambt ook open te stellen voor niet-universitairen. De toelichting stelt dat «de ervaring en de praktijkkennis op een bepaald niveau een voldoend tegengewicht vormen voor het universitair diploma» (*a*).

Tevens betracht het voorstel ter zake enkel te komen tot een eenvormig systeem voor alle rechtsmachten en betracht men identieke voorwaarden voor de griffies en parketten (*b*).

Ook worden met het oog op de herwaardering van het ambt de benoemingsvoorwaarden verzwaard (*c*).

a) 1. De bewering met betrekking tot de ervaring gaat voorbij aan het feit dat de ingeroepen ervaring zich meestal beperkt tot enkele takken van het recht die rechtstreeks de taken van de griffier aanbelangen, terwijl de universitaire vorming een studiecurriculum bevat dat alle domeinen van het recht omvat en daarenboven tijdens de kandidaturen ook aandacht heeft voor alle menswetenschappen.

Voor geen enkele andere functie in de rechterlijke orde waar een diploma van licentiaat in de rechten vereist is, zou men zulke bewering durven handhaven. Geen mens zou er durven aan denken deze ervaring in acht te nemen als benoemingsvoorwaarde voor een ambt van substituut of rechter.

2. Dit voorstel lijkt de voortzetting te zijn van een historische terugval van de functie. In het verleden dienden zowel de hoofdgriffiers van de hoven van beroep, van het Militair Gerechtshof en van het Hof van Cassatie, als de adjunct-griffiers (vgl. thans klerken-griffiers) van dit laatste hof, doctor in de rechten te zijn (artt. 78 en 131 wet Rechterlijke inrichting van 18 juni 1869).

Bij wet van 20 december 1957 (art. 16, § 3) werd die voorwaarde afgeschaft voor de hoofdgriffier van het Militair Gerechtshof.

Het Gerechtelijk Wetboek van 1967 handhaafde oorspronkelijk (art. 266) deze vereiste voor de hoofdgriffiers van de hoven van beroep en voorzag ze tevens voor de hoofdgriffiers van de arbeidshoven.

Ondanks de houding van de minister van Justitie die meende dat de diplomavereiste noodzakelijk was (Gedr. St., Senaat, 1974-1975, nr. 411-2) werd deze voorwaarde bij wet van 7 maart 1977 afgeschaft.

3. Pour de nombreuses fonctions de greffier (en chef) similaires, l'on a rendu les conditions de nomination plus sévères, notamment en imposant l'obligation d'être titulaire d'un diplôme de licencié en droit:

— greffier en chef au Conseil d'État (art. 9, 3º, de la loi du 17 octobre 1990);

— greffier à la Cour d'arbitrage (art. 41 de la loi du 6 janvier 1989);

— greffier à la Cour des comptes (art. 4 de la loi du 5 août 1992).

La proposition crée donc un paradoxe: en effet, l'on a exigé le diplôme de licencié en droit pour les juridictions précitées, alors que les décisions de deux d'entre elles peuvent faire l'objet d'un recours devant la Cour de cassation et que certains de leurs magistrats se trouvent sous la juridiction de la Cour de cassation en matière disciplinaire, et l'on propose maintenant de supprimer cette condition de diplôme pour avoir accès à cette juridiction suprême.

Sans vouloir anticiper sur la position qu'adoptera la Cour, il nous semble que la loi proposée porte déjà atteinte au prestige de la Cour pour cette seule raison.

4. La proposition ne tient pas compte non plus des compétences spéciales de la Cour. L'actualité judiciaire (poursuites contre des ministres, poursuites disciplinaires contre un magistrat) montre que la Cour doit plus que jamais pouvoir faire appel à un greffier en chef dont les connaissances juridiques sont incontestables et qui peut invoquer l'autorité morale que lui procure son diplôme.

Dans la pratique, la Cour n'a d'ailleurs pas manqué de faire appel à un greffier juriste dont la mission a été d'assister le conseil chargé des enquêtes à charge des ministres et le greffier en chef au cours des audiences dans l'affaire Inusop.

5. Actuellement, les Chambres législatives sont saisies d'une autre proposition de loi, déposée notamment par l'auteur de la proposition de loi citée dans l'intitulé de la présente note, et visant à une révision du traitement du greffier en chef de la Cour de cassation (Doc. Sénat, 1995-1996, nº 1-125/1). Parmi les arguments avancés dans les développements de cette proposition, il y en a un qui implique que le greffier en chef doit être licencié en droit. Si ladite proposition de loi était adoptée, l'on pourrait voir surgir une contradiction en ce sens que l'on tient compte d'une obligation de diplôme pour fixer le traitement mais que l'on finit par la supprimer. Il est évident que la disposition concernant le traitement ne sera pas remise en question ultérieurement (elle le fut, par exemple, en ce qui concerne le traitement des greffiers en chef des cours d'appel, lorsque l'on a supprimé la condition de diplôme).

3. Voor vele vergelijkbare ambten van (hoofd) griffier werden de benoemingsvoorwaarden verzwaard, onder meer door de invoering van de vereiste licentiaat in de rechten te zijn:

— hoofdgriffier van de Raad van State (art. 9, 3º, van de wet van 17 oktober 1990);

— griffier van het Arbitragehof (art. 41 van de wet van 6 januari 1989);

— griffier van het Rekenhof (art. 4 van de wet van 5 augustus 1992).

Het voorstel lijkt dus paradoxaal: daar waar voor twee van deze gerechten waarvan de beslissingen voor het Hof van Cassatie kunnen worden aangevochten en waarvan sommige magistraten op tuchtrechtelijk vlak onder de jurisdictie van hetzelfde Hof vallen, de voorwaarde werd ingevoerd, stelt men nu voor ze voor het hoogste gerechtshof af te schaffen.

Zonder vooruit te willen lopen op de houding die het Hof zal aannemen, lijkt dit voorstel alleen reeds daarom afbreuk te doen aan het prestige van het Hof.

4. Het voorstel gaat ook voorbij aan de bijzondere bevoegdheden van het Hof. De rechterlijke actualiteit (vervolging ministers, tuchtrechtelijke vervolging van een hoge magistraat) bewijst dat het Hof meer dan ooit een beroep moet kunnen doen op een hoofdgriffier waarvan de juridische kennis buiten betwisting staat en die kan bogen op het moreel gezag van zijn diploma.

In de praktijk heeft het Hof trouwens niet nagelaten een beroep te doen op een griffier-jurist om de raadsheer belast met de onderzoeken lastens ministers, en de hoofdgriffier voor de terechtzittingen in de zaak «Inusop», bij te staan.

5. Thans is een ander wetsvoorstel van onder meer dezelfde auteur (Gedr. St., Senaat, 1995-1996, nr. 1-125/1) aanhangig voor de wetgevende kamers betreffende de herziening van de wedde van de hoofdgriffier van het Hof van Cassatie. Hierbij wordt naast een reeks andere argumenten ingeroepen dat hij licentiaat in de rechten moet zijn. Indien dit wetsvoorstel wordt goedgekeurd, zou dat kunnen leiden tot een tegenstrijdigheid: enerzijds houdt men voor de bepaling van de wedde rekening met de diplomavereiste, anderzijds wordt ze later afgeschaft. Het lijdt geen twijfel dat men de bepaling inzake de wedde daarna niet meer in vraag zal stellen (hetgeen bijvoorbeeld gebeurd is met de wedde van de hoofdgriffiers van de hoven van beroep bij de afschaffing van de diplomavereiste).

b) Les conditions de nomination ne sont pas identiques. Le greffier en chef de la Cour de cassation doit remplir les conditions définies dans la loi sur l'emploi des langues en matière judiciaire, alors que le secrétaire du parquet ne le doit pas.

La proposition oublie aussi de tenir compte d'une différence importante qui tient au fait que les greffiers sont des membres de l'ordre judiciaire et les secrétaires du parquet non. Les greffiers agissent de façon indépendante en ce qui concerne la rédaction de nombreux actes au greffe, alors que les secrétaires travaillent toujours sous la responsabilité et sous l'autorité d'un membre du parquet.

c) 1. L'on est frappé de constater que c'est surtout pour les licenciés en droit que les conditions de nomination sont rendues plus sévères. Si jadis, les candidats devaient simplement avoir accompli un stage d'un an, ils devront, selon les nouvelles dispositions, justifier d'un an ou de cinq ans d'exercice effectif d'une fonction dans un tribunal du même rang, cela en ce qui concerne les greffiers en chef des cours.

Cette condition ne fait aucun cas de l'expérience acquise par un licencié en droit, parfois pendant des dizaines d'années, dans des cours et tribunaux d'un rang inférieur.

En instaurant de telles conditions, l'on rend la profession de greffier encore moins attrayante que précédemment pour les juristes. L'on peut difficilement admettre qu'un universitaire se contentera, pendant plusieurs années, d'un traitement d'employé, de rédacteur ou de commis-greffier.

2. Pour les non-juristes, l'on ne rend pas plus sévère la condition concernant l'ancienneté de service. On l'assouplit au contraire (voir par exemple l'article 263, § 1er, 2o, du Code judiciaire / article 29 de la proposition, l'article 264, premier alinéa, du Code judiciaire/article 31 de la proposition, etc.).

3. La loi proposée ouvre l'accès à la fonction de greffier en chef de la Cour de cassation aux non-juristes sans leur imposer une plus grande ancienneté de service que les juristes. Or, elle invoque précisément l'expérience des non-juristes pour supprimer la condition de diplôme à leur égard. Une formation universitaire n'a-t-elle donc aucune signification ? »

2. Mesure transitoire (art. 68)

« Bien qu'il soit question, dans les développements de la proposition, d'une adaptation de celle-ci en ce qui concerne l'ancienneté de service, l'on n'en perçoit rien dans son dispositif.

Comme nous l'avons indiqué ci-dessus, la condition d'ancienneté de service touche surtout les juristes, puisque toutes les autres mesures transitoires sont

b) De benoemingsvoorwaarden zijn niet identiek. De hoofdgriffier van het Hof van Cassatie dient te voldoen aan de vereisten van de wet op het taalgebruik in gerechtszaken. De secretaris van het parket niet.

Tevens gaat het voorstel voorbij aan een belangrijk onderscheid : de griffiers zijn leden van de rechterlijke orde, de parketsecretarissen niet. De griffiers treden zelfstandig op voor het opstellen van vele akten in de griffie, de secretarissen werken steeds onder de verantwoordelijkheid en het gezag van een lid van het parket.

c) 1. Het valt op dat vooral voor de licentiaten in de rechten de benoemingsvoorwaarden worden verzwaard. Daar waar vroeger meestal slechts 1 jaar stage als voorwaarde werd gesteld, dient hetzij 1 jaar, hetzij 5 jaar effectieve ambtsuitoefening, in een gerecht van dezelfde rang, wat de hoofdgriffiers van de hoven betreft, bewezen te worden.

Deze vereiste negeert de ervaring die een licentiaat in de rechten heeft opgedaan, soms gedurende tientallen jaren, in lagere hoven en rechtbanken.

Door de invoering van deze voorwaarden wordt het beroep van griffier nog minder dan vroeger aantrekkelijk gemaakt voor juristen. Men kan moeilijk aannemen dat een universitair gedurende verschillende jaren genoegen zal nemen met een wedde van bediende, opsteller, of klerk-griffier.

2. Voor de niet-juristen wordt de vereiste dienstanciënniteit niet verzwaard, maar zelfs verlicht (zie bijvoorbeeld art. 263, § 1, 2o, van het Gerechtelijk Wetboek/art. 29 voorstel, art. 264, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek / art. 31 voorstel, enz.).

3. De niet-juristen die volgens het voorstel toegang zouden krijgen tot het ambt van hoofdgriffier van het Hof van Cassatie, moeten niet meer dienstanciënniteit bewijzen dan de juristen, daar waar men zich elders in het voorstel voor eerstgenoemden juist beroept op hun ervaring om de diplomavereiste af te schaffen. Betekent een universitaire vorming dan niets ? »

2. Overgangsbepaling (art. 68)

« Alhoewel in de toelichting gezinspeeld wordt op een aanpassing van het voorstel met betrekking tot de dienstanciënniteit, vindt men in de tekst van het voorstel daaromtrent niets terug.

Zoals hierboven is uiteengezet, treft de vereiste dienstanciënniteit vooral de juristen, want alle andere overgangsmaatregelen blijven gehandhaafd. Zo zou

maintenues. Par conséquent, il serait toujours possible, en théorie, de nommer une personne qui ne dispose que d'un diplôme de l'enseignement moyen inférieur et qui n'a même jamais participé à l'examen de candidat-greffier ou de secrétaire.

D'autres, qui remplissent actuellement les conditions de nomination, seront exclus par la loi en projet, ne fût-ce que pour une période déterminée. Si, comme l'indiquent les développements (p. 15), les candidats «peuvent ... remplir progressivement» la condition d'ancienneté, ils doivent de toute manière le faire avant la fin de leur carrière. Le poste qu'ils ambitionnent (par exemple, la fonction de greffier en chef de la Cour de cassation) et pour l'accès auquel ils remplissent actuellement les conditions d'accès, pourra même, s'il devient vacant à un moment où ils ne disposent pas encore du nombre suffisant d'années de service prévu par la législation en projet, être occupé par une personne qui ne remplit pas les conditions actuellement.

S'il s'agit d'une fonction de chef de corps, des années s'écouleront avant que la place ne redevienne vacante et lorsqu'elle le redeviendra, le candidat exclu sera probablement déjà pensionné ou aura probablement abandonné la carrière de greffier.

Cela semble très inéquitable, d'autant plus que la disposition en question touchera des personnes qui auront fait, en tant qu'étudiants travailleurs, un effort à long terme en vue d'obtenir un diplôme de juriste ou qui auront opté, à l'époque où ils étaient jeunes juristes, pour la profession de greffier parce qu'elle leur paraissait offrir des possibilités d'avenir.

Lorsque l'on modifie les règles du jeu en cours de partie, l'on donne toujours aux intéressés le sentiment qu'ils ont été traités injustement et l'on génère toujours d'énormes frustrations.»

B. Échange de vues

L'un des auteurs remercie les représentants de la C.E.N.E.G.E.R., de la C.C.S.P. et du S.L.F.P. de la diligence et du sérieux dont ils ont fait preuve dans l'examen des deux propositions de loi. Il se réjouit également des critiques positives qui ont accueilli ces propositions.

Leurs points de vue l'amènent néanmoins à formuler quelques questions.

Il constate d'abord que l'idée du greffier référendaire n'a pas été abordée. On a certes fait état indirectement de la revalorisation de la fonction de secrétaire au parquet, mais à la lumière de la proposition de loi, déjà adoptée par le Sénat, de M. Lallemand et consorts visant à accélérer la procédure devant la Cour de cassation (*cf.* doc. Sénat, S.E. 1995, n° 1-52/1 et 1995-1996, n°s 1-52/2-6) laquelle prévoyait notam-

het theoretisch mogelijk zijn dat iemand die slechts beschikt over een diploma van lager middelbaar onderwijs en die zelfs nooit heeft deelgenomen aan het examen van kandidaat-griffier of -secretaris, verder kan worden benoemd.

Anderen, die thans wel in de voorwaarden voor een benoeming zijn, zullen door de geplande wet worden uitgesloten, zij het maar voor een bepaalde tijd. Indien zoals gesteld in de toelichting (blz. 15) de anciënniteitsvereiste «trouwens door elkeen trapsgewijs kan bekomen worden», dan nog moet men dat zien in het tijdsbestek van het verloop van een carrière. Indien de geambiëerde betrekking, waarvoor men thans wél in de voorwaarden is, openvalt gedurende de periode onder de geplande wetgeving tijdens welke de kandidaat nog niet over voldoende dienstjaren beschikt, zal deze zelfs kunnen worden ingenomen door iemand die thans niet aan de voorwaarden voldoet (bijvoorbeeld het ambt van hoofdgriffier van het Hof van Cassatie).

Indien het gaat om een betrekking van korpsoverste zal het opnieuw jaren duren vooraleer de plaats weer vrijkomt, en waarschijnlijk zal de uitgesloten kandidaat dan reeds gepensioneerd zijn of zijn carrière als griffier hebben opgegeven.

Dit lijkt zeer onbillijk, te meer omdat de bepaling mensen zal treffen die, op lange termijn, de inspanning deden een diploma van jurist te verwerven als werkstudent, of als jonge jurist opteerden voor het beroep van griffier dat hun schijnbaar toekomstmogelijkheden bood.

Wanneer men tijdens het spel de spelregels verandert, leidt dat steeds tot een gevoel van oneerlijke behandeling en enorme frustaties.»

B. Gedachtewisseling

Een van de indieners bedankt de vertegenwoordigers van C.E.N.E.G.E.R., de C.C.O.D. en het V.S.O.A. voor de bereidwilligheid en de grondigheid waarmee zij de twee wetsvoorstellen hebben onderzocht. Tevens verheugt hij zich over de positieve kritiek waarop deze voorstellen zijn onthaald.

Nochtans heeft hij enige vragen bij hun standpunten.

In de eerste plaats stelt hij vast dat de idee van de griffier-referendaris niet ter sprake is gebracht. Zijdelings is er wel gewag gemaakt van de herwaardering van de functie van parketsecretaris, maar in het licht van het reeds door de Senaat goedgekeurde wetsvoorstel van de heer Lallemand c.s. strekkende om de procedure voor het Hof van Cassatie te bespoedigen (*cf.* Gedr. St., Senaat, B.Z. 1995, nr. 1-52/1 en 1995-

ment la création d'un corps de référendaires à la Cour de cassation, l'intervenant s'était attendu à quelques suggestions dans le même sens.

Il s'étonne ensuite quelque peu de la variante proposée par la C.C.S.P. en ce qui concerne l'objectivation du recrutement.

Il n'est guère enthousiasmé par cette réglementation hybride qui, d'une part, vise à un recrutement sur une base objective, mais qui, par ailleurs, ne touche pas à la liberté de nomination du ministre, à la compétence d'avis des chefs de corps et à l'importance de l'expérience professionnelle acquise.

Lors de l'application de cette procédure, on peut craindre que toute nomination ou promotion ne soit attaquée devant le Conseil d'État du chef d'une motivation insuffisante, ne reposant pas sur des bases objectives. Un tel mouvement de contestation est funeste à la politique de recrutement et de promotion.

L'intervenant plaide, dès lors, en faveur d'une réglementation qui permette de mettre cette politique à exécution exclusivement sur la base de critères objectifs.

Troisièmement, l'intervenant accepte la nécessité de dispositions transitoires, pour lesquelles il faudra examiner dans quelle mesure sera tenu compte des droits acquis, de l'expérience professionnelle, etc.

Enfin, il adresse un appel aux trois organisations syndicales et à l'organe de coordination, la C.E.N.E.G.E.R., qui a signé la déclaration d'intention commune en tant qu'acteur de la justice, pour qu'elles adoptent, dans la mesure du possible, un point de vue unanime sur les dispositions proposées, qui emportent leur assentiment.

Il ne peut toutefois être question d'un retour à la situation antérieure à l'entrée en vigueur du Code judiciaire en 1967. Des suggestions éventuelles visant à modifier la proposition de loi relative au recrutement, à la promotion et à l'évaluation des greffiers, secrétaires et membres du personnel de l'ordre judiciaire doivent donc se situer dans la ligne des principes qui sous-tendent la proposition.

Un autre auteur se réjouit, lui aussi, de l'accueil positif qu'a reçu sa proposition de loi. Les critiques qui ont été faites concernent, d'une part, les modifications que comporte la proposition de loi Vandeurzen(1), déposée à la Chambre, par rapport à la

(1) Proposition de loi modifiant certaines dispositions du Code judiciaire en ce qui concerne le personnel des greffes et des parquets (doc. Chambre, 1995-1996, nº 491-1).

1996, nrs. 1-52/2-6) waarin onder meer in de oprichting van een korps van referendarissen bij het Hof van Cassatie is voorzien, had spreker zich aan enige suggesties in die zin verwacht.

Ten tweede verwondert hij zich enigszins over het alternatief voorstel van de C.C.O.D. inzake de objectivering van de aanwerving.

Spreker voelt niet veel voor deze hybride regeling waarmee enerzijds een aanwerving op objectieve gronden wordt nagestreefd, maar die anderzijds niet raakt aan de benoemingsvrijheid van de minister, de adviesbevoegdheid van de korpsoversten en het belang van de verworven beroepservaring.

Bij de toepassing van deze procedure valt te vrezen dat elke benoeming of bevordering wegens een ontoereikende, niet op objectieve gronden berustende motivering voor de Raad van State zal worden aangevochten. Een dergelijke contestatiebeweging is funest voor het aanwervings- en bevorderingsbeleid.

Spreker pleit derhalve voor een regeling waarmee dit beleid uitsluitend op grond van objectieve criteria ten uitvoer kan worden gebracht.

Ten derde aanvaardt interveniënt de noodzaak van een overgangsregeling waarbij zal moeten worden nagegaan in welke mate rekening zal worden gehouden met verkregen rechten, beroepservaring enzovoort.

Tot slot richt hij een oproep tot de drie vakorganisaties en het overkoepelend orgaan, C.E.N.E.G.E.R., dat als actor van de Justitie de gemeenschappelijke intentieverklaring heeft ondertekend, om in de mate van het mogelijke een eensluidend standpunt in te nemen over de voorgestelde bepalingen die hun goedkeuring wegdragen.

Er kan echter geen sprake zijn van een terugkeer naar de toestand van vóór de inwerkingtreding van het Gerechtelijk Wetboek in 1967. Eventuele suggesties tot wijziging van het wetsvoorstel betreffende de aanwerving, de bevordering en de beoordeling van griffiers, secretarissen en personeel van de rechterlijke orde dienen derhalve in de lijn te liggen van de principes die het voorstel schragen.

Een andere indiener verheugt zich eveneens over het positief onthaal van zijn wetsvoorstel. De kritische kanttekeningen die werden gemaakt, betreffen enerzijds de wijzigingen die het in de Kamer ingediende wetsvoorstel-Vandeurzen(1) bevat ten

(1) Wetsvoorstel tot wijziging van sommige bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek met betrekking tot het personeel van de griffies en parketten (ingediend door de heren Vandeurzen, Van Parys, Verherstraeten en Willems) (Gedr. St., Kamer, 1995-1996, nr. 491-1).

proposition du sénateur Arts(1), qui est à la base tant de la proposition en discussion que de celle de M. Vandeurzen et consorts, et, d'autre part, la situation des licenciés en droit.

En ce qui concerne ce dernier problème, il convient d'examiner dans quelle mesure on opte pour un système d'assimilation ou si le diplôme de licencié en droit doit être honoré d'une manière spécifique.

Le même membre souhaite connaître le point de vue du ministre concernant la proposition de MM. Erdman, Lallemand et consorts visant à subordonner le recrutement du personnel des greffes et parquets à des concours qui seraient organisés par le Secrétariat permanent de recrutement. Étant donné que cette procédure implique un renversement des tendances par rapport à la procédure actuelle, le ministre, dont la voix est actuellement prépondérante lors du recrutement et de la promotion, devrait signaler si la procédure proposée est, à son avis, opérationnelle et susceptible d'imprimer un nouveau style à la politique du personnel.

L'un des auteurs déclare que sa proposition instaurant des concours de recrutement vise à l'objectivation et à la neutralité de la nomination du personnel des greffes et parquets. Elle tend également à assurer un déroulement des nominations et des promotions suivant des critères objectifs. À l'heure actuelle, les candidats ne sont généralement pas fixés sur le déroulement de la procédure, les chefs de corps donnant des avis qui font autorité susceptibles d'exclure ou non l'intéressé d'une promotion. Il va de soi qu'une telle méthode, en vertu de laquelle on n'a aucune chance de promotion si l'on n'est pas proposé par le titulaire ou le greffier en chef, provoque fatalement l'amertume chez les candidats.

L'intervenant est toutefois conscient des répercussions possibles des innovations que comporte sa proposition sur la pratique existante, ainsi que du fait que cela pourrait compromettre des droits acquis. C'est pourquoi il n'est pas hostile à un régime transitoire respectant ces droits.

En ce qui concerne les examens de candidat-greffier, un membre demande s'il est souhaitable que les lauréats puissent se prévaloir pendant une période indéterminée du résultat qu'ils ont obtenu à l'examen. Il estime qu'il n'est pas sensé que des personnes qui ont réussi l'examen à un moment donné et qui se sont engagées dans un emploi qui n'a rien à voir avec le greffe, puissent tout à coup se porter candidat à la fonction de greffier, sept ans plus tard.

Il suggère dès lors de limiter la durée de validité des résultats de l'examen.

(1) Proposition de loi déposée le 7 janvier 1993 (doc. Sénat, 1992-1993, nº 605/1).

opzichte van het voorstel van senator Arts(1) dat zowel aan het onderhavige voorstel als aan dat van de heer Vandeurzen c.s. ten grondslag ligt, en anderzijds de positie van de licentiaten in de rechten.

Met betrekking tot dit laatste probleem dient te worden nagegaan in welke mate geopteerd wordt voor een systeem van doorstroming dan wel of het diploma van licentiaat in de rechten op een specifieke wijze moet worden gehonoreerd.

Hetzelfde lid wenst het standpunt van de minister te kennen in verband met het voorstel van de heren Erdman en Lallemand c.s. om de aanwerving van de personeelsleden van de griffies en parketten te laten verlopen op grond van vergelijkende examens die door het Vast Wervingssecretariaat zouden worden afgenomen. Aangezien deze procedure een trendbreuk inhoudt ten aanzien van de huidige werkwijze, zou de minister wiens stem bij de werving en de bevordering thans van doorslaggevende aard is, moeten aangeven of de voorgestelde procedure zijns inziens werkbaar is en een personeelsbeleid nieuwe stijl kan schragen.

Een van de indieners verklaart dat hij met zijn voorstel houdende invoering van vergelijkende wervingsexamens de objectivering en de neutraliteit van de benoeming van het personeel van de griffies en parketten beoogt. Tevens wil hij de benoemingen en de bevorderingen volgens objectieve criteria laten verlopen. Thans hebben kandidaten meestal geen uitsluitsel over het verloop van de procedure, waarbij de korpsoversten richtinggevende adviezen verstrekken die de betrokkene al dan niet van een bevordering kunnen uitsluiten. Het spreekt vanzelf dat een dergelijke werkwijze waarbij men geen kans op bevordering heeft als men niet door de titularis of de hoofdgriffier wordt voorgedragen, de nodige wrevel wekt bij de gegadigden.

Spreker is echter niet blind voor de mogelijke repercussies van de in zijn voorstel vervatte innovaties op de bestaande praktijk, noch voor het feit dat hierdoor verkregen rechten in het gedrang kunnen worden gebracht. Hij staat derhalve open voor een overgangsregeling die deze rechten eerbiedigt.

Inzake de examens voor kandidaat-griffier oppert een lid de vraag of het wenselijk is dat geslaagde kandidaten zich gedurende onbepaalde tijd op hun examenresultaten mogen beroepen. Spreker acht het niet zinvol dat personen die zeven jaar geleden voor het examen zijn geslaagd, maar intussen een baan hebben die niets met de griffie te maken heeft, zich plots voor het ambt van griffier kandidaat kunnen stellen.

Hij suggereert daarom de geldingsduur van de examenresultaten in de tijd te beperken.

(1) Wetsvoorstel ingediend op 7 januari 1993 (Gedr. St., Senaat, 1992-1993, nr. 605/1).

Enfin, l'intervenant déclare qu'il est frappé par le manque parfois manifeste d'indépendance des greffiers par rapport à la magistrature, tant assise que debout. C'est ainsi que surviennent souvent, surtout au sein des juridictions répressives, des incidents à propos desquels la défense exige que l'on acte certaines choses, après quoi l'on voit le greffier pour ainsi dire demander l'autorisation du président du tribunal d'acter effectivement.

L'intervenant estime que le greffier doit bénéficier d'une plus grande légitimité vis-à-vis des autres acteurs au procès. Il doit avoir pour rôle d'acter tout ce qui se dit et tout ce qui se fait au cours du procès sans avoir à obtenir sans cesse le fiat de la magistrature assise pour ce faire.

Il faudrait concrétiser l'indépendance des greffiers au niveau des procédures de recrutement et de nomination, en ce sens que les avis concernant les capacités des candidats devraient être émis en première instance par leur propre chef de corps et non pas par ceux de la magistrature assise et de la magistrature debout.

De la sorte, l'on renforcerait l'objectivité qui doit être attachée à la fonction de greffier et que toute partie à un procès peut réclamer.

En réponse à une question concernant la représentativité de la C.E.N.E.G.E.R., le président de cette organisation affirme qu'elle sert d'organe de coordination, mais qu'elle n'a aucun lien avec les organisations syndicales représentatives. Comme elles souhaitent défendre les intérêts des greffiers, des secrétaires du parquet et du personnel des greffes et des parquets sur le plan du fond exclusivement, la C.E.N.E.G.E.R. et les organisations syndicales représentatives doivent être considérées comme complémentaires, si bien que beaucoup de membres ont une double affiliation. Dès lors, l'on tentera de parvenir à un point de vue commun concernant les deux propositions de loi à l'examen.

La proposition de M. Vandenberghe est consorts fait l'objet d'une large unanimité.

En ce qui concerne la proposition de MM. Erdman, Lallemand et consorts, il existe des divergences de vue fondamentales. La C.E.N.E.G.E.R. se déclare néanmoins disposée à procéder, avec les organisations syndicales, à un inventaire des points à propos desquels il existe un accord et de ceux à propos desquels les avis sont divergents.

Il appartient alors au Parlement de trancher, notamment en tenant compte des implications financières des options proposées par la C.E.N.E.G.E.R. et les organisations syndicales.

En ce qui concerne l'idée d'un greffier référendaire, le président de la C.E.N.E.G.E.R. fait remarquer que les missions des référendaires sont déjà définies à l'ar-

Tot slot verklaart interveniënt getroffen te zijn door het soms manifeste gebrek aan onafhankelijkheid van de griffiers ten opzichte van zowel de zittende als de staande magistratuur. Vooral in strafgerechten doen er zich frequent incidenten voor waarbij de verdediging eist dat iets wordt geacteerd en de griffier de voorzitter van de rechtbank hiervoor als het ware om toestemming verzoekt.

Spreker is de mening toegedaan dat de griffier een grotere legitimiteit moet krijgen tegenover de andere actoren in het proces. Zijn rol dient erin te bestaan akte te nemen van alles wat er tijdens het proces gezegd en gedaan wordt, zonder dat hij voor zijn notities steeds het fiat van de zittende magistratuur dient te krijgen.

Deze onafhankelijkheid van de griffiers zou zich moeten weerspiegelen in de aanwervings- en benoemingsprocedure in die zin dat de adviezen over de bekwaamheid van de kandidaten in eerste instantie door de eigen korpsoverste moeten worden verstrekt en niet door die van de zittende en de staande magistratuur.

Op deze wijze wordt een positieve bijdrage geleverd tot de objectiviteit van het ambt van griffier, waar elke procespartij een beroep op kan doen.

Als antwoord op een vraag naar de representativiteit van C.E.N.E.G.E.R. stelt de voorzitter van deze organisatie dat zij als overkoepelend orgaan fungeert maar geen banden heeft met de representatieve vakorganisaties. Aangezien zij de belangen van de griffiers, parketsecretarissen en het personeel van de griffies en de parketten uitsluitend op inhoudelijk vlak wenst te behartigen, moeten C.E.N.E.G.E.R. en de representatieve vakorganisaties als complementair worden beschouwd, met als gevolg dat vele leden een dubbele aansluiting hebben. Er zal dan ook worden gepoogd om met betrekking tot de twee onderhavige wetsvoorstellen tot een gemeenschappelijk standpunt te komen.

Met betrekking tot het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s. bestaat er ruime eensgezindheid.

Wat het voorstel van de heren Erdman en Lallemand c.s. betreft, bestaan er fundamentele meningsverschillen. C.E.N.E.G.E.R. verklaart zich echter bereid om met de vakorganisaties een inventaris op te maken van de punten waarover een akkoord bestaat, dan wel uiteenlopende zienswijzen.

Het staat dan aan het Parlement om de knopen door te hakken, onder andere op grond van de financiële consequenties van de door C.E.N.E.G.E.R. en de vakorganisaties naar voor geschoven opties.

Met betrekking tot de idee van de griffierreferendaris, merkt de voorzitter van C.E.N.E.G.E.R. op dat de taakomschrijving van een referendaris thans

ticle 170 du Code judiciaire. Aux termes de l'article précité, le greffier assiste le juge dans tous les actes de son ministère.

Dans les développements de sa proposition de loi, M. Vandenberghe fait en effet l'affirmation suivante: *« Pour le greffier, assister le juge dans les actes de son ministère signifie également contrôler la régularité de l'instance, veiller à ce que la procédure se déroule de manière optimale, dans le respect de toutes les parties à la cause. Cette assistance au juge dans les actes de son ministère peut également comporter des recherches de jurisprudence et de doctrine, ce qui requiert une formation approfondie et permanente. La préparation des dossiers d'audience peut également faire partie des tâches de certains greffiers »* (*cf.* Développements, doc. Sénat, 1995-1996, nº1-270/1, p. 4).

Un représentant du S.L.F.P. se range à cette affirmation. Il estime que la fonction de greffier a suffisamment de valeur en soi pour qu'il ne soit pas nécessaire de créer une fonction supplémentaire de greffier référendaire. La pratique montre que, dans les juridictions inférieures en tout cas, de nombreux greffiers accomplissent des tâches que la loi ne leur impose pas, notamment des tâches qui relèvent de la fonction judiciaire. Il s'agit souvent de tâches relatives à des éléments de procédure ou à des points dont on peut dire qu'ils font partie de la routine. Les greffiers permettent ainsi aux juges de centrer leurs activités sur le règlement purement juridique et quant au fond des litiges.

En ce qui concerne le rôle du greffier à l'audience, la doctrine, qui se réfère à l'article 173 du Code judiciaire, veut qu'il soit le notaire de celle-ci. Il s'avère pourtant, dans la pratique, qu'il ne peut pas remplir pleinement cette mission.

L'article 173, deuxième alinéa, prévoit notamment que le greffier écrit ce qui est prononcé ou dicté par le juge.

Par conséquent, l'on aurait tort de croire que le greffier détermine de manière autonome ce qu'il acte ou non. La seule manière dont le greffier peut s'opposer au diktat d'un juge, qui serait contraire à ce qui a été dit en séance, consiste à refuser de signer le procès-verbal en arguant que, s'il le signait, il commettrait un faux en écritures.

Vu que les greffiers et les juges doivent pouvoir collaborer dans une atmosphère de confiance, les incidents éventuels vont rarement très loin.

De lege ferenda, il serait néanmoins souhaitable d'inscrire l'autonomie des greffiers vis-à-vis des juges dans une loi.

Réagissant à ce qui précède, un membre se réfère aux développements de la proposition de loi de MM. Vandenberghe et consorts, où l'on cite la déclaration

reeds in artikel 170 van het Gerechtelijk Wetboek besloten ligt. Luidens voormeld artikel staat de griffier de rechter bij in alle verrichtingen van zijn ambt.

In de toelichting bij zijn wetsvoorstel verklaart de heer Vandenberghe trouwens dat *« bijstand aan de rechter in zijn ambtsverrichtingen voor de griffier ook betekent het nagaan van de rechtmatigheid van de procesgang, erover waken dat de rechtspleging optimaal verloopt met inachtneming van alle betrokken procespartijen. Deze bijstand kan ook het opzoeken van rechtspraak en rechtsleer inhouden, hetgeen een grondige en permanente opleiding vereist. Ook de voorbereiding van de terechtzittingsdossiers kan tot de taken van bepaalde griffiers behoren »* (*cf.* Toelichting, Gedr. St., Senaat, 1995-1996, nr. 1-270/1, blz. 4).

Een vertegenwoordiger van het V.S.O.A. sluit zich hierbij aan. Hij acht het ambt van griffier op zich waardevol genoeg dan dat er nog een bijkomende functie van griffier-referendaris moet worden gecreëerd. De praktijk wijst uit dat, zeker in de lagere rechtsmachten, tal van griffiers taken vervullen waartoe zij wettelijk niet verplicht zijn, onder andere omdat zij tot de rechtsprekende functie behoren. Het betreft dan dikwijls procedureaangelegenheden of zaken die als routine kunnen worden bestempeld. Aldus scheppen de griffiers de nodige ruimte voor de rechters om hun werkzaamheden toe te spitsen op de zuiver juridisch-inhoudelijke geschillenbeslechting.

Wat de rol van de griffier op de terechtzitting betreft, huldigt de rechtsleer de stelling, met verwijzing naar artikel 173 van het Gerechtelijk Wetboek, dat de griffier de notaris van de terechtzitting is. In de praktijk blijkt hij echter nogal te worden gekortwiekt.

Artikel 173, tweede lid, bepaalt onder meer dat de griffier opschrijft hetgeen de rechter uitspreekt of dicteert.

Het is derhalve een misverstand te denken dat de griffier autonoom bepaalt hetgeen hij al of niet acteert. Het enige verweermiddel waarover de griffier beschikt om zich te verzetten tegen een dictaat van de rechter, dat niet strookt met hetgeen ter zitting is gezegd, bestaat erin te weigeren het proces-verbaal te ondertekenen omdat hij anders valsheid in geschrifte zou plegen.

Gelet op het feit dat griffiers en rechters in een sfeer van vertrouwen moeten samenwerken, worden eventuele incidenten slechts zelden op de spits gedreven.

De lege ferenda verdient het echter aanbeveling de autonomie van de griffiers ten opzichte van de rechters bij wet vast te leggen.

Hierop inhakend verwijst een lid naar de toelichting bij het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s. waarin de volgende uitspraak wordt geci-

suivante de M. Wigny, ancien ministre de la Justice: *«Quant au greffier..., il n'est nullement un subordonné d'un magistrat. Il n'en est même pas un secrétaire. Le greffier assiste le juge... ce qui est tout autre chose. La tâche consistant à assister le juge n'est pas passive; le greffier est le notaire de l'action judiciaire (cf. art. 155 et 189 du Code d'instruction criminelle)»* (doc. Sénat, 1995-1996, nº 1-270/1, p. 5).

Un autre représentant de la C.E.N.E.G.E.R estime que la fonction de greffier jouit d'une légitimité suffisante. Par contre, il y a un manque de résistance morale et d'autonomie, qui est peut-être imputable à une formation ou à des capacités insuffisantes.

Selon lui, il est indéniable que le greffier est l'observateur central du procès. Il a par conséquent le droit de s'écarter de ce que lui dicte le juge, en ce sens qu'il a le droit d'acter ses propres constatations.

En ce qui concerne l'idée des greffiers référendaires, un représentant de la C.E.N.E.G.E.R affirme que son organisation est favorable à la proposition visant à donner à la fonction de greffier une nouvelle dimension correspondant au profil du greffier référendaire. Il souligne que d'après la C.E.N.E.G.E.R, cette revalorisation ne doit pas avoir de répercussions sur le plan financier.

Quant à l'objectivation du recrutement, des nominations et des promotions, la C.E.N.E.G.E.R se déclare partisane de concours dont il faut respecter en premier lieu le classement. Le fait que le Ministère de la Justice déroge à ce système généralement utilisé ne se justifie plus.

En outre, il faudrait que les résultats des concours n'aient qu'une durée de validité limitée. Actuellement, il arrive que les lauréats d'un concours qui, pour les raisons les plus diverses, n'ont, pendant 10 ans, jamais pu présenter leur candidature refassent tout à coup surface et évincent les lauréats de concours ultérieurs.

La proposition visant à accorder la priorité au personnel du greffe des cours et tribunaux lors de promotions à des emplois au greffe où ils sont employés témoigne d'un réflexe corporatiste et même paternaliste. Il faut donc tendre à une mobilité professionnelle tant verticale qu'horizontale. C'est ainsi que l'on atteindra les objectifs de flexibilité et de mobilité, tels que les décrit la déclaration d'intention commune des acteurs de la Justice.

Il faut constater que dans la pratique actuelle, des candidats valables n'entrent pas toujours en ligne de compte pour une nomination ou une promotion, ce qui, à la longue, suscite chez eux le désintérêt.

teerd van de heer Wigny, gewezen minister van Justitie: *«de griffier is geenszins de ondergeschikte van de rechter. Hij is zelfs niet zijn secretaris. De griffier staat de rechter bij, hetgeen heel wat anders is. De taak van bijstand aan de rechter is geen passieve rol; hij is de notaris van het gerechtelijk gebeuren (cf. de artikelen 155 en 189 van het Wetboek van Strafvordering)»* (Gedr. St., Senaat, 1995-1996, nr. 1-270/1, blz. 5).

Een andere vertegenwoordiger van C.E.N.E.G.E.R. is van oordeel dat het ambt van griffier voldoende legitimiteit bezit. Daartegenover staat wel een gebrek aan weerbaarheid en mondigheid, hetwelk mogelijk te wijten is aan een onvoldoende opleiding, zelfs bekwaamheid.

Het staat zijns inziens echter onomstotelijk vast dat de griffier de centrale waarnemer is van het proces. Hij heeft derhalve het recht af te wijken van het dictaat van de rechter in die zin dat hij zijn eigen vaststellingen mag notuleren.

Wat de idee van de griffiers-referendarissen betreft, stelt een vertegenwoordiger van C.E.N.E.G.E.R. dat zijn organisatie zich gewonnen verklaart voor het voorstel om aan het ambt van griffier een nieuwe dimensie te verlenen welke aan het profiel van de griffier-referendaris beantwoordt. Hij beklemtoont dat deze herwaardering in de ogen van C.E.N.E.G.E.R. niet financieel moet worden gehonoreerd.

Wat de objectivering van de aanwervingen, benoemingen en bevorderingen betreft, verklaart C.E.N.E.G.E.R. zich voorstander van vergelijkende examens waarbij de rangschikking in eerste orde moet worden nageleefd. Een afwijking van dit algemeen gangbare systeem door het ministerie van Justitie is niet langer verantwoord.

Tevens zouden de examenresultaten slechts een beperkte geldingsduur mogen hebben. Thans valt het voor dat geslaagden van een examen, die om de meest uiteenlopende redenen gedurende tien jaren nooit hun kandidatuur hebben gesteld, plots weer opduiken en de geslaagden van latere examens verdringen.

Het voorstel om het griffiepersoneel van hoven en rechtbanken voorrang te verlenen bij promoties in de griffie waar zij zijn tewerkgesteld, getuigt van een corporatistische, zelfs paternalistische reflex. Er moet bijgevolg zowel naar een verticale als een horizontale doorstroming worden gestreefd. Aldus komt men tegemoet aan de doelstellingen van flexibiliteit en mobiliteit, zoals omschreven in de gemeenschappelijke intentieverklaring van de actoren van de Justitie.

Vastgesteld moet worden dat met de huidige praktijk valabele kandidaten niet altijd voor een benoeming of bevordering in aanmerking komen, hetgeen op den duur tot desinteresse leidt.

Quant à l'idée de créer des greffiers référendaires, un membre de la C.C.S.P. estime qu'il n'est pas pertinent de se référer à la création d'un corps de référendaires près la Cour de cassation, car l'on a justement choisi dans ce cas de ne pas confier les tâches d'un référendaire à un greffier.

Ensuite, la C.C.S.P. formule les plus grandes réserves à l'égard du principe du concours, tel qu'il figure dans la proposition de loi de MM. Erdman, Lallemand et consorts.

L'application stricte de ce principe se heurtera à de nombreux problèmes et entraînera en outre des conséquences socialement inacceptables.

Quid des greffes ayant des cadres linguistiques, *quid* des lauréats de concours précédents, etc?

Est-il justifié qu'un employé qui a été engagé comme contractuel en remplacement d'un agent statutaire en interruption de carrière et qui a réussi l'examen de recrutement d'employé se fasse évincer, pour une nomination statutaire, après 10 ans d'expérience dans une justice de paix, par un lauréat qui a obtenu de meilleurs résultats au concours?

C'est surtout dans les justices de paix et les tribunaux de police, où le personnel du greffe est limité en nombre, que le respect strict du classement d'un concours aura des conséquences sociales inacceptables.

Comme la structure des cours et tribunaux ne se prête pas, selon la C.C.S.P., à une application stricte du système des concours de recrutement pour les traducteurs, les rédacteurs, les employés et les huissiers, elle a développé une alternative à la proposition de loi de MM. Erdman, Lallemand et consorts, qui préserve l'objectivité lors du recrutement (voir pp. 18-25).

Un membre réplique que la formule proposée par la C.C.S.P. ne satisfait pas, selon lui, le critère de l'objectivité tel qu'il l'a formulé dans sa proposition de loi. Par conséquent, il plaide pour que l'on applique à l'avenir une procédure de sélection fondée sur des concours qui, par leur objectivité, ne pourraient être contestés. Cela n'empêche pourtant pas que l'on prévoie des dispositions transitoires pour préserver les droits acquis ou pour éviter des conséquences socialement inacceptables.

L'introduction du système qu'il propose sera à terme bénéfique au fonctionnement efficace de la justice comme à l'ambiance au sein des greffes et des parquets.

Actuellement, en raison du manque d'objectivité, l'on est trop souvent confronté, lors de recrutements, à des rivalités qui empoisonnent l'ambiance au sein du personnel. Dans l'intérêt de la justice, il faut mettre un terme à la procédure actuelle où les interventions sont dénoncées comme étant une cause des dysfonctionnements de la justice.

Met betrekking tot de idee van de griffiers-referendarissen acht een lid van de C.C.O.D. de verwijzing naar de oprichting van een korps van referendarissen bij het Hof van Cassatie niet ter zake omdat er juist voor geopteerd werd de taken van een referendaris niet aan de griffier toe te wijzen.

Voorts maakt de C.C.O.D. het grootste voorbehoud ten aanzien van het principe van de vergelijkende examens, zoals vervat in het wetsvoorstel van de heren Erdman en Lallemand c.s.

De strikte toepassing van dit principe zal op tal van problemen stuiten en creëert daarenboven sociaal onaanvaardbare gevolgen.

Quid met de griffies met taalkaders, met geslaagden van vroegere examens enzovoort?

Is het wel verantwoord dat een beambte die contractueel in dienst is genomen ter vervanging van een statutair met loopbaanonderbreking en geslaagd is voor het wervingsexamen van beambte, na 10 jaar ervaring in een vredegerecht voor een statutaire benoeming wordt verdrongen door een kandidaat met betere examenresultaten?

Vooral in de vredegerechten en de politierechtbanken waar het griffiepersoneel in aantal beperkt is, zal de strikte eerbiediging van de rangschikking van een vergelijkend examen sociaal onaanvaardbare gevolgen teweegbrengen.

Aangezien de structuur van de hoven en rechtbanken zich volgens de C.C.O.D. niet leent tot een stringente toepassing van het systeem van vergelijkende wervingsexamens voor vertalers, opstellers, beambten en boden, heeft zij een alternatief uitgewerkt voor het wetsvoorstel van de heren Erdman en Lallemand c.s., dat de objectiviteit bij de aanwerving vrijwaart (*cf.* blz. 18-25).

In repliek hierop stelt een lid dat de door de C.C.O.D. voorgestelde formule zijns inziens niet beantwoordt aan het criterium van de objectiviteit zoals hij die in zijn wetsvoorstel vorm heeft gegeven. Hij pleit bijgevolg naar de toekomst toe voor een selectieprocedure op grond van examens die wegens hun objectiviteit onaanvechtbaar zijn. Dat neemt echter niet weg dat in overgangsbepalingen kan worden voorzien om verkregen rechten te vrijwaren of sociaal onaanvaardbare gevolgen weg te werken.

De invoering van het door hem voorgestelde systeem zal trouwens op termijn zowel de efficiënte werking van het gerecht als de sfeer binnen de griffies en de parketten ten goede komen.

Thans wordt men door het gebrek aan objectiviteit bij de aanwervingen al te dikwijls geconfronteerd met rivaliteiten die de sfeer onder het personeel verzieken. In het belang van de justitie dient dan ook komaf te worden gemaakt met de huidige procedure waarin de voorspraak wordt aangeklaagd als een oorzaak van het gebrekkig functioneren van het gerecht.

En ce qui concerne la proposition de loi de MM. Erdman, Lallemand et consorts, le ministre demande si l'on s'engage véritablement dans la bonne voie en permettant à un recrutement direct à deux niveaux hiérarchiques différents, celui d'employé et de rédacteur, sans en faire de même pour la fonction de commis-greffier.

L'intervenant estime qu'il ne faut pas uniquement promouvoir des employés et des rédacteurs au poste de commis-greffier, mais qu'il doit également y avoir un recrutement à ce poste.

Il attire ensuite l'attention sur les fonctions de direction qu'exercent les greffiers et les secrétaires du parquet. Celles-ci requièrent une connaissance spécifique, pour laquelle une formation adéquate s'impose (*cf.* la notion d'«intendant» proposée par l'ancien sénateur Arts).

Les représentants de la C.C.S.P. et du S.L.F.P. soulignent que les greffiers accomplissent déjà une mission de direction en vertu des dispositions du Code judiciaire puisqu'ils sont chargés de tenir les rôles, sous le contrôle du président du tribunal.

Un aspect qui, à l'avenir, pèsera de plus en plus lourd sur les activités concerne l'informatisation des greffes. Dans ce domaine également, il faudra fournir la formation nécessaire.

*
* *

Sur la base des échanges de vues précédents, la C.E.N.E.G.E.R. et les organisations syndicales représentatives conviennent de se concerter avec le cabinet du ministre de la Justice, afin de parvenir à un point de vue commun.

*
* *

5. RAPPORT FINAL DE LA CONCERTATION ENTRE LES REPRÉSENTANTS DU MINISTRE DE LA JUSTICE ET DE LA MINISTRE DE L'EMPLOI ET DU TRAVAIL, LE MINISTÈRE DE LA JUSTICE, LA C.E.N.E.G.E.R. ET LES TROIS ORGANISATIONS PROFESSIONNELLES REPRÉSENTATIVES

Rapport final des réunions tenues à Bruxelles le 18 avril, le 30 avril et le 2 mai 1996 à la suite de la demande de concertation mutuelle, formulée par la Commission de la Justice du Sénat pendant l'audition du 2 avril 1996

Composition des délégations

— C.G.S.P.: R. Spagnoli, G. Badot, E. Van Thielt

Met betrekking tot het wetsvoorstel van de heren Erdman en Lallemand c.s. oppert de minister de vraag of het wel van een juiste aanpak getuigt om een directe aanwerving op de twee onderscheiden hiërarchische niveaus van beambte en opsteller mogelijk te maken, zonder hetzelfde te doen voor het ambt van klerk-griffier.

Spreker huldigt het standpunt dat er niet alleen een doorstroming moet kunnen zijn van beambten en opstellers naar het ambt van klerk-griffiers, maar ook een instroom.

Voorts vestigt hij de aandacht op de managementstaken van de griffiers en de parketsecretarissen. Dit vergt een specifieke kennis waarvoor een aangepaste opleiding vereist is (*cf.* de notie van «huismeester», voorgesteld door gewezen senator Arts).

De vertegenwoordigers van de C.C.O.D. en het V.S.O.A. stippen aan dat de griffiers krachtens de bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek reeds een managementstaak vervullen doordat zij onder het toezicht van de voorzitter van de rechtbank belast zijn met het bijhouden van de rollen.

Een aspect dat in de toekomst bij de taakuitoefening een steeds groter gewicht zal krijgen, betreft de informatisering van de griffies. Ook op dit vlak zal voor de nodige opleiding moeten worden gezorgd.

*
* *

Op grond van de voorgaande gedachtewisseling komen C.E.N.E.G.E.R. en de representatieve vakorganisaties overeen met het kabinet van de minister van Justitie overleg te plegen, teneinde tot een gemeenschappelijk standpunt te komen.

*
* *

5. EINDVERSLAG VAN HET OVERLEG TUSSEN DE VERTEGENWOORDIGERS VAN DE MINISTER VAN JUSTITIE EN DE MINISTER VAN ARBEID EN TEWERKSTELLING, HET MINISTERIE VAN JUSTITIE, C.E.N.E.G.E.R. EN DE DRIE REPRESENTATIEVE VAKORGANISATIES

Eindverslag van de vergaderingen gehouden te Brussel op 18 en 30 april en 2 mei 1996 naar aanleiding van het verzoek tot onderling overleg, geformuleerd door de Senaatscommissie voor de Justitie tijdens de hoorzitting van 2 april 1996

Samenstelling van de delegaties

— A.C.O.D.: R. Spagnoli, G. Badot, E. Van Thielt

— C.C.S.P.: W. Verhaegen, J. Hennus, Gh. Van Aken

— C.E.N.E.G.E.R.: J. Van Dyck, P. Ragé, H. Vanmaldeghem

— S.L.F.P.: E. Sluys, J.-M. Michiels

Aux première et dernière réunions ont également participé une délégation des autorités publiques sous la direction de M. Baret, secrétaire général, et M. Suys, chef de cabinet adjoint, ainsi que des représentants de la ministre de l'Emploi et du Travail.

Remarque préliminaire

Il est convenu que les différentes délégations se borneront à exposer leurs points de vue concernant les grandes lignes des matières à discuter. Au cas où il existerait un accord sur les principes, les détails devront être réglés ultérieurement, ce qui signifie que les délégations n'ont pas encore adopté un point de vue à cet égard.

1. PROPOSITION DE LOI DE MM. ERDMAN, LALLEMAND ET CONSORTS (SÉNAT, 1995/1996, Nº 1-147/1)

1.1. Nature des examens

1.1.1. Préalablement, il est précisé qu'il convient de faire une distinction entre les examens de recrutement et ceux de promotion. Les délégations sont d'accord pour considérer les grades particuliers (messager, traducteur, ...) et le grade d'agent (niveau 3) purement et simplement comme des grades de recrutement. Dans ce contexte, le grade de rédacteur doit être considéré comme un grade de promotion accessible uniquement aux membres du personnel déjà nommés à condition de réussir un examen de capacité classique.

Les délégations sont aussi convenues, à l'instar de la proposition de loi, de maintenir le système d'accès pour commis-greffier/commis-secrétaire dans l'état actuel, sous réserve cependant des éléments qui seront traités dans le cadre de la proposition de loi Vandenberghe.

1.1.2. Toutes les délégations sont convenues que l'examen de recrutement doit constituer une forme de comparaison:

— la C.E.N.E.G.E.R. et le S.L.F.P. estiment que le classement doit se faire en fonction des points obtenus;

— la C.G.S.P. et la C.C.S.P. sont d'avis qu'il faut faire un classement en catégories avec évaluation générale.

— C.C.O.D.: W. Verhaegen, J. Hennus, Gh. Van Aken

— C.E.N.E.G.E.R.: J. Van Dyck, P. Ragé, H. Vanmaldeghem

— V.S.O.A.: E. Sluys, J.-M. Michiels

Aan de eerste en de laatste bijeenkomst werd tevens deelgenomen door een delegatie van de overheid onder leiding van de heer Baret, secretaris-generaal, en de heer Suys, adjunct-kabinetschef, alsmede vertegenwoordigers van de minister van Arbeid en Tewerkstelling.

Voorafgaande bemerking

Er wordt afgesproken enkel te peilen naar de standpunten van de verschillende delegaties omtrent de grote lijnen van de te bespreken materies. Indien er over de principes een akkoord bestaat, dienen de details later te worden geregeld, wat dus ook inhoudt dat de delegaties daaromtrent thans geen standpunt hebben ingenomen.

1. WETSVOORSTEL VAN DE HEREN ERDMAN EN LALLEMAND C.S. (SENAAT, 1995/1996, NR. 1-147/1)

1.1. Aard van de examens

1.1.1. Voorafgaandelijk wordt gesteld dat er een onderscheid dient te worden gemaakt naargelang het gaat om een aanwervings- of een bevorderingsexamen. Er bestaat een consensus om de bijzondere graden (bode, vertaler, ...) en de graad van beambte (derde niveau) als een zuivere recruteringsgraad te beschouwen. De graad van opsteller dient in deze context beschouwd te worden als een bevorderingsgraad toegankelijk mits slagen voor een klassiek bekwaamheidsexamen enkel toegankelijk voor reeds benoemd personeel.

De delegaties zijn het er ook mee eens om, zoals in het wetsvoorstel, het toegangssysteem voor klerk-griffier/klerk-secretaris ongewijzigd te behouden met uitzondering van de elementen welke besproken worden in het kader van het wetsvoorstel-Vandenberghe.

1.1.2. Alle delegaties gaan ermee akkoord dat het aanwervingsexamen een bepaalde vorm van vergelijking moet zijn:

— voor C.E.N.E.G.E.R. en het V.S.O.A. moet het gaan om een rangschikking volgens de behaalde punten;

— voor de A.C.O.D. en de C.C.O.D. moet het gaan om een rangschikking in categorieën met een algemene waardebeoordeling.

1.2. Organisation des examens

1.2.1. Examens de recrutement:

— Toutes les organisations reconnaissent la valeur des examens comme ils sont organisés à l'heure actuelle par le département de la Justice.

Elles souhaitent un système souple et objectif et préconisent que le département continue à organiser les examens (éventuellement en collaboration avec le Secrétariat permanent de recrutement).

La délégation de la C.E.N.E.G.E.R. demande que l'organisation des examens soit systématiquement confiée au S.P.R.

1.2.2. Examens de promotion:

— Toutes les délégations sont d'accord pour maintenir le système actuel.

Elles remarquent uniquement qu'il importe de veiller à ce que les membres de la commission de recours proposée, chargée de connaître des réclamations introduites contre les bulletins d'évaluation ne puissent être membres de ces jurys.

Quant au programme d'examen, il y a lieu d'adapter l'arrêté royal du 30 mai 1970 aux nouveaux besoins des tribunaux.

1.3. Procédure de recrutement

1.3.1. Toutes les délégations sont convenues que chaque recrutement, tant contractuel que statutaire, doit se faire parmi les lauréats d'un concours ou d'une épreuve de sélection organisée spécialement pour des contractuels dans le cadre de la redistribution du travail (*cf.* modèle actuel S.P.R.).

1.3.2. Toutes les délégations défendent l'idée de continuer à publier les places vacantes au *Moniteur belge*. De cette manière, il est loisible aux lauréats de postuler là où ils aimeraient travailler. Pour des raisons d'organisation, il ne convient pas, en outre, de donner la priorité absolue aux candidats à une mutation. En effet, cela nécessiterait au préalable une déclaration interne des vacances.

Les délégations sont également convenues de permettre aux contractuels en service, qui sont lauréats d'un examen et qui ont fait l'objet d'une évaluation positive, de postuler.

Quant aux mesures transitoires, les délégations s'estiment obligées pour des raisons juridiques d'honorer la valeur des certificats existants qui mentionnent être valables pour une durée indéterminée. Les contractuels en service lors de l'entrée en vigueur du nouveau règlement devraient pouvoir participer à un examen de capacité en vertu de l'ancien règlement.

1.2. Organisatie van de examens

1.2.1. Aanwervingsexamens:

— Alle organisaties erkennen de waarde van de examens zoals ze heden door het departement Justitie worden georganiseerd.

Men wil een soepel en geobjectiveerd systeem en is voorstander dat het departement de examens verder organiseert (eventueel in samenwerking met het Vast Wervingssecretariaat).

De delegatie van C.E.N.E.G.E.R. opteert ervoor dat het V.W.S. steeds de examens organiseert.

1.2.2. Bevorderingsexamens:

— Alle delegaties gaan ermee akkoord dat het huidige stelsel mag behouden blijven.

Er wordt enkel opgemerkt dat er dient over te worden gewaakt dat de leden van de voorgestelde beroepscommissie inzake beoordelingen geen lid mogen zijn van deze examencommissies.

Het koninklijk besluit van 30 mei 1970 dient wat het examenprogramma betreft, wel te worden aangepast aan de nieuwe noden in de rechtbanken.

1.3. Aanwervingsprocedure

1.3.1. Alle delegaties zijn het er over eens dat elke aanwerving, zowel contractueel als statutair, moet gebeuren uit de geslaagden van het vergelijkend wervingsexamen of de selectietest specifiek georganiseerd voor contractuelen in het kader van de arbeidsherverdeling (*cf.* huidig model V.W.S.).

1.3.2. Alle delegaties zijn voorstander om ook in het nieuwe systeem de vacatures te publiceren in het *Belgisch Staatsblad*. Daardoor behouden de geslaagden de grootste vrijheid om daar te kandideren waar ze effectief graag zouden werken. Bovendien mag om organisatorische redenen geen absolute voorrang worden gegeven aan kandidaten voor een mutatie. Dit zou immers impliceren dat er eerst een interne openverklaring zou dienen te gebeuren.

De delegaties zijn het er ook mee eens om contractuelen ter plaatse, laureaat van het examen en positief geëvalueerd, de mogelijkheid te bieden om ook te kandideren.

Aangaande de overgangsmaatregelen meent men om juridische redenen niet anders te kunnen dan de waarde van de bestaande certificaten te honoreren die vermelden voor onbepaalde duur geldig te zijn. De in dienst zijnde contractuelen op het moment dat de nieuwe regeling in werking treedt, zouden ook nog de kans moeten krijgen deel te nemen aan een bekwaamheidsexamen op basis van de oude reglementering.

Concrètement, le système élaboré pourrait être conçu comme suit: après un appel aux candidats dans le *Moniteur belge*, les candidats seront divisés en quatre groupes:

— les personnes déjà nommées candidates à une mutation;

— le candidat le mieux classé du concours;

— éventuellement un lauréat de l'examen qui travaille sur place depuis une période suffisamment longue (et qui a fait l'objet d'au moins une évaluation);

— éventuellement des candidats qui disposent d'un certificat de capacité délivré par le passé.

Le greffier/secrétaire en chef du lieu où une place est vacante constitue le dossier et transmettra au département un dossier complet. Il demandera par l'intermédiaire du procureur compétent le rapport de moralité concernant les nouveaux candidats. Il convoquera tous les candidats à un entretien. En ce qui concerne les candidats qui travaillent déjà auprès d'un tribunal, les évaluations obtenues antérieurement y sont jointes. Le ministre décide sur la base du dossier.

Vu la situation précaire à Bruxelles, la C.C.S.P. demande de modifier la réglementation à cet égard, afin de permettre l'organisation d'un examen linguistique différent, à savoir la connaissance de la deuxième langue, pour le personnel d'exécution et le personnel de niveau 1, comme c'est déjà le cas dans les administrations. Toutes les délégations soutiennent cette demande. Le secrétaire général chargera le département d'étudier la possibilité d'une telle modification.

1.4. Procédure d'avis

1.4.1. Toutes les délégations sont convenues que les «autorités» doivent pouvoir émettre des avis. Dans le cadre de la responsabilisation accrue du greffier en chef/secrétaire en chef, il ne sera plus fait appel au magistrat-chef de corps pour émettre un avis sur le personnel des greffes et des parquets. Le magistrat-chef de corps donnera uniquement un avis en ce qui concerne les membres du greffe et du parquet (greffier adjoint/secrétaire adjoint, greffier/secrétaire et greffier en chef/secrétaire en chef).

1.4.2. Toutes les délégations sont convenues que la communication d'office de l'avis à l'intéressé est obligatoire.

1.4.3. Toutes les délégations estiment qu'à tous les niveaux, il doit être possible de former un recours contre le contenu de l'avis.

Concreet zou het uitgewerkte systeem er als volgt uitzien: na een oproep in het *Belgisch Staatsblad* tot de kandidaten, worden de kandidaten ingedeeld in vier groepen:

— reeds benoemden, kandidaat voor mutatie;

— de best gerangschikte kandidaat van het vergelijkend examen;

— eventueel een kandidaat geslaagd voor het examen die voldoende lang ter plaatse werkzaam is (minstens 1 beoordeling gekregen);

— eventueel kandidaten die beschikken over het bekwaamheidsattest afgeleverd in het verleden.

De hoofdgriffier of hoofdsecretaris van de plaats waar de betrekking vacant is verklaard, stelt het dossier samen en zal een volledig dossier overzenden aan het departement. Hij zal via de bevoegde procureur ook het moraliteitsverslag vragen voor nieuwe kandidaten. Hij zal alle kandidaten oproepen voor een gesprek. Voor kandidaten die reeds werkzaam zijn in een rechtbank, worden de in het verleden verkregen beoordelingen bijgevoegd. De minister beslist op basis van het dossier.

In dit kader wordt door de C.C.O.D. gevraagd om, gelet op de precaire situatie in Brussel, de reglementering te wijzigen zodat het mogelijk wordt een verschillend taalexamen, kennis tweede landstaal, te organiseren voor het uitvoerend en voor het niveau 1-personeel zoals dit ook in de administraties het geval is. Alle delegaties ondersteunen deze vraag. De secretaris-generaal zal het departement opdracht geven om de mogelijkheid van een dergelijke wijziging te onderzoeken.

1.4. Adviesprocedure

1.4.1. Alle delegaties gaan ermee akkoord dat er adviezen door de «overheid» moeten kunnen worden gegeven. In het kader van de verhoogde responsabilisering van de hoofdgriffier en de hoofdsecretaris zal voor het personeel van de griffies en parketten geen advies meer worden ingewonnen bij de magistraatkorpsoverste. Het advies van de magistraatkorpsoverste zal enkel nog worden ingewonnen voor de leden van de griffie en het parket (adjunct-griffier/adjunct-secretaris, griffier/secretaris en hoofdgriffier/hoofdsecretaris).

1.4.2. Alle delegaties gaan ermee akkoord dat het advies verplicht ambtshalve aan de betrokkene moet worden meegedeeld.

1.4.3. Alle delegaties gaan ermee akkoord dat er een mogelijkheid van beroep moet bestaan tegen de inhoud van het advies en dit op alle niveaus.

1.5. Bulletin d'évaluation

1.5.1. Toutes les délégations sont tombées d'accord sur l'introduction d'une certaine forme de bulletin d'évaluation.

1.5.2. Toutes les délégations sont convenues qu'une première évaluation doit avoir lieu entre le 9e et le 12e mois après l'entrée en fonction. Après cette période, il convient d'établir des évaluations tous les deux ans. Le membre du personnel a le droit de demander une nouvelle évaluation, mais au plus tôt un an après l'évaluation précédente.

1.6. Chambre de recours

Il existe une grande unanimité sur les principes suivants:

1.6.1. La chambre doit être compétente tant pour les recours relatifs aux avis lors des nominations que pour les recours contre un rapport d'évaluation;

1.6.2. Il faut créer un chambre dans le ressort de chaque cour d'appel/cour du travail.

1.6.3. La présidence doit être assumée par un magistrat siégeant dans une cour.

1.6.4. La chambre est par ailleurs composée de deux greffiers en chef et de deux secrétaires (en chef) avec un mandat de deux ans. Afin d'assurer une certaine continuité, le mandat d'un greffier en chef ainsi que le mandat d'un secrétaire (en chef) prennent fin une année impaire et ceux des deux autres membres une année paire.

Personne ne peut être obligé d'accepter un mandat, mais le remplacement se fait à tour de rôle. On ne peut donc pas choisir soi-même son remplaçant.

Des remplaçants sont prévus dans le cas où un membre de la chambre est appelé à juger un recours concernant une personne pour laquelle il a participé lui-même à l'évaluation.

La C.E.N.E.G.E.R. demande que les assesseurs du conseil d'appel soient désignés par le Conseil fédéral des greffiers et secrétaires.

1.6.5. Les greffiers/secrétaires en chef sont jugés par leur magistrat-chef de corps. Ils peuvent éventuellement interjeter appel auprès d'une chambre nationale présidée par un magistrat de la Cour de cassation et également composée d'un greffier en chef et d'un secrétaire d'une cour/parquet général, ainsi que d'un greffier en chef et d'un secrétaire d'un tribunal/auditorat du parquet.

1.7. Profil

Toutes les délégations sont opposées à l'introduction d'un profil. Elles soulignent le fait que

1.5. Beoordelingsstaat

1.5.1. Alle delegaties gaan akkoord met de invoering van een bepaalde vorm van een beoordelingsstaat.

1.5.2. Alle delegaties zijn het er over eens dat een eerste beoordeling dient te gebeuren tussen de 9e en de 12e maand na de indiensttreding. Nadien zouden de beoordelingen best tweejaarlijks georganiseerd worden. Het personeelslid heeft het recht sneller een nieuwe beoordeling te vragen doch niet vroeger dan 1 jaar na de voorgaande beoordeling.

1.6. Raad van Beroep

Er is grote eensgezindheid over de algemene principes:

1.6.1. de Raad moet bevoegd zijn zowel voor beroepen inzake adviezen bij benoemingen als voor beroepen tegen een beoordelingsstaat;

1.6.2. er moet één Raad komen per rechtsgebied van een hof van beroep/arbeidshof;

1.6.3. het voorzitterschap dient te worden uitgeoefend door een zetelende magistraat van een hof;

1.6.4. verder bestaat de Raad uit twee hoofdgriffiers en twee (hoofd)secretarissen met een mandaat van twee jaar. Om een zekere continuïteit te waarborgen, eindigt het mandaat van één hoofdgriffier en één (hoofd)secretaris op een onpaar jaartal en dat van de andere twee leden op het pare jaartal.

Niemand kan worden verplicht een mandaat te aanvaarden, maar de vervanging gebeurt volgens een beurtrol. Men kan dus niet zelf zijn vervanger kiezen.

Er wordt in plaatsvervangers voorzien voor het geval een lid van de Raad geroepen zou worden te oordelen over een beroep inzake een persoon waarbij hijzelf heeft deelgenomen aan de beoordeling.

C.E.N.E.G.E.R. is voorstander om de assessoren van de Raad van beroep te laten aanwijzen door de Federale Raad van de griffiers en de secretarissen.

1.6.5. De hoofdgriffiers en de hoofdsecretarissen worden beoordeeld door hun magistraat-korpschef. Zij kunnen eventueel in beroep gaan bij een Nationale beroepsraad voorgezeten door een magistraat uit het Hof van Cassatie en tevens bestaande uit één hoofdgriffier en één secretaris afkomstig van een hof/parket-generaal en één hoofdgriffier en één secretaris afkomstig van een rechtbank/parket-auditoraat.

1.7. Profielomschrijving

Alle delegaties zijn gekant tegen de invoering van een profielomschrijving. Men legt de nadruk op het

les greffes et les parquets ont besoin de collaborateurs polyvalents. En outre, un tel système hypothéquera d'avance déjà les chances des candidats externes et, selon certaines délégations, un tel système constituerait un frein au souhait d'objectivité.

2. PROPOSITION DE LOI DE M. VANDENBERGHE ET CONSORTS
(SÉNAT, 1995/1996, Nº 1-270/1)

2.1. Exposé des motifs de la proposition de loi

2.1.1. La C.E.N.E.G.E.R. préfère l'exposé des motifs tel que déposé au Sénat (document 1-270/1).

2.1.2. La C.G.S.P. et la C.C.S.P. accordent une préférence à la version qui a été déposée le 18 mars 1996 à la Chambre des représentants par M. Vandeurzen et consorts et qui a trait à la même matière (document Chambre 491/1 - 1995/1996).

2.2. Proposition de loi

2.2.1. L'ensemble des délégations demande de modifier le Code judiciaire conformément aux textes proposés dans la proposition de loi Chambre nº 491/1.

En raison d'une évolution des points de vue depuis la première proposition de loi en la matière, déposée à l'époque par M. Arts et consorts le 7 janvier 1993 (Sénat 1992/1993 nº 605/1), différentes délégations demandent que de petites corrections soient apportées. Les autres délégations n'ont émis aucune réserve en ce qui concerne les modifications proposées, à l'exception du point 2.2.2.6. qui suit.

2.2.2. Modifications proposées:

2.2.2.1. À la demande de la C.E.N.E.G.E.R., l'article 173 du Code judiciaire (= l'article 18 de la proposition de loi du Sénat ou l'article 20 de la proposition de loi de la Chambre) relatif à la description des tâches du greffier devrait être complété par ce qui suit:

— il tient la comptabilité;

— il élabore les dossiers de la procédure et assiste le juge dans la préparation des tâches de celui-ci.

Il est en outre demandé de vérifier s'il n'est pas souhaitable d'ajouter que le greffier tient le registre de commerce.

2.2.2.2. Les délégations de la C.E.N.E.G.E.R. et de la C.G.S.P. demandent de modifier l'article 182 du Code judiciaire (= article 22 de la proposition de loi du Sénat) comme suit:

— quelle que soit la version adoptée (celle proposée au Sénat ou celle proposée à la Chambre), il

feit dat men in de griffies en de parketten polyvalente medewerkers nodig heeft. Bovendien zou zo'n systeem van profielomschrijving de kansen van kandidaten van buitenuit reeds op voorhand hypothekeren en zou het volgens sommigen een rem betekenen op de wens tot objectivering.

2. WETSVOORSTEL VAN DE HEER VANDENBERGHE C.S.
(SENAAT, 1995/1996, NR. 1-270/1)

2.1. Memorie van toelichting bij het wetsvoorstel

2.1.1. C.E.N.E.G.E.R. verkiest de tekst van de memorie van toelichting zoals deze werd ingediend in de Senaat (document 1-270/1).

2.1.2. De A.C.O.D. en de C.C.O.D. verkiezen de versie die over dezelfde materie werd ingediend in de Kamer van volksvertegenwoordigers door de heer Vandeurzen c.s. op 18 maart 1996 (document Kamer 491/1, 1995/1996).

2.2. Wetsvoorstel

2.2.1. Alle delegaties vragen het Gerechtelijk Wetboek te wijzigen overeenkomstig de teksten die werden voorgesteld in het wetsvoorstel Kamer nr. 491/1.

Wegens een evolutie van de standpunten sinds het eerste wetsvoorstel ter zake, destijds ingediend door de heer Arts c.s. op 7 januari 1993 (Senaat, 1992/1993, nr. 605/1), worden door verschillende delegaties nog kleine bijsturingen gevraagd. De andere delegaties hebben geen enkel bezwaar geuit tegen de voorgestelde wijzigingen, uitgezonderd voor punt 2.2.2.6. hierna.

2.2.2. Voorgestelde wijzigingen:

2.2.2.1. Op vraag van C.E.N.E.G.E.R. zou in artikel 173 van het Gerechtelijk Wetboek (= artikel 18 van het wetsvoorstel van de Senaat of art. 20 van het wetsvoorstel van de Kamer) bij de omschrijving van de taken van de griffier nog moeten worden bijgevoegd:

— hij voert de boekhouding;

— hij stelt de dossiers van de rechtspleging in staat en assisteert de rechter bij de voorbereiding van diens taken.

Men vraagt tevens te onderzoeken of het niet wenselijk is toe te voegen dat de griffier het handelsregister houdt.

2.2.2.2. De delegaties van C.E.N.E.G.E.R. en A.C.O.D. vragen de volgende wijzigingen in artikel 182 van het Gerechtelijk Wetboek aan te brengen (= artikel 22 van het wetsvoorstel van de Senaat):

— welke versie er ook genomen wordt (deze voorgesteld in de Senaat of deze voorgesteld in de

convient de prévoir ce qui suit: «le secrétaire (en chef) est placé sous la surveillance du procureur, ...» et certainement pas qu'il est placé «sous la surveillance et la direction» du procureur, ...;

— les textes concernant la signature du secrétaire doivent explicitement établir une distinction entre, d'une part, les pièces qu'il signe en exécution de la fonction de secrétaire et, d'autre part, les pièces supplémentaires dont il a été chargé par le chef du parquet. Les délégations ne peuvent marquer leur accord sur la façon dont ce dernier point a été présenté dans l'exposé des motifs de la proposition Vandeurzen (p. 9);

— dans le même article, il convient de mentionner explicitement que le secrétaire assiste les magistrats dans les travaux de documentation et de recherche, dans la constitution des dossiers, et tous les autres aspects de la tâche qui ne sont pas réservés expressément aux magistrats.

2.2.2.3. Toutes les délégations estiment que les conditions d'accès au poste de greffier en chef, telles que mentionnées à l'article 264 du Code judiciaire (*cf.* article 31 de la proposition du Sénat ou article 33 de la proposition de la Chambre), peuvent donner lieu à des situations indésirables dans les petits tribunaux. C'est pour cette raison qu'elles proposent de prévoir, outre les possibilités existantes, les possibilités suivantes: «soit avoir exercé pendant dix ans au moins les fonctions de greffier adjoint d'une cour, d'un tribunal, d'une justice de paix ou d'un tribunal de police».

2.2.2.4. Par analogie avec le point précédent, il convient d'insérer à l'article 274 du Code judiciaire (art. 41 de la proposition de loi du Sénat ou article 45 de la proposition de loi de la Chambre) une disposition similaire à l'égard du secrétaire adjoint qui postule le poste de secrétaire en chef.

2.2.2.5. Toutes les délégations confirment explicitement qu'elles préfèrent les dispositions transitoires prévues à l'article 75 de la proposition de loi de la Chambre et demandent donc d'adapter l'article 68 de la proposition de loi du Sénat dans ce sens.

2.2.2.6. La délégation de la C.E.N.E.G.E.R. demande d'introduire, dans tous les articles du Code judiciaire relatifs aux conditions de nomination et qui sont applicables à partir des grades de commis-greffier et de commis-secrétaire, les conditions de nomination supplémentaires suivantes:

— être en possession d'un certificat de gradué en pratique juridique (= 3 années d'études) et

— disposer d'un brevet en management (uniquement pour les greffiers secrétaires en chef).

La délégation du S.L.F.P. marque son accord concernant cette modification.

Kamer), er zou dienen te worden bepaald: «de (hoofd)secretaris staat onder het toezicht van de procureur ...» en zeker niet dat hij onder «toezicht en leiding» van de procureur ... staat;

— uit de teksten in verband met de handtekening van de secretaris zou uitdrukkelijk moeten blijken dat er een onderscheid dient te worden gemaakt tussen de stukken die hij ondertekent in uitvoering van de taak die eigen is aan de functie van secretaris en de stukken waarvoor hij bijkomend opdracht ontvangt van het hoofd van het parket. Op dit punt kan men niet akkoord gaan met de voorstelling zoals deze blijkt uit de memorie van toelichting omtrent dit punt in het voorstel-Vandeurzen (blz. 9);

— in hetzelfde artikel zou ook uitdrukkelijk moeten worden vermeld dat de secretaris bijstand verleent aan de magistraten voor documentatie- en opzoekingswerk, het in staat stellen van de dossiers en alle andere aspecten van diens taak die niet uitdrukkelijk aan magistraten zijn voorbehouden.

2.2.2.3. Alle delegaties gaan ermee akkoord dat de toelatingsvoorwaarden tot het ambt van hoofdgriffier zoals bepaald in artikel 264 van het Gerechtelijk Wetboek (zie art. 31 van het voorstel van de Senaat of art. 33 van dit van de Kamer) tot ongewenste situaties kan leiden in kleine rechtbanken. Daarom wordt voorgesteld naast de bestaande mogelijkheden eveneens te voorzien: «ofwel ten minste tien jaar het ambt van adjunct-griffier hebben uitgeoefend bij een hof, een rechtbank, een vredegerecht of een politierechtbank».

2.2.2.4. Naar analogie van het vorige punt dient in artikel 274 van het Gerechtelijk Wetboek (art. 41 van het wetsvoorstel van de Senaat of art. 45 van dit van de Kamer) een gelijkaardige bepaling te worden opgenomen ten aanzien van de adjunct-secretaris die kandideert voor het ambt van hoofdsecretaris.

2.2.2.5. Alle delegaties bevestigen uitdrukkelijk dat zij de voorkeur geven aan de overgangsbepalingen zoals omschreven in artikel 75 van het wetsvoorstel van de Kamer en vragen dan ook het artikel 68 van het wetsvoorstel van de Senaat in die zin aan te passen.

2.2.2.6. De delegatie van C.E.N.E.G.E.R. vraagt in alle artikelen van het Gerechtelijk Wetboek die betrekking hebben op de benoemingsvoorwaarden vanaf klerk-griffiers en klerk-secretarissen (nieuwe benaming: adjunct-griffiers en adjunct-secretarissen) de volgende bijkomende benoemingsvoorwaarden in te voeren:

— in het bezit zijn van een graduaatsgetuigschrift in de rechtspraktijk (= 3 jaar studie) en

— een managementsbrevet bezitten (enkel voor hoofdgriffiers en hoofdsecretarissen).

De delegatie van het V.S.O.A. gaat hiermee akkoord.

Les délégations de la C.G.S.P. et de la C.C.S.P. ne sont pas du tout d'accord avec ces propositions.

Toutes les délégations partagent néanmoins l'avis selon lequel le diplôme de gradué en pratique juridique doit être valorisé. En ce qui concerne le brevet en management, elles sont convenues qu'il peut s'agir d'un élément important dans la comparaison de la valeur des différents candidats mais qu'actuellement les possibilités d'obtention d'un tel brevet sont insuffisantes.

2.2.2.7. Le S.L.F.P. propose d'engager les licenciés en droit d'abord en tant que stagiaire commis-greffier/secrétaire pendant un an avant de les nommer définitivement.

6. APERÇU DE LA PROCÉDURE DE NOMINATION ACTUELLE DU PERSONNEL ADMINISTRATIF DES GREFFES ET DES PARQUETS,DESGREFFIERSETDESSECRÉTAIRES — NOTE DU MINISTRE DE LA JUSTICE

A. Personnel administratif

Les places vacantes sont publiées au *Moniteur belge* et les candidats disposent d'un délai de 30 jours (*) pour adresser leur candidature par lettre recommandée au ministre de la Justice. Celle-ci doit être accompagnée d'une copie de l'attestation de réussite de l'examen organisé pour l'emploi postulé.

À l'issue de ce délai, l'administration transmet, pour avis, une photocopie des candidatures aux autorités judiciaires de la juridiction où la place est déclarée vacante.

Il existe en fait deux circuits :

— circuit 1 : l'avis est demandé via le procureur général, le procureur du Roi (ou l'auditeur du travail dans le cas d'un tribunal du travail) et est communiqué par la même voie hiérarchique;

— circuit 2 : l'avis est demandé via le premier président, le président et le juge de paix (ou juge de police selon le cas) et est communiqué par la même voie hiérarchique.

(*) Jusqu'au 15 février 1996 : deux mois.

De delegaties van A.C.O.D. en C.C.O.D. kunnen zich hiermee helemaal niet akkoord verklaren.

Alle delegaties zijn het er wel mee eens om het diploma van gegradueerde in de rechtspraktijk beter te valoriseren. Wat het managementsbrevet betreft, is men het eens dat het een belangrijk element kan zijn in de vergelijking van de waarde van de verschillende kandidaten doch dat heden de mogelijkheden om zo'n brevet te behalen nog onvoldoende zijn uitgebouwd.

2.2.2.7. Het V.S.O.A. stelt voor om de licentiaten in de rechten eerst 1 jaar als stagiair klerk-griffier/secretaris aan te stellen vooraleer zij definitief kunnen worden benoemd.

6. OVERZICHT VAN DE HUIDIGE BENOEMINGSPROCEDURE VOOR HET ADMINISTRATIEF PERSONEEL VAN DE GRIFFIES EN DE PARKETTEN, DE GRIFFIERS EN DE SECRETARISSEN — NOTA VAN DE MINISTER VAN JUSTITIE

A. Administratief personeel

De vacante plaatsen worden bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* en de kandidaten beschikken over een termijn van 30 dagen (*) om hun kandidatuur bij aangetekend schrijven over te zenden aan de minister van Justitie. Zij dienen hierbij een afschrift te voegen van het bewijs dat zij geslaagd zijn bij het examen voor het ambt waarvoor zij kandidaat zijn.

Na het verstrijken van deze termijn, zendt de Administratie de kandidaturen, in fotokopie, over, voor advies, aan de gerechtelijke overheden van de rechtsmacht waar de plaats vacant is verklaard.

Er bestaan in feite twee circuits :

— circuit 1 : advies gevraagd via de procureur-generaal, de procureur des Konings (of arbeidsauditeur in geval van arbeidsrechtbank) en via dezelfde hiërarchische weg terug;

— circuit 2 : advies gevraagd via de eerste voorzitter, de voorzitter en de vrederechter (of politierechter naar gelang van het geval) en via dezelfde hiërarchische weg terug.

(*) Tot 15 februari 1996 twee maanden.

1. GREFFES (circuits 1 et 2)

1. GRIFFIES (circuits 1 en 2)

Article — *Artikel*	Grade — *Graad*	Juridiction — *Rechtsmacht*	Avis — *Advies*
177 Code judiciaire/ *Gerechtelijk Wetboek*	rédacteur/*opsteller* employé/*beambte* messager/*bode*	greffe justice de paix/ *griffie vredegerecht*	nommé par le ministre de la Justice: sur l'avis du juge de paix et du greffier-chef de greffe/*benoemd door de minister van Justitie: op advies van de vrederechter en van de griffier-hoofd van de griffie*
	idem	greffe tribunal de police/ *griffie politierechtbank*	nommé par le ministre de la Justice: sur l'avis du juge au tribunal de police et du greffier-chef de greffe/*benoemd door de minister van Justitie: op advies van de rechter in de politierechtbank en van de griffier-hoofd van de griffie*
178 Code judiciaire/ *Gerechtelijk Wetboek*	rédacteur/*opsteller* employé/*beambte* messager/*bode*	greffe du tribunal de première instance/ *griffie van de rechtbank van eerste aanleg*	nommé par le ministre de la Justice: sur l'avis du président et du greffier en chef/*benoemd door de minister van Justitie: op advies van de voorzitter en van de hoofdgriffier*
	idem	greffe du tribunal de commerce/ *griffie van de rechtbank van koophandel*	nommé par le ministre de la Justice: sur l'avis du président et du greffier en chef/*benoemd door de minister van Justitie: op advies van de voorzitter en van de hoofdgriffier*
	idem	greffe du tribunal du travail/ *griffie van de arbeidsrechtbank*	nommé par le ministre de l'Emploi et du Travail: sur l'avis du président et du greffier en chef/ *benoemd door de minister van Tewerkstelling en Arbeid: op advies van de voorzitter en van de hoofdgriffier*
179 Code judiciaire/ *Gerechtelijk Wetboek*	rédacteur/*opsteller* employé/*beambte* messager/*bode*	greffe de la cour d'appel/ *griffie van het hof van beroep*	nommé par le ministre de la Justice: sur l'avis du premier président et du greffier en chef/*benoemd door de minister van Justitie: op advies van de eerste voorzitter en van de hoofdgriffier*
	idem	greffe de la cour du travail/ *griffie van het arbeidshof*	nommé par le ministre de l'Emploi et du Travail: sur l'avis du premier président et du greffier en chef/*benoemd door de minister van Tewerkstelling en Arbeid: op advies van de eerste voorzitter en van de hoofdgriffier*
180 Code judiciaire/ *Gerechtelijk Wetboek*	rédacteur/*opsteller* employé/*beambte* messager/*bode*	greffe de la Cour de cassation/ *griffie van het Hof van Cassatie*	nommé par le ministre de la Justice: sur l'avis du premier président et du greffier en chef/*benoemd door de minister van Justitie: op advies van de eerste voorzitter en van de hoofdgriffier*

2. PARQUETS (circuit 1)

2. PARKETTEN (circuit 1)

Article — *Artikel*	Grade — *Graad*	Juridiction — *Rechtsmacht*	Avis — *Advies*
183 Code judiciaire/ *Gerechtelijk Wetboek*	traducteur/*vertaler* rédacteur/*opsteller* employé/*beambte* messager/*bode*	parquet près la cour d'appel/ *parket bij het hof van beroep*	nommé par le ministre de la Justice: sur l'avis du procureur général et du secrétaire/*benoemd door de minister van Justitie: op advies van de procureur-generaal en van de secretaris*
	idem	parquet près la cour du travail/ *parket bij het arbeidshof*	idem
	idem	parquet du procureur du Roi près le tribunal de première instance/*parket van de procureur des Konings bij de rechtbank van eerste aanleg*	nommé par le ministre de la Justice: sur l'avis du procureur du Roi et du secrétaire/*benoemd door de minister van Justitie op advies van de procureur des Konings en van de secretaris*

Exemple:

Place vacante d'employé au greffe de la justice de paix d'Audenarde.

— *candidat sur place* (sous contrat)

+ circuit 1: l'administration transmet la candidature, pour avis, via le procureur général de Gand et le

Voorbeeld:

Vacante plaats van beambte bij de griffie van het vredegerecht te Oudenaarde.

— *kandidaat ter plaatse* (onder contract)

+ circuit 1: Administratie stuurt kandidatuur door voor advies via procureur-generaal Gent → procu-

procureur du Roi d'Audenarde, au greffier-chef de greffe. Celui-ci émet un avis qu'il renvoie par la même voie hiérarchique, un avis étant rendu à chaque stade.

+ circuit 2: l'administration transmet la candidature, pour avis, via le premier président de Gand et le président du tribunal de première instance d'Audenarde, au juge de paix. Celui-ci émet un avis qu'il renvoie par la même voie hiérarchique.

— *candidat en service auprès d'une autre juridiction* (par exemple employé o/c procureur du Roi de Gand)

+ circuit 1: l'administration transmet la candidature, pour avis, via le procureur général de Gand et le procureur du Roi de Gand, au secrétaire de Gand. Celui-ci émet un avis et transmet le dossier au greffier-chef de greffe. Celui-ci émet un avis et transmet le dossier au procureur du Roi d'Audenarde. Celui-ci émet un avis et transmet le dossier au procureur général de Gand. Celui-ci émet un avis et renvoie le dossier à l'administration.

+ circuit 2: l'administration transmet la candidature, pour avis, via le premier président de Gand et le président du tribunal de première instance, au juge de paix d'Audenarde. Celui-ci émet un avis qu'il renvoie par la même voie hiérarchique.

— *le candidat n'est pas en service* (nomination de l'extérieur)

+ circuit 1: l'administration transmet la candidature, pour avis, via le procureur général de Gand, le procureur du Roi du domicile de l'intéressé et le procureur du Roi d'Audenarde, au greffier-chef de greffe. Celui-ci émet un avis et transmet le dossier au procureur du Roi d'Audenarde. Celui-ci émet un avis et transmet le dossier au procureur général de Gand qui émet, à son tour, un avis.

+ circuit 2: l'administration transmet la candidature, pour avis, via le premier président de Gand et le président du tribunal de première instance d'Audenarde, au juge de paix. Celui-ci émet un avis qu'il renvoie par la même voie hiérarchique.

De nombreuses variantes sont possibles. Ainsi, une personne au service du procureur du Roi de Bruxelles peut très bien postuler pour une place d'employé au service du procureur du Roi de Gand. Dans ce cas, deux procureurs généraux interviennent.

Exception: Il est convenu avec la Cour d'appel d'Anvers que le procureur du Roi d'Anvers renvoie le dossier directement, sans intervention du procureur général, sauf:

— pour les places vacantes en dehors du ressort de la Cour d'appel d'Anvers;

reur des Konings Oudenaarde → griffier-hoofd van de griffie. Deze laatste verleent een advies dat hij langs dezelfde hiërarchische weg terugzendt, waarbij, *in casu*, telkenmale advies wordt verleend.

+ circuit 2: Administratie stuurt kandidatuur door voor advies via eerste voorzitter Gent → voorzitter rechtbank van eerste aanleg te Oudenaarde → vrederechter. Deze laatste verleent een advies dat hij langs dezelfde hiërarchische weg terugzendt.

— *kandidaat in dienst bij andere rechtsmacht* (bijvoorbeeld beambte o/c procureur des Konings Gent)

+ circuit 1: Administratie stuurt kandidatuur door voor advies via procureur-generaal Gent → procureur des Konings Gent → secretaris Gent. Deze laatste verleent advies → procureur des Konings Gent: verleent advies → procureur des Konings Oudenaarde → griffier-hoofd van de griffie: verleent advies → procureur des Konings Oudenaarde: verleent advies → procureur-generaal Gent: verleent advies en zendt het dossier terug over aan Administratie.

+ circuit 2: Administratie stuurt kandidatuur door voor advies via eerste voorzitter Gent → voorzitter rechtbank van eerste aanleg → vrederechter Oudenaarde. Deze laatste verleent een advies dat hij via dezelfde hiërarchische weg terugzendt.

— *kandidaat niet in dienst* (benoeming van buiten uit)

+ circuit 1: Administratie stuurt kandidatuur door voor advies naar procureur-generaal Gent → procureur des Konings woonplaats betrokkene → procureur des Konings Oudenaarde → griffier-hoofd van de griffie: verleent advies → procureur des Konings Oudenaarde: verleent advies → procureur-generaal Gent: verleent advies.

+ circuit 2: Administratie stuurt kandidatuur door voor advies naar eerste voorzitter Gent → voorzitter rechtbank van eerste aanleg te Oudenaarde → vrederechter: verleent een advies dat hij via dezelfde weg terugzendt.

Er zijn veel varianten mogelijk. Zo kan het bijvoorbeeld zijn dat iemand postuleert voor het ambt van beambte bij de procureur des Konings te Gent, terwijl hij reeds in dienst is bij de procureur des Konings te Brussel. Dan komen twee procureurs-generaal tussenbeide.

Uitzondering: Met het Hof van Beroep te Antwerpen werd overeengekomen dat de terugzending door de procureur des Konings te Antwerpen rechtstreeks gebeurt zonder tussenkomst van de procureur-generaal, uitgezonderd voor:

— de vacatures van buiten het rechtsgebied van het Hof van Beroep te Antwerpen;

— pour les places vacantes au greffe et au parquet général près la Cour d'appel d'Anvers.

En résumé, les demandes d'avis sont toujours adressées aux autorités judiciaires de la juridiction où la place est déclarée vacante. Pour donner leur avis, elles s'adressent, s'il s'agit d'un candidat qui est déjà en service, aux chefs de corps de la juridiction où l'intéressé travaille.

Une enquête policière est effectuée dans le cas d'un candidat de l'extérieur qui postule pour la première fois. Selon qu'il en prenne l'initiative ou non, le chef de corps aura une entrevue personnelle avec le candidat.

Les avis sont normalement rendus dans un délai de trois mois suivant la clôture du dépôt des candidatures, les délais extrêmes enregistrés étant une semaine et huit mois. Aucun délai maximal n'est légalement prescrit.

Un premier rappel est adressé après 3 mois et ensuite mensuellement.

Le dossier est soumis au ministre après réception des avis.

Après avoir examiné les candidatures quant à leur conformité, le ministre nomme le candidat qu'il juge le plus apte pour l'emploi vacant, en se basant sur les avis rendus, sur les diplômes et certificats d'études obtenus, sur l'ancienneté, l'expérience, ...

La pratique démontre qu'il s'écoule en moyenne un délai de cinq à six mois entre le moment où la place est déclarée vacante et le moment où le dossier est soumis au ministre pour nomination.

Par le passé, l'on a déjà tenté de simplifier la procédure d'avis pour la nomination du personnel des greffes et parquets.

C'est ainsi que, par sa circulaire du 12 mai 1980, le ministre communiqua ses instructions en la matière aux procureurs généraux.

Ces instructions sont formulées comme suit:

1º Candidats qui sont déjà en service dans une juridiction:

— les procureurs du Roi et auditeurs du travail veilleront à ce que les membres du personnel des greffes qui désirent poser leur candidature adressent leur lettre de sollicitation au ministre et procurent une copie de celle-ci au greffier en chef ou au greffier-chef de greffe, qui la fera suivre, avec son avis, par la voie hiérarchique;

— les membres du personnel des parquets procureront la copie au secrétaire du parquet qui la remettra au chef de ce parquet.

— de vacatures bij de griffie en het parket-generaal bij het Hof van Beroep te Antwerpen.

Samengevat kan worden gesteld dat de aanvragen om advies steeds gericht worden tot de gerechtelijke overheden van de rechtsmacht waar de plaats open is verklaard. Om advies te verlenen richten deze laatsten zich, indien het gaat om een kandidaat die reeds in dienst is, tot de korpschefs van de rechtsmacht waar betrokkene werkt.

Een politioneel onderzoek wordt uitgevoerd wanneer een kandidaat van buiten uit voor de eerste maal postuleert. Een persoonlijk onderhoud met de korpsoverste hangt af van het initiatief dat deze laatste hiertoe al dan niet neemt.

De adviezen worden normaal verstrekt binnen een termijn van drie maanden na de afsluiting van de kandidaturen, met uitersten gaande van één week tot acht maanden. Wettelijk is geen maximumtermijn voorgeschreven.

Een eerste herinnering wordt gestuurd na drie maanden, daarna elke maand.

Het dossier wordt voorgelegd aan de minister na ontvangst van de adviezen.

Nadat de minister de kandidaturen op hun regelmatigheid heeft onderzocht, benoemt hij, op grond van de verstrekte adviezen, behaalde diploma's en getuigschriften, anciënniteit, ervaring, enz., de kandidaat die hij het meest geschikt acht voor de vacante betrekking.

De praktijk wijst uit dat gemiddeld vijf à zes maanden verstrijken tussen de vacantverklaring en de voorlegging van het dossier voor benoeming aan de minister.

In het verleden werden reeds pogingen ondernomen om de adviesprocedure voor de benoemingen van het personeel van de griffies en de parketten te vereenvoudigen.

Zo liet de minister met zijn omzendbrief van 12 mei 1980 de procureurs-generaal zijn onderrichtingen daaromtrent kennen.

Deze onderrichtingen luiden als volgt:

1º Voor de kandidaten die reeds in dienst zijn bij het gerecht:

— De personeelsleden van de griffies die zich kandidaat willen stellen, moeten hun kandidaatstelling richten aan de minister en een kopie ervan bezorgen aan de hoofdgriffier of de griffier-hoofd van de griffie, die dit afschrift samen met zijn advies verder langs hiërarchische weg zal doorsturen;

— De personeelsleden van de parketten moeten het afschrift aan de secretaris van het parket bezorgen die het doorzendt aan het hoofd van het parket.

Si la vacance est ouverte dans le ressort même de la cour d'appel, le procureur du Roi ou l'auditeur du travail fera parvenir, le cas échéant, la lettre de candidature à son collègue dont relève la juridiction où la place est à conférer, lequel transmettra cette lettre au procureur général.

Si la vacance est ouverte en dehors du ressort, le procureur général fait parvenir la lettre de candidature à son collègue dont relève la juridiction où la place est à conférer, lequel transmettra cette lettre au département.

Celle-ci sera accompagnée de l'avis du chef de corps compétent pour la juridiction en question.

Dans les cas susvisés, l'administration n'aura donc plus à demander l'avis du procureur général.

2º Candidats qui ne sont pas encore en service

L'administration consultera le procureur général du lieu où habite l'intéressé.

Ce haut magistrat demande l'avis du procureur du Roi ou de l'auditeur du travail du domicile qui transmet, au besoin, la candidature au chef du parquet de l'arrondissement où la vacance est ouverte; le chef de ce parquet retournera alors le dossier au procureur général.

Si la vacance est ouverte en dehors du ressort, il sera procédé comme prévu au point 1º.

Lors de candidatures ultérieures introduites par la même personne, il suffira de se référer aux avis déjà donnés, à condition qu'il n'y ait pas d'éléments nouveaux.

Ces instructions sont toujours d'application. Un des éléments d'une procédure que l'on espérait accélérée concerne la disposition selon laquelle les candidats déjà en service déclencheraient immédiatement la procédure en remettant une copie de leur lettre de sollicitation à leur greffier en chef ou à leur secrétaire. Dans ce cas, le service du personnel du Ministère de la Justice ne devait même pas demander d'avis (ce qui éviterait que la correspondance se croise).

En fait, cette partie de la directive n'aurait jamais donné de bons résultats. D'une part, parce que le Ministère de la Justice transmet toutes les candidatures, sans distinction — que les candidats soient en service ou non. D'autre part, parce que les candidats qui sont déjà en service omettent souvent de remettre une copie de leur lettre de sollicitation à leur greffier ou à leur secrétaire — surtout lorsqu'ils postulent pour d'autres greffes ou parquets — et que celui-ci, lorsqu'il reçoit malgré tout une copie, ne poursuit pas la procédure, mais attend la demande d'avis.

Par sa lettre du 22 octobre 1981, le directeur général des services généraux-personnel indiqua aux procu-

Indien de vacature binnen het eigen rechtsgebied van het hof van beroep bestaat, zal de procureur des Konings of de arbeidsauditeur de kandidatuur in voorkomend geval doorsturen aan zijn collega van het arrondissement waar de vacature bestaat, die deze dan aan de procureur-generaal doet toekomen.

Indien de vacature buiten het rechtsgebied bestaat, zal de procureur-generaal de kandidatuur doorsturen aan zijn ambtsgenoot van de plaats waar de vacature bestaat, die deze dan aan het departement zal doen toekomen.

Hierbij zal er over worden gewaakt dat steeds het advies van de korpsoverste van de plaats waar de vacature bestaat, wordt bijgevoegd.

In deze gevallen zal de Administratie de procureur-generaal dus niet meer om advies verzoeken.

2º Voor de kandidaten die nog niet in dienst zijn

De Administratie zal de procureur-generaal raadplegen van de plaats waar de betrokkene woont.

De procureur-generaal vraagt het advies van de procureur des Konings of de arbeidsauditeur van de woonplaats, die indien nodig de kandidatuur kan overzenden aan het hoofd van het parket van het arrondissement waar de vacature bestaat, die deze dan aan de procureur-generaal terug doet toekomen.

Indien de vacature buiten het rechtsgebied bestaat, kan worden gehandeld zoals vermeld onder punt 1º.

Bij latere sollicitaties door dezelfde kandidaat volstaat het, wanneer geen nieuwe gegevens dienen gemeld te worden, te verwijzen naar de vroegere adviezen.

Deze onderrichtingen zijn thans nog van toepassing. Een element uit de verhoopte versnelde procedure was het voorschrift dat kandidaten die in dienst zijn de procedure onmiddellijk zouden in gang zetten door afgifte van een kopie van hun postulatiebrief aan hun hoofdgriffier of secretaris. In dit geval diende de personeelsdienst van het ministerie van Justitie zelf niet om advies te vragen (vermijden van kruisende briefwisseling).

Dit deel van de richtlijn zou in feite nooit tot een goed resultaat hebben geleid. Enerzijds, omdat door het ministerie van Justitie alle postulatiebrieven worden doorgestuurd zonder onderscheid — in dienst of niet. Anderzijds, omdat de kandidaten die reeds in dienst zijn, dikwijls verzuimen een exemplaar van hun postulatiebrief af te geven aan hun hoofdgriffier of secretaris — vooral wanneer zij postuleren voor andere griffies of parketten — en deze laatsten, in het geval zij dan toch een kopie krijgen, de procedure niet verder zetten, maar de vraag om advies afwachten.

Bij schrijven d.d. 22 oktober 1981 van de directeur-generaal van de algemene diensten-personeel werd

reurs généraux que la procédure introduite par la circulaire du 12 mai 1980 donnait des résultats satisfaisants dans le cas d'une régularisation, c'est-à-dire lorsque le candidat postule pour une place qu'il occupe déjà avant qu'elle soit à nouveau déclarée vacante. Dans les autres cas, la procédure d'avis serait plus longue qu'auparavant. Le directeur général termine en signalant qu'il charge le service d'études de reconsidérer le problème dans son ensemble et que, dans l'attente, les instructions restent inchangées.

Apparemment, rien n'a changé à ce jour. L'heure est sans doute venue d'examiner de quelle manière le système peut être simplifié. (*cf.* P.G. d'Anvers).

3. RECRUTEMENT DE CONTRACTUELS (dans le cadre de l'interruption de carrière, du 4/5 temps et de l'article 185 du Code judiciaire).

Pour pouvoir être recruté comme employé dans le cadre d'une interruption de carrière et d'un remplacement de 4/5 temps, l'intéressé doit être chômeur complet indemnisé et de préférence avoir réussi également l'examen d'employé. Le ministre puise dans une réserve regroupant les lauréats de l'examen d'employé et les candidats ayant signalé qu'ils étaient chômeurs complets indemnisés et souhaitaient entrer en ligne de compte pour un emploi contractuel. Au terme de l'interruption de carrière, et pour autant que l'intéressé donnait satisfaction, tout est mis en œuvre pour lui offrir un nouveau contrat dans le cadre de l'interruption de carrière, du 4/5 temps ou de l'article 185 du Code judiciaire.

Recrutement sur la base de l'article 185. Le candidat doit de préférence avoir réussi l'examen d'employé et peut être chômeur (indemnisé); si tel n'est pas le cas, il est tenu compte des diplômes et certificats d'études obtenus (minimum enseignement secondaire supérieur, A1, diplôme universitaire, connaissance de l'informatique) en fonction du profil souhaité pour la vacance concernée.

B. Greffiers (membres de l'ordre judiciaire)

Art. 260 Code judiciaire. — Les greffiers en chef, greffiers-chefs de greffe, greffiers et commis-greffiers sont nommés par le Roi.

Dans les juridictions du travail, les nominations sont faites sur proposition conjointe des ministres ayant le Travail et la Justice dans leurs attributions.

Art. 261 Code judiciaire. — Les greffiers-chefs de service au greffe d'un tribunal sont nommés par le Roi

aan de procureurs-generaal onder andere medegedeeld dat de resultaten van de procedure ingevoerd bij bericht van 12 mei 1980 bevredigend zijn wanneer het gaat om een regularisatie, dat wil zeggen wanneer de kandidaat postuleert voor een plaats die hij tot wederopzegging reeds inneemt; in de andere gevallen zou de adviesprocedure meer tijd vergen dan voorheen. De directeur-generaal besluit dat hij de studiedienst gelast het probleem in zijn geheel te herzien en dat in afwachting de onderrichtingen onveranderd blijven.

Kennelijk is daarin tot op heden nog geen verandering gekomen. Wellicht kan thans worden onderzocht hoe het systeem kan worden vereenvoudigd (*cf.* P.G. Antwerpen).

3. AANWERVING CONTRACTUELEN (in het kader van loopbaanonderbreking, 4/5-tewerkstelling en artikel 185 van het Gerechtelijk Wetboek)

Bij de aanwerving van een beambte o/c in het kader van loopbaanonderbreking en vervanging 4/5, moet betrokkene voltijds uitkeringsgerechtigd werkloos zijn en bij voorkeur ook geslaagd zijn voor het examen van beambte. De minister put uit het bestand waarin zijn opgenomen: de geslaagden van het examen van beambte en kandidaten die hebben laten weten dat zij uitkeringsgerechtigd werkloos zijn en in aanmerking wensen te komen voor een contractuele betrekking. Bij het beëindigen van de loopbaanonderbreking, wordt getracht — voor zover betrokkene voldoening gaf — hem een nieuw contract aan te bieden in het kader van loopbaanonderbreking, 4/5-tewerkstelling of artikel 185 van het Gerechtelijk Wetboek.

Aanwerving op grond van artikel 185. De kandidaat moet bij voorkeur geslaagd zijn voor het examen van beambte en kan (uitkeringsgerechtigd) werkloos zijn; zo niet wordt rekening gehouden met behaalde diploma's en getuigschriften (minstens hoger middelbaar onderwijs, A1, universiteitsdiploma, kennis informatica), in functie van het gewenste profiel voor de betreffende vacature.

B. Griffiers (leden van de rechterlijke orde)

Art. 260 van het Gerechtelijk Wetboek. — De hoofdgriffiers, de griffiers-hoofden van de griffie, de griffiers en de klerken-griffiers worden benoemd door de Koning.

In de arbeidsgerechten worden de benoemingen verricht op gezamenlijke voordracht van de ministers die de Arbeid en de Justitie in hun bevoegdheid hebben.

Art. 261 van het Gerechtelijk Wetboek. — De griffiers-hoofden van dienst bij de griffie van een recht-

parmi les greffiers au tribunal, sur présentation du président du tribunal et, selon le cas, du procureur du Roi ou de l'auditeur du travail, et du greffier en chef.

Les greffiers-chefs de service au greffe de la Cour de cassation, d'une cour d'appel ou d'une cour du travail sont nommés par le Roi parmi les greffiers à la cour, sur présentation du premier président, du procureur général et du greffier en chef.

Ils sont désignés pour un terme de trois ans. Cette désignation peut être renouvelée chaque fois pour une durée de trois ans. Après neuf ans de fonction, ils sont nommés à titre définitif.

Art. 262 Code judiciaire. — Les greffiers et les commis-greffiers sont nommés sur deux listes doubles présentées l'une, selon le cas, par le juge de paix, le juge au tribunal de police, le président du tribunal ou le premier président de la cour, l'autre par le greffier en chef ou le greffier-chef de greffe.

Art. 286 Code judiciaire. — Pour pouvoir être nommé aux fonctions et emplois prévus par le titre VI (conditions de nomination des membres de l'ordre judiciaire), le candidat doit avoir satisfait aux conditions de connaissance des langues nationales prévues par la loi.

Art. 287 Code judiciaire. — Les candidatures à une nomination dans l'ordre judiciaire doivent être adressées à peine de déchéance par lettre recommandée à la poste au ministre de la Justice dans un délai de deux mois à partir de la publication de la vacance au *Moniteur belge*.

La publication pourra avoir lieu six mois au plus tôt avant la vacance.

Aucune nomination ne peut intervenir avant l'écoulement du délai prévu au premier alinéa.

C. Personnel des parquets

Art. 182 Code judiciaire. — Il y a dans chaque parquet un secrétaire nommé par le Roi.

(...) Il peut être assisté d'un ou de plusieurs secrétaires adjoints et de commis-secrétaires nommés par le Roi. (...)

Il peut y avoir au parquet un à trois secrétaires adjoints-chefs de service qui assistent le secrétaire dans la direction des services administratifs. Le Roi en détermine le nombre et les désigne pour un terme de trois ans, parmi les secrétaires adjoints, sur la présentation du procureur général, du procureur du Roi ou de l'auditeur du travail, et du secrétaire du parquet.

bank worden door de Koning benoemd uit de griffiers bij de rechtbank op voordracht van de voorzitter van de rechtbank en, naar gelang van het geval, van de procureur des Konings of van de arbeidsauditeur, en van de hoofdgriffier.

De griffiers-hoofden van dienst bij de griffie van het Hof van Cassatie, van een hof van beroep of van een arbeidshof worden door de Koning benoemd uit de griffiers bij het hof, op voordracht van de eerste voorzitter, de procureur-generaal en de hoofdgriffier.

Zij worden aangewezen voor drie jaar. Deze aanwijzing kan telkens voor drie jaar worden vernieuwd; na negen jaar ambtsvervulling worden zij vast benoemd.

Art. 262 van het Gerechtelijk Wetboek. — De griffiers en de klerken-griffiers worden benoemd uit twee dubbeltallen; het ene wordt naar gelang van het geval voorgedragen door de vrederechter, de rechter in de politierechtbank, de voorzitter van de rechtbank of de eerste voorzitter van het hof, het andere door de hoofdgriffier of de griffier-hoofd van de griffie.

Art. 286 van het Gerechtelijk Wetboek. — Om te worden benoemd tot de ambten en bedieningen die in Titel VI (benoemingsvoorwaarden voor leden van de rechterlijke orde) zijn bepaald, moet men aan de bij de wet gestelde eisen inzake kennis van de landstalen hebben voldaan.

Art. 287 van het Gerechtelijk Wetboek. — De kandidaturen voor een benoeming in de rechterlijke orde moeten op straffe van verval bij een ter post aangetekend schrijven aan de minister van Justitie worden gericht binnen een termijn van twee maanden na de bekendmaking van de vacature in het *Belgisch Staatsblad*.

De bekendmaking kan geschieden op zijn vroegst zes maanden vóór het ontstaan van de vacature.

Geen benoeming kan geschieden dan nadat de termijn bepaald in het eerste lid is verlopen.

C. Personeel van de parketten

Art. 182 van het Gerechtelijk Wetboek. — Aan ieder parket is een secretaris verbonden, die de Koning benoemt.

(...) Hij kan worden bijgestaan door een of meer adjunct-secretarissen en door klerken-secretarissen, die de Koning benoemt. (...)

Aan een parket kunnen een tot drie adjunct-secretarissen-hoofden van dienst verbonden worden, die de secretaris bijstaan in de leiding van de administratieve dienst. De Koning bepaalt hun aantal en wijst hen voor drie jaar aan uit de adjunct-secretarissen, op de voordracht van de procureur-generaal, van de procureur des Konings of van de arbeidsauditeur, en van de secretaris van het parket.

Cette désignation peut être renouvelée et chaque fois pour une durée de trois ans; après neuf ans de fonction, ils sont nommés à titre définitif.

Art. 273 Code judiciaire. — Les secrétaires adjoints et les commis-secrétaires sont nommés par le Roi sur deux listes doubles de candidats présentées, l'une, selon le cas, par les procureurs généraux, les procureurs du Roi ou les auditeurs du travail, l'autre par le secrétaire du parquet.

Dans les juridictions du travail, les nominations sont faites sur la proposition conjointe des ministres ayant le Travail et la Justice dans leurs attributions.

Nominations sur présentation

Par sa lettre du 23 octobre 1978 adressée aux procureurs généraux, le ministre signale que des difficultés ou même des négligences ont parfois été constatées lors de la transmission des présentations visées aux articles 262 et 273 du Code judiciaire. En effet, ces articles ne prévoient pas de délai contraignant pour cette transmission. Le ministre demande dès lors de veiller à ce que ces listes de présentation soient transmises au département dans un délai raisonnable, soit au plus tard dans les trois mois de la déclaration de vacance de l'emploi.

Dans la mesure où certaines autorités omettraient de faire à temps les présentations qui leur sont dévolues, les procureurs généraux doivent leur demander d'en indiquer les raisons et en informer le ministre.

*
* *

Après examen des candidatures quant à leur conformité, la proposition de nomination sur présentation est traitée comme suit par le ministre de la Justice et, le cas échéant, par le ministre qui a le Travail dans ses attributions.

Si le candidat est présenté premier sur les deux listes : proposition de nomination de ce candidat.

Si tel n'est pas le cas, la proposition de nomination tient compte :

— des avis émis;
— de l'ancienneté;
— des diplômes et certificats d'études obtenus;
— de la connaissance spécifique de la matière;
— de l'engagement et de la motivation;
— de traits de caractère;
— etc.

Die aanwijzing kan telkens voor drie jaar worden vernieuwd; na negen jaar ambtsvervulling worden zij vast benoemd.

Art. 273 van het Gerechtelijk Wetboek. — De adjunct-secretarissen en klerken-secretarissen worden door de Koning benoemd uit twee dubbeltallen waarvan het ene volgens het geval door de procureurs-generaal, de procureurs des Konings of de arbeidsauditeurs en het andere door de secretaris van het parket wordt voorgedragen.

In de arbeidsgerechten worden de benoemingen verricht op de gezamenlijke voordracht van de ministers die de Arbeid en de Justitie in hun bevoegdheid hebben.

Benoemingen op voordracht

Bij brief van 23 oktober 1978 gericht aan de procureurs-generaal wijst de minister erop dat soms moeilijkheden of zelfs nalatigheden werden vastgesteld bij het overzenden van de voordrachten als bedoeld in de artikelen 262 en 273 van het Gerechtelijk Wetboek. Deze bepalingen voorzien immers in geen dwingende termijn bij het overzenden ervan. Derhalve verzoekt de minister er te willen over waken dat bedoelde voordrachten binnen een redelijke termijn — zijnde een periode van maximum drie maanden — na het vacant verklaren van de openstaande plaats op het departement zouden toekomen.

Indien sommige overheden zouden nalaten tijdig de aan hen opgedragen voordrachten te doen, dienen de procureurs-generaal hen te verzoeken de redenen hiertoe op te geven en de minister hiervan in kennis te stellen.

*
* *

Na onderzoek van de kandidaturen op hun regelmatigheid, wordt bij het voorstel tot benoeming op voordracht, door de minister van Justitie en desgevallend de minister die de Arbeid in zijn bevoegdheid heeft, gehandeld als volgt.

Ingeval een kandidaat tweemaal als eerste wordt voorgedragen : voorstel tot benoeming van deze kandidaat.

Is dat niet het geval, dan wordt bij het voorstel tot benoeming rekening gehouden met :

— uitgebrachte adviezen;
— anciënniteit;
— behaalde diploma's en getuigschriften;
— specifieke kennis in verband met de materie;
— inzet en motivatie;
— karaktereigenschappen;
— enzovoort.

La proposition de nomination comme greffier en chef ou secrétaire accorde en outre une attention à la capacité de diriger et d'imposer son autorité.

Bij het voorstel tot benoeming tot hoofdgriffier of secretaris wordt tevens aandacht besteed aan de bekwaamheid tot het geven van leiding en het hebben van gezag.

Tableau récapitulatif

Overzichtstabel

Grade. — *Graad*	Greffe. — *Griffie*	Parquet. — *Parket*
Greffier en chef. — *Hoofdgriffier*	Circuit 1 (sur la base de l'article 403 du Code judiciaire) et circuit 2. — *Circuit 1 (op basis van artikel 403 van het Gerechtelijk Wetboek) en circuit 2*	
Secrétaire. — *Secretaris*		Circuit 1 (sur la base de l'article 403 du Code judiciaire). — *Circuit 1 (op basis van artikel 403 van het Gerechtelijk Wetboek)*
Greffier et commis-greffier. — *Griffier en klerk-griffier*	Transmis pour présentations via circuits 1 et 2 (article 262 du Code judiciaire). — *Overgezonden voor voordrachten via circuits 1 en 2 (artikel 262 van het Gerechtelijk Wetboek)*	
Secrétaire adjoint et commis-secrétaire. — *Adjunct-secretaris en klerk-secretaris*		Transmis pour présentations via circuit 1 (article 273 du Code judiciaire). — *Overgezonden voor voordrachten via circuit 1 (artikel 273 van het Gerechtelijk Wetboek)*
— traducteur. — *vertaler* — rédacteur. — *opsteller* — employé. — *beambte* — messager. — *bode*	Circuits 1 et 2 (articles 177, 178, 179 et 180 du Code judiciaire). — *Circuits 1 en 2 (artikelen 177, 178, 179 en 180 van het Gerechtelijk Wetboek)*	Circuit 1 (article 183 du Code judiciaire). — *Circuit 1 (artikel 183 van het Gerechtelijk Wetboek)*

7. DISCUSSION GÉNÉRALE

A. Considérations générales

En ce qui concerne le classement des candidats, lauréats du concours (*cf.* p. 40, le point 1.1.2. du rapport final de la concertation tripartite) entre l'autorité, la C.E.N.E.G.E.R. et les organisations représentatives, un commissaire constate qu'il y a malgré tout un certain désaccord entre la C.E.N.E.G.E.R. et les organisations syndicales.

Lui-même plaide pour un classement basé sur le nombre des points obtenus. Certes, on peut objecter que les points sont, eux aussi, relatifs, mais le fait que les candidats sont jugés par différents examinateurs qui leur attribuent chacun une note distincte, garantit une appréciation objective et pondérée. Il renvoie à cet égard à l'examen de recrutement des magistrats, dont le résultat est calculé jusqu'à un chiffre après la virgule. Celui qui obtient par exemple 11,7 sur 20 n'est pas classé en ordre utile.

L'intervenant se méfie considérablement d'un classement en catégories avec une appréciation générale, telle que «très bien, bien» et «suffisant».

7. ALGEMENE BESPREKING

A. Algemene beschouwingen

Met betrekking tot de rangschikking van de voor het vergelijkend examen geslaagde kandidaten (*cf.* blz. 40, punt 1.1.2. van het eindverslag van het driehoeksoverleg tussen de overheid, C.E.N.E.G.E.R. en de representatieve organisaties), stelt een lid vast dat er hieromtrent toch enige verdeeldheid heerst onder C.E.N.E.G.E.R. en de vakorganisaties.

Hijzelf pleit voor een rangschikking op grond van het aantal behaalde punten. Weliswaar kan men opwerpen dat punten ook relatief zijn, maar het feit dat de examinandi door verschillende examinatoren afzonderlijk worden gequoteerd, waarborgt een objectieve en afgewogen beoordeling. Hij verwijst in dat verband naar de wervingsexamens voor magistraten waarbij het examenresultaat wordt berekend tot een cijfer na de komma. Wie bijvoorbeeld 11,7 op 20 haalt, wordt niet in nuttige orde gerangschikt.

Spreker koestert grote argwaan tegen een rangschikking in categorieën met een algemene waardebeoordeling, zoals zeer goed, goed en voldoende.

En ce qui concerne la procédure de recrutement, et plus particulièrement la répartition des candidats en quatre groupes (*cf.* p. 41, point 1.3.2), il suggère d'examiner le problème de l'éventuelle priorité aux demandes de mutation à la lumière des règles de priorité qui avaient été précédemment édictées dans le secteur public pour les prisonniers de guerre, les fonctionnaires de l'ancien Congo belge, etc.

Pour ce qui est des mesures transitoires relatives aux titulaires du certificat de capacité, l'intervenant a des doutes quant à la thèse selon laquelle la limitation dans le temps de la validité de ces certificats est impossible pour des raisons juridiques.

Avant que l'on tranche ce problème, l'intervenant pose les questions suivantes:

1. Quand les derniers examens de capacité ont-ils été organisés pour les différentes catégories? Envisage-t-on encore d'organiser des examens dans un proche avenir, durant la discussion des deux propositions de loi? Ne pourrait-on pas décréter un moratoire jusqu'à ce que les deux propositions soient devenues lois et que la problématique ait été réglée définitivement?

2. Combien y a-t-il de personnes titulaires du certificat de capacité? S'il s'agit d'un nombre élevé, cela hypothèquera durant plusieurs années le recrutement des candidats lauréats du concours.

3. Un âge maximum est-il imposé pour le recrutement du personnel administratif des greffes et des parquets? Dans l'affirmative, on peut se demander comment cet élément peut être combiné avec le problème de la durée de validité illimitée des certificats de capacité.

L'intervenant concède que des problèmes humains peuvent se poser aux contractuels. Il peut accepter l'élaboration pour eux d'une réglementation spécifique, mais limitée dans le temps.

Une solution possible au problème des contractuels qui postulent une nomination statutaire et se retrouvent en compétition avec d'autres lauréats du concours classés avant eux consisterait à prendre en considération les candidatures des deux catégories sur un pied d'égalité, pour autant que la différence de classement soit limitée à un certain nombre de places (p. ex. 20). Mais cela ne peut pas dégénérer en un système qui permettrait au ministre de la Justice de repêcher, en application de l'article 185 du Code judiciaire, des candidats des derniers rangs pour en faire des contractuels.

Quant à la procédure d'avis (*cf.* p. 42, le point 1.4.), l'intervenant ne voit pas pourquoi l'avis du greffier en chef ou du secrétaire en chef du lieu où l'emploi est déclaré vacant doit absolument figurer dans le dossier de nomination.

Wat de aanwervingsprocedure betreft, en inzonderheid de indeling van de kandidaten in vier groepen (*cf.* blz. 41, punt 1.3.2), suggereert hij het probleem van de eventuele voorrang voor de mutatie aanvrager te onderzoeken in het licht van de voorrangsregels die vroeger in de publieke sector werden uitgevaardigd voor de krijgsgevangenen, ambtenaren uit het vroegere Belgisch-Kongo, enz.

Inzake de overgangsmaatregelen voor de houders van het bekwaamheidsattest heeft interveniënt zijn twijfels over de stelling dat de beperking van de geldigheid van deze attesten in de tijd om juridische redenen onmogelijk is.

Alvorens dit probleem te beslechten, wenst spreker te weten:

1. Wanneer werden de laatste bekwaamheidsexamens voor de verschillende categorieën georganiseerd? Wordt er nog overwogen in de nabije toekomst tijdens de bespreking van de twee wetsvoorstellen examens te organiseren? Zou er geen moratorium kunnen worden uitgevaardigd totdat de twee wetsvoorstellen wet zijn geworden en de problematiek definitief geregeld is?

2. Hoeveel personen zijn er houder van het bekwaamheidsattest? Indien dat een groot aantal is, hypothekeert dat gedurende verschillende jaren de aanwerving van kandidaten die voor het vergelijkend examen geslaagd zijn.

3. Geldt er voor de aanwerving van het administratief personeel van de griffies en parketten een maximumleeftijd? In bevestigend geval rijst de vraag hoe dat moet worden gecombineerd met het probleem van de onbeperkte geldigheidsduur van de bekwaamheidsattesten.

Inzake de contractuelen geeft spreker toe dat er zich menselijke problemen kunnen voordoen. Hij kan aanvaarden dat er voor hen een specifieke regeling wordt uitgewerkt, evenwel beperkt in de tijd.

Een mogelijke oplossing voor het probleem van contractuelen die naar een statutaire benoeming solliciteren en in competitie komen met andere geslaagden van het vergelijkend examen die voor hen gerangschikt zijn, zou erin bestaan de kandidaturen van de beide categorieën op gelijkwaardige wijze in aanmerking te nemen voor zover het verschil in rangschikking tot een aantal plaatsen beperkt is (bijvoorbeeld 20). Een en ander mag echter niet ontaarden in een systeem dat het de minister van Justitie krachtens artikel 185 van het Gerechtelijk Wetboek mogelijk maakt kandidaten uit de achterste gelederen als contractueel op te vissen.

Wat de adviesprocedure betreft (*cf.* blz. 42, punt 1.4.), ziet spreker niet in waarom het advies van de hoofdgriffier of hoofdsecretaris van de plaats waar het ambt vacant wordt verklaard, absoluut in het benoemingsdossier moet worden opgenomen.

Actuellement, le greffier en chef convoque les candidats en vue d'un entretien qui peut être long ou court, approfondi ou superficiel. Il fournit son avis sur cette base. Une telle pratique n'est acceptable que pour autant que le candidat a travaillé au greffe et que le greffier a pu l'évaluer.

C'est la raison pour laquelle il plaide contre l'avis du greffier en chef ou du secrétaire en chef et se dit partisan d'une définition du profil, *a fortiori* s'il s'agit de candidats qui n'ont pas encore été occupés dans un greffe ou un secrétariat de parquet. Dans cette définition du profil, le greffier en chef ou le secrétaire en chef du lieu où l'emploi a été déclaré vacant indique d'avance quelles sont les qualités requises pour exercer cette fonction. On peut attendre du candidat une certaine polyvalence en l'espèce. Cette définition du profil permettra au ministre d'y confronter les avis et les appréciations des greffiers en chef ou des secrétaires en chef sur les candidats occupés dans leur service.

Le ministre donne les réponses suivantes:

1. Les examens d'employé et de rédacteur sont organisés tous les deux ans. L'examen d'employé a lieu cette année, celui de rédacteur aura lieu l'année prochaine. L'examen de commis-greffier et de commis-secrétaire est organisé tous les trois ans. On envisage également d'organiser un examen d'assistant de médiation.

2. En ce qui concerne le nombre des lauréats des examens de capacité, aucune donnée chiffrée n'est disponible. Il est néanmoins possible de vérifier combien de lauréats postulent encore des emplois vacants.

3. La nomination du personnel du greffe et du secrétariat n'est soumise à aucune condition d'âge maximum.

4. Il y a actuellement 727 néerlandophones et 593 francophones qui travaillent comme contractuels aux greffes et aux parquets.

Ces trois dernières années, 778 néerlandophones, 564 francophones et 5 germanophones ont été nommés à un emploi statutaire. Ces chiffres doivent être maniés avec une certaine circonspection, parce qu'ils englobent également les mutations, c'est-à-dire les cas des fonctionnaires statutaires qui ont été renommés à la suite de leur transfert dans un autre arrondissement.

Le ministre laisse sans réponse la question de savoir quelle est la durée moyenne de l'emploi contractuel du lauréat de l'examen de capacité jusqu'à ce qu'il soit nommé à un emploi statutaire.

Il se demande également comment l'on déterminera, dans la pratique, le nombre maximum de places

Thans roept de hoofdgriffier de kandidaten op voor een gesprek dat lang of kort, grondig of oppervlakkig kan zijn. Op grond hiervan verstrekt hij zijn advies. Een dergelijke praktijk is slechts aanvaardbaar voorzover de kandidaat op de griffie werkzaam is en de hoofdgriffier hem heeft kunnen evalueren.

Om die reden pleit hij tegen het advies van de hoofdgriffier of de hoofdsecretaris en betoont hij zich voorstander van de profielomschrijving, zeker wanneer het kandidaten betreft die nog niet in een griffie of een parketsecretariaat tewerkgesteld zijn. In die profielomschrijving geeft de hoofdgriffier of de hoofdsecretaris van de plaats waar de betrekking vacant is verklaard, op voorhand aan wat de vereiste kwaliteiten zijn om deze functie uit te oefenen. Daarbij kan van de kandidaten een zekere polyvalentie worden verwacht. Deze profielomschrijving zal de minister in staat stellen de adviezen en de beoordelingen van de hoofdgriffiers of hoofdsecretarissen over kandidaten die in hun dienst werkzaam zijn, hieraan te toetsen.

De minister verstrekt de volgende antwoorden:

1. De examens voor beambte en opsteller worden om de twee jaar georganiseerd. Het examen voor beambte heeft dit jaar plaats, dat voor opsteller volgend jaar. Het examen voor klerk-griffier en klerk-secretaris wordt om de drie jaar georganiseerd. Tevens wordt overwogen een examen voor bemiddelingsassistent uit te schrijven.

2. Wat het aantal geslaagden van de bekwaamheidsexamens betreft, zijn er geen precieze cijfergegevens voorhanden. Er kan wel worden nagegaan hoeveel er van hen nog naar openstaande betrekkingen solliciteren.

3. Er geldt voor de benoeming van het griffie- en secretariaatspersoneel geen maximumleeftijd.

4. Er zijn thans 727 Nederlandstaligen en 593 Franstaligen als contractueel werkzaam bij de griffies en de parketten.

Tijdens de laatste drie jaar werden er 778 Nederlandstaligen, 564 Franstaligen en 5 Duitstaligen statutair benoemd. Deze cijfers dienen met enige omzichtigheid te worden gehanteerd omdat zij ook de mutaties bevatten, d.w.z. statutair benoemde ambtenaren die ingevolge hun overplaatsing naar een ander arrondissement opnieuw werden benoemd.

De minister blijft het antwoord schuldig op de vraag wat de gemiddelde duur van de contractuele betrekking is van degenen die voor het bekwaamheidsexamen geslaagd zijn en naderhand statutair zijn benoemd.

Voorts stelt hij zich vragen hoe in de praktijk het maximum aantal plaatsen in de examenrangschik-

dans le classement du concours qui doivent permettre à un contractuel d'entrer en concurrence pour une vacance, avec des candidats qui sont classés devant lui.

Il faut en outre établir une distinction nette entre le recrutement classique des agents des départements, qui est réglé au niveau fédéral, et le recrutement régional des greffiers et des secrétaires. Comme la validité du certificat de capacité est illimitée, les porteurs de ce certificat qui souhaitent travailler près de leur domicile peuvent se permettre de postuler exclusivement pour les emplois vacants dans leur arrondissement ou leur province. Par conséquent, les contractuels que l'on a engagés en remplacement des agents statutaires qui bénéficient d'une interruption de carrière de cinq ans attendent pendant toute cette période qu'une vacance s'ouvre dans l'arrondissement ou la province et s'abstiennent de postuler pour les postes qui deviennent vacants ailleurs. Il y aura évidemment des problèmes, lorsque les contractuels qui auront obtenu, au concours, une note inférieure à celle d'autres lauréats et qui souhaiteront travailler près de leur domicile, entreront en concurrence avec des candidats mieux classés. La question qui se pose dès lors est de savoir s'il faut prendre l'élément social et la différence de classement en considération au moment de choisir entre les différents candidats.

En ce qui concerne la procédure d'avis, le ministre déclare qu'il faudrait désigner le greffier en chef et le secrétaire en chef du lieu où la vacance s'est ouverte comme gestionnaire du dossier. C'est d'ailleurs à eux que pourrait aussi être confiée la mission de définir les profils. Ils seront évidemment le mieux placés pour déterminer dans quelle mesure les candidats répondent aux profils qu'ils ont définis. Pour ce faire, ils doivent toutefois s'informer, notamment à l'aide des bulletins d'évaluation. En tant que gestionnaire du dossier, ils agissent en tant que correspondants du département et doivent remettre au ministre un dossier étoffé sur les candidats qui doit comprendre le profil et les avis qu'ils ont rédigés sur la base des bulletins d'évaluation et des avis des autres greffiers en chef ou secrétaires en chef qui ont eu l'occasion d'évaluer le candidat. Le ministre sera en mesure ainsi de comparer les différents candidats en fonction de leurs mérites. L'on écarte le risque de parti pris ou d'expression d'une préférence personnelle en ouvrant aux candidats la possibilité d'introduire un recours contre l'avis donné.

Pour ce qui est de l'organisation des examens, le ministre déclare que l'on respecte une certaine cadence. Le déroulement de la discussion des deux propositions de loi dira si l'on peut ou non différer l'organisation de ces examens.

Les derniers concours de rédacteur et d'employé ont eu lieu en 1994 et en 1995. Plus l'on tardera à organiser de nouveaux concours, moins l'on trouvera de

king zal worden bepaald die het een contractueel mogelijk moet maken om voor een vacature in competitie te komen met kandidaten die voor hem gerangschikt zijn bij het vergelijkend examen.

Bovendien moet er een duidelijk onderscheid worden gemaakt tussen enerzijds de federaal geregelde «klassieke» werving van ambtenaren van de departementen en anderzijds de regionale werving van het griffie- en secretariaatspersoneel. Aangezien het bekwaamheidsattest een onbeperkte geldigheidsduur heeft, kunnen de houders van dit attest die dicht bij hun woonplaats willen werken, het zich veroorloven uitsluitend naar betrekkingen te solliciteren binnen hun arrondissement of hun provincie. Dat heeft ertoe geleid dat contractuelen die in dienst zijn genomen ter vervanging van een statutaire ambtenaar met een loopbaanonderbreking van vijf jaar, gedurende gans die periode een vacature binnen het arrondissement of de provincie afwachten en nooit solliciteren naar een elders opengevallen betrekking. Het spreekt vanzelf dat er zich problemen zullen voordoen wanneer contractuelen met een minder gunstig examenresultaat, die in hun woonomgeving wensen te werken, in concurrentie komen met beter gerangschikte kandidaten. Hier rijst de vraag of bij de keuze tussen de kandidaten het sociaal element in overweging moet worden genomen, alsook het verschil in rangschikking.

Wat de adviesprocedure betreft, verklaart de minister zich ervoor gewonnen om de hoofdgriffier en de hoofdsecretaris van de plaats waar de vacature zich voordoet, als dossierbeheerder aan te stellen. Het zijn trouwens zij die belast zouden kunnen worden met de profielomschrijving. Zij zijn derhalve het best geplaatst om na te gaan in welke mate de kandidaten al dan niet aan het vooraf opgestelde profiel beantwoorden. Zij dienen zich hieromtrent wel te informeren, bijvoorbeeld aan de hand van de beoordelingsstaten. Als dossierbeheerder treden zij dus op als correspondent van het departement. Zij moeten derhalve een goed gestoffeerd dossier over de kandidaten aan de minister bezorgen met de profielomschrijving en hun adviezen opgemaakt aan de hand van de beoordelingsstaten en de adviezen van andere hoofdgriffiers of hoofdsecretarissen, die de kandidaat hebben kunnen evalueren. Aldus kan de minister de kandidaten op grond van hun verdiensten met elkaar vergelijken. Mogelijke vooringenomenheid of preferentie wordt geweerd door kandidaten de mogelijkheid te bieden het advies aan te vechten.

Met betrekking tot de organisatie van de examens verklaart de minister dat er een zekere kadans in acht wordt genomen. Het hangt van het verloop van de bespreking van deze twee wetsvoorstellen af of de organisatie van de examens kan worden uitgesteld.

De laatste examens voor opsteller en beambte hadden plaats respectievelijk in 1994 en 1995. Hoe langer nieuwe examens worden uitgesteld, hoe

lauréats qui seront disposés à poser leur candidature, ce qui accroîtra la pression en vue de l'engagement de contractuels qui ne sont pas des lauréats du concours, avec toutes les conséquences qui s'ensuivent quant à l'objectivité de la procédure de sélection et à la qualité des candidats. Le ministre devra tenir compte de tous ces éléments lorsqu'il examinera s'il est encore nécessaire d'organiser des examens suivant l'ancienne réglementation.

Reste à savoir quel est le sort que l'on réservera aux contractuels qui n'auront pas réussi l'examen. Les organisations syndicales représentatives insistent pour que l'on organise, par mesure transitoire, pour cette catégorie de personnes, un dernier examen de capacité suivant l'ancien système. C'est une question qu'il faut examiner en tenant compte du fait qu'il faudra examiner éventuellement l'opportunité d'organiser un examen de capacité aux conditions actuelles, au cas où l'examen des deux propositions de loi traînerait en longueur.

Si la réforme proposée devait pouvoir être menée à bien pour le 1er janvier 1997, l'on pourrait encore organiser, dans le cadre d'un régime de transition, un dernier examen de capacité aux conditions actuelles. Cet examen serait accessible exclusivement aux contractuels en service.

Si la date du 1er janvier n'est pas respectée, le ministre pourra être contraint d'organiser un nouvel examen pour garantir l'objectivité du recrutement des contractuels.

Un membre demande si les lauréats des examens de capacité sont classés en catégories (par exemple: la catégorie «la plus grande distinction», la catégorie «grande distinction», etc.).

Le ministre répond que seuls les lauréats de l'examen d'assistant de médiation font l'objet d'un classement selon les catégories suivantes: «grande distinction«, «distinction» et «satisfaction».

Le préopinant est d'avis que, s'il s'avérait nécessaire d'organiser malgré tout, à titre transitoire, de nouveaux examens avant l'entrée en vigueur de la nouvelle législation, il faudra prévoir un classement par gradation en attendant l'instauration du classement numérique.

Il souligne en outre que, tant que la réforme proposée n'aura pas force de loi, il faut, pour ce qui est du recrutement de contractuels, donner la priorité aux chômeurs indemnisés qui ont obtenu le meilleur résultat à l'examen.

En ce qui concerne l'instance que l'on chargera de l'organisation des concours, il estime, notamment pour des raisons budgétaires, qu'il y a lieu de s'adresser au Secrétariat permanent de recrutement.

Toutefois, si l'ensemble des parties concernées optaient pour le Ministère de la Justice, il se rangerait à leur avis.

minder geslaagden zullen kandideren. Dat zal de druk om contractuelen in dienst te nemen die niet voor het examen geslaagd zijn, doen toenemen met alle gevolgen vandien wat de objectiviteit van de selectieprocedure en de kwaliteit van de kandidaten betreft. Al deze elementen zal de minister in rekening moeten brengen bij de beoordeling van de noodzaak om nog examens volgens de oude regeling te organiseren.

In dit verband rijst nog de vraag welk lot de contractuelen is beschoren die niet voor het examen zijn geslaagd. De representatieve vakorganisaties dringen erop aan, in het kader van een overgangsregeling, voor deze categorie nog eenmaal het bekwaamheidsexamen oude stijl te organiseren. Deze vraag moet worden onderzocht, rekening houdend met de eventuele noodzaak nog een bekwaamheidsexamen volgens de thans geldende voorwaarden te organiseren, indien de bespreking van de twee wetsvoorstellen zou aanslepen.

Indien de voorgestelde hervorming afgerond is op 1 januari 1997, zou in het kader van een overgangsregeling nog één bekwaamheidsexamen volgens de thans geldende voorwaarden kunnen worden georganiseerd. Dit examen zou dan uitsluitend toegankelijk zijn voor de in dienst zijnde contractuelen.

Wordt 1 januari 1997 niet gehaald, dan zou de minister er ter wille van de objectiviteit toe genoodzaakt kunnen zijn een nieuw examen uit te schrijven voor de indienstneming van contractuelen.

Een lid wenst te weten of de geslaagden van de bekwaamheidsexamens thans in categorieën worden ingedeeld (bijvoorbeeld «grootste onderscheiding», «grote onderscheiding», enz.).

De minister antwoordt dat er uitsluitend voor het examen van bemiddelingsassistent een gradatie is ingevoerd onder de geslaagden volgens de categorieën grote onderscheiding, onderscheiding en voldoening.

De vorige spreker is van oordeel dat, wanneer er vóór de inwerkingtreding van de nieuwe wetgeving bij wijze van overbrugging toch nog nieuwe examens moeten worden georganiseerd, een gradatie moet worden ingevoerd als tussenstap naar een numerieke rangschikking.

Voorts dringt hij erop aan dat zolang de voorgestelde hervorming nog geen kracht van wet heeft, bij de werving van contractuelen de voorrang wordt gegeven aan de uitkeringsgerechtigde werklozen die het beste examenresultaat hebben behaald.

Met betrekking tot de instantie die de vergelijkende examens zal organiseren, gaat zijn voorkeur o.m. om budgettaire redenen uit naar het Vast Wervingssecretariaat.

Indien alle betrokken partijen voor het ministerie van Justitie opteren, zal hij zich daarbij neerleggen.

Quoi qu'il en soit, les examens devraient être organisés au niveau régional, étant entendu que le classement devrait être centralisé quant à lui.

Le ministre note que l'on ne peut pas utiliser l'argument de l'objectivité et de la neutralité quand il s'agit de choisir entre le Secrétariat permanent de recrutement et le Ministère de la Justice, sinon l'on crée l'impression que le Ministère de la Justice a failli jusqu'ici sur ce plan.

Sans remettre en question l'objectivité du Ministère de la Justice, l'intervenant précédent fait remarquer que l'on se propose de retirer l'organisation de l'examen à ce département pour le confier à une institution indépendante qui jouit d'une grande autorité au sein du service public.

La commission estime à l'unanimité que l'objectivité du Ministère de la Justice pour ce qui est de l'organisation des examens n'est pas mise en doute.

Un autre membre demande si les examens seront annoncés, outre par le canal du *Moniteur belge*, par d'autres canaux d'information comme le Télétexte.

Le ministre répond par l'affirmative. L'on examinera ce qu'il y a lieu de faire pour assurer la plus grande publicité possible à ces examens. Il y aura en tout cas une collaboration avec le service placement de l'O.N.Em.

Un membre estime que la réduction de moitié du délai pour déposer les candidatures, de deux à un mois (*cf.* le chapitre 6, relative à la procédure actuelle de nomination, note du ministre A, personnel administratif) ne permettra pas d'accélérer les nominations si l'on ne fixe pas aussi un délai pour ce qui est des procédures d'avis.

À cet égard, l'expérience menée dans la juridiction de la Cour d'appel d'Anvers mérite d'être étendue aux autres juridictions. L'on pourrait éventuellement communiquer une copie de l'avis du supérieur hiérarchique. Ce dernier serait alors libre de réagir ou non à l'avis donné, auprès du ministre.

L'intervenant s'étonne que l'on exige d'abord des contractuels qu'ils soient chômeurs indemnisés, puis seulement qu'ils aient réussi à l'examen d'employé. Depuis quand et sur quelle base juridique impose-t-on l'obligation d'engager des chômeurs indemnisés ?

Le ministre répond qu'il est prévu, dans le cadre de la redistribution du travail dans le secteur public, que les agents statutaires qui bénéficient d'une interruption de carrière ou d'un régime à temps partiel (4/5) doivent être remplacés par des chômeurs indemnisés.

De examens zouden hoe dan ook regionaal moeten worden afgenomen, met dien verstande dat de rangschikking gecentraliseerd wordt opgemaakt.

De minister merkt op dat in de keuze tussen het Vast Wervingssecretariaat en het ministerie van Justitie het argument van de objectiviteit en de neutraliteit geen rol mag spelen omdat anders de indruk wordt gewekt dat het ministerie van Justitie op dit vlak tot op heden tekort is geschoten.

De vorige spreker trekt de objectiviteit van het ministerie van Justitie in dit verband niet in twijfel, maar vestigt er de aandacht op dat door de organisatie van het examen aan het departement te onttrekken, ze wordt toevertrouwd aan een onafhankelijke instelling die binnen de publieke sector een groot gezag geniet.

De commissie stelt zich eensgezind op het standpunt dat de objectiviteit van het ministerie van Justitie bij de organisatie van examens buiten kijf staat.

Een ander lid wenst te weten of men voor de bekendmaking van de examens naast het *Belgisch Staatsblad* ook andere informatiekanalen zal gebruiken, zoals Teletekst.

De minister antwoordt bevestigend. Er zal nog worden nagegaan hoe aan deze examens de grootste ruchtbaarheid kan worden gegeven. Zo zal er in ieder geval worden samengewerkt met de Jobservice van de R.V.A.

Een lid is van oordeel dat de halvering van de termijn van kandidaatstelling van twee maanden tot één maand (*cf.* hoofdstuk 6, nota van de minister over de huidige benoemingsprocedures, A. Administratief over personeel) weinig zal bijdragen tot een snellere benoeming indien de adviesprocedures ook niet aan een vastbepaalde termijn worden onderworpen.

In dat verband verdient het experiment in het rechtsgebied van het Hof van Beroep van Antwerpen navolging in de andere ressorten. Eventueel kan een kopie van het advies aan de hiërarchische meerdere worden meegedeeld. Het staat deze laatste dan vrij bij de minister op het verstrekte advies te reageren of niet.

Spreker noteert met verbazing dat als aanwervingsvoorwaarde voor de contractuelen in de eerste plaats wordt vereist dat de kandidaat uitkeringsgerechtigd werkloos is en pas in tweede orde dat hij bij voorkeur ook geslaagd is voor het examen van beambte. Sinds wanneer en op welke rechtsgrond stoelt de verplichting om een uitkeringsgerechtigde werkloze in dienst te nemen ?

Op dit laatste punt antwoordt de minister dat in het kader van de herverdeling van de arbeid in de publieke sector uitsluitend uitkeringsgerechtigde werklozen in dienst mogen worden genomen ter vervanging van statutaire beambten die loopbaanonderbreking genieten of deeltijds werken (4/5).

Le préopinant fait remarquer que les contractuels ne sont pas nécessairement tous engagés pour remplacer des agents statutaires.

Le ministre réplique que l'obligation d'engager des chômeurs indemnisés ne vaut qu'en ce qui concerne le remplacement des agents statutaires qui interrompent leur carrière ou travaillent à temps partiel. Sa note relative aux procédures actuelles de nomination (*cf.* le chapitre 6, A. Personnel administratif, point 3, Recrutement de contractuels) établit clairement cette distinction.

*
* *

B. Aperçu des points noirs et des solutions formulées par la commission

En vue de formuler d'éventuelles propositions de texte, le ministre demande à la commission de donner un avis indicatif concernant les questions et les problèmes suivants :

1. Pour l'accès à quels grades faut-il organiser un concours ? Pour l'accès à tous les grades particuliers de recrutement ou exclusivement à la fonction d'employé ?

La commission se range à la suggestion du ministre visant à organiser un concours uniquement pour accéder aux grades particuliers de recrutement, à savoir ceux d'huissier, d'employé et de traducteur.

2. La commission opte définitivement pour le lancement de la procédure de recrutement par le biais de la publication de la vacance au *Moniteur belge*.

3. En ce qui concerne la question de savoir si les lauréats d'un concours doivent être classés individuellement ou par catégorie, par exemple ceux qui ont obtenu plus de 90 p.c., 80 p.c., 70 p.c. et 60 p.c., l'on rappelle que les deux organisations syndicales représentatives sont favorables à un classement par catégorie. L'autorité investie du pouvoir de nomination est libre de choisir à l'intérieur de chaque catégorie le candidat qu'elle estime le plus apte.

Le ministre ne cache pas que la réglementation en matière de classement individuel est dans le droit fil de l'accord de gouvernement. Néanmoins, il attire l'attention sur le fait que lorsque l'on a recours au classement individuel, il faut tenir compte des droits et des réclamations successivement du personnel statutaire qui demande une mutation, des membres du personnel contractuel qui sont lauréats de l'examen et qui étaient classés en ordre utile et des lauréats à qui s'applique une réglementation transitoire.

Le ministre et les chefs de corps disposent ainsi d'une certaine marge d'appréciation.

De vorige spreker doet opmerken dat de contractuelen niet noodzakelijk ter vervanging van statutaire ambtenaren in dienst worden genomen.

De minister repliceert dat de voorwaarde om uitkeringsgerechtigde werklozen in dienst te nemen uitsluitend geldt in het kader van de vervanging van statutaire ambtenaren die hun loopbaan onderbreken of deeltijds werken. Dit onderscheid blijkt duidelijk uit zijn nota over de huidige benoemingsprocedure (*cf.* hoofdstuk 6, A. Administratief personeel, punt 3, Aanwerving contractuelen).

*
* *

B. Overzicht van de knelpunten en de door de commissie geformuleerde oplossingen

Met het oog op eventuele tekstvoorstellen verzoekt de minister de commissie om een indicatieve uitspraak over de volgende vragen of knelpunten :

1. Voor welke graden dient een vergelijkend examen te worden georganiseerd? Voor alle bijzondere aanwervingsgraden of uitsluitend voor de functie van beambte ?

De commissie sluit zich aan bij de suggestie van de minister om het vergelijkend examen enkel te organiseren voor de bijzondere aanwervingsgraden, te weten die van bode, beambte en vertaler.

2. De commissie opteert blijvend voor de start van de wervingsprocedure op basis van de publicatie van de vacature in het *Belgisch Staatsblad*.

3. Met betrekking tot de vraag of de geslaagden van een vergelijkend examen individueel moeten worden gerangschikt dan wel per categorie, bv. zij die respectievelijk meer dan 90 pct., 80 pct., 70 pct. en 60 pct. hebben behaald, wordt eraan herinnerd dat twee representatieve vakorganisaties gewonnen zijn voor een categoriële rangschikking. De benoemende overheid beschikt dan binnen elke categorie over een keuzevrijheid om de haars inziens meest geschikte kandidaat aan te stellen.

De minister verheelt niet dat de regeling inzake de individuele rangschikking in de lijn van het regeerakkoord ligt. Hij vestigt er echter de aandacht op dat bij de toepassing van dit systeem rekening moet worden gehouden met de rechten en aanspraken van achtereenvolgens de statutair benoemden die om mutatie verzoeken, de contractuele personeelsleden die geslaagd zijn voor het examen en in nuttige orde gerangschikt zijn en de laureaten voor wie een overgangsregeling geldt.

Aldus beschikken de minister en de korpsoversten over een zekere beoordelingsmarge.

Selon l'un des auteurs, il faut élaborer une réglementation transitoire afin de respecter les droits des lauréats d'examens antérieurs, dont le résultat reste valable pour une durée illimitée. Selon lui, cette réglementation doit avoir une durée de validité limitée.

En ce qui concerne les lauréats d'un concours en concurrence avec des agents statutaires qui demandent une mutation, il affirme qu'il faut déterminer dans quelle mesure ces derniers ont la priorité.

Le ministre souligne qu'actuellement, les deux catégories peuvent postuler un emploi vacant et qu'il statue ensuite sur la nomination en se fondant sur les avis des chefs de corps concernés.

4. L'avis des chefs de service concernant les candidats doit-il rester un élément du dossier de nomination?

Selon certains membres, la réponse est positive.

Un autre membre fait remarquer que ces avis peuvent influencer et même modifier totalement le classement individuel des candidats. C'est pourquoi il plaide pour que l'on rende ce qu'il appelle un avis négatif. L'expérience nous apprend qu'actuellement, l'on n'émet pas d'avis explicitement négatifs, mais des avis qui sont exprimés de manière telle qu'ils donnent une impression négative. Il s'oppose par conséquent à l'émission d'avis qui contiennent un classement, mais il est très favorable à un système dans lequel l'on ne commente que les points négatifs d'un candidat. La méthode de l'avis négatif permet aux candidats concernés de le contester.

Un autre intervenant estime que, lors de la rédaction d'un avis, l'on se doit, au nom de l'objectivité, de respecter certains critères. L'on freinera ainsi la tendance de certains à surestimer quelque peu les mérites d'un candidat et à sous-estimer quelque peu ceux d'un autre pour donner un coup de pouce à la personne qui a leur préférence.

Un autre intervenant est convaincu qu'un prétendu «avis négatif» n'est pas un avis, mais un veto. Par conséquent, l'avis doit mettre en évidence les qualités comme les défauts d'un candidat et être motivé par des faits pour que soient ainsi respectés les droits de la défense. En effet, s'il n'a pas de fondement objectif, l'avis ne peut être réfuté. Le ministre pourrait même s'en prévaloir pour ne pas tenir compte du résultat du concours.

En outre, l'avis ne peut pas contenir de classement des candidats.

Volgens één van de indieners moet er een overgangsregeling worden uitgewerkt om de verkregen rechten van de geslaagde kandidaten van vroegere examens, waarvan het resultaat onbepaald in de tijd geldig blijft, te respecteren. Deze regeling dient zijns inziens wel een beperkte geldingsduur te hebben.

Met betrekking tot de samenloop tussen geslaagde kandidaten van een vergelijkend examen en statutair benoemden die om mutatie verzoeken, stelt hij dat bepaald moet worden in welke mate deze laatsten voorrang hebben.

De minister stipt aan dat thans de beide categorieën naar een vacante betrekking mogen solliciteren, waarna hij op grond van de adviezen van de betrokken korpsoversten over de benoeming beslist.

4. Dient het advies van de dienstoversten over de kandidaten een element van het benoemingsdossier te blijven?

Volgens sommige leden luidt het antwoord bevestigend.

Een ander lid merkt op dat deze adviezen de individuele rangschikking van de kandidaten kunnen beïnvloeden en zelfs omdraaien. Om die reden pleit hij voor een zogenaamd negatief advies. De ervaring leert dat er thans geen expliciet negatieve adviezen worden verstrekt, maar adviezen die zo zijn verwoord dat ze die indruk wekken. Hij verzet zich derhalve tegen adviezen die een rangschikking inhouden, maar voelt veel voor een systeem waarin enkel de negatieve punten van een kandidaat worden toegelicht. Dit biedt de betrokken kandidaat de gelegenheid het advies te weerleggen.

Een volgende spreker is van oordeel dat ter wille van de objectiviteit bij het opstellen van een advies bepaalde criteria in acht moeten worden genomen. Aldus wordt een rem gezet op de neiging van sommigen om in hun adviezen de verdiensten van de ene kandidaat iets te hoog in te schatten en die van de andere iets te laag om aldus de persoon van hun voorkeur een duwtje in de rug te geven.

Een andere interveniënt is de mening toegedaan dat een zogenaamd negatief advies geen advies is, maar een veto. Het advies moet derhalve zowel de kwaliteiten als de gebreken van een kandidaat in het licht stellen en met het oog op de eerbiediging van de rechten van de verdediging feitelijk gemotiveerd zijn. Zonder objectieve grondslag kan het advies immers niet worden weerlegd. Het zou zelfs door de minister kunnen worden aangegrepen om van het resultaat van het vergelijkend examen af te wijken.

Tevens mag het advies geen rangschikking van de kandidaten inhouden.

Si l'avis ne concerne que les défauts d'un candidat, l'on court le risque que soient émis des avis que l'on n'émet pas actuellement, ce qui porte préjudice aux candidats.

Le ministre fait remarquer que les candidats peuvent faire appel contre l'avis émis à leur sujet. Cela suppose que les avis soient motivés par des faits et réfutables.

Un autre membre souligne également que les candidats au sujet desquels un avis a été émis ont réussi un concours et ont obtenu des droits en leur qualité de lauréats.

Pour conclure cet échange de vues, la commission affirme que, quand l'avis des chefs de service sur des candidats fait partie de leur dossier de nomination, cet avis doit traiter à la fois des qualités et des défauts de chaque candidat et être motivé en détail. Il ne saurait être tenu compte à cet égard des mérites des autres candidats.

5. Les agents statutaires ont-ils la priorité absolue lorsqu'il s'agit de pourvoir à une vacance par voie de mutation ou entrent-ils en compétition avec les lauréats d'un concours ?

Le ministre déclare que la concertation avec les organisations syndicales représentatives a montré que la formule de la priorité absolue présente un certain nombre d'inconvénients.

Tout d'abord, elle risque d'hypothéquer le fonctionnement des greffes et des parquets dans les grands arrondissements, car ils seront confrontés sans cesse à des demandes de mutation de membres du personnel qui souhaitent travailler plus près de chez eux. Une telle rotation du personnel portera préjudice au bon fonctionnement des greffes et des parquets et les réduira à l'état de simples centres de formation.

Un autre inconvénient est que les lauréats des concours qui ne sont pas encore nommés et qui proviennent de régions plus éloignées auront moins de chances d'être nommés.

Actuellement, tant les lauréats d'un concours que les agents statutaires peuvent postuler à un emploi vacant par une demande de mutation. Le ministre prend la décision de nomination en se fondant sur les avis des chefs de service.

Sur la base de ce qui précède, la commission déclare partager le point de vue selon lequel les agents statutaires ne doivent pas avoir la priorité absolue lorsqu'il s'agit de pourvoir à une vacance par voie de mutation, mais qu'ils doivent entrer en compétition avec les lauréats des concours de recrutement.

Il est fait remarquer que l'expression « priorité absolue » est quelque peu trompeuse car elle suggère que certaines formes de priorité sont bel et bien possibles.

Indien het advies uitsluitend de negatieve hoedanigheden van een kandidaat zou betreffen, bestaat het gevaar dat er adviezen worden verstrekt, die thans niet worden gegeven, hetgeen de kandidaten benadeelt.

De minister merkt op dat de kandidaten tegen het over hen uitgebrachte advies in beroep kunnen gaan. Dit veronderstelt dat de adviezen feitelijk gemotiveerd moeten zijn en voor weerlegging vatbaar.

Een lid stipt eveneens aan dat de kandidaten over wie een advies is uitgebracht, geslaagd zijn voor het vergelijkend examen en in die hoedanigheid reeds rechten hebben verkregen.

Tot besluit van deze gedachtewisseling stelt de commissie dat, wanneer het advies van de diensthoofden over de kandidaten deel uitmaakt van hun benoemingsdossier, dit advies zowel de plus- als de minpunten van elke kandidaat afzonderlijk moet behandelen en omstandig gemotiveerd moet zijn. Hierbij mag geen rekening worden gehouden met de verdiensten van de andere kandidaten.

5. Krijgen de statutair benoemden absolute voorrang bij de invulling van een vacature bij wege van mutatie of komen zij in competitie met de kandidaten die voor het vergelijkend examen geslaagd zijn ?

De minister verklaart dat uit het overleg met de representatieve vakorganisaties gebleken is dat de formule van de absolute voorrang een aantal nadelen vertoont.

In de eerste plaats dreigt zij de werking van de griffies en de parketten van de grote arrondissementen te hypothekeren omdat zij voortdurend met aanvragen om mutatie zullen worden geconfronteerd van personeelsleden die dichter bij huis willen werken. Een dergelijk personeelsverloop zal de goede werking van deze griffies en parketten schaden en herleidt ze tot pure opleidingscentra.

Een ander nadeel is dat de geslaagden van de examens, die nog niet statutair benoemd zijn en afkomstig zijn uit verder afgelegen regio's, minder benoemingskansen hebben.

Thans kunnen zowel de geslaagden van een examen als de statutair benoemden via een mutatieaanvraag solliciteren naar een vacature. De minister neemt de beslissing tot benoeming op grond van de adviezen van de diensthoofden.

Op grond van het voorgaande gaat de commissie akkoord met de stelling dat statutair benoemden geen absolute voorrang krijgen bij de invulling van een vacature bij wege van mutatie, doch in competitie komen te staan met de geslaagde kandidaten van de wervingsexamens.

Er wordt op gewezen dat de uitdrukking « absolute voorrang » enigszins misleidend is omdat zij suggereert dat bepaalde vormen van voorrang wel degelijk mogelijk zijn.

Le ministre répond qu'en utilisant le terme «absolue», il veut mettre en évidence le point de vue adopté par la commission.

6. À quelles conditions peut-on accepter que des contractuels, lauréats du concours, puissent entrer en compétition avec des candidats mieux classés qu'eux?

Il faut en effet élaborer une réglementation définitive applicable au cas où les lauréats d'un concours sont engagés comme contractuels pour remplacer un agent statutaire, qui est en interruption de carrière par exemple. Le bon fonctionnement du service n'est-il pas perturbé lorsque des contractuels qui ont donné satisfaction durant plusieurs années doivent céder la place, en cas de vacance, à un candidat mieux classé qu'eux, et même éventuellement être licenciés pour être ensuite nommés dans un autre greffe sur la base de leur classement?

L'un des auteurs de la proposition estime que les conctractuels lauréats du concours doivent avoir une ancienneté d'au moins deux ans et avoir obtenu deux fois une évaluation positive pour entrer en compétition avec des candidats mieux classés qu'eux. Dans les greffes et les parquets de grands arrondissements, en tout cas, nombreux sont les contractuels dont l'ancienneté est supérieure à deux ans. Cependant, l'on ne peut pas émettre d'avis sur ces candidats car l'on risque que les chefs de service préfèrent continuer à travailler avec du personnel expérimenté et que, pour cette raison, ils présentent leurs contractuels de manière un peu trop favorable.

La proposition visant à mettre les lauréats contractuels en compétition avec des candidats mieux classés qu'eux, dans la mesure où la différence de classement n'est pas supérieure à un maximum encore à déterminer, n'est pas jugée praticable.

Un autre auteur est partisan d'une occupation d'au moins un an et d'une appréciation favorable, tout en maintenant la procédure de l'avis.

Premièrement, de nombreux contractuels ne sont pas nécessairement employés pendant deux ans.

Deuxièmement, les résultats des concours sont relatifs. C'est pourquoi la procédure de l'avis permet de mieux évaluer les candidats.

Le ministre précise que c'est entre le neuvième et le douzième mois que l'on a recours à la procédure de l'avis.

Un membre demande si l'on peut engager uniquement les lauréats du concours en qualité de contractuels; le ministre répond qu'il y a deux voies d'accès à un emploi contractuel.

Premièrement, il y a les lauréats du concours.

De minister antwoordt dat men met de term «absoluut» de door de commissie aanvaarde stelling wil beklemtonen.

6. Onder welke voorwaarden kan worden toegestaan dat contractuelen die geslaagd zijn voor het vergelijkend examen, in competitie kunnen komen met beter gerangschikte kandidaten?

Er dient namelijk een definitieve regeling te worden uitgewerkt voor de situatie waarbij geslaagden van het vergelijkend examen als contractueel in dienst worden genomen ter vervanging van een statutair personeelslid met bijvoorbeeld loopbaanonderbreking. Wordt de goede werking van de dienst niet geschaad wanneer contractuelen die gedurende enkele jaren voldoening hebben gegeven, bij een vacature een beter gerangschikte kandidaat dienen te laten voorgaan, eventueel zelfs ontslagen worden om achteraf op grond van hun rangschikking in een andere griffie te worden benoemd?

Een van de indieners is van oordeel dat contractuelen die geslaagd zijn voor het vergelijkend examen, ten minste twee jaar in dienst moeten zijn en twee keer een gunstige beoordeling moeten hebben gekregen, om in competitie te kunnen komen met beter gerangschikte kandidaten. Zeker in de griffies en parketten van de grote arrondissementen zijn er tal van contractuelen met meer dan twee jaar dienst. Er mogen echter geen adviezen worden verstrekt over de kandidaten omdat het risico bestaat dat de dienstoversten liever met ervaren personeel willen blijven voortwerken en hun contractuelen daarom in een al te gunstig daglicht zullen stellen.

Het voorstel om de voor het examen geslaagde contractuelen te laten meedingen met beter gerangschikte kandidaten, voor zover het verschil in rangschikking tot een nog te bepalen maximum is beperkt, wordt als niet werkbaar beschouwd.

Een andere indiener spreekt zich uit voor een tewerkstelling van ten minste één jaar en één gunstige beoordeling, met behoud van het advies.

In de eerste plaats is een tewerkstelling van twee jaar voor veel contractuelen geen evidentie.

Ten tweede zijn examenresultaten relatief. Daarom biedt het advies de mogelijkheid de kandidaten beter te evalueren.

De minister preciseert dat de adviesprocedure haar beslag krijgt tussen de 9e en de 12e maand.

Op de vraag of uitsluitend geslaagden van het examen als contractueel in dienst mogen worden genomen, antwoordt de minister dat er twee toegangswegen zijn tot een betrekking als contractueel.

In de eerste plaats zijn er de geslaagden van het examen.

Deuxièmement, il y a les candidats qui ont réussi le test de sélection que le Secrétariat permanent de recrutement organise dans le but de trouver des candidats valables parmi les personnes qui, en vertu de la législation sociale, doivent remplacer des agents statutaires bénéficiant d'une interruption de carrière ou d'un régime de travail à temps partiel, à savoir les chômeurs indemnisés.

Il va sans dire que les contractuels qui ont uniquement réussi le test de sélection n'entrent pas en ligne de compte pour une nomination statutaire.

La commission convient que les contractuels, lauréats du concours, peuvent se trouver en compétition avec des lauréats mieux classés, à condition d'être engagés depuis au moins un an et d'avoir bénéficié d'une appréciation favorable. Les chefs de service peuvent toujours rendre un avis.

7. Mesures transitoires

a) La durée de validité des anciens concours donnant lieu à la délivrance de brevets reste-t-elle illimitée ?

D'aucuns estiment que l'on peut difficilement répondre à cette question, parce que l'on ne sait pas combien de personnes sont actuellement encore titulaires d'un brevet. Si ce nombre s'avère être très élevé, une réponse positive aura pour conséquence, eu égard au nombre de places vacantes à pourvoir, que ces personnes pourront pendant très longtemps encore solliciter un emploi pour lequel il faut, selon la nouvelle réglementation, avoir réussi le concours.

Selon le ministre, il n'est pas vraiment pertinent de savoir combien de lauréats se trouvent dans la réserve de recrutement. Il s'avère en effet qu'un nombre considérable de titulaires du brevet de capacité ne posent pas leur candidature à un emploi vacant, et ce pour les raisons les plus divergentes.

Puisque la durée de validité du brevet est illimitée, de nombreux lauréats de cet examen y afférent le considèrent comme une « assurance contre le chômage », sur laquelle ils peuvent se rabattre en cas de licenciement, de façon à décrocher un emploi dans les services publics.

Si les lauréats des examens donnant lieu à la délivrance du brevet étaient en compétition avec les lauréats du concours, l'on pourrait limiter la durée de validité du brevet à six ans.

Un membre déclare que les matières obligatoires pour l'examen de capacité et le concours évoluent tellement vite qu'il est inévitable que les résultats d'examen finiront par n'être valables que pendant une durée limitée. De plus, le candidat qui a obtenu son brevet il y a dix ans et qui ne bénéficie pas d'expérience professionnelle juridique devra probablement réétudier l'ensemble de la matière.

Ten tweede zijn er kandidaten die geslaagd zijn voor de selectietest die door het Vast Wervingssecretariaat wordt georganiseerd om valabele kandidaten te vinden onder de personen die krachtens de sociale wetgeving moeten worden aangeworven ter vervanging van statutair benoemde ambtenaren in loopbaanonderbreking of met een deeltijds arbeidsregime, te weten uitkeringsgerechtigde werklozen.

Het spreekt vanzelf dat contractuelen die uitsluitend voor de selectietest zijn geslaagd, niet voor een statutaire benoeming in aanmerking komen.

De commissie is het erover eens dat contractuelen die geslaagd zijn voor het vergelijkend examen, in competitie kunnen komen met beter gerangschikte kandidaten, voor zover zij ten minste één jaar in dienst zijn en één gunstige beoordeling hebben gekregen. De diensthoofden kunnen nog steeds een advies uitbrengen.

7. Overgangsmaatregelen

a) Blijft de geldigheidsduur van de brevetexamens uit het verleden onbeperkt ?

Deze vraag kan volgens sommigen moeilijk worden beantwoord omdat men niet weet hoeveel brevethouders er thans nog zijn. Indien dat aantal zeer hoog ligt, zal een positief antwoord, gelet op het aantal te voorziene vacatures, tot gevolg hebben dat deze personen nog zeer lang naar een betrekking zullen kunnen solliciteren waarvoor men volgens de nieuwe regeling geslaagd moet zijn voor het vergelijkend examen.

De minister verklaart dat de vraag naar het aantal geslaagden dat zich in de reserve bevindt, niet echt relevant is. De feiten wijzen uit dat een zeer groot aantal houders van het bekwaamheidsbrevet zich om de meest uiteenlopende redenen geen kandidaat stellen voor een vacante betrekking.

Aangezien de geldigheidsduur van het brevet onbeperkt is, beschouwen vele geslaagden van dit examen het brevet als een « werkloosheidsverzekering », waar zij in geval van ontslag op kunnen terugvallen om een baan bij de overheid te bemachtigen.

Indien de geslaagden van de brevetexamens in concurrentie zouden komen met de geslaagden van het vergelijkend examen, zou de geldingsduur van het brevet tot zes jaar kunnen worden beperkt.

Een lid werpt op dat de verplichte leerstof voor het geschiktheidsexamen en het vergelijkend examen dermate snel evolueert dat de vraag naar een beperkte geldingsduur van de examenresultaten onontkoombaar is. Daarenboven zal de kandidaat die zijn brevet tien jaar geleden heeft behaald en geen juridische beroepservaring heeft, de volledige materie waarschijnlijk opnieuw moeten instuderen.

Aux yeux d'un autre intervenant, il est exclu que la durée de validité des anciens examens donnant lieu à la délivrance du brevet soit illimitée, tandis que celle du concours ne le soit pas.

Eu égard notamment à l'évolution des matières, il plaide pour un délai de validité de trois ans.

Un autre intervenant propose de laisser périmer en même temps la durée de validité des anciens concours donnant lieu à la délivrance du brevet et celle du premier concours qui sera organisé après l'entrée en vigueur de la nouvelle loi.

Le ministre déclare que les organisations professionnelles représentatives ont insisté pour que la durée de validité des examens donnant lieu à la délivrance du brevet soit fixée à dix ans au moins, afin de garantir les droits des contractuels actuellement en service et qui sont titulaires du brevet.

À condition d'élaborer pour ces derniers une réglementation spécifique, limiter la durée de validité du brevet à celle du premier concours est juridiquement acceptable à l'égard des titulaires du brevet qui ne sont pas en service, puisqu'il n'est pas porté atteinte à leurs droits à la nomination.

Enfin, en ce qui concerne le concours, le ministre plaide pour une durée de validité de trois ans, avec la possibilité d'accorder deux prolongations de chaque fois un an, par exemple lorsqu'il y a beaucoup de lauréats et un grand nombre de places vacantes.

La commission est d'accord sur ce point.

b) Peut-on accepter que des lauréats des anciens examens donnant lieu à la délivrance du brevet puissent, qu'ils soient engagés en tant que contractuels ou non, présenter leur candidature à une place vacante au même niveau que le lauréat du concours classé premier ?

La commission répond affirmativement.

c) Est-on disposé à offrir encore une fois à tous les contractuels en service au moment de l'entrée en vigueur du nouveau système une chance de régulariser leur situation en leur permettant de participer à un concours organisé selon les règles actuelles ?

Le ministre constate que les contractuels en service souhaitent pouvoir encore une fois participer à un concours en vue de régulariser leur situation sans devoir supporter la pression d'un classement.

Selon lui, il faut résoudre le problème en organisant un concours aussi vite que possible. Les contractuels qui le réussiront pourront alors prétendre aux emplois vacants aux conditions explicitées en réponse aux questions 5 et 6.

Een volgende spreker acht het uitgesloten dat de geldigheidsduur van de brevetexamens uit het verleden onbeperkt zou zijn, terwijl die van het vergelijkend examen dat niet zou zijn.

Hij pleit, gelet onder meer op de evolutie van de materie, voor een termijn van drie jaar.

Een andere interveniënt stelt voor de geldigheidsduur van de brevetexamens uit het verleden te laten vervallen op hetzelfde ogenblik als die van het eerste vergelijkend examen dat na de inwerkingtreding van de nieuwe wet zal worden georganiseerd.

De minister verklaart dat de representatieve vakorganisaties erop hebben aangedrongen de geldingsduur van de brevetexamens op minimaal tien jaar te bepalen om de rechten van de thans in dienst zijnde contractuelen die houder zijn van het brevet, te vrijwaren.

In de mate er voor hen een specifieke regeling wordt uitgewerkt, is de beperking van de geldigheidsduur van het brevet tot die van het eerste vergelijkend examen juridisch aanvaardbaar ten opzichte van de houders van een brevet die niet in dienst zijn, omdat hun aanspraken op een benoeming niet geschonden zijn.

Tot slot pleit hij met betrekking tot het vergelijkend examen voor een geldigheidsduur van drie jaar, met mogelijk twee verlengingen van telkens één jaar, bijvoorbeeld wanneer er veel geslaagden zijn en een groot aantal vacatures.

De commissie stemt hiermee in.

b) Aanvaardt men dat geslaagden van de brevetexamens uit het verleden, ongeacht of ze contractueel in dienst zijn, op hetzelfde niveau kunnen meedingen naar een vacature als de als eerste gerangschikte kandidaat van het vergelijkend examen ?

De commissie antwoordt positief.

c) Is men bereid alle contractuelen die in dienst zijn op het moment van de inwerkingtreding van het nieuwe systeem, nog één kans op regularisatie te bieden op basis van nog één examen volgens de heden vigerende regels ?

De minister stelt dat deze vraag ingegeven is door de wens van de in dienst zijnde contractuelen om met het oog op een regularisatie van hun toestand, nog eenmaal te kunnen deelnemen aan een examen zonder dat de druk van een rangschikking op hen weegt.

Het probleem moet zijns inziens worden opgelost door zo snel mogelijk een vergelijkend examen uit te schrijven. De contractuelen die hiervoor slagen, kunnen dan meedingen naar de openstaande betrekkingen onder de voorwaarden bepaald in het antwoord op de vragen 5 en 6.

Un des auteurs de la proposition s'oppose à cette formule.

Un autre auteur remarque que rien n'empêche le ministre d'organiser encore, avant l'entrée en vigueur de la nouvelle loi, un examen de capacité auquel seuls des contractuels pourraient participer. Les lauréats de cet examen seront alors en compétition avec les lauréats du concours dans les conditions précisées à la réponse aux questions 5 et 6.

En l'absence d'unanimité, le ministre est invité à élaborer une proposition, éventuellement en concertation avec les organisations professionnelles représentatives.

8. Quelle est la durée de validité maximale du concours?

Trois ans, avec la possibilité de deux prolongations de chaque fois un an.

9. Est-on d'accord que peuvent être engagés en tant que contractuels, non seulement les lauréats du concours, mais également tous les lauréats d'un test de sélection?

D'après le ministre, l'instauration de concours de recrutement pour le personnel administratif des greffes et des parquets ne signifie pas qu'il n'y aura plus de problèmes lors de l'engagement de contractuels dans le cadre de la redistribution du travail, comme en cas d'interruption de carrière et de travail à temps partiel.

C'est ainsi que, selon la législation sociale — laquelle a été déclarée applicable au personnel administratif des cours et tribunaux —, seuls les chômeurs indemnisés peuvent être engagés en tant que contractuels pour remplacer des agents travaillant à temps partiel ou bénéficiant d'une interruption de carrière.

Eu égard au nombre de lauréats peu élevé et à la durée de validité limitée du concours, il faut craindre qu'il n'y ait pas suffisamment de chômeurs indemnisés qui auront réussi le concours.

C'est pourquoi l'on propose d'organiser des tests de sélection, dans un but d'objectivité, pour les chômeurs indemnisés qui n'ont pas réussi le concours. L'on a ainsi la garantie que les candidats répondront aux exigences de qualité nécessaires.

L'on remarque qu'il n'est pas justifié, dans le cadre de la mise au travail de contractuels, de déroger à la règle selon laquelle ils doivent être lauréats du concours; il est renvoyé, pour répondre à cette observation, à la réglementation en vigueur, selon laquelle l'Office national de l'emploi n'accorde une indemnité d'interruption de carrière que si un chômeur indemnisé a été engagé.

Een van de indieners verzet zich tegen deze formule.

Een andere indiener merkt op dat niets de minister belet om vóór de inwerkingtreding van de nieuwe wet nog een geschiktheidsexamen te organiseren waar alleen contractuelen aan mogen deelnemen. De geslaagden komen dan in competitie met de kandidaten uit het vergelijkend examen onder de voorwaarden bepaald in het antwoord op de vragen 5 en 6.

Bij gebrek van eensgezindheid wordt de minister gevraagd om eventueel in overleg met de representatieve vakorganisaties een voorstel uit te werken.

8. Wat is de maximale geldigheidsduur van het vergelijkend examen?

Drie jaar, met mogelijk twee verlengingen van één jaar.

9. Gaat men akkoord dat voor de aanwerving als contractueel, naast de geslaagden van het vergelijkend examen, ook alle geslaagden van een selectietest in aanmerking kunnen worden genomen?

Volgens de minister sluit de invoering van vergelijkende wervingsexamens voor het administratief personeel van de griffies en de parketten niet uit dat er nog problemen kunnen rijzen bij de indienstneming van contractuelen in het kader van de herverdeling van de arbeid, zoals in geval van loopbaanonderbreking en deeltijdarbeid.

Zo bepaalt de sociale wetgeving, welke toepasselijk is verklaard op het administratief personeel van hoven en rechtbanken, dat uitsluitend uitkeringsgerechtigde werklozen als contractueel in dienst mogen worden genomen ter vervanging van ambtenaren die deeltijds werken of hun loopbaan onderbreken.

Gelet op het gering aantal geslaagden en de beperkte geldigheidsduur van het vergelijkend examen, valt te vrezen dat er niet voldoende uitkeringsgerechtigde werklozen beschikbaar zullen zijn die voor het vergelijkend examen geslaagd zijn.

Daarom wordt voorgesteld dat ter wille van de objectiviteit selectietests worden georganiseerd voor uitkeringsgerechtigde werklozen die niet voor het vergelijkend examen geslaagd zijn. Aldus bestaat de waarborg dat de kandidaten aan de nodige kwaliteitseisen voldoen.

De opmerking dat het niet verantwoord is om in het kader van de indienstneming van contractuelen af te wijken van de regel dat zij voor het vergelijkend examen geslaagd moeten zijn, wordt gepareerd door een verwijzing naar de vigerende regelgeving volgens welke de loopbaanonderbrekingstoelage slechts door de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening wordt toegekend indien een uitkeringsgerechtigde werkloze wordt aangeworven.

L'un des auteurs fait observer que l'organisation de tests de sélection complémentaires ne trouvera grâce à ses yeux que pour autant qu'il soit tenu compte de la réglementation impérative en matière de remplacement de fonctionnaires qui ont interrompu leur carrière ou travaillent à temps partiel et qu'il n'y ait aucun chômeur indemnisable qui soit lauréat du concours. Toutefois, l'objectif prioritaire doit être le remplacement par des lauréats du concours.

Selon le ministre, l'organisation de tests de sélection offre la souplesse nécessaire pour atténuer à court terme, par exemple en cas d'extension du cadre, les besoins en personnel. Le plus souvent, afin de faire face à l'accroissement du volume de travail, l'on engage déjà du personnel sous contrat avant l'extension.

Tout cela explique pourquoi un nombre relativement élevé de contractuels sont actuellement en service. Il va de soi que ceux qui ont réussi l'examen sollicitent une nomination à titre définitif, ce qui entraîne un mouvement de personnel considérable.

Il est toutefois difficile de trouver, pour remplacer par exemple un agent en congé de maternité, un lauréat de l'examen dont le contrat de travail prendra fin trois mois plus tard, lors du retour de l'intéressée. Bon nombre de lauréats ne seront pas disposés à y sacrifier un autre emploi.

L'organisation de tests de sélection en vue de l'engagement de chômeurs indemnisés offre la latitude nécessaire pour satisfaire à de tels besoins de personnel.

Le ministre ne souhaite toutefois pas limiter cette réglementation au recrutement de chômeurs indemnisés dans le cadre de programmes de redistribution du travail réglés par la loi comme l'interruption de carrière, mais il préconise également de l'appliquer en vue de l'engagement de contractuels pour remplacer le personnel statutaire en congé de maladie, de maternité, etc.

Il s'engage néanmoins à ne pas conclure de contrats à durée indéterminée avec des personnes qui ne sont pas lauréates du concours.

Le ministre dit qu'il ne peut pas être emprisonné dans un carcan qui compromettrait la prestation de services dans les greffes et les parquets.

Un autre membre peut comprendre ces problèmes, mais il défend le principe selon lequel, lors du remplacement de membres du personnel statutaire, il faut donner la priorité aux lauréats du concours. C'est uniquement lorsqu'il n'y a aucun candidat parmi eux que des tests de sélection peuvent être organisés, par exemple pour des chômeurs indemnisés qui souhai-

Een van de indieners merkt op dat de organisatie van bijkomende selectietests in zijn ogen slechts genade kan vinden voor zover ermee tegemoet wordt gekomen aan de dwingende regelgeving inzake de vervanging van ambtenaren die hun loopbaan hebben onderbroken of deeltijds werken, en er geen uitkeringsgerechtigde werklozen zijn die voor het vergelijkend examen geslaagd zijn. Prioritair moet echter worden gestreefd naar een vervanging door kandidaten die voor het vergelijkend examen geslaagd zijn.

Volgens de minister biedt de organisatie van selectietests de nodige soepelheid om bijvoorbeeld in geval van uitbreiding van de formatie op korte termijn de nood aan personeel te lenigen. Meestal wordt reeds vóór de uitbreiding personeel in dienstverband aangeworven om de toename van het werkvolume op te vangen.

Een en ander verklaart waarom er thans een relatief groot aantal contractuelen in dienst zijn. Het spreekt vanzelf dat zij die voor het examen geslaagd zijn, naar een statutaire benoeming solliciteren, hetgeen een groot personeelsverloop meebrengt.

Nochtans valt het moeilijk om bijvoorbeeld ter vervanging van een beambte in moederschapsverlof, een geslaagde van het examen te vinden wiens arbeidsovereenkomst na drie maanden bij de terugkeer van de betrokkene een einde zal nemen. Er zullen niet veel geslaagden bereid zijn hiervoor een andere betrekking op te geven.

De organisatie van selectietests met het oog op de indienstneming van uitkeringsgerechtigde werklozen biedt de nodige latitude om aan dergelijke personeelsbehoeften te voldoen.

De minister wenst deze regeling echter niet te beperken tot de aanwerving van uitkeringsgerechtigde werklozen in het kader van wettelijk geregelde programma's inzake herverdeling van de arbeid, zoals de loopbaanonderbreking, maar pleit tevens voor de toepassing ervan met het oog op de indienstneming van contractuelen ter vervanging van statutair personeel met ziekteverlof, moederschapsverlof enz.

Hij verbindt er zich wel toe geen contracten voor onbepaalde duur te sluiten met personen die niet voor het vergelijkend examen geslaagd zijn.

De minister stelt dat hij niet in een keurslijf mag worden gedwongen waardoor de dienstverlening op de griffies en de parketten in het gedrang zou komen.

Een ander lid heeft begrip voor deze problemen. Hij staat echter op het principe dat bij de vervanging van statutair personeel prioriteit moet worden gegeven aan de geslaagden van het vergelijkend examen. Pas als er onder hen geen kandidaten blijken te zijn, kunnen er selectietests worden georganiseerd, bijvoorbeeld voor uitkeringsgerechtigde werklozen die

tent remplacer un membre du personnel statutaire en interruption de carrière ou occupé à quatre-cinquièmes-temps.

L'un des auteurs est d'accord, mais ajoute que la durée de validité du test de sélection doit être limitée à un an.

Le ministre souscrit au principe de la priorité aux lauréats du concours. S'il n'y a pas de candidats parmi ceux-ci, on désignera un des lauréats du test de sélection.

Contrairement au préopinant, il plaide en faveur d'une durée de validité illimitée des tests de sélection.

Un commissaire estime que c'est illogique, parce que les concours n'auront une durée de validité que de cinq ans au minimum.

La commission se rallie à cette remarque.

À la question de savoir comment les lauréats du concours sont informés des emplois contractuels vacants, le ministre répond qu'il leur sera demandé dans quel arrondissement ils souhaitent être occupés. Dès qu'un emploi y sera vacant, même pour un contrat de remplacement de courte durée, ils en seront informés.

10. Qui organisera les concours ? Le ministère de la Justice ou le Secrétariat permanent de recrutement ?

Le ministre estime que le ministère de la Justice est l'instance la plus appropriée pour organiser les concours dans le respect de l'objectivité et de la neutralité requises.

L'un des auteurs abonde dans le même sens, principalement parce qu'il s'agit de concours organisés en vue de constituer une réserve de recrutement pour des emplois à tâches spécifiques.

L'auteur de l'autre proposition s'en tient au Secrétariat permanent de recrutement, non pas parce qu'il met en doute l'objectivité et la neutralité du ministère de la Justice dans l'organisation de ces concours, mais parce qu'il craint que dans le cas contraire, une équivoque ne surgisse du fait que le ministère est à la fois le sélectionneur du jury et l'organisateur du concours.

L'intervenant ne voit toutefois aucun inconvénient à ce que le ministère de la Justice fasse passer des tests de sélection (*cf.* question 9).

Le ministre répond qu'à l'heure actuelle, les deux plus grands départements fédéraux, à savoir les Finances et la Justice, organisent eux-mêmes des concours.

En ce qui concerne le ministère de la Justice, les fonctionnaires et le personnel pénitentiaire sont

een statutair personeelslid in loopbaanonderbreking of met een viervijfde-tewerkstelling wensen te vervangen.

Een van de indieners gaat hiermee akkoord, maar stelt daarenboven dat de geldigheidsduur van de selectietest tot één jaar beperkt moet zijn.

De minister verklaart zich akkoord met het principe van de prioriteit voor de geslaagden van het vergelijkend examen. Zijn er onder hen geen kandidaten, dan zal één van de geslaagden van de selectietest worden aangewezen.

In tegenstelling tot de vorige spreker bepleit hij wel de onbeperkte geldigheidsduur van de selectietests.

Een lid acht dit onlogisch omdat de vergelijkende examens slechts een geldigheidsduur van ten hoogste vijf jaar zullen hebben.

De commissie sluit zich bij deze opmerking aan.

Op de vraag op welke wijze de geslaagden van het vergelijkend examen geïnformeerd worden over openstaande betrekkingen in dienstverband, antwoordt de minister dat aan de geslaagden zal worden gevraagd in welk arrondissement zij tewerkgesteld wensen te worden. Zodra zich daar een vacature voordoet, zelfs voor een vervangingsovereenkomst van korte duur, zullen zij daarover worden ingelicht.

10. Wie zal de vergelijkende examens organiseren ? Het ministerie van Justitie of het Vast Wervingssecretariaat ?

De minister acht het ministerie van Justitie de meest geschikte instantie om met inachtneming van de vereiste objectiviteit en neutraliteit de examens te organiseren.

Een van de indieners sluit zich hierbij aan, voornamelijk omdat het examens betreft houdende samenstelling van een wervingsreserve voor betrekkingen met een specifieke opdracht.

De indiener van het andere voorstel houdt vast aan het Vast Wervingssecretariaat, niet omdat hij de objectiviteit en de neutraliteit van het ministerie van Justitie bij de organisatie van deze examens in twijfel trekt, maar uit vrees dat er anders een dubbelzinnigheid zou optreden omdat het ministerie zowel de examenjury selecteert, als het examen organiseert.

Spreker heeft er echter geen bezwaar tegen dat de selectietests (*cf.* vraag 9) door het ministerie van Justitie worden afgenomen.

De minister antwoordt dat de twee grootste federale departementen, zijnde Financiën en Justitie, op dit ogenblik zelf examens organiseren.

Wat het ministerie van Justitie betreft, worden de ambtenaren en het gevangenispersoneel wel via het

recrutés par le Secrétariat permanent de recrutement. En l'espèce, le département n'a pas voix au chapitre en ce qui concerne la date à laquelle les concours sont organisés ni les conditions de composition du jury.

Dans un esprit de consensus, le ministre examinera quels sont les avantages et les inconvénients liés aux deux formules.

On demandera également au Secrétariat permanent de recrutement comment il est possible de collaborer avec le département en vue d'organiser le concours.

11. Quelle est l'attitude à l'égard des lauréats du concours qui ont été engagés contractuellement, mais qui n'ont pas pu être nommés avant l'expiration de la durée de validité de la réserve de recrutement? Peuvent-ils encore se voir offrir un nouveau contrat ou entrer en considération pour une prolongation de contrat?

Selon un des auteurs, on ne peut en l'espèce déroger aux principes de la durée de validité limitée du concours et de la concurrence entre les contractuels lauréats du concours et les candidats classés avant eux (voir les questions 6 et 8). Sinon, on créerait une sous-catégorie de contractuels lauréats d'un concours dont la durée de validité a expiré et qui se retrouvent en compétition avec les lauréats de concours ultérieurs. Une telle réglementation est indéfendable.

C'est pourquoi il faut répondre par la négative à la deuxième question.

Cela incitera d'ailleurs les contractuels à poser leur candidature à un emploi dans un autre arrondissement avant l'expiration de la durée de validité de leur concours.

La commission se rallie à ce point de vue.

12. Est-on d'accord pour dire qu'un rôle central est attribué dans la préparation du dossier de nomination au greffier en chef et au secrétaire en chef du lieu où l'emploi devient vacant?

La réponse est affirmative pour autant que le rôle du greffier en chef ou du secrétaire en chef concerne la gestion du dossier. Ils n'ont toutefois pas compétence exclusive pour ce qui est des avis à donner.

13. Chacun est-il d'accord pour que l'on crée le bulletin d'évaluation et que l'on évalue également les contractuels, de sorte que ledit bulletin devienne un élément du dossier de nomination?

La commission marque son accord sur les deux points. Il est précisé que le bulletin d'évaluation devra être rédigé sur la base de critères bien déterminés. Il est exclu que les candidats puissent faire l'objet d'une évaluation inconsidérée qui ne pourrait pas être vérifiée sur la base de certains critères.

Vast Wervingssecretariaat gerekruteerd. Het departement heeft daarbij geen inspraak over de datum waarop de examens worden uitgeschreven noch over de voorwaarden inzake de samenstelling van de jury.

In een geest van consensus zal de minister nagaan welke voor- en nadelen er aan de twee formules verbonden zijn.

Tevens zal aan het Vast Wervingssecretariaat worden gevraagd hoe er bij de organisatie van het vergelijkend examen met het departement kan worden samengewerkt.

11. Wat is de houding tegenover geslaagden van het vergelijkend examen die als contractueel zijn aangeworven, doch die niet konden worden benoemd vóór het aflopen van de geldigheidsduur van de wervingsreserve? Kunnen zij nog een nieuw contract aangeboden krijgen of in aanmerking komen voor een contractverlenging?

Volgens één van de indieners kan in deze geen afbreuk worden gedaan aan de principes inzake de beperkte geldigheidsduur van het vergelijkend examen en de concurrentie tussen contractuelen die geslaagd zijn voor het vergelijkend examen, en vóór hen gerangschikte kandidaten (zie vragen 6 en 8). Anders creëert men een subcategorie van contractuelen die geslaagd waren voor een vergelijkend examen waarvan de geldingsduur verstreken is en dan in competitie komen met de geslaagden van latere examens. Een dergelijke regeling is onhoudbaar.

Om die reden dient de tweede vraag negatief te worden beantwoord.

Dat zal contractuelen er trouwens toe aanzetten zich vóór het verval van de geldingsduur van hun examen kandidaat te stellen voor een betrekking in een ander arrondissement.

De commissie sluit zich bij dit standpunt aan.

12. Is men het ermee eens dat aan de hoofdgriffier en de hoofdsecretaris van de plaats waar zich de vacature voordoet, een centrale rol wordt toebedeeld in de voorbereiding van het benoemingsdossier?

Het antwoord luidt bevestigend voor zover de rol van de betrokken hoofdgriffier of -secretaris het beheer van het dossier betreft. Zij hebben echter niet de exclusiviteit van de adviesbevoegdheid.

13. Is iedereen het eens met de invoering van de beoordelingsstaat en met het feit dat ook contractuelen zullen worden beoordeeld zodat de beoordelingsstaat een element wordt van het benoemingsdossier?

De commissie gaat hiermee akkoord. Er wordt gepreciseerd dat de beoordelingsstaat moet worden opgesteld aan de hand van welbepaalde criteria. Het is uitgesloten dat er voor de kandidaten losweg een beoordeling wordt neergeschreven welke niet aan bepaalde punten kan worden getoetst.

Le ministre déclare que les gradations dans l'évaluation, ainsi que les conséquences qui y sont attachées, seront fixées soit par arrêté royal, soit par la loi.

14. Les avis relatifs aux nominations et aux promotions, ainsi que le bulletin d'évaluation peuvent-ils faire l'objet d'une même procédure de recours?

La commission répond par l'affirmative.

15. Quelle sera la fréquence de l'évaluation?

Le ministre déclare que, par analogie avec le régime que l'on élabore actuellement pour les agents fédéraux, la première évaluation aura lieu entre le neuvième et le douzième mois de service. Par la suite, il y aura une évaluation de plein droit tous les deux ans et le membre du personnel concerné aura la possibilité de demander une nouvelle évaluation après un an.

L'on espère de la sorte limiter autant que possible les tracasseries administratives de la procédure d'évaluation, sans pour autant hypothéquer les possibilités de nomination et de promotion du personnel.

Un membre estime que cette procédure est très lourde, car les membres du personnel ont, d'une part, la possibilité de former un recours contre leur évaluation et ils peuvent, d'autre part, solliciter une nouvelle évaluation après un an. On peut s'interroger quant à l'efficacité de cette procédure.

Un autre intervenant plaide, notamment du point de vue de la motivation du personnel, pour un système d'évaluation annuel qui laisserait aux chefs de service un délai de trois mois pour rédiger leur évaluation. La première évaluation serait ainsi donnée entre la neuvième et le douzième mois, la deuxième entre le 21e et le 24e mois, et ainsi de suite.

Il est d'avis que cette procédure ne serait lourde que pour la première évaluation. Par la suite, l'évaluation pourra être considérée comme un complément ou une rectification de la première évaluation. Les bulletins d'évaluation devraient être rédigés en ce sens.

Le ministre souligne que le régime qu'il a décrit sera appliqué, à partir de l'année prochaine, aux membres du personnel des niveaux 1 et 2+ qui sont occupés dans les départements fédéraux. Il sera ensuite étendu aux niveaux 3 et 4.

Ce système a été conçu pour éviter aux chefs de service d'avoir à se soucier en permanence de la rédaction de bulletins d'évaluation. Il n'est d'ailleurs pas aussi lourd qu'il n'y paraît. En effet, le délai de deux ans ne prend cours qu'à partir du moment où l'évaluation précédente est devenue définitive, éventuellement après une procédure de recours.

De minister deelt mee dat ofwel bij wet ofwel bij koninklijk besluit de gradaties in de beoordeling zullen worden bepaald, alsook de gevolgen die eraan verbonden zijn.

14. Kan er zowel voor de adviezen inzake de benoemingen en de bevorderingen als voor de beoordelingsstaat eenzelfde beroepsprocedure worden uitgewerkt?

De commissie antwoordt positief.

15. Wat wordt de frequentie van de beoordeling?

De minister verklaart dat in navolging van de regeling die thans voor de federale ambtenaren wordt uitgewerkt, een eerste beoordeling zou plaatshebben tussen de 9e en de 12e maand. Vervolgens zou er om de twee jaar een ambtshalve beoordeling worden gegeven, met de mogelijkheid voor het betrokken personeelslid om na één jaar een nieuwe beoordeling te vragen.

Met deze regeling hoopt men de administratieve rompslomp die de beoordelingsprocedure meebrengt, zoveel mogelijk te beperken, zonder de benoemings- en bevorderingskansen van het personeel te hypothekeren.

Een lid beschouwt deze procedure als loodzwaar omdat een personeelslid enerzijds in beroep kan gaan tegen de over hem uitgebrachte beoordeling, maar anderzijds na één jaar opnieuw een beoordeling kan vragen. Vanuit het oogpunt van de efficiëntie roept dit vragen op.

Een volgende spreker betoont zich, onder meer met het oog op de motivering van het personeel, voorstander van een jaarlijkse beoordeling waarbij de diensthoofden over een tijdsspanne van drie maanden beschikken om hun beoordeling op te stellen. De eerste beoordeling zou derhalve tussen de 9e en de 12e maand worden gegeven, de tweede tussen de 21e en de 24e maand enzovoort.

Deze procedure valt zijns inziens alleen zwaar uit bij de eerste beoordeling. Daarna kan de beoordeling worden beschouwd als een aanvulling of een correctie van de eerste beoordeling. De beoordelingsstaten zouden in die zin moeten worden opgesteld.

De minister wijst erop dat de door hem geschetste regeling vanaf volgend jaar in de federale departementen zal worden toegepast op het personeel van de niveaus 1 en 2+. De niveaus 3 en 4 komen later aan de beurt.

Dit systeem werd geconcipieerd om te vermijden dat de diensthoofden continu met het opstellen van beoordelingsstaten in de weer zouden zijn. Deze regeling is daarenboven niet zo log als op het eerste gezicht lijkt. De termijn van twee jaar neemt immers maar een aanvang op het ogenblik dat de vorige beoordeling, eventueel na een beroepsprocedure, definitief is geworden.

Compte tenu de ce qui précède, la commission approuve le système décrit par le ministre.

16. La commission est-elle d'accord pour que l'on créé dans chaque cour d'appel une chambre de recours composée d'un magistrat, de deux greffiers en chef et de deux secrétaires, ainsi que de leurs suppléants ? Peut-on créer une chambre nationale de recours spéciale pour les recours introduits par les greffiers en chef et les secrétaires en chef ?

La commission répond par l'affirmative.

Le ministre souligne que la création de la chambre nationale de recours vise à éviter que les greffiers en chef et les secrétaires en chef soient évalués par leurs pairs. Par conséquent, cette chambre ne se prononcera pas en deuxième instance sur les décisions des cinq chambres de recours. Il déclare par ailleurs approuver lui aussi la proposition visant à permettre à l'appelant de se faire représenter tant par un avocat que par un représentant d'une organisation syndicale reconnue.

17. La commission est-elle d'accord pour que l'on adopte le profil comme critère de nomination ? Quel est le degré de détail qui doit être requis d'un tel profil ?

Le ministre déclare que la proposition de M. Erdman relative à l'introduction d'un profil ne rencontre pas beaucoup de soutien dans le monde judiciaire.

L'on considère qu'un tel profil est difficile à définir dans la pratique et c'est aussi l'avis de son département.

Il est pratiquement impossible de définir un profil spécifique pour toutes les fonctions.

L'on pourrait résoudre le problème en indiquant dans l'annonce de l'examen le profil requis pour la fonction.

Donner, comme le propose M. Erdman, un profil pour chaque vacance, serait toutefois aller trop loin.

Cette proposition appelle tout d'abord des réserves d'ordre administratif, comme par exemple la taille des annonces qui devront paraître au *Moniteur belge*.

En deuxième lieu, on peut se demander si ces profils contiendront suffisamment de donnés pertinentes. Des problèmes peuvent en outre surgir dans les cas où une personne serait nommée statutairement à une fonction qui correspond à un profil spécifique, pour être affectée ensuite, vu les nécessités du service, à un autre emploi correspondant à un profil différent.

Le ministère de la Justice objecte en outre que la proposition visant à publier, dans l'appel aux candidats, le profil d'une vacance donnée risquerait de

Gelet op het voorgaande stemt de commissie in met de door de minister uiteengezette regeling.

16. Gaat men akkoord met de oprichting van één raad van beroep per ressort van de hoven van beroep, bestaande uit één magistraat, twee hoofdgriffiers en twee secretarissen, alsook uit hun plaatsvervangers ? Kan er een speciale, nationale beroepsraad worden opgericht voor beroepen ingesteld door hoofdgriffiers en hoofdsecretarissen ?

Het antwoord luidt bevestigend.

De minister wijst erop dat de nationale beroepsraad wordt opgericht om te voorkomen dat hoofdgriffiers en hoofdsecretarissen door ambtgenoten worden beoordeeld. Deze raad doet derhalve geen uitspraak in tweede aanleg over de beslissingen van de vijf raden van beroep. Hij verklaart zich op zijn beurt akkoord met het voorstel dat de appelant zich zowel door een advocaat als door een vertegenwoordiger van een erkende vakorganisatie kan laten bijstaan.

17. Kan men akkoord gaan met de invoering van een profielomschrijving als toetssteen voor een benoeming ? In welke mate dient zo'n profielomschrijving gedetailleerd te worden ?

De minister verklaart dat het voorstel van de heer Erdman om een profielomschrijving in te voeren, binnen de gerechtelijke wereld op weinig steun kan rekenen.

Men gaat ervan uit dat een dergelijke omschrijving in de praktijk moeilijk haalbaar is. Het departement deelt deze opvatting.

Het is een vrijwel onoverkomelijke taak om voor alle ambten een specifieke omschrijving van het vereiste profiel op te stellen.

Een oplossing zou erin kunnen bestaan om in de examenaankondigingen het voor de functie vereiste profiel te vermelden.

Het zou echter te verregaand zijn om, zoals de heer Erdman voorstelt, voor elke vacature een profielomschrijving te geven.

In de eerste plaats zijn er administratieve bezwaren zoals de omvang van de aankondigingen in het *Belgisch Staatsblad*.

Ten tweede is het de vraag of deze profielen voldoende relevante gegevens bevatten. Tevens kunnen er problemen rijzen, wanneer een persoon statutair werd benoemd in een betrekking met een specifiek profiel, maar achteraf om dienstredenen wordt overgeplaatst en een betrekking met een ander profiel moet uitoefenen.

Het ministerie van Justitie heeft eveneens zijn reserves tegen het voorstel dat het profiel van een vacante betrekking in de oproep aan de kandidaten zou

créer une situation dans laquelle on aurait, pour une même fonction, un profil différent suivant l'arrondissement judiciaire concerné.

C'est pourquoi il propose que l'on vérifie s'il ne serait pas possible de définir, dans le Code judiciaire, la mission du greffier en chef, du greffier, du secrétaire du parquet et du personnel administratif des greffes et des parquets.

Un membre affirme que la création du profil se justifie pour deux raisons.

La première est que le profil fournit aux candidats éventuels des informations pertinentes sur la mission et les responsabilités attachées à une fonction donnée.

La seconde est que, dans le cadre de l'évaluation, le profil peut servir de point de comparaison pour apprécier la manière dont les candidats exercent leur fonction.

Bien que la suggestion du ministre lui paraisse intéressante, il affirme que le profil doit être défini de manière à pouvoir déterminer, à l'occasion d'un examen, dans quelle mesure les candidats y correspondent.

L'on pourrait consulter le Secrétariat permanent de recrutement à ce sujet.

Le ministre communique que le Secrétariat permanent de recrutement organise déjà des concours basés sur des profils, qui sont toutefois très vagues.

Dans le cadre de la revalorisation de la fonction de greffier, l'on pourrait, par exemple, organiser un examen de gestionnaire de système, pour lequel le niveau de connaissances requis et les autres conditions posées aux candidats seraient fixées à l'avance.

18. Le secrétaire adjoint à un chef de corps doit-il porter le titre de «secrétaire de cabinet» ou de «secrétaire personnel»?

Le ministre souligne que plusieurs dispositions du Code judiciaire permettent au chef de corps de choisir un secrétaire parmi les greffiers ou parmi le personnel du greffe (*cf.* les articles 162, 165 et 168 du Code judiciaire).

Suivant la proposition de M. Vandenberghe et consorts, ces secrétaires porteraient le titre de secrétaire de cabinet, alors qu'il s'agit en fait de secrétaires personnels.

Plusieurs organisations syndicales préfèrent d'ailleurs la seconde dénomination.

Le ministre précise que lorsque le chef de corps accède à l'éméritat et dans l'éventualité où son succes-

worden gepubliceerd. Dat zou er immers toe kunnen leiden dat er naar gelang van het gerechtelijk arrondissement voor een zelfde soort betrekking een verschillend profiel zou bestaan.

Hij stelt daarom voor dat wordt nagegaan of de opdrachten van de hoofdgriffier, de griffier, de parketsecretaris en het administratief personeel van de griffies en de parketten niet in het Gerechtelijk Wetboek kunnen worden omschreven.

Een lid verklaart zich om twee redenen gewonnen voor de invoering van de profielomschrijving.

In de eerste plaats verstrekt zij mogelijke kandidaten relevante informatie over de opdracht en verantwoordelijkheid die een bepaalde functie meebrengt.

Ten tweede geldt zij in het kader van de beoordeling als model waaraan kandidaten in hun beroepsuitoefening kunnen worden getoetst.

Spreker voelt veel voor de suggestie van de minister maar stelt dat het profiel zo moet worden opgesteld dat bij een examen kan worden geoordeeld in welke mate de kandidaten eraan voldoen.

Het Vast Wervingssecretariaat zou hierover kunnen worden geraadpleegd.

De minister deelt mee dat het Vast Wervingssecretariaat thans reeds vergelijkende examens organiseert op grond van profielomschrijvingen die echter zeer vaag zijn.

In het kader van de herwaardering van het ambt van griffier zou bijvoorbeeld een examen van systeembeheerder kunnen worden uitgeschreven, waarbij vooraf het vereiste kennisniveau zou worden bepaald, alsook andere voorwaarden waaraan de kandidaten dienen te voldoen.

18. Opteert men voor de titel «kabinetssecretaris» of «persoonlijk secretaris» voor de secretaris die aan een korpschef wordt toegevoegd?

De minister wijst erop dat verschillende bepalingen in het Gerechtelijk Wetboek de korpschef de mogelijkheid bieden een secretaris te kiezen uit de griffiers of het griffiepersoneel (*cf.* de artikelen 162, 165 en 168 van het Gerechtelijk Wetboek).

Krachtens het voorstel van de heer Vandenberghe c.s. zouden deze secretarissen de titel van kabinetssecretaris voeren, hoewel het eigenlijk om persoonlijke secretarissen gaat.

Verscheidene vakorganisaties geven trouwens de voorkeur aan deze laatste benaming.

De minister preciseert dat, wanneer de korpschef op emeritaat gaat en zijn opvolger een andere secreta-

seur choisirait un autre secrétaire, le secrétaire de l'ancien chef de corps reprend son ancienne fonction de greffier ou de membre du personnel du greffe.

Une majorité des commissaires préfèrent toutefois le terme «secrétaire de cabinet», parce que le secrétaire assiste le (premier) président dans l'exercice de ses fonctions, sans pour autant être son secrétaire particulier.

19. Faut-il compléter les articles 89 et 107 (constitution de chambres temporaires) en prévoyant que le ministère public et le greffier en chef doivent donner un avis?

Contrairement à ce que fait la proposition de loi de M. Vandeurzen et consorts déposée à la Chambre (doc. Chambre, 1995-1996, nº 491-1), la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts ne prévoit rien en la matière.

Un membre aimerait savoir si des problèmes se sont déjà posés dans la pratique en raison de la décision du (premier) président d'un tribunal ou d'une cour de constituer des chambres temporaires sans que le parquet et le greffe aient donné leur assentiment. Ou bien la *ratio legis* consiste-t-elle à ce que le parquet et le greffe soient mieux informés du volume de travail qui découle de la constitution de chambres temporaires?

Selon le ministre, l'expérience a montré que l'on ne constitue pas de chambres temporaires pour certaines matières, bien que le ministère public le demande.

Il va sans dire qu'un avis du parquet ne changera que peu de chose en la matière.

Il faudrait par contre informer au préalable le greffier en chef de la décision de constituer des chambres temporaires, de sorte qu'il puisse formuler des remarques dans son avis concernant l'évolution éventuelle du volume de travail.

Un des auteurs de la proposition estime que, par analogie avec l'article 107 du Code judiciaire, l'article 89 de celui-ci devrait également imposer au président l'obligation de demander l'avis du ministère public avant de constituer des chambres temporaires.

Il estime cependant moins opportun de demander l'avis du greffier en chef.

Puisque le ministère public est chargé de la surveillance disciplinaire du personnel des greffes, il appartiendra, selon le cas, au procureur général ou au procureur du Roi d'évaluer quelles seront les conséquences de la constitution de chambres temporaires sur les travaux du greffe.

ris kiest, de vroegere secretaris zijn oude functie als griffier of als personeelslid van de griffie weer opneemt.

Een meerderheid binnen de commissie geeft toch de voorkeur aan de term kabinetssecretaris, omdat de secretaris de (eerste) voorzitter bijstaat in de uitoefening van zijn ambt, zonder dat hij daarbij als zijn privé-secretaris (secrétaire particulier) optreedt.

19. Dienen de artikelen 89 en 107 van het Gerechtelijk Wetboek (oprichting van tijdelijke kamers) te worden aangevuld met een verplicht advies van het openbaar ministerie en de hoofdgriffier?

In tegenstelling tot het wetsvoorstel dat de heer Vandeurzen c.s. in de Kamer heeft ingediend (Gedr. St., Kamer, 1995-1996, nr. 491-1), bepaalt het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s. hieromtrent niets.

Een lid wenst te weten of er in de praktijk reeds problemen zijn gerezen doordat de (eerste) voorzitter van een rechtbank of een hof tijdelijke kamers heeft samengesteld zonder dat het parket en de griffie het daarmee eens waren. Of is de *ratio legis* het parket en de griffie betere informatie te verschaffen over de werklast die de oprichting van tijdelijke kamers meebrengt?

Volgens de minister heeft de ervaring uitgewezen dat voor bepaalde materies geen tijdelijke kamers worden samengesteld hoewel het openbaar ministerie vragende partij is.

Het spreekt vanzelf dat een advies van het parket hieraan weinig zal veranderen.

Daartegenover staat dat de beslissing tot oprichting van tijdelijke kamers vooraf aan de hoofdgriffier zou moeten worden meegedeeld zodat deze laatste in zijn advies opmerkingen kan formuleren over de mogelijke evolutie van de werklast.

Een van de indieners is van oordeel dat naar analogie van artikel 107 van het Gerechtelijk Wetboek, ook artikel 89 de voorzitter de verplichting moet opleggen het advies van het openbaar ministerie in te winnen als voorwaarde voor de oprichting van tijdelijke kamers.

Hij acht het echter minder opportuun het advies van de hoofdgriffier in te winnen.

Aangezien het openbaar ministerie disciplinair toezicht uitoefent op het griffiepersoneel, zal, naar gelang van het geval, de procureur-generaal of de procureur des Konings moeten evalueren welke gevolgen de oprichting van tijdelijke kamers heeft op de werkzaamheden van de griffie.

L'auteur de l'autre proposition se rallie aux propos du préopinant en ce qui concerne le ministère public. Il souhaite toutefois encore réfléchir à la proposition de solliciter également l'avis du greffier en chef.

20. Quelles sont les tâches du greffier?

Le ministre déclare que les organisations professionnelles représentatives ont exprimé le souhait de compléter comme suit les tâches du greffier énumérées dans la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts *(cf.* l'art. 18):

— il tient la comptabilité;

— il élabore les dossiers de la procédure et assiste le juge dans la préparation de ses tâches.

L'intervenant estime que, dans le cadre de la revalorisation de la fonction de greffier, il convient de décrire les tâches de celui-ci de façon à ce qu'il n'y ait pas de doute quant à sa responsabilité en ce qui concerne les tâches qui lui ont été assignées. Cela signifie que le magistrat-chef de service, qui se trouve déchargé d'un certain nombre de tâches, ne peut plus s'ingérer à sa guise dans des tâches pour lesquelles le greffier est le responsable final.

Il ne faut pas oublier que de nombreuses tâches qui relèvent de la compétence des magistrats et des procureurs sont actuellement transférées respectivement aux greffiers et aux secrétaires.

Grâce aux dispositions proposées visant à compléter l'article 173 du Code judiciaire, la loi énumérerait toutes les tâches que les greffiers exercent actuellement.

En ce qui concerne les dispositions complémentaires proposées par les organisations professionnelles, l'un des auteurs de la proposition aimerait savoir à qui ces tâches sont actuellement attribuées.

Le ministre donne les précisions suivantes:

1. La tenue de la comptabilité est une tâche qui est actuellement confiée au greffier en chef. Cela signifie qu'il est responsable des sommes déposées. Il n'a toutefois pas voix au chapitre en ce qui concerne le budget modeste alloué au président et pouvant servir à la réalisation de petits travaux.

Un membre souligne qu'il convient de préciser les compétences du greffier en matière de comptabilité, afin d'éviter qu'il n'entre en conflit avec le président au sujet de la gestion des moyens de fonctionnement dont dispose ce dernier. C'est pourquoi il propose de prévoir que le greffier tient la comptabilité du greffe.

De indiener van het andere voorstel sluit zich aan bij de opmerking van de vorige spreker wat het openbaar ministerie betreft. Hij wenst zich echter nog te beraden over het voorstel om ook het advies van de hoofdgriffier in te winnen.

20. Wat zijn de taken van de griffier?

De minister verklaart dat de representatieve vakorganisaties de wens hebben uitgedrukt de in het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s. opgesomde taken van de griffier als volgt aan te vullen (*cf.* art. 18):

— hij voert de boekhouding;

— hij stelt de dossiers van de rechtspleging in staat en assisteert de rechter bij de voorbereiding van zijn taken.

Spreker is van oordeel dat de taken van de griffier in het kader van de herwaardering van zijn ambt zo dienen te worden omschreven dat er geen twijfel kan bestaan over zijn verantwoordelijkheid voor de hem toegewezen taken. Dit betekent dat de magistraatkorpschef die van een aantal taken wordt ontlast, zich niet meer naar eigen goeddunken mag bemoeien met taken waarvoor de griffier de eindverantwoordelijkheid draagt.

Men mag niet vergeten dat thans heel wat taken die aan de magistraten en de procureurs toekomen, respectievelijk naar de griffiers en de secretarissen worden doorgeschoven.

Met de voorgestelde aanvulling van artikel 173 van het Gerechtelijk Wetboek zouden alle taken die de griffiers thans uitoefenen, in de wet worden opgesomd.

Met betrekking tot de door de vakorganisaties voorgestelde aanvulling wenst een van de indieners te weten aan wie deze taken thans zijn toegewezen.

De minister geeft de volgende toelichting:

1. Het voeren van de boekhouding is thans aan de hoofdgriffier opgedragen. Dit betekent dat hij verantwoordelijk is voor de neergelegde sommen. Hij heeft echter geen zeggenschap over het bescheiden budget dat aan de voorzitter is toegekend met het oog op het uitvoeren van kleine werken.

Een lid wijst erop dat de bevoegdheid van de griffier inzake de boekhouding gepreciseerd moet worden om conflicten met de voorzitter te voorkomen over het beheer van de werkingsmiddelen van deze laatste. Hij stelt daarom voor te bepalen dat de griffier de boekhouding van de griffie voert.

Le ministre déclare que tel est bien le but. Il souligne qu'il existe trois circuits financiers au sein du tribunal:

a) les droits de greffe (p. ex.:le droit de mise au rôle, ...) soumis au contrôle du Ministère des Finances;

b) les frais de greffe et de secrétariat: ceux-ci concernent les moyens que le Ministère de la Justice verse au greffier et au secrétaire du parquet afin de couvrir les frais liés à l'organisation du greffe et du secrétariat du parquet. Le greffier et le secrétaire du parquet sont responsables de la gestion de ce budget. Ils sont de ce fait comptables et soumis au contrôle de la Cour des comptes;

c) les fonds qui sont à la disposition du président pour organiser le tribunal. Le président ne dispose pas directement de ces fonds. Il peut passer commande de biens et de services et transmettre les factures au département, lequel paie directement les fournisseurs.

Afin d'éviter le risque que les greffiers et les présidents des tribunaux n'entrent en conflit, il serait souhaitable de prévoir que le greffier tient la comptabilité uniquement en ce qui concerne les droits de greffe et les frais de greffe et de secrétariat, mais non pas en ce qui concerne les moyens de fonctionnement du président.

La commission est d'accord sur ce point.

2. La mise en état des dossiers de la procédure relève de la compétence du juge, mais en réalité ce sont les greffiers qui s'en occupent.

Par la mise en état des dossiers de la procédure, l'on entend la réception des pièces, l'accusé de réception et l'envoi des pièces. C'est la confirmation de la pratique (*cf.* le greffier des rôles).

Cependant, ce qui est nouveau, c'est l'assitance au juge. Avec cette tâche, le greffier devient tout doucement un référendaire.

La commission partage ce point de vue.

21. Quel est le rapport d'autorité entre le procureur et le secrétaire en chef?

En vertu de l'article 182 du Code judiciaire, le secrétaire du parquet est sous la direction et l'autorité du chef de corps du ministère public.

La proposition de loi de M. Vanderberghe et consorts parle uniquement de «sous l'autorité» (art. 22).

Les organisations professionnelles représentatives proposent de remplacer les termes «sous l'autorité»

De minister verklaart dat dit de bedoeling is. Hij stipt aan dat er binnen de rechtbank drie financiële circuits bestaan:

a) de griffierechten (bijvoorbeeld: het rolrecht,...) waarop het ministerie van Financiën controle uitoefent;

b) de griffie- en secretariaatskosten: dit zijn de middelen die door het ministerie van Justitie aan de griffier en de secretaris van het parket worden overgemaakt om de kosten te dekken die aan de organisatie van de griffie en het parketsecretariaat verbonden zijn. De griffier en de secretaris van het parket staan in voor het beheer van dit budget. Zij zijn derhalve rekenplichtig en onderworpen aan de controle van het Rekenhof;

c) fondsen die ter beschikking staan van de voorzitter met het oog op de organisatie van de rechtbank. De voorzitter beschikt niet direct over deze middelen. Hij kan dus bestellingen van goederen en diensten plaatsen en de rekeningen doorsturen naar het departement dat de leveranciers rechtstreeks betaalt.

Teneinde het risico op conflicten tussen de griffiers en de voorzitters van de rechtbanken te voorkomen, zou het wenselijk zijn te bepalen dat de griffier uitsluitend de boekhouding voert met betrekking tot de griffierechten en de griffie- en secretariaatskosten, maar niet betreffende de werkingsmiddelen van de voorzitter.

De commissie stemt hiermee in.

2) Het in staat stellen van de dossiers van de rechtspleging behoort tot de bevoegdheid van de rechter, maar de feiten tonen aan dat de griffiers hiervoor instaan.

Wordt bedoeld met het in staat stellen van de dossiers van de rechtspleging, het in ontvangst nemen van stukken, de ontvangstmelding en het verzenden van stukken. Dit is de bevestiging van de praktijk (*cf.* de griffier van de rollen).

Wat wel nieuw is, is de bijstand aan de rechter. Met deze taak evolueert de griffier stilaan in de richting van het ambt van referendaris.

De commissie sluit zich hierbij aan.

21. Wat is de gezagsverhouding tussen de procureur en de hoofdsecretaris?

Krachtens artikel 182 van het Gerechtelijk Wetboek staat de secretaris van het parket onder de leiding en het gezag van de korpschef van het openbaar ministerie.

In het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s. is er enkel nog sprake van een gezagsverhouding (art. 22).

De representatieve vakorganisaties stellen voor de term «gezag» te vervangen door het begrip

par les termes «sous la surveillance». L'on instaurerait de cette façon la même relation hiérarchique entre le secrétaire du parquet et le procureur que celle qui existe entre le greffier et le président du tribunal.

L'on peut se demander si le greffier et le secrétaire du parquet jouent le même rôle.

Le secrétaire du parquet doit-il, comme le greffier en chef, veiller à l'authenticité des pièces communiquées à la justice?

Le ministre déclare que la magistrature a insisté pour être déchargée d'un certain nombre de tâches administratives, de façon à pouvoir se consacrer complètement à sa mission juridictionnelle.

Les secrétaires du parquet deviendraient alors compétents pour les tâches administratives. Ils estiment cependant qu'ils doivent alors également porter la responsabilité finale en la matière. Cela signifie qu'ils doivent, comme les greffiers, disposer de l'autonomie nécessaire afin de pouvoir organiser les travaux dans leur service. Le parallélisme ne vaut donc pas en ce qui concerne la compétence du greffier pour l'authenticité des pièces (*cf.* l'art. 173 du Code judiciaire).

L'intervenant est partisant du transfert vers le secrétariat du parquet des compétences relatives à certaines tâches administratives.

La commission souhaite ne pas encore prendre position à ce sujet, mais demander l'avis de la Cour de cassation et du parquet général (voir l'annexe).

22. Les licenciés en droit doivent-ils, pour pouvoir être nommés greffiers-adjoint, avoir travaillé au moins un an à un grade au moins égal à celui d'employé? Introduit-on également pour les licenciés en droit une nomination provisoire d'un an, qui peut être suivie, après évaluation, d'une nomination définitive?

La commission répond par l'affirmative.

23. Introduit-on aux articles 264 et 274 la possibilité d'être nommé greffier en chef ou secrétaire en chef si l'on a été greffier adjoint ou secrétaire adjoint pendant dix ans au moins?

Aux termes de la proposition de MM. Vandenberghe et consorts, pour pouvoir être nommé greffier en chef ou secrétaire en chef, le candidat doit:

1) être âgé de trente-cinq ans accomplis;

2) être soit licencié en droit et avoir, pendant cinq ans au moins, exercé des fonctions au moins égales à celles d'employé au greffe ou au parquet, soit être porteur d'un certificat d'études moyennes du degré supérieur, ainsi que du certificat de candidat-greffier et, en outre, soit avoir exercé pendant cinq ans au moins les fonctions de greffier ou de secrétaire (*cf.* art. 31 et 41).

«toezicht». Op deze wijze zou er tussen de secretaris van het parket en de procureur dezelfde hiërarchische verhouding bestaan als tussen de griffier en de voorzitter van de rechtbank.

De vraag wordt gesteld of de griffier en de parketsecretaris wel dezelfde rol hebben.

Dient de parketsecretaris, zoals de hoofdgriffier, te waken over de authenticiteit van de stukken die aan het gerecht worden meegedeeld?

De minister verklaart dat de magistratuur erop heeft aangedrongen haar van een aantal administratieve taken te ontlasten, zodat zij zich ten volle aan haar rechtsprekende functie kan wijden.

De bevoegdheid voor deze taken zou dan worden doorgeschoven naar de parketsecretarissen. Deze laatsten zijn echter van oordeel dat ze hiervoor dan ook de eindverantwoordelijkheid moeten dragen. Dit betekent dat zij, zoals de griffiers, over de nodige autonomie moeten beschikken om de werkzaamheden van hun dienst te organiseren. Dit parallellisme strekt zich dus niet uit tot de bevoegdheid van de griffier inzake de authenticiteit van de stukken (*cf.* art. 173 van het Gerechtelijk Wetboek).

Spreker staat positief tegenover de vraag om de bevoegdheid voor een reeks administratieve taken door te schuiven naar het parketsecretariaat.

De commissie wenst hierover nog geen standpunt in te nemen, maar het advies in te winnen van het Hof van Cassatie en het parket-generaal (*cf.* bijlage).

22. Dienen de licentiaten in de rechten, vooraleer zij tot adjunct-griffier benoemd kunnen worden, ten minste één jaar gewerkt te hebben in een graad ten minste gelijk aan die van beambte? Wordt ook voor de licentiaten in de rechten een voorlopige aanstelling van één jaar ingevoerd, vooraleer, na evaluatie, een definitieve benoeming kan volgen?

De commissie antwoordt bevestigend.

23. Wordt de mogelijkheid ingevoegd in de artikelen 264 en 274 om benoemd te worden tot hoofdgriffier of hoofdsecretaris indien men ten minste tien jaar adjunct-griffier of adjunct-secretaris was?

Krachtens het voorstel van de heer Vandenberghe c.s. moet men om tot hoofdgriffier of hoofdsecretaris te worden benoemd:

1) volle vijfendertig jaar oud zijn;

2) hetzij licentiaat in de rechten zijn en ten minste vijf jaar een ambt, ten minste gelijk aan dat van beambte, bij de griffie of het parket hebben uitgeoefend, hetzij houder zijn van een getuigschrift van hoger middelbaar onderwijs (...), alsmede van het getuigschrift van kandidaat-griffier of kandidaat-secretaris en daarenboven ten minste vijf jaar het ambt van griffier of van secretaris hebben uitgeoefend (...) (*cf.* art. 31 en 41).

Les organisations syndicales représentatives estiment que les greffiers adjoints et les secrétaires adjoints qui ont dix ans d'expérience dans ces fonctions doivent également entrer en ligne de compte pour la nomination au poste de greffier en chef ou de secrétaire en chef.

La *ratio legis* sous-tendant la proposition est de permettre aux personnes qui, vu leur âge et leur évolution de carrière, n'ont pas été nommées à temps greffiers/secrétaires, mais qui ont une expérience d'au moins dix ans en tant que greffier adjoint ou secrétaire adjoint, de postuler la fonction de greffier en chef ou secrétaire en chef. L'on peut supposer que dans l'intervalle, ces personnes compteront vingt-cinq ans de carrière.

L'auteur de l'autre proposition peut se rallier à cette condition de nomination dans la mesure où elle sert de mesure transitoire dont l'effet expire à terme.

Pour l'avenir, il plaide néanmoins en faveur des conditions de nomination telles qu'elles sont formulées dans la proposition de loi de MM. Vandenberghe et consorts.

Le ministre répond que la disposition transitoire contenue à l'article 68 de la proposition de loi répond aux souhaits exprimés. Les conditions actuelles de nomination et de promotion restent en effet applicables à ceux qui sont en fonction lors de l'entrée en vigueur de la nouvelle loi.

Cependant, il faudra examiner de plus près si les conditions de nomination proposées n'entraînent pas un certain immobilisme, des candidats valables n'ayant plus que de faibles chances de promotion, dans les petits arrondissements surtout, à cause de leur âge et du déroulement de leur carrière.

Dans le cadre de la revalorisation des fonctions de greffier et de secrétaire, il faut veiller à ce que les intéressés puissent assumer des responsabilités pendant une période suffisamment longue.

L'intervenant précédent souligne que des problèmes peuvent également se poser dans les juridictions plus grandes. Il plaide pour que les candidats valables provenant de ces juridictions puissent également être nommés dans des juridictions plus petites où ils développeraient le greffe ou le secrétariat.

Le ministre répond qu'il souhaite réfléchir plus longuement à cette problématique.

24. Les conditions de nomination à la fonction de greffier en chef à la Cour de cassation applicables aux licenciés en droit sont-elles maintenues?

Le ministre fait savoir que le représentant du S.L.F.P. plaide expressément pour le maintien des conditions de nomination actuelles.

Plusieurs membres estiment qu'il faut tenter de parvenir à une réglementation uniforme tant en ce qui

De representatieve vakorganisaties zijn van oordeel dat ook de adjunct-griffiers en adjunct-secretarissen met tien jaar ervaring in die functies voor een benoeming tot hoofdgriffier of hoofdsecretaris in aanmerking moeten komen.

De *ratio legis* van dit voorstel is personen die, gelet op hun leeftijd en de evolutie van hun loopbaan, niet of niet tijdig tot griffier/secretaris werden benoemd, maar over een ervaring van ten minste tien jaar als adjunct-griffier of adjunct-secretaris beschikken, de gelegenheid te bieden toch naar het ambt van hoofdgriffier of hoofdsecretaris te solliciteren. Men mag aannemen dat deze personen inmiddels al een loopbaan van vijfentwintig jaar hebben.

De indiener van het andere voorstel kan zich met deze benoemingsvoorwaarde verzoenen in de mate ze als overgangsmaatregel geldt met uitdovende werking.

Naar de toekomst toe pleit hij echter voor de benoemingsvoorwaarden die in het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s. zijn gesteld.

De minister antwoordt dat de in artikel 68 van het wetsvoorstel vervatte overgangsbepaling aan deze bekommernis tegemoetkomt. De bestaande benoemings- en bevorderingsvoorwaarden blijven immers gelden voor zij die bij de inwerkingtreding van de nieuwe wet in functie zijn.

Er zal evenwel nader moeten worden onderzocht of de voorgestelde benoemingsvoorwaarden al dan niet tot immobilisme zullen leiden omdat valabele kandidaten wegens hun leeftijd en het verloop van hun carrière voornamelijk in de kleinere rechtbanken nog weinig kans op promotie maken.

In het kader van de herwaardering van de ambten van griffier en secretaris moet erover worden gewaakt dat de betrokkenen gedurende een voldoende lange periode verantwoordelijkheid kunnen dragen.

De vorige spreker stipt aan dat er zich ook in de grotere rechtbanken problemen kunnen voordoen. Hij pleit ervoor dat valabele kandidaten uit deze rechtbanken ook in de kleinere zouden kunnen worden benoemd om er de griffie of het secretariaat uit te bouwen.

De minister antwoordt dat hij zich over deze problematiek nog wenst te beraden.

24. Blijven de huidige benoemingsvoorwaarden voor het ambt van hoofdgriffier van het Hof van Cassatie voor de licentiaten in de rechten behouden?

De minister deelt mee dat de afgevaardigde van het V.S.O.A. voor het behoud van de huidige benoemingsvoorwaarden pleit.

Verschillende leden zijn van oordeel dat zowel inzake benoemingsvoorwaarden als inzake wedde

concerne les conditions de nomination que les rémunérations pour les greffiers de la Cour de cassation, du Conseil d'État et de la Cour d'arbitrage.

En ce qui concerne la proposition d'augmenter les rémunérations du greffier en chef à la Cour de cassation, le ministre affirme qu'il faut respecter les dispositions légales concernant la modération salariale. Il n'est donc pas possible d'accepter cette proposition.

La commission conclut qu'elle n'a aucune objection au maintien des conditions de nomination actuelles pour les licenciés en droit.

25. Dispense d'examen pour les gradués en pratique juridique (*cf.* l'art. 56 de la proposition de loi de MM. Vandeurzen et consorts)?

Actuellement, dans les deux parties du pays, un petit nombre de personnes sont titulaires d'un graduat en pratique juridique.

Cette branche prépare à une fonction de collaborateurs de la Justice.

Vu l'état des discussions, il ne saurait néanmoins être question, comme le proposent MM. Vandeurzen et consorts, de dispenser ces gradués du concours.

Dans la mesure où ces études offrent une bonne formation, le concours ne devrait d'ailleurs pas leur poser de problème.

L'un des auteurs estime que l'on ne peut octroyer de privilèges aux titulaires de ce diplôme parce que le programme des études et le diplôme ne sont pas approuvés ni reconnus par les pouvoirs publics. En outre, aucun subside n'est accordé. Néanmoins, ces deux éléments n'impliquent aucun jugement de valeur sur l'école qui a été créée à l'initiative des associations professionnelles de greffiers et d'huissiers. Tant que ce type d'enseignement n'a pas été reconnu officiellement, le graduat ne peut être considéré autrement que comme une préparation au concours.

La commission se range à cet avis.

26. Article 51 (adaptation de l'article 287 du Code judiciaire): délai de sollicitation de 30 jours au lieu de 2 mois.

Le délai dans lequel l'on peut se porter candidat à une fonction d'employé et de rédacteur est fixé par arrêté royal à un mois.

Pour la nomination au poste de greffier ou de secrétaire, les candidats disposent d'un délai de deux mois, conformément à l'article 287 du Code judiciaire.

Le ministre propose de réduire ce délai à un mois.

La commission marque son accord, à la condition que le même délai soit applicable aux nominations dans la magistrature.

naar een eenvormige regeling moet worden gestreefd voor de griffiers van het Hof van Cassatie, de Raad van State en het Arbitragehof.

Wat het wetsvoorstel betreft om de wedde van de hoofdgriffier van het Hof van Cassatie op te trekken, stelt de minister dat de bepalingen van de wet op de loonmatiging in acht moeten worden genomen. Bijgevolg kan hier niet op worden ingegaan.

De commissie concludeert dat ze geen bezwaren heeft tegen het behoud van de huidige benoemingsvoorwaarden voor de licentiaten in de rechten.

25. Vrijstelling van examens voor gegradueerden in de rechtspraktijk (*cf.* art. 56 van het wetsvoorstel van de heer Vandeurzen c.s.)?

Momenteel zijn er een beperkt aantal personen in de twee landsgedeelten die houder zijn van het graduaat in de rechtspraktijk.

Deze studierichting vormt een voorbereiding op het ambt van medewerker van het gerecht.

Gelet op de stand van de discussie kan er echter geen sprake van zijn deze gegradueerden vrij te stellen van het vergelijkend examen, zoals de heer Vandeurzen c.s. voorstelt.

In de mate deze studie een gedegen opleiding biedt, zou het examen voor deze personen trouwens geen probleem mogen opleveren.

Een van de indieners is van oordeel dat aan de houders van dit getuigschrift geen voorrecht kan worden verleend omdat het studieprogramma en het diploma niet door de overheid zijn goedgekeurd resp. erkend. Tevens worden er geen subsidies toegekend. Een en ander impliceert evenwel geen waardeoordeel over de school die op initiatief van de beroepsverenigingen van de griffiers en de gerechtsdeurwaarders is opgericht. Zolang dit onderwijstype niet officieel is erkend, kan het graduaat niet anders worden beschouwd dan als een voorbereiding op het vergelijkend examen.

De commissie sluit zich bij deze opvatting aan.

26. Artikel 51 (aanpassing van artikel 287 van het Gerechtelijk Wetboek): sollicitatietermijn van 30 dagen in plaats van 2 maanden.

De termijn om zich kandidaat te stellen voor de betrekking van beambte en opsteller is bij koninklijk besluit op één maand bepaald.

Voor de benoeming tot griffier of secretaris beschikken de kandidaten overeenkomstig artikel 287 van het Gerechtelijk Wetboek over een termijn van twee maanden.

De minister stelt voor deze termijn tot één maand te herleiden.

De commissie stemt hiermee in, op voorwaarde dat dezelfde termijn zou gelden voor de benoemingen in de magistratuur.

Le ministre approuve cette condition.

27. Faut-il classer la fonction de secrétaire du parquet parmi les fonctions judiciaires?

La commission n'y voit pas d'objection.

28. Pour quel type de disposition transitoire opte-t-on? Les membres du personnel en service actuellement continuent-ils à entrer en ligne de compte pour une promotion ou une nomination sur la base de la réglementation actuelle au cas où celle-ci leur est plus favorable?

La commission décide de développer d'abord la nouvelle réglementation avant d'aborder les dispositions transitoires et, en particulier, la question de savoir comment concilier les droits acquis et les nouvelles dispositions en matière de nomination et de promotion.

*
* *

8. DISCUSSION DES ARTICLES

A. Options de base

Le ministre souligne que dans le cadre de la réforme projetée, il convient de tenir compte des options de base énumérées ci-après.

Elles font suite aux réponses que la commission a données au formulaire qui lui avait été soumis, ainsi qu'aux observations de la Cour de cassation et à la concertation, tant au sein du Gouvernement qu'avec des représentants du pouvoir judiciaire.

Ces options constituent en fait une justification générale des amendements qui seront déposés tant par le Gouvernement que par les commissaires.

1. Parquet

Seuls les magistrats du ministère public sont membres du parquet. Les secrétaires n'en font pas partie. Leur revalorisation est toutefois si avantageuse que dans la hiérarchie des cours et tribunaux, ainsi que dans celle des parquets, ils se situeront au niveau des membres du ministère public. Cela signifie que les articles 310 à 315 du Code judiciaire concernant le rang et la préséance devront être adaptées à la nouvelle position des secrétaires en chef, secrétaires et secrétaires adjoints. Une autre conséquence en est que lorsque l'on souhaitera obtenir une assimilation relative des membres du secrétariat avec les greffiers, un certain nombre de matières, telles que le statut des secrétaires, ne devront plus être réglées par arrêté royal, mais devront l'être dans le Code judiciaire.

De minister gaat hiermee akkoord.

27. Indeling van de parketsecretarissen bij de gerechtelijke ambten?

De commissie heeft hiertegen geen bezwaar.

28. Voor welk type overgangsbepaling wordt geopteerd? Blijven de heden in dienst zijnde personeelsleden in aanmerking komen voor een bevordering of een benoeming op basis van de huidige reglementering in de gevallen waar deze voor hen gunstiger is?

De commissie beslist eerst de nieuwe regeling uit te werken alvorens de overgangsmaatregelen te onderzoeken en inzonderheid de vraag hoe verkregen rechten met de nieuwe bepalingen inzake benoeming en bevordering kunnen worden verzoend.

*
* *

8. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

A. Basisopties

De minister beklemtoont dat bij de geplande hervorming de hierna opgesomde basisopties in acht moeten worden genomen.

Zij zijn het resultaat van de antwoorden die de commissie heeft geformuleerd op de haar voorgelegde vragenlijst, alsook van de opmerkingen van het Hof van Cassatie en het overleg zowel binnen de Regering als met vertegenwoordigers van de rechterlijke macht.

Deze opties vormen eigenlijk een algemene verantwoording voor de amendementen die zowel door de Regering als de commissieleden zullen worden ingediend.

1. Parket

Enkel de magistraten van het openbaar ministerie vormen de leden van het parket. De secretarissen maken daar geen deel van uit. Hun upgrading gaat wel zo ver dat zij in de rangorde van de hoven en rechtbanken, alsook in die van de parketten naast de leden van het openbaar ministerie zullen plaatsnemen. Dit betekent dat de artikelen 310 tot en met 315 van het Gerechtelijk Wetboek inzake rangorde en voorrang aan de nieuwe positie van de hoofdsecretarissen, secretarissen en adjunct-secretarissen zullen moeten worden aangepast. Een ander gevolg is dat, wanneer men de relatieve gelijkstelling van de leden van het secretariaat met de griffiers wenst te bekomen, een aantal aangelegenheden, zoals het statuut van de secretarissen, niet langer bij koninklijk besluit maar in het Gerechtelijk Wetboek moeten worden geregeld.

2. Intégration des conseillers en médiation et des assistants de médiation

La notion de médiation pénale a été introduite dans le Code d'instruction criminelle par la loi du 10 février 1994 (*cf.* article 216*ter* du Code d'instruction criminelle). Le Code judiciaire ne dit rien à ce sujet. Compte tenu du caractère urgent du projet de loi relatif à la médiation pénale, les mesures d'exécution en matière de procédure ont été fixées par l'arrêté royal du 24 octobre 1994. Le statut du conseiller en médiation et de l'assistant de médiation a été réglé par les arrêtés royaux des 17 novembre et 7 décembre 1994. En fait, il devrait figurer dans le Code judiciaire.

On va donc remédier à cette lacune. Les conseillers en médiation et les assistants de médiation ne font pas partie de la magistrature, mais ils se trouvent sous la surveillance et la direction respectivement du procureur général et du procureur du Roi. Ils prêtent serment entre les mains de ces magistrats. En tant que tels, ils ne font pas directement partie du secrétariat, parce qu'ils sont placés sous la surveillance et la direction de magistrats.

3. Greffiers

Les membres du greffe sont les greffiers, à savoir les greffiers en chef, les greffiers et les greffiers adjoints. Les greffiers font partie de l'ordre judiciaire.

Les membres du personnel du greffe ne sont pas membres du greffe, mais membres du personnel administratif : rédacteurs et employés.

4. Revalorisation des secrétaires — le secrétariat

La distinction susvisée entre les membres du greffe et le personnel du greffe est également faite entre les membres du secrétariat, à savoir les secrétaires, et le personnel du secrétariat, c'est-à-dire les traducteurs, les rédacteurs, les employés et ceux qui peuvent être engagés dans les grades de qualification particulière en application de l'article 185, premier alinéa, du Code judiciaire : les assistants sociaux, les bibliothécaires, les gestionnaires de bâtiment, les ingénieurs industriels, etc.

La symétrie sur ce plan entre les greffiers et les secrétaires est imparfaite sur un point. Contrairement aux greffiers, les membres du secrétariat ne font pas partie de l'ordre judiciaire. Ils sont toutefois inscrits sur la liste de rang.

Il sera proposé, en concertation avec les procureurs généraux, qu'ils soient placés sous la direction et la surveillance du procureur.

5. Examens

Deux types d'examens sont institués.

2. Integratie van de bemiddelingsadviseurs en -assistenten

De notie bemiddeling in strafzaken werd in het Wetboek van Strafvordering ingevoerd door de wet van 10 februari 1994 (*cf.* artikel 216*ter* van het Wetboek van Strafvordering). Het Gerechtelijk Wetboek bepaalt hieromtrent niets. Gelet op het spoedeisend karakter van het wetsontwerp inzake de strafbemiddeling werden de uitvoeringsmaatregelen inzake de procedure vastgesteld in het koninklijk besluit van 24 oktober 1994. Het statuut van de bemiddelingsadviseur en de bemiddelingsassistent werd geregeld in de koninklijke besluiten van 17 november en 7 december 1994. Eigenlijk behoort dit in het Gerechtelijk Wetboek te worden bepaald.

Deze lacune zal thans worden verholpen. De bemiddelingsadviseurs en -assistenten maken geen deel uit van de magistratuur, maar staan onder leiding en toezicht van respectievelijk de procureur-generaal en de procureur des Konings. Zij leggen de eed af in handen van deze magistraten. Ze maken als zodanig geen rechtstreeks deel uit van het secretariaat omdat ze onder leiding en toezicht van de korpschef van het parket staan.

3. Griffiers

De leden van de griffie zijn de griffiers, te weten de hoofdgriffiers, griffiers en adjunct-griffiers. De griffiers maken deel uit van de rechterlijke orde.

De personeelsleden van de griffie zijn geen leden van de griffie, maar leden van het administratief personeel : opstellers en beambten.

4. Herwaardering van de secretarissen — het secretariaat

Het bovenvermelde onderscheid tussen de leden van de griffie en het personeel van de griffie geldt eveneens tussen de leden van het secretariaat, te weten de secretarissen, en het personeel van het secretariaat, zijnde de vertalers, opstellers, beambten en zij die in de bijzondere graden kunnen worden aangeworven met toepassing van artikel 185, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek : maatschappelijk assistenten, bibliothecarissen, gebouwenbeheerders, industriële ingenieurs, enz.

De symmetrie op dit vlak tussen de griffiers en de secretarissen wordt op één punt niet doorgetrokken. De leden van het secretariaat maken in tegenstelling tot de griffiers geen deel uit van de rechterlijke orde. Ze worden wel in de rangorde vermeld.

In overleg met de procureurs-generaal zal worden voorgesteld dat ze onder leiding en toezicht staan van de procureur.

5. Examens

Er worden twee soorten examens ingesteld.

Premièrement, les concours pour tous les grades de recrutement du personnel des greffes et parquets, pour les assistants de médiation et les attachés de la Cour de cassation. Le Code judiciaire fixe la durée de validité du procès-verbal de ces concours à trois ans, avec une possibilité de deux prolongations d'un an chacune.

Deuxièmement, les examens de promotion aux fonctions de rédacteur aux greffes et aux parquets et de conseiller en médiation, avec une nuance: les criminologues ont directement accès à ce dernier examen.

Outre ces deux types d'examen, on prévoit également dans le Code judiciaire une réglementation de l'organisation de tests de sélection en vue de l'engagement de personnel sur une base contractuelle.

Les concours sont organisés par le ministre de la Justice, qui peut faire appel au Secrétariat permanent de recrutement. Cette collaboration doit être réglée par arrêté royal.

Les tests de sélection sont organisés par le ministre de la Justice ou par un autre service de l'État.

6. Procédure d'avis

Il faudrait prévoir à l'article 287*bis* proposé du Code judiciaire une même procédure d'avis pour la nomination des membres du greffe et du secrétariat, du personnel des greffes et des secrétariats et des conseillers en médiation et assistants de médiation. Cette procédure uniforme est préférable à une approche fragmentaire qui reviendrait à inscrire à différents articles du Code judiciaire la procédure d'avis pour chaque fonction séparément.

Le gestionnaire de dossiers central est la figure essentielle de cette procédure, qui prévoit qu'un avis doit être fourni au ministre de la Justice en vue de la nomination ou de la promotion.

Qui intervient en tant que gestionnaire de dossiers central?

— le procureur général et le procureur du Roi respectivement pour le conseiller en médiation et l'assistant de médiation;

— le procureur du Roi ou l'auditeur du Roi pour le secrétaire en chef;

— le magistrat chef de corps pour le greffier en chef;

— le greffier en chef pour les membres du greffe et le personnel du greffe;

— le secrétaire en chef pour les membres du secrétariat et pour le personnel du secrétariat.

En vue d'accélérer la procédure, les avis sont transmis au ministre non par la voie hiérarchique, mais

In de eerste plaats zijn er de vergelijkende examens voor alle aanwervingsgraden van het personeel van de griffies en de parketten, voor de bemiddelingsassistenten en de attachés van het Hof van Cassatie. De geldingsduur van het proces-verbaal van deze examens wordt in het Gerechtelijk Wetboek op 3 jaar vastgesteld met de mogelijkheid van twee verlengingen van elk 1 jaar.

Ten tweede zijn er de bevorderingsexamens voor de functies van opsteller bij de griffies en de parketten en bemiddelingsadviseur, met deze nuance dat criminologen rechtstreeks toegang hebben tot dit laatste examen.

Naast deze twee soorten examens wordt in het Gerechtelijk Wetboek ook een regeling ingeschreven voor de organisatie van selectietests met het oog op de indienstneming van personeel op grond van een arbeidsovereenkomst.

De vergelijkende examens worden georganiseerd door de minister van Justitie die een beroep kan doen op het Vast Wervingssecretariaat. Deze samenwerking moet bij koninklijk besluit worden geregeld.

De selectietests worden georganiseerd door de minister van Justitie of een andere staatsinstelling.

6. Adviesprocedure

In het voorgestelde artikel 287*bis* van het Gerechtelijk Wetboek zou moeten worden bepaald dat voor de benoeming van de leden van de griffie en het secretariaat, het personeel van de griffies en de secretariaten en de bemiddelingsadviseurs en -assistenten een zelfde adviesprocedure geldt. Deze uniforme werkwijze verdient de voorkeur op een fragmentaire benadering waarbij voor elk ambt afzonderlijk de adviesprocedure in verschillende artikelen van het Gerechtelijk Wetboek zou worden ingeschreven.

De centrale dossierbeheerder is de kernfiguur in deze procedure waarbij met het oog op de benoeming of de bevordering een advies aan de minister van Justitie moet worden verstrekt.

Wie treedt op als centrale dossierbeheerder?

— de procureur-generaal en de procureur des Konings voor respectievelijk de bemiddelingsadviseur en de bemiddelingsassistent;

— de procureur des Konings of de arbeidsauditeur voor de hoofdsecretaris;

— de magistraat-korpschef voor de hoofdgriffier;

— de hoofdgriffier voor de leden van de griffie en het griffiepersoneel;

— de hoofdsecretaris voor de leden van het secretariaat en het secretariaatspersoneel.

Met het oog op een bespoediging van de procedure worden de adviezen niet via hiërarchische weg, maar

directement par le gestionnaire de dossiers. Dans certains cas définis par la loi, le gestionnaire de dossiers doit, à son tour, demander l'avis d'autres collaborateurs de la Justice (par exemple le greffier en chef qui demande l'avis de son magistrat chef de corps) et le transmettre également au ministre.

Un certain nombre de délais ont été fixés en vue de respecter les droits de la défense. En outre, les avis sont communiqués aux intéressés. Une procédure de recours est prévue.

Il faut remarquer que l'avis doit être demandé sur tous les candidats qui satisfont aux conditions de nomination, et ce, qu'ils aient été présentés ou non.

7. Évaluation

Par analogie avec la procédure d'avis, on opte également pour une procédure uniforme d'évaluation.

Le scénario inscrit à l'article 287*ter* se base sur le système applicable aux fonctionnaires fédéraux. Le chef de service devra donc procéder à une évaluation tous les deux ans.

Par analogie avec la procédure d'avis, le chef de service est:

— le procureur général, le procureur du Roi et l'auditeur du travail pour le greffier en chef, le secrétaire en chef et les attachés. L'autorité disciplinaire compétente pour l'inspection du greffe est donc responsable de l'évaluation, bien qu'elle soit tenue de demander l'avis du magistrat chef de corps du siège. Cette procédure a été choisie pour que la procédure disciplinaire reste effective. On peut également, grâce à l'évaluation, donner des impulsions qui favoriseront le fonctionnement du greffe et du secrétariat, sans devoir recourir à des mesures disciplinaires;

— le procureur général et le procureur du Roi respectivement pour le conseiller en médiation et l'assistant de médiation;

— le greffier en chef pour les membres du greffe et les membres du personnel du greffe;

— le secrétaire en chef pour les membres des secrétariats et les membres du personnel de secrétariat.

Ici aussi, on applique le principe du gestionnaire de dossiers qui doit encore éventuellement recueillir d'autres informations prescrites par la loi avant de notifier son évaluation à l'intéressé (par exemple l'avis du magistrat chef de corps du siège concernant le greffier).

rechtstreeks door de dossierbeheerder aan de minister overgezonden. In bepaalde door de wet omschreven gevallen dient de dossierbeheerder op zijn beurt het advies van andere medewerkers van het gerecht in te winnen (bijvoorbeeld de hoofdgriffier die het advies inwint van zijn magistraat-korpschef) en mee over te zenden aan de minister.

Met het oog op de eerbiediging van de rechten van de verdediging zijn er een aantal termijnen vastgesteld. Bovendien worden de adviezen aan de betrokkenen meegedeeld. Er is in een beroepsprocedure voorzien.

Op te merken valt dat het advies moet worden ingewonnen over alle kandidaten die aan de benoemingsvoorwaarden voldoen en dit ongeacht of ze zijn voorgedragen of niet.

7. Beoordeling

Naar analogie van de adviesprocedure wordt voor de beoordeling eveneens voor een uniforme procedure gekozen.

Het stramien, neergelegd in artikel 287*ter*, is gebaseerd op het systeem dat geldt voor de federale ambtenaren. Het diensthoofd zal dus om de twee jaar een evaluatie moeten verrichten.

Het diensthoofd is naar analogie van de adviesprocedure:

— de procureur-generaal, de procureur des Konings en de arbeidsauditeur voor de hoofdgriffier, de hoofdsecretaris en de attachés. De disciplinaire overheid, die bevoegd is voor de inspectie van de griffie, staat dus in voor de beoordeling hoewel deze er wel toe verplicht is het advies van de magistraat-korpschef van de zetel in te winnen. Er werd voor deze procedure gekozen opdat de tuchtprocedure werkzaam zou blijven. Tevens kan men door de beoordeling impulsen geven die de werking van de griffie en het secretariaat bevorderen, zonder dat men zijn toevlucht moet nemen tot disciplinaire maatregelen;

— de procureur-generaal en de procureur des Konings voor respectievelijk de bemiddelingsadviseur en de bemiddelingsassistent;

— de hoofdgriffier voor de leden van de griffie en het griffiepersoneel;

— de hoofdsecretaris voor de leden van het secretariaat en het secretariaatspersoneel.

Ook hier geldt het principe van de dossierbeheerder, die eventueel nog andere wettelijk voorgeschreven inlichtingen moet opvragen alvorens zijn beoordeling aan de betrokkene te betekenen (bij voorbeeld het advies van de magistraat-korpschef van de zetel over de griffier).

En vue du respect des droits de la défense, on a également fixé un certain nombre de délais pour cette procédure. En outre, l'évaluation est notifiée à l'intéressé. Une procédure de recours est prévue.

La sanction qui frappe celui qui obtient une évaluation défavorable consiste à retarder la promotion.

8. Procédure de recours (art. 287*quater* proposé)

Les chambres de recours connaissent des recours introduits tant contre les avis émis dans le cadre de la procédure de nomination que contre les bulletins d'évaluation.

La chambre nationale connaît des recours introduits par les attachés de la Cour de cassation, les conseillers en médiation, les greffiers en chef et les secrétaires en chef.

La chambre de recours établie dans le ressort des cours d'appel connaît des recours introduits par les membres des greffes et des secrétariats (à l'exception des greffiers en chef et des secrétaires en chef), les assistants de médiation, le personnel des greffes et des secrétariats.

La chambre nationale est composée d'un magistrat du siège, de deux magistrats de parquet, de deux greffiers en chef, de deux secrétaires en chef, de deux conseillers en médiation et d'un attaché.

Les chambres régionales sont constituées d'un magistrat du siège, de deux magistrats de parquet, de deux greffiers, de deux secrétaires, d'un conseiller en médiation et d'un assistant de médiation.

Le Roi règle la composition de ces chambres de recours selon la cagétorie de personnel dont le requérant fait partie. Par exemple, lorsque le recours a été introduit par un greffier, la chambre de recours sera composée d'un magistrat du siège, de deux magistrats de parquet et de deux greffiers.

9. Nomination du greffier adjoint (art. 269*bis*) ou du secrétaire adjoint (art. 280)

Le fait qu'il sera également tenu compte, pour ces fonctions, de diplômes universitaires autres que celui de licencié en droit constitue une innovation. Les titulaires de ce dernier diplôme sont néanmoins exemptés de l'examen de candidat-greffier ou de candidat-secrétaire.

Ils ne peuvent être nommés qu'après avoir accompli les fonctions pendant un an, à moins qu'ils n'aient déjà acquis, dans un greffe ou un secrétariat du parquet, l'expérience ncéssaire dans la fonction.

Les non-universitaires doivent posséder une expérience de trois ans dans la fonction dans un greffe ou

Met het oog op de eerbiediging van de rechten van de verdediging zijn er ook voor deze procedure een aantal termijnen vastgesteld. Bovendien wordt de beoordeling aan de betrokkene meegedeeld. Er is in een beroepsprocedure voorzien.

De sanctie voor degene die een ongunstige beoordeling krijgt, bestaat in het opleggen van een vertraging in de bevordering.

8. Beroepsprocedure (het voorgestelde art. 287*quater*)

De beroepsraden nemen kennis van de beroepen ingesteld tegen zowel de adviezen uitgebracht in het kader van de benoemingsprocedure, als tegen de beoordelingsstaten.

De nationale raad behandelt de beroepen ingesteld door de attachés bij het Hof van Cassatie, de bemiddelingsadviseurs, de hoofdgriffiers en de hoofdsecretarissen.

De raden van beroep per ressort van de hoven van beroep behandelen de beroepen ingesteld door de leden van de griffies en de secretariaten (met uitzondering van de hoofdgriffiers en de hoofdsecretarissen), de bemiddelingsassistenten, het personeel van de griffies en de secretariaten.

De nationale raad bestaat uit een zetelmagistraat, twee parketmagistraten, twee hoofdgriffiers, twee hoofdsecretarissen, twee bemiddelingsadviseurs en een attaché.

De ressortraden bestaan uit een zetelmagistraat, twee parketmagistraten, twee griffiers, twee secretarissen, een bemiddelingsadviseur en een bemiddelingsassistent.

De Koning regelt de samenstelling van deze raden van beroep naar gelang van de personeelscategorie waartoe de verzoeker behoort. Bijvoorbeeld, wanneer het beroep is ingesteld door een griffier, zal de raad van beroep worden samengesteld uit een zetelmagistraat, twee parketmagistraten en twee griffiers.

9. Benoeming tot adjunct-griffier (art. 269*bis*) of tot adjunct-secretaris (art. 280)

Nieuw is dat voor deze ambten ook rekening zal worden gehouden met andere universitaire diploma's dan dat van licentiaat in de rechten. Houders van dit laatste diploma zijn wel vrijgesteld van het examen voor kandidaat-griffier of kandidaat-secretaris.

Ze kunnen slechts worden benoemd na één jaar ambtsvervulling, tenzij zij reeds de nodige ambtservaring hebben opgedaan in een griffie of een parketsecretariaat.

De niet-universitairen moeten drie jaar ambtservaring in een griffie of secretariaat hebben alvorens aan

un secrétariat avant de pouvoir participer à l'examen de candidat. Le fait qu'ils sont nommés après une période d'essai d'un an, sauf s'ils étaient déjà en service, est également fondamental.

Cette réglementation présente l'avantage de valoriser à la fois le diplôme universitaire et l'expérience professionnelle.

10. Égalité des candidatures (*cf.* l'art. 64 du texte adopté — art. 286*bis*)

Pour les vacances d'attaché à la Cour de cassation, d'assistant de médiation, de traducteur, d'employé, d'huissier et des grades de qualification particulière visés à l'article 185, premier alinéa, du Code judiciaire, les candidatures suivantes sont prises en considération à égalité:

— le lauréat le mieux classé du concours de recrutement en question;

— le contractuel qui, quoique moins bien classé au concours, se trouve sur place, exerce les fonctions depuis un an au moins et a reçu au moins la mention «très bien» dans son évaluation;

— le candidat par mutation;

— le candidat exempté de l'examen de recrutement, à savoir le titulaire du diplôme de licencié en droit.

Par disposition transitoire (art. 92):

— le lauréat d'un examen de brevet antérieur;

— le contractuel lauréat du prochain concours de recrutement organisé qui, quoique moins bien classé, est en fonction sur place avec une expérience d'au moins un an. Ce candidat ne doit pas encore avoir fait l'objet d'une évaluation.

11. Régime transitoire (art. 90 et suivants du texte adopté)

Les anciennes conditions de nomination restent applicables aux titulaires nommés à titre définitif (art. 91).

En ce qui concerne les contractuels qui ont réussi l'examen de brevet ou le concours, on peut renvoyer au point 10 (art. 92).

Les lauréats des examens de brevet organisés antérieurement pour le grade de rédacteur sont censés remplir les nouvelles conditions (art. 93).

Il en va de même des conseillers en médiation (art. 94).

Les lauréats des examens organisés antérieurement pour le grade de candidat-greffier ou de candidat-secrétaire sont censés remplir les nouvelles conditions de nomination. Ils peuvent être nommés après une période d'essai d'un an (art. 96).

het kandidaatsexamen te kunnen deelnemen. Fundamenteel is ook dat ze één jaar op proef worden benoemd, tenzij ze reeds in dienst waren.

Deze regeling biedt het voordeel dat zowel het universitair diploma als de beroepservaring worden gevaloriseerd.

10. Gelijkstelling van kandidaturen (*cf.* art. 64 van de aangenomen tekst — art. 286*bis*)

Voor de vacatures van attaché bij het Hof van Cassatie, bemiddelingsassistent, vertaler, beambte en bode, alsook in één van de bijzondere graden bedoeld in artikel 185, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek, worden de volgende kandidaturen op gelijkwaardige wijze in aanmerking genomen:

— de best gerangschikte van het desbetreffende vergelijkend wervingsexamen;

— de contractueel ter plaatse die minder gunstig is gerangschikt bij het vergelijkend examen, ten minste één jaar de functie vervult en ten minste een beoordeling «zeer goed» heeft gekregen;

— de kandidaat door mutatie;

— de kandidaat vrijgesteld van het wervingsexamen, zijnde de houder van het diploma van licentiaat in de rechten.

Bij overgangsmaatregel (art. 92):

— de geslaagde van een vroeger brevetexamen;

— de geslaagde van een eerstvolgend nieuw georganiseerd vergelijkend examen, die minder gunstig gerangschikt is, maar contractueel ter plaatse is met ten minste één jaar ervaring in de functie. Deze kandidaat hoeft nog geen beoordeling te hebben gekregen.

11. Overgangsmaatregelen (art. 90 en volgende van de aangenomen tekst)

De oude benoemingsvoorwaarden blijven gelden voor de titularissen die statutair benoemd zijn (art. 91).

Wat de contractuelen betreft die voor het brevetexamen of het vergelijkend wervingsexamen zijn geslaagd, kan naar punt 10 worden verwezen (art. 92).

De geslaagden van de oude brevetexamens voor opsteller worden geacht aan de nieuwe voorwaarden te voldoen (art. 93).

Idem dito voor de bemiddelingsadviseurs (art. 94).

De laureaten van de oude examens voor kandidaat-griffier of kandidaat-secretaris worden geacht aan de nieuwe benoemingsvoorwaarden te voldoen. Ze kunnen worden benoemd na één jaar proeftijd (art. 96).

B. Procédure

Sur la base d'un texte coordonné des deux propositions de loi à l'examen, établi à titre de document de travail, la commission a discuté les articles, dans l'ordre où ceux-ci s'insèrent dans le Code judiciaire. Elle a ensuite procédé à une seconde lecture du texte.

Le texte adopté pour la commission a été corrigé par la suite, avec son accord, sur plusieurs points, et ce pour des raisons linguistiques. Ces modifications n'ont pas eu d'incidence sur la partie des articles concernés.

Pour la facilité du lecteur, l'exposé ci-après suit l'ordre des articles du texte adopté, en indiquant, s'il y a lieu, de quelle proposition de loi ils proviennent.

C. Discussion

— **Article premier** (1) (article 1er de la proposition de loi relative au recrutement, à la promotion et à l'évaluation des greffiers, secrétaires et membres du personnel de l'ordre judiciaire (de MM. Erdman, Lallemand et consorts), nº 1-147/1) (2), et de la proposition de loi modifiant certaines dispositions du Code judiciaire en ce qui concerne le personnel des greffes et des parquets (de M. Vandenberghe et consorts), nº 1-270/1) (3)

L'article premier des deux propositions de loi est identique.

Il est ainsi libellé :

« La présente loi règle une matière visée à l'article 77 de la Constitution. »

Cet article n'a donné lieu à aucune observation.

Il est adopté à l'unanimité des 9 membres présents.

— **Article 2** (art. 2 de la proposition Vandenberghe et consorts)

L'article 2 de la proposition de loi est ainsi libellé :

« Le Roi est autorisé à modifier les lois et les arrêtés, en y remplaçant la dénomination : « greffier-chef de greffe » par « greffier en chef », « commis-greffier » par

(1) Les numéros des articles se réfèrent au texte adopté.

(2) Dénommée ci-après « proposition Erdman, Lallemand et consorts ».

(3) Dénommée ci-après « proposition Vandenberghe et consorts ».

B. Procedure

Aan de hand van een gecoördineerde tekst van de twee voorliggende wetsvoorstellen, die als werkdocument fungeert, heeft de commissie de artikelen in behandeling genomen in de volgorde waarin die in het Gerechtelijk Wetboek voorkomen. Vervolgens is de commissie overgegaan tot een tweede lezing.

De tekst aangenomen door de commissie, is achteraf met haar instemming op verschillende punten om taalkundige redenen verbeterd. Hierbij werd geen afbreuk gedaan aan de draagwijdte van de betrokken artikelen.

Duidelijkheidshalve verloopt het hierna volgend verslag in de volgorde van de artikelen van de aangenomen tekst waarbij eventueel wordt vermeld uit welk wetsvoorstel die komen.

C. Bespreking

— **Artikel 1** (1) (artikel 1 van het wetsvoorstel betreffende de aanwerving, de bevordering en de beoordeling van griffiers, secretarissen en personeel van de rechterlijke orde, ingediend door de heren Erdman en Lallemand c.s., nr. 1-147/1) (2), en van het wetsvoorstel tot wijziging van sommige bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek met betrekking tot het personeel van de griffies en parketten, ingediend door de heer Vandenberghe c.s., nr. 1-270/1) (3)

De twee voorstellen bevatten een gelijkluidend artikel 1.

Het luidt als volgt :

« Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet. »

Bij dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt.

Het wordt aangenomen bij eenparigheid van de 9 aanwezige leden.

— **Artikel 2** (art. 2 van het voorstel Vandenberghe c.s.)

Het voorgestelde artikel 2 luidt :

« De Koning wordt gemachtigd in wetten en besluiten de hiernavermelde benamingen te vervangen als volgt : « griffie-hoofd van de griffie » door « hoofdgrif-

(1) De numering van de artikelen verwijst naar de aangenomen tekst.

(2) Hierna « voorstel Erdman - Lallemand c.s. » genoemd.

(3) Hierna « voorstel Vandenberghe c.s. » genoemd.

«greffier adjoint», «commis-greffier principal» par «greffier adjoint principal», «secrétaire» par «secrétaire en chef», «secrétaire adjoint» par «secrétaire», «commis-secrétaire» par «secrétaire adjoint» et «commis-secrétaire principal» par «secrétaire adjoint principal.»

À propos de l'article 2, le ministre précise qu'à l'égard de la magistrature, c'est-à-dire de l'utilisateur, le texte de base du Code judiciaire sera immédiatement adapté.

Par mesure de sécurité, en particulier pour les arrêtés d'exécution existant actuellement, et les lois particulières, le Gouvernement préfère confier au Roi la tâche d'adapter les textes.

Pour faciliter la lecture du présent article, un membre propose d'énumérer les dénominations verticalement, en les faisant précéder d'un tiret.

Quant au fond, il estime qu'il faut prévoir une échéance pour l'autorisation accordée au Roi. Vu les répercussions importantes qu'auront les propositions de loi, il est souhaitable que les catégories de personnel concernées soient aussi rapidement que possible fixées sur leur sort.

L'intervenant ne va pas jusqu'à dire qu'il faut fixer une échéance dans la loi. Il peut se satisfaire d'un engagement du Gouvernement à remplacer les anciennes dénominations par les nouvelles dans un délai raisonnable.

Peut-être peut-on dès lors modifier l'article 2 comme suit: l'on prévoirait au premier alinéa que les anciennes dénominations, telles que «greffier-chef de greffe», sont désormais remplacés par les nouvelles dénominations, telles que «greffier en chef». En vertu du deuxième alinéa, le Roi serait habilité à remplacer les dénominations précitées dans les lois et arrêtés existants.

Le ministre craint un tel automatisme. En effet, chaque disposition doit être vérifiée. Ainsi, le terme de greffier est parfois utilisé dans sa signification générale et concerne le greffier en chef comme le greffier et le greffier-adjoint. Il risque d'y avoir une grande confusion si le terme de greffier était remplacé à l'aveuglette par le terme de greffier en chef, par exemple. C'est pourquoi il faudra vérifier au cas par cas quelle fonction est précisément visée (*cf.* la procédure d'avis). Si l'on remplaçait automatiquement toutes les dénominations, on courrait le risque de voir des dispositions perdre leurs sens ou devenir illogiques.

Différents membres estiment souhaitable que la réforme soit immédiatement applicable. L'on peut éventuellement prévoir que la dénomination de greffier ne peut être entendue dans sa signification générique.

fier»; «klerk-griffier» door «adjunct-griffier»; «eerstaanwezend klerk-griffier» door «eerstaanwezend adjunct-griffier»; «secretaris» door «hoofdsecretaris»; «adjunct-secretaris» door «secretaris»; «klerk-secretaris» door «adjunct-secretaris» en «eerstaanwezend klerk-secretaris» door «eerstaanwezend adjunct-secretaris.»

De minister wijst erop dat, wat de magistratuur betreft, de gebruiker dus, de basistekst van het Gerechtelijk Wetboek onmiddellijk wordt aangepast.

Veiligheidshalve verkiest de Regering de Koning te belasten met de aanpassing van de tekst. Dat geldt meer bepaald voor de reeds bestaande uitvoeringsbesluiten en de bijzondere wetten.

Met het oog op een betere lezing van dit artikel stelt een lid voor de benamingen verticaal met gedachtenstreepjes op te sommen.

Ten gronde is hij van oordeel dat op de machtiging die aan de Koning wordt verleend, een termijn moet worden gesteld. Gelet op de grote impact van de wetsvoorstellen, is het raadzaam dat de betrokken personeelscategorieën hier zo snel mogelijk duidelijkheid over krijgen.

Spreker gaat niet zover dat er een termijn in de wet moet worden bepaald. Hij kan er vrede mee nemen wanneer de Regering er zich toe zou verbinden om de oude benamingen binnen een redelijke termijn te vervangen door de nieuwe.

Misschien kan artikel 2 daarom worden gewijzigd als volgt: in het eerste lid zou worden bepaald dat de oude benamingen, zoals «griffier-hoofd van de griffie», van nu af aan worden vervangen door de nieuwe, zoals «hoofdgriffier». Krachtens het tweede lid zou de Koning worden gemachtigd in bestaande wetten en besluiten de voorvermelde benamingen te vervangen.

De minister toont zich bevreesd voor een dergelijk automatisme. Elke bepaling moet immers worden geverifieerd. Zo wordt de term griffier soms in zijn algemene betekenis gebruikt en betreft hij zowel de hoofdgriffier als de griffier en de adjunct-griffier. Er dreigt grote verwarring te ontstaan als de term griffier blindelings zou worden vervangen door bijvoorbeeld de term hoofdgriffier. Daarom zal telkens moeten worden nagegaan welke functie juist wordt geviseerd (*cf.* de adviesprocedure). Indien alle benamingen automatisch zouden worden vervangen, dreigt het gevaar dat bepalingen hun zin verliezen of onlogisch blijken.

Verschillende leden achten het echter wenselijk dat de hervorming onmiddellijk toepasselijk zou zijn. Eventueel kan worden bepaald dat de benaming griffier niet in generieke betekenis mag worden begrepen.

Un précédent intervenant suggère la formule suivante:

«Sans préjudice des adaptations qu'effectue la présente loi dans les articles du Code judiciaire, les dénominations reprises ci-après seront... Le Roi est autorisé à...»

M. Vandenberghe dépose l'amendement suivant (Doc. parl., Sénat, nº 1-270/2, amendement nº 1):

«Remplacer cet article par ce qui suit:

«Art. 2. — Sans préjudice des articles énumérés dans la présente loi, les dénominations reprises ci-après sont remplacées dans le Code judiciaire comme suit:

— «greffier-chef de greffe» par «greffier en chef»;

— «commis-greffier» par «greffier adjoint»;

— «commis-greffier principal» par «greffier adjoint principal»;

— «secrétaire» par «secrétaire en chef»;

— «secrétaire adjoint» par «secrétaire»;

— «commis-secrétaire» par «secrétaire adjoint»;

— «commis-secrétaire principal» par «secrétaire adjoint principal».

Le Roi est autorisé à remplacer ces dénominations dans les lois et les arrêtés particuliers.»

Le Gouvernement dépose un sous-amendement ainsi libellé (Doc. parl. Sénat, nº 1-270/2, amendement nº 79):

«La disposition de l'alinéa premier ne s'applique pas aux articles 259bis, 466, 467, 469, 469bis, 473, 475, 477, 482, 489, 505, 506, 508, 531, 531bis, 531ter, 531quinquies, 539, 540, 542, 545 et 553.»

L'amendement et le sous-amendement sont adoptés comme article 2, à l'unanimité des 9 membres présents. Lors de la seconde lecture, les mots «du Code judiciaire» ont été ajoutés *in fine* au sous-amendement.

À l'article 3 de leur proposition de loi M. Vandenberghe et consorts proposaient d'insérer dans le Code judiciaire un article 72*bis*, libellé comme suit:

«*Art. 72*bis. — Le règlement particulier du tribunal de police est arrêté par le Roi après avis du président du tribunal de police, du procureur du Roi, du greffier en chef du tribunal de police et du bâtonnier de l'Ordre des avocats. Le règlement est affiché au greffe du tribunal.»

Een vorige spreker stelt de volgende formulering voor:

«Onverminderd de aanpassingen die in deze wet in artikelen van het Gerechtelijk Wetboek worden doorgevoerd, zullen de hiernavermelde benamingen... De Koning wordt gemachtigd om...»

De heer Vandenberghe stelt bij amendement voor wat volgt (Gedr. St. Senaat, nr. 1-270/2, amendement nr. 1):

«Dit artikel vervangen als volgt:

«Art. 2. — Onverminderd de artikelen opgesomd in deze wet worden in het Gerechtelijk Wetboek de hiernavermelde benamingen vervangen als volgt:

— «griffier-hoofd van de griffie» door «hoofdgriffier»;

— «klerk-griffier» door «adjunct-griffier»;

— «eerstaanwezend klerk-griffier» door «eerstaanwezend adjunct-griffier»;

— «secretaris» door «hoofdsecretaris»;

— «adjunct-secretaris» door «secretaris»;

— «klerk-secretaris» door «adjunct-secretaris»;

— «eerstaanwezend klerk-secretaris» door «eerstaanwezend adjunct-secretaris».

De Koning wordt gemachtigd deze benamingen eveneens te vervangen in de bijzondere wetten en besluiten.»

De Regering dient een subamendement in (Gedr. St. Senaat, nr. 1-270/2, amendement nr. 79) luidende:

«Het bepaalde van het eerste lid is niet van toepassing op de artikelen 259bis, 466, 467, 469, 469bis, 473, 475, 477, 482, 489, 505, 506, 508, 531, 531bis, 531ter, 531quinquies, 539, 540, 542, 545 en 553.»

Het amendement en het subamendement worden als artikel 2 aangenomen bij eenparigheid van de 9 aanwezige leden. Bij de tweede lezing wordt het amendement aangevuld met de woorden «van het Gerechtelijk Wetboek».

In artikel 3 van hun wetsvoorstel stelt de heer Vandenberghe c.s. voor in het Gerechtelijk Wetboek een artikel 72*bis* op te nemen, luidende:

«*Art. 72*bis. — Het bijzonder reglement voor de politierechtbank wordt door de Koning vastgesteld op advies van de voorzitter van de politierechtbank, van de procureur des Konings, van de hoofdgriffier van de politierechtbank en van de stafhouder van de Orde van advocaten. Het reglement wordt ter griffie van de rechtbank aangeplakt.»

Le Gouvernement suggère de supprimer cet article.

L'article 72*bis* proposé, qui concerne le règlement particulier du tribunal de police, se limite à reprendre partiellement l'article 88 qui règle l'établissement du règlement particulier de chaque tribunal. Seul le premier alinéa du premier paragraphe est repris, *mutatis mutandis*, à l'article 72*bis*. Si l'on veut conserver l'article 72*bis*, il est souhaitable de reprendre *mutatis mutandis*, l'ensemble des dispositions de l'article 88.

Au sein du département de la Justice, les procureurs généraux et les présidents des différents tribunaux examinent la manière d'établir ces différents règlements. La question est de savoir si cela doit se faire par arrêté royal ou si la compétence doit en être laissée au président afin que ce dernier puisse organiser les travaux avec souplesse et résoudre les problèmes éventuels.

C'est pourquoi il est proposé de supprimer provisoirement l'article 72*bis* et de régler ultérieurement, dans le cadre d'une autre proposition de loi ou d'un autre projet de loi, l'organisation des travaux des tribunaux. En outre, cet article n'a aucun lien avec l'objectif des deux propositions de loi, à savoir la réglementation du statut des greffiers, des secrétaires et du personnel des greffes et des parquets.

D'ailleurs, en ce qui concerne les tribunaux de police, l'article 72*bis* proposé n'est pas nécessaire car le président de ce tribunal est habilité à prendre les mesures nécessaires en vertu de l'article 88.

Par conséquent, M. Vandenberghe dépose un amendement, visant à supprimer l'article 72*bis* proposé (Doc. parl. Sénat, 1-270/2, amendement nº 2).

Cet amendement est adopté à l'unanimité des 9 membres présents.

— **Article 3** (nouveau)

Le Gouvernement propose de remplacer l'article 89 du Code judiciaire par une disposition nouvelle.

Le nouvel article 89 ne ferait que reprendre le texte actuel, à la différence près qu'il faut à présent demander également l'avis du greffier en chef et, selon le cas, du procureur du Roi ou de l'auditeur du travail.

Un membre peut se rallier au principe, mais propose une inversion de la procédure, donc de demander d'abord l'avis du procureur ou de l'auditeur du travail, et ensuite celui du greffier en chef.

De Regering suggereert dit artikel te schrappen.

Het voorgesteld artikel 72*bis*, dat over het bijzonder reglement voor de politierechtbank handelt, beperkt zich slechts tot een gedeeltelijke overname van artikel 88, dat de vaststelling van het bijzonder reglement voor de rechtbanken regelt. Uitsluitend het eerste lid van de eerste paragraaf wordt *mutatis mutandis* overgenomen in artikel 72*bis*. Indien men artikel 72*bis* wenst te behouden, is het raadzaam alle bepalingen van artikel 88 *mutatis mutandis* te kopiëren.

Binnen het departement van Justitie onderzoeken de procureurs-generaal en de voorzitters van de verschillende rechtbanken hoe deze bijzondere reglementen kunnen worden opgesteld. Vraag is of dat bij koninklijk besluit moet gebeuren dan wel of deze bevoegdheid aan de voorzitter kan worden overgelaten zodat deze laatste op soepele wijze de werkzaamheden kan regelen en eventuele problemen kan oplossen.

Om die reden wordt voorgesteld het voorgestelde artikel 72*bis* voorlopig te schrappen en de organisatie van de werkzaamheden van de rechtbanken later in het kader van een ander wetsvoorstel of wetsontwerp te regelen. Dit artikel houdt bovendien geen verband met de opzet van de twee wetsvoorstellen, namelijk de regeling van het statuut van de griffiers, de secretarissen en het personeel van de griffies en de parketten.

Er bestaat trouwens, wat de politierechtbanken betreft, geen nood aan het voorgesteld artikel 72*bis* omdat de voorzitter van deze rechtbank er krachtens artikel 88 toe gemachtigd is de nodige maatregelen te nemen.

Bijgevolg dient de heer Vandenberghe een amendement in, tot schrapping van het voorgestelde artikel 72*bis* (Gedr. St. Senaat, 1-270/2, amendement nr. 2).

Dit amendement wordt aangenomen bij eenparigheid van de 9 aanwezige leden.

— **Artikel 3** (nieuw)

De Regering stelt voor artikel 89 van het Gerechtelijk Wetboek te vervangen door een nieuwe bepaling.

Het nieuwe artikel 89 zou de bestaande tekst overnemen, met dit verschil dat nu ook het advies van de hoofdgriffier en, naar gelang van het geval, van de procureur des Konings of van de arbeidsauditeur dient te worden ingewonnen.

Een lid kan zich met het principe akkoord verklaren, maar stelt een inversie van de procedure voor. Dus eerst het advies van de procureur of de arbeidsauditeur, daarna dat van de hoofdgriffier.

L'on fait remarquer que le procureur et l'auditeur du travail ont intérêt à ce que l'ordre proposé dans l'article soit respecté parce qu'il pourront ainsi prendre connaissance au préalable de l'avis du greffier en chef.

Un membre affirme que la question de savoir qui donnera un premier avis n'a qu'une importance secondaire si on ne détermine pas dans quelle mesure il faudra tenir compte de cet avis.

La remarque de l'intervenant selon laquelle on peut déduire du texte qui précède que les chambres provisoires d'un tribunal du travail ou d'un tribunal de commerce ne peuvent être composées respectivement que de juges en matières sociales ou de juges consulaires, est considérée comme non fondé. Les règles de base concernant la composition des tribunaux continuent à être applicables.

En ce qui concerne l'ordre des avis, le ministre affirme que le greffier en chef et le procureur du Roi ou l'auditeur du travail doivent donner sous leur propre responsabilité au président du tribunal leur opinion quant aux conséquences qu'aura la création de chambres provisoires sur l'organisation de leur service.

L'obligation qu'a le président de recueillir ces avis est un exemple de management de participation.

L'intervenant précédent se demande pourquoi, dans ce cas, la procédure d'avis doit être appliquée formellement. Le président dont le mandat devrait être provisoire doit, en tant que manager, être habilité à prendre lui-même les mesures nécessaires. Cela signifie qu'il détermine lui-même à qui il demande un avis et dans quelle mesure il en tient compte.

Un membre peut accepter, comme solution intermédiaire, que l'on demande uniquement l'avis du greffier en chef, et non celui du procureur.

Un autre membre souhaite savoir si la procédure proposée dans le texte comporte une chronologie. Le procureur prend-il connaissance de l'avis du greffier en chef ou transmettent-ils chacun séparément leur avis au président?

Si les avis sont émis simultanément, il estime souhaitable, comme d'autre intervenants, d'inverser l'ordre établi dans l'article de sorte que, selon le cas, ce soit d'abord le procureur du Roi ou l'auditeur du travail qui émette leur avis et ensuite le greffier en chef.

La commission approuve ce point de vue.

Un membre demande ce que l'on entend par les termes «chambres temporaires». Y a-t-il un changement par rapport au texte actuel et pourquoi cette disposition est-elle insérée dans le texte à l'examen?

Er wordt opgemerkt dat de procureur en de arbeidsauditeur voordeel hebben bij de in het artikel voorgestelde volgorde omdat zij eerst kennis krijgen van het advies van de hoofdgriffier.

Een lid stelt dat de vraag wie als eerste een advies mag geven, van ondergeschikt belang is wanneer niet bepaald wordt in welke mate er met dit advies rekening moet worden gehouden.

Zijn opmerking dat uit de voorgestelde tekst kan worden afgeleid dat tijdelijke kamers van een arbeidsrechtbank of een rechtbank van koophandel uitsluitend uit respectievelijk rechters in sociale zaken of consulaire rechters kunnen worden samengesteld, wordt als ongegrond beschouwd. De basisregels inzake de samenstelling van de rechtbanken blijven onverkort van toepassing.

Wat de volgorde van de adviezen betreft, stelt de minister dat de hoofdgriffier en de procureur des Konings of de arbeidsauditeur vanuit hun eigen verantwoordelijkheid aan de voorzitter van de rechtbank hun opinie moeten geven over de gevolgen van de oprichting van tijdelijke kamers op de organisatie van hun diensten.

De verplichting voor de voorzitter om deze adviezen in te winnen, is een voorbeeld van participatief management.

De vorige spreker vraagt zich af waarom de adviesprocedure dan formeel dient te worden toegepast. De voorzitter wiens mandaat tijdelijk zou moeten zijn, moet als manager de bevoegdheid hebben om zelf de nodige maatregelen te nemen. Dit betekent dat hij zelf bepaalt aan wie hij een advies vraagt en in welke mate hij ermee rekening houdt.

Het lid kan er bij wijze van tussenoplossing inkomen dat uitsluitend het advies van de hoofdgriffier moet worden gevraagd, maar niet dat van de procureur.

Een ander lid wenst te weten of de in de tekst voorgestelde procedure een chronologie inhoudt. Krijgt de procureur kennis van het advies van de hoofdgriffier of brengen zij elk afzonderlijk hun advies uit aan de voorzitter?

Indien ze gelijktijdig worden uitgebracht, lijkt het hem, en ook andere sprekers, wenselijk de in het artikel bepaalde volgorde om te keren zodat eerst, naar gelang van het geval, de procureur des Konings of de arbeidsauditeur hun advies uitbrengen en daarna de hoofdgriffier.

De commissie stemt hiermee in.

Een lid vraagt wat men precies dient te verstaan onder de termen «tijdelijke kamers». Houdt dat een wijziging in tegenover de geldende tekst? Waarom wordt die bepaling ingevoegd in de voorliggende tekst?

Il lui est répondu qu'il s'agit de chambres qui sont créées pour un temps déterminé (par exemple pour traiter un arriéré spécifique).

C'est dans le cadre de la revalorisation des fonctions de greffier et de secrétaire que le texte proposé prévoit, à l'article 89 du Code judiciaire, la mention de l'avis du greffier en chef et du procureur général, lorsqu'il s'agit de constituer une ou plusieurs chambres temporaires.

En conclusion de cette discussion, le Gouvernement dépose un amendement (Doc. parl. Sénat, nº 1-270/2, amendement nº 55), tendant à remplacer l'article 89 du Code judiciaire par la disposition suivante:

«Art. 89. — Lorsque les nécessités du service le justifient, le président du tribunal de première instance, du tribunal du travail ou du tribunal de commerce, soit d'office, soit à la demande du premier président de la cour d'appel, ou, lorsqu'il s'agit du tribunal du travail, du premier président de la cour du travail, après avoir pris l'avis du procureur du Roi ou de l'auditeur du travail, selon le cas, et du greffier en chef, constitue une ou plusieurs chambres temporaires composées des juges, et le cas échéant, des juges sociaux ou consulaires qu'il désigne.»

Cet amendement est adopté en tant qu'article 3, à l'unanimité des 9 membres présents.

— **Article 4** (nouveau)

Le Gouvernement dépose un amendement tendant à remplacer l'article 107 du Code judiciaire par la disposition suivante (Doc. parl. Sénat, nº 1-270/2, amendement nº 56):

«L'article 107 du même Code est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 107. — Lorsque les nécessités du service le justifient, le premier président, selon le cas, de la cour d'appel ou de la cour du travail, soit d'office, après avoir pris l'avis du procureur général et du greffier en chef, soit à la demande du procureur général et après avoir pris l'avis du greffier en chef, constitue une ou plusieurs chambres temporaires composées des conseillers et, le cas échéant, des conseillers sociaux qu'il désigne.»

L'article 107 proposé introduit une procédure d'avis identique à celle qui est prévue par l'article 89.

Un membre propose de supprimer l'obligation d'avis du procureur général, même si celle-ci est déjà prévue par l'article 107 en vigueur.

Er wordt hem geantwoord dat het om kamers gaat die voor een bepaalde tijd worden samengesteld, bijvoorbeeld om een specifieke achterstand weg te werken.

Voor de herwaardering van het ambt van griffier en secretaris bepaalt de voorgestelde tekst van artikel 89 van het Gerechtelijk Wetboek dat het advies van de hoofdgriffier en van de procureur-generaal vereist is telkens wanneer er een of meer tijdelijke kamers samengesteld moeten worden.

Als besluit van deze bespreking dient de Regering een amendement in (Gedr. St. Senaat, nr. 1-270/2, amendement nr. 55) om artikel 89 van het Gerechtelijk Wetboek te vervangen als volgt:

«Art. 89. — Wanneer de behoeften van de dienst het rechtvaardigen, stelt de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg, van de arbeidsrechtbank of van de rechtbank van koophandel, hetzij ambtshalve, hetzij op verzoek van de eerste voorzitter van het hof van beroep of, wanneer het gaat om de arbeidsrechtbank, van de eerste voorzitter van het arbeidshof, na het advies van de procureur des Konings of van de arbeidsauditeur, naar gelang van het geval, en van de hoofdgriffier te hebben ingewonnen, een of meer tijdelijke kamers samen, bestaande uit de rechters en, in voorkomend geval, de rechters in sociale zaken of de rechters in handelszaken die hij aanwijst.»

Dit amendement wordt aangenomen als artikel 3, bij eenparigheid van de 9 aanwezige leden.

— **Artikel 4** (nieuw)

De Regering dient een amendement in dat ertoe strekt artikel 107 van het Gerechtelijk Wetboek te vervangen als volgt (Gedr. St. Senaat, nr. 1-270/2, amendement nr. 56):

«Artikel 107 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 107. — Wanneer de behoeften van de dienst het rechtvaardigen, stelt de eerste voorzitter van het hof van beroep of van het arbeidshof, naar gelang van het geval, hetzij ambtshalve, na het advies van de procureur-generaal en van de hoofdgriffier te hebben ingewonnen, hetzij op verzoek van de procureur-generaal en na het advies van de hoofdgriffier te hebben ingewonnen, een of meer tijdelijke kamers samen, bestaande uit de raadsheren en, in voorkomend geval, de raadsheren in sociale zaken die hij aanwijst.»

In het voorgestelde artikel 107 wordt dezelfde adviesprocedure ingevoerd als in artikel 89.

Hoewel het vigerende artikel 107 eveneens voorziet in het advies van de procureur-generaal, stelt een lid voor deze adviesverplichting af te schaffen.

La commission ne souscrit pas à cette proposition.

L'amendement du Gouvernement est adopté en tant qu'article 4, à l'unanimité des 9 membres présents.

— **Article 5** (art. 4 de la proposition Vandenberghe et consorts)

L'article 4 de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts est ainsi libellé:

«L'article 157 du même Code est remplacé par la disposition suivante:

«*Article 157*. — Il y a dans chaque justice de paix et chaque tribunal de police un greffier en chef.»

Référence est faite à la discussion de l'article 6 du texte adopté (*cf. infra*).

Cet article est adopté en tant qu'article 5, à l'unanimité des 9 membres présents.

— **Article 6** (art. 5 de la proposition Vandenberghe et consorts)

L'article 5 de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts est ainsi libellé:

«§ 1er. À l'article 158 du même Code, les mots «greffier-chef de greffe» et «commis-greffiers» sont remplacés respectivement par les mots «greffier en chef» et «greffiers adjoints».

§ 2. Le même article 158 est complété par l'alinéa suivant:

«Les tribunaux de police peuvent occuper de un à trois greffiers-chefs de service, qui participent, sous l'autorité du greffier en chef, à la direction du greffe.»

L'article 5, § 1er, dispose que les dénominations de «greffier-chef de greffe» et «commis-greffier» sont remplacées respectivement par celles de «greffier en chef» et «greffier adjoint». La commission estime que cet article ne fait pas double emploi avec l'article 2.

En effet, l'article 2, qui permet la modification d'une série de dénominations, dont celle de greffier-chef de greffe, porte sur des chapitres du Code judiciaire autres que ceux visés par les deux propositions de loi à l'examen et porte aussi sur d'autres lois et arrêtés.

D'un point de vue légistique, l'on préfère dès lors déterminer, pour chaque article, quelles sont les dénominations qui doivent être modifiées. L'article 157 du Code judiciaire doit ainsi recevoir une nouvelle rédaction, car il y est question d'un greffier-chef de greffe qui, dans certaines justices de paix, porte le titre de greffier en chef.

De commissie gaat hier niet op in.

Het amendement van de Regering wordt als artikel 4 aangenomen, bij eenparigheid van de 9 aanwezige leden.

— **Artikel 5** (art. 4 van het voorstel Vandenberghe c.s.)

Artikel 4 van het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s. luidt als volgt:

«Artikel 157 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt:

«*Artikel 157*. — Er is een hoofdgriffier in elk vredegerecht en in elke politierechtbank.»

Er wordt verwezen naar de bespreking van artikel 6 van de aangenomen tekst (*zie infra*).

Het artikel wordt als artikel 5 aangenomen, bij eenparigheid van de 9 aanwezige leden.

— **Artikel 6** (art. 5 van het voorstel Vandenberghe c.s.)

Artikel 5 van het voorstel van de heer Vandenberghe c.s. luidt als volgt:

«§ 1. In artikel 158 van hetzelfde Wetboek worden de woorden «griffier-hoofd van de griffie» en «klerken-griffiers» vervangen door de woorden «hoofdgriffier», respectievelijk «adjunct-griffiers».

§ 2. Artikel 158 van hetzelfde Wetboek wordt aangevuld met het volgende lid:

«Er kunnen bij de politierechtbanken één tot drie griffiers-hoofden van dienst zijn, die onder het gezag van de hoofdgriffier, deelnemen aan de leiding van de griffie.»

Artikel 5, § 1, bepaalt dat in artikel 158 de benamingen van «griffier-hoofd van de griffie» en «klerken-griffiers» worden vervangen door die van «hoofdgriffier» en «adjunct-griffier». De vraag of dit artikel niet overbodig is vanwege artikel 2, wordt ontkennend beantwoord.

Artikel 2 dat in de vervanging van een resem benamingen voorziet, waaronder die van griffier-hoofd van de griffie, betreft namelijk andere hoofdstukken uit het Gerechtelijk Wetboek dan degene die door deze twee wetsvoorstellen worden geviseerd, alsook andere wetten en besluiten.

Er wordt dus op legistiek vlak de voorkeur aan gegeven om voor elk artikel afzonderlijk te bepalen welke benamingen gewijzigd moeten worden. Zo dient artikel 157 van het Gerechtelijk Wetboek te worden herschreven omdat hierin sprake is van een griffier-hoofd van de griffie die in bepaalde vredegerechten de titel van hoofdgriffier voert.

La commission approuve ce point de vue.

Par conséquent, cet article est adopté en tant qu'article 6, à l'unanimité des 9 membres présents.

Lors de la seconde lecture, la formulation de l'alinéa nouveau proposé au § 2 de l'article a été modifiée, par analogie avec celle de l'article 8 du texte adopté.

Dans sa nouvelle rédaction, cet alinéa est libellé comme suit:

«Un à trois greffiers-chefs de service peuvent être désignés au tribunal de police.

Ils participent, sous l'autorité du greffier en chef, à la direction du greffe.»

— **Article 7** (art. 6 de la proposition Vandenberghe et consorts)

L'article 6 de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts est ainsi libellé:

«À l'article 160 du même Code, le mot «commis-greffiers» est remplacé par les mots «greffiers adjoints».

Cet article ne donne lieu à aucune observation. Il est adopté en tant qu'article 7, à l'unanimité des 9 membres présents.

— **Article 8** (art. 7 de la proposition Vandenberghe et consorts)

L'article 7 de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts est ainsi libellé:

«L'article 161 du même Code est complété par la phrase suivante:

«En outre, dans les tribunaux précités qui comptent plus de cent membres du personnel exerçant un emploi à temps plein, il peut être recruté un greffier-chef de service par groupe de trente membres du personnel supplémentaires.»

On propose de modifier cet article en remplaçant les mots «peut être recruté» par les mots «peut y avoir».

Cette nouvelle rédaction permettrait de ne pas obliger les tribunaux qui comptent plus de 100 membres du personnel exerçant un emploi à temps plein à désigner un greffier-chef de greffe par groupe de 30 membres du personnel supplémentaires.

Un membre propose de libeller le texte français comme suit: «En outre, il est désigné dans les tribunaux..., un greffier-chef de service...».

Un autre membre demande si le fait d'utiliser, dans cet article, la dénomination de «greffier-chef de servi-

De commissie stemt hiermee in.

Bijgevolg wordt het artikel als artikel 6 aangenomen, bij eenparigheid van de 9 aanwezige leden.

Bij de tweede lezing is het bij § 2 van het artikel voorgestelde nieuwe lid gewijzigd naar analogie van dat van artikel 8 van de aangenomen tekst.

De nieuwe tekst van dat lid luidt:

«Een, tot drie griffiers-hoofden van dienst kunnen worden aangewezen voor de politierechtbank.

Zij nemen, onder leiding van de hoofdgriffier, deel aan de leiding van de griffie.»

— **Artikel 7** (art. 6 van het voorstel Vandenberghe c.s.)

Artikel 6 van het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s. luidt als volgt:

«In artikel 160 van hetzelfde Wetboek wordt het woord «klerken-griffiers» vervangen door het woord «adjunct-griffiers».

Dit artikel geeft geen aanleiding tot opmerkingen. Het wordt als artikel 7 aangenomen, bij eenparigheid van de 9 aanwezige leden.

— **Artikel 8** (art. 7 van het voorstel Vandenberghe c.s.)

Artikel 7 van het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s. luidt als volgt:

«Artikel 161 van hetzelfde Wetboek wordt met de volgende volzin aangevuld:

«In de voormelde rechtbanken waar meer dan honderd personeelsleden met volledige betrekking werkzaam zijn, kan bovendien per dertig bijkomende personeelsleden een griffier-hoofd van dienst aangeworven worden.»

Voorgesteld wordt dit artikel te wijzigen in die zin dat de woorden «kan worden aangeworven» zouden worden vervangen door de woorden «kan er zijn».

Er zou dus geen verplichting bestaan om in rechtbanken waar meer dan honderd personeelsleden met een volledige betrekking werkzaam zijn, per dertig bijkomende personeelsleden een griffier-hoofd van dienst aan te stellen.

Een lid stelt voor de Franse tekst als volgt te formuleren: *«En outre, il est désigné dans les tribunaux..., un greffier-chef de service...».*

Een ander lid wenst te weten of de systematiek in de titulatuur geen geweld wordt aangedaan door in dit

ce», qui est précisément remplacée, dans bon nombre d'autres articles, par la dénomination «greffier en chef», ne nuit pas à la cohérence dans les titres.

Il demande en outre que l'on confirme l'interprétation selon laquelle l'expression «trente membres du personnel supplémentaires» concerne du personnel travaillant à temps plein.

Enfin, il est hostile à l'idée de soumettre la désignation du greffier-chef de service à une évaluation. Il plaide en l'occurrence pour une désignation de plein droit.

En ce qui concerne ce dernier point, le ministre répond que cette réglementation sera détaillée dans une loi relative aux cadres. Gérer efficacement un tribunal sous-entend, non pas des procédures rigides, mais des procédures souples sur la base desquelles il pourra être décidé de désigner un greffier-chef de service en fonction de la taille du tribunal et du nombre de dossiers à l'examen, c'est-à-dire en fonction de raisons fonctionnelles. Il n'est, par exemple, pas nécessaire dans le cas d'un tribunal qui compte cinq services avec à leur tête un greffier-chef de service, de désigner, à supposer que le tribunal engage trente membres du personnel supplémentaires, un nouveau greffier-chef de service si aucun service nouveau n'a été créé.

Le Gouvernement peut donc proposer ultérieurement d'étendre le cadre de certains greffes de manière que l'on doive créer une place supplémentaire de greffier-chef de service. L'avantage de cette procédure, par rapport à la procédure d'attribution d'une fonction supérieure, c'est que l'on déclare une vacance ouverte et qu'il y a une nomination.

Pour conclure, M. Vandenberghe dépose l'amendement suivant (Doc. Sénat, nº 1-270/2, amendement nº 3):

«L'article 161 du même Code est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 161. — Peuvent être désignés au tribunal de première instance, au tribunal du travail et au tribunal de commerce, de un à trois greffiers-chefs de service qui, sous l'autorité du greffier en chef, participent à la direction du greffe.

Si dans les tribunaux précités plus de cent membres du personnel exercent un emploi à temps plein, le nombre de greffiers-chefs de service est augmenté d'une unité par groupe de trente membres du personnel supplémentaires.»

Cet amendement est adopté en tant qu'article 8, à l'unanimité des 9 membres présents.

En seconde lecture, la formulation de l'alinéa 1er de l'article 161 proposé est légèrement modifiée, pour la rendre semblable à celle de l'article 6 (voir *supra*).

artikel de benaming «griffier-hoofd van dienst» te gebruiken terwijl deze benaming juist in tal van andere artikelen wordt vervangen door de benaming «hoofdgriffier».

Ten tweede vraagt hij de bevestiging van de interpretatie dat met de dertig bijkomende personeelsleden voltijdse betrekkingen worden bedoeld.

Ten derde verzet hij zich ertegen dat de aanstelling van de griffier-hoofd van dienst het voorwerp van een evaluatie moet uitmaken. Hij pleit in dezen voor een ambtshalve aanstelling.

De minister antwoordt op dit laatste punt dat een wet betreffende de personeelsformatie deze regeling nader zal uitwerken. Een efficiënt beheer van de rechtbank veronderstelt geen rigide, maar soepele procedures waardoor op grond van de omvang van de rechtbank en het aantal in behandeling zijnde dossiers, dus om functionele redenen, kan worden beslist een griffier-hoofd van dienst aan te stellen. Bijvoorbeeld, als er in een rechtbank vijf diensten zijn met een griffier-hoofd van dienst, is het niet nodig om nieuwe griffiers-hoofd van dienst aan te stellen indien er dertig bijkomende personeelsleden worden aangetrokken, zonder dat het aantal diensten wordt uitgebreid.

De Regering kan dus later voorstellen om in bepaalde griffies de personeelsformatie uit te breiden zodat een bijkomende plaats van griffier-hoofd van dienst wordt gecreëerd. In tegenstelling tot de toekenning van een hogere functie, biedt deze procedure het voordeel dat er een betrekking vacant wordt verklaard en er een benoeming gebeurt.

Ten slotte dient de heer Vandenberghe het volgende amendement in (Gedr. St. Senaat, nr. 1-270/2, amendement nr 3):

«Artikel 161 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 161. — Bij de rechtbank van eerste aanleg, de arbeidsrechtbank en de rechtbank van koophandel kunnen één tot drie griffiers-hoofden van dienst worden aangewezen die, onder het gezag van de hoofdgriffier, deelnemen aan de leiding van de griffie.

Ingeval in voormelde rechtbanken meer dan honderd personeelsleden met volledige betrekking werkzaam zijn, kan het aantal griffiers-hoofden van dienst worden opgetrokken met één eenheid per dertig bijkomende personeelsleden.»

Dit amendement wordt als artikel 8 aangenomen, bij eenparigheid van de 9 aanwezige leden.

In tweede lezing wordt het eerste lid van het voorgestelde artikel 161 licht gewijzigd, om het aan te passen aan artikel 6 (zie hierboven).

— **Article 9** (art. 8 de la proposition Vandenberghe et consorts)

L'article 8 de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts est ainsi libellé:

«À l'article 162 du même Code sont apportées les modifications suivantes:

1º le mot «secrétaire» est remplacé par les mots «secrétaire de cabinet»;

2º les mots «sur l'avis du greffier en chef» sont ajoutés *in fine.*»

Il est renvoyé à la discussion des articles 2 et 6 du texte adopté.

M. Vandenberghe dépose l'amendement suivant (Doc. parl. Sénat, nº 1-270/2, amendement nº 4):

«Remplacer cet article par ce qui suit:

«Art. 8. — L'article 162 du même Code est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 162. — Le Président d'un tribunal dont le ressort compte une population de plus de cinq cent mille habitants, peut choisir un secrétaire de cabinet parmi les greffiers ou le personnel du greffe sur l'avis du greffier en chef.»

Cet amendement est adopté en tant qu'article 9, à l'unanimité des 9 membres présents.

— **Article 10** (art. 9 de la proposition Vandenberghe et consorts)

L'article 9 de la proposition de M. Vandenberghe et consorts est ainsi libellé:

«Art. 9. — À l'article 163 du même Code, le mot «commis-greffiers» est remplacé par les mots «greffiers adjoints».

Il est renvoyé à la discussion des articles 2 et 6 du texte adopté.

L'article est adopté en tant qu'article 10 à l'unanimité des 9 membres présents.

— **Article 11** (art. 10 de la proposition Vandenberghe et consorts)

L'article 10 de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts est libellé comme suit:

«L'article 164 du même Code est complété par la phrase suivante:

«En outre, dans les cours qui comptent au moins cent membres du personnel exerçant un emploi à

— **Artikel 9** (art. 8 van het voorstel Vandenberghe c.s.)

Artikel 8 van het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s. luidt als volgt:

«In artikel 162 van hetzelfde Wetboek worden volgende wijzigingen aangebracht:

1º het woord «secretaris» wordt vervangen door het woord «kabinetssecretaris»;

2º *in fine* worden de woorden «op advies van de hoofdgriffier» toegevoegd.»

Er wordt verwezen naar de bespreking van de artikelen 2 en 6 van de aangenomen tekst.

De heer Vandenberghe dient het volgende amendement in (Gedr. St. Senaat, nr. 1-270/2, amendement nr. 4):

«Dit artikel vervangen als volgt:

«Art. 8. — Artikel 162 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 162. — De Voorzitter van een rechtbank waarvan het rechtsgebied meer dan vijfhonderdduizend inwoners telt, kan een kabinetssecretaris kiezen uit de griffiers of het griffiepersoneel, op advies van de hoofdgriffier.»

Dit artikel wordt aangenomen als artikel 9, bij eenparigheid van de 9 aanwezige leden.

— **Artikel 10** (art. 9 van het voorstel Vandenberghe c.s.)

Artikel 9 van het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s. luidt:

«Art. 9. — In artikel 163 van hetzelfde Wetboek wordt het woord «klerken-griffiers» vervangen door het woord «adjunct-griffiers».

Verwezen wordt naar de bespreking van de artikelen 2 en 6 van de aangenomen tekst.

Het artikel wordt als artikel 10 aangenomen, bij eenparigheid van de 9 aanwezige leden.

— **Artikel 11** (art. 10 van het voorstel Vandenberghe c.s.)

Artikel 10 van het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s. luidt als volgt:

«Artikel 164 van hetzelfde Wetboek wordt met de volgende volzin aangevuld:

«In de hoven waar ten minste honderd personeelsleden met volledige betrekking werkzaam zijn,

temps plein, il peut être recruté un greffier-chef de service par groupe de trente membres du personnel supplémentaires.»

Il convient de modifier cet article par analogie avec ce qui a été proposé à l'article 8.

En conséquence, M. Vandenberghe dépose l'amendement suivant (Doc. Sénat, 1-270/2, amendement nº 5):

«Remplacer cet article par ce qui suit:

«Art. 10. — L'article 164 du même Code est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 164. — Peuvent être désignés à la cour d'appel et à la cour du travail, de un à trois greffiers-chefs de service qui, sous l'autorité du greffier en chef, participent à la direction du greffe.

Si dans les cours précitées plus de cent membres du personnel exercent un emploi à temps plein, le nombre des greffiers-chefs de service est augmenté d'une unité par groupe de trente membres du personnel supplémentaires.»

Cet amendement est adopté en tant qu'article 11 à l'unanimité des 9 membres présents.

En seconde lecture, la formulation de l'article 164 proposé est alignée sur celle des articles 6 et 8 (voir *supra).*

— **Articles 12, 13 et 14** (art. 11, 12 et 13 de la proposition Vandenberghe et consorts)

Les articles 11, 12 et 13 de la proposition de M. Vandenberghe et consorts sont libellés comme suit:

«Art. 11. — À l'article 165 du même Code sont apportées les modifications suivantes:

1º le mot «secrétaire» est remplacé par les mots «secrétaire de cabinet»;

2º les mots «sur l'avis du greffier en chef» sont ajoutés *in fine.*»

«Art. 12. — À l'article 167 du même Code, le mot «commis-greffiers» est remplacé par les mots «greffiers adjoints.»

«Art. 13. — À l'article 168 du même Code sont apportées les modifications suivantes:

1º le mot «secrétaire» est remplacé par les mots «secrétaire de cabinet»;

2º les mots «sur l'avis du greffier en chef» sont ajoutés *in fine.*»

kan bovendien per dertig bijkomende personeelsleden een griffier-hoofd van dienst aangeworven worden.»

Dit artikel moet worden gewijzigd naar analogie van het voorstel over artikel 8.

Bijgevolg dient de heer Vandenberghe het volgende amendement in (Gedr. St. Senaat, nr. 1-270/2, amendement nr. 5).

«Dit artikel vervangen als volgt:

«Art. 10. — Artikel 164 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 164. — Bij het hof van beroep en het arbeidshof kunnen één tot drie griffiers-hoofden van dienst worden aangewezen die, onder het gezag van de hoofdgriffier, deelnemen aan de leiding van de griffie.

In geval in voormelde hoven meer dan honderd personeelsleden met volledige betrekking werkzaam zijn, kan het aantal griffiers-hoofden van dienst worden opgetrokken met één eenheid per dertig bijkomende personeelsleden.»

Dit amendement wordt als artikel 11 aangenomen bij eenparigheid van de 9 aanwezige leden.

In tweede lezing wordt de formulering van artikel 164 aangepast aan die van de artikelen 6 en 8 (zie hierboven).

— **Artikelen 12, 13 en 14** (art. 11, 12 en 13 van het voorstel Vandenberghe c.s.)

De artikelen 11, 12 en 13 van het voorstel van de heer Vandenberghe luiden als volgt:

«Art. 11. — In artikel 165 van hetzelfde Wetboek worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1º het woord «secretaris» wordt vervangen door het woord «kabinetssecretaris»;

2º *in fine* worden de woorden «op advies van de hoofdgriffier» toegevoegd.»

«Art. 12. — In artikel 167 van hetzelfde Wetboek wordt het woord «klerken-griffiers» vervangen door het woord «adjunct-griffiers.»

«Art. 13. — In artikel 168 van hetzelfde Wetboek worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1º het woord «secretaris» wordt vervangen door het woord «kabinetssecretaris»;

2º *in fine* worden de woorden «op advies van de hoofdgriffier» toegevoegd.»

Référence est faite à la discussion des articles 2 et 6 du texte adopté.

M. Vandenberghe dépose, à l'article 11, l'amendement suivant (Doc. Sénat, 1-270/2, amendement nº 6):

«Remplacer cet article par ce qui suit:

«Art. 11. — L'article 165 du même Code est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 165. — Le premier président peut choisir un secrétaire de cabinet parmi les greffiers ou le personnel du greffe sur l'avis du greffier en chef.»

Cet amendement est adopté en tant qu'article 12, à l'unanimité des 9 membres présents.

L'article 12 de la proposition de loi devient l'article 13 et est adopté à l'unanimité des 9 membres présents.

M. Vandenberghe dépose, à l'article 13 de la proposition de loi, l'amendement suivant (Doc. Sénat, 1-270/2, amendement nº 7):

«Remplacer cet article par ce qui suit:

«L'article 168 du même Code est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 168. — Le premier président peut choisir un secrétaire de cabinet parmi les greffiers ou le personnel du greffe sur l'avis du greffier en chef.»

Cet amendement est adopté en tant qu'article 14, à l'unanimité des 9 membres présents.

— **Article 15** (art. 14 de la proposition Vandenberghe et consorts)

L'article 14 de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts est libellé comme suit:

«À l'article 169 du même Code, les mots «commis-greffiers» et «commis-greffiers principaux» sont remplacés respectivement par les mots «greffiers adjoints» et «greffiers adjoints principaux» et les mots «ou du greffier-chef de greffe» sont supprimés.»

Il est proposé de modifier quelques autres points de l'article 169 existant, lequel concerne le principalat (en l'occurrence, la nomination de greffiers adjoints comptant douze ans de service en tant que greffier adjoint principal).

L'on nommerait autrement le commis-greffier et l'on supprimerait l'obligation de demander l'avis du procureur du Roi ou du procureur-général. Il serait également prévu que le greffier en chef doit transmettre directement au ministre de la Justice sa proposition de nomination accompagnée de l'avis.

Er wordt verwezen naar de bespreking van de artikelen 2 en 6 van de aangenomen tekst.

Bij artikel 11 dient de heer Vandenberghe het volgende amendement in (Gedr. St. Senaat, nr. 1-270/2, amendement nr. 6):

«Dit artikel vervangen als volgt:

«Art. 11. — Artikel 165 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 165. — De eerste voorzitter kan een kabinetssecretaris kiezen uit de griffiers of het griffiepersoneel op advies van de hoofdgriffier.»

Dit amendement wordt als artikel 12 aangenomen bij eenparigheid van de 9 aanwezige leden.

Artikel 12 van het wetsvoorstel wordt als artikel 13 aangenomen bij eenparigheid van de 9 aanwezige leden.

Bij artikel 13 van het wetsvoorstel dient de heer Vandenberghe het volgende amenement in (Gedr. St. Senaat, nr. 1-270/2, amendement nr. 7).

«Dit artikel vervangen als volgt:

«Artikel 168 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 168. — De eerste voorzitter kan een kabinetssecretaris kiezen uit de griffiers of het griffiepersoneel op advies van de hoofdgriffier.»

Dit amendement wordt als artikel 14 aangenomen bij eenparigheid van de 9 aanwezige leden.

— **Artikel 15** (art. 14 van het voorstel Vandenberghe)

Artikel 14 van het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s luidt als volgt:

«In artikel 169 van hetzelfde Wetboek worden de woorden «klerken-griffiers» en «eerstaanwezend klerk-griffier» vervangen door de woorden «adjunct-griffiers», respectievelijk «eerstaanwezend adjunct-griffier» en worden de woorden «of van de griffier-hoofd van de griffie» geschrapt.»

Voorgesteld wordt het bestaande artikel 169, dat het principalaat betreft (*in casu* de benoeming van adjunct-griffiers met twaalf jaar dienst tot eerstaanwezend adjunct-griffier), op een aantal bijkomende punten te wijzigen.

Naast de vervanging van de benaming van klerk-griffier, zou de verplichting om het advies van de procureur des Konings of de procureur-generaal in te winnen, worden geschrapt. Tevens zou de hoofdgriffier zijn voorstel tot benoeming met het vereiste advies rechtstreeks naar de minister van Justitie zenden.

Un membre demande si le greffier adjoint qui n'a pas été nommé greffier adjoint principal peut prendre un recours contre la nomination d'un autre greffier adjoint ou contre le fait qu'il n'a pas été proposé pour le principalat.

Le ministre répond que, dans le cadre de sa proposition de nomination, le greffier en chef devra tenir compte du dossier d'évaluation. Il ne pourra donc pas présenter un candidat à propos duquel il a déjà émis un avis négatif. Il y aurait par contre un problème au cas où un greffier adjoint qui aurait reçu une évaluation positive n'aurait malgré tout pas été présenté pour le principalat.

La seule possibilité ouverte à une personne lésée nécessite une procédure négative, c'est-à-dire le dépôt, auprès du Conseil d'État, d'une requête en annulation concernant la nomination d'un autre greffier adjoint à la fonction de greffier adjoint principal.

Le préopinant estime qu'il serait utile de prévoir également la possibilité d'introduire un recours contre la décision de ne pas proposer quelqu'un pour une promotion. L'on pourrait éviter ainsi de nombreux recours auprès du Conseil d'État.

Le ministre déclare qu'il est techniquement possible d'inscrire cette possibilité de recours dans le cadre de la procédure de recours proposée par MM. Erdman et Lallemand.

La chambre de recours se prononcerait donc sur la décision du greffier en chef de ne pas proposer un greffier adjoint pour le principalat. Cette décision peut résulter de considérations d'opportunité qui n'ont rien à voir avec la personne du greffier adjoint concerné.

C'est pourquoi le greffier en chef devra motiver, devant la chambre de recours, sa politique du personnel et son évaluation du personnel. Cette chambre peut toutefois difficilement se prononcer sur le contexte, c'est-à-dire à propos de la pertinence de la politique du greffier en chef.

L'on peut se demander si, lorsque la chambre de recours estime que le recours est fondé, le greffier en chef doit proposer la nomination de l'intéressé à la fonction de greffier adjoint principal, ou si cette décision appartient au ministre.

En cas de rejet du recours, le dossier aboutit également chez le ministre de la Justice.

L'on peut donc considérer que l'intéressé essayera toujours d'épuiser ses droits en portant un recours devant le Conseil d'État contre la décision de la Commission d'avis.

Le préopinant défend l'idée d'ouvrir une possibilité de recours, de manière que l'on puisse éviter qu'une seule personne, à savoir le greffier en chef, puisse refu-

Een lid wenst te weten of de adjunct-griffier die niet tot eerstaanwezend adjunct-griffier wordt benoemd, een beroep kan instellen tegen de benoeming van een andere adjunct-griffier of tegen het feit dat hij niet voor het principalaat wordt voorgesteld.

De minister antwoordt dat de hoofdgriffier bij zijn voorstel tot benoeming rekening zal moeten houden met het evaluatiedossier. Hij zal dus niemand kunnen voordragen waarover hij eerder een negatief advies heeft uitgebracht. Omgekeerd rijst er een probleem wanneer een adjunct-griffier een positieve evaluatie heeft gekregen maar toch niet voor het principalaat wordt voorgedragen.

De enige mogelijkheid waarover een benadeelde beschikt, vergt een negatieve actie, d.w.z. het indienen van een verzoekschrift bij de Raad van State tot nietigverklaring van de benoeming van een andere adjunct-griffier tot eerstaanwezend adjunct-griffier.

De vorige spreker acht het zinvol dat er ook een beroepsmogelijkheid wordt ingesteld ten aanzien van de beslissing om iemand niet voor een bevordering voor te dragen. Dit zou heel wat beroepen bij de Raad van State voorkomen.

De minister verklaart dat het technisch mogelijk is om deze beroepsmogelijkheid in te schrijven in de beroepsprocedure die door de heren Erdman en Lallemand is voorgesteld.

De beroepscommissie zou dus uitspraak doen over de beslissing van de hoofdgriffier om een adjunct-griffier niet voor het principalaat voor te dragen. Die beslissing kan ingegeven zijn door opportuniteitsoverwegingen die geen uitstaans hebben met de persoon van de betrokken adjunct-griffier.

De hoofdgriffier zal derhalve ten overstaan van de commissie zijn personeelsbeleid alsook zijn evaluatie van het personeel moeten toelichten. Die commissie kan echter moeilijk uitspraak doen over de context, d.w.z. de opportuniteit van het beleid van de hoofdgriffier.

Als de beroepscommissie het beroep gegrond verklaart, rijst de vraag of de hoofdgriffier de betrokkene dan voor de benoeming tot eerstaanwezend adjunct-griffier moet voordragen. Of komt deze beslissing aan de minister toe?

Wordt het beroep verworpen, dan zal het dossier eveneens bij de minister van Justitie belanden.

Men mag er dus van uitgaan dat de betrokkene zijn rechten steeds zal willen uitputten door tegen de beslissing van de adviescommissie in beroep te gaan bij de Raad van State.

De vorige spreker verdedigt de beroepsmogelijkheid om te voorkomen dat één persoon, de hoofdgriffier, om persoonlijke redenen weigert een

ser pour des raisons personnelles, de proposer un greffier adjoint pour le principalat. Il est prudent de prévoir qu'une chambre de recours peut apprécier le bien-fondé d'une décision.

La décision de cette chambre de recours aura une plus grande autorité pour l'intéressé, qui pourra, dès lors, plus facilement l'accepter.

Le ministre aperçoit une solution reposant sur le principe de la sélection négative. Suivant celui-ci, tous les greffiers adjoints comptant au moins douze ans de service dans le cadre d'une carrière plane peuvent être promus à la fonction de greffier adjoint principal, à moins que l'on n'en décide autrement.

Il faudra examiner s'il y a moyen d'inscrire et d'appliquer ce principe dans le cadre de l'évolution de la carrière.

Enfin, M. Vandenberghe dépose l'amendement suivant (doc. Sénat, 1-270/2, amendement nº 8).

«Remplacer cet article par ce qui suit:

«Art. 14. — L'article 169 du même Code est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 169. — Les greffiers adjoints en fonction depuis douze ans au moins dans un greffe d'une justice de paix, d'un tribunal de police, d'un tribunal de première instance, d'un tribunal du travail, d'un tribunal de commerce, d'une cour d'appel, d'une cour du travail ou de la Cour de cassation, sont nommés par le Roi greffiers adjoints principaux, pour autant que leur évaluation, visée à l'article 287ter, porte la mention «très bon».

Il sera tenu compte des années de fonction exercées dans un greffe, un parquet ou un secrétariat de parquet dans un grade équivalent ou inférieur.»

Cet amendement est adopté en tant qu'article 15, à l'unanimité des 9 membres présents.

— **Article 16** (art. 15 de la proposition Vandenberghe et consorts)

L'article 15 de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts est ainsi libellé:

«L'article 170 du même Code est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 170. — Le greffier accomplit les tâches du greffe et assiste, en qualité de greffier, le juge dans tous les actes de son ministère.

Cette règle ne reçoit exception que si, en raison de l'urgence, sa présence n'a pu être requise.»

adjunct-griffier voor het principalaat voor te dragen. Het is raadzaam dat een beroepscommissie deze beslissing kan toetsen.

De uitspraak van deze commissie zal voor de betrokkene een groter gezag uitstralen en makkelijker door hem worden aanvaard.

De minister ziet een uitweg door het principe van de negatieve selectie in te voeren. Dit betekent dat alle adjunct-griffiers met ten minste twaalf jaar dienst in het kader van een vlakke loopbaan in aanmerking komen voor de bevordering tot eerstaanwezend adjunct-griffier tenzij het tegengestelde wordt beslist.

Er zal worden nagegaan of dit principe in de loopbaanontwikkeling kan worden opgenomen.

Tenslotte dient de heer Vandenberghe het volgende amendement in (Gedr. St. Senaat, nr. 1-270/2, amendement nr. 8).

«Dit artikel vervangen als volgt:

«Art. 14. — Artikel 169 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 169. — De adjunct-griffiers die ten minste twaalf jaar dienst hebben in de griffie van een vredegerecht, van een politierechtbank, van een rechtbank van eerste aanleg, van een arbeidsrechtbank, van een rechtbank van koophandel, van een hof van beroep, van een arbeidshof of van het Hof van Cassatie, worden door de Koning tot eerstaanwezend adjunct-griffier benoemd, voor zover zij bij hun beoordeling, bedoeld in artikel 287ter, de vermelding «zeer goed» hebben verkregen.

De dienstjaren uitgeoefend in een griffie, een parket of een secretariaat van het parket in een gelijkwaardige of een lagere graad komen in aanmerking.»

Dit amendement wordt als artikel 15 aangenomen bij eenparigheid van de 9 aanwezige leden.

— **Artikel 16** (art. 15 van het voorstel Vandenberghe c.s.)

Artikel 15 van het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s. luidt:

«Artikel 170 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt:

«Art. 170. — De griffier vervult de griffietaken en staat de rechter bij als griffier in alle verrichtingen van zijn ambt.

Op deze regel wordt slechts uitzondering gemaakt wanneer om dringende redenen zijn tegenwoordigheid niet kon worden gevorderd.»

Cet article ne donne lieu à aucune observation. Il est adopté en tant qu'article 16 à l'unanimité des 9 membres présents.

— **Article 17** (art. 16 de la proposition Vandenberghe et consorts)

L'article 16 de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts est ainsi libellé:

«L'article 171 du même Code est remplacé par la disposition suivante:

«*Art. 171*. — Il y a un greffe à la Cour de cassation, à la cour d'appel, à la cour du travail, au tribunal de première instance, au tribunal du travail, au tribunal de commerce, à la justice de paix et au tribunal de police.

Le greffe est tenu par le greffier en chef.

Les greffiers exercent une fonction judiciaire et accomplissent leurs tâches au greffe.»

Cet article ne donne lieu à aucune observation. Il est adopté en tant qu'article 17 à l'unanimité des 9 membres présents.

— **Article 18** (art. 17 de la proposition Vandenberghe et consorts)

L'article 17 de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts est rédigé comme suit:

«L'article 172 du même Code est remplacé par la disposition suivante:

«*Art. 172*. — Le greffier en chef dirige le greffe et distribue les tâches de greffe et les tâches administratives et désigne les greffiers qui assisteront le juge.»

Cet article ne suscite aucune observation et est adopté en tant qu'article 18 à l'unanimité des 9 membres présents, sous réserve d'une correction de forme apportée en seconde lecture au texte néerlandais.

— **Article 19** (art. 18 de la proposition Vandenberghe et consorts)

L'article 18 de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts est rédigé comme suit:

«L'article 173 du même Code est remplacé par les dispositions suivantes:

«*Art. 173*. — Les tâches du greffier sont les suivantes:

— il assure l'accès du greffe au public;

— il passe les actes dont il est chargé;

Dit artikel geeft geen aanleiding tot opmerkingen. Het wordt als artikel 16 aangenomen bij eenparigheid van de 9 aanwezige leden.

— **Artikel 17** (art. 16 van het voorstel Vandenberghe c.s.)

Artikel 16 van het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s. luidt:

«Artikel 171 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt:

«*Art. 171*. — In het Hof van Cassatie, het hof van beroep, het arbeidshof, de rechtbank van eerste aanleg, de arbeidsrechtbank, de rechtbank van koophandel, het vredegerecht en de politierechtbank is er een griffie.

De griffie wordt gehouden door de hoofdgriffier.

De griffiers oefenen een gerechtelijke functie uit en vervullen hun taken in de griffie.»

Dit artikel geeft geen aanleiding tot opmerkingen. Het wordt als artikel 17 aangenomen bij eenparigheid van de 9 aanwezige leden.

— **Artikel 18** (art. 17 van het voorstel Vandenberghe c.s.)

Artikel 17 van het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s. luidt als volgt:

«Artikel 172 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt:

«*Art. 172*. — De hoofdgriffier leidt de griffie en verdeelt de griffietaken en de administratieve taken en wijst de griffiers aan om de rechter bij te staan.»

Dit artikel geeft geen aanleiding tot opmerkingen en wordt als artikel 18 aangenomen bij eenparigheid van de 9 aanwezige leden en met in tweede lezing, een materiële correctie in de Nederlandse tekst.

— **Artikel 19** (art. 18 van het voorstel Vandenberghe c.s.)

Artikel 18 van het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s. luidt als volgt:

«Artikel 173 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt:

«*Art. 173*. — Tot de taken van de griffier behoren:

— hij houdt de griffie open voor het publiek;

— hij verlijdt de hem opgedragen akten;

— il garde les minutes, les registres et tous les actes afférents à la juridiction près laquelle il est établi;

— il en délivre des expéditions, des extraits ou des copies;

— il conserve les collections des lois et autres ouvrages à l'usage des juges;

— il dresse les tables, tient les registres et les répertoires et établit les statistiques et les autres documents dont il a la charge en application de la loi ou des arrêtés;

— il assure la conservation des valeurs, documents et objets déposés au greffe en vertu de la loi.

Le greffier assiste le juge:

— en étant présent à l'audience;

— en dressant le procès-verbal des instances et des décisions; il donne acte des différentes formalités dont l'accomplissement doit être constaté et leur confère l'authenticité; il veille au respect des règles de procédure.

Le Roi peut arrêter les modalités d'application du présent article.»

À la suite de la réponse qui a été fournie, en commission, à la question nº 20, l'énumération qui figure à l'article 173 proposé est complétée par trois tâches:

— le greffier tient la comptabilité du greffe;

— il assiste le juge dans la préparation des tâches de celui-ci;

— il élabore les dossiers de la procédure et veille, en ce qui le concerne, à celle-ci.

En ce qui concerne ce dernier point, un membre estime que les mots «en ce qui le concerne» doivent être remplacés par les mots «dans les limites de sa compétence» afin de préciser la portée de cette disposition.

Un autre membre demande que l'on vérifie la concordance des textes français et néerlandais en ce qui concerne la garde des minutes, la conservation des collections des lois et la conservation des valeurs (quatrième, sixième et huitième tirets).

Plusieurs membres se réjouissent de la disposition qui prévoit que le greffier assure l'accès du greffe au public. Il est donc responsable en cas de fermeture du greffe au public au cours des heures d'ouverture normales.

Il semblerait cependant que le texte français et le texte néerlandais présentent des nuances différentes. En français, le greffier «assure l'accès du greffe au public», formulation qui implique une obligation, alors qu'en néerlandais le greffier tient le greffe ouvert pour le public.

— hij bewaart de minuten, registers en alle akten van het gerecht waarbij hij is aangesteld;

— hij levert daarvan uitgiften, uittreksels of afschriften af;

— hij bewaart de verzameling van wetten en andere boekwerken ten gebruike van de rechtbank;

— hij houdt de tabellen, registers, repertoria, statistieken en andere documenten, hem bij de wet of besluiten opgedragen;

— hij bewaart de waarden, documenten en voorwerpen die krachtens de wet ter griffie zijn neergelegd.

Tot de bijstand van de griffier aan de rechter behoort:

— de griffier is aanwezig op de terechtzitting;

— hij notuleert het verloop van de rechtszaken en de uitspraken, verleent akte van de verschillende formaliteiten waarvan de vervulling moet worden vastgesteld en verleent er authenticiteit aan; hij bewaakt de procedure.

De Koning kan nadere regels tot uitwerking van dit artikel bepalen.»

Het voorgestelde artikel 173 wordt met drie taken aangevuld ingevolge het antwoord van de commissie op vraag nr. 20:

— de griffier voert de boekhouding van de griffie;

— hij assisteert de rechter bij de voorbereiding van diens taken;

— hij stelt de dossiers van de rechtspleging in staat en bewaakt, wat hem betreft, de procedure.

Met betrekking tot dit laatste punt is een lid van oordeel dat de woorden «wat hem betreft» moeten worden vervangen door de woorden «binnen de perken van zijn bevoegdheid»/«dans les limites de sa compétence» om de draagwijdte van deze bepaling te verduidelijken.

Een ander lid vraagt dat de concordantie tussen de Nederlandse en de Franse tekst wordt geverifieerd wat het bewaren van de minuten, de verzameling van wetten et de waarden betreft (vierde, zesde en achtste gedachtestreepje).

Verschillende leden verheugen zich over de bepaling dat de griffier de griffie openhoudt voor het publiek. Hij is dus verantwoordelijk indien de griffie tijdens de normale openingsuren voor het publiek gesloten is.

Er blijkt wel een nuanceverschil te bestaan tussen de Nederlandse en de Franse tekst. In het Nederlands houdt de griffier de griffie open voor het publiek, terwijl in het Frans «il assure l'accès du greffe au public», hetgeen een verplichting inhoudt.

À la question de savoir s'il ne faut pas également mentionner les heures d'ouverture des greffes, le ministre répond que ceux-ci sont, en vertu de l'article 176 du Code judiciaire, ouverts aux jours et heures déterminés par l'arrêté royal.

En ce qui concerne l'obligation de conserver les collections des lois et autres ouvrages à l'usage des juges, il précise qu'il s'agit de la documentation législative, jurisprudentielle et doctrinale, quel qu'en soit le support, permettant au juge d'exercer sa fonction.

La commission propose de modifier cette disposition dans ce sens, et de remplacer, au dernier alinéa, les mots « Le Roi peut arrêter... » par les mots « Le Roi arrête... ».

À la demande d'un membre, la Commission décide d'insérer, dans l'énumération des tâches du greffier visées à cet article, la tenue du registre de commerce dans les tribunaux de commerce.

En conclusion de cette discussion, M. Vandenberghe dépose l'amendement suivant (Doc. parl., Sénat, nº 1-270/2, amendement nº 9)

« Remplacer cet article par ce qui suit :

« Art. 18. — L'article 173 du même Code est remplacé par la disposition suivante :

« Art. 173. — Les tâches du greffier sont les suivantes :

— il assure l'accès du greffe au public;

— il tient la comptabilité du greffe;

— il passe les actes dont il est chargé;

— il garde les minutes, les registres et tous les actes afférents à la juridiction près laquelle il est établi;

— il en délivre les expéditions, des extraits ou des copies;

— il conserve la documentation législative, jurisprudentielle et doctrinale à l'usage des juges;

— il dresse les tables, tient les registres et les répertoires et établit les statistiques et les autres documents dont il a la charge en application de la loi ou des arrêtés;

— il assure la conservation des valeurs, documents et objets déposés au greffe en vertu de la loi.

Le greffier assiste le juge :

— il prépare les tâches de celui-ci;

— il est présent à l'audience;

— il dresse le procès-verbal des instances et des décisions;

— il donne acte des différentes formalités dont l'accomplissement doit être constaté et leur confère l'authenticité;

Op de vraag of de openingsuren van de griffie ook niet moeten worden vermeld, antwoordt de minister dat de griffies krachtens artikel 176 van het Gerechtelijk Wetboek open zijn op de dagen en uren bij koninklijk besluit bepaald.

Over de verplichting de wetboeken en andere werken ten behoeve van de rechters te bewaren, wijst hij erop dat het gaat om rechtsdocumentatie inzake wetgeving, rechtspraak en rechtsleer, die de rechter nodig heeft om zijn taak uit te voeren.

De commissie stelt voor deze bepaling in die zin te wijzigen, alsook in het laatste lid de woorden « De Koning kan ... bepalen » te vervangen door de woorden « De Koning bepaalt ... ».

Op verzoek van een lid besluit de Commissie het bijhouden van het handelsregister bij de rechtbank van koophandel toe te voegen aan de taken van de griffier.

Tot besluit dient de heer Vandenberghe het volgende amendement in (Gedr. St. Senaat, nr. 1-270/2, amendement nr. 9):

« Dit artikel vervangen als volgt :

« Art. 18. — Artikel 173 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling :

« Art. 173. — Tot de taken van de griffier behoren :

— hij stelt de griffie voor het publiek toegankelijk;

— hij voert de boekhouding van de griffie;

— hij verlijdt de akten waarmee hij belast is;

— hij bewaart de minuten, registers en alle akten van het gerecht, waarbij hij is aangesteld;

— hij levert daarvan uitgiften, uittreksels of afschriften af;

— hij bewaart de rechtsdocumentatie inzake wetgeving, rechtspraak en rechtsleer ten behoeve van de rechters;

— hij maakt de tabellen, registers, repertoria, statistieken en andere documenten op, waarmee hij bij wet of besluit belast is;

— hij staat in voor de bewaring van de waarden, documenten en voorwerpen die krachtens de wet ter griffie zijn neergelegd.

De griffier verleent bijstand aan de rechter :

— hij bereidt de taken van de rechter voor;

— hij is aanwezig op de terechtzitting;

— hij notuleert het verloop van de rechtszaken en de uitspraken;

— hij geeft akte van de verschillende formaliteiten waarvan de vervulling moet worden vastgesteld en verleent er authenticiteit aan;

— il élabore les dossiers de procédure et veille, dans le cadre de ses compétences, au respect des règles y relatives.

Le Roi détermine les modalités d'application du présent article.»

Sous réserve de quelques corrections de forme apportées en seconde lecture, cet amendement est adopté en tant qu'article 19 à l'unanimité des 9 membres présents.

— **Article 20** (art. 19 de la proposition Vandenberghe et consorts)

L'article 19 de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts est libellé comme suit:

«À l'article 175 du même Code, les mots «ou le greffier-chef de greffe» sont supprimés.»

Cet article ne suscite pas de discussion et est adopté en tant qu'article 20 à l'unanimité de 9 membres présents.

— **Article 21** (nouveau)

Le Gouvernement dépose un amendement tendant à insérer dans la deuxième partie, livre Ier, du Code judiciaire un titre III*bis* rédigé comme suit (Doc. parl. Sénat, nº 1-270/2, amendement nº 57):

«Titre IIIbis. Des conseillers en médiation et des assistants de médiation.

Art. 176bis. — Il y a dans chaque parquet de cour d'appel un ou plusieurs conseillers en médiation nommés par le Roi. Le Roi en détermine le nombre selon les nécessités du service. Ils exercent leurs fonctions sous la direction et la surveillance du procureur général ou du magistrat qu'il désigne à cet effet.

Le conseiller en médiation assiste le procureur général dans l'élaboration d'une politique criminelle en médiation pénale. Il est fait appel à lui pour l'évaluation, la coordination, la supervision de l'application de la médiation pénale dans les différents parquets du ressort du procureur général. Il assiste les assistants de médiation dans les questions générales et particulières que pose l'exécution de leurs missions.

Art. 176ter. — Il y a dans chaque parquet du procureur du Roi un ou plusieurs assistants de médiation, nommés par le ministre de la Justice. Le Roi en détermine le nombre selon les nécessités du service. Ils exercent leurs fonctions sous la direction et la surveillance du procureur du Roi ou du magistrat qu'il désigne à cet effet.

— hij stelt de dossiers van de rechtspleging in staat en ziet, in het kader van zijn bevoegdheid, toe op de naleving van de reglementering ter zake.

De Koning stelt nadere regels voor de toepassing van dit artikel.»

Met enkele kleine materiële correcties aangebracht in tweede lezing, wordt dit amendement als artikel 19 aangenomen biij eenparigheid van de 9 aanwezige leden.

— **Artikel 20** (art. 19 van het voorstel Vandenberghe c.s.)

Art. 19 van het wetvoorstel van de heer Vandenberghe c.s. luidt als volgt:

«In artikel 175 van hetzelfde Wetboek worden de woorden «of de griffier-hoofd van de griffie» geschrapt.»

Dit artikel geeft geen aanleiding tot bespreking en wordt als artikel 20 aangenomen bij eenparigheid van de 9 aanwezige leden.

— **Artikel 21** (nieuw)

De Regering dient een amendement in dat ertoe strekt in het tweede deel, boek I, van het Gerechtelijk Wetboek een titel III*bis* in te voegen, luidende (Gedr. St. Senaat, nr. 1-270/2, amendement nr. 57):

«Titel IIIbis. Bemiddelingsadviseurs en -assistenten

Art. 176bis. — Aan ieder parket bij het hof van beroep zijn een of meer bemiddelingsadviseurs verbonden, die de Koning benoemt. De Koning bepaalt hun aantal naar de behoeften van de dienst. Zij staan onder leiding en toezicht van de procureur-generaal of van de magistraat die hij daartoe aanstelt.

Bij het uitwerken van een strafrechtelijk beleid voor de bemiddeling in strafzaken staat de bemiddelingsadviseur de procureur-generaal bij. Hij wordt ingeschakeld voor de evaluatie, de coördinatie en het toezicht op de toepassing van de bemiddeling in strafzaken over de verscheidene parketten van het ambtsgebied van de procureur-generaal. Hij staat de bemiddelingsassistenten bij met betrekking tot de algemene en bijzondere vragen gesteld bij de uitvoering van hun taken.

Art. 176ter. — Aan ieder parket van de procureur des Konings zijn een of meer bemiddelingsassistenten verbonden, die de minister van Justitie benoemt. De Koning bepaalt hun aantal naar de behoeften van de dienst. Zij staan onder leiding en toezicht van de procureur des Konings of van de magistraat die hij daartoe aanstelt.

L'assistant de médiation assiste le procureur du Roi dans l'élaboration de la médiation pénale. Il est fait appel à l'assistant de médiation dans les différentes phases de la médiation pénale et plus spécifiquement dans son élaboration concrète. Il effectue sa mission en collaboration étroite avec le procureur du Roi et sous sa surveillance.

Art. 176quater. — Les assistants de médiation qui comptent au moins dix-huit années d'ancienneté de grade sont nommés par le ministre de la Justice, assistants de médiation principaux, pour autant que leur évaluation, visée à l'article 287ter, porte la mention «très bon.»

Il est fait référence à l'exposé introductif du ministre (point I.B.2).

Ces articles reprennent les dispositions de l'arrêté royal.

L'alinéa 1er des articles 176*bis* et 176*ter* proposés situe les conseillers en médiation et assistants de médiation dans le corps judiciaire dont ils font partie.

L'article 176*quater* proposé, relatif au principalat, est rédigé dans le respect du principe que la commission a adopté au sujet de l'article 169, premier alinéa, proposé (art. 15 du texte adopté).

Un membre souligne qu'au dernier alinéa de l'article 176*ter* proposé, il est précisé que l'assistant de médiation «effectue sa mission en collaboration étroite avec le procureur du Roi et sous sa surveillance». Or, l'arrêté royal du 24 octobre 1994 ne fait état que du second de ces deux élements.

Ce point doit être vérifié, notamment par référence à la motivation de l'arrêté royal et au rapport au Roi.

Le ministre renvoie à la formule «sous la surveillance et la direction ...;», reprise à l'alinéa 1er de l'article 176*ter*.

L'amendement est adopté en tant qu'article 21 à l'unanimité des 9 membres présents.

— **Articles 22 à 25** (art. 20 de la proposition Vandenberghe)

L'article 20 de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts est ainsi rédigé:

«À l'article 177 du même Code, les mots «greffier-chef de greffe» sont remplacés par les mots «greffier en chef.»

Bij het uitwerken van de bemiddeling in strafzaken staat de bemiddelingsassistent de procureur des Konings bij. Hij wordt ingeschakeld in de verschillende fasen van de bemiddeling in strafzaken en meer bepaald de concrete uitwerking ervan. Hij voert zijn opdracht uit in nauwe samenwerking met en onder het toezicht van de procureur des Konings.

Art. 176quater. — Bemiddelingsassistenten die ten minste achttien jaar graadanciënniteit tellen worden door de minister van Justitie tot eerstaanwezend bemiddelingsassistent benoemd, voor zover zij bij hun beoordeling, bedoeld in artikel 287ter, de vermelding «zeer goed» hebben verkregen.»

Er wordt naar de inleidende uiteenzetting van de minister verwezen (punt I.B.2).

Deze artikelen nemen de bepalingen van het koninklijk besluit over.

Het eerste lid van de voorgestelde artikelen 176*bis* en 176*ter* plaatst de bemiddelingsadviseurs en de bemiddelingsassistenten in het gerechtelijk korps waarvan zij deel uitmaken.

Het voorgestelde artikel 176*quater* betreffende het principalaat wordt opgesteld conform het principe dat de commissie heeft aangenomen inzake het voorgestelde artikel 169, eerste lid, (art. 15 van de aangenomen tekst).

Een lid merkt op dat in het laatste lid van het voorgestelde artikel 176*ter* vermeld wordt dat de bemiddelingsassistent zijn opdracht uitvoert «in nauwe samenwerking met en onder het toezicht van de procureur des Konings». In het koninklijk besluit van 24 oktober 1994 wordt evenwel alleen melding gemaakt van het tweede van deze gegevens.

Dit punt moet onderzocht worden onder meer in het licht van de motivering van het koninklijk besluit en het verslag aan de Koning.

De minister verwijst naar de formule «onder leiding en toezicht van ...», die in het eerste lid van artikel 176*ter* voorkomt.

Het amendement wordt als artikel 21 aangenomen bij eenparigheid van de 9 aanwezige leden.

— **Artikelen 22 tot 25** (art. 20 van het voorstel Vandenberghe)

Artikel 20 van het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s. luidt als volgt:

«In artikel 177 van hetzelfde Wetboek worden de woorden «griffier-hoofd van de griffie» vervangen door het woord «hoofdgriffier.»

M. Vandenberghe dépose l'amendement suivant (Doc. parl. Sénat, nº 1-270/2, amendement nº 10).

«Remplacer cet article par ce qui suit:

«Art. 20. — À l'article 177 du même Code, les mots «, sur l'avis du juge de paix ou du juge au tribunal de police et du greffier-chef de greffe» sont supprimés.»

Le Gouvernement dépose également trois amendements, tendant à modifier les articles 178, 179 et 180 du Code judiciaire (Doc. parl. Sénat, nº 1-270/2, amendements nºs 58 à 60).

Les amendements sont libellés comme suit:

Amendement nº 58:

«À l'article 178 du même Code, les mots «, sur l'avis du président et du greffier en chef» sont supprimés.»

Amendement nº 59:

«À l'article 179 du même Code, les mots «, sur l'avis du premier président et du greffier en chef» sont supprimés.»

Amendement nº 60:

«À l'article 180 du même Code, les mots «Le ministre de la Justice prend au préalable l'avis du premier président et du greffier en chef.» sont supprimés.»

Si ces articles suppriment la disposition relative à l'avis du magistrat du siège et du greffier en chef ou greffier-chef de greffe, c'est parce que l'article 287*bis* proposé par l'article 66 instaure une procédure d'avis uniforme qui est basée sur le gestionnaire de dossiers central (*cf.* l'exposé du ministre de la Justice, point I.B.6.).

Rien n'est toutefois changé quant au fond: le gestionnaire de dossiers central doit toujours recueillir l'avis du magistrat du siège et du greffier en chef ou greffier-chef de greffe.

Les quatre amendements sont adoptés en tant qu'articles 22, 23, 24 et 25, à l'unanimité des 9 membres présents.

— **Article 26** (art. 21 de la proposition Vandenberghe et consorts)

L'article 21 de la proposition de M. Vandenberghe et consorts et ainsi libellé:

«À l'article 181 du même Code, les mots «ou le greffier-chef de greffe» sont supprimés.»

De heer Vandenberghe dient het volgende amendement in (Gedr. St. Senaat, nr. 1-270/2, amendement nr. 10).

«Dit artikel vervangen als volgt:

«Art. 20. — In artikel 177 van hetzelfde Wetboek worden de worden «op advies van de vrederechter of van de rechter in de politierechtbank en van de griffier-hoofd van de griffie» geschrapt.»

De Regering dient eveneens drie amendementen in tot wijziging van de artikelen 178, 179 en 180 van het Gerechtelijk Wetboek (Gedr. St. Senaat, nr. 1-270/2, amendementen nrs. 58 tot 60).

De amendementen luiden als volgt:

Amendement nr. 58:

«In artikel 178 van hetzelfde Wetboek worden de woorden «op advies van de voorzitter en van de hoofdgriffier» geschrapt.»

Amendement nr. 59:

«In artikel 179 van hetzelfde Wetboek worden de woorden «op advies van de eerste voorzitter en van de hoofdgriffier» geschrapt.»

Amendement nr. 60:

«In artikel 180 van hetzelfde Wetboek worden de woorden «Deze wint vooraf het advies in van de eerste voorzitter en van de hoofdgriffier.» geschrapt.»

De reden waarom deze artikelen de bepaling inzake het advies van de magistraat van de zetel en de hoofdgriffier of de griffier-hoofd van de griffie schrappen, houdt verband met het feit dat het door artikel 66 voorgestelde artikel 287*bis* een uniforme adviesprocedure invoert welke gebaseerd is op de figuur van de centrale dossierbeheerder (*cf.* uiteenzetting van de minister van Justitie, punt I.B.6.).

Inhoudelijk wordt er niets gewijzigd: de centrale dossierbeheerder moet nog steeds het advies van de magistraat van de zetel en van de hoofdgriffier of griffier-hoofd van de griffie inwinnen.

De vier amendementen worden als artikel 22, 23, 24 en 25 aangenomen bij eenparigheid van de 9 aanwezige leden.

— **Artikel 26** (art. 21 van het voorstel Vandenberghe c.s.)

Artikel 21 van het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s. luidt als volgt:

«In artikel 181 van hetzelfde Wetboek worden de woorden «of van de griffier-hoofd van de griffie» geschrapt.»

M. Vandenberghe dépose l'amendement suivant (Doc. Sénat, nº 1-270/2, amendement nº 11):

«Remplacer cet article par ce qui suit:

«Art. 21. — L'article 181 du même Code est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 181. — Les rédacteurs, les employés et les messagers en fonction depuis douze ans au moins dans un greffe d'une justice de paix, d'un tribunal de police, d'un tribunal de première instance, d'un tribunal du travail, d'un tribunal de commerce, d'une cour d'appel, d'une cour du travail ou de la Cour de cassation, sont nommés par le ministre de la Justice, respectivement, rédacteurs principaux, employés principaux et messagers principaux, pour autant que leur évaluation, visée à l'article 287ter, porte la mention «très bon».

Il sera tenu compte des années de fonction exercées dans un greffe ou un secrétariat de parquet dans un grade équivalent ou inférieur.»

Cet amendement est adopté en tant qu'article 26, à l'unanimité des 9 membres présents.

— **Article 27** (art. 22 de la proposition Vandenberghe et consorts)

L'article 22 de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts est ainsi libellé:

«§ 1er. À l'article 182 du même Code, les premier et deuxième alinéas sont remplacés par les dispositions suivantes:

«Il y a, dans chaque parquet, un secrétariat, qui est placé sous la direction d'un secrétaire en chef.

Le secrétaire en chef est nommé par le Roi.

Le secrétaire en chef du parquet est chargé de la direction des services administratifs, sous l'autorité du procureur général, du procureur du Roi ou de l'auditeur du travail.

Le secrétaire assiste le procureur général, le procureur du Roi ou l'auditeur du travail. Il signe les documents qui lui sont désignés par le chef du parquet. Il garde les registres, les archives et les documents du parquet.

Le procureur général, le procureur du Roi et l'auditeur du travail près une juridiction dont le ressort compte une population de plus de 500 000 habitants, peuvent se choisir un secrétaire de cabinet parmi le personnel du parquet, sur l'avis du secrétaire en chef.»

De heer Vandenberghe dient het volgende amendement in (Gedr. St., Senaat, nr. 1-270/2, amendement nr. 11):

«Dit artikel vervangen als volgt:

«Art. 21. — Artikel 181 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 181. — De opstellers, beambten en boden die ten minste twaalf jaar dienst hebben in de griffie van een vredegerecht, van een politierechtbank, van een rechtbank van eerste aanleg, van een arbeidsrechtbank, van een rechtbank van koophandel, van een hof van beroep, van een arbeidshof of van het Hof van cassatie, worden door de minister van Justitie, respectievelijk, tot eerstaanwezend opsteller, eerstaanwezend beambte en eerstaanwezend bode benoemd, voor zover zij bij hun beoordeling, bedoeld in artikel 287ter, de vermelding «zeer goed» hebben verkregen.

De dienstjaren uitgeoefend in een griffie of een secretariaat van het parket in een gelijkwaardige of een lagere graad komen in aanmerking.»

Dit amendement wordt als artikel 26 aangenomen bij eenparigheid van de 9 aanwezige leden.

— **Artikel 27** (art. 22 van het voorstel Vandenberghe c.s.)

Artikel 22 van het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s. luidt als volgt:

«§ 1. In artikel 182 van hetzelfde Wetboek worden het eerste en tweede lid vervangen als volgt:

«Bij ieder parket is er een secretariaat verbonden, onder de leiding van een hoofdsecretaris.

De hoofdsecretaris wordt door de Koning benoemd.

De hoofdsecretaris van het parket is belast met de leiding van de administratieve diensten en staat daarbij onder het gezag van de procureur-generaal, de procureur des Konings of de arbeidsauditeur.

De secretaris staat de procureur-generaal, de procureur des Konings of de arbeidsauditeur bij. Hij ondertekent de documenten die hem door het hoofd van het parket worden aangeduid. Hij bewaart de registers, het archief en de documenten van het parket.

De procureur-generaal, de procureur des Konings en de arbeidsauditeur bij een rechtbank waarvan het rechtsgebied meer dan vijfhonderdduizend inwoners telt, kunnen zich een kabinetssecretaris kiezen uit het personeel van het parket, op advies van de hoofdsecretaris.»

§ 2. Au troisième alinéa du même article, le mot «Il» est remplacé par les mots «Le secrétaire en chef».

§ 3. Au troisième alinéa du même article, les mots «secrétaires adjoints» et «commis-secrétaires» sont remplacés respectivement par les mots «secrétaires» et «secrétaires adjoints».

§ 4. Au quatrième alinéa du même article, les mots «secrétaires adjoints-chefs de service», «secrétaire» et «secrétaires adjoints» sont respectivement remplacés par les mots «secrétaires-chefs de service», «secrétaire en chef» et «secrétaires».

§ 5. Au quatrième alinéa du même article est inséré, après la première phrase, une disposition nouvelle, rédigée comme suit: «En outre, dans les parquets comptant au moins cent membres du personnel ayant un emploi à temps plein, un secrétaire-chef de service peut être désigné par groupe de trente membres du personnel supplémentaires.»

Compte tenu de la revalorisation de la fonction de secrétaire, il y a lieu de compléter l'article 182, proposé, de la proposition de loi de MM. Vandenberghe et consorts, par certaines dispositions des textes réglementaires (*cf.* questions 27 et 28).

Le fait que le secrétaire en chef soit placé sous la surveillance et la direction du chef du corps du parquet constitue une modification importante.

L'article 182 en vigueur dispose que le secrétaire est placé sous la direction et l'autorité du chef de corps du parquet. La proposition de loi du sénateur Vandenberghe retient uniquement l'élément de l'autorité.

Après concertation avec les avocats généraux délégués par les procureurs généraux, il a été décidé que les notions de surveillance et de direction étaient celles qui reflétaient le mieux le rapport hiérarchique qui existe entre le procureur et le secrétaire en chef. La notion d'autorité, elle, a été considérée comme trop vague.

Un membre peut souscrire à cette option, mais il ajoute que les termes direction et surveillance affaiblissent le rapport hiérarchique.

Un autre membre désire savoir si la suppression de la notion d'autorité aura une influence sur la procédure disciplinaire.

Le ministre répond par la négative. En effet, le secrétaire reste placé sous la direction du magistrat du parquet. De plus, la proposition de loi ne modifie pas les dispositions relatives à la surveillance disciplinaire, en l'occurrence celles de l'article 403.

§ 2. In het derde lid van hetzelfde artikel wordt het woord «Hij» vervangen door de woorden «De hoofdsecretaris».

§ 3. In het derde lid van ditzelfde artikel worden de woorden «adjunct-secretarissen» en «klerken-secretarissen» vervangen door de woorden «secretarissen», respectievelijk «adjunct-secretarissen».

§ 4. In het vierde lid van ditzelfde artikel wordende woorden «adjunct-secretarissen-hoofden van dienst», «secretaris» en «adjunct-secretarissen» vervangen door «secretarissen-hoofden van dienst», respectievelijk «hoofdsecretaris» en «secretarissen».

§ 5. In het vierde lid van ditzelfde artikel wordt na de eerste volzin een nieuwe bepaling ingevoegd luidend als volgt: «In de parketten waar ten minste honderd personeelsleden met volledige betrekking werkzaam zijn, kan bovendien per dertig bijkomende personeelsleden een secretaris-hoofd van dienst aangewezen worden.»

Gelet op de herwaardering van de secretarissen zal het door het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s. voorgestelde artikel 182 moeten worden aangevuld met bepalingen uit reglementaire teksten (*cf.* vragen 27 en 28).

Een belangrijke wijziging betreft het feit dat de hoofdsecretaris onder toezicht en leiding van de korpsoverste van het parket staat.

Luidens het vigerende artikel 182 staat de secretaris onder de leiding en het gezag van de korpsoverste van het parket. In het wetsvoorstel van senator Vandenberghe werd enkel het element gezag in aanmerking genomen.

Na overleg met de door de procureurs-generaal afgevaardigde advocaten-generaal werd besloten dat de begrippen toezicht en leiding het best de hiërarchische verhouding weergeven tussen de procureur en de hoofdsecretaris. De term gezag werd als te vaag beschouwd.

Een lid steunt deze optie, maar verklaart dat de termen leiding en toezicht de hiërarchische verhouding afzwakken.

Een ander lid wenst te weten of de opheffing van de term gezag enige invloed heeft op de tuchtprocedure.

De minister antwoordt ontkennend omdat de secretaris nog steeds onder de leiding van de parketmagistraat staat. Daarenboven worden de bepalingen inzake het disciplinair toezicht, *in casu* artikel 403, niet gewijzigd.

De l'avis d'un membre, il y a suffisamment d'arguments pour justifier également la suppression de la notion de direction. Pour lui, le secrétaire en chef devrait être placé exclusivement sous la surveillance du chef de corps.

La conception suivant laquelle le greffier constitue un élément indépendant du processus de formation du droit doit être appliquée également au secrétaire de parquet.

La proposition va à l'encontre de cette conception, car elle place le secrétaire dans un rapport de subordination hiérarchique vis-à-vis du parquet.

La loi proposée s'inscrit ainsi dans le cadre de la conception qui veut que le magistrat du parquet soit associé à la fois à la recherche et à la poursuite des délits.

L'intervenant propose, par analogie à d'autres législations, d'utiliser exclusivement le terme de surveillance, qui inclut également la surveillance disciplinaire que le magistrat du parquet exerce sur le secrétaire du parquet.

Le ministre déclare que la question de la portée de la notion de direction doit être examinée à la lumière des compétences du parquet et de la question de savoir si le secrétaire de parquet peut exercer des missions indépendamment des magistrats du parquet.

Lorsqu'un magistrat du parquet désire fixer des priorités dans une information et requiert pour ce faire une aide administrative, la question qui se pose est de savoir qui, du magistrat ou du secrétaire en chef, est habilité à prendre une décision en la matière.

Le fait d'utiliser la notion de direction indique que le magistrat du parquet peut, en tant que responsable de la recherche, donner les directives nécessaires aux services administratifs.

Le préopinant pense que le secrétaire en chef doit diriger le secrétariat. Il est donc responsable du bon fonctionnement de son service. Le procureur a le droit d'exiger que ce service accomplisse certaines tâches administratives, comme la traduction de textes. Le secrétaire doit veiller à ce que ces tâches soient exécutées correctement. En cas de problèmes, le procureur, qui exerce la surveillance sur ces tâches, sera tenu de prendre les mesures qui s'imposent.

Cette observation est fondée sur la conception suivant laquelle les fonctions de procureur général, de procureur du Roi et d'auditeur du travail devraient faire l'objet d'un mandat temporaire. Dans cette optique, il paraît judicieux de confier la direction du secrétariat au magistrat du parquet.

À l'article 182 proposé, les mots « peuvent se choisir un secrétaire de cabinet » doivent être remplacés par les mots « peuvent choisir un secrétaire de cabinet ».

Volgens een lid zijn er voldoende argumenten om ook het begrip leiding te schrappen. De hoofdsecretaris zou zijns inziens uitsluitend onder toezicht van de korpsoverste van het parket mogen staan.

De opvatting dat de griffier een onafhankelijk element is in het proces van de rechtsvinding, moet ook gelden voor de secretaris van het parket.

Het voorstel gaat hier lijnrecht tegen in door de secretaris in een hiërarchisch ondergeschikt verband te plaatsen ten opzichte van het parket.

Dit kadert in de visie waarbij de parketmagistraat zowel bij de opsporing als bij de vervolging van misdrijven betrokken is.

Spreker stelt, in navolging van andere rechtstelsels voor, uitsluitend de term toezicht te gebruiken, hetgeen eveneens het disciplinair toezicht van de parketmagistraat op de secretaris van het parket omvat.

De minister verklaart dat de vraag naar de draagwijdte van het begrip leiding moet worden onderzocht in het licht van de bevoegdheden van het parket en van de vraag of de parketsecretaris taken heeft die hij onafhankelijk van de parketmagistraten kan uitoefenen.

Indien een parketmagistraat prioriteiten wenst te stellen in een opsporingsonderzoek waarbij administratieve ondersteuning is vereist, rijst de vraag wie gemachtigd is de beslissing daartoe te nemen, de magistraat of de hoofdsecretaris.

Het gebruik van het begrip leiding geeft aan dat de parketmagistraat de administratieve diensten de nodige richtlijnen mag geven omdat hij voor het onderzoek verantwoordelijk is.

De vorige spreker is van oordeel dat de leiding van het secretariaat bij de hoofdsecretaris moet berusten. Deze laatste is derhalve verantwoordelijk voor de goede werking van zijn dienst. De procureur heeft het recht te eisen dat bepaalde administratieve taken worden vervuld, zoals het vertalen van teksten. De secretaris dient ervoor te zorgen dat deze opdracht wordt uitgevoerd. Rijzen er problemen, dan moet de procureur die hierop toezicht uitoefent, de nodige maatregelen nemen.

Deze opmerking stoelt op de opvatting dat het ambt van procureur-generaal, procureur des Konings en arbeidsauditeur slechts een tijdelijk mandaat zou mogen uitmaken. In die optiek lijkt het opportuun de parketmagistraat te belasten met de leiding van het secretariaat.

In het voorgestelde artikel 182 moeten de woorden « kunnen zich een kabinetssecretaris kiezen » worden vervangen door de woorden « kunnen een kabinetssecretaris kiezen ».

Pour conclure, M. Vandenberghe propose l'amendement suivant (Doc. Sénat, nº 1-270/2, amendement nº 12).

«Remplacer cet article par ce qui suit:

«Art. 22. — L'article 182 du même Code est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 182. — Il y a, dans chaque parquet, un secrétariat, qui est placé sous la direction d'un secrétaire en chef.

Le secrétaire en chef est nommé par le Roi.

Le secrétaire en chef du parquet est chargé de la direction des services administratifs, sous la direction et la surveillance du procureur général, du procureur du Roi ou de l'auditeur du travail. Il distribue les tâches administratives entre les membres et le personnel du secrétariat.

Le secrétaire en chef peut être assisté d'un ou plusieurs secrétaires et de secrétaires adjoints nommés par le Roi. Leur nombre est déterminé par le Roi, suivant les besoins du service.

Le secrétaire assiste le procureur général, le procureur du Roi ou l'auditeur du travail. Il signe les documents qui lui sont désignés par le chef du parquet, ainsi que ceux inhérents à sa fonction. Il assiste les magistrats dans des travaux de documentation et de recherche, dans la constitution des dossiers, et dans tous les autres aspects de la tâche qui ne sont pas réservés expressément aux magistrats. Il garde les registres, les archives et les documents du parquet.

Le procureur général, le procureur du Roi et l'auditeur du travail près une juridiction dont le ressort compte une population de plus de 500 000 habitants, peuvent choisir un secrétaire de cabinet parmi les membres ou le personnel du secrétariat, sur l'avis du secrétaire en chef.

Peuvent être désignés au parquet de un à trois secrétaires-chefs de service qui, sous l'autorité du secrétaire en chef, participent à la direction du secrétariat. Si dans un parquet plus de cent membres du personnel exercent un emploi à temps plein, le nombre de secrétaires-chefs de service est augmenté d'une unité par groupe de trente membres du personnel supplémentaires.

Le Roi en détermine le nombre et les désigne pour un terme de trois ans, parmi les secrétaires, sur la présentation du procureur général, du procureur du Roi ou de l'auditeur du travail et du secrétaire en chef du parquet.

Cette désignation peut être renouvelée et chaque fois pour une durée de trois ans; après neuf ans de fonction, ils sont nommés à titre définitif.»

Tenslotte dient de heer Vandenberghe het volgende amendement in (Gedr. St. Senaat, nr. 1-270/2, amendement nr. 12).

«Dit artikel vervangen als volgt:

«Art. 22. — Artikel 182 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 182. — Aan ieder parket is er een secretariaat verbonden, onder de leiding van een hoofdsecretaris.

De hoofdsecretaris wordt door de Koning benoemd.

De hoofdsecretaris van het parket is belast met de leiding van de administratieve diensten en staat daarbij onder leiding en toezicht van de procureur-generaal, van de procureur des Konings of van de arbeidsauditeur. Hij verdeelt de administratieve taken onder de leden en het personeel van het secretariaat.

De hoofdsecretaris kan worden bijgestaan door een of meer secretarissen en door adjunct-secretarissen, die de Koning benoemt. Hun aantal wordt door de Koning bepaald naar de behoeften van de dienst.

De secretaris staat de procureur-generaal, de procureur des Konings of de arbeidsauditeur bij. Hij ondertekent de documenten die hem door het hoofd van het parket worden aangeduid, alsook degene die eigen aan zijn functie zijn. Hij verleent bijstand aan de magistraten voor documentatie- en opzoekingswerk, het in staat stellen van de dossiers en alle andere aspecten van diens taak die niet uitdrukkelijk aan magistraten zijn voorbehouden. Hij bewaart de registers, het archief en de documenten van het parket.

De procureur-generaal, de procureur des Konings en de arbeidsauditeur bij een rechtbank waarvan het rechtsgebied meer dan 500 000 inwoners telt, kunnen een kabinetssecretaris kiezen uit de leden of het personeel van het secretariaat, op advies van de hoofdsecretaris.

Bij een parket kunnen één tot drie secretarissen-hoofden van dienst worden aangewezen, die onder het gezag van de hoofdsecretaris, deelnemen aan de leiding van het secretariaat. In geval in een parket meer dan honderd personeelsleden met volledige betrekking werkzaam zijn, kan het aantal secretarissen-hoofden van dienst worden opgetrokken met één eenheid per dertig bijkomende personeelsleden.

De Koning bepaalt hun aantal en wijst hen voor drie jaar aan uit de secretarissen, op de voordracht van de procureur-generaal, van de procureur des Konings of van de arbeidsauditeur, en van de hoofdsecretaris van het parket.

Die aanwijzing kan telkens voor drie jaar worden vernieuwd; na negen jaar ambtsvervulling worden zij vast benoemd.»

Cet amendement est adopté en tant qu'article 27, à l'unanimité des 9 membres présents.

En seconde lecture, la formulation du cinquième alinéa de l'article 182 proposé est remaniée comme suit:

«Le secrétaire assiste le procureur général, le procureur du Roi ou l'auditeur du travail.

Il signe les documents inhérents à sa fonction, et ceux que le chef du parquet lui donne mission de signer. Il assiste les magistrats dans des travaux de documentation et de recherche, dans la constitution des dossiers, et dans toutes tâches, à l'exception de celles qui sont expressément réservées aux magistrats. Il garde les registres, les archives et les documents du parquet.»

Quant au septième aliéna de cet article, sa formulation est alignée sur celle des articles 6, 8 et 11 du texte adopté.

— **Article 28** (art. 23 de la proposition Vandenberghe)

L'article 23 de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts est ainsi libellé:

«Un article 182*bis* est inséré dans le même Code, qui est rédigé comme suit:

«*Art. 182bis.* — En cas d'empêchement, le secrétaire en chef du parquet est remplacé par le secrétaire-chef de service ou le secrétaire qu'il désigne. Lorsqu'il se trouve dans l'impossibilité de faire cette désignation, c'est, selon le cas, le procureur général, le procureur du Roi ou l'auditeur du travail qui la fait.»

M. Vandenberghe dépose l'amendement suivant (doc. Sénat, nº 1-270/2, amendement nº 13).

«Remplacer cet article par ce qui suit:

«Art. 23. — Un article 18bis est inséré dans le même Code, qui est rédigé comme suit:

«Art. 182bis. Les secrétaires adjoints en fonction depuis douze ans au moins, sont nommés par le Roi secrétaires adjoints principaux, pour autant que leur évaluation, visée à l'article 287ter, porte la mention «très bon».

Il sera tenu compte des années de fonctions exercées dans un parquet, un secrétariat de parquet ou un greffe, dans un grade équivalent ou inférieur.»

Le mot «parketsecretariaat» est préféré à l'expression «secretariaat van het parket», par référence à l'article 374, 4º, du Code judiciaire.

Dit amendement wordt als artikel 27 aangenomen bij eenparigheid van de 9 aanwezige leden.

In tweede lezing wordt de formulering van het vijfde lid van het voorgestelde artikel 182 gewijzigd als volgt:

«De secretaris staat de procureur-generaal, de procureur des Konings of de arbeidsauditeur bij.

Hij ondertekent de documenten die eigen zijn aan zijn functie, en die welke het hoofd van het parket hem opdraagt te ondertekenen. Hij verleent bijstand aan de magistraten voor documentatie en opzoekingswerk, bij het aanleggen van de dossiers en bij alle andere taken, behalve die welke uitdrukkelijk aan magistraten zijn voorbehouden. Hij bewaart de registers, het archief en de documenten van het parket.»

De formulering van het zevende lid van dit artikel wordt in overeenstemming gebracht met die van de artikelen 6, 8 en 11 van de aangenomen tekst.

— **Artikel 28** (art. 23 van het voorstel Vandenberghe c.s.)

Artikel 23 van het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s. luidt als volgt:

«In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 182*bis* ingevoegd, luidend als volgt:

«*Art. 182bis*. — Bij verhindering wordt de hoofdsecretaris van het parket vervangen door de secretarishoofd van dienst of de secretaris die hij aanwijst. Wanneer hij in de onmogelijkheid is om die aanwijzing te doen wordt daarin voorzien al naar-gelang van het geval door de procureur-generaal, de procureur des Konings of de arbeidsauditeur.»

De heer Vandenberghe dient het volgende amendement in (Gedr. St. Senaat, nr. 1-270/2, amendement nr. 13).

«Dit artikel vervangen als volgt:

«Art. 23. — In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 182bis ingevoegd, luidende:

«Art. 182bis. — Adjunct-secretarissen die ten minste twaalf jaar dienst hebben worden door de Koning tot eerstaanwezend adjunct-secretaris benoemd, voor zover zij bij hun beoordeling, bedoeld in artikel 287ter, de vermelding «zeer goed» hebben verkregen.

De dienstjaren uitgeoefend in een parket, een parketsecretariaat of een griffie in een gelijkwaardige of een lagere graad komen in aanmerking.»

Dit woord «parketsecretariaat» geniet de voorkeur boven «secretariaat van het parket». Zie artikel 374, 4º, van het Gerechtelijk Wetboek.

Cet amendement est adopté en tant qu'article 28, à l'unanimité des 9 membres présents.

— **Article 29** (art. 24 de la proposition Vandenberghe et consorts)

L'article 24 de la proposition de loi de Vandenberghe et consorts est ainsi libellé :

« À l'article 183 du même Code, le mot « secrétaire » est remplacé par les mots « secrétaire en chef. »

M. Vandenberghe dépose l'amendement suivant (Doc. parl. Sénat, nº 1-270/2, amendement nº 14) :

« Remplacer cet article par ce qui suit :

« Art. 24. — L'article 183 du même Code est remplacé par le disposition suivante :

« Art. 183. — Il peut y avoir au secrétariat du parquet des traducteurs, des rédacteurs, des employés et des messagers, nommés par le Ministre de la Justice. Le nombre des traducteurs, des rédacteurs et des employés est déterminé par le Roi; celui des messagers par le ministre de la Justice ou, selon, le cas, par le ministre qui a le Travail dans ses atrributions. »

Cet amendement est adopté en tant qu'article 29, à l'unanimité des 9 membres présents.

— **Article 30** (art. 25 de la proposition Vandenberghe et consorts)

L'article 25 de la propostion de loi de M. Vandenberghe et consorts est libellé comme suit :

« À l'article 184 du même Code, les mots « commis-secrétaires », « secrétaire » et « commis-secrétaires principaux » sont remplacés respectivement par les mots « secrétaires adjoints », « secrétaire en chef » et « secrétaires adjoints principaux. »

Référence est faite à l'article 28 du texte adopté.

M. Vandenberghe dépose l'amendement suivant (doc. Sénat, nº 1-270/2, amendement nº 15) :

« Remplacer cet article par ce qui suit :

« Art. 25. — L'article 184 du même Code est remplacé par la disposition suivante :

« Art. 184. — Les traducteurs, rédacteurs, employés et messagers en fonction depuis douze ans au moins dans un secrétariat de parquet, sont nommés par le

Dit amendement wordt als artikel 28 aangenomen bij eenparigheid van de 9 aanwezige leden.

— **Artikel 29** (art. 24 van het voorstel Vandenberghe c.s.)

Artikel 24 van het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s. luidt als volgt :

« In artikel 183 van hetzelfde Wetboek wordt het woord « secretaris » vervangen door het woord « hoofdsecretaris. »

De heer Vandenberghe dient het volgende amendement in (Gedr. St. Senaat, nr. 1-270/2, amendement nr. 14) :

« Dit artikel vervangen als volgt :

« Art. 24. — Artikel 183 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling :

« Art. 183. — Aan een parketsecretariaat kunnen vertalers, opstellers, beambten en boden verbonden worden, die de minister van Justitie benoemt. Het aantal vertalers, opstellers en beambten wordt bepaald door de Koning, het aantal boden door de minister van Justitie of, naar gelang van het geval, door de minister die de Arbeid in zijn bevoegdheid heeft. »

Dit amendement wordt als artikel 29 aangenomen bij eenparigheid van de 9 aanwezige leden.

— **Artikel 30** (art. 25. van het voorstel Vandenberghe c.s.)

Artikel 25 van het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s. luidt als volgt :

« In artikel 184 van hetzelfde Wetboek worden de woorden « klerken-secretarissen », « secretaris » en « eerstaanwezend klerk-secretaris » vervangen door de woorden « adjunct-secretarissen », respectievelijk « hoofdsecretaris » en « eerstaanwezend adjunct-secretaris. »

Er wordt verwezen naar artikel 28 van de aangenomen tekst.

De heer Vandenberghe dient het volgende amendement in (Gedr. St. Senaat, nr. 1-270/2, amendement nr. 15).

« Dit artikel vervangen als volgt :

« Art. 25. — Artikel 184 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling :

« Art. 184. — Vertalers, opstellers, beambten en boden die ten minste twaalf jaar dienst hebben in een parketsecretariaat worden door de minister van Justi-

ministre de la Justice, respectivement, traducteurs principaux, rédacteurs principaux, employés principaux et messagers principaux, pour autant que leur évaluation, visée à l'article 287ter, porte la mention «très bon».

Il sera tenu compte des années de fonctions exercées dans un secrétariat de parquet ou un greffe, dans un grade équivalent ou inférieur.»

Cet amendement est adopté en tant qu'article 30, à l'unanimité des 9 membres présents.

— **Article 31** (art. 2 de la proposition Erdman-Lallemand et consorts)

L'article 2 de la proposition de loi de MM. Erdman, Lallemand et consorts est ainsi libellé:

«Il est inséré à l'article 185 du Code judiciaire un deuxième alinéa nouveau, rédigé comme suit:

«L'examen, dont il impose la réussite comme condition, doit être un concours, organisé par le Secrétariat permanent de recrutement.»

M. Erdman dépose l'amendement suivant (doc. Parl. Sénat, nº 1-147/2, amendement nº 1).

«Remplacer cet article par ce qui suit:

«Art. 2. — À l'article 185 du même Code sont apportées les modifications suivantes:

1º l'alinéa 1er est complété comme suit:

«Les examens de recrutement pour les grades de qualification particulière sont organisés par le Roi, sous forme de concours, devant un jury institué par le ministre de la Justice.»

2º l'alinéa 2 est remplacé par la disposition suivante:

«En outre, le ministre de la Justice ou, selon le cas, le ministre du Travail ou l'autorité à qui ils délèguent ce pouvoir peuvent, en cas d'urgence, engager du personnel sous les liens d'un contrat de travail. Ce personnel est choisi parmi les lauréats d'un concours ou d'un examen organisés en vertu du présent Code, ou, à défaut de candidats, parmi les lauréats d'un test de sélection organisé par le ministre de la Justice ou par un service de l'État.»

En ce qui concerne la formulation du 1º, il est renvoyé au libellé des articles 57 à 62 du texte adopté.

Le ministre confirme que le ministère de la Justice organisera les examens en concertation et avec la collaboration du Secrétariat Permanent au Recrutement.

tie, respectievelijk, tot eerstaanwezend vertaler, eerstaanwezend opsteller, eerstaanwezend beambte en eerstaanwezend bode benoemd, voor zover zij bij hun beoordeling, bedoeld in artikel 287ter, de vermelding «zeer goed» hebben verkregen.

De dienstjaren uitgeoefend in een parketsecretariaat van het parket of een griffie in een gelijkwaardige of een lagere graad komen in aanmerking.»

Dit amendement wordt als artikel 30 aangenomen bij eenparigheid van de 9 aanwezige leden.

— **Artikel 31** (art. 2 van het voorstel Erdman-Lallemand c.s.)

Artikel 2 van het wetsvoorstel van de heren Erdman, Lallemand c.s. luidt als volgt:

«In artikel 185 van het Gerechtelijk Wetboek wordt een nieuw tweede lid ingevoegd, luidende:

«Het examen, waarvan hij het slagen als voorwaarde oplegt, moet vergelijkend zijn en wordt georganiseerd door het Vast Wervingssecretariaat.»

De heer Erdman dient het volgende amendement in (Gedr. St. Senaat, nr. 1-147/2, amendement nr. 1).

«Dit artikel vervangen als volgt:

«Art. 2. — In artikel 185 van hetzelfde Wetboek worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1º het eerste lid wordt aangevuld als volgt:

«De wervingsexamens voor de bijzondere graden zijn vergelijkend en worden georganiseerd door de Koning, voor een examencommissie die wordt ingesteld door de minister van Justitie.»

2º het tweede lid wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Bovendien kan de minister van Justitie of, naar gelang van het geval, de minister van Arbeid of de overheid aan wie zij de bevoegdheid overdragen, bij hoogdringendheid personeel aanwerven op grond van een arbeidsovereenkomst. Komen alleen in aanmerking voor deze aanwervingen de geslaagden van een vergelijkend examen of een examen georganiseerd krachtens dit Wetboek, of, bij ontstentenis van kandidaten, van een selectietest georganiseerd door de minister van Justitie of door een dienst van de Staat.»

Wat de formulering van het 1º betreft, wordt verwezen naar de artikelen 57 tot 62 van de aangenoment tekst.

De minister bevestigt dat het ministerie van Justitie de examens zal organiseren in overleg en in samenwerking met het Vast Wervingssecretariaat.

Un membre souligne qu'il ne s'agit pas, en l'occurrence, d'un contrat de travail.

Si le texte entend utiliser cette expression dans son sens général, par référence à la loi régissant cette matière, il faut à tout le moins attirer l'attention sur ce point, et préciser qu'il s'agit en fait d'un contrat d'emploi.

Compte tenu de la situation existant sur le terrain, l'intervenant aimerait également voir préciser les critères requis pour faire jouer le mécanisme décrit au 2º proposé à l'article, et les autorités auxquelles les ministres peuvent déléguer leurs pouvoirs.

Le seul critère fixé par le texte est l'urgence. Celle-ci peut, il est vrai, résulter d'éléments de fait (par exemple, s'il y a une place vacante, dans un greffe où le personnel se limite à une seule personne).

Cependant, l'intervenant aimerait que le ministre esquisse une approche de ce problème en termes plus généraux.

On a en effet l'impression qu'à défaut de critères précis, la décision d'engager ou non pourrait revêtir un certain caractère arbitraire.

Enfin, le membre s'interroge sur le classement à opérer parmi les lauréats des diverses catégories énumérées *in fine* du 2º.

En particulier, est-il exact que les lauréats d'un test de sélection n'entreront en ligne de compte qu'à défaut de lauréats d'un examen ou d'un concours ?

Le ministre confirme ce dernier point.

Le précédent intervenant suppose que, pour le choix entre les lauréats d'un examen et ceux d'un concours, on applique les mêmes critères que ceux décrits pour les conditions de nomination.

Le ministre le confirme.

Il souligne que le texte proposé se rapproche autant que possible du texte existant.

Certaines des observations formulées par le précédent intervenant se rapportent en fait à ce texte.

Quant aux critères d'application du texte, le critère essentiel est la demande motivée émanant des autorités judiciaires, et le bon fonctionnement des institutions et du pouvoir judiciaire, en tant que pouvoir indépendant.

Le précédent intervenant rappelle qu'à cet article, la question s'était posée d'une éventuelle limitation du recrutement à des engagements à titre temporaire.

Een lid benadrukt dat het hier niet om een arbeidsovereenkomst gaat.

Indien deze uitdrukking hier in algemene zin wordt gebruikt, met verwijzing naar de wet die deze materie regelt, dient men hierop zeker de aandacht te vestigen en te verduidelijken dat het eigenlijk gaat om een arbeidsovereenkomst voor bedienden.

Met het oog op de in de praktijk bestaande situatie meent spreker dat men dient te verduidelijken op basis van welke criteria het mechanisme beschreven in het 2º van het artikel in werking treedt, en aan welke instanties de ministers hun bevoegdheid kunnen overdragen.

In de tekst wordt slechts één criterium genoemd namelijk de hoogdringendheid. Deze kan inderdaad het gevolg zijn van praktische problemen (bijvoorbeeld wanneer een vacature ontstaat in een griffie met slechts één personeelslid).

Toch geeft spreker de wens te kennen dat de minister het probleem in meer algemene termen zou benaderen.

Men kan zich immers niet van de indruk ontdoen dat bij gebrek aan precieze criteria de beslissing om al dan niet aan te werven op arbitraire gronden genomen zal worden.

Ten slotte stelt het lid zich vragen bij de klassering van de laureaten uit de verschillende categorieën, opgesomd *in fine* van het 2º.

Hij vraagt zich met name af of het juist is dat de geslaagden van een selectietest slechts in aanmerking komen als er geen geslaagden zijn van een examen of een vergelijkend examen ?

De minister antwoordt hierop bevestigend.

De vorige spreker neemt aan dat bij de keuze tussen de geslaagden van een examen en die van een vergelijkend examen dezelfde criteria worden gehanteerd als bij de benoeming.

De minister antwoordt hierop bevestigend.

Hij onderstreept dat de voorgestelde tekst de bestaande tekt zo dicht mogelijk benadert.

Sommige opmerkingen van de vorige spreker hebben in feite ook betrekking op die tekst.

Het voornaamste criterium bij de toepassing van de tekst is de gemotiveerde aanvraag uitgaande van de gerechtelijke instanties, en de zorg om de goede werking van de instellingen en van de rechterlijke macht, die haar onafhankelijkheid moet kunnen bewaren.

De vorige spreker wijst erop dat er naar aanleiding van dit artikel ook sprake is geweest van een eventuele beperking van het aantal tijdelijke aanwervingen.

Le ministre répond que le but de l'article est d'assurer le fonctionnement optimal du tribunal en toutes circonstances.

Cela signifie que, dans les limites d'urgence et de nécessité définies à l'article, le ministre doit pouvoir donner suite à la demande du greffier en chef ou du magistrat.

Le membre observe que l'article ne subordonne pas l'engagement de personnel sous les liens d'un contrat de travail à l'absence de personnel statutaire.

Le ministre répond que c'est là une des possibilités susceptibles de se présenter.

Toutefois, d'autres hypothèses sont possibles. Il n'est par exemple pas exclu que le projet relatif aux radars automatiques une fois adopté, il en résulte un afflux de dossiers nouveaux, qui ne pourront être traités que grâce à l'engagement de personnel supplémentaire.

Le membre n'y voit pas d'objection pour autant que le recrutement ait lieu à titre temporaire. Si le type de situation évoquée par le ministre devient chronique, il faut alors envisager un élargissement du cadre.

Le ministre répond que l'expérience démontre, dans les hypothèses visées, que cette solution prendrait trop de temps.

Sous réserve de corrections formelles apportées en seconde lecture au texte néerlandais du 2°, l'amendement est adopté en tant qu'article 31 à l'unanimité des 9 membres présents.

— **Articles 32 à 34** (articles 26 à 28 de la proposition Vandenberghe et consorts)

Les articles 26 à 28 de la proposition de loi de MM. Vandenberghe et consorts sont ainsi libellés:

Article 26

«À l'article 260 du même Code, les mots «greffiers-chefs de greffe» sont supprimés et les mots «commis-greffiers» sont remplacés par les mots «greffiers adjoints».

Article 27

«L'article 261 du même Code est remplacé par les dispositions suivantes:

«*Art. 261.* — Les greffiers-chefs de service au greffe d'un tribunal sont nommés par le Roi parmi les greffiers au tribunal, sur présentation du président du tribunal et du greffier en chef, et après avis, selon le cas, du procureur du Roi ou de l'auditeur du travail.

De minister antwoordt hierop dat het artikel tot doel heeft een optimale werking van de rechtbanken in alle omstandigheden te verzekeren.

Dat betekent dat binnen de grenzen bepaald in dit artikel (spoedeisende gevallen en noodzaak) de minister gevolg moet kunnen geven aan een verzoek van de hoofdgriffier of van de magistraat.

Het lid merkt op dat het artikel de afwezigheid van statutair personeel niet als voorwaarde stelt voor de aanwerving van personeel met een arbeidsovereenkomst.

De minister antwoordt dat dit een van de mogelijkheden is die zich kunnen voordoen.

Er zijn echter ook andere hypothesen denkbaar. Zo is het niet uitgesloten dat het ontwerp betreffende de onbemande camera's, als het eenmaal aangenomen is, een stroom van nieuwe dossiers zal meebrengen die enkel behandeld kunnen worden indien bijkomend personeel in dienst wordt genomen.

Het lid ziet hier geen bezwaar tegen, voor zover de aanwerving van tijdelijke aard is. Indien situaties als die geschetst door de minister zich echter blijvend voordoen, moet een uitbreiding van de personeelsformatie overwogen worden.

De minister antwoordt hierop dat de ervaring uitwijst dat in die gevallen deze oplossing te tijdrovend is.

Onder voorbehoud van enkele materiële wijzigingen in het 2° van de Nederlandse tekst, aangebracht in tweede lezing, wordt het amendement als artikel 31 aangenomen bij eenparigheid van de 9 aanwezige leden.

— **Artikelen 32 tot 34** (artikelen 26 tot 28 van het voorstel Vandenberghe c.s.)

De artikelen 26 tot 28 van het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s. luiden:

Artikel 26

«In artikel 260 van hetzelfde Wetboek worden de woorden «griffiers-hoofden van de griffie» geschrapt en het woord «klerken-griffiers» vervangen door het woord «adjunct-griffiers».

Artikel 27

«Artikel 261 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt:

«*Art. 261.* — De griffiers-hoofden van dienst bij de griffie van een rechtbank worden door de Koning benoemd uit de griffiers bij de rechtbank op voordracht van de voorzitter van de rechtbank en van de hoofdgriffier en naargelang van het geval na advies van de procureur des Konings of de arbeidsauditeur.

Les greffiers-chefs de service au greffe de la Cour de cassation, de la cour d'appel ou de la cour du travail sont nommés par le Roi parmi les greffiers à cette cour, sur présentation du premier président et du greffier en chef, après avis du procureur général.

Ils sont désignés pour un terme de trois ans. Cette désignation peut être renouvelée chaque fois pour une durée de trois ans; après neuf ans de fonction, ils sont désignés à titre définitif.»

Article 28

«§ 1er. À l'article 262 du même Code, le mot «commis-greffiers» est remplacé par le mot «greffiers adjoints» et les mots «ou le greffier-chef de greffe» sont supprimés.

§ 2. Le même article est complété par le membre de phrase suivant: «, et après avis, selon le cas, du procureur général, du procureur du Roi ou de l'auditeur du travail.»

M. Vandenberghe dépose les amendements suivants (Doc. parl., Sénat, nº 270/2 amendements nºs 16 et 17).

Amendement nº 16

«Art. 27

Remplacer cet article par ce qui suit:

«Art. 27. — L'article 261 du même Code est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 261. — Les greffiers-chefs de service au greffe d'un tribunal sont nommés par le Roi parmi les greffiers au tribunal, sur présentation du président du tribunal et du greffier en chef.

Les greffiers-chefs de service au greffe de la Cour de cassation, de la cour d'appel ou de la cour du travail sont nommés par le Roi parmi les greffiers à la cour, sur présentation du premier président et du greffier en chef.

Ils sont désignés pour un terme de trois ans. Cette désignation peut être renouvelée chaque fois pour une durée de trois ans; après neuf ans de fonction, ils sont nommés à titre définitif.»

Amendement nº 17

«Art. 28

«Remplacer cet article par ce qui suit:

«Art. 28. — À l'article 262 du même Code, le mot «commis-greffiers» est remplacé par le mot «greffiers adjoints» et les mots «ou le greffier-chef de greffe» sont supprimés.»

De griffiers-hoofden van dienst bij de griffie van het Hof van Cassatie, van een hof van beroep of een arbeidshof worden door de Koning benoemd uit de griffiers bij het hof, op voordracht van de eerste voorzitter en van de hoofdgriffier, na advies van de procureur-generaal.

Zij worden aangewezen voor drie jaar. Deze aanwijzing kan telkens voor drie jaar worden vernieuwd: na negen jaar ambtsvervulling worden zij vast benoemd.»

Artikel 28

«§ 1. In artikel 262 van hetzelfde Wetboek wordt het woord «klerken-griffiers» vervangen door het woord «adjunct-griffiers» en worden de woorden «of de griffier-hoofd van de griffie» geschrapt.

§ 2. Hetzelfde artikel wordt aangevuld als volgt: «en al naargelang van het geval na advies van de procureur-generaal, de procureur des Konings of de arbeidsauditeur.»

De heer Vandenbeghe stelt bij amendement het volgende voor (Gedr. St. Senaat, nr. 1-270/2, amendementen nrs. 16 en 17).

Amendement nr. 16

«Art. 27

Dit artikel vervangen als volgt:

«Art. 27. — Artikel 261 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 261. — De griffiers-hoofden van dienst bij de griffie van een rechtbank worden door de Koning benoemd uit de griffiers bij de rechtbank, op voordracht van de voorzitter van de rechtbank en van de hoofdgriffier.

De griffiers-hoofden van dienst bij de griffie van het Hof van Cassatie, van een hof van beroep of van een arbeidshof worden door de Koning benoemd uit de griffiers bij het hof, op voordracht van de eerste voorzitter en van de hoofdgriffier.

Zij worden aangewezen voor drie jaar. Deze aanwijzing kan telkens voor drie jaar worden vernieuwd; na negen jaar ambtsvervulling worden zij vast benoemd.»

Amendement nr. 17

«Art. 28

«Dit artikel vervangen als volgt:

«Art. 28. — In artikel 262 van hetzelfde Wetboek wordt het woord «klerken-griffiers» vervangen door het woord «adjunct-griffiers» en worden de woorden «of de griffier-hoofd van de griffie» geschrapt.»

L'article 26 de la proposition de loi de M. Vandenberghe est, moyennant une correction formelle, adopté en tant qu'article 32, à l'unanimité des 9 membres présents.

Les deux amendements précités sont adoptés en tant qu'articles 33 et 34, à l'unanimité des 9 membres présents.

— **Article 35** (art. 29 et 30 de la proposition Vandenberghe et consorts)

A) Article 29 de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts

Cet article est libellé comme suit :

« L'article 263, § 1er, du même Code est remplacé par la disposition suivante :

« § 1er. Pour pouvoir être nommé greffier en chef de la justice de paix ou du tribunal de police, le candidat doit :

1° être âgé de trente-cinq ans accomplis;

2° être soit licencié en droit et avoir exercé pendant cinq ans au moins des fonctions au moins égales à celles d'employé au greffe d'une cour, d'un tribunal, d'une justice de paix ou d'un tribunal de police, soit porteur d'un certificat d'études moyennes du degré supérieur ou d'études déclarées équivalentes par le Roi, ainsi que du certificat de candidat-greffier, et, en outre, avoir exercé soit les fonctions de greffier pendant cinq ans au moins, soit les fonctions de greffier adjoint d'une cour, d'un tribunal, d'une justice de paix ou d'un tribunal de police pendant dix ans au moins. »

On fait remarquer que « le certificat d'études moyennes du degré supérieur » a été supprimé et remplacé, du moins du côté francophone, par « le certificat d'enseignement secondaire supérieur (C.E.S.S.) ».

Eu égard à la fédéralisation de l'enseignement, il est à craindre que les dénominations des diplômes pour le même type d'enseignement ne varient de communauté à communauté.

La question se pose de savoir si l'article 29 vise le C.E.S.S. ou non. Il convient dès lors de préciser le diplôme d'enseignement secondaire requis pour avoir accès à la fonction de greffier.

Un autre membre signale que le Roi n'est plus compétent pour déterminer l'équivalence des diplômes.

Le ministre répond que l'on a maintenu la dénomination des diplômes en usage lorsque l'enseignement était encore une matière fédérale.

Il faudra vérifier si les diplômes qui ont une nouvelle appellation sont équivalents aux anciennes dénominations.

Na een vormverbetering wordt artikel 26 van het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s. als artikel 32 aangenomen, bij eenparigheid van de 9 aanwezige leden.

De beide amendementen worden als artikel 33 en artikel 34 aangenomen bij eenparigheid van 9 aanwezige leden.

— **Artikel 35** (artikelen 29 en 30 van het voorstel Vandenberghe c.s.)

A) Artikel 29 van het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s.

Dit artikel luidt als volgt :

« Artikel 263, § 1, van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt :

« § 1. Om tot hoofdgriffier van het vredegerecht of van de politierechtbank te worden benoemd, moet men :

1° volle vijfendertig jaar oud zijn;

2° hetzij licentiaat in de rechten zijn en ten minste vijf jaar een ambt, ten minste gelijk aan dat van beambte, bij de griffie van een hof, een rechtbank, een vredegerecht of een politierechtbank hebben uitgeoefend, hetzij houder zijn van een getuigschrift van hoger middelbaar onderwijs of door de Koning gelijkwaardig verklaard onderwijs, alsmede van het getuigschrift van kandidaat-griffier en daarenboven ofwel ten minste vijf jaar het ambt van griffier ofwel ten minste tien jaar het ambt van adjunct-griffier hebben uitgeoefend bij een hof, een rechtbank, een vredegerecht of een politierechtbank. »

Er wordt op gewezen dat de woorden « le certificat d'études moyennes du degré supérieur » in het Franstalig onderwijs vervangen zijn door de woorden « le certificat d'enseignement secondaire supérieur (C.E.S.S.) ».

Aangezien de gemeenschappen bevoegd zijn voor het onderwijs, valt er te vrezen dat de benaming van de diploma's voor een zelfde soort van onderwijs anders zal luiden in elke gemeenschap.

Het is de vraag of artikel 29 al dan niet op het C.E.S.S. doelt. Men behoort bijgevolg precies te bepalen welk diploma van middelbaar onderwijs toegang verleent tot het ambt van griffier.

Een ander lid werpt op dat de Koning ook niet langer bevoegd is om diploma's gelijkwaardig te verklaren.

De minister antwoordt dat de diplomaomschrijving werd behouden die gold toen onderwijs nog een federale materie was.

Er zal worden nagegaan of diploma's met een nieuwe terminologie gelijkwaardig zijn aan de vroegere diplomabenaming.

Si l'on inscrit dans la loi une nouvelle terminologie, celle-ci risque de ne plus correspondre aux différentes appellations des diplômes en vigueur dans les communautés. Il devient alors de plus en plus difficile de comparer les diplômes aux anciennes normes de base.

C'est pourquoi l'on a préféré maintenir l'ancienne dénomination des diplômes, pour assurer la concordance avec d'autres dispositions du Code judiciaire.

Le ministre signale également qu'en vertu de l'article 127 de la Constitution, les communautés sont compétentes pour l'enseignement, à l'exception notamment des conditions minimales pour la délivrance des diplômes.

L'on demandera cependant aux communautés quels sont les diplômes qu'elles estiment équivalents au certificat d'études moyennes du degré supérieur.

Un membre estime que l'on peut maintenir les textes proposés. Si les communautés présentent de grandes différences en ce qui concerne la dénomination des diplômes, le pouvoir fédéral doit, en ce qui concerne l'accès aux fonctions fédérales, pouvoir déterminer quel diplôme est nécessaire ou quels diplômes il reconnaît comme étant équivalents. Si l'on dénie cette compétence implicite au pouvoir fédéral, l'on risque de voir les diplômes couvrir un autre contenu et de poser des actes qui faussent la concurrence. Il s'ensuivrait que les communautés détermineraient les conditions d'accès aux fonctions fédérales, ce qui est inacceptable.

Un autre membre estime qu'il s'agit surtout d'un problème terminologique. Dans la Communauté française, le C.E.S.S. est délivré au terme d'un cycle d'études de six ans (enseignement secondaire).

Le préopinant affirme que le Roi doit déclarer ce diplôme équivalent.

Le ministre dit qu'il vérifiera si les diplômes de l'enseignement secondaire délivrés par les communautés sont équivalents ou non.

Une membre fait observer que, dans le texte néerlandais de l'article, les mots «moet men» doivent être remplacés par les mots «moet de kandidaat».

La même correction doit être apportée à bon nombre des articles en projet.

Bien que la formulation actuelle du texte soit celle du Code judiciaire, le ministre et la commission s'accordent sur cette correction.

Indien men in de wet een nieuwe terminologie zou invoeren, bestaat het gevaar dat deze niet beantwoordt aan de verschillende diplomabenamingen die in de gemeenschappen gelden. Aldus wordt het steeds moeilijker om diploma's aan de oude basisnorm te toetsen.

Vanwege de concordantie met andere bepalingen uit het Gerechtelijk Wetboek, werd daarom de voorkeur gegeven aan het behoud van de oude diplomabenaming.

Tevens stipt hij aan dat de gemeenschappen krachtens artikel 127 van de Grondwet bevoegd zijn voor onderwijs, met uitsluiting van onder andere de minimale voorwaarden voor het uitreiken van diploma's.

Er zal evenwel aan de gemeenschappen worden gevraagd welke diploma's zij als gelijkwaardig aan het getuigschrift van hoger middelbaar onderwijs beschouwen.

Een lid is van oordeel dat de voorgestelde tekst kan behouden blijven. Wanneer er tussen de gemeenschappen grote verschillen bestaan inzake de diplomabenamingen, moet de federale overheid voor de toegang tot federale ambten de bevoegdheid hebben om het vereiste diploma te bepalen of de diploma's die zij als gelijkwaardig erkent. Indien men de federale overheid deze impliciete bevoegdheid ontzegt, bestaat het gevaar dat men diploma's een andere inhoud geeft en aldus concurrentievervalsende handelingen stelt. Dit zou erop neerkomen dat de gemeenschappen de toegangsvoorwaarden tot de federale ambten zouden vaststellen. Dat is onaanvaardbaar.

Volgens een ander lid gaat het hier in de eerste plaats om een probleem van terminologie. Bij de Franse Gemeenschap wordt het C.E.S.S.-diploma uitgereikt na een studiecyclus van zes jaar (middelbaar onderwijs).

De vorige spreker verklaart dat dit diploma door de Koning als gelijkwaardig moet worden verklaard.

De minister verklaart te zullen nagaan of de door de gemeenschappen uitgereikte diploma's voor het middelbaar onderwijs equivalent zijn of niet.

Over de Nederlandse tekst van het artikel merkt een lid op dat de woorden «moet men» te vervangen zijn door de woorden «moet de kandidaat».

Dezelfde verbetering dient ook aangebracht te worden in tal van andere ontworpen artikelen.

Ofschoon de huidige lezing die van het Gerechtelijk Wetboek overneemt, gaan de minister en de commissie akkoord met die verbetering.

B. Article 30 de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts

Cet article est ainsi libellé:

«§ 1er. L'article 263, § 2, du même Code est remplacé par la disposition suivante:

«§ 2. Pour pouvoir être nommé greffier de la justice de paix ou du tribunal de police, le candidat doit:

1° être âgé de vingt-cinq ans accomplis;

2° être soit licencié en droit et avoir exercé pendant un an au moins des fonctions au moins égales à celles d'employé au greffe d'une cour, d'un tribunal, d'une justice de paix ou d'un tribunal de police, soit porteur d'un certificat d'études moyennes du degré supérieur ou d'études déclarées équivalentes par le Roi, ainsi que du certificat de candidat-greffier et, en outre, soit être au moins greffier adjoint d'une cour, d'un tribunal, d'une justice de paix ou d'un tribunal de police, soit avoir exercé pendant cinq ans au moins les fonctions de rédacteur ou d'employé au greffe d'une cour, d'un tribunal, d'une justice de paix ou d'un tribunal de police.»

§ 2. Le § 3 du même article est abrogé.

§ 3. Au § 4 du même article, les mots «et organise le stage» sont supprimés.»

Cet article ne donne lieu à aucune observation spécifique.

C. Amendements de M. Vandenberghe

M. Vandenberghe dépose les amendements suivants (Doc. parl. Sénat, n° 1-270/2, amendements nos 18 et 19):

Amendement n° 18

«Art. 29

«Remplacer cet article par ce qui suit:

«L'article 263 du même Code est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 263. — § 1er. Pour pouvoir être nommé greffier en chef de la justice de paix ou du tribunal de police, le candidat doit:

1° être âgé de trente-cinq ans accomplis;

2° être soit licencié en droit et avoir exercé pendant cinq ans au moins des fonctions au moins égales à celles d'employé au greffe d'une cour, d'un tribunal, d'une justice de paix ou d'un tribunal de police, soit porteur du certificat de candidat-greffier, et, en outre,

B. Artikel 30 van het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s.

Het voorgestelde artikel luidt:

«§ 1. Artikel 263, § 2, van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt:

«§ 2. Om tot griffier bij een vredegerecht of een politierechtbank te worden benoemd, moet men:

1° volle vijfentwintig jaar oud zijn;

2° hetzij licentiaat in de rechten zijn en ten minste één jaar een ambt, ten minste gelijk aan dat van beambte, bij de griffie van een hof, een rechtbank, een vredegerecht of een politierechtbank hebben uitgeoefend, hetzij houder zijn van een getuigschrift van hoger middelbaar onderwijs of door de Koning gelijkwaardig verklaard onderwijs, alsmede van het getuigschrift van kandidaat-griffier en daarenboven ofwel ten minste adjunct-griffier zijn bij een hof, een rechtbank, een vredegerecht of een politierechtbank, ofwel ten minste vijf jaar het ambt van opsteller of beambte hebben uitgeoefend bij de griffie van een hof, een rechtbank, een vredegerecht of een politierechtbank.»

§ 2. In hetzelfde artikel wordt § 3 opgeheven.

§ 3. In hetzelfde artikel worden in § 4 de woorden «en regelt de stage» geschrapt.»

Dit artikel geeft geen aanleiding tot specifieke opmerkingen.

C. Amendementen van de heer Vandenberghe

De heer Vandenberghe dient de volgende amendementen in (Gedr. St. Senaat, nr. 1-270/2, amendementen nrs. 18 en 19):

Amendement nr. 18

«Art. 29

«Dit artikel vervangen als volgt:

«Artikel 263 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 263. — § 1. Om tot hoofdgriffier van het vredegerecht of van de politierechtbank te worden benoemd, moet men:

1° volle vijfendertig jaar oud zijn;

2° hetzij licenciaat in de rechten zijn en ten minste vijf jaar een ambt, ten minste gelijk aan dat van beambte, bij de griffie van een hof, van een rechtbank, van een vredegerecht of van een politierechtbank hebben uitgeoefend, hetzij houder zijn van het ge-

avoir exercé soit les fonctions de greffier pendant cinq ans au moins, soit les fonctions de greffier adjoint dans une cour, un tribunal, une justice de paix ou un tribunal de police pendant dix ans au moins.»

§ 2. Pour pouvoir être nommé greffier à la justice de paix ou au tribunal de police, le candidat doit:

1º être âgé de vingt-cinq ans accomplis;

2º être soit licencié en droit et avoir exercé pendant un an au moins des fonctions au moins égales à celles d'employé au greffe d'une cour, d'un tribunal, d'une justice de paix ou d'un tribunal de police; soit porteur du certificat de candidat-greffier, et, en outre, soit être au moins greffier adjoint à une cour, un tribunal, une justice de paix ou un tribunal de police, soit avoir exercé pendant cinq ans au moins les fonctions de rédacteur ou d'employé au greffe d'une cour, d'un tribunal, d'une justice de paix ou d'un tribunal de police.»

Amendement nº 19

«Art. 30

«Supprimer cet article.»

Le premier de ces deux amendements est adopté, en tout qu'article 35, à l'unanimité des 9 membres présents.

Le second amendement est adopté suivant le même vote.

— **Article 36** (art. 31 de la proposition Vandenberghe et consorts)

L'article 31 de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts est ainsi libellé:

«§ 1er. L'article 264, premier alinéa, du même Code est remplacé par la disposition suivante:

«Pour pouvoir être nommé greffier en chef du tribunal de première instance, du tribunal du travail ou du tribunal de commerce, le candidat doit:

1º être âgé de trente-cinq ans accomplis;

2º être soit licencié en droit et avoir exercé pendant cinq ans au moins des fonctions au moins égales à celles d'employé au greffe d'une cour, d'un tribunal, d'une justice de paix ou d'un tribunal de police, soit porteur d'un certificat d'études moyennes du degré supérieur ou d'études déclarées équivalentes par le Roi, ainsi que du certificat de candidat-greffier, et, en outre, soit avoir exercé pendant cinq ans au moins les fonctions de greffier d'une cour ou d'un tribunal de

tuigschrift van kandidaat-griffier en daarenboven ofwel ten minste vijf jaar het ambt van griffier ofwel ten minste tien jaar het ambt van adjunct-griffier hebben uitgeoefend bij een hof, een rechtbank, een vredegerecht of een politierechtbank.»

§ 2. Om tot griffier bij een vredegerecht of een politierechtbank te worden benoemd, moet men:

1º volle vijfentwintig jaar oud zijn;

2º hetzij licenciaat in de rechten zijn en ten minste één jaar een ambt, ten minste gelijk aan dat van beambte, bij de griffie van een hof, van een rechtbank, van een vredegerecht of van een politierechtbank hebben uitgeoefend, hetzij houder zijn van het getuigschrift van kandidaat-griffier en daarenboven ofwel ten minste adjunct-griffier zijn bij een hof, een rechtbank, een vredegerecht of een politierechtbank, ofwel ten minste vijf jaar het ambt van opsteller of beambte hebben uitgeoefend bij de griffie van een hof, van een rechtbank, van een vredegerecht of van een politierechtbank.»

Amendement nr. 19

«Art. 30

«Dit artikel doen vervallen.»

Het eerste van de twee amendementen wordt als artikel 35 aangenomen bij eenparigheid van de 9 aanwezige leden.

Het tweede amendement wordt aangenomen met dezelfde stemverhouding.

— **Artikel 36** (art. 31 van het voorstel Vandenberghe c.s.)

Artikel 31 van het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s luidt:

«§ 1. Artikel 264, eerste lid, van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt:

«Om tot hoofdgriffier van een rechtbank van eerste aanleg, van een arbeidsrechtbank of van een rechtbank van koophandel te worden benoemd, moet men:

1º volle vijfendertig jaar oud zijn;

2º hetzij licentiaat in de rechten zijn en ten minste vijf jaar een ambt, ten minste gelijk aan dat van beambte, bij de griffie van een hof, een rechtbank, een vredegerecht of een politierechtbank hebben uitgeoefend, hetzij houder zijn van een getuigschrift van hoger middelbaar onderwijs of door de Koning gelijkwaardig verklaard onderwijs, alsmede van het getuigschrift van kandidaat-griffier en daarenboven ofwel ten minste vijf jaar het ambt van griffier hebben

première instance, d'un tribunal du travail ou d'un tribunal de commerce, soit être greffier en chef d'une justice de paix ou d'un tribunal de police.»

§ 2. Le deuxième alinéa du même article est abrogé.

M. Vandenberghe dépose l'amendement suivant (Doc. parl., Sénat, nº 1-270/2, amendement nº 20):

«Remplacer cet article par ce qui suit:

«L'article 264 du même Code est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 264. — Pour pouvoir être nommé greffier en chef du tribunal de première instance, du tribunal du travail ou du tribunal de commerce, le candidat doit:

1º être âgé de trente-cinq ans accomplis;

2º a) être licencié en droit et avoir exercé pendant cinq ans au moins des fonctions au moins égales à celles d'employé au greffe d'une cour, d'un tribunal, d'une justice de paix ou d'un tribunal de police;

b) ou être porteur du certificat de candidat-greffier, et, en outre, soit avoir exercé pendant dix ans au moins les fonctions de greffier ou de greffier adjoint dans une cour, un tribunal de première instance, un tribunal du travail ou un tribunal de commerce, soit être greffier en chef d'une justice de paix ou d'un tribunal de police.»

Il est rappelé que les mots «d'un certificat d'études moyennes du degré supérieur ou d'études déclarées équivalentes par le Roi» ont été biffés en vue d'aligner le texte sur la situation existant dans la fonction publique.

Les conditions requises en matière de diplôme sont reprises à l'article qui règle l'accès aux examens.

L'amendement est adopté en tant qu'article 36 par 7 voix et 2 abstentions.

— **Article 37** (art. 32 de la proposition Vandenberghe et consorts)

L'article 32 de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts est libellé comme suit:

«§ 1er. L'article 265, § 1er, du même Code est remplacé par la disposition suivante:

«§ 1er. Pour pouvoir être nommé greffier au tribunal de première instance, au tribunal du travail ou au tribunal de commerce, le candidat doit:

1º être âgé de vingt-cinq ans accomplis;

uitgeoefend bij een hof of een rechtbank van eerste aanleg, een arbeidsrechtbank of een rechtbank van koophandel, ofwel hoofdgriffier zijn van een vredegerecht of een politierechtbank.»

§ 2. In hetzelfde artikel wordt het tweede lid opgeheven.

De heer Vandenberghe dient het volgende amendement in (Gedr. St. Senaat, nr. 1-270/2, amendement nr. 20);

«Dit artikel vervangen als volgt:

«Artikel 264 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 264. — Om tot hoofdgriffier van een rechtbank van eerste aanleg, van een arbeidsrechtbank of van een rechtbank van koophandel te worden benoemd, moet de kandidaat:

1º volle vijfendertig jaar oud zijn;

2º a) licentiaat in de rechten zijn en ten minste vijf jaar een ambt, ten minste gelijk aan dat van beambte, bij de griffie van een hof, van een rechtbank, van een vredegerecht of van een politierechtbank hebben uitgeoefend;

b) of houder zijn van het getuigschrift van kandidaat-griffier en daarenboven ofwel ten minste tien jaar het ambt van griffier of adjunct-griffier hebben uitgeoefend bij een hof, een rechtbank van eerste aanleg, een arbeidsrechtbank of een rechtbank van koophandel, ofwel hoofdgriffier zijn van een vredegerecht of van een politierechtbank.»

Er wordt op gewezen dat de woorden «van een getuigschrift van hoger middelbaar onderwijs of door de Koning gelijkwaardig verklaard onderwijs» geschrapt werden om de tekst beter af te stemmen op de regeling die voor het openbaar ambt geldt.

De diplomavereisten staan vermeld in het artikel dat de toegang tot de examens regelt.

Het amendement wordt als artikel 36 aangenomen met 7 stemmen, bij 2 onthoudingen.

— **Artikel 37** (art. 32 van het voorstel Vandenberghe c.s.)

Artikel 32 van het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s. luidt:

«§ 1. Artikel 265, § 1, van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt:

«§ 1. Om tot griffier van een rechtbank van eerste aanleg, bij een arbeidsrechtbank of van een rechtbank van koophandel te worden benoemd, moet men:

1º volle vijfentwintig jaar oud zijn;

2º être soit licencié en droit et avoir exercé pendant un an au moins des fonctions au moins égales à celles d'employé au greffe d'une cour, d'un tribunal, d'une justice de paix ou d'un tribunal de police, soit porteur d'un certificat d'études moyennes du degré supérieur ou d'études déclarées équivalentes par le Roi, ainsi que du certificat de candidat-greffier et, en outre, soit être au moins greffier adjoint d'une cour, d'un tribunal, d'une justice de paix ou d'un tribunal de police, soit avoir exercé pendant cinq ans au moins les fonctions de rédacteur ou d'employé au greffe d'une cour, d'un tribunal, d'une justice de paix ou d'un tribunal de police.»

§ 2. Le § 2 du même article est abrogé.

§ 3. Au § 3 du même article, les mot «et organise le stage» sont supprimés.

M. Vandenberghe dépose l'amendement suivant (Doc. parl. Sénat, nº 1-270/2, amendement nº 21):

«Remplacer cet article par ce qui suit:

«L'article 265 du même Code est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 265. — Pour pouvoir être nommé greffier au tribunal de première instance, au tribunal du travail ou au tribunal de commerce, le candidat doit:

1º être âgé de vingt-cinq ans accomplis;

2º a) être licencié en droit et avoir exercé pendant un an au moins des fonctions au moins égales à celles d'employé au greffe d'une cour, d'un tribunal, d'une justice de paix ou d'un tribunal de police;

b) ou être porteur du certificat de candidat-greffier et, en outre, soit être au moins greffier adjoint à une cour, un tribunal, une justice de paix ou un tribunal de police, soit avoir exercé pendant cinq ans au moins les fonctions de rédacteur ou d'employé au greffe d'une cour, d'un tribunal, d'une justice de paix ou d'un tribunal de police.»

Cet amendement est adopté en tant qu'article 37, par 7 voix et 2 abstentions.

— **Article 38** (art. 33 de la proposition Vandenberghe et consorts)

L'article 33 de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts est ainsi libellé:

«§ 1er. L'article 266 du même Code est remplacé par les dispositions suivantes:

«*Art. 266.* — Pour pouvoir être nommé greffier en chef d'une cour d'appel ou d'une cour du travail, le candidat doit:

1º être âgé de trente-cinq ans accomplis;

2º hetzij licentiaat in de rechten zijn en ten minste één jaar een ambt, ten minste gelijk aan dat van beambte, bij de griffie van een hof, een rechtbank, een vredegerecht of een politierechtbank hebben uitgeoefend, hetzij houder zijn van een getuigschrift van hoger middelbaar onderwijs of door de Koning gelijkwaardig verklaard onderwijs, alsmede van het getuigschrift van kandidaat-griffier en daarenboven ofwel ten minste adjunct-griffier zijn bij een hof, rechtbank, vredegerecht of politierechtbank ofwel ten minste vijf jaar het ambt van opsteller of beambte hebben uitgeoefend bij de griffie van een hof, een rechtbank, vredegerecht of politierechtbank.»

§ 2. In hetzelfde artikel wordt § 2 opgeheven.

§ 3. In hetzelfde artikel worden in § 3 de woorden «en regelt de stage» geschrapt.

De heer Vandenberghe stelt bij amendement het volgende voor (Gedr. St. Senaat, nr. 1-270/2, amendement nr. 21):

«Dit artikel vervangen als volgt:

«Artikel 265 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 265. — Om tot griffier bij een rechtbank van eerste aanleg, bij een arbeidsrechtbank of bij een rechtbank van koophandel te worden benoemd, moet de kandidaat:

1º volle vijfentwintig jaar oud zijn;

2º a) licentiaat in de rechten zijn en ten minste één jaar een ambt, ten minste gelijk aan dat van beambte, bij de griffie van een hof, een rechtbank, een vredegerecht of een politierechtbank hebben uitgeoefend;

b) of houder zijn van het getuigschrift van kandidaat-griffier en daarenboven ofwel ten minste adjunct-griffier zijn bij een hof, een rechtbank, een vredegerecht of een politierechtbank ofwel ten minste vijf jaar het ambt van opsteller of van beambte hebben uitgeoefend bij de griffie van een hof, van een rechtbank, van een vredegerecht of van een politierechtbank.»

Het amendement wordt als artikel 37 aangenomen met 7 stemmen, bij 2 onthoudingen.

— **Artikel 38** (art. 33 van het voorstel Vandenberghe c.s.)

Artikel 33 van het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s. luidt als volgt:

«§ 1. Artikel 266 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt:

«*Art. 266.* — Om tot hoofdgriffier van een hof van beroep of van een arbeidshof te worden benoemd, moet men:

1º volle vijfendertig jaar oud zijn;

2º être soit licencié en droit et avoir, pendant cinq ans au moins, exercé des fonctions au moins égales à celles d'employé au greffe d'une cour, soit porteur d'un certificat d'études moyennes du degré supérieur ou d'études déclarées équivalentes par le Roi, ainsi que du certificat de candidat-greffier et, en outre, soit avoir exercé pendant cinq ans au moins les fonctions de greffier d'une cour d'appel ou d'une cour du travail, soit être greffier en chef d'un tribunal de première instance, d'un tribunal du travail ou d'un tribunal de commerce.»

§ 2. Au même article, le deuxième alinéa est abrogé.»

M. Vandenberghe dépose l'amendement suivant (Doc. Parl. Sénat, nº 1-270/2, amendement nº 22):

«Remplacer cet article par ce qui suit:

L'article 266 du même Code est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 266. — Pour pouvoir être nommé greffier en chef de la cour d'appel ou de la cour du travail, le candidat doit:

1º être âgé de trente-cinq ans accomplis;

2º a) être licencié en droit et avoir, pendant cinq ans au moins, exercé des fonctions au moins égales à celles d'employé au greffe d'une cour;

b) ou être porteur du certificat de candidat-greffier et, en outre, soit avoir exercé pendant cinq ans au moins les fonctions de greffier dans une cour d'appel ou une cour du travail, soit être greffier en chef d'un tribunal de première instance, d'un tribunal du travail ou d'un tribunal de commerce.»

Il est précisé que l'exercice de fonctions, au sens du 2º, peut avoir eu lieu à titre contractuel, ou dans le cadre d'une délégation. Il ne suppose donc pas nécessairement une nomination.

Un membre se demande s'il ne serait pas préférable d'exiger que le greffier en chef d'une cour d'appel ou d'une cour de travail soit, comme celui de la Cour de cassation, licencié en droit.

M. Lallemand renvoie à l'amendement qu'il dépose à l'article 39*ter*, et qui pose lui aussi la question du caractère trop restrictif des qualifications requises pour accéder à certaines fonctions (voir *infra*).

Le ministre répond qu'en ce qui concerne le présent article, et les conditions de nomination au poste de greffier en chef à la cour d'appel ou à la cour du travail, il paraît préférable, conformément à ce que

2º hetzij licentiaat in de rechten zijn en ten minste vijf jaar een ambt, ten minste gelijk aan dat van beambte bij de griffie van een hof, hebben uitgeoefend, hetzij houder zijn van een getuigschrift van hoger middelbaar onderwijs of door de Koning gelijkwaardig verklaard onderwijs, alsmede van het getuigschrift van kandidaat-griffier en daarenboven ofwel ten minste vijf jaar het ambt van griffier bij een hof van beroep of een arbeidshof hebben uitgeoefend ofwel hoofdgriffier zijn van een rechtbank van eerste aanleg, arbeidsrechtbank of rechtbank van koophandel.»

§ 2. In hetzelfde artikel wordt het tweede lid opgeheven.»

De heer Vandenberghe dient het volgende amendement in (Gedr. St. Senaat, nr. 1-270/2, amendement nr. 22):

«Dit artikel vervangen als volgt:

Artikel 266 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 266. — Om tot hoofdgriffier van een hof van beroep of van een arbeidshof te worden benoemd, moet de kandidaat:

1º volle vijfendertig jaar oud zijn;

2º a) licentiaat in de rechten zijn en ten minste vijf jaar een ambt, ten minste gelijk aan dat van beambte, bij de griffie van een hof, hebben uitgeoefend;

b) of houder zijn van het getuigschrift van kandidaat-griffier en daarenboven ofwel ten minste vijf jaar het ambt van griffier bij een hof van beroep of een arbeidshof hebben uitgeoefend ofwel hoofdgriffier zijn van een rechtbank van eerste aanleg, van een arbeidsrechtbank of van een rechtbank van koophandel.»

Er wordt opgemerkt dat het ambt bedoeld in het 2º uitgeoefend kan worden in het kader van een arbeidsovereenkomst of van een opdracht. Een benoeming is dus niet noodzakelijk vereist.

Een lid vraagt zich af of het niet wenselijk zou zijn als vereiste te stellen dat de hoofdgriffier van een hof van beroep of een arbeidshof, zoals in het Hof van Cassatie, een licentiaat in de rechten is.

De heer Lallemand verwijst naar het amendement dat hij ingediend heeft op artikel 39*ter* en waarin eveneens de vraag wordt gesteld of de vereiste hoedanigheden om tot bepaalde ambten toegelaten te worden, niet te restrictief zijn opgesteld (zie *infra*).

Wat betreft dit artikel en de benoemingsvoorwaarden voor het ambt van hoofdgriffier van een hof van beroep of van een arbeidshof, is het volgens de minister verkieslijk om, zoals in het wetsvoorstel

prévoit la proposition de loi de M. Vandenberghe, de ne pas s'enfermer dans un carcan, en prévoyant que seuls les licenciés en droit auront accès à cette fonction.

En effet, on s'efforce, par les textes en projet, de rendre la fonction attractive pour les titulaires d'autres diplômes universitaires (par exemple, les licenciés en sciences économiques ou les licenciés en criminologie).

De plus, le mode de nomination, à savoir la nomination sur présentation du greffier en chef et du chef de corps, offre des garanties suffisantes.

Un précédent intervenant souligne que sa question ne porte pas sur le fait de savoir si d'autres licences universitaires que la licence en droit peuvent donner accès aux fonctions en question. La réflexion porte plutôt sur le niveau requis pour celles-ci.

La situation a évolué de telle façon qu'à l'heure actuelle, un nombre suffisant de personnes obtiennent un diplôme universitaire pour que l'on puisse trouver assez de candidats à une fonction de greffier à la cour d'appel. Les textes en projet fournissent l'occasion d'inscrire cette réalité dans la loi.

Cependant, l'intervenant n'est pas opposé à l'insertion d'une disposition transitoire pour les greffiers de cour d'appel ou de cour du travail qui ne sont pas titulaires d'un diplôme universitaire.

Le ministre répond que la question de principe est de savoir si l'on veut maintenir la promotion sociale encore reconnue chez les fonctionnaires, et donc chez les greffiers, de sorte que le titulaire d'un diplôme non universitaire puisse, en raison de son expérience, et après avoir réussi un examen comparable à un examen de niveau 1 ou 2 nécessaire à l'obtention du brevet de commis-greffier ou de commis-secrétaire, avoir accès à une fonction supérieure, sachant que l'on insère dans le texte une condition supplémentaire d'expérience qui aura pour effet de lui donner un accès plus tardif à la fonction de greffier.

Faut-il refuser aux personnes en question l'accès au grade le plus élevé, alors qu'en pratique, par le jeu du système qui vient d'être décrit (exigence d'ancienneté, système de présentation, ...), leurs chances d'y accéder ne cesseront de s'amenuiser.

Le précédent intervenant réplique qu'il ne faut pas perdre de vue qu'il s'agit ici de la fonction de greffier de la cour, qui est l'une des fonctions de greffier les plus élevées.

D'autres possibilités s'offrent aux titulaires de diplômes non universitaires.

En outre, s'il arrivait que ces derniers soient nommés par préférence à des universitaires, on ne manquerait pas d'invoquer la politisation des nominations.

van de heer Vandenberghe, zich niet te laten opsluiten in een keurslijf door te eisen dat enkel licentiaten in de rechten toegang krijgen tot dit ambt.

In de ontworpen teksten wordt immers getracht het ambt aantrekkelijk te maken voor houders van andere universitaire diploma's (bijvoorbeeld licentiaten in de economische wetenschappen of licentiaten in de criminologie).

Bovendien biedt de wijze van benoeming, nl. de benoeming op voordracht van de hoofdgriffier en de korpschef, voldoende waarborgen.

Een voorgaande spreker merkt op dat zijn vraag geen betrekking heeft op de kwestie of andere universitaire licenties dan de licentie in de rechten toegang kunnen bieden tot de betrokken ambten, maar wel op het niveau dat daarvoor vereist is.

De toestand is dermate veranderd dat er thans voldoende personen zijn die een universitair diploma behalen. Men kan dan ook voldoende kandidaten vinden voor een ambt van griffier van het hof van beroep. De ontworpen teksten bieden de gelegenheid om deze realiteit in de wet op te nemen.

Spreker verzet zich evenwel niet tegen een overgangsbepaling voor de griffiers van het hof van beroep of van het arbeidshof die geen houder zijn van een universitair diploma.

De minister antwoordt dat het gaat om de principiële vraag of men het behoud wenst van de mogelijkheid tot sociale promotie, die ambtenaren en dus ook de griffiers nog steeds hebben, zodat de houder van een niet-universitair diploma vanwege zijn ervaring en na het slagen voor een examen (dat vergelijkbaar is met een examen van niveau 1 of 2 dat noodzakelijk is voor het verkrijgen van het brevet van klerk-griffier of klerk-secretaris) nog toegang kan krijgen tot een hoger ambt met dien verstande dat men in de tekst een bijkomende voorwaarde — nl. ervaring — invoegt die tot gevolg heeft dat de toegang tot het ambt van griffier later plaatsvindt.

Moet men de betrokkenen de toegang tot de hoogste graad weigeren terwijl in de praktijk — door de werking van het juist beschreven stelsel (anciënniteitsvereiste, wijze van voordracht, ...) — hun kansen om toegelaten te worden blijven afnemen.

De vorige spreker antwoordt dat niet uit het oog mag worden verloren dat men hier te maken heeft met het ambt van griffier bij het hof, een van de hoogste ambten van griffier.

Voor houders van niet-universitaire diploma's bestaan er andere mogelijkheden.

Indien deze laatsten benoemd zouden worden in plaats van universitairen, zal men bovendien niet nalaten te wijzen op de politisering van de benoemingen.

L'amendement est adopté en tant qu'article 38 par 7 voix et 2 abstentions.

— **Article 39** (art. 34 de la proposition Vandenberghe et consorts)

L'article 34 de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts est ainsi libellé:

«§ 1er. L'article 267, § 1er, du même Code est remplacé par les dispositions suivantes:

«§ 1er. Pour pouvoir être nommé greffier d'une cour d'appel ou d'une cour du travail, le candidat doit:

1o être âgé de vingt-cinq ans accomplis;

2o être soit licencié en droit et avoir, pendant un an au moins, exercé des fonctions au moins égales à celles d'employé au greffe d'une cour, d'un tribunal, d'une justice de paix ou d'un tribunal de police, soit porteur d'un certificat d'études moyennes du degré supérieur ou d'études déclarées équivalentes par le Roi, ainsi que du certificat de candidat-greffier et, en outre, avoir exercé pendant cinq ans au moins les fonctions soit de greffier d'un tribunal, d'une justice de paix ou d'un tribunal de police, soit de greffier adjoint d'une cour.»

§ 2. Le § 2 du même article est abrogé.

§ 3. Au § 3 du même article, les mots «et organise le stage» sont supprimés.»

M. Vandenberghe dépose l'amendement suivant (Doc. parl., Sénat, no 1-270/2, amendement no 23):

«Remplacer cet article par ce qui suit:

«L'article 267 du même Code est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 267. — Pour pouvoir être nommé greffier à la cour d'appel ou à la cour du travail, le candidat doit:

1o être âgé de vingt-cinq ans accomplis;

2o a) être licencié en droit et avoir exercé pendant un an au moins, exercé des fonctions au moins égales à celles d'employé au greffe d'une cour, d'un tribunal, d'une justice de paix ou d'un tribunal de police;

b) ou être porteur du certificat de candidat-greffier, et, en outre, avoir exercé pendant cinq ans au moins les fonctions soit de greffier dans un tribunal, une justice de paix ou un tribunal de police, soit de greffier adjoint dans une cour.»

Het amendement wordt als artikel 38 aangenomen met 7 stemmen, bij 2 onthoudingen.

— **Artikel 39** (art. 34 van het voorstel Vandenberghe c.s.)

Artikel 34 van het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s. luidt als volgt:

«§ 1. Artikel 267, § 1, van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt:

«§ 1. Om tot griffier van een hof van beroep of bij een arbeidshof benoemd te worden, moet men:

1o volle vijfentwintig jaar oud zijn;

2o hetzij licentiaat in de rechten zijn en ten minste één jaar een ambt, ten minste gelijk aan dat van beambte, bij de griffie van een hof, een rechtbank, een vredegerecht of een politierechtbank hebben uitgeoefend, hetzij houder zijn van een getuigschrift van hoger middelbaar onderwijs of door de Koning gelijkwaardig verklaard onderwijs, alsmede van het getuigschrift van kandidaat-griffier en daarenboven ten minste vijf jaar ofwel het ambt van griffier bij een rechtbank, een vredegerecht of een politierechtbank hebben uitgeoefend ofwel van adjunct-griffier bij een hof.»

§ 2. In hetzelfde artikel wordt § 2 opgeheven.

§ 3. In hetzelfde artikel worden in § 3 de woorden «en regelt de stage» geschrapt.»

De heer Vandenberghe dient het volgende amendement in (Gedr. St. Senaat, nr. 1-270/2, amendement nr. 23):

«Dit artikel vervangen als volgt:

«Artikel 267 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 267. — Om tot griffier bij een hof van beroep of bij een arbeidshof benoemd te worden, moet de kandidaat:

1o volle vijfentwintig jaar oud zijn;

2o a) licenciaat in de rechten zijn en ten minste één jaar een ambt, ten minste gelijk aan dat van beambte, bij de griffie van een hof, van een rechtbank, van een vredegerecht of van een politierechtbank hebben uitgeoefend;

b) of houder zijn van het getuigschrift van kandidaat-griffier en daarenboven ten minste vijf jaar ofwel het ambt van griffier bij een rechtbank, een vredegerecht of een politierechtbank hebben uitgeoefend ofwel van adjunct-griffier bij een hof.»

Les conditions de nomination sont ainsi uniformisées. La référence à la licence en droit, jointe à l'exigence d'un stage d'un an, est introduite dans le texte. La situation actuelle où le licencié en droit est nommé immédiatement à titre définitif ne sera donc plus possible à l'avenir.

L'amendement est adopté en tant qu'article 39 par 7 voix et 2 abstentions.

— **Article 40** (art. 35 de la proposition Vandenberghe et consorts)

L'article 35 de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts est ainsi libellé:

«§ 1er. L'article 268 du même Code est remplacé par les dispositions suivantes:

«*Art. 268.* — Pour pouvoir être nommé greffier en chef de la Cour de cassation, le candidat doit:

1º être âgé de trente-cinq ans accomplis;

2º être soit licencié en droit et avoir, pendant cinq ans au moins, exercé des fonctions au moins égales à celles d'employé au greffe de la Cour de cassation, soit porteur d'un certificat d'études moyennes du degré supérieur ou d'études déclarées équivalentes par le Roi, ainsi que du certificat de candidat-greffier et, en outre, soit avoir exercé pendant cinq ans au moins les fonctions de greffier de la Cour de cassation, soit être greffier en chef d'une cour d'appel ou d'une cour du travail.»

§ 2. Au même article, l'alinéa 2 est abrogé.»

M. Vandenberghe dépose l'amendement suivant (Doc. parl., Sénat, nº 1-270/2, amendement nº 24):

«Remplacer cet article par ce qui suit:

L'article 268 du même Code est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 268. — Pour pouvoir être nommé greffier en chef de la Cour de cassation, le candidat doit:

1º être âgé de trente-cinq ans accomplis;

2º être licencié en droit et avoir, pendant cinq ans au moins, exercé des fonctions au moins égales à celles d'employé au greffe d'une cour.»

Un membre rappelle qu'il a déposé une proposition de loi relative au statut pécuniaire de ce greffier (nº 1-125/1).

Il conviendra de faire un sort à cette proposition.

Zo worden de benoemingsvoorwaarden eenvormig gemaakt. De verwijzing naar de licentie in de rechten, samen met de vereiste van een stage van één jaar, wordt in de tekst opgenomen. De huidige toestand waarin de licentiaat in de rechten onmiddellijk vast benoemd wordt, zal in de toekomst dus niet meer mogelijk zijn.

Het amendement wordt als artikel 39 aangenomen met 7 stemmen, bij 2 onthoudingen.

— **Artikel 40** (art. 35 van het voorstel Vandenberghe c.s.)

Artikel 35 van het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s. luidt als volgt:

«§ 1. Artikel 268 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt:

«*Art. 268.* — Om tot hoofdgriffier van het Hof van Cassatie te worden benoemd, moet men:

1º volle vijfendertig jaar oud zijn;

2º hetzij licentiaat in de rechten zijn en ten minste vijf jaar een ambt, ten minste gelijk aan dat van beambte bij de griffie van het Hof van Cassatie hebben uitgeoefend, hetzij houder zijn van een getuigschrift van hoger middelbaar onderwijs of door de Koning gelijkwaardig verklaard onderwijs, alsmede van het getuigschrift van kandidaat-griffier en daarenboven ofwel ten minste vijf jaar het ambt van griffier bij het Hof van Cassatie hebben uitgeoefend ofwel hoofdgriffier zijn van een hof van beroep of een arbeidshof.»

§ 2. In hetzelfde artikel wordt het tweede lid opgeheven.»

De heer Vandenberghe dient het volgende amendement in (Gedr. St. Senaat, nr. 1-270/2, amendement nr. 24):

«Dit artikel vervangen als volgt:

Artikel 268 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 268. — Om tot hoofdgriffier van het Hof van Cassatie te worden benoemd, moet de kandidaat:

1º volle vijfendertig jaar oud zijn;

2º licentiaat in de rechten zijn en ten minste vijf jaar een ambt, ten minste gelijk aan dat van beambte bij de griffie van een hof hebben uitgeoefend.»

Een lid merkt op dat hij een wetsvoorstel betreffende de bezoldigingsregeling van deze griffier (Gedr. St. Senaat, nr. 1-125/1) heeft ingediend.

Dit voorstel moet op zijn waarde beoordeeld worden.

L'amendement est adopté en tant qu'article 40 par 7 voix et 2 abstentions.

— **Article 41** (art. 36 de la proposition Vandenberghe et consorts)

Article 36 de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts est ainsi libellé:

«§ 1er. L'article 269, § 1er, du même Code est remplacé par les dispositions suivantes:

«§ 1er. Pour pouvoir être nommé greffier de la Cour de cassation, le candidat doit:

1° être âgé de vingt-cinq ans accomplis;

2° être soit licencié en droit et avoir, pendant un an au moins, exercé des fonctions au moins égales à celles d'employé au greffe d'une cour, soit porteur d'un certificat d'études moyennes du degré supérieur ou d'études déclarées équivalentes par le Roi, ainsi que du certificat de candidat-greffier et, en outre, avoir exercé pendant cinq ans au moins les fonctions soit de greffier d'une cour, soit de greffier adjoint de la Cour de cassation ou d'attaché au service de la documentation et de la concordance des textes auprès de la Cour de cassation.»

§ 2. Le § 2 du même article est abrogé.

§ 3. Au § 3 du même article, les mots «et organise le stage» sont supprimés.

M. Vandenberghe dépose l'amendement suivant (Doc. parl., Sénat, n° 1-270/2, amendement n° 25):

Remplacer cet article par ce qui suit:

L'article 269 du même Code est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 269. — Pour pouvoir être nommé greffier à la Cour de cassation, le candidat doit:

1° être âgé de vingt-cinq ans accomplis;

2° a) être licencié en droit et avoir, pendant un an au moins, exercé des fonctions au moins égales à celles d'employé au greffe d'une cour;

b) ou être porteur du certificat de candidat-greffier et, en outre, avoir exercé pendant cinq ans au moins les fonctions soit de greffier dans une cour, soit de greffier adjoint à la Cour de cassation ou d'attaché au service de la documentation et de la concordance des textes auprès de la Cour de cassation.»

Cet amendement est adopté en tant qu'article 41 par 7 voix et 2 abstentions.

Het amendement wordt als artikel 40 aangenomen met 7 stemmen bij 2 onthoudingen.

— **Artikel 41** (art. 36 van het voorstel Vandenberghe c.s.)

Artikel 36 van het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s. luidt als volgt:

«§ 1. Artikel 269, § 1, van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt:

«§ 1. Om tot griffier bij het Hof van Cassatie te worden benoemd, moet men:

1° volle vijfentwintig jaar oud zijn;

2° hetzij licentiaat in de rechten zijn en ten minste één jaar een ambt, ten minste gelijk aan dat van beambte bij de griffie van een hof hebben uitgeoefend, hetzij houder zijn van een getuigschrift van hoger middelbaar onderwijs of door de Koning gelijkwaardig verklaard onderwijs, alsmede van het getuigschrift van kandidaat-griffier en daarenboven ofwel ten minste vijf jaar het ambt van griffier bij een hof hebben uitgeoefend ofwel van adjunct-griffier bij het Hof van Cassatie of van attaché in de dienst documentatie en overeenstemming der teksten bij het Hof van Cassatie.»

§ 2. In hetzelfde artikel wordt § 2 opgeheven.

§ 3. In hetzelfde artikel worden in § 3 de woorden «en regelt de stage» geschrapt.

De heer Vandenberghe dient het volgende amendement in (Gedr. St. Senaat, nr 1-270/2, amendement nr. 25):

Dit artikel vervangen als volgt:

Artikel 269 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 269. — Om tot griffier bij het Hof van Cassatie te worden benoemd, moet de kandidaat:

1° volle vijfentwintig jaar oud zijn;

2° a) licentiaat in de rechten zijn en ten minste één jaar een ambt, ten minste gelijk aan dat van beambte, bij de griffie van een hof hebben uitgeoefend;

b) of houder zijn van het getuigschrift van kandidaat-griffier en daarenboven ofwel ten minste vijf jaar het ambt van griffier bij een hof hebben uitgeoefend ofwel van adjunct-griffier bij het Hof van Cassatie of van attaché in de dienst documentatie en overeenstemming der teksten bij het Hof van Cassatie.»

Het amendement wordt als artikel 41 aangenomen met 7 stemmen, bij 2 onthoudingen.

— **Article 42** (art. 37 de la proposition Vandenberghe et consorts)

L'article 37 de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts est libellé comme suit (Doc. parl., Sénat, 1-270/1):

«L'article 269*bis* du même Code est remplacé par la disposition suivante:

«*Art. 269*bis. — Pour pouvoir être nommé greffier adjoint d'une cour, d'un tribunal, d'une justice de paix ou d'un tribunal de police, le candidat doit:

1º être âgé de vingt et un ans accomplis;

2º être soit licencié en droit et avoir exercé, pendant un an au moins, des fonctions au moins égales à celles d'employé, soit porteur d'un certificat d'études moyennes du degré supérieur ou d'études y assimilées par le Roi, ainsi que du certificat de candidat-greffier, et, en outre, avoir exercé pendant trois ans au moins les fonctions de rédacteur ou d'employé dans un greffe ou un parquet.»

M. Vandenberghe dépose l'amendement suivant (Doc. parl., Sénat, nº 1-270/2, amendement nº 26):

«L'article 269bis du même Code est remplacé par la disposition suivante:

Remplacer cet article par ce qui suit:

«Art. 269bis. — Pour pouvoir être nommé greffier ajoint à la Cour, au tribunal, à la justice de paix ou au tribunal de police, le candidat doit:

1º être âgé de vingt et un ans accomplis;

2º a) être licencié en droit:

b) ou être porteur d'un diplôme ou certificat pris en considération pour l'admission aux fonctions de niveau 1 dans les administrations de l'État ainsi que du certificat de candidat-greffier;

c) ou être porteur d'un diplôme ou certificat pris en considération pour l'admission aux fonctions de niveau 2 dans les administrations de l'État ainsi que du certificat de candidat-greffier, et en outre avoir exercé pendant trois ans au moins les fonctions de rédacteur ou d'employé dans un greffe ou un secrétariat de parquet.

La nomination en qualité de greffier adjoint d'une personne remplissant les conditions fixées à l'alinéa 1er, 2º, a) ou b), qui n'a pas exercé antérieurement, pendant un an au moins, des fonctions au moins égales à celles d'employé dans un greffe ou un secrétariat de parquet, ne devient définitive qu'après l'accomplissement d'une année de fonctions.

Le Roi peut, au cours de cette année, sur l'avis, selon le cas, du premier président, du président, du

— **Artikel 42** (art. 37 van het voorstel Vandenberghe c.s.)

Artikel 37 van het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s. luidt als volgt (Gedr. St. Senaat, 1-270/1):

«Artikel 269*bis* van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt:

«*Art. 269*bis. — Om tot adjunct-griffier bij een hof, een rechtbank, een vredegerecht of een politierechtbank benoemd te worden, moet men:

1º volle eenentwintig jaar oud zijn;

2º hetzij licentiaat in de rechten zijn en ten minste één jaar een ambt, ten minste gelijk aan dat van beambte, hebben uitgeoefend, hetzij houder zijn van een getuigschrift van hoger middelbaar onderwijs of door de Koning gelijkgesteld onderwijs, alsmede van het getuigschrift van kandidaat-griffier en daarenboven ten minste drie jaar het ambt van opsteller of beambte hebben uitgeoefend bij een griffie of een parket.»

De heer Vandenberghe dient het volgende amendement in (Gedr. St. Senaat, nr. 1-270/2, amendement nr. 26):

«Artikel 269bis van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling:

Dit artikel vervangen als volgt:

«Art. 269bis. — Om tot adjunct-griffier bij het hof, bij de rechtbank, bij het vredegerecht of bij de politierechtbank te worden benoemd, moet de kandidaat:

1º volle eenentwintig jaar oud zijn;

2º a) licentiaat in de rechten zijn;

b) of houder zijn van een diploma of een getuigschrift in aanmerking komend voor de toelating tot een ambt van het niveau 1 bij de Rijksbesturen, alsmede van het getuigschrift van kandidaat-griffier.

c) of houder zijn van een diploma of een getuigschrift in aanmerking komend voor de toelating tot een ambt van het niveau 2 bij de Rijksbesturen, alsmede van het getuigschrift van kandidaat-griffier en daarenboven ten minste drie jaar het ambt van opsteller of beambte hebben uitgeoefend bij een griffie of een parketsecretariaat.

De benoeming tot adjunct-griffier van een persoon die aan de onder het eerste lid, 2º, a) of b) bepaalde benoemingsvoorwaarden voldoet, die voordien niet ten minste één jaar een ambt ten minste gelijk aan dat van beambte in een griffie of een parketsecretariaat heeft uitgeoefend, wordt eerst vast na één jaar ambtsvervulling.

Tijdens dat jaar kan de Koning op advies, naar gelang van het geval, van de eerste voorzitter, van de

juge de paix ou du juge au tribunal de police, que le greffier en chef transmet directement au ministre de la Justice en y joignant le sien, mettre fin aux fonctions exercées à titre provisoire.

Le greffe adjoint nommé à titre provisoire est soumis au statut établi par le Roi.»

Un membre demande quelles juridictions sont visées par les mots «à la cour».

Il lui est répondu que l'on vise par là les cours d'appel, les cours du travail, la cour militaire, la cour de Cassation.

La phrase liminaire de l'article 269*bis* proposé vise en fait toutes les juridictions.

M. Desmedt dépose alors le sous-amendement suivant (Doc. parl., Sénat, nº 1-270/2, amendement nº 75):

«Au premier alinéa de l'article 269bis proposé, remplacer les mots «à la cour, au tribunal, à la justice de paix ou au tribunal de police» par les mots «à une juridiction».

L'amendement de M. Vandenberghe, ainsi sous-amendé, est adopté en tant qu'article 42, à l'unanimité des 9 membres présents.

— **Article 43** (nouveau)

Le Gouvernement dépose un amendement tendant à insérer dans le Code judiciaire un article 269*ter* ainsi libellé (Doc. parl., Sénat, nº 1-270/2, amendement nº 61):

«Art. 269ter. — Le Roi organise l'examen en vue de la délivrance du certificat de candidat-greffier visé aux articles 263, 264, 265, 266, 267, 269 et 269bis. Seules peuvent participer à cet examen les personnes qui, au moment de la clôture des inscriptions, remplissent les conditions de diplôme et d'ancienneté fixées à l'article 269bis, alinéa 1er, 2º, b) ou c).»

L'article 269*ter* proposé regroupe et synthétise en un seul article les dispositions relatives à l'organisation par le Roi de l'examen en vue de la délivrance du certificat de candidat-greffier, précédemment contenues dans divers articles du Code judiciaire.

La même démarche a été suivie à l'article 56 du texte adopté (art. 280*bis* nouveau du Code judiciaire) pour les secrétaires de parquet.

L'amendement est adopté en tant qu'article 43, à l'unanimité des 9 membres présents.

voorzitter, van de vrederechter of van de rechter in de politierechtbank, dat aan de minister van Justitie rechtstreeks wordt overgezonden door de hoofdgriffier die er het zijne aan toevoegt, aan het voorlopig uitgeoefend ambt een einde maken.

Het door de Koning vastgesteld statuut is van toepassing op de voorlopig benoemde adjunct-griffier.»

Een lid vraagt welke rechtscolleges bedoeld worden met de woorden «bij het hof».

Er wordt hem geantwoord dat hiermee de hoven van beroep, de arbeidshoven, het militair gerechtshof en het Hof van Cassatie bedoeld worden.

De inleidende zin van het voorgestelde artikel 269*bis* heeft in feite betrekking op alle rechtscolleges.

De heer Desmedt dient dan het volgende subamendement in (Gedr. St. Senaat, nr. 1-270/2, amendement nr. 75):

«In het eerste lid van het voorgestelde artikel 269bis, de woorden «bij het hof, bij de rechtbank, bij het vredegerecht of bij de politierechtbank» vervangen door de woorden «bij een rechtscollege».

Het aldus gesubamendeerde amendement van de heer Vandenberghe wordt als artikel 42 aangenomen bij eenparigheid van de 9 aanwezige leden.

— **Artikel 43** (nieuw)

De Regering dient een amendement in dat ertoe strekt in het Gerechtelijk Wetboek een artikel 269*ter* in te voegen, luidende (Gedr. St. Senaat, nr. 1-270/2, amendement nr. 61):

«Art. 269ter. — De Koning richt het examen in met het oog op de afgifte van het getuigschrift van kandidaat-griffier bedoeld in de artikelen 263, 264, 265, 266, 267, 269 en 269bis. Aan dat examen kan alleen worden deelgenomen door personen die, op het tijdstip van de afsluiting der inschrijvingen, aan de onder artikel 269bis, eerste lid, 2º, b) of c), bepaalde benoemingsvoorwaarden inzake diploma en anciënniteit voldoen.»

Het voorgestelde artikel 269*ter* groepeert en synthetiseert in één artikel de bepalingen betreffende de organisatie door de Koning van het examen met het oog op de afgifte van het getuigschrift van kandidaat-griffier, die vroeger in verschillende artikelen van het Gerechtelijk Wetboek ondergebracht waren.

Dezelfde werkwijze is gevolgd in artikel 56 van de aangenomen tekst (het nieuwe art. 280*bis* van het Gerechtelijk Wetboek) voor de parketsecretarissen.

Het amendement wordt als artikel 43 aangenomen bij eenparigheid van de 9 aanwezige leden.

— **Article 44** (art. 38 de la proposition Vandenberghe et consorts, art. 3 de la proposition Erdman, Lallemand et consorts)

L'article 38 de la proposition de loi de MM. Vandenberghe et consorts est libellé comme suit:

«§ 1er. L'article 270, premier alinéa, 2º, du même Code est remplacé par la disposition suivante:

«2º être porteur d'un certificat d'études moyennes du degré supérieur ou d'études déclarées équivalentes par le Roi ou avoir exercé pendant trois ans au moins les fonctions d'employé au greffe de l'une des juridictions précitées ou dans un parquet.»

§ 2. Au même article, premier alinéa, 3º, après les mots «les conditions de nomination fixées aux 1º et 2º», est inséré le texte suivant:

«et qui ont présenté avec succès un examen pratique devant le jury. Le Roi organise l'examen pratique. Les lauréats de l'examen pratique d'employé sont dispensés de cet examen pratique. Les licenciés en droit et les porteurs du certificat de candidat-greffier ou de candidat-secrétaire sont dispensés de l'examen de maturité.»

§ 3. Au 3º du premier alinéa du même article, les mots «Le docteur en droit est dispensé de l'examen» sont supprimés.»

L'article 3 de la proposition de loi de MM. Erdman, Lallemand et consorts est ainsi rédigé:

La première phrase du 3º de l'article 270, premier alinéa, du même Code est remplacée par la disposition suivante:

«avoir réussi un concours de maturité organisé par le Secrétariat permanent de recrutement et comportant une épreuve orale et une épreuve écrite.»

MM. Vandenberghe et Erdman déposent un amendement identique (Doc. Parl., Sénat, nº 1-270/2, amendement nº 27, et nº 1-147/2, amendement nº 2), tendant à remplacer l'article 270 du Code judiciaire par la disposition suivante:

«Art. 270. — Pour pouvoir être nommé rédacteur au greffe d'une justice de paix, d'un tribunal de police, d'un tribunal de première instance, d'un tribunal de travail, d'une tribunal de commerce, d'une cour d'appel, d'une cour du travail ou de la Cour de cassation, le candidat doit:

1º être porteur d'un diplôme ou certificat pris en considération pour l'admission aux fonctions de niveau 2 dans les administrations de l'État;

— **Artikel 44** (art. 38 voorstel Vandenberghe c.s.; art. 3 voorstel Erdman, Lallemand c.s.)

Artikel 38 van het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s. luidt als volgt:

«§ 1. Artikel 270, eerste lid, 2º, van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt:

«2º houder zijn van een getuigschrift van hoger middelbaar onderwijs of door de Koning gelijkwaardig verklaard onderwijs of gedurende ten minste drie jaar het ambt van beambte hebben uitgeoefend bij de griffie van een van voormelde rechtsmachten of bij een parket.»

§ 2. Hetzelfde artikel, eerste lid, 3º, wordt na de woorden «aan de onder 1º en 2º bepaalde benoemingsvoorwaarden voldoen» aangevuld als volgt:

«en die met goed gevolg voor voormelde examencommissie een praktijkexamen hebben afgelegd. De Koning regelt het praktijkexamen. De laureaten van het praktijkexamen van beambte zijn vrijgesteld van dit praktijkexamen. De licentiaten in de rechten en de houders van getuigschriften van kandidaat-griffier en kandidaat-secretaris zijn van het maturiteitsexamen vrijgesteld.»

§ 3. In hetzelfde artikel, eerste lid, 3º, worden de woorden «Doctors in de rechten zijn van het examen vrijgesteld» geschrapt.»

Artikel 3 van het wetsvoorstel van de heren Erdman, Lallemand, c.s. luidt als volgt:

De eerste volzin van het 3º van artikel 270, eerste lid, van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt:

«geslaagd zijn voor een vergelijkend maturiteitsexamen ingericht door het Vast Wervingssecretariaat en bestaande uit een mondeling en een schriftelijk gedeelte.»

De heren Vandenberghe en Erdman dienen een identiek amendement in (Gedr. St. Senaat, nr. 1-270/2, amendement nr. 27, en nr. 1-147/2, amendement nr. 2) dat ertoe strekt artikel 270 van het Gerechtelijk Wetboek te vervangen als volgt:

«Art. 270. — Om tot opsteller bij de griffie van een vredegerecht, van een politierechtbank, van een rechtbank van eerste aanleg, van een arbeidsrechtbank, van een rechtbank van koophandel, van een hof van beroep, van een arbeidshof of van het Hof van Cassatie te worden benoemd, moet de kandidaat:

1º houder zijn van een diploma of een getuigschrift in aanmerking komend voor de toelating tot een ambt van het niveau 2 bij de Rijksbesturen;

2º être nommé à titre définitif et avoir exercé les fonctions d'employé dans un greffe ou un secrétariat de parquet pendant deux ans au moins;

3º avoir réussi un examen organisé par le Roi, devant un jury institué par le ministre de la Justice. Seules peuvent participer à cet examen les personnes qui, au moment de la clôture des inscriptions, remplissent les conditions de nomination fixées aux 1º et 2º. Les licenciés en droit et les porteurs du certificat de candidat-greffier ou de candidat-secrétaire sont dispensés de l'examen.»

Il est souligné que ce texte concrétise l'accord existant pour faire du grade de rédacteur une fonction dévolue par promotion.

M. Desmedt dépose, comme à l'article 42 (voir *supra*), un sous-amendement rédigé comme suit (Doc. parl., Sénat, nº 1-270/2, amendement nº 76, et nº 1-147/2, amendement nº 11):

«À l'alinéa premier de l'article 270 proposé, remplacer les mots «d'une justice de paix, d'un tribunal de police, d'un tribunal du travail, d'un tribunal de commerce, d'une cour d'appel, d'une cour du travail ou de la Cour de Cassation» par les mots «d'une juridiction.»

L'amendement de M. Vandenberghe ainsi sous-amendé, est adopté en tant qu'article 44.

L'amendement de M. Erdman et le sous-amendement y relatif deviennent dès lors sans objet.

— **Article 45** (art. 39 de la proposition Vandenberghe et consorts — art. 4 de la proposition Erdman, Lallemand et consorts)

L'article 39 de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts est libellé comme suit:

«§ 1er. L'article 271, premier alinéa, 2º, du même Code est remplacé par les dispositions suivantes:

«2º être porteur d'un certificat d'études moyennes du degré inférieur ou d'études déclarées équivalentes par le Roi ou avoir exercé pendant trois ans au greffe d'une des juridictions précitées les fonctions de messager ou celles d'un grade dont l'échelle de traitement appartient au niveau 4 fixé par le statut pécuniaire du personnel des ministères.»

§ 2. Au premier alinéa, 3º, du même article, les mots «Le docteur en droit est dispensé de cet examen» sont remplacés par les mots «Les licenciés

2º vast benoemd zijn en gedurende ten minste twee jaren het ambt van beambte hebben uitgeoefend in een griffie of een parketsecretariaat;

3º geslaagd zijn voor een examen ingericht door de Koning, voor een examencommissie die wordt ingesteld door de minister van Justitie. Aan dat examen kan alleen worden deelgenomen door personen die, op het tijdstip van de afsluiting der inschrijvingen, aan de onder 1º en 2º bepaalde benoemingsvoorwaarden voldoen. Licentiaten in de rechten en houders van het getuigschrift van kandidaat-griffier of kandidaat-secretaris zijn van het examen vrijgesteld.»

Er wordt op gewezen dat deze tekst een concrete vorm geeft aan het bestaande akkoord om van de graad van opsteller een bevorderingsambt te maken.

De heer Desmedt dient, zoals bij artikel 42 (zie *supra*), een subamendement in, luidende: (Gedr. St. Senaat, nr. 1-270/2, amendement nr. 76 en nr. 1-147/2, amendement nr. 11):

«In het eerste lid van het voorgestelde artikel 270, de woorden «van een vredegerecht, van een politierechtbank, van een rechtbank van eerste aanleg, van een arbeidsrechtbank, van een rechtbank van koophandel, van een hof van beroep, van een arbeidshof, of van het Hof van Cassatie» vervangen door de woorden «van een rechtscollege.»

Het aldus gesubamendeerde amendement van de heer Vandenberghe wordt als artikel 44 aangenomen.

Het amendement van de heer Erdman en het bijbehorende subamendement vervallen dientengevolge.

— **Artikel 45** (art. 39 van het voorstel Vandenberghe c.s. — art. 4 van het voorstel Erdman-Lallemand c.s.)

Artikel 39 van het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s. luidt als volgt:

«§ 1. Artikel 271, eerste lid, 2º, van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt:

«2º houder zijn van een getuigschrift van lager middelbaar onderwijs of door de Koning gelijkwaardig verklaard onderwijs of gedurende drie jaar bij een griffie van een van voormelde rechtsmachten werkzaam zijn geweest als bode, hetzij in een graad waaraan een wedde is verbonden waarvan de schaal ondergebracht is in niveau 4 vastgesteld bij de bepalingen tot regeling van de bezoldiging van het personeel van de ministeries.»

§ 2. In hetzelfde artikel, eerste lid, 3º, worden de woorden «Doctors of licentiaten in de rechten zijn van het examen vrijgesteld» vervangen door de

en droit porteurs du certificat de candidat-greffier ou de candidat-secrétaire et les lauréats de l'examen de maturité de rédacteur sont dispensés de l'examen.»

§ 3. Au 4º du même article, les mots «portant sur la connaissance de la dactylographie» sont supprimés.

§ 4. Le 4º du premier alinéa du même article est complété par la disposition suivante:

«Le Roi organise l'épreuve pratique. Les lauréats de l'épreuve pratique de rédacteur sont dispensés de cette épreuve pratique d'employé.»

L'article 4 de la proposition de loi de MM. Erdman et Lallemand est ainsi rédigé:

«La première phrase du 3º de l'article 271, premier alinéa, du même Code est remplacée par la disposition suivante:

«avoir réussi un concours de maturité organisé par le Secrétariat permanent de recrutement et comportant une épreuve orale et une épreuve écrite.»

Le ministre souligne que cet article concerne les conditions de nomination des employés. Il y est question des fonctions auxquelles est attachée une échelle du niveau 4 fixé par le statut pécuniaire du personnel des ministères.

Pour ce niveau, on n'exige plus de diplôme dans le cadre de la fonction publique, étant donné que l'on n'en délivre plus pour les niveaux inférieurs.

L'ensemble de la problématique devra donc être revu.

MM. Vandenberghe et Erdman déposent chacun à leur proposition de loi un amendement identique (Doc. parl., Sénat, nº 1-270/2, amendement nº 28, et nº 1-147/2, amendement nº 3), tendant à apporter à l'article 271 du Code judiciaire les modifications suivantes:

«1º à l'alinéa 1er, les 2º, 3º et 4º sont remplacés par la disposition suivante:

«2º avoir réussi un concours organisé par le Roi, devant un jury institué par le ministre de la Justice. Les licenciés en droit et les porteurs du certificat de candidat-greffier ou de candidat-secrétaire sont dispensés du concours.»

2º l'alinéa 3 est remplacé par la disposition suivante:

«Les ministres ayant le Travail et la Justice dans leurs attributions, en ce qui concerne les cours et

volgende bepaling: «Licentiaten in de rechten, houders van het getuigschrift van kandidaat-griffier of kandidaat-secretaris en de laureaten van het maturiteitsexamen van opsteller, zijn van het examen vrijgesteld.»

§ 3. In hetzelfde artikel, 4º, worden de woorden «over de dactylografie» geschrapt.

§ 4. Hetzelfde artikel, eerste lid, 4º, wordt aangevuld als volgt:

«De Koning regelt het praktijkexamen. De laureaten van het praktijkexamen van opsteller zijn vrijgesteld van dit praktijkexamen.»

Artikel 4 van het wetsvoorstel van de heren Erdman en Lallemand luidt als volgt:

«De eerste volzin van het 3º van artikel 271, eerste lid, van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt:

«geslaagd zijn voor een door het Vast Wervingssecretariaat ingericht vergelijkend maturiteitsexamen, bestaande uit een mondeling en een schriftelijk gedeelte.»

De minister merkt op dat dit artikel betrekking heeft op de benoemingsvoorwaarden van de beambten bij de griffies. Het gaat om ambten waaraan een weddeschaal van niveau 4 verbonden is als vastgesteld door de bezoldigingsregeling van het personeel van de ministeries.

Voor de overheidsambten van niveau 4 wordt geen diploma meer vereist aangezien er voor de lagere onderwijsniveaus geen diploma's meer afgegeven worden.

De problematiek zal dus in haar geheel herzien moeten worden.

De heren Vandenberghe en Erdman dienen elk een identiek amendement in op hun wetsvoorstel (Gedr. St. Senaat, nr. 1-270/2, amendement nr. 28, en nr. 1-147/2, amendement nr. 3), dat ertoe strekt in artikel 271 van het Gerechtelijk Wetboek de volgende wijzigingen aan te brengen:

«1º in het eerste lid, worden de 2º, 3º en 4º vervangen door de volgende bepaling:

«2º geslaagd zijn voor een vergelijkend examen ingericht door de Koning, voor een examencommissie die wordt ingesteld door de minister van Justitie. Licentiaten in de rechten en houders van het getuigschrift van kandidaat-griffier of kandidaat-secretaris zijn van het vergelijkend examen vrijgesteld.»

2º het derde lid wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Tijdens dat jaar kunnen de ministers die de Arbeid en de Justitie in hun bevoegdheid hebben, wat

tribunaux du travail, le ministre de la Justice, en ce qui concerne la Cour de cassation et les autres cours et tribunaux, peuvent, au cours de cette année, sur l'avis du greffier en chef, que celui-ci transmet directement au ministre compétent, mettre fin aux fonctions exercées à titre provisoire.»

L'amendement de M. Vandenberghe est adopté, en tant qu'article 45, à l'unanimité des 9 membres présents.

L'amendement de M. Erdman devient par conséquent sans objet.

— **Article 46** (art. 5 de la proposition Erdman, Lallemand et consorts)

L'article 5 de la proposition de loi de MM. Erdman et Lallemand est libellé comme suit:

«À l'article 272, premier alinéa, du même Code, le 2º est remplacé comme suit:

«2º avoir réussi un examen de capacité organisé par le Secrétariat permanent de recrutement.»

M. Erdman dépose l'amendement suivant: (Doc. parl., Sénat, nº 1-147/2, amendement nº 4):

«Remplacer cet article par ce qui suit:

«Art. 5. — L'article 272, premier alinéa, 2º, du même Code, est remplacé par la disposition suivante:

«2º avoir réussi un concours organisé par le Roi, devant un jury institué par le ministre de la Justice.»

Cet amendement est adopté en tant qu'article 46 à l'unanimité des 9 membres présents.

— **Article 47** (nouveau)

Le Gouvernement dépose un amendement (Doc. parl. Sénat, nº 1-270/2, amendement nº 62), tendant à insérer dans la deuxième partie, livre Ier, titre VI, du même Code un chapitre VII*bis* rédigé comme suit:

«Chapitre VIIbis. Des conseillers en médiation et des assistants de médiation

Art. 272bis. — Pour pouvoir être nommé conseiller en médiation au parquet de la Cour d'appel, le candidat doit:

1º soit être porteur d'un diplôme de licencié en criminologie, en psychologie ou en pédagogie délivré par une université, soit être nommé à titre définitif et avoir exercé les fonctions d'assistant de médiation au parquet du procureur du Roi pendant trois ans au moins;

de arbeidshoven en arbeidsrechtbanken betreft, en de minister van Justitie wat het Hof van Cassatie en de andere hoven en rechtbanken betreft, op het advies van de hoofdgriffier die het rechtstreeks aan de bevoegde minister overzendt, aan het voorlopig uitgeoefende ambt een einde maken.»

Het amendement van de heer Vandenberghe wordt als artikel 45 aangenomen bij eenparigheid van de 9 aanwezige leden.

Het amendement van de heer Erdman vervalt bijgevolg.

— **Artikel 46** (art. 5 van het voorstel Erdman, Lallemand c.s.)

Artikel 5 van het wetsvoorstel van de heren Erdman en Lallemand luidt als volgt:

«Artikel 272, eerste lid, 2º, van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt:

2º geslaagd zijn voor een bekwaamheidsexamen ingericht door het Vast Wervingssecretariaat.»

De heer Erdman dient het volgende amendement in (Gedr. St. Senaat, nr. 1-147/2, amendement nr. 4):

«Dit artikel vervangen als volgt:

«Art. 5. — Artikel 272, eerste lid, 2º, van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling:

«2º geslaagd zijn voor een vergelijkend examen ingericht door de Koning, voor een examencommissie die wordt ingesteld door de minister van Justitie.»

Dit amendement wordt als artikel 46 aangenomen bij eenparigheid van de 9 aanwezige leden.

— **Artikel 47** (nieuw)

De Regering dient een amendement in (Gedr. St. Senaat, nr. 1-270/2, amendement nr. 62) dat ertoe strekt in het tweede deel, boek I, titel VI, van hetzelfde Wetboek een hoofdstuk VII*bis* in te voegen, luidende:

«Hoofdstuk VIIbis. Bemiddelingsadviseurs en -assistenten

Art. 272bis. — Om tot bemiddelingsadviseur bij het parket van het Hof van beroep te worden benoemd, moet de kandidaat:

1º hetzij houder zijn van een diploma van licentiaat in de criminologie, de psychologie of de pedagogie afgeleverd door een universiteit, hetzij vast benoemd zijn en gedurende ten minste drie jaar het ambt van bemiddelingsassistent hebben uitgeoefend bij het parket van de procureur des Konings.

2º avoir réussi un examen organisé par le Roi, devant un jury institué par le ministre de la Justice. Seules peuvent participer à cet examen les personnes qui au moment de la clôture des inscriptions, remplissent les conditions de nomination fixées au 1º.

La nomination en qualité de conseiller en médiation d'une personne qui n'a pas exercé antérieurement, pendant un an au moins, des fonctions d'assistant de médiation au parquet du Procureur du Roi ne devient définitive qu'après l'accomplissement d'une année de fonctions.

Le Roi peut, au cours de cette année, sur l'avis du procureur général, mettre fin aux fonctions exercées à titre provisoire.

Le conseiller en médiation nommé à titre provisoire est soumis au statut établi par le Roi.

Art. 272ter. — Pour pouvoir être nommé assistant de médiation au parquet du procureur du Roi, le candidat doit :

1º être âgé de vingt et un ans accomplis;

2º être porteur d'un diplôme d'assistant social ou d'infirmier social, délivré par un établissement créé, subventionné ou reconnu par les Communautés ou par un jury d'examen constitué par les autorités compétentes;

3º avoir réussi un concours organisé par le Roi, devant un jury institué par le ministre de la Justice. Seules peuvent participer à ce concours les personnes qui au moment de la clôture des inscriptions, remplissent la condition de nomination fixée au 2º.

La nomination d'un assistant de médiation n'est définitive qu'après l'accomplissement d'une année de fonction.

Le ministre de la Justice peut, au cours de cette année, sur l'avis du procureur du Roi, mettre fin aux fonctions exercées à titre provisoire.

L'assistant de médiation nommé à titre provisoire est soumis au statut établi par le Roi.»

Dans la phrase liminaire de l'article 272*bis* proposé, il est question du «parquet de la cour d'appel», et non du «parquet du procureur général», afin d'éviter toute confusion (*cf.* l'article 176*bis* du Code judiciaire, introduit par l'article 21 du texte adopté).

2º geslaagd zijn voor een door de Koning ingericht examen, voor een examencommissie die wordt ingesteld door de minister van Justitie. Aan dat examen kan alleen worden deelgenomen door personen die, op het tijdstip van de afsluiting der inschrijvingen, aan de onder 1º bepaalde benoemingsvoorwaarden voldoen.

De benoeming tot bemiddelingsadviseur van een persoon die voordien niet ten minste één jaar het ambt van bemiddelingsassistent bij het parket van de procureur des Konings heeft uitgeoefend, wordt eerst vast na één jaar ambstvervulling.

Tijdens dat jaar kan de Koning op advies van de procureur-generaal aan het voorlopig uitgeoefend ambt een einde maken.

Het door de Koning vastgesteld statuut is van toepassing op de voorlopig benoemde bemiddelingsadviseur.

Art. 272ter. — Om tot bemiddelingsassistent bij het parket van de procureur des Konings te worden benoemd, moet de kandidaat :

1º volle eenentwintig jaar oud zijn;

2º houder zijn van een diploma van maatschappelijk assistent of van sociale verpleegkunde, uitgereikt door een door de Gemeenschappen ingerichte, ingestelde, gesubsidieerde of erkende onderwijsinstelling of door een van overheidswege samengestelde examencommissie;

3º geslaagd zijn voor een door de Koning ingericht vergelijkend examen, voor een examencommissie die wordt ingesteld door de minister van Justitie. Aan dat vergelijkend examen kan alleen worden deelgenomen door personen die, op het tijdstip van de afsluiting der inschrijvingen, aan de onder 2º bepaalde benoemingsvoorwaarde voldoen.

De benoeming van een bemiddelingsassistent wordt eerst vast na één jaar ambstvervulling.

Tijdens dat jaar kan de minister van Justitie, op het advies van de procureur des Konings, aan het voorlopig uitgeoefende ambt een einde maken.

Het door de Koning vastgesteld statuut is van toepassing op de voorlopig benoemde bemiddelingsassistent.»

In de inleidende zin van het voorgeleide artikel 272*bis* is er sprake van «parket van het hof van beroep» en niet van «parket van de procureur-generaal» om alle verwarring te vermijden (*cf.* art. 176*bis* van het Gerechtelijk Wetboek, ingevoerd door artikel 21 van de aangenomen tekst).

MM. Lallemand et Erdman déposent un sous-amendement tendant à remplacer l'article 272*bis*, alinéa 1er, 1o, proposé par la disposition suivante (Doc. parl., Sénat, no 1-270/2, amendement no 77, A):

«1o a) être porteur d'un diplôme de licencié en droit, en criminologie, en psychologie ou en pédagogie délivré par une université ou d'un diplôme universitaire de licencié reconnu équivalent par le Roi;

b) ou être nommé à titre définitif et avoir exercé les fonctions d'assistant de médiation au parquet du procureur du Roi pendant trois ans au moins.»

Il justifie son amendement en indiquant que les références faites par l'article à certains diplômes sont particulièrement étroites. De plus, certains diplômes peuvent changer de dénomination.

Un autre membre souligne que, bien souvent, des problèmes d'intitulé de diplôme se posent en ce qui concerne l'adéquation entre les fonctions visées et le diplôme requis pour les exercer. Ainsi, les universités sont parfois amenées à changer la dénomination de certains diplômes, ce qui peut susciter des difficultés d'accès à certaines fonctions dans le chef de ceux qui possèdent un diplôme adéquat sur le fond, mais ne portent pas la dénomination requise. Il faut donc être le plus large et le moins précis possible dans la définition du diplôme requis.

Le précédent intervenant observe que c'est la raison pour laquelle la notion de diplôme reconnu équivalent par le Roi doit figurer dans l'article.

En outre, tel que celui-ci est formulé, un licencié en droit n'a pas accès aux fonctions de médiation.

Dans le même ordre d'idées, MM. Desmedt et Goris déposent un sous-amendement ainsi libellé (Doc. parl., Sénat, no 1-270/2, amendement no 78, A):

«Au texte proposé comme article 272bis, ajouter aux conditions prévues: «être porteur d'un diplôme de licencié en droit.»

Un membre ajoute que l'on pourrait même imaginer une formule où les licenciés en droit auraient accès à cette fonction, mais où le texte préciserait que la préférence serait donnée aux criminologues.

Plusieurs membres constatent qu'une personne peut être candidate à la fonction de conseiller en médiation lorsqu'elle est nommée à titre définitif et qu'elle a exercé les fonctions d'assistant de médiation au parquet du procureur du Roi pendant au moins trois ans.

Or, pour pouvoir être nommé assistant de médiation, un diplôme d'assistant social ou d'infirmier social suffit. Sans vouloir porter aucune appréciation

De heren Lallemand en Erdman dienen een subamendement in (Gedr. St. Senaat, nr. 1-270/2, amendement nr. 77, A) dat ertoe strekt het voorgestelde artikel 272*bis*, eerste lid, 1o, te vervangen door de volgende bepaling:

«1o a) houder zijn van een diploma van licentiaat in de rechten, in de criminologie, in de psychologie of in de pedagogie uitgereikt door een universiteit of van een door de Koning gelijkgesteld universitair diploma van licentiaat;

b) of vast benoemd zijn en gedurende ten minste drie jaar het ambt van bemiddelingsassistent hebben uitgeoefend bij het parket van de procureur des Konings.»

Hij verantwoordt zijn amendement door erop te wijzen dat de verwijzingen in het artikel naar bepaalde diploma's al te beperkt zijn. Daarenboven kan de naam van sommige diploma's wijzigen.

Een ander lid wijst erop dat er vaak problemen rijzen met het opschrift van het diploma wanneer wordt nagegaan of het vereiste diploma past bij de beoogde functie. De universiteiten wijzigen soms de benaming van bepaalde diploma's, wat de toegang tot bepaalde functies kan bemoeilijken voor hen die inhoudelijk wel beschikken over het passende diploma maar formeel niet omdat hun diploma een andere naam draagt. De definitie van het vereiste diploma moet dus zo ruim mogelijk zijn.

De vorige spreker merkt op dat daarom het begrip «door de Koning gelijkgesteld diploma» in het artikel moet worden opgenomen.

Met de huidige formulering heeft een licentiaat in de rechten geen toegang tot de bemiddelingsambten.

Hierop voortbouwend dienen de heren Desmedt en Goris een subamendement in, (Gedr. St. Senaat, nr. 1-270/2, amendement nr. 78, A) luidende:

«Aan de voorwaarden in het voorgestelde artikel 272bis toevoegen: «houder zijn van een diploma van licentiaat in de rechten.»

Een lid voegt eraan toe dat men zelfs een formulering zou kunnen bedenken waarin de licentiaten in de rechten toegang tot dit ambt hebben maar de voorkeur gegeven zou worden aan de criminologen.

Verschillende leden stellen vast dat iemand kandidaat kan zijn voor het ambt van bemiddelingsadviseur wanneer hij vast benoemd is en gedurende ten minste 3 jaar het ambt van bemiddelingsassistent heeft uitgeoefend bij het parket van de procureur des Konings.

Om evenwel benoemd te kunnen worden tot bemiddelingsassistent volstaat een diploma van maatschappelijk assistent of van sociale verpleeg-

péjorative sur ces derniers diplômes, l'intervenant se demande cependant si les exigences inscrites dans le texte ne sont pas insuffisantes.

À juste titre, l'article 272*bis* relatif aux conseillers en médiation permet aux licenciés en criminologie d'accéder à cette fonction.

Comme d'autres orateurs l'ont déjà souligné, il est regrettable qu'un licencié en droit n'y ait pas accès.

La formule proposée aura pour conséquences qu'un effet de «parrainage» jouera et que les conseillers en médiation porteurs d'un diplôme d'assistant social ou d'infirmier social seront totalement assujettis au procureur général.

Il faut donc soit revoir l'exigence formulée en ce qui concerne le diplôme, soit augmenter sensiblement le nombre d'années d'expérience requis en tant qu'assistant de médiation.

Un précédent intervenant rappelle sa suggestion d'ajouter au 1º les mots «ou d'un diplôme déclaré équivalent par le Roi.

Il est fait observer que, dans le cadre européen, il n'est plus possible de viser, comme le fait l'article proposé, un diplôme «délivré par une université belge».

Le précédent orateur remarque qu'il s'agit ici de s'assurer de la connaissance du droit belge. Le diplôme en droit n'est donc pas comparable, par exemple, avec celui de médecine, qui a un caractère plus universel.

Un intervenant fait observer que, pour les magistrats, le Code judiciaire n'exige pas que le diplôme soit délivré par une université belge.

Du reste, l'équivalence des diplômes a été récemment reconnue en exécution de la directive de 1981, moyennant, le cas échéant, des examens complémentaires.

Par contre, l'origine du diplôme serait plutôt à prendre en compte au moment de la nomination.

Un autre membre souligne qu'en ce qui concerne les assistants sociaux et infirmiers sociaux, les diplômes délivrés dans d'autres pays européens le sont parfois sur la base d'exigences beaucoup moins grandes qu'en Belgique.

Le ministre conclut qu'il doit s'agir de diplômes équivalents à une formation de l'enseignement moyen, augmentée de 3 années dans l'enseignement supérieur.

Un membre s'interroge sur l'opportunité de faire figurer dans le texte les mots «délivré par une université».

kunde. Zonder zich geringschattend te willen uitlaten over die laatste diploma's, vraagt spreker toch of de in de tekst opgenomen vereisten wel voldoende zijn.

Artikel 272*bis* betreffende de bemiddelingsadviseurs verleent de licentiaten in de criminologie terecht toegang tot dit ambt.

Zoals andere sprekers reeds hebben opgemerkt, valt het te betreuren dat een licentiaat in de rechten geen toegang heeft tot dit ambt.

De voorgestelde formulering zal ten gevolge hebben dat er een «beschermingseffect» zal ontstaan en dat de bemiddelingsadviseurs die houder zijn van een diploma van maatschappelijk assistent of sociale verpleegkunde afhankelijk zullen zijn van de procureur-generaal.

Men moet dus ofwel de diploma-eis herzien ofwel het vereiste aantal jaren ervaring als bemiddelingsassistent fors verhogen.

Een vorige spreker herinnert aan zijn voorstel om in het 1º de woorden «of van een door de Koning gelijkwaardig verklaard diploma» toe te voegen.

Opgemerkt wordt dat het in de Europese context niet meer mogelijk is om zoals in het voorgestelde artikel, een door een Belgische universiteit uitgereikt diploma te eisen.

De vorige spreker merkt op dat het de bedoeling is dat de kandidaten het Belgisch recht kennen. Een diploma rechten is dus bijvoorbeeld niet te vergelijken met een diploma geneeskunde, dat veel universeler is.

Een spreker merkt op dat het Gerechtelijk Wetboek voor de magistraten niet eist dat het diploma wordt uitgereikt door een Belgische universiteit.

Voor het overige werd de gelijkwaardigheid van de diploma's recent erkend met toepassing van de richtlijn van 1981; eventueel kan worden geëist dat aanvullende examens worden afgelegd.

De herkomst van het diploma zal veeleer in aanmerking worden genomen op het ogenblik van de benoeming.

Een ander lid onderstreept dat het diploma van maatschappelijk assistent en sociaal verpleegkundige in sommige andere Europese landen veel gemakkelijker wordt uitgereikt dan in België, waar aan veel meer eisen moet zijn voldaan.

De minister besluit dat het moet gaan om diploma's die gelijkwaardig zijn aan een diploma secundair onderwijs aangevuld met een diploma uitgereikt na drie jaar hoger onderwijs.

Een lid heeft vragen over de wenselijkheid van de woorden «uitgereikt door een universiteit» in de tekst.

En effet, certains diplômes pédagogiques du niveau de la licence sont délivrés par de hautes écoles. Le mot «université» doit-il ici être interprété au sens strict, ou plus largement?

Le ministre répond que, par les mots «délivré par une université», l'on vise les diplômes universitaires au sens défini par les Communautés.

Celles-ci ont par exemple consacré l'équivalence avec un diplôme universitaire des diplômes d'ingénieur industriel, de licence en traduction et interprétariat, etc., bien que ces derniers diplômes ne soient pas délivrés par une université.

Les diplômes pédagogiques auxquels a renvoyé le précédent intervenant sont délivrés après 3 ans; il s'agit donc de diplômes de l'enseignement supérieur de type court ou long, selon ce qu'a prévu la Communauté concernée, mais ils ne sont pas considérés comme des diplômes universitaires.

Le ministre précise encore que l'équivalence qui sera déclarée par le Roi ne peut avoir pour objet que l'accès à l'examen conduisant à la fonction de conseiller en médiation.

Il ne s'agit donc nullement d'une équivalence à portée générale.

Quant à la possibilité, pour des assistants de médiation ayant un expérience de 3 ans, d'avoir accès à la fonction de conseiller en médiation, le ministre comprend le souci exprimé par les divers intervenants.

Les raisons qui ont amené à opter pour le texte proposé sont les suivantes:

Pour pouvoir être nommé conseiller en médiation, 2 voies sont ouvertes:

— ou bien l'on est diplômé en criminologie ou en sciences pédagogiques-pédagogie sociale, et l'on réussit l'examen décrit au 2º de l'article;

— ou bien l'on a exercé les fonctions d'assistant de médiation pendant 3 ans; en pratique, l'on constate qu'il s'agit d'assistants sociaux porteurs du diplôme de criminologue. En outre, l'on veut permettre la promotion d'assistants de médiation qui ont prouvé leurs compétences et leur capacité à motiver un groupe dans ce type de fonctions. De toute façon, ici encore, la réussite de l'examen est requise.

Toute la question est donc de savoir si l'on accepte, par le biais de la promotion sociale, de donner l'occasion aux intéressés de participer à l'examen et, s'ils réussissent, d'être nommés.

Bepaalde pedagogische diploma's op het niveau van een licentie worden immers uitgereikt door hogescholen. Moet het woord «universiteit» hier in enge zin worden geïnterpreteerd of in ruime zin?

De minister antwoordt dat met de woorden «uitgereikt door een universiteit» de universitaire diploma's bedoeld worden zoals bepaald door de Gemeenschappen.

De Gemeenschappen hebben bijvoorbeeld de gelijkwaardigheid bekrachtigd van een universitair diploma en het diploma van industriel ingenieur, het diploma van licentiaat-vertaler, licentiaat-tolk, enz., hoewel die laatste diploma's niet worden uitgereikt door een universiteit.

De pedagogische diploma's waarnaar de vorige spreker heeft verwezen, worden uitgereikt na 3 jaar; het gaat dus om diploma's van het hoger onderwijs van het korte of het lange type, naar gelang van wat de betrokken gemeenschap heeft bepaald. Die pedagogische diploma's worden evenwel niet beschouwd als universitaire diploma's.

De minister verduidelijkt nog dat de Koning — door het gelijkstellen van diploma's — enkel beoogt kandidaten de toegang te verschaffen tot het examen voor het ambt van bemiddelingsadviseur.

Het gaat hier dus geenszins om een algemene gelijkwaardigheid.

De minister begrijpt de bezorgdheid van verschillende sprekers in verband met de mogelijke toegang van de bemiddelingsassistenten met 3 jaar ervaring tot het ambt van bemiddelingsadviseur.

De redenen waarom voor de voorgestelde tekst is gekozen, zijn de volgende:

Om benoemd te kunnen worden tot bemiddelingsadviseur staan twee wegen open:

— ofwel is men houder van een diploma criminologie of pedagogische wetenschappen-sociale pedagogie en slaagt men voor het examen vermeld in het 2º van het artikel;

— ofwel heeft men het ambt van bemiddelingsassistent gedurende 3 jaar uitgeoefend; in de praktijk stelt men vast dat het gaat om maatschappelijke assistenten die houder zijn van het diploma criminologie. Daarenboven wil men de bevordering mogelijk maken van bemiddelingsassistenten die in dit soort functies hun bekwaamheid hebben bewezen alsook hun vermogen om een groep te motiveren. In ieder geval blijft ook hier het slagen voor het examen een vereiste.

Het is dus zaak te weten of men aanvaardt dat de betrokkenen een kans krijgen op sociale promotie door deel te nemen aan het examen en, indien zij slagen, ook benoemd te worden.

On valorise ainsi leur expérience. L'expérience actuelle démontre l'utilité qu'il peut y avoir à avoir exercé la fonction d'assistant de médiation, avant de devenir conseiller en médiation, ce qui permet la pratique du terrain.

Il est vrai que l'on rencontre fréquemment le cumul des diplômes d'assistant social et de licencié en criminologie et que, dans ce cas, l'intéressé aboutit généralement à être conseiller en médiation.

Cependant, la question de principe demeure.

Un membre attire l'attention sur le fait qu'en tout état de cause, l'accès à la fonction de conseiller en médiation suppose la réussite d'un examen.

À propos de l'article 272*ter*, 2º, le membre fait observer qu'il existe un enseignement supérieur de type court en psychologie, que le texte exclut.

Il faut pouvoir rendre compte de l'ensemble des diplômes supérieurs non universitaires qui correspondent aux fonctions visées.

Il est dès lors proposé de compléter l'article 1er, 2º, de l'article 272*ter* par les mots «ou d'un diplôme reconnu équivalent par le Roi» (amendement de MM. Lallemand et Erdman, Doc. Parl., Sénat, nº 1-270/2, amendement nº 77 B).

Un membre constate qu'un licencié en criminologie ne peut être nommé assistant de probation. Il n'a accès qu'à la fonction de conseiller en probation.

Le ministre répond qu'à l'heure actuelle existent 40 postes d'assistant et 10 de conseiller en médiation. Le problème est de savoir si les postes d'assistant de médiation doivent être ouverts aux universitaires, auquel cas ces derniers risquent fort de se classer en ordre utile au détriment des non-universitaires.

Le précédent intervenant estime que cela na va pas de soi, même si, statistiquement, il est probable qu'il en sera souvent ainsi.

Un autre membre souligne que tout dépend du profil requis pour exercer correctement ce type de fonction. On peut dire que les assistants sociaux sont davantage formés aux contacts sociaux que les licenciés en droit, dont la formation est plus théorique.

Le ministre répond que la mission des assistants de médiation s'exécute sur le terrain. Il s'agit de faire une enquête sociale, de préparer le dossier pour le substitut de médiation désigné dans chaque parquet.

Op die manier wordt nuttig gebruik gemaakt van hun ervaring. De praktijk leert dat het nuttig kan zijn dat men het ambt van bemiddelingsassistent heeft uitgeoefend alvorens bemiddelingsadviseur te worden. Zulks maakt het immers mogelijk praktische kennis op te doen.

Het is waar dat men vaak ziet dat iemand zowel het diploma van maatschappelijk assistent als dat van licentiaat in de criminologie heeft en in dit geval gewoonlijk bemiddelingsadviseur wordt.

De principiële vraag blijft bestaan.

Een lid vestigt de aandacht op het feit dat de betrokkenen in ieder geval moeten slagen voor een examen alvorens zij het ambt van bemiddelingsadviseur kunnen uitoefenen.

In verband met artikel 272*ter*, 2º, merkt het lid op dat er ook hoger onderwijs van het korte type in de psychologie bestaat, en dat die diploma's door de tekst worden uitgesloten.

Men moet rekening houden met alle H.O.B.U.-diploma's die beantwoorden aan de voor de beoogde ambten gestelde eisen.

Derhalve wordt voorgesteld het eerste lid, 2º, van het artikel 272*ter* aan te vullen met de woorden «of van een diploma dat door de Koning gelijkgesteld is» (amendement van de heren Lallemand en Erdman, Gedr. St. Senaat, nr. 1-270/2, amendement nr. 77 B).

Een lid stelt vast dat een licentiaat in de criminologie niet kan benoemd worden tot probatieassistent. Hij heeft slechts toegang tot het ambt van probatieadviseur.

De minister antwoordt dat er thans 40 betrekkingen van bemiddelingsassistent en 10 betrekkingen van bemiddelingsadviseur bestaan. Het is zaak te weten of universitair geschoolden mogen meedingen naar de betrekkingen van bemiddelingsassistentt. Indien dat moet kunnen, dreigen deze laatsten een betere plaats in de rangschikking te bekleden dan de niet-universitair geschoolden.

De vorige spreker is van mening dat zulks niet vanzelfsprekend is, zelfs indien het uit statistisch oogpunt waarschijnlijk is dat dat vaak zal gebeuren.

Een ander lid onderstreept dat alles afhangt van het profiel dat vereist wordt om dit soort ambt correct uit te oefenen. Men kan stellen dat de maatschappelijk assistenten beter zijn opgeleid om sociale contacten te leggen dan de licentiaten in de rechten, wier vorming theoretischer is.

De minister antwoordt dat de opdracht van de bemiddelingsassistenten in de praktijk wordt ingevuld. Het komt erop aan een sociaal onderzoek te doen, het dossier voor te bereiden voor de in elk parket aangestelde bemiddelingssubstituut.

La mission des conseillers en médiation est une mission d'organisation, de contrôle et de coordination pour l'ensemble du ressort d'un parquet général.

Un membre demande pourquoi, dans ce cas, il est prévu qu'après 3 ans, un assistant peut devenir conseiller.

Le ministre répond que ceci a pour but de faire en sorte qu'il y ait, parmi les conseillers, des gens qui ont l'expérience du travail sur le terrain.

Un membre observe que la capillarité n'est organisée que dans un sens. Les assistants de médiation seront favorisés par rapport aux licenciés, parce qu'ils auront acquis la connaissance du terrain.

Un autre membre fait remarquer que le conseiller en médiation doit non seulement connaître le terrain, mais aussi avoir une vision de la politique à mener en la matière, de façon à pouvoir conseiller le procureur général sur un plan plus général que celui de la seule pratique du terrain.

Une formation universitaire serait donc opportune, ce qui n'exclut pas l'exigence d'une expérience pratique minimale.

Certains ne manqueront pas d'alléguer le risque du «parachutage» politique.

MM. Desmedt et Goris déposent par conséquent un sous-amendement ainsi libellé (Doc. Parl., Sénar, nº 1-270/2, amdnement nº 78, B).

«Au texte proposé comme article 272ter, ajouter aux conditions prévues: «être porteur d'un diplôme de licencié en droit ou de licencié en criminologie, en psychologie ou en pédagogie delivré par une université.»

Le ministre ne voit pas en quoi le système prévu à cet article pourrait, comme le soutient un précédent intervenant, être interprété comme favorisant les nominations politiques.

Un membre s'oppose par principe au système consistant à permettre aux universitaires l'accès à n'importe quel emploi.

Cette manière de faire risque de renforcer l'exclusion que l'on constate de plus en plus dans les couches les moins favorisées de la population.

À la longue, on trouvera de moins en moins de personnes formées aux contacts sociaux. Il faut s'efforcer de placer les personnes adéquates aux postes considérés.

Un membre fait observer que ce n'est pas par le biais de 40 postes d'assistant de médiation et de 10 postes de conseiller en médiation que l'on réglera le problème du marché de l'emploi.

De taak van de bemiddelingsadviseurs heeft te maken met organisatie, controle en coördinatie met betrekking tot het gehele rechtsgebied van een parketgeneraal.

Een lid vraagt waarom in dit geval bepaald wordt dat een assistent na 3 jaar adviseur kan worden.

De minister antwoordt dat het de bedoeling is ervoor te zorgen dat er onder de adviseurs mensen zijn die praktijkervaring hebben.

Een lid merkt op dat de doorstroming nogal eenzijdig is. De bemiddelingsassistenten zullen bevoorrecht worden ten opzichte van de licentiaten omdat zij praktijkkennis hebben opgedaan.

Een ander lid merkt op dat de bemiddelingsadviseur niet alleen het werk in de praktijk moet kennen, maar ook een visie moet hebben op het te voeren beleid zodat hij de procureur-generaal kan adviseren over algemenere zaken dan de zaken die zich in de praktijk voordoen.

Een universitaire opleiding zou dus wenselijk zijn, wat niet betekent dat men geen minimale praktijkervaring moet eisen.

Sommigen zullen niet nalaten te wijzen op het risico van politieke «parachutering».

De heren Desmedt en Goris dienen bijgevolg een subamendement in dat luidt als volgt (Gedr. St. Senaat, nr. 1-270/2, amendement nr. 78, B):

«Aan de voorwaarden in het voorgestelde artikel 272ter toevoegen: «houder zijn van een diploma van licentiaat in de rechten of van licentiaat in de criminologie, de psychologie of de pedagogie, uitgereikt door een universiteit».

De minister begrijpt niet hoe de in dit artikel opgenomen regeling zou kunnen worden geïnterpreteerd als gunstig voor politieke benoemingen, zoals de vorige spreker beweert.

Een lid kant zich uit principe tegen een regeling die erin bestaat universitair geschoolden toegang te verlenen tot alle betrekkingen.

Deze handelwijze dreigt de uitsluiting, die men in de armste lagen van de bevolking steeds meer aantreft, nog meer in de hand te werken.

Uiteindelijk zal men steeds minder mensen vinden die opgeleid zijn om sociale contacten te leggen. Men moet ernaar streven de beoogde posten te laten bekleden door de geschikte personen.

Een lid merkt op dat men het probleem van de werkgelegenheid niet zal oplossen via 40 banen van bemiddelingsassistent en 10 banen van bemiddelingsadviseur.

Ce n'est pas de ce point de vue qu'il faut aborder le problème. La question est de savoir quelle tâche devront accomplir les personnes en question.

Le groupe dont l'intervenant fait partie envisage essentiellement cette tâche sous l'angle de la médiation, ce qui suppose non seulement un travail sur le terrain, mais aussi, le cas échéant, la formulation de certaines propositions en la matière.

Or, la participation au processus de conciliation entre l'auteur et la victime, ou entre l'auteur et la société, suppose une formation juridique, qui n'est acquise que par des études de licencié en droit et en criminologie.

Si l'on considère au contraire la médiation comme une forme de service social, il est préférable d'avoir recours à des assistants sociaux ou autres fonctions du même type.

Cependant, l'intervenant pense que ceux-ci auront des difficultés à faire leurs preuves dans leur fonction de médiation, car ils seront souvent confrontés à des avocats et des magistrats.

Il faut éviter de confier une fonction à des personnes qui ne disposent pas du niveau de diplôme requis, faute de quoi celles-ci seront frustrées, et la fonction en question risque d'être dévaluée.

Un autre membre répond qu'il apparaît des explications fournies par le Gouvernement que c'est l'aspect social de la fonction de médiation qui est privilégié.

Il est fait observer qu'il existe aussi des licenciés en sciences sociales. Cette formation implique évidemment une expérience pratique.

De même, il est difficile d'imaginer des criminologues qui n'auraient aucun contact avec le milieu ou les personnes concernées.

L'intervenant n'est par ailleurs pas certain que les premières places des concours organisés pour pouvoir accéder aux fonctions de médiation seraient inévitablement occupées par des universitaires. Tout dépend évidemment de la manière dont serait organisé le concours.

On peut présumer qu'il le sera en fonction de la détermination des tâches à accommplir. Cela paraît plus raisonnable que d'exclure systématiquement les universitaires de l'accès à ce type de fonction.

Au terme de cette discussion, l'amendement principal du Gouvernement, tel que sous-amendé par MM. Lallemand et Erdman (amendement nº 77, A et B), est adopté en tant qu'article 47, par 7 voix et 2 abstentions.

L'amendement nº 78, A de M. Desmedt devient dès lors sans objet.

Het probleem mag niet worden aangepakt vanuit die hoek. Men moet weten welke taak de betrokkenen zullen moeten vervullen.

De fractie waarvan spreker deel uitmaakt, ziet die taak voornamelijk als een bemiddelingstaak, wat niet alleen werk op het terrein veronderstelt maar ook eventueel het formuleren van bepaalde voorstellen ter zake.

Het bemiddelen tussen de dader en het slachtoffer of tussen de dader en de maatschappij veronderstelt een juridische opleiding die slechts verworven kan worden via een licentie rechten en criminologie.

Indien men de bemiddeling daarentegen ziet als een vorm van sociale dienstverlening, is het verkieslijk een beroep te doen op maatschappelijke assistenten of op andere soortgelijke functies.

Spreker meent evenwel dat dergelijke mensen het moeilijk zullen hebben om te bewijzen wat ze in hun bemiddelingstaak waard zijn want ze zullen vaak geconfronteerd worden met advocaten en magistraten.

Men moet voorkomen een ambt te laten uitoefenen door personen die niet het vereiste diplomaniveau bezitten. Dat brengt voor hen alleen maar frustraties mee en het betrokken ambt dreigt aan belang in te boeten.

Een ander lid antwoordt dat uit de toelichting van de Regering blijkt dat het sociale aspect in het bemiddelingsambt beklemtoond wordt.

Er wordt opgemerkt dat er ook licentiaten in de sociale wetenschappen bestaan. Die opleiding impliceert vanzelfsprekend praktijkervaring.

Zo kan men zich ook moeilijk voorstellen dat criminologen geen enkel contact zouden hebben met het betrokken milieu of de betrokken personen.

Spreker is er overigens niet zeker van dat universitair geschoolden de eerste plaatsen zullen bekleden in de rangschikking van het vergelijkend examen voor de toegang tot de bemiddelingsambten. Alles hangt vanzelfsprekend af van de manier waarop het examen zal worden georganiseerd.

Men kan ervan uitgaan dat er rekening gehouden zal worden met de taken die moeten worden vervuld. Dat lijkt redelijker dan de systematische uitsluiting van universitair geschoolden voor dit soort functies.

Na deze bespreking wordt het hoofdamendement van de Regering, zoals gesubamendeerd door de heren Lallemand en Erdman (amendement nr. 77, A en B) aangenomen als artikel 47, met 7 stemmen bij 2 onthoudingen.

Amendement nr. 78, A van de heer Desmedt vervalt derhalve.

L'amendement nº 78, B de MM. Desmedt et Goris est rejeté par 7 voix contre 2.

— **Article 48** (art. 40 de la proposition Vandenberghe et consorts)

L'article 40 de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts est ainsi libellé:

«À l'article 273 du même Code, les mots «secrétaires adjoints», «commis-secrétaires» et «secrétaire» sont remplacés respectivement par les mots «secrétaires», «secrétaires adjoints» et «secrétaire en chef».

Cet article ne donne lieu à aucune observation. Il est adopté en tant qu'article 48 à l'unanimité des 9 membres présents.

— **Article 49** (art. 41 de la proposition Vandenberghe et consorts)

L'article 41 de la proposition de loi de MM. Vandenberghe et consorts est ainsi libellé:

«L'article 274 du même Code est remplacé par la disposition suivante:

«*Article 274.* — Pour pouvoir être nommé secrétaire en chef au parquet du procureur du Roi ou de l'auditeur du travail, le candidat doit:

1º être âgé de trente-cinq ans accomplis;

2º être soit licencié en droit et avoir exercé pendant cinq ans au moins des fonctions au moins égales à celles d'employé au parquet, soit porteur du certificat d'études moyennes du degré supérieur ou d'études déclarées équivalentes par le Roi ainsi que du certificat de candidat-secrétaire, et, en outre, avoir exercé pendant cinq ans au moins les fonctions de secrétaire au parquet ou à l'auditorat.»

M. Vandenberghe dépose un amendement rédigé comme suit (Doc. parl. Sénat, nº 1-270/2, amendement nº 29):

«Remplacer cet article par ce qui suit:

«Art. 41. — L'article 274 du même Code est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 274. — Pour pouvoir être nommé secrétaire en chef du parquet du procureur du Roi ou de l'auditeur du travail, le candidat doit:

1º être âgé de trente-cinq ans accomplis;

2º a) être licencié en droit et avoir exercé pendant cinq ans au moins des fonctions au moins égales à celles d'employé au parquet;

Amendement nr. 78, B van de heren Desmedt en Goris wordt verworpen.

— **Artikel 48** (art. 40 van het voorstel Vandenberghe c.s.)

Artikel 40 van het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s. luidt als volgt:

«In artikel 273 van hetzelfde Wetboek worden de woorden «adjunct-secretarissen», «klerken-secretarissen» en «secretaris» vervangen door de woorden «secretarissen», respectievelijk «adjunct-secretarissen» en «hoofdsecretaris».

Over dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt. Het wordt als artikel 48 aangenomen bij eenparigheid van de 9 aanwezige leden.

— **Artikel 49** (art. 41 van het voorstel Vandenberghe c.s.)

Artikel 41 van het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s. luidt als volgt:

«Artikel 274 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt:

«*Artikel 274.* — Om tot hoofdsecretaris van het parket van de procureur des Konings of van de arbeidsauditeur benoemd te worden, moet men:

1º volle vijfendertig jaar oud zijn;

2º hetzij licentiaat in de rechten zijn en ten minste vijf jaar een ambt, ten minste gelijk aan dat van beambte bij het parket hebben uitgeoefend, hetzij houder zijn van het getuigschrift van hoger middelbaar onderwijs of door de Koning gelijkwaardig verklaard onderwijs, alsmede van het getuigschrift van kandidaat-secretaris en daarenboven ten minste vijf jaar het ambt van secretaris bij het parket of het auditoraat hebben uitgeoefend.»

De heer Vandenberghe dient een amendement in (Gedr. St. Senaat, nr. 1-270/2, amendement nr. 29), luidende:

«Dit artikel vervangen als volgt:

«Art. 41. — Artikel 274 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 274. — Om tot hoofdsecretaris van het parket van de procureur des Konings of van de arbeidsauditeur benoemd te worden, moet de kandidaat:

1º volle vijfendertig jaar oud zijn;

2º a) licentiaat in de rechten zijn en ten minste vijf jaar een ambt, ten minste gelijk aan dat van beambte bij het parket hebben uitgeoefend;

b) ou être porteur du certificat de candidat-secrétaire et, en outre, avoir exercé pendant dix ans au moins les fonctions de secrétaire ou de secrétaire adjoint au parquet ou à l'auditorat.»

Un membre demande au ministre de préciser comment se combinent les diverses conditions énumérées au 2º du l'article proposé.

Le ministre répond qu'il faut:

— soit être licencié en droit et, cumulativement, avoir exercé pendant cinq ans au moins des fonctions au moins égales à celle d'employé au parquet;

— soit être porteur du certificat de candidat-secrétaire et, cumulativement, avoir exercé pendant dix ans au moins les fonctions de secrétaire ou de secrétaire adjoint au parquet ou à l'auditorat.

Ainsi, un greffier-adjoint licencié en droit pourrait se porter candidat dans le cadre de la première catégorie, et un greffier-adjoint muni du certificat de candidat-secrétaire dans le cadre de la deuxième catégorie.

L'amendement précité est adopté en tant qu'article 49 par 7 voix et 2 abstentions.

— **Article 50** (art. 42 de la proposition Vandenberghe et consorts)

L'article 42 de la proposition de la loi de M. Vandenberghe et consorts est libellé comme suit:

«L'article 275 du même Code est remplacé par la disposition suivante:

«*Art. 275.* — § 1er. Pour pouvoir être nommé secrétaire au parquet du procureur du Roi ou de l'auditeur du travail, le candidat doit:

1º être âgé de vingt-cinq ans accomplis;

2º être soit licencié en droit et avoir exercé pendant un an au moins des fonctions au moins égales à celles d'employé dans un parquet, soit porteur d'un certificat d'études moyennes du degré supérieur ou d'études déclarées équivalentes par le Roi, ainsi que du certificat de candidat-secrétaire et, en outre, soit être secrétaire adjoint dans un parquet ou un auditorat, soit avoir exercé pendant cinq ans au moins les fonctions de traducteur, de rédacteur ou d'employé dans un parquet ou un auditorat.

§ 2. Le Roi détermine les conditions de délivrance du certificat de candidat-secrétaire.»

M. Vandenberghe dépose l'amendement suivant (Doc. parl. Sénat, nº 1-270/2, amendement nº 30):

«Remplacer cet article par ce qui suit:

b) of houder zijn van het getuigschrift van kandidaat-secretaris en daarenboven ten minste tien jaar het ambt van secretaris of adjunct-secretaris bij het parket of het auditoraat hebben uitgeoefend.»

Een lid vraagt aan de minister hoe de verschillende voorwaarden opgesomd in het 2º van het voorgestelde artikel samengaan.

De minister antwoordt het volgende:

— ofwel moet men licentiaat in de rechten zijn en tegelijkertijd ten minste gedurende vijf jaar een ambt dat ten minste gelijk is aan dat van beambte bij het parket, uitgeoefend hebben;

— ofwel moet men houder zijn van het getuigschrift van kandidaat-secretaris en tegelijkertijd gedurende ten minste tien jaar het ambt van secretaris of adjunct-secretaris bij het parket of het auditoraat hebben uitgeoefend.

Zo zou een adjunct-griffier die licentiaat in de rechten is, kunnen solliciteren voor de eerste categorie en een adjunct-griffier die in het bezit is van het getuigschrift van kandidaat-secretaris, voor de tweede categorie.

Het voornoemde amendement wordt als artikel 49 aangenomen met 7 stemmen bij 2 onthoudingen.

— **Artikel 50** (art. 42 van het voorstel Vandenberghe c.s.)

Artikel 42 van het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s. luidt als volgt:

«Artikel 275 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt:

«*Art. 275.* — § 1. Om tot secretaris bij het parket van de procureur des Konings of van de arbeidsauditeur benoemd te worden, moet men:

1º volle vijfentwintig jaar oud zijn:

2º hetzij licentiaat in de rechten zijn en ten minste één jaar een ambt, ten minste gelijk aan dat van beambte bij het parket, hebben uitgeoefend, hetzij houder zijn van een getuigschrift van hoger middelbaar onderwijs of door de Koning gelijkwaardig verklaard onderwijs, alsmede van het getuigschrift van kandidaat-secretaris en daarenboven ofwel adjunct-secretaris zijn bij een parket of auditoraat, ofwel ten minste vijf jaar het ambt van vertaler, opsteller of beambte hebben uitgeoefend bij een parket of auditoraat.

§ 2. De Koning bepaalt onder welke voorwaarden het getuigschrift van kandidaat-secretaris wordt uitgereikt.»

De heer Vandenberghe dient het volgende amendement in (Gedr. St. Senaat, nr. 1-270/2, amendement nr. 30)

«Dit artikel vervangen als volgt:

«Art. 42. — L'article 275 du même Code est remplacé par la disposition suivante :

«Art. 275. — Pour pouvoir être nommé secrétaire au parquet du procureur du Roi ou de l'auditeur du travail, le candidat doit :

1º être âgé de vingt-cinq ans accomplis;

2º a) être licencié en droit et avoir exercé pendant un an au moins des fonctions au moins égales à celles d'employé dans un parquet;

b) ou être porteur du certificat de candidat-secrétaire et, en outre, soit être secrétaire adjoint dans un parquet ou un auditorat, soit avoir exercé pendant cinq ans au moins les fonctions de traducteur, de rédacteur ou d'employé dans un secrétariat de parquet ou d'auditorat.»

L'article est rédigé de façon similaire à celle de l'article 49 du texte adopté.

Un membre demande pourquoi le diplôme de licencié en criminologie ne donne pas accès aux fonctions de secrétaire de parquet.

Le ministre répond que jusqu'à présent, l'on a toujours réservé l'accès direct au poste de greffier ou de secrétaire de parquet aux licenciés en droit. Ce n'est que pour les conseillers et assistants de médiation que, vu la spécificité de leur tâche, on prévoit la possibilité de recruter des licenciés en criminologie.

L'amendement est adopté en tant qu'article 50 par 7 voix et 2 abstentions.

— **Article 51** (art. 43 de la proposition Vandenberghe et consorts)

L'article 43 de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts est libellé comme suit :

«L'article 276 du même Code est remplacé par la disposition suivante :

«*Art. 276.* — Pour pouvoir être nommé secrétaire en chef au parquet d'une cour d'appel ou d'une cour du travail, le candidat doit :

1º être âgé de trente-cinq ans accomplis;

2º être soit licencié en droit et avoir exercé pendant cinq ans au moins des fonctions au moins égales à celles d'employé au parquet d'une cour, soit porteur d'un certificat d'études secondaires du degré supérieur ou d'études déclarées équivalentes par le Roi, ainsi que du certificat de candidat-secrétaire et, en outre, soit avoir exercé pendant cinq ans au moins les fonctions de secrétaire au parquet d'une cour, soit être secrétaire en chef au parquet du procureur du Roi ou de l'auditeur du travail.»

«Art. 42. — Artikel 275 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling :

«Art. 275. — Om tot secretaris bij het parket van de procureur des Konings of van de arbeidsauditeur benoemd te worden, moet de kandidaat :

1º volle vijfentwintig jaar oud zijn;

2º licentiaat in de rechten zijn en ten minste één jaar een ambt, ten minste gelijk aan dat van beambte bij het parket, hebben uitgeoefend;

b) of houder zijn van het getuigschrift van kandidaat-secretaris en daarenboven ofwel adjunct-secretaris zijn bij een parket of auditoraat, ofwel ten minste vijf jaar het ambt van vertaler, opsteller of beambte hebben uitgeoefend bij een secretariaat van het parket of van het auditoraat.»

De formulering van dit artikel is vergelijkbaar met die van artikel 49 van de aangenomen tekst.

Een lid vraagt waarom het diploma van licentiaat in de criminologie geen toegang geeft tot het ambt van parketsecretaris.

De minister antwoordt dat het ambt van griffier of parketsecretaris tot op heden altijd rechtstreeks bestemd was voor licentiaten in de rechten. Alleen voor de bemiddelingsadviseurs en -assistenten bestaat, gelet op de specifieke aard van hun taak, de mogelijkheid om licentiaten in de criminologie in dienst te nemen.

Het amendement wordt als artikel 50 aangenomen met 7 stemmen bij 2 onthoudingen.

— **Artikel 51** (art. 43 van het voorstel Vandenberghe c.s.)

Artikel 43 van het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s. luidt als volgt :

«Artikel 276 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt :

«*Art. 276.* — Om tot hoofdsecretaris van het parket bij een hof van beroep of een arbeidshof te worden benoemd, moet men :

1º volle vijfendertig jaar oud zijn;

2º hetzij licentiaat in de rechten zijn en ten minste vijf jaar een ambt, ten minste gelijk aan dat van beambte bij het parket van een hof, hebben uitgeoefend, hetzij houder zijn van een getuigschrift van hoger middelbaar onderwijs of door de Koning gelijkwaardig verklaard onderwijs, alsmede van het getuigschrift van kandidaat-secretaris en daarenboven ofwel ten minste vijf jaar het ambt van secretaris bij het parket van een hof hebben uitgeoefend, ofwel hoofdsecretaris zijn van het parket van de procureur des Konings of de arbeidsauditeur.»

M. Vandenberghe dépose l'amendement suivant (Doc. parl., Sénat, nº 1-270/2, amendement nº 31):

«Remplacer cet article par ce qui suit:

«Art. 43. — L'article 276 du même Code est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 276. — Pour pouvoir être nommé secrétaire en chef du parquet d'une cour d'appel ou d'une cour du travail, le candidat doit:

1º être âgé de trente-cinq ans accomplis;

2º a) être licencié en droit et avoir exercé pendant cinq ans au moins des fonctions au moins égales à celles d'employé au parquet d'une cour;

b) ou être porteur du certificat de candidat-secrétaire et, en outre, soit avoir exercé pendant cinq ans au moins les fonctions de secrétaire au parquet d'une cour, soit être secrétaire en chef du parquet du procureur du Roi ou de l'auditeur du travail.»

L'amendement est adopté en tant qu'article 51 par 7 voix et 2 abstentions.

— **Article 52** (art. 44 de la proposition Vandenberghe et consorts)

L'article 44 de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts est libellé comme suit:

«L'article 277 du même Code est remplacé par la disposition suivante:

«*Art. 277.* — § 1er. Pour pouvoir être nommé secrétaire au parquet d'une cour d'appel ou d'une cour du travail, le candidat doit:

1º être âgé de vingt-cinq ans accomplis;

2º être soit licencié en droit et avoir exercé pendant un an au moins des fonctions au moins égales à celles d'employé dans un parquet, soit porteur du certificat d'études moyennes du degré supérieur ou d'études déclarées équivalentes par le Roi, ainsi que du certificat de candidat-secrétaire et, en outre, avoir exercé pendant cinq ans au moins les fonctions soit de secrétaire d'un parquet ou d'un auditorat, soit de secrétaire adjoint au parquet d'une cour.

§ 2. Le Roi détermine les conditions de délivrance du certificat de candidat-secrétaire.»

M. Vandenberghe dépose l'amendement suivant (Doc. parl., Senat, nº 1-270/2, amendement nº 32):

«Remplacer cet article par ce qui suit:

«Art. 44. — L'article 277 du même Code est remplacé par la disposition suivante:

«Article 277. — Pour pouvoir être nommé secrétaire au parquet d'une cour d'appel ou d'une cour du travail, le candidat doit:

1º être âgé de vingt-cinq ans accomplis;

De heer Vandenberghe dient het volgende amendement in (Gedr. St. Senaat, nr. 1-270/2, amendement nr. 31):

«Dit artikel vervangen als volgt:

«Art. 43. — Artikel 276 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 276. — Om tot hoofdsecretaris van het parket van een hof van beroep of van een arbeidshof te worden benoemd, moet de kandidaat:

1º volle vijfendertig jaar oud zijn;

2º a) licentiaat in de rechten zijn en ten minste vijf jaar een ambt, ten minste gelijk aan dat van beambte bij het parket van een hof, hebben uitgeoefend;

b) of houder zijn van het getuigschrift van kandidaat-secretaris en daarenboven ofwel ten minste vijf jaar het ambt van secretaris bij het parket van een hof hebben uitgeoefend, ofwel hoofdsecretaris zijn van het parket van de procureur des Konings of de arbeidsauditeur.»

Het amendement wordt als artikel 51 aangenomen met 7 stemmen, bij 2 onthoudingen.

— **Artikel 52** (art. 44 van het voorstel Vandenberghe c.s.)

Artikel 44 van het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s. luidt als volgt:

«Artikel 277 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling:

«*Art. 277.* — § 1. Om tot secretaris bij het parket bij een hof van beroep of een arbeidshof te worden benoemd, moet men:

1º volle vijfentwintig jaar oud zijn;

2º hetzij licentiaat in de rechten zijn en ten minste één jaar een ambt, ten minste gelijk aan dat van beambte bij het parket, hebben uitgeoefend, hetzij houder zijn van een getuigschrift van hoger middelbaar onderwijs of door de Koning gelijkwaardig verklaard onderwijs, alsmede van het getuigschrift van kandidaat-secretaris en daarenboven ten minste vijf jaar ofwel het ambt van secretaris bij een parket of auditoraat hebben uitgeoefend, ofwel van adjunct-secretaris bij het parket bij een hof.

§ 2. De Koning bepaalt onder welke voorwaarden het getuigschrift van kandidaat-secretaris wordt uitgereikt.»

De heer Vandenberghe dient het volgende amendement in (Gedr. St. Senaat, nr. 1-270/2, amendement nr. 30):

«Dit artikel vervangen als volgt:

«Art. 44. — Artikel 277 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Artikel 277. — Om tot secretaris bij het parket bij een hof van beroep of een arbeidshof te worden benoemd, moet de kandidaat:

1º volle vijfentwintig jaar oud zijn;

2º a) être soit licencié en droit et avoir exercé pendant un an au moins des fonctions au moins égales à celles d'employé dans un parquet;

b) ou être porteur du certificat de candidat-secrétaire et, en outre, avoir exercé pendant cinq ans au moins les fonctions soit de secrétaire d'un parquet ou d'un auditorat, soit de secrétaire adjoint au parquet d'une cour.»

L'amendement est adopté en tant qu'article 52 par 7 voix et 2 abstentions.

— **Article 53** (art. 45 de la proposition Vandenberghe et consorts)

L'article 45 de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts est libellé comme suit:

«L'article 278 du même Code est remplacé par la disposition suivante:

«*Art. 278.* — Pour pouvoir être nommé secrétaire en chef du parquet de la Cour de cassation, le candidat doit:

1º être âgé de trente-cinq ans accomplis;

2º être soit licencié en droit et avoir exercé pendant cinq ans au moins des fonctions égales à celles d'employé à la Cour de cassation, soit porteur du certificat d'études secondaires du degré supérieur ou d'études déclarées équivalentes par le Roi, ainsi que du certificat de candidat-secrétaire et, en outre, soit avoir exercé pendant cinq ans les fonctions de secrétaire près la Cour de cassation, soit être secrétaire en chef au parquet d'une cour.»

M. Vandenberghe dépose l'amendement suivant (Doc. parl., Sénat, nº 1-270/2, amendement nº 33):

«Remplacer cet article par ce qui suit:

«Art. 45. — L'article 278 du même Code est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 278. Pour pouvoir être nommé secrétaire en chef du parquet de la Cour de cassation, le candidat doit:

1º être âgé de trente-cinq ans accomplis;

2º a) être licencié en droit et avoir exercé pendant cinq ans au moins des fonctions au moins égales à celles d'employé au secrétariat du parquet d'une cour;

b) ou être porteur du certificat de candidat-secrétaire et, en outre, soit avoir exercé pendant cinq ans les fonctions de secrétaire près la Cour de cassation, soit être secrétaire en chef du parquet d'une cour.»

Un membre fait observer que les conditions de nomination fixées pour la fonction de secrétaire en chef du parquet de la Cour de Cassation sont différentes de celles fixées pour le greffier en chef de cette cour, alors qu'il a été demandé d'aligner le traitement afférent à ces deux fonctions.

2º a) hetzij licentiaat in de rechten zijn en ten minste één jaar een ambt, ten minste gelijk aan dat van beambte bij het parket, hebben uitgeoefend;

b) of houder zijn van een getuigschrift van kandidaat-secretaris en daarenboven ten minste vijf jaar ofwel het ambt van secretaris bij een parket of auditoraat hebben uitgeoefend, ofwel van adjunct-secretaris bij het parket bij een hof.»

Het amendement wordt als artikel 52 aangenomen met 7 stemmen, bij 2 onthoudingen.

— **Artikel 53** (art. 45 van het voorstel Vandenberghe c.s.)

Artikel 45 van het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s. luidt als volgt:

«Artikel 278 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt:

«*Art. 278.* — Om tot hoofdsecretaris van een parket van het Hof van Cassatie te worden benoemd, moet men:

1º volle vijfendertig jaar oud zijn;

2º hetzij licentiaat in de rechten zijn en ten minste vijf jaar een ambt, ten minste gelijk aan dat van beambte bij het Hof van Cassatie hebben uitgeoefend, hetzij houder zijn van het getuigschrift van hoger middelbaar onderwijs of door de Koning gelijkwaardig verklaard onderwijs, alsmede van het getuigschrift van kandidaat-secretaris en daarenboven ofwel vijf jaar het ambt van secretaris bij het Hof van Cassatie hebben uitgeoefend, ofwel hoofdsecretaris zijn van het parket van een hof.»

De heer Vandenberghe dient het volgende amendement in (Gedr. St., Senaat, nr. 1-270/2, amendement nr. 33):

«Dit artikel vervangen als volgt:

«Art. 45. — Artikel 278 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 278. Om tot hoofdsecretaris van het parket van het Hof van Cassatie te worden benoemd, moet de kandidaat:

1º volle vijfendertig jaar oud zijn;

2º a) licentiaat in de rechten zijn en ten minste vijf jaar een ambt, ten minste gelijk aan dat van beambte bij het parketsecretariaat van een hof hebben uitgeoefend;

b) of houder zijn van het getuigschrift van kandidaat-secretaris en daarenboven ofwel vijf jaar het ambt van secretaris bij het Hof van Cassatie hebben uitgeoefend, ofwel hoofdsecretaris zijn van het parket van een hof.»

Een lid merkt op dat benoemingsvoorwaarden van het ambt van hoofdsecretaris bij het parket van het Hof van Cassatie verschillend zijn van die voor de hoofdgriffier van dit hof, terwijl gevraagd is deze twee ambten op gelijklopende wijze te behandelen.

L'amendement est adopté en tant qu'article 53 par 7 voix et 2 abstentions.

— **Article 54** (art. 46 de la proposition Vandenberghe et consorts)

L'article 46 de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts est libellé comme suit:

«L'article 279 du même Code est remplacé par la disposition suivante:

«*Art. 279.* — § 1er. Pour pouvoir être nommé secrétaire au parquet de la Cour de cassation, le candidat doit:

1º être âgé de vingt-cinq ans accomplis;

2º être soit licencié en droit et avoir exercé, pendant un an au moins, des fonctions au moins égales à celles d'employé au parquet d'une cour, soit porteur d'un certificat d'études secondaires du degré supérieur ou d'études déclarées équivalentes par le Roi, ainsi que du certificat de candidat-secrétaire et, en outre, avoir exercé pendant cinq ans au moins les fonctions soit de secrétaire au parquet d'une cour, soit de secrétaire adjoint au parquet de la Cour de cassation.

§ 2. Le Roi détermine les conditions de délivrance du certificat de candidat-secrétaire.»

M. Vandenberghe dépose l'amendement suivant (Doc. Sénat, nº 1-270/2, amendement nº 34):

«Remplacer cet article par ce qui suit:

«Art. 46. — L'article 279 du même Code est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 279. — Pour pouvoir être nommé secrétaire au parquet de la Cour de cassation, le candidat doit:

1º être âgé de vingt-cinq ans accomplis;

2ºa) être licencié en droit et avoir exercé, pendant un an au moins, des fonctions au moins égales à celles d'employé au secrétariat du parquet d'une cour;

b) ou être porteur du certificat de candidat-secrétaire et, en outre, avoir exercé pendant cinq ans au moins les fonctions soit de secrétaire au parquet d'une cour, soit de secrétaire adjoint au parquet de la Cour de cassation.»

L'amendement est adopté en tant qu'article 54 par 7 voix et 2 abstentions.

— **Article 55** (art. 47 de la proposition Vandenberghe et consorts)

L'article 47 de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts est libellé comme suit:

«Art. 47. — L'article 280 du même Code est remplacé par la disposition suivante:

Het amendement wordt als artikel 53 aangenomen met 7 stemmen, bij 2 onthoudingen.

— **Artikel 54** (art. 46 van het voorstel Vandenberghe c.s.)

Artikel 46 van het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s. luidt als volgt:

«Artikel 279 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt:

«*Art. 279.* — § 1. Om tot secretaris bij het parket van Hof van Cassatie te worden benoemd, moet men:

1º volle vijfentwintig jaar oud zijn;

2º hetzij licentiaat in de rechten zijn en ten minste één jaar een ambt, ten minste gelijk aan dat van beambte bij het parket van een hof hebben uitgeoefend, hetzij houder zijn van het getuigschrift van hoger middelbaar onderwijs of door de Koning gelijkwaardig verklaard onderwijs, alsmede van het getuigschrift van kandidaat-secretaris en daarenboven ofwel ten minste vijf jaar het ambt van secretaris bij het parket van een hof hebben uitgeoefend, ofwel van adjunt-secretaris bij het parket van het Hof van Cassatie.

§ 2. De Koning bepaalt onder welke voorwaarden het getuigschrift van kandidaat-secretaris wordt uitgereikt.»

De heer Vandenberghe dient het volgende amendement in (Gedr. St. Senaat, nr. 1-270/2, amendement nr. 34):

«Dit artikel vervangen als volgt:

«Art. 46. — Artikel 279 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 279. — Om tot secretaris bij het parket van het Hof van Cassatie te worden benoemd, moet de kandidaat:

1º volle vijfentwintig jaar oud zijn;

2ºa) licentiaat in de rechten zijn en ten minste één jaar een ambt, ten minste gelijk aan dat van beambte bij het parketsecretariaat van een hof hebben uitgeoefend;

b) of houder zijn van het getuigschrift van kandidaat-secretaris en daarenboven ofwel ten minste vijf jaar het ambt van secretaris bij het parket van een hof hebben uitgeoefend, ofwel van adjunct-secretaris bij het parket van het Hof van Cassatie.»

Het amendement wordt als artikel 54 aangenomen met 7 stemmen, bij 2 onthoudingen.

— **Artikel 55** (art. 47 van het voorstel Vandenberghe c.s.)

Artikel 47 van het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s. luidt als volgt:

«Art. 47. — Artikel 280 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt:

«*Art. 280.* — Pour pouvoir être nommé secrétaire adjoint d'un parquet, le candidat doit:

1º être âgé de vingt et un ans accomplis;

2º être soit licencié en droit et avoir exercé, pendant un an au moins, des fonctions au moins égales à celles d'employé au parquet, soit porteur du certificat d'études secondaires du degré supérieur ou d'études déclarées équivalentes par le Roi, ainsi que du certificat de candidat-secrétaire et, en outre, avoir exercé pendant trois ans au moins des fonctions de rédacteur ou d'employé dans un parquet ou un greffe.»

M. Vandenberghe dépose l'amendement suivant (Doc. parl., Sénat, nº 1-270/2, amendement nº 35):

«Remplacer cet article par ce qui suit:

«Art. 47. — L'article 280 du même Code est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 280. Pour pouvoir être nommé secrétaire adjoint au parquet, le candidat doit:

1º être âgé de vingt et un ans accomplis;

2º a) être licencié en droit;

b) ou être porteur d'un diplôme ou certificat pris en considération pour l'admission aux fonctions de niveau 1 dans les administrations de l'Etat ainsi que du certificat de candidat-secrétaire;

c) ou être porteur d'un diplôme ou certificat pris en considération pour l'admission aux fonctions de niveau 2 dans les administrations de l'Etat, ainsi que du certificat de candidat-secrétaire, et en outre avoir exercé pendant trois ans au moins les fonctions de rédacteur ou d'employé dans un greffe ou un secrétariat de parquet.

La nomination en qualité de secrétaire adjoint d'une personne remplissant les conditions fixées à l'alinéa 1er, 2º, a) ou b) qui n'a pas exercé antérieurement, pendant un an au moins, des fonctions au moins égales à celles d'employé dans un greffe ou un secrétariat de parquet, ne devient définitive qu'après l'accomplissement d'une année de fonctions.

Le Roi peut, au cours de cette année, sur l'avis, selon le cas, du procureur général, du procureur du Roi ou de l'auditeur du travail, que le secrétaire en chef transmet directement au Ministre de la Justice en y joignant le sien, mettre fin aux fonctions exercées à titre provisoire.

Le secrétaire adjoint nommé à titre provisoire est soumis au statut établi par le Roi.»

L'amendement est adopté en tant qu'article 55 par 7 voix et 2 abstentions.

«*Art. 280.* — Om tot adjunct-secretaris bij een parket te worden benoemd, moet men:

1º volle eenentwintig jaar oud zijn;

2º hetzij licentiaat in de rechten zijn en ten minste één jaar een ambt, ten minste gelijk aan dat van beambte bij het parket hebben uitgeoefend, hetzij houder zijn van het getuigschrift van hoger middelbaar onderwijs of door de Koning gelijkgesteld onderwijs, alsmede van het getuigschrift van kandidaat-secretaris en daarenboven ten minste drie jaar het ambt van opsteller of beambte hebben uitgeoefend bij een parket of een griffie.»

De heer Vandenberghe dient het volgende amendement in (Gedr. St. Senaat, nr 1-270/2, amendement nr. 35)

«Dit artikel vervangen als volgt:

«Art. 47. — Artikel 280 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 280. — Om tot adjunct-secretaris bij het parket te worden benoemd, moet de kandidaat:

1º volle eenentwintig jaar oud zijn;

2º a) licentiaat in de rechten zijn;

b) of houder zijn van een diploma of een getuigschrift in aanmerking komend voor de toelating tot een ambt van het niveau 1 bij de Rijksbesturen, alsmede van het getuigschrift van kandidaat-secretaris;

c) of houder zijn van een diploma of een getuigschrift in aanmerking komend voor de toelating tot een ambt van het niveau 2 bij de Rijksbesturen, alsmede van het getuigschrift van kandidaat-secretaris en daarenboven ten minste drie jaar het ambt van opsteller of beambte hebben uitgeoefend bij een griffie of een parketsecretariaat.

De benoeming tot adjunct-secretaris van een persoon die aan de onder het eerste lid, 2º, a) of b) bepaalde benoemingsvoorwaarden voldoet, die voordien niet ten minste één jaar een ambt ten minste gelijk aan dat van beambte in een griffie of een parketsecretariaat heeft uitgeoefend, wordt eerst vast na één jaar ambstvervulling.

Tijdens dat jaar kan de Koning op advies, naar gelang van het geval, van de procureur-generaal, van de procureur des Konings of van de arbeidsauditeur, dat aan de minister van Justitie rechtstreeks wordt overgezonden door de hoofdsecretaris die er het zijne aan toevoegt, aan het voorlopig uitgeoefend ambt een einde maken.

Het door de Koning vastgesteld statuut is van toepassing op de voorlopig benoemde adjunct-secretaris.»

Het amendement wordt als artikel 55 aangenomen, met 7 stemmen, bij 2 onthoudingen.

— **Article 56** (nouveau)

Le Gouvernement dépose l'amendement suivant (Doc. parl. Sénat, nº 1-270/2, amendement nº 63):

«Art. 56 (nouveau)

Insérer un article 56 (nouveau), libellé comme suit:

«Un article 280bis est inséré dans le même Code, qui est rédigé comme suit:

«Art. 280bis. — Le Roi organise l'examen en vue de la délivrance du certificat de candidat-secrétaire visé aux articles 274, 275, 276, 277, 278, 279 et 280. Seules peuvent participer à cet examen les personnes qui, au moment de la clôture des inscriptions, remplissent les conditions de diplôme et d'ancienneté fixées à l'article 280, alinéa 1er, 2º, b) ou c).

À cet article, l'on a suivi une démarche similaire à celle décrite à l'article 43 du texte adopté.

L'amendement est adopté, en tant qu'article 56 par 7 voix et 2 abstentions.

— **Article 57** (art. 7 de la proposition Erdman, Lallemand et consorts)

L'article 7 de la proposition de loi de MM. Erdman, Lallemand et consorts est rédigé comme suit:

«L'article 281, § 3, premier alinéa, du même Code est remplacé par la disposition suivante:

«Les examens visés aux §§ 1er et 2 sont des concours, organisés par le Secrétariat permanent de recrutement.»

M. Erdman dépose l'amendement suivant (Doc. parl., Sénat, nº 1-147/2, amendement nº 5):

«Remplacer cet article par ce qui suit:

«Art. 57. — Dans l'article 281, § 3, du même Code les alinéas 1er et 2 sont remplacés par les alinéas suivants:

«Les examens visés aux §§ 1er et 2 sont organisés par le Roi, sous forme de concours, devant un jury institué par le ministre de la Justice.

La nomination du traducteur, qui n'a pas exercé antérieurement pendant un an au moins des fonctions d'employé, n'est définitive qu'après l'accomplissement d'une année de fonction.

— **Artikel 56** (nieuw)

De Regering dient het volgende amendement in (Gedr. St. Senaat, nr. 1-270/2, amendement nr. 63):

«Art. 56 (nieuw)

Een artikel 56 (nieuw) invoegen, luidende:

«In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 280bis ingevoegd, luidende:

«Art. 280bis. — De Koning richt het examen in met het oog op de afgifte van het getuigschrift van kandidaat-secretaris bedoeld in de artikelen 274, 275, 276, 277, 278, 279 en 280. Aan dat examen kan alleen worden deelgenomen door personen die, op het tijdstip van de afsluiting der inschrijvingen, aan de onder artikel 280, eerste lid, 2º, b) of c) bepaalde benoemingsvoorwaarden inzake diploma en anciënniteit voldoen.»

De in dit artikel gevolgde werkwijze stemt overeen met die welke beschreven is in artikel 43 van de aangenomen tekst.

Het amendement wordt als artikel 56 aangenomen met 7 stemmen, bij 2 onthoudingen.

— **Artikel 57** (art. 7 van het voorstel Erdman en Lallemand c.s.)

Artikel 7 van het wetsvoorstel van de heren Erdman, Lallemand c.s. luidt als volgt:

«Artikel 281, § 3, eerste lid, van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt:

«De in de §§ 1 en 2 bedoelde examens zijn vergelijkend en worden ingericht door het Vast Werving-secretariaat.»

De heer Erdman dient het volgende amendement in (Gedr. St. Senaat, nr. 1-147/2, amendement nr. 5):

«Dit artikel vervangen als volgt:

«Art. 57. — In artikel 281, § 3, van hetzelfde Wetboek worden de leden 1 en 2 vervangen door de volgende leden:

«De in de §§ 1 en 2 bedoelde examens zijn vergelijkend en worden ingericht door de Koning, voor een examencommissie die wordt ingesteld door de minister van Justitie.

De benoeming van een vertaler die voordien niet ten minste één jaar als beambte werkzaam is geweest, wordt eerst vast na een jaar ambtsvervulling.

Au cours de cette année, le ministre de la Justice peut, sur l'avis du secrétaire en chef du parquet, que celui-ci lui transmet directement, mettre fin aux fonctions exercées à titre provisoire.»

L'amendement de M. Erdman est adopté en tant qu'article 57, à l'unanimité des 9 membres présents.

— **Article 58** (art. 48 de la proposition Vandenberghe et consorts et art. 8 de la proposition Erdman, Lallemand et consorts)

L'article 48 de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts est rédigé comme suit:

«§ 1er. L'article 282, premier alinéa, 2o, du même Code est remplacé par la disposition suivante:

«2o être porteur d'un certificat soit d'études moyennes du degré supérieur, soit d'études déclarées équivalentes par le Roi, ou avoir exercé les fonctions d'employé au sein d'un parquet ou au greffe d'une justice de paix, d'un tribunal de police, d'un tribunal de première instance, d'un tribunal du travail, d'un tribunal de commerce, d'une cour d'appel, d'une cour du travail ou de la Cour de cassation, pendant trois ans au moins.»

§ 2. Au premier alinéa, 3o, du même article sont insérées, après les mots «les conditions de nomination fixées aux 1o et 2o», les dispositions suivantes:

«et qui ont passé avec fruit une épreuve pratique devant le jury précité. Le Roi organise l'épreuve pratique. Les lauréats de l'épreuve pratique d'employé sont dispensés de cette épreuve pratique. Les licenciés en droit et les porteurs de certificats de candidat-greffier ou de candidat-secrétaire sont dispensés de l'examen de maturité.»

§ 3. Au premier alinéa, 3o, du même article, les mots «le docteur en droit est dispensé de cet examen» sont supprimés.

L'article 8 de la proposition de loi de MM. Erdman, Lallemand et consorts concerne également l'article 282 du Code judiciaire et est rédigé comme suit:

«La première phrase du 3o de l'article 282, premier alinéa, du même Code est remplacée par la disposition suivante:

«avoir réussi un concours de maturité organisé par le Secrétariat permanent de recrutement et comportant une épreuve orale et une épreuve écrite.»

De minister van Justitie kan, gedurende dat jaar op advies van de hoofdsecretaris van het parket, die het hem rechtstreeks overzendt, aan het voorlopig uitgeoefende ambt een einde maken.»

Het amendement van de heer Erdman wordt als artikel 57 aangenomen bij eenparigheid van de 9 aanwezige leden.

— **Artikel 58** (art. 48 van het voorstel Vandenberghe c.s. en art. 8 van het voorstel Erdman, Lallemand c.s.)

Artikel 48 van het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s. luidt als volgt:

«§ 1. Artikel 282, eerste lid, 2o, van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt:

«2o houder zijn van een getuigschrift van hoger middelbaar of door de Koning gelijkwaardig verklaard onderwijs of gedurende ten minste drie jaar het ambt van beambte hebben uitgeoefend bij een parket of bij de griffie van een vredegerecht, een politierechtbank, een rechtbank van eerste aanleg, een arbeidsrechtbank, een rechtbank van koophandel, een hof van beroep, een arbeidshof of het Hof van Cassatie.»

§ 2. Hetzelfde artikel, eerste lid, 3o, wordt na de woorden «aan de onder 1o en 2o bepaalde benoemingsvoorwaarden voldoen», aangevuld als volgt:

«en die met goed gevolg voor voormelde examencommissie een praktijkexamen hebben afgelegd. De Koning regelt het praktijkexamen. De laureaten van het praktijkexamen van beambte zijn vrijgesteld van dit praktijkexamen. De licentiaten in de rechten en de houders van getuigschriften van kandidaat-griffier of kandidaat-secretaris zijn van het maturiteitsexamen vrijgesteld.»

§ 3. In hetzelfde artikel, eerste lid, 3o, worden de woorden «Doctors in de rechten zijn van het examen vrijgesteld» geschrapt.

Artikel 8 van het wetsvoorstel van de heren Erdman en Lallemand c.s. betreft eveneens artikel 282 van het Gerechtelijk Wetboek en luidt als volgt:

«De eerste volzin van het 3o van artikel 282, eerste lid, van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt:

«geslaagd zijn voor een door het Vast Wervingssecretariaat ingericht vergelijkend maturiteitsexamen, bestaande uit een mondeling en een schriftelijk gedeelte.»

Sur la base de la discussion générale, MM. Erdman et Vandenberghe déposent tous deux un amendement visant à remplacer respectivement l'article 8 et l'article 48 de leur proposition par la disposition suivante (Doc. parl., Sénat, nº 1-147/2, amendement nº 6, et 1-270/2, amendement nº 36):

«Remplacer cet article par ce qui suit:

«L'article 282 du même Code est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 282. — Pour pouvoir être nommé rédacteur au secrétariat d'un parquet, le candidat doit:

1º être porteur d'un diplôme ou certificat pris en considération pour l'admission aux fonctions de niveau 2 dans les administrations de l'État;

2º être nommé à titre définitif et avoir exercé les fonctions d'employé dans un greffe ou un secrétariat de parquet pendant deux ans au moins;

3º avoir réussi un examen organisé par le Roi, devant un jury institué par le ministre de la Justice. Seules peuvent participer à cet examen les personnes qui, au moment de la clôture des inscriptions, remplissent les conditions de nomination fixées aux 1º et 2º. Les licenciés en droit et les porteurs du certificat de candidat-greffier ou de candidat-secrétaire sont dispensés de l'examen.»

L'amendement de M. Vandenberghe est adopté en tant qu'article 58 à l'unanimité des 9 membres présents. L'amendement de M. Erdman devient dès lors sans objet.

— **Article 59** (art. 49 de la proposition Vandenberghe et consorts et art. 9 de la proposition Erdman, Lallemand et consorts).

L'article 49 de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts est rédigé comme suit:

«§ 1er. L'article 283, premier alinéa, 2º, du même Code est remplacé par les dispositions suivantes:

«2º être porteur d'un certificat d'études moyennes du degré inférieur ou d'études déclarées équivalentes par le Roi et avoir exercé pendant trois ans au parquet les fonctions de messager ou celles d'un grade qui requiert une aptitude professionnelle particulière et dont l'échelle de traitement appartient au niveau 4 fixé par le statut pécuniaire du personnel des ministères.»

§ 2. Au premier alinéa, 3º, du même article, les mots «le docteur ou licencié en droit est dispensé de cet

Op grond van de algemene bespreking dienen de heren Erdman en Vandenberghe elk een amendement in houdende de vervanging van respectievelijk artikel 8 en artikel 48 van hun wetsvoorstel door de volgende bepaling (Gedr. St. Senaat, nrs. 1-47/2, amendement nr. 6 en 1-270/2, amendement nr. 36):

«Dit artikel vervangen als volgt:

«Artikel 282 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 282. — Om tot opsteller bij het parketsecretariaat te worden benoemd, moet de kandidaat:

1º houder zijn van een diploma of een getuigschrift in aanmerking komend voor de toelating tot een ambt van het niveau 2 bij de Rijksbesturen;

2º vast benoemd zijn en gedurende ten minste twee jaren het ambt van beambte hebben uitgeoefend in een griffie of een parketsecretariaat;

3º geslaagd zijn voor een examen ingericht door de Koning, voor een examencommissie die wordt ingesteld door de minister van Justitie. Aan dat examen kan alleen worden deelgenomen door personen die, op het tijdstip van de afsluiting der inschrijvingen, aan de onder 1º en 2º bepaalde benoemingsvoorwaarden voldoen. Licentiaten in de rechten en houders van het getuigschrift van kandidaat-griffier of kandidaat-secretaris zijn van het examen vrijgesteld.»

Het amendement van de heer Vandenberghe wordt aangenomen als artikel 58 bij eenparigheid van de 9 aanwezige leden. Het amendement van de heer Erdman vervalt derhalve.

— **Artikel 59** (art. 49 van het voorstel Vandenberghe c.s. en art. 9 van het voorstel Erdman en Lallemand c.s.)

Artikel 49 van het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s. luidt als volgt:

«§ 1. Artikel 283, eerste lid, 2º, van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt:

«2º houder zijn van een getuigschrift van lager middelbaar onderwijs of door de Koning gelijkwaardig verklaard onderwijs en gedurende drie jaar bij een parket werkzaam zijn geweest als bode, hetzij in een graad waarvoor een bijzondere beroepsbekwaamheid vereist is en waaraan een wedde is verbonden waarvan de schaal ondergebracht is in niveau 4, vastgesteld bij de bepalingen tot regeling van de bezoldiging van het personeel der ministeries.»

§ 2. In hetzelfde artikel, eerste lid, 3º, worden de woorden «Doctors en licentiaten in de rechten zijn

examen» sont remplacés par les mots «Les licenciés en droit porteurs du certificat de candidat-greffier ou de candidat-secrétaire et les lauréats de l'examen de maturité de rédacteur sont dispensés de l'examen.»

§ 3. Au premier alinéa, 4º, du même article, les mots «portant sur la connaissance de la dactylographie» sont supprimés.

§ 4. Le premier alinéa, 4º, du même article est complété par la disposition suivante:

«Le Roi organise l'épreuve pratique. Les lauréats de l'épreuve pratique de rédacteur sont dispensés de cette épreuve pratique.»

À propos du 2º de cet article, un membre demande de quel recours dispose l'employé qui n'obtient pas sa nomination définitive.

S'agit-il d'un recours au Conseil d'État (si l'on considère qu'il s'agit d'un acte administratif) ou au tribunal du travail (s'il s'agit d'un lien contractuel)?

Un autre membre répond que le texte paraît signifier qu'au bout d'un an, la nomination devient définitive, à moins qu'il ne soit entretemps mis fin aux fonctions. Il ne s'agit donc pas d'un lien contractuel, mais d'une nomination. L'intéressé a par conséquent un recours au Conseil d'État.

Sur question du précédent orateur, qui demande si, dans cette hypothèse, le candidat évincé a droit à des allocations de chômage, le ministre précise que l'on applique le régime général en vigueur pour ceux qui sont nommés à titre provisoire. Un préavis doit être respecté.

L'article 9 de la proposition de loi de MM. Erdman, Lallemand et consorts concerne lui aussi l'article 283 du Code judiciaire.

Il est rédigé comme suit:

«La première phrase du 3º de l'article 283, premier alinéa, du même Code est remplacée par la disposition suivante:

«avoir réussi un concours de maturité organisé par le Secrétariat permanent de recrutement et comportant une épreuve orale et une épreuve écrite.»

Sur la base de la discussion générale, MM. Erdman et Vandenberghe déposent tous deux un amendement visant à remplacer respectivement l'article 9 et l'article 49 de leur proposition par la disposition suivante (Doc. parl., Sénat, 1995-1996, nºs 1-147/2, amendement nº 7, et 1-270/2, amendement nº 36):

van het examen vrijgesteld» vervangen door de volgende bepaling: «Licentiaten in de rechten, houders van het getuigschrift van kandidaat-griffier of kandidaat-secretaris en de laureaten van het maturiteitsexamen van opsteller, zijn van het examen vrijgesteld.»

§ 3. In hetzelfde artikel, eerste lid, 4º, worden de woorden «over de dactylografie» geschrapt.

§ 4. Hetzelfde artikel, eerste lid, 4º, wordt aangeduid als volgt:

«De Koning regelt het praktijkexamen. De laureaten van het praktijkexamen van opsteller zijn vrijgesteld van dit praktijkexamen.»

In verband met het 2º van dit artikel vraagt een lid over welke beroepsmogelijkheden een beambte beschikt die niet vastbenoemd wordt.

Kan hij beroep instellen bij de Raad van State (wanneer men ervan uitgaat dat het gaat om een bestuurshandeling) of bij de arbeidsrechtbank (wanneer men ervan uitgaat dat het gaat om een arbeidsovereenkomst)?

Een ander lid antwoordt dat de tekst lijkt te betekenen dat de benoeming na één jaar vast wordt, tenzij intussen een einde is gemaakt aan de ambtsuitoefening. Het gaat dus niet om een arbeidsovereenkomst maar om een benoeming. De betrokkene kan zich bijgevolg wenden tot de Raad van State.

Op verzoek van de vorige spreker die vraagt of de uitgesloten kandidaat in dit geval recht heeft op werkloosheidsuitkeringen, verduidelijkt de minister dat de geldende regeling van toepassing is op de voorlopig benoemden. Er moet een opzeggingstermijn in acht worden genomen.

Artikel 9 van het wetsvoorstel van de heren Erdman en Lallemand c.s. betreft eveneens artikel 283 van het Gerechtelijk Wetboek.

Het luidt als volgt:

«De eerste volzin van het 3º van artikel 283, eerste lid, van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt:

«geslaagd zijn voor een door het Vast Wervingssecretariaat ingericht vergelijkend maturiteitsexamen, bestaande uit een mondeling en een schriftelijk gedeelte.»

Op grond van de algemene bespreking dienen de heren Erdman en Vandenberghe elk een amendement in houdende de vervanging van respectievelijk artikel 9 en 49 van hun wetsvoorstel door de volgende bepaling (Gedr. St. Senaat, 1995-1996, nrs. 1-147/2, amendement nr. 7 en 1-270/2, amendement nr. 36):

«Remplacer cet article par ce qui suit:

À l'article 283 du même Code sont apportées les modifications suivantes:

1º à l'alinéa 1er, les 2º, 3º et 4º sont remplacés par la disposition suivante:

«2º avoir réussi un concours organisé par le Roi, devant un jury institué par le ministre de la Justice. Les licenciés en droit et les porteurs du certificat de candidat-greffier ou de candidat-secrétaire sont dispensés du concours.»

2º l'alinéa 2 est remplacé par la disposition suivante:

«La nomination d'un employé n'est définitive qu'après l'accomplissement d'une année de fonctions.

Au cours de cette année, le ministre de la Justice peut, sur l'avis du secrétaire en chef que celui-ci transmet directement, mettre fin aux fonctions exercées à titre provisoire.»

L'amendement de M. Vandenberghe est adopté en tant qu'article 59, à l'unanimité des 9 membres présents. L'amendement de M. Erdman devient dès lors sans objet.

— Article 60 (art. 10 de la proposition Erdman-Lallemand et consorts)

L'article 10 de la proposition de loi de MM. Erdman, Lallemand et consorts est rédigé comme suit:

«L'article 284, premier alinéa, 2º, du même Code est remplacé par la disposition suivante:

«2º avoir réussi un concours de capacité organisé par le Secrétariat permanent de recrutement.»

M. Erdman dépose l'amendement suivant (Doc. parl. Sénat, nº 1-147/2, amendement nº 8):

«Remplacer cet article par ce qui suit:

«Art. 10. — L'article 284, premier alinéa, 2º du même Code, est remplacé par la disposition suivante:

«2º avoir réussi un concours organisé par le Roi, devant un jury institué par le ministre de la Justice.»

L'amendement est adopté en tant qu'article 60 à l'unanimité des 9 membres présents.

«Dit artikel vervangen als volgt:

In artikel 283 van hetzelfde Wetboek worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1º in het eerste lid, worden het 2º, 3º en 4º vervangen door de volgende bepaling:

«2º geslaagd zijn voor een vergelijkend examen ingericht door de Koning, voor een examencommissie die wordt ingesteld door de minister van Justitie. Licentiaten in de rechten en houders van het getuigschrift van kandidaat-griffier of kandidaat-secretaris zijn van het vergelijkend examen vrijgesteld.»

2º het tweede lid wordt vervangen door de volgende bepaling:

«De benoeming van een beambte wordt eerst vast na één jaar ambtsvervulling.

Tijdens dat jaar kan de minister van Justitie, op het advies van de hoofdsecretaris die het hem rechtstreeks overzendt, aan het voorlopig uitgeoefende ambt een einde maken.»

Het amendement van de heer Vandenberghe wordt als artikel 59 aangenomen bij eenparigheid van de 9 aanwezige leden. Het amendement van de heer Erdman vervalt derhalve.

— Artikel 60 (art. 10 van het voorstel Erdman en Lallemand c.s.)

Artikel 10 van het wetsvoorstel van de heren Erdman en Lallemand c.s. luidt als volgt:

«Artikel 284, eerste lid, 2º, van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt:

«2º voor een vergelijkend bekwaamheidsexamen geslaagd zijn, dat wordt ingericht door het Vast Wervingssecretariaat.»

De heer Erdman dient het volgende amendement in (Gedr. St., Senaat, nr. 1-147/2, amendement nr. 8):

«Dit artikel vervangen als volgt:

«Art. 10. — Artikel 284, eerste lid, 2º, van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepalingen:

«2º geslaagd zijn voor een vergelijkend examen ingericht door de Koning, voor een examencommissie die wordt ingesteld door de minister van Justitie.»

Het amendement wordt als artikel 60 aangenomen bij eenparigheid van de 9 aanwezige leden.

— **Article 61** (art. 50 de la proposition Vandenberghe et consorts)

L'article 50 de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts est ainsi libellé :

« L'article 284*bis* du même Code est abrogé. »

Cet article ne suscite pas d'observations et est adopté en tant qu'article 61, à l'unanimité des 9 membres présents.

— **Article 62** (nouveau)

Le Gouvernement dépose un amendement (Doc. parl., Sénat, 1-270/2, amendement n° 64), tendant à remplacer l'article 285, alinéa 3, du Code judiciaire par la disposition suivante :

« L'examen visé à l'alinéa 2, 3°, est organisé par le Roi, sous forme de concours, devant un jury institué par le ministre de la Justice. »

L'amendement est adopté en tant qu'article 62 à l'unanimité des 9 membres présents.

— **Article 63** (nouveau)

Le Gouvernement dépose un amendement (Doc. parl., Sénat, 1-270/2, amendement n° 65), tendant à insérer dans le chapitre X du titre VI du livre Ier de la deuxième partie du Code judiciaire un article 285*bis* rédigé comme suit :

« Art. 285bis. — Les lauréats d'un concours de recrutement tel que visé aux articles 185, alinéa 1er, 271, 272, 272ter, 281, 283, 284 et 285, conservent le bénéfice de leur réussite pendant trois ans à compter de la date du procès-verbal du concours.

Le ministre de la Justice peut toutefois prolonger la durée de validité de ces réserves de recrutement pour un maximum de deux périodes d'un an.

Entre lauréats de deux ou plusieurs concours de recrutement, les lauréats du concours dont le procès-verbal a été clos à la date la plus ancienne ont priorité. »

Un membre s'interroge sur la portée des 2e et 3e alinéas de l'article 285*bis* proposé.

Supposons qu'un candidat ait obtenu 90 p.c. des points à un concours, et qu'il entre en concurrence avec un autre candidat ayant obtenu 60 p.c. des points à un concours antérieur.

— **Artikel 61** (art. 50 van het voorstel Vandenberghe c.s.)

Artikel 50 van het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s. luidt als volgt :

« Artikel 284*bis* van hetzelfde Wetboek wordt opgeheven. »

Dit artikel geeft geen aanleiding tot opmerkingen en wordt als artikel 61 aangenomen bij eenparigheid van de 9 aanwezige leden.

— **Artikel 62** (nieuw)

De Regering dient een amendement in (Gedr. St., Senaat, nr. 1-270/2, amendement nr. 64) dat ertoe strekt artikel 285, derde lid, van het Gerechtelijk Wetboek te vervangen door de volgende bepaling :

« Het in het tweede lid, 3°, bedoelde examen is vergelijkend en wordt ingericht door de Koning, voor een examencommissie die wordt ingesteld door de minister van Justitie. »

Het amendement wordt als artikel 62 aangenomen bij eenparigheid van de 9 aanwezige leden.

— **Artikel 63** (nieuw)

De Regering dient een amendement in (Gedr. St. Senaat, nr. 1-270/2, amendement nr. 65) dat ertoe strekt in deel II, boek I, titel VI, hoofdstuk X, van het Gerechtelijk Wetboek een artikel 285*bis* in te voegen, luidende :

« Art. 285bis. — De geslaagden van een vergelijkend wervingsexamen als bedoeld in artikelen 185, eerste lid, 271, 272, 272ter, 281, 283, 284 en 285, behouden het voordeel van hun goede uitslag gedurende drie jaar te rekenen van de datum van het proces-verbaal van het vergelijkend examen.

De minister van Justitie kan niettemin de geldigheidsduur van de wervingsreserves voor een maximumduur van twee periodes van één jaar verlengen.

Onder geslaagden van twee of meer vergelijkende wervingsexamens wordt voorrang verleend aan de geslaagden van het vergelijkend examen waarvan het proces-verbaal op de verst afgelegen datum is afgesloten. »

Een lid heeft vragen over de strekking van het tweede en derde lid van het voorgestelde artikel 285*bis*.

Wat gebeurt er met een kandidaat die 90 pct. heeft behaald bij een vergelijkend examen en die in aanmerking komt naast een andere kandidaat die 60 pct. behaald heeft bij een vorig vergelijkend examen ?

Le ministre répond que des règles doivent être prévues pour éviter que l'on se trouve, à un moment donné, devant une absence totale de candidats.

C'est pourquoi, par analogie avec les règles en vigueur dans la fonction publique, on donne ici au concours une durée de validité de trois ans, qui peut être prolongée jusqu'à cinq ans au maximum.

Si le procès-verbal de clôture d'un nouveau concours est dressé par exemple après trois ans et dix mois, alors que le ministre a décidé d'accorder au concours précédent une prolongation de validité d'un an, on peut, au cours des deux derniers mois de la 4e année, être confronté à l'existence de lauréats issus de deux concours, tous deux valables.

Pour éviter que la clôture du procès-verbal relatif au concours le plus récent ne porte préjudice aux droits découlant de la décision ministérielle de prolongation, l'on a fixé la règle selon laquelle, durant une période limitée, les lauréats du concours le plus ancien ont priorité.

Sous réserve d'une correction de forme apportée en seconde lecture au 2e alinéa de l'article 285*bis* proposé, l'amendement est adopté en tant qu'article 63, à l'unanimité des 9 membres présents.

— **Article 64** (nouveau)

Le Gouvernement dépose un amendement (Doc. parl., Sénat, nº 1-270/2, amendement nº 66) tendant à insérer dans le Code judiciaire un article 286*bis*, rédigé comme suit:

«Art. 286bis. — Lors de la mise en compétition d'un emploi vacant d'attaché, tel que prévu à l'article 136, d'assistant de médiation, de traducteur, d'employé, de messager, ainsi que d'un grade créé conformément à l'article 185, alinéa 1er, sont prises chaque fois en considération à égalité:

1º la candidature du lauréat le mieux classé du concours de recrutement pour le grade concerné;

2º la candidature des lauréats du concours de recrutement pour le grade concerné, qui sont moins bien classés, mais qui exercent déjà ces fonctions sur base d'un contrat de travail à l'endroit où l'emploi est devenu vacant, à condition qu'au moment de la publication de la vacance, il soient déjà en fonction depuis un an et qu'ils aient obtenu une évaluation avec mention «très bon», telle que visée à l'article 287ter;

3º la candidature de ceux qui ont déjà été nommés aux mêmes fonctions dans un autre greffe, parquet ou secrétariat de parquet;

De minister antwoordt dat er een regeling moet worden getroffen om te voorkomen dat men op een gegeven ogenblik helemaal geen kandidaten meer heeft.

Naar analogie van de regels die gelden voor de ambtenaren blijft daarom het vergelijkend examen drie jaar geldig. Die geldigheidsduur kan met ten hoogste twee jaar worden verlengd.

Indien bijvoorbeeld na drie jaar en tien maanden een nieuw vergelijkend examen wordt afgesloten, terwijl de minister besloten heeft de geldigheidsduur van het vorige examen te verlengen met één jaar, kan men in de laatste twee maanden van het vierde jaar geconfronteerd worden met geslaagden uit beide vergelijkende examens. Dat is perfect mogelijk.

Om te verhinderen dat de afsluiting van het meest recente vergelijkend examen afbreuk doet aan de rechten die het gevolg zijn van de ministeriële beslissing tot verlenging, is bepaald dat gedurende een beperkte periode voorrang moet worden gegeven aan de geslaagden voor het oudste examen.

Onder voorbehoud van een vormwijziging aangebracht in tweede lezing in het tweede lid van het voorgestelde artikel 285*bis* wordt het amendement als artikel 63 aangenomen bij eenparigheid van de 9 aanwezige leden.

— **Artikel 64** (nieuw)

De Regering dient een amendement in (Gedr. St. Senaat, nr. 1-270/2, amendement nr. 66) dat ertoe strekt in het Gerechtelijk Wetboek een artikel 286*bis* in te voegen luidende:

«Art. 286bis. — Bij het in competitie stellen van een vacante betrekking van attaché, als bedoeld in artikel 136, van bemiddelingsassistent, vertaler, beambte, bode, alsook van een graad ingesteld overeenkomstig artikel 185, eerste lid, worden telkens op gelijkwaardige wijze in aanmerking genomen:

1º de kandidatuur van de best gerangschikte laureaat van het desbetreffend vergelijkend wervingsexamen;

2º de kandidatuur van de laureaten van het desbetreffend vergelijkend examen, die minder gunstig zijn gerangschikt doch op grond van een arbeidsovereenkomst reeds deze functies vervullen op de plaats waar de betrekking is opengevallen, op voorwaarde dat ze op het ogenblik van de bekendmaking van de vacature reeds één jaar in dienst zijn en een beoordeling met vermelding «zeer goed» hebben gekregen als bedoeld in artikel 287ter;

3º de kandidatuur van hen die reeds werden benoemd tot een zelfde ambt in een andere griffie, een ander parket of parketsecretariaat.

4º la candidature des personnes qui en application des dispositions du présent Code sont dispensées du concours de recrutement pour le grade concerné.»

À propos du 4º, un membre souligne que les assistants de médiation ne peuvent être dispensés du concours de recrutement. Le même intervenant estime en outre que les 2º, 3º et 4º étant rédigés au pluriel, le 1º devrait l'être aussi.

Le ministre répond que l'article énumère les 4 catégories de personnes prises en considération. La première de ces catégories ne peut se composer que d'une personne, les autres lauréats du concours étant visés au 2º.

Sous réserve d'une correction formelle apportée en seconde lecture à l'alinéa 1er de l'article 286*bis* proposé, l'amendement est adopté en tant qu'article 64 à l'unanimité des 9 membres présents.

— **Article 65** (art. 51 de la proposition Vandenberghe et consorts)

L'article 51 de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts est libellé comme suit:

«L'article 287 du même Code est complété par l'alinéa suivant:

«La présente disposition est également applicable au personnel des greffes et des parquets.»

M. Vandenberghe dépose l'amendement suivant (Doc. parl., Sénat, nº 1-270/2, amendement nº 38):

«Remplacer cet article par ce qui suit:

«Art. 51. — À l'article 287 du même Code sont apportées les modifications suivantes:

1º à l'alinéa 1er, les mots «de deux mois» sont remplacés par les mots «d'un mois»;

2º il est ajouté un alinéa nouveau, rédigé comme suit:

«La présente disposition est également applicable aux fonctions visées aux chapitres VII, VIIbis, VIII et IX du présent titre, ainsi qu'à celles créées par le Roi conformément à l'article 185, alinéa 1er.»

L'amendement est adopté en tant qu'article 65, à l'unanimité des 9 membres présents.

— **Article 66** (art. 6 de la proposition Erdman, Lallemand et consorts)

L'article 6 de la proposition de loi de MM. Erdman, Lallemand et consorts est libellé comme suit:

4º de kandidatuur van de personen die in toepassing van de bepalingen van dit Wetboek zijn vrijgesteld van het desbetreffend vergelijkend wervingsexamen.»

In verband met het 4º merkt een lid op dat de bemiddelingsassistenten niet mogen worden vrijgesteld van het vergelijkend wervingsexamen. Dezelfde spreker is daarenboven van mening dat het 1º ook in het meervoud moet worden geredigeerd net als het 2º, 3º en het 4º.

De minister antwoordt dat het artikel een opsomming geeft van de vier in aanmerking genomen personencategorieën. De eerste categorie kan slechts bestaan uit één persoon en de andere geslaagden voor het vergelijkend examen zijn vermeld in het 2º.

Onder voorbehoud van een vormwijziging aangebracht in tweede lezing in het eerste lid van het voorgestelde artikel 286*bis* wordt het amendement als artikel 64 aangenomen bij eenparigheid van de 9 aanwezige leden.

— **Artikel 65** (art. 51 van het voorstel Vandenberghe c.s.)

Artikel 51 van het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s. luidt als volgt:

«Artikel 287 van hetzelfde Wetboek wordt aangevuld met het volgende lid:

«Deze bepaling is eveneens van toepassing op het personeel van de griffies en de parketten.»

De heer Vandenberghe dient het volgende amendement in (Gedr. St. Senaat, nr. 1-270/2, amendement nr. 38):

«Dit artikel vervangen als volgt:

«Art. 51. — In artikel 287 van hetzelfde Wetboek worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1º in het eerste lid, worden de woorden «twee maanden» vervangen door de woorden «één maand»;

2º er wordt een nieuw lid toegevoegd, luidend als volgt:

«Deze bepaling is eveneens van toepassing op de ambten bedoeld in de hoofdstukken VII, VIIbis, VIII en IX van deze titel, alsook op deze ingesteld door de Koning overeenkomstig artikel 185, eerste lid.»

Het amendement wordt als artikel 65 aangenomen bij eenparigheid van de 9 aanwezige leden.

— **Artikel 66** (art. 6 van het voorstel Erdman, Lallemand c.s.)

Artikel 6 van het wetsvoorstel van de heren Erdman en Lallemand c.s. luidt als volgt:

«Il est inséré dans la deuxième partie, livre Ier, titre VI, chapitre X, du Code judiciaire, des articles 287bis, 287ter et 287quater, rédigés comme suit:

«Art. 287*bis*. — § 1er. Pour les nominations visées aux articles 260 et 273 à 280, le ministre de la Justice définit un profil répondant aux exigences générales et spécifiques de la fonction. Sur proposition du chef de service ou du magistrat chef de corps du greffe ou du parquet où la vacance est ouverte, le profil peut être adapté aux exigences propres au service.

§ 2. Pour les mêmes nominations que celles visées au § 1er, le ministre prend l'avis du chef de service et du magistrat chef de corps de la juridiction à laquelle le candidat proposé était affecté.

Pour les candidatures aux fonctions de greffier en chef ou de secrétaire, le ministre de la Justice prend également l'avis du magistrat chef de corps de la juridiction où la vacance est ouverte.

§ 3. L'avis répond au profil défini et expose la formation, l'expérience et les qualités du candidat dans l'optique de son aptitude à exercer les fonctions vacantes; il s'appuie sur les notations et les mentions finales figurant dans les trois derniers bulletins d'évaluation du candidat.

§ 4. Les avis sont communiqués par le chef de service et le magistrat chef de corps, selon le cas, au premier président ou au procureur général, dans le mois qui suit la réception de la demande d'avis.

Le premier président ou le procureur général informe par écrit le candidat qu'il a le droit de consulter le dossier d'avis pendant dix jours.

Le candidat intéressé dispose d'un délai supplémentaire de dix jours pour adresser ses remarques écrites au premier président ou au procureur général, selon le cas, qui les joindra au dossier d'avis.

Si le candidat intéressé estime que des motifs sérieux le justifient, il peut en outre introduire une réclamation, au plus tard dix jours après l'expiration du délai de consultation, par requête écrite adressée à la chambre de recours; il lui en est donné récépissé.

§ 5. Les avis visés aux §§ 1er et 2 sont requis à peine de nullité de l'arrêté de nomination.

Article 287*ter*. — § 1er. Il est établi chaque année un état d'évaluation de tous les membres du personnel des greffes et des parquets, mentionnés aux articles 260 et 270 à 285.

«In deel II, boek I, titel VI, hoofdstuk X, van het Gerechtelijk Wetboek worden de artikelen 287bis, 287ter en 287quater ingevoegd, luidende:

«Art. 287*bis*. — § 1. Voor de benoemingen bedoeld in de artikelen 260 en 273 tot en met 280, stelt de minister van Justitie een profielomschrijving op die beantwoordt aan de algemene en specifieke vereisten eigen aan het ambt. Op voorstel van de dienstoverste of de magistraat-korpsoverste van de griffie of het parket waar de betrekking is opengevallen, kan de profielomschrijving worden aangepast aan de vereisten eigen aan de dienst.

§ 2. Voor dezelfde benoemingen als bedoeld in § 1 wint de minister van Justitie het advies in over de voorgestelde kandidaat bij de dienstoverste en de magistraat-korpsoverste van de rechtsmacht waar de kandidaat was tewerkgesteld.

Over de voorgestelde kandidatuur voor het ambt van hoofdgriffier of secretaris wint de minister van Justitie ook het advies in bij de magistraat-korpsoverste van de rechtsmacht waar de betrekking is opengevallen.

§ 3. Het advies antwoordt op de profielomschrijving, en belicht de vorming, de ervaring en de kwaliteiten van de kandidaat in de optiek van diens geschiktheid voor het vacante ambt; het wordt gestaafd door de notities en de eindkwoteringen opgenomen in diens drie laatste beoordelingsstaten.

§ 4. De adviezen worden medegedeeld door de dienstoverste en de magistraat-korpsoverste, naar gelang van het geval aan de eerste voorzitter of aan de procureur-generaal, binnen de termijn van één maand na de ontvangst van het verzoek om advies.

De eerste voorzitter of de procureur-generaal geeft de kandidaat schriftelijk kennis van zijn recht om het adviesdossier gedurende 10 dagen in te zien.

De betrokken kandidaat beschikt over een bijkomende termijn van 10 dagen om zijn schriftelijke bemerkingen aan de eerste voorzitter of de procureur-generaal, naargelang van het geval, te laten geworden die ze aan het adviesdossier toevoegt.

Oordeelt de betrokken kandidaat dat ernstige redenen voorhanden zijn, dan kan hij bovendien verhaal instellen uiterlijk 10 dagen na het verstrijken van de inzagetermijn bij wijze van een schriftelijk bezwaarschrift gericht aan de raad van beroep; hiervan wordt een ontvangstbewijs afgeleverd.

§ 5. De adviezen bedoeld in de §§ 1 en 2 zijn vereist op straffe van nietigheid van het benoemingsbesluit.

Artikel 287*ter*. — § 1. Jaarlijks wordt een beoordelingsstaat opgemaakt van alle personeelsleden van de griffies en de parketten, zoals vermeld in de artikelen 260 en 270 tot en met 285.

Dans le bulletin d'évaluation, le chef de service exprime son opinion quant à la valeur et à l'attitude du membre du personnel, au moyen de formules descriptives, conformément aux indications apportées. Le Roi détermine le modèle dudit bulletin et les rubriques que celui-ci comporte obligatoirement.

Dès que le chef de service a formulé le bulletin d'évaluation, il le soumet au magistrat chef de corps de sa juridiction. Le magistrat chef de corps y appose son visa. Il est autorisé à ajouter un avis supplémentaire ou divergent s'il estime que l'évaluation formulée par le chef de service est incomplète ou imprécise.

Le bulletin d'évaluation relatif au greffier en chef ou au secrétaire du parquet est établi par le supérieur hiérarchique dont ils relèvent. Le bulletin d'évaluation du greffier en chef est visé par le magistrat chef de corps de la juridiction où il exerce ses fonctions.

§ 2. Après avoir été visé par le magistrat chef de corps, le bulletin d'évaluation est notifié par le chef de service au membre du personnel intéressé.

L'intéressé dispose d'un délai de dix jours pour introduire une réclamation auprès de la chambre de recours et demander à être entendu.

§ 3. Les bulletins d'évaluation sont établis chaque année dans le courant du mois de septembre; ils sont notifiés aux intéressés au plus tard le 15 octobre.

L'état d'évaluation ne peut être établi pour la première fois qu'après au moins trois mois de service effectif au greffe ou au parquet auquel l'intéressé est affecté.

L'évaluation porte sur la période révolue depuis l'entrée en service ou le bulletin d'évaluation précédent.

Lorsqu'un membre du personnel est transféré à un autre service judiciaire, il appartient au chef de service précédent de transmettre, confidentiellement et dans le mois, au nouveau chef de service, les trois derniers bulletins de son ancien membre du personnel.

Le chef de service et le magistrat chef de corps qui, au moment où ils doivent donner un avis sur un candidat, n'auront pas eu le membre du personnel sous leur autorité pendant les trois derniers mois, pourront, pour établir leur avis, se baser sur les derniers bulletins d'évaluation transmis par le chef de service précédent.

Le bulletin d'évaluation est conservé par le chef de service dans un dossier confidentiel ouvert au nom de chaque membre du personnel.

In de beoordelingsstaat drukt de dienstoverste zijn opvatting uit omtrent de waarde en de houding van het personeelslid, met behulp van beschrijvende formules overeenkomstig de aangebrachte aanduidingen. De Koning bepaalt het model van deze beoordelingsstaat en de verplichte rubrieken.

Zodra de dienstoverste de beoordelingsstaat heeft geformuleerd, legt hij deze voor aan de magistraat-korpsoverste van zijn rechtsmacht. De magistraat-korpsoverste viseert de beoordelingsstaat. De korpsoverste is gemachtigd een bijkomend of afwijkend advies toe te voegen indien hij meent dat de beoordeling geformuleerd door de dienstoverste onvolledig of onnauwkeurig is gebleven.

De beoordelingsstaat over de hoofdgriffier of secretaris van het parket wordt opgemaakt door diens toezichthoudende hiërarchische overste. De beoordelingsstaat van de hoofdgriffier wordt geviseerd door de magistraat-korpsoverste van de rechtsmacht waar hij zijn ambt vervult.

§ 2. Na te zijn geviseerd door de magistraat-korpsoverste wordt de beoordelingsstaat door de dienstoverste ter kennis gebracht van het betrokken personeelslid.

De betrokkene beschikt over een termijn van 10 dagen om een bezwaarschrift in te dienen bij de raad van beroep en te vragen gehoord te worden.

§ 3. De staten worden elk jaar in de loop van de maand september opgemaakt; zij worden uiterlijk op 15 oktober ter kennisgeving voorgelegd aan de belanghebbenden.

De beoordelingsstaat kan pas voor de eerste maal worden opgemaakt, na ten minste drie maand effectieve dienst in de griffie of het parket waar belanghebbende is tewerkgesteld.

De beoordeling slaat terug op de voorbije periode sinds de indiensttreding of de vorige beoordelingsstaat.

Ter gelegenheid van de overgang van een personeelslid naar een andere gerechtelijke dienst behoort het aan de vorige dienstchef om binnen de maand de jongste drie beoordelingsstaten van het gewezen personeelslid vertrouwelijk over te maken aan de nieuwe dienstoverste.

De dienstoverste en de magistraat-korpsoverste die, op het tijdstip waarop zij advies moeten uitbrengen over een kandidaat, het personeelslid tijdens de jongste drie maanden niet onder hun gezag hebben gehad, zullen zich voor het opmaken van hun advies kunnen steunen op de laatste beoordelingsstaten, door de vorige dienstchef overgezonden.

De beoordelingsstaat wordt bijgehouden door de dienstchef in een vertrouwelijk dossier op naam van elk personeelslid afzonderlijk.

Lorsque trois bulletins successifs ont été établis avec la mention finale «mauvais», un rapport est adressé au ministre de la Justice. Celui-ci prend les mesures disciplinaires voulues, parmi lesquelles, le cas échéant, la révocation.

Article 287*quater*. — § 1er. Il est établi dans le ressort de chaque cour d'appel et de chaque cour du travail une chambre de recours, qui est saisie des réclamations introduites contre les avis donnés lors des promotions ainsi que des réclamations introduites contre les bulletins d'évaluation.

La chambre de recours est composée:

1° d'un magistrat du siège, désigné par le premier président de la cour d'appel ou, le cas échéant, par le premier président de la cour du travail ou par le président de la cour militaire si la nomination ou l'évaluation concernent une fonction dans un tribunal du travail ou une fonction dans une juridiction militaire;

2° d'un magistrat du parquet désigné par le procureur général ou, le cas échéant, par l'auditeur général près de la cour militaire;

3° d'un greffier en chef ou d'un secrétaire, selon le cas, désigné par le procureur général ou, le cas échéant, par l'auditeur général près la cour militaire.

La chambre de recours est présidée par le magistrat ayant le rang le plus élevé.

Les membres de la chambre de recours sont désignés pour une durée de trois ans. Il est désigné trois suppléants pour chacun des membres.

En cas d'indisponibilité d'un ou de plusieurs membres, la place du membre absent est occupée par le suppléant suivant désigné à cet effet.

La chambre de recours ne peut délibérer valablement que si tous les membres, ou leurs suppléants, sont présents.

Le Roi fixe les modalités de fonctionnement des chambres de recours.

§ 2. Après réception de la réclamation contre un avis donné à l'occasion d'une promotion, le président de la chambre de recours demande au premier président ou au procureur général de lui transmettre sans délai le dossier d'avis.

La chambre de recours entend l'intéressé et les auteurs de l'avis et examine le dossier et les motifs de l'intéressé. L'appellant peut se faire assister d'un avocat lors de son audition.

L'avis définitif est transmis par le président de la chambre de recours au procureur général ou, le cas échéant, à l'auditeur général, lequel informe à son

In geval van drie opeenvolgende beoordelingsstaten met eindkwotering «slecht» wordt zulks gerapporteerd aan de minister van Justitie. Hij neemt de nodige tuchtmaatregelen, desgevallend de afzetting.

Artikel 287*quater*. — § 1. In het rechtsgebied van ieder hof van beroep en ieder arbeidshof wordt een raad van beroep opgericht die kennis neemt van de beroepen ingesteld tegen de adviezen bij bevordering, en van de beroepen ingesteld tegen de beoordelingsstaten.

De raad van beroep is samengesteld uit:

1° een magistraat van de zetel, aangewezen door de eerste voorzitter van het hof van beroep of, in voorkomend geval, door de eerste voorzitter van het arbeidshof of door de voorzitter van het militair gerechtshof indien de benoeming of de beoordeling betrekking heeft op een ambt in een arbeidsgerecht of op een ambt in een militair gerecht;

2° een magistraat van het parket, aangewezen door de procureur-generaal of, in voorkomend geval, door de auditeur-generaal bij het militair gerechtshof;

3° een hoofdgriffier of een secretaris naargelang van het geval, aangewezen door de procureur-generaal of, in voorkomend geval, door de auditeur-generaal bij het militair gerechtshof.

De raad van beroep wordt voorgezeten door de magistraat met de hoogste rang.

De leden van de raad van beroep worden aangewezen voor de duur van drie jaar. Voor elk lid worden drie plaatsvervangers aangewezen.

In geval van onbeschikbaarheid van één of meer leden wordt de plaats van het afwezig lid ingenomen door de eerstvolgende daartoe aangewezen plaatsvervanger.

De raad van beroep kan slechts geldig beraadslagen indien alle leden, of hun plaatsvervangers, aanwezig zijn.

De Koning bepaalt de werkwijze van de raden van beroep.

§ 2. Na ontvangst van het bezwaarschrift tegen een advies bij bevordering vraagt de voorzitter van de raad van beroep aan de eerste voorzitter of de procureur-generaal om het adviesdossier onverwijld over te zenden.

De raad van beroep hoort de betrokkene en de adviesverleners, en onderzoekt het dossier en de motieven van de betrokkene. De appellant mag zich bij het verhoor laten bijstaan door een advocaat.

Het definitieve advies wordt door de voorzitter van de raad van beroep meegedeeld aan de procureur-generaal of, in voorkomend geval, aan de auditeur-

tour le ministre de la Justice dans un délai de quarante jours à compter de la réception de la réclamation par la chambre.

La chambre de recours le notifie par lettre recommandée au candidat intéressé.

§ 3. Après réception de la réclamation relative à un bulletin d'évaluation, le président de la chambre de recours invite de chef de service concerné à lui transmettre sans délai ledit bulletin, éventuellement accompagné d'une justification écrite supplémentaire émanant des chefs immédiats.

La chambre de recours entend l'intéressé en personne ainsi que, si elle le souhaite, les auteurs du bulletin d'évaluation contesté et elle examine le dossier et les motifs de l'intéressé. L'appelant peut se faire assister d'un avocat lors de son audition.

L'avis définitif est transmis par le président de la chambre de recours au procureur général ou, le cas échéant, à l'auditeur général, lequel informe à son tour le chef de service concerné, dans un délai de quarante jours à compter de la réception de la réclamation par la chambre.

La chambre de recours le notifie par lettre recommandée au candidat intéressé. Cet avis est définitif et est joint au bulletin d'évaluation contesté.»

M. Erdman dépose l'amendement suivant (Doc. parl. Sénat, nº 1-147/2, amendement nº 9):

«Remplacer cet article par ce qui suit:

«Art. 6. — Dans le chapitre X du titre VI du livre Ier de la deuxième partie du même Code, sont insérés des articles 287bis, 287ter et 287quater, rédigés comme suit:

«Art. 287bis. — § 1er. Pour les nominations visées aux articles 263, § 1er, 264, 266 et 268, le ministre de la Justice prend l'avis du magistrat chef de corps de la juridiction où la nomination doit intervenir. Celui-ci lui transmet cet avis directement en y joignant celui, selon le cas, du procureur du Roi, de l'auditeur du travail ou du procureur général.

Pour les nominations visées aux articles 272bis, 272ter, 274, 276 et 278, le ministre de la Justice prend l'avis, selon le cas, du procureur du Roi, de l'auditeur du travail ou du procureur général où la nomination doit intervenir, qui le lui transmet directement.

Pour les nominations visées aux articles 263, § 2, 265, 267, 269 et 269bis et sans préjudice des dispositions de l'article 262, le ministre de la Justice prend,

generaal, die op zijn beurt kennis geeft aan de minister van Justitie, binnen een termijn van veertig dagen, te rekenen van de ontvangst van het bezwaarschrift bij de raad.

De raad van beroep stelt bij aangetekende brief de betrokken kandidaat ervan in kennis.

§ 3. Na ontvangst van het bezwaarschrift tegen een beoordelingsstaat vraagt de voorzitter van de raad van beroep aan de betrokken dienstoverste de beoordelingsstaat, eventueel met een bijkomende schriftelijke verantwoording van de onmiddellijke oversten, onverwijld over te zenden.

De raad van beroep hoort de betrokkene persoonlijk en desgewenst ook de opstellers van de betwiste beoordelingsstaat en onderzoekt het dossier en de motieven van de betrokkene. De appellant mag zich bij het verhoor laten bijstaan door een advocaat.

Het definitieve advies wordt door de voorzitter van de raad van beroep meegedeeld aan de procureur-generaal of, in voorkomend geval, aan de auditeur-generaal, die op zijn beurt de betrokken dienstoverste kennis geeft, binnen een termijn van veertig dagen, te rekenen van de ontvangst van het bezwaarschrift bij de raad.

De raad van beroep stelt bij aangetekende brief de betrokken kandidaat ervan in kennis. Dit advies is definitief en wordt gevoegd bij de betwiste beoordelingsstaat.»

De heer Erdman dient het volgende amendement in (Gedr. St. Senaat, nr. 1-147/2, amendement nr. 9):

«Dit artikel vervangen als volgt:

«Art. 6. — In deel II, boek I, titel VI, hoofdstuk X, van hetzelfde Wetboek worden de artikelen 287bis, 287ter en 287quater ingevoegd, luidende:

Art. 287bis. — § 1. Voor de benoemingen bedoeld in de artikelen 263, § 1, 264, 266 en 268, wint de minister van Justitie het advies in van de magistraatkorpsoverste van het gerecht waar de benoeming dient te geschieden. Deze zendt hem rechtstreeks dat advies over en voegt, naar gelang van het geval, dit van de procureur des Konings, van de arbeidsauditeur of van de procureur-generaal eraan toe.

Voor de benoemingen bedoeld in de artikelen 272bis, 272ter, 274, 276 en 278, wint de minister van Justitie het advies in, naar gelang van het geval, van de procureur des Konings, de arbeidsauditeur of de procureur-generaal waar de benoeming dient te geschieden, die het hem rechtstreeks overzendt.

Voor de benoemingen bedoeld in de artikelen 263, § 2, 265, 267, 269 en 269bis en onverminderd de bepalingen van artikel 262, wint de minister van Justitie,

pour toutes les candidatures, l'avis du greffier en chef de la juridiction où la nomination doit intervenir. Celui-ci transmet directement son avis au ministre et y joint l'avis du magistrat chef de corps de la juridiction concernée.

Pour les nominations visées aux articles 275, 277, 279 et 280 et sans préjudice des dispositions de l'article 273, le ministre de la Justice prend, pour toutes les candidatures, l'avis du secrétaire du parquet où la nomination doit intervenir. Celui-ci transmet son avis directement au ministre et y joint l'avis, selon le cas, du procureur du Roi, de l'auditeur du travail ou du procureur général compétent.

Pour les nominations visées aux articles 270 à 272, le ministre de la Justice et, en ce qui concerne les cours et tribunaux du travail, le ministre ayant le travail dans ses attributions, prennent l'avis du greffier en chef de la juridiction où la nomination doit intervenir qui le lui transmet directement.

Pour les nominations visées aux articles 281 à 284, le ministre de la Justice prend l'avis du secrétaire en chef du parquet où la nomination doit intervenir qui le lui transmet directement.

§ 2. L'avis est motivé. Il porte sur la formation, l'expérience, les qualités du candidat et sur ses capacités à exercer les fonctions vacantes; il s'appuie, le cas échéant, sur les notations et les mentions finales figurant dans le bulletin d'évaluation du candidat.

§ 3. Le procureur général, le procureur du Roi, l'auditeur du travvail, le greffier en chef ou le secrétaire en chef du parquet qui, conformément au § 1er, transmet les avis au ministre compétent, notifie les conclusions finales de l'avis au candidat intéressé. L'intéressé dispose d'un délai de dix jours pour prendre connaissance de l'avis intégral.

Pendant ce même délai, si le candidat intéressé estime que des motifs sérieux le justifient, il peut introduire une demande de modification de l'avis par requête écrite adressée à la chambre de recours compétent. Il lui en est donné récépissé.

Le candidat fait parvenir, par même courrier, une copie de sa requête au magistrat, greffier en chef ou secrétaire en chef chargé de transmettre l'avis au ministre de la Justice. Le dossier d'avis est communiqué à la chambre de recours dans les quarante-huit heures qui suivent la réception de cette copie.

§ 4. Les avis sont transmis au ministre de la Justice ou au ministre ayant le travail dans ses attributions

voor alle kandidaturen, het advies in van de hoofdgriffier van het gerecht waar de benoeming dient te geschieden. Deze zendt zijn advies rechtstreeks aan de minister over en voegt er het advies van de magistraatkorpsoverste van het desbetreffend gerecht aan toe.

Voor de benoemingen bedoeld in de artikelen 275, 277, 279 en 280 en onverminderd de bepalingen van het artikel 273, wint de minister van Justitie, voor alle kandidaturen, het advies in van de hoofdsecretaris van het parket waar de benoeming dient te geschieden. Deze zendt zijn advies rechtstreeks aan de minister over en voegt er het advies, naar gelang van het geval, van de bevoegde procureur-generaal, procureur des Konings of arbeidsauditeur aan toe.

Voor de benoemingen bedoeld in de artikelen 270 tot 272, winnen de minister van Justitie en, wat betreft de arbeidshoven en de arbeidsrechtbanken, de minister die de arbeid in zijn bevoegdheid heeft, het advies in van de hoofdgriffier van het gerecht waar de benoeming dient te geschieden die het hem rechtstreeks overzendt.

Voor de benoemingen bedoeld in de artikelen 281 tot 284, wint de minister van Justitie het advies in van de hoofdsecretaris van het parket waar de benoeming dient te geschieden die het hem rechtstreeks overzendt.

§ 2. Het advies is gemotiveerd. Het belicht de vorming, de ervaring, de kwaliteiten van de kandidaat en zijn bekwaamheid om het vacante ambt uit te oefenen; het wordt, in voorkomend geval, gestaafd door de notities en de eindkwoteringen opgenomen in diens beoordelingsstaat.

§ 3. De eindconclusies van het advies worden ter kennis gebracht van de betrokken kandidaat door de procureur-generaal, de procureur des Konings, de arbeidsauditeur, de hoofdgriffier of de hoofdsecretaris van het parket die, overeenkomstig § 1, de adviezen aan de bevoegde minister overzendt. De betrokkene beschikt over een termijn van tien dagen om kennis te nemen van het volledig advies.

Oordeelt de betrokken kandidaat dat daartoe ernstige redenen voorhanden zijn, dan kan hij, binnen dezelfde termijn, een schriftelijk verzoek om het advies te wijzigen indienen, gericht aan de bevoegde raad van beroep. Hiervan wordt hem ontvangstbewijs afgeleverd.

De kandidaat doet, per zelfde post, een afschrift van zijn verzoek aan de magistraat, hoofdgriffier of hoofdsecretaris, die belast is met het overzenden van het advies aan de minister van Justitie, toekomen. Het adviesdossier wordt aan de raad van beroep binnen de achtenveertig uren na ontvangst van dit afschrift medegedeeld.

§ 4. De adviezen worden medegedeeld aan de minister van Justitie of aan de minister die de arbeid

dans les quarante jours qui suivent la réception de la demande d'avis ou, si le candidat intéressé a fait usage de la possibilité prévue à l'alinéa 2 du § 3, dans les trente jours qui suivent la réception de la requête par la chambre de recours compétente.

Art. 287ter. — § 1er. Il est établi tous les deux ans un bulletin d'évaluation de tous les membres du personnel titulaires des grades visés aux chapitres VI, VII, VIIbis, VIII et IX du présent titre, ainsi que de ceux créés par le Roi, conformément à l'article 185, alinéa 1er.

La disposition du premier alinéa s'applique au personnel engagé sous les liens d'un contrat de travail.

Dans le bulletin d'évaluation, le chef de service exprime son opinion quant à la valeur et à l'attitude du membre du personnel, au moyen de formules descriptives, conformément aux indications apportées. L'évaluation se traduit par l'une des mentions suivantes: «très bon», «bon» ou «insuffisant». Le Roi détermine les modalités d'application des présentes dispositions.

Par «chef de service», on entend:

1º pour les greffiers en chef, les secrétaires en chef et les attachés, tels que visés à l'article 136, selon le cas, le procureur général, le procureur du Roi ou l'auditeur du travail;

2º pour les conseillers en médiation et les assistants de médiation, respectivement, le procureur général et le procureur du Roi;

3º pour les membres des greffes, les membres des secrétariats de parquet, le personnel des greffes et des secrétariats de parquet, ainsi que pour les membres du personnel titulaires des grades créés par le Roi conformément à l'article 185, alinéa 1er, selon le cas, le greffier en chef ou le secrétaire en chef du parquet.

Le chef de service peut déléguer ses compétences selon les modalités déterminées par le Roi.

§ 2. En ce qui concerne les greffiers en chef et les attachés, tels que visés à l'article 136, le procureur général, le procureur du Roi ou l'auditeur du travail, selon le cas, établit une évaluation provisoire, et en informe le magistrat chef de corps de la juridiction concernée qui y appose son visa et, le cas échéant, y ajoute son avis. Le procureur général, le procureur du Roi ou l'auditeur du travail, selon le cas, établit ensuite une évaluation définitive.

in zijn bevoegdheid heeft binnen een termijn van veertig dagen te rekenen van de datum van ontvangst van het verzoek om advies of, indien de betrokken kandidaat gebruik heeft gemaakt van de in het tweede lid van § 3 bedoelde mogelijkheid, binnen een termijn van dertig dagen te rekenen van de datum van ontvangst van het bezwaarschrift door de bevoegde raad van beroep.

Art. 287ter. — § 1. Om de twee jaar wordt een beoordelingsstaat opgemaakt van alle personeelsleden die een graad bekleden, bedoeld in hoofdstukken VI, VII, VIIbis, VIII en IX van deze titel, alsook die ingesteld door de Koning, overeenkomstig artikel 185, eerste lid.

Het bepaalde in het eerste lid is van toepassing op het bij arbeidsovereenkomst in dienst genomen personeel.

In de beoordelingsstaat drukt de dienstoverste zijn opvatting uit omtrent de waarde en de houding van het personeelslid, met behulp van beschrijvende formules overeenkomstig de aangebrachte aanduidingen. De beoordeling wordt uitgedrukt door middel van een van de volgende vermeldingen: «zeer goed», «goed» of «onvoldoende». De Koning stelt nadere regels voor de toepassing van deze bepalingen.

Onder «dienstoverste», wordt verstaan:

1º voor de hoofdgriffiers, de hoofdsecretarissen en de attachés, als bedoeld in artikel 136, naar gelang van het geval, de procureur-generaal, de procureur des Konings of de arbeidsauditeur;

2º voor de bemiddelingsadviseurs en -assistenten, respectievelijk, de procureur-generaal en de procureur des Konings;

3º voor de leden van de griffies, de leden van de parketsecretariaten, het personeel van de griffies en van de parketsecretariaten, alsook voor de personeelsleden die een graad bekleden ingesteld door de Koning, overeenkomstig artikel 185, eerste lid, naar gelang van het geval, de hoofdgriffier of de hoofdsecretaris.

De dienstoverste kan zijn bevoegdheden overdragen volgens nadere regels gesteld door de Koning.

§ 2. Wat de hoofdgriffiers en de attachés, als bedoeld in artikel 136, betreft, maakt, naar gelang van het geval, de procureur-generaal, de procureur des Konings of de arbeidsauditeur een voorlopige beoordeling op, en legt deze voor aan de magistraatkorpsoverste van de desbetreffende rechtsmacht, die deze viseert, en er in voorkomend geval een bijkomend advies aan toevoegt. De procureur-generaal, de procureur des Konings of de arbeidsauditeur, naar gelang van het geval, maakt een definitieve beoordeling op.

En ce qui concerne les membres des greffes, le greffier en chef établit une évaluation provisoire, en informe le procureur général, le procureur du Roi ou l'auditeur du travail compétent. Ce magistrat y appose son visa et, le chas échéant, y ajoute son avis. Il invite le magistrat chef de corps de la juridiction où le membre du greffe exerce ses fonctions à faire de même et transmet ensuite le bulletin et les avis éventuels en retour au greffier en chef qui établit une évaluation définitive.

En ce qui concerne les membres des secrétariats de parquet, le secrétaire en chef établit une évaluation provisoire, en informe le procureur général, le procureur du Roi ou l'auditeur du travail compétent qui y appose son visa et, le cas échéant, y ajoute son avis. Le secrétaire en chef établit ensuite une évaluation définitive.

§ 3. Le bulletin renseignant l'évaluation définitive est notifié par le chef de service au membre du personnel intéressé.

L'intéressé dispose d'un délai de dix jours pour introduire une réclamation auprès de la chambre de recours compétente et demander à être entendu. Il adresse par même courrier une copie de sa requête au chef de service qui a établi le bulletin d'évaluation. Celui-ci transmet le bulletin d'évaluation, éventuellement accompagné d'une justification écrite supplémentaire émanant des chefs immédiats, à la chambre de recours dans les quarante-huit heures qui suivent la réception de cette copie.

La chambre de recours transmet son avis dans les quarante jours à compter de la réception de la réclamation au chef de service concerné et le notifie par lettre recommandée au membre du personnel intéressé.

Cet avis est définitif et est joint au bulletin d'évaluation.

§ 4. L'état d'évaluation est établi pour la première fois entre le neuvième et le douzième mois de service effectif.

L'évaluation porte sur la période révolue depuis l'entrée en service ou le bulletin d'évaluation précédent.

Le membre du personnel peut solliciter une nouvelle évaluation, au plus tôt un an après l'établissement de l'évaluation précédente.

Le bulletin d'évaluation est conservé par le chef de service dans un dossier confidentiel ouvert au nom de chaque membre du personnel. Le chef de service communique directement au ministre de la Justice la mention définitive attribuée.

Wat de leden van de griffies betreft, maakt de hoofdgriffier een voorlopige beoordeling op, die hij aan de bevoegde procureur-generaal, procureur des Konings of arbeidsauditeur voorlegt. Deze magistraat viseert de beoordeling en voegt er in voorkomend geval een bijkomend advies aan toe. Hij nodigt de magistraat-korpsoverste van de rechtsmacht, waar het lid van de griffie zijn ambt vervult, uit hetzelfde te doen en zendt daarna de beoordelingsstaat en, in voorkomend geval, de adviezen terug aan de hoofdgriffier die de definitieve beoordeling opmaakt.

Wat de leden van de parketsecretariaten betreft, maakt de hoofdsecretaris een voorlopige beoordeling op, die hij aan de bevoegde procureur-generaal, procureur des Konings of arbeidsauditeur voorlegt. Deze magistraat viseert de beoordeling en voegt er in voorkomend geval een bijkomend advies aan toe. De hoofdsecretaris maakt daarna een definitieve beoordeling op.

§ 3. De definitieve beoordelingsstaat wordt door de dienstoverste ter kennis gebracht van het betrokken personeelslid.

De betrokkene beschikt over een termijn van tien dagen om een bezwaarschrift in te dienen bij de bevoegde raad van beroep en te vragen gehoord te worden. Hij stuurt per zelfde post een afschrift van zijn bezwaarschrift naar de dienstoverste die de beoordelingsstaat opgemaakt heeft. Deze zendt de beoordelingsstaat, eventueel met een bijkomende schriftelijke verantwoording van de onmiddellijke oversten, aan de raad van beroep over binnen de achtenveertig uren na ontvangst van dit afschrift.

De raad van beroep deelt het advies mee aan de betrokken dienstoverste en stelt bij aangetekende brief het betrokken personeelslid ervan in kennis binnen een termijn van veertig dagen te rekenen van de datum van ontvangst van het bezwaarschrift.

Dat advies is definitief en wordt toegevoegd aan de beoordelingsstaat.

§ 4. De beoordelingsstaat wordt voor de eerste maal opgemaakt tussen de negende en de twaalfde maand effectieve dienst.

De beoordeling slaat terug op de voorbije periode sinds de indiensttreding of de vorige beoordelingsstaat.

Het personeelslid kan een nieuwe beoordeling aanvragen, ten vroegste één jaar na de opmaak van de vorige beoordeling.

De beoordelingsstaat wordt bijgehouden door de dienstoverste in een vertrouwelijk dossier op naam van elk personeelslid afzonderlijk. De dienstoverste brengt de definitieve toegekende vermelding rechtstreeks ter kennis van de minister van Justitie.

§ 5. Sans préjudice de ses conséquences disciplinaires, l'évaluation d'un membre du personnel qui porte la mention «insuffisant», entraîne, au niveau pécuniaire, la privation, pendant un an, de l'effet de la première augmentation intercalaire qui suit la date d'attribution de la mention.

Art. 287quater. — § 1er. Il est établi une chambre de recours nationale, qui est saisie des réclamations contre les avis donnés dans le cadre des procédures de nomination ainsi que contre les bulletins d'évaluation, introduites par les attachés, tels que visés à l'article 136, par les conseillers en médiation, par les greffiers en chef et par les secrétaires en chef.

Cette chambre est établie à Bruxelles.

Il est établi dans le ressort de chaque cour d'appel une chambre de recours, qui est saisie des réclamations contre les avis donnés dans le cadre des procédures de nomination ainsi que contre les bulletins d'évaluation, introduites par les membres des greffes, par les membres des secrétariats de parquet, par les assistants de médiation, par le personnel des greffes et des secrétariats de parquet et par les membres du personnel titulaires des grades créés par le Roi, conformément à l'article 185, alinéa 1er.

Cette chambre est établie au siège de la cour d'appel.

Ces chambres comprennent autant de sections qu'il y a de régimes linguistiques parmi les membres du personnel susceptibles de demander à être entendus.

Le régime linguistique du requérant détermine la section devant laquelle il comparaît.

§ 2. La chambre de recours nationale est composée, par section :

1º d'un magistrat d'une cour;

2º de deux magistrats du parquet d'une cour;

3º de deux greffiers en chef;

4º de deux secrétaires en chef;

5º de deux conseillers en médiation;

6º d'un attaché au service de documentation et de concordance des textes auprès de la Cour de cassation.

§ 3. La chambre de recours du ressort de chaque cour d'appel est composée, par section :

1º d'un magistrat du siège;

2º de deux magistrats du parquet;

3º de deux greffiers;

4º de deux secrétaires;

5º d'un conseiller en médiation et d'un assistant de médiation.

§ 5. De beoordeling van een personeelslid dat de vermelding «onvoldoende» heeft verkregen, brengt gedurende een jaar, op geldelijk vlak, het verlies van de uitwerking van de eerstvolgende tussenverhoging met zich mee, die volgt na de toekenning van de vermelding, en dit onverminderd de tuchtrechtelijke gevolgen.

Art. 287quater. — § 1. Er wordt een nationale raad van beroep opgericht die kennis neemt van de beroepen tegen de adviezen uitgebracht in het kader van de benoemingsprocedure, alsook tegen de beoordelingsstaten, ingesteld door de attachés, als bedoeld in artikel 136, door de bemiddelingsadviseurs, door de hoofdgriffiers en door de hoofdsecretarissen.

Deze raad is gevestigd in Brussel.

In het rechtsgebied van ieder hof van beroep wordt een raad van beroep opgericht die kennis neemt van de beroepen tegen de adviezen uitgebracht in het kader van de benoemingsprocedure, alsook tegen de beoordelingsstaten, ingesteld door leden van de griffies, door leden van de parketsecretariaten, door bemiddelingsassistenten, door het personeel van de griffies en van de parketsecretariaten en door personeelsleden die een graad bekleden ingesteld door de Koning overeenkomstig artikel 185, eerste lid.

Deze raad wordt gevestigd op de zetel van het hof van beroep.

In deze raden zijn er zoveel afdelingen als er taalstelsels zijn voor de personeelsleden die kunnen vragen om door de raden te worden gehoord.

Het taalstelsel van de verzoeker bepaalt voor welke afdeling hij verschijnt.

§ 2. De nationale raad van beroep is, per afdeling, samengesteld uit :

1º een magistraat van een hof;

2º twee magistraten van het parket van een hof;

3º twee hoofdgriffiers;

4º twee hoofdsecretarissen;

5º twee bemiddelingsadviseurs;

6º een attaché in de dienst documentatie en overeenstemming der teksten bij het Hof van Cassatie.

§ 3. De raad van beroep van het rechtsgebied van het hof van beroep is, per afdeling, samengesteld uit :

1º een magistraat van de zetel;

2º twee magistraten van het parket;

3º twee griffiers;

4º twee secretarissen;

5º een bemiddelingsadviseur en een bemiddelingsassistent.

§ 4. Les membres de la chambre nationale de recours sont désignés, en ce qui concerne les magistrats du siège, par le premier président de la Cour de cassation, et en ce qui concerne les autres membres, par le procureur général près la Cour de cassation. Les membres de la chambre de recours du ressort de la cour d'appel sont désignés, en ce qui concerne les magistrats du siège, selon le cas, par le premier président de la cour d'appel, le premier président de la cour du travail ou le premier président de la cour militaire, et en ce qui concerne les autres membres, selon le cas, par le procureur général près la cour d'appel ou l'auditeur général près la cour militaire. Ces désignations s'effectuent selon les critères établis par le Roi.

Le Roi veille à ce que l'ensemble des fonctions du présent titre soient représentées parmi les membres ou leurs suppléants.

Il peut être désigné jusqu'à six suppléants pour chacun des membres.

Un greffier ou un secrétaire, membre effectif ou suppléant, au moins, doit faire partie d'une juridiction militaire.

Les membres des chambres de recours sont désignés de leur consentement pour une durée de deux ans. Lors de l'installation des chambres de recours, les magistrats sont toutefois désignés la première fois pour une durée de trois ans.

§ 5. En cas d'indisponibilité d'un ou de plusieurs membres, la place du membre absent est occupée par le suppléant suivant désigné à cet effet.

La chambre de recours ne peut délibérer valablement que si les membres, ou leurs suppléants, désignés en fonction de la qualité du requérant, sont présents. Quatre membres au minimum doivent être présents par audience. Au moins la moitié d'entre eux doivent être magistrats. Le Roi détermine au sein des membres des chambres, ceux d'entre eux qui siègent, en fonction de la catégorie de personnel à laquelle appartient le requérant.

Chaque chambre de recours est présidée par le magistrat du siège ou, à défaut, par le magistrat du parquet ayant le rang le plus élevé. Le président a voix prépondérante.

La chambre de recours entend le requérant en personne et, si elle le souhaite, les auteurs de l'avis ou du bulletin d'évaluation contestés et examine le dossier et les motifs de l'intéressé. Le requérant peut se faire assister d'un avocat ou d'un délégué d'une organisation syndicale représentative lors de son audition.

Le Roi fixe les modalités de fonctionnement des chambres de recours.»

§ 4. De leden van de nationale raad van beroep worden aangewezen, wat de magistraten van de zetel betreft, door de eerste voorzitter van het Hof van Cassatie, en wat de andere leden betreft, door de procureur-generaal bij het Hof van Cassatie. De leden van de raad van beroep van het rechtsgebied van het hof van beroep worden aangewezen, wat de magistraten van de zetel betreft, naar gelang van het geval, door de eerste voorzitter van het hof van beroep, de eerste voorzitter van het arbeidshof of de eerste voorzitter van het militair gerechtshof, en wat de andere leden betreft, naar gelang van het geval, door de procureur-generaal bij het hof van beroep of de auditeur-generaal bij het militair gerechtshof. Deze aanwijzingen gebeuren volgens criteria vastgesteld door de Koning.

De Koning zorgt ervoor dat al de ambten van deze titel vertegenwoordigd zijn binnen de leden of hun plaatsvervangers.

Voor elk lid kunnen tot zes plaatsvervangers aangewezen worden.

Minstens een griffier of een secretaris, werkend of plaatsvervangend lid, dient lid te zijn van een militair gerecht.

De leden van de raden van beroep worden, met hun instemming, aangewezen voor de duur van twee jaar. De eerste maal, bij de installatie van de raden van beroep, worden de magistraten niettemin aangewezen voor de duur van drie jaar.

§ 5. In geval van onbeschikbaarheid van één of meer leden wordt de plaats van het afwezig lid ingenomen door de eerstvolgende daartoe aangewezen plaatsvervanger.

De raad van beroep kan slechts geldig beraadslagen indien de leden, of hun plaatsvervangers, die aangewezen zijn in functie van de hoedanigheid van de verzoeker, aanwezig zijn. Per zitting moeten minimum vier leden aanwezig zijn. Minstens de helft onder hen moet magistraat zijn. De Koning bepaalt binnen de leden van de raden welke onder hen zetelen in functie van de categorie van personeel waartoe de verzoeker behoort.

Elke raad van beroep wordt voorgezeten door de magistraat van de zetel, of bij gebreke, door de magistraat van het parket met de hoogste rang. De voorzitter heeft een beslissende stem.

De raad van beroep hoort de verzoeker persoonlijk en desgewenst ook de opstellers van het betwiste advies of de betwiste beoordelingsstaat en onderzoekt het dossier en de motieven van de betrokkene. De verzoeker mag zich bij het verhoor laten bijstaan door een advocaat of een afgevaardigde van een representatieve vakorganisatie.

De Koning stelt nadere regels voor de werking van de raden van beroep.»

Justification

— Voir la discussion générale et les options de base.

— En ce qui concerne l'article 287bis, § 2, proposé :

1º Cet amendement propose une amélioration de la rédaction du texte.

2º Il est utile de préciser l'obligation de motivation de l'avis, et les élements sur lesquels cette motivation doit s'appuyer. L'avis ne peut se contenter de conclure à l'opportunité ou la non opportunité de la candidature, indépendamment de l'exposé de ses qualités. La motivation de l'avis est nécessaire pour que le système mis en place, et notamment la possibilité de recours, soit opérant. À titre de comparaison, il est expressément prévu que l'avis préalable à la nomination des magistrats soit motivé (art. 259ter du Code judiciaire).

— En ce qui concerne l'article 287ter, § 1er, alinéa 2, proposé le mot « s'applique » est utilisé pour éviter toute ambiguïté quant à savoir si l'établissement du bulletin d'évaluation est obligatoire ou simplement facultatif pour le personnel sous contrat d'emploi.

*
* *

M. Lallemand dépose le sous-amendement suivant (Doc. parl., Sénat, nº 1-147/2, amendement nº 14) :

« Remplacer l'article 287bis, § 3, proposé par la disposition suivante :

« § 3. L'avis est également transmis au procureur général, qui le notifie à l'intéressé. Celui-ci dispose d'un délai de dix jours pour adresser ses remarques, qui seront jointes au dossier d'avis.

Pendant ce même délai, le candidat intéressé qui estime que des motifs sérieux le justifient, introduit une demande de modification de l'avis par requête écrite à la chambre de recours compétente. Il lui en est donné récépissé.

Le candidat faut parvenir copie de sa requête au magistrat, greffier en chef ou secrétaire en chef qui a transmis l'avis au ministre de la Justice. Le dossier d'avis est communiqué à la chambre de recours dans les quarante-huit heures qui suivent la réception de cette copie. »

Verantwoording

— Zie de algemene bespreking en de grondlijnen.

— Wat betreft het voorgestelde artikel 287bis, § 2 :

1º Het amendement stelt een betere formulering van de tekst voor.

2º Het is nuttig te vermelden dat het advies gemotiveerd moet zijn en op welke elementen deze motivering gegrond moet zijn. Het advies mag zich niet beperken tot een besluit over de vraag of de kandidatuur al dan niet opportuun is, los van de opsomming van de kwaliteiten. De motivering van het advies is noodzakelijk om de werking van het ingevoerde stelsel, en met name de beroepsmogelijkheden, mogelijk te maken. Ter vergelijking : er is uitdrukkelijk bepaald dat het advies dat de benoeming van magistraten voorafgaat, met redenen omkleed moet zijn (art. 259ter van het Gerechtelijk Wetboek).

— Wat betreft het voorgestelde artikel 287ter, § 1, tweede lid : de woorden « is van toepassing » worden gebruikt om te voorkomen dat het onduidelijk is of het opstellen van de beoordelingsstaat verplicht of gewoon facultatief is voor het personeel dat onder een arbeidsovereenkomst werkt.

*
* *

De heer Lallemand dient het volgende subamendement in (Gedr. St. Senaat, nr. 1-147/2, amendement nr. 14) :

« Het voorgestelde artikel 287bis, § 3, vervangen als volgt :

« § 3. Het advies wordt eveneens overgezonden aan de procureur-generaal, die het ter kennis brengt van de betrokkene. Deze beschikt over een termijn van tien dagen om zijn opmerkingen, die bij het adviesdossier gevoegd worden, mede te delen.

De betrokken kandidaat die meent dat daartoe ernstige redenen voorhanden zijn, dient binnen dezelfde termijn bij de bevoegde raad van beroep een schriftelijk verzoek in tot wijziging van het advies. Hiervan wordt hem een ontvangstbewijs afgegeven.

De kandidaat stuurt een afschrift van zijn verzoek aan de magistraat, de hoofdgriffier of de hoofdsecretaris die het advies aan de minister van Justitie heeft overgezonden. Het adviesdossier wordt binnen achtenveertig uren na de ontvangst van dit afschrift gezonden aan de raad van beroep. »

Justification

L'amendement propose une procédure similaire à celle suivie pour la nomination des magistrats (art. 259ter du Code judiciaire). Il semble en effet normal de notifier directement l'avis à l'intéressé, plutôt que de l'informer d'un droit de consultation limité dans le temps.

*
* *

Le ministre souligne que cet article rassemble les diverses procédures d'avis, avec indication, dans chaque cas, du gestionnaire du dossier.

Discussion de l'amendement

I. Article 287*bis*

À la demande d'un membre, le ministre précise qu'au § 4 de l'article, un délai de 40 jours est prévu, dans lequel tout doit être accompli.

Ce délai est identique à celui existant pour la magistrature.

Quant au § 3, tel que proposé par l'amendement, l'auteur de l'amendement précise que la solution prévue a été choisie pour éviter l'envoi d'un nombre trop important de documents. Elle prévoit que l'intéressé est informé par le procureur général, le procureur du Roi, l'auditeur du travail, le greffier en chef ou le secrétaire en chef du parquet. En effet, compte tenu de la spécificité de la situation, qui concerne des employés et des rédacteurs, il a paru inutile de surcharger le procureur général, lorsque le nécessaire peut être fait au nivau local.

Le précédent intervenant constate qu'il est proposé de biffer le § 5 de l'article 287*bis* en projet.

Il suppose que l'absence d'avis entraîne une nullité formelle et peut donner lieu à un recours devant le Conseil d'État.

Le ministre confirme ce point. Il ajoute qu'une telle disposition n'existe pas dans les autres textes comparables du Code judiciaire et qu'il faut éviter que l'on puisse en déduire que, dans ces cas, il n'y a pas nullité.

Il s'agit en l'occurrence d'une formalité considérée comme substantielle.

En ce qui concerne l'article 287*bis*, § 3, un membre constate que seules les conclusions finales de l'avis sont notifiées au candidat intéressé.

Or, il importe, pour le respect des droits de la défense, que l'intégralité de cet avis soit accessible.

Verantwoording

Het amendement stelt een procedure voor die vergelijkbaar is met die welke gevolgd wordt voor de benoeming van de magistraten (art. 259ter van het Gerechtelijk Wetboek). Het is immers normaal dat de betrokkene rechtstreeks in kennis wordt gesteld van het advies in plaats van hem mee te delen dat hij een in de tijd beperkt inzagerecht heeft.

*
* *

De minister merkt op dat dit artikel de verschillende adviesprocedures samenbrengt met voor elk geval de vermelding van de beheerder van het dossier.

Bespreking van het amendement

I. Artikel 287*bis*

Op verzoek van een lid preciseert de minister dat in § 4 van het artikel een termijn van 40 dagen bepaald is waarbinnen alles moet plaatsvinden.

Deze termijn is dezelfde als die welke voor de magistratuur bestaat.

In verband met § 3, als voorgesteld door het amendement, merkt de indiener op dat de voorgestelde oplossing gekozen is om te voorkomen dat er een te groot aantal documenten doorgezonden worden. Er is bepaald dat de betrokkene in kennis wordt gesteld door de procureur-generaal, de procureur des Konings, de arbeidsauditeur, de hoofdgriffier of de hoofdsecretaris van het parket. Rekening houdend met de specifieke toestand, waarbij beambten en opstellers betrokken zijn, is het immers onnodig dat de procureur-generaal extra werk te geven wanneer plaatselijk het noodzakelijke kan worden gedaan.

De voorgaande spreker stelt vast dat voorgesteld wordt § 5 van het ontworpen artikel 287*bis* te schrappen.

Hij veronderstelt dat het ontbreken van een advies de formele nietigheid tot gevolg heeft en aanleiding kan geven tot beroep bij de Raad van State.

De minister bevestigt dit. Hij voegt eraan toe dat in andere vergelijkbare teksten van het Gerechtelijk Wetboek geen bepaling van die aard bestaat en dat men moet voorkomen dat hieruit afgeleid kan worden dat er in die gevallen geen nietigheid bestaat.

Het gaat in dit geval om een als substantieel beschouwd vormvoorschrift.

Wat artikel 287*bis*, § 3, betreft, stelt een lid vast dat alleen de eindconclusies van het advies medegedeeld worden aan de betrokken kandidaat.

Voor de eerbiediging van de rechten van de verdediging is het evenwel van belang dat dit advies integraal toegankelijk is.

La commission se rallie à ce point de vue.

En ce qui concerne le § 4, l'on signale que lorsque le candidat concerné a fait usage de la possibilité visée au deuxième alinéa du § 3, l'avis est envoyé au chef de corps visé au § 1er et non directement au ministre.

II. Article 287*ter*

À propos de l'article 287*ter* proposé par l'amendement, un membre remarque que le § 1er, alinéa 1er, fait état de l'établissement d'un bulletin d'évaluation tous les deux ans.

Comment concilier cette disposition avec celle du 2º de l'article 286*bis* proposé à l'article 64?

Il est rappelé que l'on a recherché un compromis quant à la durée d'exercice des fonctions requise comme condition de nomination.

L'on a finalement opté pour une durée d'un an.

Les dispositions précitées doivent être lues à la lumière de l'article 287*ter*, § 4, qui prévoit que l'état d'évaluation est établi pour la première fois entre le 9e et le 12e mois de service effectif.

Le précédent intervenant demande si les mentions traduisant l'évaluation (celle de «suffisant» ayant disparu) sont celles qui s'appliquent de façon générale à la fonction publique.

Le ministre répond par l'affirmative. Dans le nouveau système d'évaluation des fonctionnaires, le conseil de direction donnera une appréciation se traduisant par «très bon», «bon» ou «insuffisant».

Dans la fiche qu'il établit, l'évaluateur doit tenir compte d'un nombre plus grand de nuances possibles («excellent», «très bon», etc.). Celles-ci sont traduites en chiffres, et la cote finale obtenue correspond à l'une des trois possibilités énumérées ci-dessus.

Un arrêté royal d'exécution sera nécessaire en la matière.

Ce système est conçu pour éviter que l'on ne donne à tout le monde une appréciation «très bon».

À propos de la procédure de réclamation prévue à l'article 287*ter*, § 3, proposé par l'amendement, un membre demande si l'intéressé peut être entendu.

L'auteur de l'amendement répond par l'affirmative, et renvoie à l'article 287*quater*, § 5.

Au sujet de l'article 287*ter*, § 5, un membre demande si les syndicats ont marqué leur accord sur le contenu de cette disposition.

De commissie sluit zich aan bij dit standpunt.

Met betrekking tot § 4 wordt aangestipt dat wanneer de betrokken kandidaat gebruik heeft gemaakt van de in het tweede lid van § 3 bedoelde mogelijkheid, het advies voor de in § 1 bedoelde korpsoverste wordt gezonden en niet rechtstreeks voor de minister.

II. Artikel 287*ter*

Een lid merkt op dat § 1, eerste lid, van artikel 287*ter*, voorgesteld in het amendement, bepaalt dat om de twee jaar een beoordelingsstaat wordt opgemaakt.

Hoe kan deze bepaling verzoend worden met die van het 2º van artikel 286*bis*, voorgesteld in artikel 64?

Er wordt op gewezen dat naar een compromis is gezocht voor de minimumduur van ambtsuitoefening vereist voor de benoeming.

Uiteindelijk heeft men gekozen voor een periode van een jaar.

De voornoemde bepalingen moeten worden gelezen samen met artikel 287*ter*, § 4, waarin wordt bepaald dat de beoordelingsstaat voor de eerste maal wordt opgemaakt tussen de 9e en de 12e maand effectieve dienst.

De vorige spreker vraagt of de vermeldingen die de beoordeling weergeven (de vermelding «voldoende» wordt niet langer gehanteerd) dezelfde zijn als die welke algemeen worden toegepast voor overheidsambtenaren.

De minister antwoordt bevestigend. In het nieuwe beoordelingssysteem voor ambtenaren gebruikt de directieraad een van volgende vermeldingen: «zeer goed», «goed» of «onvoldoende».

Degene die beoordeelt, moet echter genuanceerder te werk gaan («uitstekend», «zeer goed», enz.). Deze nuances worden omgezet in cijfers en het uiteindelijk resultaat beantwoordt aan een van de drie hierboven opgesomde mogelijkheden.

Een koninklijk uitvoeringsbesluit hieromtrent zal noodzakelijk zijn.

Dit systeem wil voorkomen dat iedereen de beoordeling «zeer goed» zou krijgen.

Met betrekking tot de bezwaarprocedure bepaald in artikel 287*ter*, § 3, voorgesteld in het amendement, vraagt een lid of de betrokken partij gehoord kan worden.

De indiener van het amendement antwoordt bevestigend en verwijst naar artikel 287*quater*, § 5.

Een lid vraagt of de vakverenigingen hebben ingestemd met de inhoud van artikel 287*ter*, § 5.

Le ministre répond que ce point n'a pas été évoqué.

Chacun s'est accordé sur le fait d'élaborer un système d'évaluation calqué sur celui des fonctionnaires. Il est logique, dans un tel système, qu'une sanction soit prévue en cas d'appréciation négative.

Le membre se demande si cela n'aura pas pour conséquence, surtout dans les greffes comportant un nombre de personnes restreint, que l'on évitera de donner une appréciation «insuffisant», pour ne pas compromettre les relations personnelles entre collègues.

On pourrait imaginer un autre système, où l'intéressé ne serait pas pris en considération pour une promotion, mais ne serait pas pour autant sanctionné comme le prévoit le texte.

Le ministre précise encore que le § 5 de l'article 287*ter* proposé s'aligne sur le système disciplinaire en vigueur dans la fonction publique.

Le texte ne prévoit pas de lien automatique entre certaines évaluations et une sanction disciplinaire.

Un autre membre renvoie à la jurisprudence développée par le Conseil d'État à propos des sanctions disciplinaires déguisées. Le Conseil d'État a notamment eu à connaître de mutations décidées à l'encontre de gendarmes.

Il a appliqué plusieurs critères pour aboutir à la conclusion qu'il s'agissait d'une sanction disciplinaire, et notamment le critère selon lequel la mesure prise avait une incidence sur les revenus. Sur la base de ce critère, et dans le système proposé par le texte, un recours au Conseil d'État serait donc possible chaque fois que l'on porterait une appréciation «insuffisant».

Le ministre souligne que le système proposé a été conçu comme un moyen terme entre une appréciation «très bien» et une sanction disciplinaire.

On pourrait ainsi intervenir à l'égard d'un fonctionnaire dont le travail est insatisfaisant, sans en arriver immédiatement à une telle sanction.

En tout état de cause, le recours au Conseil d'État est possible contre tout acte administratif.

La question est de savoir si les augmentations de salaire en question constituent un droit statutaire acquis, ou si, en contre partie — et abstraction faite de toute sanction disciplinaire — l'autorité ne peut pas poser des exigences quant à la qualité des prestations de l'agent.

De minister antwoordt dat deze kwestie niet aan de orde is geweest.

Iedereen ging akkoord met een beoordelingssysteem geïnspireerd op dat van de ambtenaren. Het is niet meer dan logisch dat een dergelijk systeem voorziet in een sanctie in geval van negatieve beoordeling.

Het lid vraagt zich af of dit, vooral in griffies met een beperkt aantal personeelsleden, niet tot gevolg zal hebben dat men de beoordeling «onvoldoende» zal vermijden, teneinde de persoonlijke relaties tussen de collega's niet in gevaar te brengen.

Men zou een alternatief systeem kunnen uitwerken, waarin de betrokkene niet in aanmerking komt voor bevordering, zonder dat hij daarom gestraft wordt zoals de tekst bepaalt.

De minister verduidelijkt nog dat § 5 van het voorgestelde artikel 287*ter* in overeenstemming is met het tuchtsysteem, dat van kracht is bij de overheid.

De tekst bepaalt niet dat er een automatisch verband is tussen bepaalde beoordelingen en een tuchtsanctie.

Een ander lid verwijst naar de jurisprudentie van de Raad van State betreffende verborgen tuchtsancties. De Raad van State heeft zich met name moeten uitspreken over gevallen van overplaatsingen van rijkswachters.

De Raad van State is aan de hand van verschillende criteria tot de conclusie gekomen dat het wel degelijk ging om een tuchtsanctie. Eén van die criteria was dat de genomen maatregel gevolgen had op geldelijk vlak. Op basis van dit criterium kan, telkens wanneer volgens het in de tekst voorgesteld systeem de beoordeling «onvoldoende» gegeven wordt, beroep bij de Raad van State ingesteld worden.

De minister onderstreept dat het voorgestelde systeem opgevat is als een middenweg tussen de beoordeling «zeer goed» en een tuchtsanctie.

Op die manier kan men ingrijpen wanneer het werk van een ambtenaar onbevredigend is, zonder daarom meteen te moeten overgaan tot een tuchtsanctie.

Het is in ieder geval steeds mogelijk beroep in te stellen bij de Raad van State tegen elke bestuurshandeling.

De hamvraag is hier of de weddeverhogingen in kwestie een verworven statutair recht zijn dan wel of de overheid het recht heeft — nog afgezien van enige tuchtsanctie — eisen te stellen aangaande de kwaliteit van de prestaties van de ambtenaren.

Un précédent intervenant répond que dans ce cas, le critère d'octroi de l'augmentation doit être formulé autrement, par exemple comme un «bonus».

Le ministre déclare que ce point doit être réexaminé. Si l'on supprime toute sanction pécuniaire, on risque de voir prononcer une sanction disciplinaire pour toute appréciation «insuffisant». Vu la relative gravité d'une telle sanction, le nombre d'appréciations «insuffisant» risque d'être réduit.

Un membre observe que la logique serait que celui dont les prestations sont jugées insuffisantes soit écarté du service ou de l'organisme où il travaille. Or, dans le système proposé, l'intéressé est privé d'un avantage accordé à ceux dont le travail est jugé satisfaisant, mais il continue à exercer son activité au même endroit.

Le ministre fait remarquer que l'on peut ainsi, tout en appliquant une sanction effective, laisser à la personne concernée une chance de s'améliorer.

Le précédent intervenant peut s'accorder avec cette philosophie, mais il souligne qu'il faut être attentif à la terminologie employée, qui pourrait justifier la saisine du Conseil d'État.

Un membre ajoute qu'une appréciation «insuffisant» peut résulter, non d'une faute, mais d'une incapacité ou d'une incompétence.

Il faudrait donc examiner comment la présentation du système pourrait être modifiée.

Le précédent orateur estime cependant que, sans nécessairement recourir à une sanction disciplinaire, il faut prévoir la possibilité d'exclure l'agent qui ne donne pas satisfaction, dès la première appréciation «insuffisant».

Le ministre rappelle qu'avant toute nomination, une période d'essai est prévue, qui doit précisément permettre de détecter et, si possible, de corriger d'éventuelles insuffisances.

Cependant, dès la nomination acquise, on tombe dans le système disciplinaire.

III. Article 287*quater*

À propos de l'article 287*quater*, § 2, qui décrit la composition de la chambre de recours nationale, un membre estime que la procédure de désignation paraît quelque peu arbitraire.

Il est répondu que ce texte figure dans la proposition de loi de MM. Erdman, Lallemand et consorts.

Een vorige spreker meent dat in het laatste geval het criterium voor de toekenning van de verhoging anders geformuleerd moet worden, bijvoorbeeld als «bonus».

De minister verklaart dat deze kwestie opnieuw onderzocht moet worden. Als men elke geldelijke sanctie uitsluit, bestaat het gevaar dat elke beoordeling «onvoldoende» een tuchtsanctie meebrengt. Gezien de relatieve ernst van zo'n sanctie zou het aantal beoordelingen «onvoldoende» wel eens sterk kunnen afnemen.

Een lid merkt op dat het logischer zou zijn dat personen van wie de prestaties onvoldoende worden geacht, uit hun dienst of instelling worden verwijderd. In het voorgestelde systeem wordt de betrokkene weliswaar een voordeel onthouden dat wordt toegekend aan diegenen die bevredigend werk leveren, maar hij blijft verder werken op dezelfde plaats.

De minister wijst erop dat men op die manier wel een effectieve sanctie treft maar aan de betrokkene toch de kans laat te bewijzen dat hij beter kan.

De vorige spreker kan zich wel vinden in deze filosofie, maar wijst erop dat men omzichtig moet omspringen met de gebruikte terminologie, daar die kan leiden tot beroep bij de Raad van State.

Een lid voegt daaraan toe dat de beoordeling «onvoldoende» het gevolg kan zijn niet van een fout, maar van onvermogen of onbekwaamheid.

Er dient dus gezocht te worden naar een alternatieve manier om het systeem onder woorden te brengen.

De vorige spreker meent nochtants dat de mogelijkheid moet bestaan om, zonder dat er sprake is van een tuchtsanctie, een slecht functonerende ambtenaar te verwijderen, zodra die een eerste maal de beoordeling «onvoldoende» oploopt.

De minister herinnert eraan dat elke benoeming voorafgegaan wordt door een proefperiode die precies bedoeld is om eventuele tekortkomingen op te sporen en indien mogelijk te verhelpen.

Zodra de ambtenaar echter benoemd is, valt hij onder het tuchtsysteem.

III. Artikel 287*quater*

Met betrekking tot artikel 287*quater*, § 2, betreffende de samenstelling van de nationale raad van beroep, geeft een lid als zijn mening te kennen dat de aanwijzingsprocedure nogal arbitrair lijkt.

Er wordt geantwoord dat deze tekst voorkwam in het wetsvoorstel van de heren Erdman, Lallemand, c.s.

Le ministre précise que le Gouvernement a approuvé deux avant-projets de loi sur la création de conseils fédéraux, aussi bien pour les greffiers et les secrétaires que pour les magistrats.

Ces conseils pourraient jouer un rôle en la matière, mais le Conseil d'État n'a pas encore rendu son avis sur les projets précités, de sorte qu'il a paru prématuré de s'en inspirer pour modifier les propositions en discussion.

L'on ne sait pas non plus si les intéressés préféreraient un système de tour de rôle, où l'ancienneté jouerait, et où le rôle du procureur général serait plutôt symbolique, ou un système d'élections, fût-ce à titre indicatif.

En raison du caractère très délicat de cette dernière solution, un système de tour de rôle paraît préférable.

Le précédent intervenant craint que si l'on reconnaît une compétence au procureur général, pour la lui retirer ensuite, cela ne suscite de sa part une réaction négative. L'intervenant rappelle qu'il s'agit en l'occurrence d'un recours introduit par une personne contre l'appréciation donnée à son égard. Il est donc essentiel que l'instance de recours apparaisse comme totalement impartiale.

L'auteur de l'amendement déclare qu'il convient d'examiner si le principe d'un tour de rôle automatique peut être inscrit dans la loi.

Un membre s'interroge sur l'utilité de la dernière phrase du 2e alinéa du § 5 de l'article 287*quater*. Pourquoi le Roi doit-il encore intervenir dans la composition des chambres ?

Il lui est répondu qu'il résulte des précédentes discussions que toutes les personnes désignées par la loi comme composant la chambre de recours ne devaient pas nécessairement y siéger toutes en même temps, mais que la composition serait déterminée selon la langue et la catégorie de personnel à laquelle appartient l'auteur du recours.

Le § 5 fixe les limites dans lesquelles le Roi peut exercer son choix et prévoit des garanties quant aux conditions dans lesquelles la chambre de recours peut se réunir.

Sur demande d'un membre, il est précisé que la désignation effectuée par les procureurs généraux respectifs va de pair avec la surveillance qu'ils exercent.

L'amendement de M. Erdman est adopté en tant qu'article 66 à l'unanimité des 9 membres présents.

Le sous-amendement de M. Lallemand est rejeté suivant le même vote.

De minister voegt daaraan toe dat de Regering twee voorontwerpen van wet heeft goedgekeurd betreffende de oprichting van federale raden, zowel voor de griffiers en de secretarissen als voor de magistraten.

Deze raden zouden hier een rol kunnen spelen, ware het niet dat de Raad van State zijn advies over de voornoemde ontwerpen nog niet uitgebracht heeft zodat het voorbarig leek zich erop te inspireren om de besproken voorstellen te wijzigen.

Het is ook niet duidelijk of de betrokkenen de voorkeur geven aan een systeem met toerbeurten op basis van anciënniteit, waarin de procureur-generaal eerder een symbolische rol zou spelen, of een systeem met verkiezingen, zelfs indien die enkel informatieve waarde zouden hebben.

Aangezien deze laatste oplossing erg delicaat ligt, lijkt een toerbeurtsysteem te verkiezen.

De vorige spreker vreest dat als men aan de procureur-generaal een bevoegdheid toekent om hem die vervolgens weer af te nemen, dit van zijn kant een negatieve reactie zal uitlokken. Spreker herinnert eraan dat het hier gaat om een beroep dat iemand instelt tegen de beoordeling die over hem is uitgesproken. Het is daarom van essentieel belang dat de beroepsinstantie totaal onpartijdig overkomt.

De indiener van het amendement verklaart dat onderzocht moet worden of het principe van een automatische toerbeurt in de wet kan worden opgenomen.

Een lid stelt zich vragen bij het nut van de laatste volzin van het tweede lid van § 5 van artikel 287*quater*. Waarom zou de Koning nog moeten tussenkomen in de samenstelling van de raden ?

Het antwoord luidt dat uit vorige besprekingen gebleken is dat niet alle personen die volgens de wet deel uitmaken van de raad van beroep tegelijkertijd zitting dienen te nemen, maar dat de samenstelling bepaald wordt op basis van de taal en de personeelscategorie waartoe de persoon die beroep instelt, behoort.

Paragraaf 5 legt vast binnen welke grenzen de Koning zijn keuze kan maken en bouwt een aantal garanties in betreffende de voorwaarden waaronder de raad van beroep kan samenkomen.

Op verzoek van een lid wordt verduidelijkt dat de aanwijzing door de respectieve procureurs-generaal samengaat met het toezicht dat ze uitoefenen.

Het amendement van de heer Erdman wordt als artikel 66 aangenomen bij eenparigheid van de 9 aanwezige leden.

Het subamendement van de heer Lallemand wordt verworpen met dezelfde eenparigheid.

*
* *

À propos des six suppléants dont il est question au § 4 de l'article 287*quater* proposé, un membre demande si ceux-ci sont classés selon un ordre défini. Qui désigne le suppléant qui siégera dans telle ou telle affaire ?

Le ministre répond que la possibilité de désigner six suppléants vise à garantir à la chambre de recours la possibilité de siéger, par exemple dans l'hypothèse où une récusation aurait lieu.

Pour le surplus, c'est l'arrêté royal qui réglementera la question.

*
* *

En seconde lecture, les modifications suivantes sont apportées à l'article 66 :

— L'alinéa 2 du § 1er de l'article 287*bis* est formulé comme suit :

« Pour les nominations visées aux articles 272*bis*, 272*ter*, 274, 276 et 278, le ministre de la Justice prend l'avis du magistrat chef de corps du parquet près la juridiction où la nomination doit intervenir.

Ce magistrat transmet directement l'avis au ministre. »

Les alinéas suivants du même paragraphe sont adaptés de façon similaire.

— Le § 1er de l'article 287*quater* fait l'objet de plusieurs corrections de forme, et du sous-amendement suivant, qui est déposé par le Gouvernement (Doc. parl. Sénat, nº 1-147/2, amendement nº 12) :

« Art. 6. — Insérer, après le 3e alinéa du § 1er de l'article 287*quater* proposé, un alinéa nouveau, libellé comme suit :

« La chambre de recours établie dans le ressort de la Cour d'appel de Bruxelles est également compétente pour les réclamations introduites par les personnes visées à l'alinéa précédent qui exercent leurs fonctions au greffe de la Cour de cassation et au parquet de cette Cour. »

— Au § 4 du même article, le Gouvernement dépose également un sous-amendement libellé comme suit (Doc. parl. Sénat, nº 1-147/2, amendement nº 13) :

« Art. 6

Au § 4 de l'article 287quater proposé sont apportées les modifications suivantes :

A) La dernière phrase de l'alinéa 1er est supprimée;

*
* *

Over de zes plaatsvervangers waarvan sprake is in § 4 van het voorgestelde artikel 287*quater*, vraagt een lid of die een plaats in een rangorde krijgen. Wie wijst de plaatsvervanger aan die in een bepaalde zaak zitting houdt ?

De minister antwoordt dat de mogelijkheid om zes plaatsvervangers aan te wijzen aan de raad van beroep de waarborg wil bieden toch zitting te kunnen houden wanneer bijvoorbeeld een rechter wordt gewraakt.

Daar komt nog bij dat het koninklijk besluit de zaak zal regelen.

*
* *

In tweede lezing worden de volgende wijzigingen aangebracht in artikel 66 :

— Het tweede lid van § 1 van artikel 287*bis* luidt als volgt :

« Voor de benoemingen bedoeld in de artikelen 272*bis*, 272*ter*, 274, 276 en 278 wint de minister van Justitie het advies in van de magistraatkorpsoverste van het parket van de rechtsmacht waar de benoeming dient te geschieden.

Deze magistraat zendt zijn advies rechtstreeks over aan de minister. »

De volgende leden van dezelfde paragraaf worden op dezelfde manier aangepast.

— In § 1 van artikel 287*quater* worden verscheidene vormverbeteringen aangebracht en bovendien wordt die paragraaf door de Regering gesubamendeerd als volgt (Gedr. St. Senaat, nr. 1-147/2, amendement nr. 12) :

« Art. 6. — Na het derde lid van § 1 van het voorgestelde artikel 297*quater*, een nieuw lid invoegen, luidende :

« De raad van beroep opgericht in het rechtsgebied van het Hof van beroep te Brussel is eveneens bevoegd voor de beroepen ingesteld door de personen bedoeld in het vorige lid die hun ambt uitoefenen bij de griffie van het Hof van Cassatie en bij het parket van dit Hof. »

— Op § 4 van hetzefde artikel dient de Regering een subamendement in, luidende (Gedr. St. Senaat, nr. 1-147/2, amendement nr. 13) :

« Art. 6

In § 4 van het voorgestelde artikel 287quater worden de volgende wijzigingen aangebracht :

A) De laatste zin van het eerste lid vervalt;

B) Le deuxième alinéa est remplacé par ce qui suit :

« Les désignations visées à l'alinéa précédent s'effectuent selon les critères établis par le Roi. Pour chaque catégorie de juridiction, chacune des fonctions énumérées aux §§ 2 et 3 doit être représentée, soit par un membre, soit par un suppléant. »;

C) Le quatrième alinéa est supprimé. »

Les sous-amendements du Gouvernement sont adoptés à l'unanimité des 9 membres présents.

— **Article 67** (art. 52 de la proposition Vandenberghe et consorts)

L'article 52 de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts est libellé comme suit :

« § 1er. À l'article 288, cinquième alinéa, du même Code, les mots « commis-greffiers » sont remplacés par les mots « greffiers adjoints ».

§ 2. À l'article 288, sixième alinéa, du même Code, les mots « de leurs greffiers-chefs de greffe » et « commis-greffiers » sont remplacés respectivement par les mots « des greffiers en chef » et « greffiers adjoints ».

Cet article ne suscite pas d'observations et est adopté en tant qu'article 67 à l'unanimité des 9 membres présents.

— **Article 68** (nouveau)

Le Gouvernement dépose un amendement (Doc. par., Sénat, 1-270/2, amendement nº 68), tendant à insérer dans la deuxième partie, livre II, titre Ier, du Code judicaire un chapitre Ier*bis* rédigé comme suit :

« Chapitre Ier bis. De la prestation de serment des conseillers en médiation, des assistants de médiation et des secrétaires.

Art. 291bis. — Les conseillers en médiation et les assistants de médiation prêtent le serment prescrit par le décret du 20 juillet 1831 entre les mains, respectivement, du procureur général et du procureur du Roi, lors de leur première nomination.

Les secrétaires en chef, secrétaires et secrétaires adjoints des parquets prêtent le serment prescrit par le décret du 20 juillet 1831 entre les mains, selon le cas, du procureur général, du procureur du Roi ou de l'auditeur du travail.

La prestation de serment doit avoir lieu dans le mois de la notification de la nomination, à défaut de quoi celle-ci peut être considérée comme non avenue. »

B) Het tweede lid wordt vervangen als volgt :

« De Koning bepaalt de criteria voor de aanwijzingen bedoeld in het vorig lid. Voor ieder categorie van gerecht, moet elk van de ambten opgesomd in de §§ 2 en 3 vertegenwoordigd zijn, hetzij door een lid, hetzij door een plaatsvervanger. »;

C) Het vierde lid vervalt. »

De subamendementen van de Regering worden eenparig aangenomen door de 9 aanwezige leden.

— **Artikel 67** (art. 52 van het voorstel Vandenberghe c.s.)

Artikel 52 van het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s. luidt als volgt :

« § 1. In artikel 288, vijfde lid, van hetzelfde Wetboek, wordt het woord « klerken-griffiers » vervangen door het woord « adjunct-griffiers ».

§ 2. In artikel 288, zesde lid, worden de woorden « hun griffiers-hoofden van de griffie » vervangen door de woorden « de hoofdgriffiers » en het woord « klerken-griffiers » door het woord « adjunct-griffiers ».

Dit artikel geeft geen aanleiding tot opmerkingen en wordt als artikel 67 aangenomen bij eenparigheid van de 9 aanwezige leden.

— **Artikel 68** (nieuw)

De Regering dient het volgende amendement in (Gedr. St. Senaat 1-270/2, amendement nr. 68) om in deel II, boek II, titel I, van het Gerechtelijk Wetboek een hoofdstuk I*bis* in te voegen, luidende :

« Hoofdstuk Ibis. Eedaflegging van de bemiddelingsadviseurs, van de bemiddelingsassistenten en van de secretarissen.

Art. 291bis. — De bemiddelingsadviseurs en -assistenten, leggen de in het decreet van 20 juli 1831 voorgeschreven eed af in handen, respectievelijk, van de procureur-generaal en van de procureur des Konings, bij hun eerste benoeming.

De hoofdsecretarissen, secretarissen en adjunct-secretarissen bij de parketten leggen de in het decreet van 20 juli 1831 voorgeschreven eed af in handen, naar gelang van het geval, van de procureur-generaal, van de procureur des Konings of van de arbeidsauditeur.

De eed moet worden afgelegd binnen een maand na de kennisgeving van de benoeming; anders mag deze als niet-bestaande worden beschouwd. »

Le ministre précise que cet article reproduit le texte repris dans l'arrêté royal du 30 mai 1970 relatif au statut des greffiers de l'ordre judiciaire, du personnel des greffes des cours et tribunaux et du personnel des parquets.

Il souligne la dépendance, par rapport au procureur du Roi ou au procureur général, des conseillers en médiation et des assistants de médiation. Ceux-ci participent en fait à la fonction du ministère public, tout en n'étant pas membres de l'office du parquet, et accomplissent un travail particulier dans le cadre de l'action du ministère public à l'égard des infractions.

L'amendement est adopté en tant qu'article 68 à l'unanimité des 9 membres présents.

— **Article 69** (art. 53 de la proposition Vandenberghe et consorts)

L'article 53 de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts est libellé comme suit:

«À l'article 301 du même Code, les mots «greffiers-chefs de greffe» sont supprimés, et le mot «commis-greffiers» est remplacé par le mot «greffiers adjoints».

M. Vandenberghe dépose l'amendement suivant (doc. Sénat, nº 1-270/2, amendement nº 39):

«Remplacer cet article par ce qui suit:

«Art. 53. — À l'article 301 du même Code, sont apportées les modifications suivantes:

1º les mots «greffiers-chefs de greffe» sont supprimés, et le mot «commis-greffiers» est remplacé par le mot «greffiers adjoints»;

2º il est ajouté un alinéa nouveau, rédigé comme suit:

«La présente disposition est également applicable aux conseillers en médiation, aux assistants de médiation et aux membres des secrétariats de parquet.»

L'amendement est adopté en tant qu'article 69, à l'unanimité des 9 membres présents.

— **Article 70** (art. 54 de la proposition Vandenberghe et consorts)

L'article 54 de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts est libellé comme suit:

«À l'article 304 du même Code, les mots «, le greffier» sont insérés entre les mots «ministère public» et les mots «ou le juge social».»

Cet article ne suscite pas d'autre discussion et est adopté en tant qu'article 70 à l'unanimité des 9 membres présents.

De minister merkt op dat dit artikel de tekst overneemt van het koninklijk besluit van 30 mei 1970 betreffende het statuut van de griffiers van de rechterlijke orde, van het personeel der griffies van hoven en rechtbanken en van het personeel der parketten.

Hij wijst erop dat de bemiddelingsadviseurs en de bemiddelingsassistenten afhangen van de procureur des Konings of de procureur-generaal. Zij verlenen in feite hun medewerking aan de functie van het openbaar ministerie zonder echter deel uit te maken van het parket, en zij vervullen een bijzondere taak in het optreden van het openbaar ministerie tegenover misdrijven.

Het amendement wordt als artikel 68 aangenomen bij eenparigheid van de 9 aanwezige leden.

— **Artikel 69** (art. 53 van het voorstel Vandenberghe c.s.)

Artikel 53 van het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s. luidt als volgt:

«In artikel 301 van hetzelfde Wetboek worden de woorden «griffiers-hoofden van de griffie» geschrapt en wordt het woord «klerken-griffiers» vervangen door het woord «adjunct-griffiers».»

De heer Vandenberghe dient het volgende amendement in (Gedr. St. Senaat, nr. 1-270/2, amendement nr. 39):

«Dit artikel vervangen als volgt:

«Art. 53. — In artikel 301 van hetzelfde Wetboek, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1º de woorden «griffiers-hoofden van de griffie» worden geschrapt en het woord «klerken-griffiers» wordt vervangen door het woord «adjunct-griffiers»;

2º er wordt een nieuw lid toegevoegd, luidend:

«Deze bepaling is eveneens van toepassing op de bemiddelingsadviseurs, bemiddelingsassistenten en op de leden van de parketsecretariaten.»

Het amendement wordt als artikel 69 aangenomen bij eenparigheid van de 9 aanwezige leden.

— **Artikel 70** (art. 54 van het voorstel Vandenberghe c.s.)

Artikel 54 van het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s. luidt als volgt:

«In artikel 304 van hetzelfde Wetboek worden tussen de woorden «openbaar ministerie» en het woord «of» de woorden «de griffier» ingevoegd.»

Dit artikel wordt zonder verdere bespreking aangenomen als artikel 70 bij eenparigheid van de 9 aanwezige leden.

— **Article 71** (art. 55 de la proposition Vandenberghe et consorts)

L'article 55 de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts est libellé comme suit :

« À l'article 305 du même Code, les mots « , les greffiers-chefs de greffe » sont supprimés. »

M. Vandenberghe dépose l'amendement suivant (doc. Sénat, nº 1-270/2, amendement nº 40) :

« Remplacer cet article par ce qui suit :

« Art. 55. — À l'article 305 du même Code, sont apportées les modifications suivantes :

1º à l'alinéa 1er, les mots « , les greffiers-chefs de greffe et les greffiers » sont remplacés par les mots « et les greffiers en chef » ;

2º à l'alinéa 4, le mot « greffiers » est remplacé par les mots « greffiers en chef. »

La suppression des mots « greffiers-chefs de greffe » doit-elle être interprétée comme visant les greffiers au sens générique du terme ?

L'auteur de l'amendement répond que la modification proposée a pour but d'harmoniser le premier et le dernier alinéas de l'article 305 (qui est le texte le plus récent).

Le mot « greffier » est pris dans son sens générique.

Le ministre signale que la version actuelle de l'article 305 ne permet pas de déterminer si les commis-greffiers et les greffiers-adjoints sont également soumis à l'obligation de résidence.

La présente discussion fournit l'occasion de clarifier ce point.

Il faut noter que l'article 305 est appliqué avec une certaine souplesse, et que le Code judiciaire permet des dérogations.

La commission conclut que l'article 305 ne doit pas s'appliquer aux commis-greffiers et greffiers-adjoints. Elle préfère aussi limiter l'obligation de résidence aux greffiers en chef et greffiers chefs de service.

Par conséquent, les premier et dernier alinéas de l'article 305 doivent être adaptés en ce sens.

L'amendement est adopté en tant qu'article 71 à l'unanimité des 9 membres présents.

— **Artikel 71** (art. 55 van het voorstel Vandenberghe c.s.)

Artikel 55 van het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s. luidt als volgt :

« In artikel 305 van hetzelfde Wetboek worden de woorden « en de griffiers-hoofden van de griffie » geschrapt. »

De heer Vandenberghe dient het volgende amendement in (Gedr. St. Senaat, nr. 1-270/2, amendement nr. 40) :

« Dit artikel vervangen als volgt :

« Art. 55. — In artikel 305 van hetzelfde Wetboek worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1º in het eerste lid, worden de woorden « griffierhoofden van de griffie en de griffiers » vervangen door het woord « hoofdgriffiers » ;

2º in het vierde lid, wordt het woord « griffiers » vervangen door het woord « hoofdgriffiers. »

Moet men in de geschrapte woorden « griffiershoofden van de griffie » het begrip griffiers zien als een soortnaam ?

De indiener van het amendement antwoordt dat de voorgestelde wijziging tot doel heeft het eerste en het laatste lid van artikel 305 (dat de meest recente tekst is) met elkaar in overeenstemming te brengen.

Het woord « griffier » wordt beschouwd als soortnaam.

De minister stipt aan dat het in de huidige versie van artikel 305 niet mogelijk is uit te maken of de klerken-griffiers en de adjunct-griffiers eveneens onderworpen zijn aan de verplichting van verblijfplaats.

Deze bespreking biedt de kans om dit punt op te helderen.

Er zij opgemerkt dat artikel 305 vrij soepel wordt toegepast en dat het Gerechtelijk Wetboek afwijkingen toestaat.

De commissie besluit dat artikel 305 niet van toepassing is op de klerken-griffiers en de adjunctgriffiers. Zij verkiest eveneens de verplichting van verblijfplaats te beperken tot de hoofdgriffiers en de griffiers-diensthoofden.

Bijgevolg moeten het eerste en het laatste lid van artikel 305 in die zin aangepast worden.

Het amendement wordt als artikel 71 aangenomen bij eenparigheid van de 9 aanwezige leden.

— **Article 72** (art. 56 de la proposition Vandenberghe et consorts)

L'article 56 de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts est ainsi libellé:

«§ 1er. Dans la partie II, livre II, titre II, du même Code, est ajouté, sous l'intitulé du chapitre 1er «Du rang et de la préséance», le sous-titre «Des fonctions judiciaires et des secrétaires au parquet.»

§ 2. Les articles 310, 311 et 312 du même Code sont complétés par l'alinéa suivant:

«Secrétaires au parquet:

Le secrétaire en chef;

Les secrétaires-chefs de service, dans l'ordre de leur nomination;

Les secrétaires, dans le même ordre;

Les secrétaires adjoints, dans le même ordre.»

Un membre renvoie à l'observation formulée par la cour de Cassation, selon laquelle «le texte de l'article 56, § 1er, tel qu'il est proposé, revient à affirmer que les greffiers exercent des fonctions judiciaires et non les secrétaires des parquets, alors que le titre II du Code judiciaire, dans lequel serait inséré cet article, traite de l'exercice des fonctions judiciaires».

Le ministre souligne que la notion de «fonctions judiciaires» suscite une difficulté d'interprétation.

Il est clair que la fonction de greffier en fait partie.

La question est de savoir où se situent les secrétaires de parquet.

Il semblait résulter des précédentes discussions que les fonctions de secrétaire, de secrétaire en chef et de secrétaire adjoint de parquet n'étaient pas assimilables à des fonctions ordinaires de secrétariat, mais qu'elles ne faisaient pas partie de l'ordre judiciaire.

La question se pose de savoir quelle distinction l'on opère entre l'exercice de fonctions judiciaires et l'appartenance à l'ordre judiciaire.

Un membre observe que la discrimination opérée par rapport aux secrétaires de parquet ne se justifie guère.

Un autre membre propose, pour répondre à l'observation de la Cour de cassation, d'élargir la portée du titre II du Code judiciaire.

Le ministre souligne qu'à l'article 330 du Code judiciaire, qui se situe lui aussi dans le titre II du Code judiciaire, il est question des messagers.

— **Artikel 72** (art. 56 van het voorstel Vandenberghe c.s.)

Artikel 56 van het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s. luidt als volgt:

«§ 1. In deel II, boek II, titel II van hetzelfde Wetboek wordt onder de hoofding «Rangorde en voorrang» van hoofdstuk I, de ondertitel «Gerechtelijke ambten en parketsecretarissen» toegevoegd.

§ 2. De artikelen 310, 311 en 312 van hetzelfde wetboek worden ieder aangevuld met het volgende lid:

«Parketsecretarissen:

De hoofdsecretaris;

De secretarissen-hoofden van dienst, naar orde van hun benoeming;

De secretarissen, naar dezelfde orde;

De adjunct-secretarissen, naar dezelfde orde.»

Een lid verwijst naar de opmerking van het Hof van Cassatie in verband met artikel 56, § 1: wat daarin voorgesteld wordt, komt volgens het hof neer op de bewering dat de griffiers gerechtelijke ambten uitoefenen en de secretarissen van de parketten niet, hoewel titel II van het Gerechtelijk Wetboek, waarin dit artikel opgenomen zou worden, betrekking heeft op de uitoefening van gerechtelijke ambten.

De minister merkt op dat het begrip «gerechtelijke ambten» voor interpretatiemoeilijkheden zorgt.

Het is duidelijk dat het ambt van griffier daartoe behoort.

De vraag rijst waar de parketsecretarissen thuishoren.

Uit de vorige besprekingen bleek dat de ambten van secretaris, hoofdsecretaris en adjunct-secretaris van het parket niet gelijkgesteld konden worden met gewone secretariaatsfuncties, maar dat zij geen deel uitmaakten van de rechterlijke orde.

Het is de vraag welk onderscheid men maakt tussen het uitoefenen van een gerechtelijk ambt en het behoren tot de rechterlijke orde.

Een lid merkt op dat de discriminatie ten aanzien van de parketsecretarissen niet gerechtvaardigd is.

Een ander lid stelt voor de strekking van titel II van het Gerechtelijk Wetboek te verruimen om tegemoet te komen aan de opmerking van het Hof van Cassatie.

De minister merkt op dat er in artikel 330 van het Gerechtelijk Wetboek, dat zich ook in titel II van het Gerechtelijk Wetboek bevindt, ook sprake is van de boden.

C'est pourquoi il propose de ne pas modifier l'intitulé de ce titre.

Quant aux conseillers en médiation et assistants de médiation, ils ne font pas partie du secrétariat de parquet, mais dépendent directement du procureur du Roi.

On doit donc distinguer clairement leur fonction de celle de secrétaire de parquet, dont ils ne dépendent pas parce qu'ils ne sont pas considérés comme faisant partie du personnel administratif du parquet.

Ils remplissent en quelque sorte un rôle d'auxiliaire du (substitut du) procureur du Roi, puisqu'ils devront choisir la voie de la poursuite, ou celle de la médiation.

Un membre demande si le Code judiciaire comporte une description précise des tâches des secrétaires de parquet.

Le ministre renvoie à l'article 182 du Code judiciaire (art. 27 du texte adopté).

Une comparaison a été faite entre la fonction de greffier et celle de secrétaire de parquet.

Il est apparu qu'en ce qui concerne par exemple la responsabilité, la répartition des tâches et l'organisation, une série de dispositions de l'article 182 n'ont pas été reprises.

Un membre renvoie à la proposition formulée par C.E.N.E.G.E.R. en la matière.

À la lumière de ce qui précède, M. Vandenberghe dépose l'amendement suivant (Doc. parl., Sénat, 1-270/2, amendement nº 41):

«Remplacer cet article par ce qui suit:

À l'article 310 du même Code, sont apportées les modifications suivantes:

1º les mots «Les membres de la cour et les membres du greffe y sont inscrits dans l'ordre qui suit» sont remplacés par les mots «Celle-ci s'établit comme suit»;

2º les mots «commis-greffiers» sont remplacés par les mots «greffiers adjoints»;

3º l'article est complété comme suit:

«Les membres du secrétariat du parquet:

Le secrétaire en chef;

Le secrétaire-chef de service;

Les secrétaires, dans l'ordre de leur nomination;

Les secrétaires adjoints, dans le même ordre.»

L'amendement est adopté en tant qu'article 72 à l'unanimité des 9 membres présents.

Daarom stelt hij voor het opschrift van deze titel niet te wijzigen.

De bemiddelingsadviseurs en de bemiddelingsassistenten maken geen deel uit van het parketsecretariaat maar hangen rechtstreeks af van de procureur des Konings.

Men moet hun ambt dus duidelijk onderscheiden van dat van secretaris van het parket; zij hangen niet af van het parket omdat zij niet beschouwd worden als lid van het administratief personeel van het parket.

Zij zijn in zekere zin hulppersoneel van (de substituut van) de procureur des Konings aangezien zij ofwel voor vervolging, ofwel voor bemiddeling, zullen moeten kiezen.

Een lid vraagt of het Gerechtelijk Wetboek een nauwkeurige beschrijving bevat van de taken van de parketsecretarissen.

De minister verwijst naar artikel 182 van het Gerechtelijk Wetboek (art. 27 van de aangenomen tekst).

Er is een vergelijking gemaakt tussen het ambt van griffier en dat van parketsecretaris.

Daaruit is gebleken dat een aantal bepalingen van artikel 182 betreffende bijvoorbeeld de verantwoordelijkheid, de taakverdeling en de organisatie niet overgenomen zijn.

Een lid verwijst naar het voorstel van C.E.N.E.G.E.R. ter zake.

Op grond van het voorgaande dient de heer Vandenberghe het volgende amendement in (Gedr. St. Senaat, nr. 1-270/2, amendement nr. 41):

«Dit artikel vervangen als volgt:

In artikel 310 van hetzelfde Wetboek, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1º de woorden «waarop de leden van het hof en de leden van de griffie in de onderstaande volgorde worden ingeschreven» worden vervangen door de woorden «vastgesteld als volgt»;

2º het woord «klerken-griffiers» wordt vervangen door het woord «adjunct-griffiers»;

3º het artikel wordt aangevuld als volgt:

«Leden van het parketsecretariaat;

De hoofdsecretaris;

De secretaris-hoofd van dienst;

De secretarissen, in de volgorde van hun benoeming;

De adjunct-secretarissen, in dezelfde volgorde.»

Het amendement wordt als artikel 72 aangenomen bij eenparigheid van de 9 aanwezige leden.

Eu égard à l'adoption de cet amendement, il est inutile d'encore maintenir l'article 57 de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts.

Cet article est libellé comme suit:

«Art. 57. — À l'article 310 du même Code, les mots «Les commis-greffiers» sont remplacés par les mots «Les greffiers adjoints».

Aussi M. Vandenberghe dépose-t-il un amendement visant à supprimer cet article (Doc. parl., Sénat, 1-270/2, amendement nº 42).

Cet amendement est adopté à l'unanilité des 9 membres présents.

— **Article 73** (art. 58 de la proposition Vandenberghe et consorts)

L'article 58 de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts est libellé comme suit:

«À l'article 311 du même Code, les mots «Les commis-greffiers» sont remplacés par les mots «Les greffiers adjoints».

Vu les discussions précédentes, M. Vandenberghe dépose l'amendement suivant (doc. Sénat, nº 1-270/2, amendement nº 43):

«Remplacer cet article par ce qui suit:

«Art. 58. — À l'article 311 du même Code, sont apportées les modifications suivantes:

1º les mots «Les membres de la cour, les membres assesseurs et les membres du greffe y sont inscrits dans l'ordre qui suit» sont remplacés par les mots «Celle-ci s'établit comme suit»;

2º les mots «commis-greffiers» sont remplacés par les mots «greffiers adjoints»;

3º l'article est complété comme suit:

«Les membres du secrétariat du parquet:

Le secrétaire en chef;

Les secrétaires-chefs de service, dans l'ordre de leur nomination;

Les secrétaires, dans le même ordre;

Les secrétaires adjoints, dans le même ordre.»

L'amendement est adopté en tant qu'article 73 à l'unanimité des 9 membres présents.

— **Article 74** (art. 59 de la proposition Vandenberghe et consorts)

L'article 59 de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts est libellé comme suit:

«À l'article 312 du même Code, les mots «Les commis-greffiers» sont remplacés par les mots «Les greffiers adjoints».»

Gelet op de goedkeuring van dit amendement heeft het geen zin meer artikel 57 van het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s. te behouden.

Dit artikel luidt als volgt:

«Art. 57. — In artikel 310 van hetzelfde Wetboek wordt het woord «klerken-griffiers» vervangen door het woord «adjunct-griffiers».

De heer Vandenberghe dient dan ook een amendement in om dit artikel te doen vervallen (Gedr. St. Senaat, nr. 1-270/2, amendement nr. 42).

Dit amendement wordt aangenomen bij eenparigheid van de 9 aanwezige leden.

— **Artikel 73** (art. 58 van het voorstel Vandenberghe c.s.)

Artikel 58 van het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s. luidt als volgt:

«In artikel 311 van hetzelfde Wetboek wordt het woord «klerken-griffiers» vervangen door het woord «adjunct-griffiers».

Gelet op de vorige discussies dient de heer Vandenberghe het volgende amendement in (Gedr. St. Senaat, nr. 1-270/2, amendement nr. 43):

«Dit artikel vervangen als volgt:

«Art. 58. — In artikel 311 van hetzelfde Wetboek, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1º de woorden «waarop de leden van het hof, de leden assessoren en de leden van de griffie in de onderstaande volgorde worden ingeschreven» worden vervangen door de woorden «vastgesteld als volgt»;

2º het woord «klerken-griffiers» wordt vervangen door het woord «adjunct-griffiers»;

3º het artikel wordt aangevuld als volgt:

«Leden van het parket-secretariaat;

De hoofdsecretaris;

De secretarissen-hoofden van dienst, in de volgorde van hun benoeming;

De secretarissen, in dezelfde volgorde;

De adjunct-secretarissen, in dezelfde volgorde.»

Het amendement wordt als artikel 73 aangenomen bij eenparigheid van de 9 aanwezige leden.

— **Artikel 74** (art. 59 van het voorstel Vandenberghe c.s.)

Artikel 59 van het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s. luidt als volgt:

«In artikel 312 van hetzelfde Wetboek wordt het woord «klerken-griffiers» vervangen door het woord «adjunct-griffiers».»

M. Vandenberghe dépose l'amendement suivant (doc. Sénat, nº 1-270/2, amendement nº 44):

«Remplacer cet article par ce qui suit:

«Art. 59. — À l'article 312 du même Code, sont apportées les modifications suivantes:

1º les mots «Les membres du tribunal, les membres assesseurs et les membres du greffe y sont inscrits dans l'ordre qui suit» sont remplacés par les mots «Celle-ci s'établit comme suit»;

2º les mots «commis-greffiers» sont remplacés par les mots «greffiers adjoints»;

3º l'article est complété comme suit:

«Les membres du secrétariat du parquet:

Le secrétaire en chef;

Les secrétaires-chefs de service, dans l'ordre de leur nomination;

Les secrétaires, dans le même ordre;

Les secrétaires adjoints, dans le même ordre.»

L'amendement est adopté en tant qu'article 74 à l'unanimité des 9 membres présents.

— **Article 75** (nouveau)

M. Vandenberghe dépose un amendement (doc. Sénat, nº 1-270/2, amendement nº 45), tendant à insérer dans le Code judiciaire un article 312*bis*, rédigé comme suit:

«Art. 312bis. — Dans les justices de paix, il est tenu une liste de rang. Celle-ci s'établit comme suit:

Le juge de paix;

Les juges de paix suppléants, dans l'ordre de leur nomination;

Le greffier en chef;

Le greffier;

Les greffiers adjoints, dans l'ordre de leur nomination.»

L'amendement est adopté en tant qu'article 75 à l'unanimité des 9 membres présents.

— **Article 76** (nouveau)

M. Vandenberghe dépose un amendement (doc. Sénat, nº 1-270/2, amendement nº 46), tendant à insérer dans le Code judiciaire un article 312*ter*, rédigé comme suit:

«Art. 312ter. — Dans les tribunaux de police, il est tenu une liste de rang. Celle-ci s'établit comme suit:

Les juges, dans l'ordre de leur nomination;

De heer Vandenberghe dient het volgende amendement in (Gedr. St. Senaat, nr. 1-270/2, amendement nr. 44):

«Dit artikel vervangen als volgt:

«Art. 59. — In artikel 312 van hetzelfde Wetboek, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1º de woorden «waarop de leden van de rechtbank, de leden assessoren en de leden van de griffie in onderstaande volgorde worden ingeschreven» worden vervangen door de woorden «vastgesteld als volgt»;

2º het woord «klerken-griffiers» wordt vervangen door het woord «adjunct-griffiers»;

3º het artikel wordt aangevuld als volgt:

«Leden van het parketsecretariaat:

De hoofdsecretaris;

De secretarissen-hoofden van dienst, in de volgorde van hun benoeming;

De secretarissen, in dezelfde volgorde;

De adjunct-secretarissen, in dezelfde volgorde.»

Het amendement wordt als artikel 74 aangenomen bij eenparigheid van de 9 aanwezige leden.

— **Artikel 75** (nieuw)

De heer Vandenberghe dient een amendement in (Gedr. St. Senaat, nr. 1-270/2, amendement nr. 45), strekkende om in het Gerechtelijk Wetboek een artikel 312*bis* in te voegen, luidende:

«Art. 312bis. — In de vredegerechten wordt een ranglijst bijgehouden, vastgesteld als volgt:

De vrederechter;

De plaatsvervangende vrederechters, in de volgorde van hun benoeming;

De hoofdgriffier;

De griffier;

De adjunct-griffiers, in de volgorde van hun benoeming.»

Het amendement wordt als artikel 75 aangenomen bij eenparigheid van de 9 aanwezige leden.

— **Artikel 76** (nieuw)

De heer Vandenberghe dient een amendement in (Gedr. St. Senaat, nr. 1-270/2, amendement nr. 46), strekkende om in het Gerechtelijk Wetboek een artikel 312*ter* in te voegen, luidende:

«Art. 312ter. — In de politierechtbanken wordt een ranglijst bijgehouden, vastgesteld als volgt:

De rechters, in de volgorde van hun benoeming;

Les juges suppléants, dans le même ordre;

Le greffier en chef;

Les greffier-chefs de service, dans l'ordre de leur nomination;

Les greffiers, dans le même ordre;

Les greffiers adjoints, dans le même ordre.»

Un membre constate que l'article 312*bis* (nouveau) mentionne notamment le juge de paix et les juges de paix suppléants, mais non les juges de paix de complément, alors qu'à l'article 76 (art. 312*ter* nouveau), qui concerne les tribunaux de police, on vise «les juges, dans l'ordre de leur nomination», ce qui résout le cas des juges de complément.

Le ministre répond que le juge de paix de complément est un juge de paix hors cadre, nommé par le Roi et affecté à un arrondissement judiciaire. C'est le président du tribunal de première instance qui désigne son lieu de travail.

Il peut donc se faire qu'il soit affecté à plusieurs justices de paix.

Par conséquent, il ne peut s'insérer dans la liste de rang visée à l'article.

Un membre demande, à propos de l'article 75, si l'intention est bien d'opérer une distinction de rang entre les juges de paix de complément et les juges de paix suppléants, d'une part, et les greffiers d'autre part.

Le ministre le confirme.

Le précédent intervenant propose alors de calquer la présentation de l'article 312*bis* proposé à l'article 75 sur celle de l'article 312*ter* proposé à l'article 76, en prévoyant deux alinéas distincts pour ces deux types de fonctions.

En outre, l'intervenant s'interroge sur le sens du mot «rang». Celui-ci a-t-il une portée essentiellement protocolaire?

Le ministre répond par l'affirmative.

L'amendement est adopté en tant qu'article 76 à l'unanimité des 10 membres présents.

Vu l'adoption des articles 75 et 76, le maintien de l'article 60 de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts n'a plus de sens.

Cet article est rédigé comme suit:

«Art. 60

L'article 314 du même Code est complété par l'alinéa suivant:

«Les greffiers en chef des justices de paix et des tribunaux de police prennent rang après les juges de

De plaatsvervangende rechters, in dezelfde volgorde;

De hoofdgriffier;

De griffiers-hoofden van dienst, in de volgorde van hun benoeming;

De griffiers, in dezelfde volgorde;

De adjunct-griffiers, in dezelfde volgorde.»

Een lid stelt vast dat het nieuwe artikel 312*bis* met name melding maakt van de vrederechters en de plaatsvervangende vrederechters maar niet van de toegevoegde vrederechters, terwijl in het nieuwe artikel 312*ter*, dat betrekking heeft op de politierechtbanken, gesproken wordt over «de rechters, in de volgorde van hun benoeming», hetgeen een oplossing biedt voor de aanvullende rechters.

De minister antwoordt dat de toegevoegde vrederechter een vrederechter buiten kader is, benoemd door de Koning en toegewezen aan een rechterlijk arrondissement. Het is de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg die zijn werkplaats aanwijst.

Het kan dus voorkomen dat hij aan verschillende vredegerechten wordt toegewezen.

Hij kan bijgevolg niet opgenomen worden in de ranglijst die in het artikel bedoeld wordt.

Een lid vraagt in verband met artikel 75 of het wel degelijk de bedoeling is een onderscheid van rang te maken tussen de toegevoegde vrederechters en de plaatsvervangende vrederechters enerzijds en de griffiers anderzijds.

De minister antwoordt bevestigend.

De vorige spreker stelt dan voor artikel 312*bis* voorgesteld in artikel 75 op dezelfde manier in te delen als artikel 312*ter* voorgesteld in artikel 76 en twee aparte leden te redigeren voor deze twee soorten ambten.

Bovendien vraagt spreker zich af welke betekenis het woord «rang» heeft. Is de bedoeling hiervan hoofdzakelijk protocolair?

De minister antwoordt bevestigend.

Het amendement wordt als artikel 76 aangenomen bij eenparigheid van de 10 aanwezige leden.

Gelet op de goedkeuring van de artikelen 75 en 76 heeft het geen zin meer artikel 60 van het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s. te behouden.

Dit artikel luidt als volgt:

«Art. 60

Artikel 314 van hetzelfde Wetboek wordt aangevuld met het volgende lid:

«De hoofdgriffiers van de vredegerechten en politierechtbanken volgen de vrederechters en rechters in

paix et les juges au tribunal de police de la juridiction dans laquelle ils sont nommés. Ils prennent rang avant les greffiers-chefs de service, dans l'ordre de leur nomination, les greffiers, dans le même ordre, et les greffiers adjoints, dans le même ordre.»

M. Vandenberghe dépose dès lors un amendement visant à supprimer cet article (Doc. parl., Sénat, nº 1-270/2, amendement nº 83).

Cet amendement est adopté à l'unanimité des 10 membres présents.

— **Article 77** (art. 61 de la proposition Vandenberghe et consorts)

L'article 61 de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts est rédigé comme suit:

«§ 1er. À l'article 328, premier alinéa, du même Code, les mots «greffier-chef de greffe» sont remplacés par les mots «greffier en chef».

§ 2. Au même article, deuxième alinéa, les mots «le greffier-chef de greffe de» sont supprimés.

§ 3. Au même article, deuxième alinéa, les mots «la cour, le tribunal» sont remplacés par les mots «l'assemblée générale de la cour, du tribunal.»

§ 4. Au même alinéa, les mots «le juge de police» sont remplacés par les mots «l'assemblée générale du tribunal de police.»

§ 5. Au même article, troisième alinéa, le mot «commis-greffiers» est remplacé par les mots «greffiers adjoints.»

§ 6. Au même article, troisième alinéa, sont ajoutés, *in fine*, les mots «pour six mois ou plus».

§ 7. Au même article, quatrième alinéa, le mot «commis-greffiers» est remplacé par les mots «greffiers adjoints».

§ 8. Au quatrième alinéa du même article, les mots «sans qu'il y ait lieu à prestation nouvelle de serment» sont supprimés.

§ 9. Au même article est inséré, après le troisième alinéa, l'alinéa suivant:

«Lorsque les nécessités du service le justifient, le greffier en chef peut charger un rédacteur ou un employé lauréat des examens de candidat-greffier

de politierechtbanken van de rechtsmacht waarin zij benoemd zijn. Zij worden gevolgd door de griffiershoofden van dienst, naar orde van hun benoeming, de griffiers, naar dezelfde orde en de adjunct-griffiers, naar dezelfde orde.»

De heer Vandenberghe dient dan ook een amendement in om dit artikel te doen vervallen (Gedr. St. Senaat, nr. 1-270/2, amendement nr. 83).

Dit amendement wordt aangenomen bij eenparigheid van de 10 aanwezige leden.

— **Artikel 77** (art. 61 van het voorstel Vandenberghe c.s.)

Artikel 61 van het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s. luidt als volgt:

«§ 1. In artikel 328, eerste lid, van hetzelfde Wetboek worden de woorden «griffier-hoofd van de griffie» vervangen door het woord «hoofdgriffier».

§ 2. In hetzelfde artikel, tweede lid, worden de woorden «of rechtbank, de griffier-hoofd van de griffie van» vervangen door de woorden «een rechtbank».

§ 3. In hetzelfde artikel, tweede lid, worden tussen de woorden «wordt daarin voorzien door» en de woorden «het hof» de woorden «de algemene vergadering van» ingevoegd.

§ 4. In hetzelfde artikel, tweede lid, wordt het woord «politierechter» vervangen door de woorden «algemene vergadering van de politierechtbank».

§ 5. In hetzelfde artikel, derde lid, wordt het woord «griffiersklerken» vervangen door het woord «adjunct-griffiers».

§ 6. In hetzelfde artikel, derde lid, worden tussen de woorden «een bepaalde griffie» en het woord «opdracht» de woorden «voor maximum zes maanden» ingevoegd.

§ 7. In hetzelfde artikel, vierde lid, wordt het woord «griffiersklerken» vervangen door het woord «adjunct-griffiers».

§ 8. In hetzelfde artikel, vierde lid, worden de woorden «zonder nieuwe eedaflegging» geschrapt.

§ 9. In hetzelfde artikel wordt na het derde lid het volgende lid ingevoegd:

«Wanneer de behoeften van de dienst het rechtvaardigen kan de hoofdgriffier een opsteller of een beambte, die geslaagd is in de examens van kandi-

d'exercer temporairement les fonctions de greffier, et ce pour une période déterminée et limitée, à condition d'indiquer la raison de la délégation.»

§ 10. Le même article est complété, *in fine,* par l'alinéa suivant:

«Dans tous les cas précités, une nouvelle prestation de serment est superflue.»

M. Vandenberghe dépose l'amendement suivant (*Doc. parl.*, Sénat, nº 1-270/2, amendement nº 47):

«Remplacer cet article par ce qui suit:

«Art. 61. — L'article 328 du même Code est remplacé par les dispositions suivantes:

«Art. 328. En cas d'empêchement dans les cours, les tribunaux et les tribunaux de police, le greffier en chef est remplacé par le greffier-chef de service ou le greffier qu'il désigne; dans les justices de paix, le greffier en chef est remplacé par le greffier ou le greffier adjoint qu'il désigne.

Lorsque le greffier en chef d'une cour, d'un tribunal, d'une justice de paix ou d'un tribunal de police est dans l'impossibilité de faire lui-même cette désignation, il est pourvu à son remplacement, selon le cas, par le premier président de la cour, le président du tribunal, le juge de paix ou le juge au tribunal de police.

Lorsque les nécessités du service le justifient, le procureur général peut déléguer des greffiers adjoints d'un greffe dans un autre pour six mois au plus.

Les greffiers adjoints délégués peuvent être assumés en qualité de greffiers.

Dans tous les cas précités, une nouvelle prestation de serment est superflue.

Lorsque les nécessités du service le justifient, le greffier en chef peut charger un rédacteur ou un employé lauréat des examens de candidat-greffier d'exercer temporairement les fonctions de greffier, et ce pour une période déterminée et limitée, à condition d'indiquer la raison de la délégation.»

Le ministre souligne que le terme «greffier», utilisé à l'alinéa 1er de l'article 328 proposé, vise également les greffiers-chefs de service, qui, dans le nouveau système mis en place, pourraient exister auprès des tribunaux de police.

M. Lallemand propose de libeller comme suit l'alinéa 2 de cet article: «Si le greffier ... est dans

daat-griffier, opdracht geven tijdelijk het ambt van griffier uit te oefenen, dit voor een bepaalde en beperkte tijd en mits opgave van de reden van de opdracht.»

§ 10. Hetzelfde artikel wordt *in fine* aangevuld met het volgende lid:

«In alle voormelde gevallen is een nieuwe eedaflegging overbodig.»

De heer Vandenberghe dient het volgende amendement in (*Gedr. St.* Senaat, nr. 1-270/2, amendement nr. 47):

«Dit artikel vervangen als volgt:

«Art. 61. — Artikel 328 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepalingen:

«Art. 328. Bij verhindering wordt de hoofdgriffier in de hoven, de rechtbanken en de politierechtbanken vervangen door de griffier-hoofd van dienst of de griffier die hij aanwijst; in de vredegerechten wordt de hoofdgriffier vervangen door de griffier of de adjunct-griffier die hij aanwijst.

Wanneer de hoofdgriffier van een hof, van een rechtbank, van een vredegerecht of van een politierechtbank zich in de onmogelijkheid bevindt om die aanwijzing zelf te doen wordt in zijn vervanging voorzien, naar gelang van het geval, door de eerste voorzitter van het hof, de voorzitter van de rechtbank, de vrederechter of de rechter in de politierechtbank.

Wanneer de behoeften van de dienst het rechtvaardigen, kan de procureur-generaal aan adjunct-griffiers van een bepaalde griffie opdracht geven om hun ambt in een andere griffie te vervullen voor maximum zes maanden.

De adjunct-griffiers aan wie opdracht is gegeven, kunnen als griffier aan de griffie worden toegevoegd.

In alle voormelde gevallen is een nieuwe eedaflegging overbodig.

Wanneer de behoeften van de dienst het rechtvaardigen kan de hoofdgriffier een opsteller of een beambte, die geslaagd is voor de examens van kandidaat-griffier, opdracht geven tijdelijk het ambt van griffier uit te oefenen, dit voor een bepaalde en beperkte tijd en mits de reden van de opdracht wordt gegeven.»

De minister onderstreept dat de term «griffier», gebruikt in het eerste lid van het voorgestelde artikel 328, eveneens betrekking heeft op de griffiershoofden van dienst, die in het nieuwe systeem ook bij de politierechtbanken kunnen worden benoemd.

Een lid stelt voor het tweede lid van dit artikel te doen luiden als volgt: «Wanneer de hoofdgriffier ...

l'impossibilité de faire lui-même cette désignation ou s'il cesse ses fonctions, il est pourvu à cette désignation, selon le cas, ...».

Le ministre déclare que les mots «ou s'il cesse ses fonctions» lui paraissent superflus.

L'amendement est adopté en tant qu'article 77 à l'unanimité des 10 membres présents.

— **Article 78** (art. 62 de la proposition Vandenberghe et consorts)

L'article 62 de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts est rédigé comme suit:

«Art. 62

L'article 329 du même Code est remplacé par l'alinéa suivant:

«*Art. 329.* — Lorsque le greffier en chef, les greffiers et les greffiers adjoints se trouvent empêchés ou même lorsqu'il y aurait péril à attendre qu'un greffier fût présent, le juge peut assumer, en qualité de greffier, un rédacteur ou un employé du greffe. À défaut de ceux-ci, l'article 170, dernier alinéa, du présent Code est applicable.

Une prestation nouvelle de serment est superflue.»

Un membre demande que le texte néerlandais de l'article 329 proposé soit revu, et notamment l'expression «zich toevoegen».

Un autre membre ajoute qu'en français, le mot «péril» pourrait être remplacé par les mots «un inconvénient majeur». («wanneer elk uitstel gevaarlijk zou kunnen zijn...»).

Un autre membre encore déclare qu'il ne comprend pas la portée de la référence faite à l'article 170, dernier alinéa du Code judiciaire, qui lui paraît superflue.

En effet, cet article est remplacé par une disposition nouvelle (art. 16 du texte adopté), libellée comme suit:

«*Art. 170.* — Le greffier accomplit les tâches du greffe et assiste, en qualité de greffier, le juge dans tous les actes de son ministère.

Cette règle ne reçoit exception que si, en raison de l'urgence, sa présence n'a pu être requise».

L'article 329 proposé à l'article 62 n'est qu'une application de l'article 170.

L'article 329 pourrait être libellé comme suit: «Bij toepassing van artikel 170, laatste lid, van dit Wetboek, wanneer de hoofdgriffier...».

zich in de onmogelijkheid bevindt om die aanwijzing zelf te doen of wanneer hij zijn ambt neerlegt, wordt in deze aanwijzing voorzien, naar gelang van het geval, ...»

De minister vindt de woorden «of wanneer hij zijn ambt neerlegt» overbodig.

Het amendement wordt als artikel 77 aangenomen bij eenparigheid van de 10 aanwezige leden.

— **Artikel 78** (art. 62 van het voorstel Vandenberghe c.s.)

Artikel 62 van het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s. luidt als volgt:

«Art. 62

Artikel 329 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt:

«*Art. 329.* — Wanneer de hoofdgriffier, de griffiers en de adjunct-griffiers verhinderd zijn of zelfs wanneer er gevaar mocht bij zijn te wachten tot een griffier tegenwoordig is, kan de rechter zich als griffier een opsteller of een beambte van de griffie toevoegen. Bij gebreke van dezen is artikel 170, laatste lid, van dit Wetboek van toepassing.

Een nieuwe eedaflegging is overbodig.»

Een lid vraagt dat de Nederlandse tekst van het voorgestelde artikel 329 herzien wordt, met name de uitdrukking «zich toevoegen».

Een ander lid voegt eraan toe dat in het Frans het woord «péril» vervangen kan worden door de woorden «un inconvénient majeur». («wanneer elk uitstel gevaarlijk zou kunnen zijn...»).

Een ander lid ziet niet in waarom verwezen wordt naar artikel 170, laatste lid van het Gerechtelijk Wetboek en acht die verwijzing dan ook overbodig.

Dat artikel wordt inderdaad vervangen door een nieuwe bepaling (art. 16 van de aangenomen tekst), die luidt als volgt:

«*Art. 170.* — De griffier vervult de griffietaken en staat de rechter bij als griffier in alle verrichtingen van zijn ambt.

Op deze regel wordt slechts uitzondering gemaakt wanneer om dringende redenen zijn tegenwoordigheid niet kon worden gevorderd.»

Het in artikel 62 voorgestelde artikel 329 is niet meer dan een toepassing van artikel 170.

Artikel 329 zou kunnen luiden als volgt: «Bij toepassing van artikel 170, laatste lid, van dit Wetboek, wanneer de hoofdgriffier...».

Le ministre suggère de biffer purement et simplement la dernière phrase de l'alinéa 1er de l'article 329.

La commission s'accorde avec cette suggestion.

Sur la base de ce qui précède, M. Vandenberghe dépose l'amendement suivant (Doc. Sénat, nº 1-270/2, amendement nº 48):

«Remplacer cet article par ce qui suit:

«Art. 62. — L'article 329 du même Code est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 329. — Lorsque le greffier en chef, les greffiers et les greffiers adjoints se trouvent empêchés ou même lorsqu'il y aurait péril à attendre qu'un greffier fût présent, le juge peut assumer, en qualité de greffier, un rédacteur ou un employé du greffe.»

L'amendement est adopté en tant qu'article 78, à l'unanimité des 10 membres présents.

— **Article 79** (nouveau)

M. Vandenberghe dépose un amendement (Doc. Sénat, 1-270/2, amendement nº 49), tendant à insérer dans le Code judiciaire un article 329*bis*, rédigé comme suit:

«Art. 329bis. — En cas d'empêchement, le secrétaire en chef du parquet est remplacé par le secrétaire-chef de service ou le secrétaire qu'il désigne. Lorsqu'il se trouve dans l'impossibilité de faire lui-même cette désignation, il est pourvu à son remplacement, selon le cas, par le procureur général, le procureur du Roi ou l'auditeur du travail.

Une prestation nouvelle de serment est superflue.»

Le ministre souligne que cet article reproduit le texte de l'arrêté royal du 30 mai 1970 relatif au statut des greffiers de l'ordre judiciaire du personnel des greffes des cours et tribunaux et du personnel des parquets.

L'amendement est adopté en tant qu'article 79, à l'unanimité des 10 membres présents.

— **Article 80** (art. 63 de la proposition Vandenberghe et consorts)

L'article 63 de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts est libellé comme suit:

«§ 1er. À l'article 330, premier alinéa, du même Code, les mots «commis-greffiers» sont remplacés par les mots «greffiers adjoints».

De minister stelt voor de laatste volzin van het eerste lid van artikel 329 eenvoudig te schrappen.

De commissie gaat akkoord met dit voorstel.

Op grond van het voorgaande dient de heer Vandenberghe het volgende amendement in (Gedr. St. Senaat, nr. 1-270/2, amendement nr. 48):

«Dit artikel vervangen als volgt:

«Art. 62. — Artikel 329 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 329. — Wanneer de hoofdgriffier, de griffiers en de adjunct-griffiers verhinderd zijn of zelfs wanneer er gevaar mocht bij zijn te wachten tot een griffier tegenwoordig is, kan de rechter zich als griffier een opsteller of een beambte van de griffie toevoegen.»

Het amendement wordt als artikel 78 aangenomen bij eenparigheid van de 10 aanwezige leden.

— **Artikel 79** (nieuw)

De heer Vandenberghe dient een amendement in (Gedr. St. Senaat, nr. 1-270/2, amendement nr. 49), strekkende om in het Gerechtelijk Wetboek een artikel 329*bis* in te voegen luidende:

«Art. 329bis. — Bij verhindering wordt de hoofdsecretaris van het parket vervangen door de secretarishoofd van dienst of de secretaris die hij aanwijst. Wanneer hij zich in de onmogelijkheid bevindt om die aanwijzing zelf te doen wordt in zijn vervanging voorzien, al naar gelang van het geval, door de procureur-generaal, de procureur des Konings of de arbeidsauditeur.

Een nieuwe eedaflegging is overbodig.»

De minister benadrukt dat dit artikel de tekst van het koninklijk besluit van 30 mei 1970 betreffende het statuut van de griffiers der rechterlijke orde, van het personeel der griffies van hoven en rechtbanken en van het personeel der parketten overneemt.

Het amendement wordt als artikel 79 aangenomen bij eenparigheid van de 10 aanwezige leden.

— **Artikel 80** (art. 63 van het voorstel Vandenberghe c.s.)

Artikel 63 van het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s. luidt als volgt:

«§ 1. In artikel 330, eerste lid, van hetzelfde Wetboek wordt het woord «griffiersklerken» vervangen door het woord «adjunct-griffiers».

§ 2. Au même article est inséré, après le premier alinéa, l'alinéa suivant:

«La disposition qui précède est également applicable aux greffiers en chef en ce qui concerne les délégations dans les départements ministériels, dans des commissions, des organismes ou des services gouvernementaux.»

§ 3. Au deuxième alinéa du même article, qui devient le troisième alinéa, faire précéder les mots «Les greffiers» par les mots «Les greffiers en chef,».

§ 4. Au deuxième alinéa du même article, qui devient le troisième alinéa, le mot «commis-greffiers» est remplacé par les mots «greffiers adjoints».»

En ce qui concerne le maintien de la mention des messagers à l'article 330 du Code judiciaire, le ministre précise qu'un projet de loi est actuellement en préparation à propos du problème de messagers et de la suppression d'une catégorie de personnel administratif au sein des greffes et des parquets, le niveau 4 étant supprimé.

Le cheminement administratif et budgétaire de ce projet n'est pas terminé. L'avis du Conseil d'État a été rendu. On procède actuellement à l'adaptation du projet sur la base de cet avis.

La question s'est posée de savoir si et comment il fallait réaliser les objectifs de ce projet dans le cadre des deux propositions en discussion.

Un membre se demande s'il est indiqué d'anticiper sur le dépôt du projet en question, dont l'adoption n'est pas acquise.

La question est importante, car la disposition de l'article 330 permet de porter remède à des carences en personnel dans les greffes des juridictions visées.

Le ministre souligne qu'il faut alors biffer les articles 272 et 284 du Code judiciaire.

M. Vandenberghe dépose l'amendement suivant (Doc. parl., Sénat, 1-270/2, amendement nº 50):

«Remplacer cet article par ce qui suit:

«Art. 63. — L'article 330 du Code judiciaire est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 330. — Le ministre de la Justice peut, sans préjudice de l'application des articles 328 et 329, déléguer à d'autres fonctions égales ou supérieures dans leur greffe ou dans un autre greffe civil ou militaire ou dans les départements ou cabinets ministériels, commissions, organismes ou offices gouvernemen-

§ 2. In hetzelfde artikel wordt na het eerste lid het volgende lid ingevoegd:

«Voorafgaande bepaling is ook van toepassing op de hoofdgriffiers wat betreft de opdrachten in ministeriële departementen, in regeringscommissies, -instellingen of -diensten.»

§ 3. In hetzelfde artikel, tweede lid, dat het derde lid wordt, wordt tussen het woord «De» en het woord «griffiers» het woord «hoofdgriffiers,» ingevoegd.

§ 4. In hetzelfde artikel, tweede lid, dat het derde lid wordt, wordt het woord «griffiersklerken» vervangen door het woord «adjunct-griffiers».»

Aangaande het feit dat de boden vermeld blijven in artikel 330 van het Gerechtelijk Wetboek, verduidelijkt de minister dat een wetsontwerp in voorbereiding is betreffende het probleem van de boden en de opheffing van een administratieve personeelscategorie bij de griffiers en de parketten, nl. het niveau 4.

De administratieve en budgettaire afwikkeling van dit ontwerp is nog niet rond. De Raad van State heeft zijn advies gegeven. Momenteel wordt gewerkt aan de aanpassing van het ontwerp op basis van dat advies.

De vraag is nu of en hoe de doelstellingen van dat ontwerp in de twee besproken voorstellen uitgewerkt moeten worden.

Een lid vraagt zich af of het raadzaam is op de indiening van het ontwerp vooruit te lopen zolang het niet zeker is dat het aangenomen wordt.

Deze vraag is niet zonder belang, aangezien de bepaling van artikel 330 het mogelijk maakt het personeelstekort in de griffies van de bedoelde rechtscolleges te verhelpen.

De minister onderstreept dat in dat geval de artikelen 272 en 284 van het Gerechtelijk Wetboek geschrapt moeten worden.

De heer Vandenberghe dient het volgende amendement in (Gedr. St. Senaat, nr. 1-270/2 (amendement nr. 50):

«Dit artikel vervangen als volgt:

«Art. 63. — Artikel 330 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 330. — Onverminderd de toepassing van de artikelen 328 en 329, kan de minister van Justitie aan griffiers, adjunct-griffiers, opstellers, beambten en boden bij een hof, een rechtbank of een krijgsraad opdracht geven om een gelijk of een hoger ambt te vervullen in hun griffie, in een andere burgerlijke of

taux, des greffiers, greffiers adjoints, rédacteurs, employés, messagers d'une cour, d'un tribunal ou d'un conseil de guerre. L'article 327bis peut leur être appliqué conformément à une disposition légale ou réglementaire particulière.

La disposition du premier alinéa s'applique aux greffiers en chef en ce qui concerne les délégations dans des départements ou cabinets ministériels, des commissions, des organismes ou des offices gouvernementaux.

Les greffiers en chef, greffiers, greffiers adjoints, rédacteurs, employés et messagers ainsi délégués continuent à jouir de leur traitement, des augmentations et avantages y afférents. Néanmoins, ils bénéficient des traitements et indemnités attachés aux fonctions qu'ils remplissent par délégation s'ils sont plus élevés.»

Un membre demande pourquoi il est question à l'article proposé, de «délégation» dans un département ou un cabinet ministériel, et non de «détachement».

S'agit-il là d'une spécificité de l'ordre jucidiaire? Le ministre répond par l'affirmative.

L'amendement est adopté en tant qu'article 80 par 9 voix et 1 abstention.

— **Article 81** (nouveau)

Le Gouvernement dépose un amendement (doc. Sénat, nº 1-270/2, amendement nº 69), tendant à insérer dans le Code judiciaire un article 330*bis* rédigé comme suit:

«Art. 330bis. — Le ministre de la Justice peut, sans préjudice de l'application de l'article 329bis, déléguer à d'autres fonctions égales ou supérieures dans leur parquet ou dans un autre parquet civil ou militaire ou dans des départements ou cabinets ministériels, commissions, organismes ou offices gouvernementaux, des secrétaires en chef, des secrétaires, des secrétaires adjoints, des conseillers en médiation, des assistants de médiation, des traducteurs, des rédacteurs, des employés et des messagers de parquet. L'article 327bis peut leur être appliqué conformément à une disposition légale ou réglementaire particulière.

Les secrétaires en chef, secrétaires, secrétaires adjoints, conseillers en médiation, assistants de médiation, traducteurs, rédacteurs, employés et messagers ainsi délégués continuent de jouir de leur traitement, des augmentations et avantages y afférents. Néanmoins, ils bénéficient des traitements et indemnités attachés aux fonctions qu'ils remplissent par délégation s'ils sont plus élevés.»

Le ministre déclare que ce texte n'existait pas dans le Code judiciaire, mais se trouve repris dans l'arrêté royal du 30 mai 1970 (voir supra). C'est la raison pour laquelle il est repris dans le texte proposé.

militaire griffie, in ministeriële departementen of kabinetten, in regeringscommissies, -instellingen of -diensten. Overeenkomstig een bijzondere wets- of verordeningsbepaling kan artikel 327bis op hen worden toegepast.

Het bepaalde in het eerste lid is van toepassing op de hoofdgriffiers wat betreft de opdrachten in ministeriële departementen of kabinetten, in regeringscommissies, -instellingen of -diensten.

De hoofdgriffiers, griffiers, adjunct-griffiers, opstellers, beambten en boden aan wie aldus opdracht is gegeven, blijven hun wedde met de eraan verbonden verhogingen en voordelen genieten. Zij ontvangen evenwel de wedde en vergoedingen van het hun opgedragen ambt, indien deze hoger zijn.»

Een lid vraagt waarom er in het voorgestelde artikel sprake is van «opdrachten» in een departement of een ministerieel kabinet en niet van «detachering».

Is dat specifiek voor de rechterlijke orde? De minister antwoordt bevestigend.

Het amendement wordt als artikel 80 aangenomen met 9 stemmen, bij 1 onthouding.

— **Artikel 81** (nieuw)

De Regering dient een amendement in (Gedr. St. Senaat, nr. 1-270/2, amendement nr. 69 strekkende om in het Gerechtelijk Wetboek een artikel 330*bis* in te voegen, luidende:

«Art. 330bis. — Onverminderd de toepassing van artikel 329bis, kan de minister van Justitie aan de hoofdsecretarissen, secretarissen, adjunct-secretarissen, bemiddelingsadviseurs, bemiddelingsassistenten, vertalers, opstellers, beambten en boden bij het parket, opdracht geven om een gelijk of een hoger ambt te vervullen in hun parket, in een ander burgerlijk of militair parket, in ministeriële departementen of kabinetten, in regeringscommissies, -instellingen of -diensten. Overeenkomstig een bijzondere wets- of verordeningsbepaling kan artikel 327bis op hen worden toegepast.

De hoofdsecretarissen, secretarissen, adjunct-secretarissen, bemiddelingsadviseurs, bemiddelingsassistenten, vertalers, opstellers, beambten en boden aan wie aldus opdracht is gegeven, blijven hun wedde met de eraan verbonden verhogingen en voordelen genieten. Zij ontvangen evenwel de wedde en vergoedingen van het hun opgedragen ambt, indien deze hoger zijn.»

De minister verklaart dat deze tekst niet in het Gerechtelijk Wetboek staat maar in het koninklijk besluit van 30 mei 1970 (zie boven) en daarom wordt overgenomen in de voorgestelde tekst.

Un autre membre déclare qu'il est opposé à la pratique consistant à confier des missions dans des cabinets ministériels à des conseillers en médiation ou à des assistants de médiation.

En effet, ceux-ci doivent offrir des garanties d'impartialité.

Il faut éviter que leur couleur politique puisse donner lieu à des suspicions.

Le passage d'un membre du parquet par un cabinet politique suscite déjà, dans certaines affaires, nombre de difficultés.

Le prévenu, la partie civile ou les médias ont plus d'une fois laissé entendre, à tort ou à raison, que cette circonstance jetait un doute sur l'impartialité du membre du ministère public.

Si les compétences d'un conseiller en médiation sont telles qu'elles justifient sa collaboration à un cabinet politique, il doit alors démissionner de sa fonction initiale avant d'être engagé dans ce cabinet.

Le ministre répond qu'en l'occurrence il convient de respecter l'égalité entre tous les fonctionnaires en appliquant la règle générale.

On peut évidemment toujours invoquer l'une ou l'autre raison pour laquelle il paraît délicat de déléguer des membres de la fonction publique dans un cabinet.

Cette problématique est réglée par l'arrêté royal relatif à la composition des cabinets, qui exclut notamment la délégation à temps partiel, précisément pour garantir la séparation des deux types d'activités.

En outre, la collaboration à un cabinet ministériel n'est pas la seule donnée susceptible de révéler la couleur politique d'un individu.

Le précédent intervenant réplique qu'il faut à tout le moins s'efforcer de réduire le nombre de ces données.

Le ministre reste d'avis qu'il ne convient pas d'opérer une discrimination dans le chef d'une catégorie déterminée de membres de la fonction publique.

D'autre part, il ne faut pas perdre de vue que si le ministre veut s'entourer d'experts, il ne peut faire autrement que de les recruter dans le secteur concerné.

Certains vont jusqu'à défendre l'idée que le ministre ne devrait recruter ses collaborateurs que dans le secteur public.

Il paraît en tout cas préférable, dans le cadre du présent texte, de maintenir la règle générale actuellement en vigueur pour l'ensemble des fonctionnaires.

Le précédent intervenant estime que, s'agissant d'une fonction récemment créée, une exception pour-

Een ander lid is ertegen gekant dat bemiddelingsadviseurs en bemiddelingsassistenten opdrachten in ministeriële kabinetten kunnen krijgen.

Zij moeten inderdaad voldoende garanties van onpartijdigheid bieden.

Hun politieke kleur mag geen aanleiding geven tot achterdocht.

De tijdelijke aanwezigheid van een lid van het parket in een politiek kabinet heeft in bepaalde zaken reeds problemen veroorzaakt.

De verdachte, de burgerlijke partij en de media hebben vaak, al dan niet terecht, op deze omstandigheid gewezen om de onpartijdigheid van een lid van het openbare ministerie in twijfel te trekken.

Indien een bemiddelingsadviseur de kwaliteiten heeft om in een politiek kabinet te werken, moet hij uit zijn oorspronkelijk ambt ontslag nemen vóór hij in het kabinet in dienst wordt genomen.

De minister antwoordt dat de gelijkheid tussen de ambtenaren gerespecteerd moet worden en de algemene regel toegepast.

Men kan altijd wel een reden verzinnen waarom het te delicaat zou zijn overheidsambtenaren naar een kabinet te detacheren.

Deze problematiek wordt geregeld door het koninklijk besluit betreffende de samenstelling van de kabinetten, die met name de deeltijdse opdracht verbiedt, precies met het oog op een duidelijke scheiding tussen de twee activiteiten.

Bovendien is het feit dat men medewerker is in een ministerieel kabinet, niet het enige gegeven waarvan men iemands politieke kleur kan afleiden.

De vorige spreker antwoordt hierop dat men minstens moet trachten dergelijke indicaties zoveel mogelijk te voorkomen.

De minister blijft erbij dat geen onderscheid mag gemaakt worden binnen een welbepaalde categorie van overheidspersoneel.

Anderzijds mag men ook niet uit het oog verliezen dat als de minister zich wil omringen met deskundigen, hij die enkel kan vinden in de betrokken sector.

Sommigen menen zelfs dat de minister zijn medewerkers uitsluitend in de publieke sector zou moeten aanwerven.

Het lijkt hoe dan ook wenselijk om in het kader van voorliggende tekst de algemene regel die momenteel van kracht is voor alle ambtenaren, te handhaven.

De vorige spreker meent echter dat een uitzondering gemaakt kan worden aangezien het gaat om een

rait se concevoir. Quant au fait d'avoir recours à des fonctionnaires, l'on pourrait s'inspirer des systèmes en vigueur dans d'autres pays, comme les Pays-Bas, où les cabinets ministériels sont beaucoup plus restreints, et où, pour le surplus, une collaboration étroite existe avec l'administration.

Ceci supposerait sans doute au préalable certains changements de mentalité.
Par ailleurs, il est vrai que la question ne doit pas nécessairement être tranchée dans le cadre des textes en discussion.

Il reste que, lorsqu'un justiciable se voit débouté ou condamné par un magistrat dont la couleur politique est connue, il est tenté d'établir un lien entre ces deux éléments.

Un membre réplique qu'il existe des différences essentielles entre un membre du parquet, qui est une partie au procès, et un juge qui, dans notre système, juge seul et ne peut apparaître comme lié à un engagement politique particulier.

La question dépasse manifestement le cadre des propositions à l'examen. Elle concerne l'administration toute entière de l'État, et doit être posée au niveau politique.

Dans une société relativement homogène, qui a une vision démocratique cohérente, répartie entre différentes formations politiques, l'objectivation absolue de toutes les fonctions ne pose pas de problème.

Au contraire, dans une société traversée par des courants violemment hostiles à la démocratie, la question peut se poser de façon différente.

L'amendement est adopté en tant qu'article 81 par 9 voix et 1 abstention.

— **Article 82** (art. 64 de la proposition Vandenberghe et consorts)

L'article 64 de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts est libellé comme suit :

« À l'article 331 du même Code, les deux derniers alinéas sont remplacés par les dispositions suivantes :

« Les greffiers en chef, sans autorisation du premier président de la cour, du président du tribunal, du juge le plus ancien du tribunal de police ou du juge de paix de la juridiction à laquelle ils sont attachés.

Les greffiers-chefs de greffe, les greffiers et les greffiers adjoints, sans autorisation du greffier en chef de la juridiction à laquelle ils sont attachés. »

recent gecreëerde functie. Wat betreft het inschakelen van ambtenaren, zou men zich kunnen laten inspireren door regelingen van andere landen, zoals Nederland, waar de ministeriële kabinetten veel kleiner zijn en men voor het overige nauw samenwerkt met de overheidsdiensten.

Om tot een dergelijke regeling te komen, zal ongetwijfeld een mentaliteitsverandering nodig zijn.
Uiteraard dient dit probleem niet noodzakelijk opgelost te worden in het kader van de hier besproken teksten.

Dat neemt niet weg dat wanneer een rechtzoekende zijn eis verworpen ziet of veroordeeld wordt door een magistraat wiens politieke kleur algemeen bekend is, hij geneigd zal zijn een verband te zoeken tussen deze twee zaken.

Een lid wijst op het essentiële verschil tussen een lid van het parket, die een partij is in het proces, en de rechter, die in ons systeem alleen recht spreekt en dus boven elke verdenking van uitgesproken politieke sympathie moet staan.

Het is duidelijk dat dit vraagstuk het kader van de onderzochte voorstellen overstijgt. Deze kwestie heeft immers betrekking op alle Rijksbesturen en moet op politiek niveau besproken worden.

In een betrekkelijk homogene samenleving met een coherente democratische visie, verdeeld in verschillende politieke groeperingen, doet de absolute objectivering van alle ambten niet zo'n probleem rijzen.

In een samenleving met gewelddadige antidemocratische stromingen ligt het probleem allicht anders.

Het amendement wordt als artikel 81 aangenomen met 9 stemmen, bij 1 onthouding.

— **Artikel 82** (art. 64 van het voorstel Vandenberghe c.s.)

Artikel 64 van het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s. luidt als volgt :

« In artikel 331 van hetzelfde Wetboek worden de laatste twee leden vervangen door de volgende bepalingen :

« De hoofdgriffiers, zonder vergunning van de eerste voorzitter van het hof, de voorzitter van de rechtbank, de oudstbenoemde rechter in de politierechtbank of de vrederechter van de rechtsmacht waaraan zij verbonden zijn.

De griffiers-hoofden van dienst, griffiers en adjunct-griffiers, zonder vergunning van de hoofdgriffier van de rechtsmacht waaraan zij verbonden zijn. »

M. Vandenberghe dépose l'amendement suivant (Doc. Sénat, nº 1-270/2, amendement nº 51):

«Remplacer cet article par ce qui suit:

«Art. 64. — À l'article 331, alinéa 2, du même Code, les deux dernières phrases sont remplacées par les dispositions suivantes:

«les greffiers en chef, sans autorisation du premier président de la cour, du président du tribunal, du juge le plus ancien au tribunal de police ou du juge de paix de la juridiction à laquelle ils sont attachés;

les greffiers-chefs de service, les greffiers et les greffiers adjoints, sans autorisation du greffier en chef de la juridiction à laquelle ils sont attachés.»

L'amendement est adopté en tant qu'article 82, à l'unanimité des 10 membres présents.

— Article 83 (nouveau)

Le Gouvernement dépose un amendement (Doc. Sénat, nº 1-270/2, amendement nº 70), tendant à insérer dans le Code judiciaire un article 331*bis* rédigé comme suit:

«Art. 331bis. — Les secrétaires en chef, les secrétaires-chefs de service, les secrétaires, les secrétaires adjoints, les conseillers en médiation et les assistants de médiation ne peuvent s'absenter si le service doit souffrir de leur absence.

Les secrétaires en chef, les conseillers en médiation et les assistants de médiation ne peuvent s'absenter plus de trois jours, sans autorisation, selon le cas, du procureur général, du procureur du Roi ou de l'auditeur du travail.»

Dans cet article, un parallèle est établi entre les greffiers et les secrétaires quant à l'autorisation de s'absenter.

Un membre trouve excessif que pour un congé ordinaire de plus d'un mois, l'autorisation du ministre de la Justice soit requise.

Le ministre répond que des délégations sont possibles.

Plusieurs membres soulignent le caractère insolite du 1er alinéa de l'article, qui relève plutôt du régime disciplinaire.

Il est fait observer que cet alinéa reprend la formulation de l'article 331 du Code judiciaire.

Un membre estime que la notion «si le service doit souffrir de leur absence» doit être supprimée. Le service doit tout simplement être assuré, tout comme il doit l'être de façon effective, par exemple, par le juge d'instruction de service.

De heer Vandenberghe dient het volgende amendement in (Gedr. St. Senaat, nr. 1-270/2, amendement nr. 51):

«Dit artikel vervangen als volgt:

«Art. 64. — In artikel 331, tweede lid, van hetzelfde Wetboek worden de twee laatste zinnen vervangen door de volgende bepalingen:

«de hoofdgriffiers, zonder vergunning van de eerste voorzitter van het hof, de voorzitter van de rechtbank, de oudstbenoemde rechter in de politierechtbank of de vrederechter van het gerecht waaraan zij verbonden zijn;

de griffiers-hoofden van dienst, griffiers en adjunct-griffiers, zonder vergunning van de hoofdgriffier van het gerecht waaraan zij verbonden zijn.»

Het amendement wordt als artikel 82 aangenomen bij eenparigheid van de 10 aanwezige leden.

— Artikel 83 (nieuw)

De Regering dient een volgende amendement in (Gedr. St. Senaat, nr. 1-270/2, amendement nr. 70), strekkende om in het Gerechtelijk Wetboek een artikel 331*bis* in te voegen, luidende:

«Art. 331bis. — De hoofdsecretarissen, secretarissen-hoofden van dienst, secretarissen, adjunct-secretarissen, bemiddelingsadviseurs en -assistenten mogen niet afwezig zijn wanneer de dienst eronder lijdt.

De hoofdsecretarissen, de bemiddelingsadviseurs en -assistenten mogen niet langer dan drie dagen afwezig zijn zonder vergunning, naar gelang van het geval, van de procureur-generaal, van de procureur des Konings of van de arbeidsauditeur.»

Dit artikel stelt voor de toestemming om afwezig te zijn een gelijklopende regeling vast tussen de griffiers en de secretarissen.

Een lid acht het overdreven dat de minister van Justitie zijn toestemming moet geven voor een gewone vakantie van meer dan een maand.

De minister antwoordt dat daarvoor delegatie mogelijk is.

Verscheidene leden wijzen op de ongebruikelijke inhoud van het eerste lid van het artikel, dat veeleer thuishoort in een tuchtreglement.

Opgemerkt wordt dat dit lid de lezing van artikel 331 van het Gerechtelijk Wetboek overneemt.

Volgens een lid behoren de woorden «wanneer de dienst eronder lijdt» te vervallen. Het komt er heel eenvoudigweg op neer dat het werk gedaan moet worden, zoals dat bijvoorbeeld ook voor de onderzoeksrechter van dienst geldt.

Un autre membre propose la formulation suivante «si leur absence compromet le fonctionnement du service».

Un intervenant plaide pour le maintien du texte, qui fait l'objet d'une interprétation et donne lieu à une pratique connue.

L'alinéa 2 ne signifie pas qu'une absence de 3 jours au maximum ne doit pas être motivée.

L'article est réservé. Le ministre consultera la Cour de cassation, ainsi que les premiers présidents et procureurs généraux des cours d'appel, sur une éventuelle adaptation de l'article 331 du Code judiciaire.

La question pourra être examinée lors de la discussion du projet de loi sur la suppression de la fonction de messager.

L'amendement est adopté en tant qu'article 83 à l'unanimité des 10 membres présents.

— **Article 84** (nouveau)

Le Gouvernement dépose un amendement (doc. Sénat, nº 1-270/2, amendement nº 71) tendant à remplacer l'article 353*bis* du Code judiciaire par les dispositions suivantes:

«*Art. 353bis. — Les règles d'incompatibilité déterminées à l'article 293 sont applicables aux conseillers en médiation et aux assistants de médiation, aux membres du secrétariat du parquet, au personnel des greffes et des secrétariats des parquets, aux attachés au service de la documentation et de la concordance des textes auprès de la Cour de cassation ainsi qu'aux membres du personnel titulaires d'un grade de qualification particulière, créé par le Roi, conformément à l'article 185, alinéa 1er.*»

L'on rappelle que les fonctions visées sont des fonctions judiciaires, mais que les intéressés ne font pas partie de l'ordre judiciaire.

Un membre rappelle que l'article 353*bis* du Code judiciaire a été récemment adopté par le Parlement [loi du 26 mars 1996 portant insertion d'un article 353*bis* au Code judiciaire et modification de l'article 354 du même Code (*Moniteur belge* du 23 juillet 1996)]. Il allait de pair avec une disposition transitoire, qui n'aurait pas encore été publiée dans le *Moniteur belge*.

Cette disposition transitoire, qui, on peut le supposer, sera publiée sous peu, s'applique-t-elle également aux assistants de médiation?

Le ministre le confirme.

Een ander lid stelt de volgende lezing voor: «wanneer hun afwezigheid de werking van de dienst in gevaar brengt».

Een volgende spreker wil de bepaling in haar oorspronkelijke lezing behouden, die voor interpretatie vatbaar is en een aanvaarde handelwijze tot stand heeft gebracht.

Het tweede lid betekent nog niet dat een afwezigheid van ten hoogste drie dagen niet gemotiveerd moet worden.

Het artikel wordt aangehouden. De minister zal de raad inwinnen van het Hof van Cassatie en van de eerste voorzitters en procureurs-generaal van de hoven van beroep over een eventuele aanpassing van artikel 331 van het Gerechtelijk Wetboek.

Dit punt kan opnieuw ter sprake komen bij de behandeling van het ontwerp van wet over de afschaffing van het ambt van bode.

Het amendement wordt als artikel 83 aangenomen bij eenparigheid van de 10 aanwezige leden.

— **Artikel 84** (nieuw)

De Regering dient een amendement in (Gedr. St. Senaat, nr. 1-270/2, amendement nr. 71), strekkende om artikel 353*bis* van het Gerechtelijk Wetboek te vervangen door de volgende bepalingen:

«*Art. 353bis. — De regels inzake onverenigbaarheid bepaald in artikel 293 zijn van toepassing op de bemiddelingsadviseurs en -assistenten, op de leden van het parketsecretariaat, op het personeel van de griffies en van de parketsecretariaten, op de attachés bij de dienst voor documentatie en overeenstemming der teksten bij het Hof van Cassatie alsook op de personeelsleden die een bijzondere graad bekleden ingesteld door de Koning overeenkomstig artikel 185, eerste lid.*»

Een spreker herinnert eraan dat het om gerechtelijke ambten gaat, doch dat de betrokkenen geen deel uitmaken van de rechterlijke orde.

Een lid wijst erop dat artikel 353*bis* van het Gerechtelijk Wetboek onlangs door het Parlement is aangenomen (wet van 26 maart 1996 tot invoeging van een artikel 353*bis* in het Gerechtelijk Wetboek en tot de wijziging van artikel 354 van hetzelfde wetboek, *Belgisch Staatsblad* van 23 juli 1996). Deze wet voorziet eveneens in een overgangsbepaling, die nog niet verschenen zou zijn in het *Belgisch Staatsblad*.

Dat zou logischerwijze eerstdaags moeten gebeuren. Is die bepaling echter ook van toepassing op de bemiddelingsassistenten?

De minister antwoordt bevestigend.

Celui qui exerce par exemple un mandat communal, et devient assistant de probation, pourra donc achever son mandat.

La loi sera adaptée dans le cadre du projet supprimant certains autres grades, dont il a déjà été question.

L'amendement est adopté en tant qu'article 84, à l'unanimité des 11 membres présents.

— **Article 85** (art. 65 de la proposition Vandenberghe et consorts)

L'article 65 de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts est libellé comme suit:

«§ 1er. À l'article 354, premier alinéa, du même Code, les mots «secrétaires», «secrétaires-adjoints» et «commis-secrétaires» sont remplacés respectivement par les mots «secrétaires en chef», «secrétaires» et «secrétaires adjoints».

§ 2. Au même article, deuxième alinéa, les mots «aux greffiers» sont supprimés.»

Le ministre souligne que les mots «secrétaires», «secrétaires-adjoints», et «commis-secrétaires» doivent être supprimés (et non remplacés, comme proposé à l'article).

En effet, l'article 354 comporte une délégation au Roi. Celle-ci ne doit plus être prévue pour les secrétaires, cette fonction étant régie par d'autres dispositions du Code judiciaire.

Ainsi, la prestation de serment est réglée à l'article 68 (art. 291*bis* du Code judiciaire).

À la lumière de ce qui précède, M. Vandenberghe dépose l'amendement suivant (Doc. Sénat, nº 1-270/2, amendement nº 52):

«Remplacer cet article par ce qui suit:

«Art. 65. — À l'article 354 du même Code, les alinéas 1er et 2 sont remplacés par les alinéas suivant:

«Le Roi détermine la prestation de serment du personnel des greffes et des secrétariats de parquets, ainsi que des attachés au service de la documentation et de la concordance des textes auprès de la Cour de cassation. Il détermine également les absences, les congés et vacances du personnel précité, ainsi que des secrétaires en chef, des secrétaires, des secrétaires adjoints, des conseillers en médiation et des assistants de médiation.

En ce qui concerne les absences pour cause de maladie ou d'infirmité, le Roi peut appliquer, aux greffiers, aux secrétaires, aux conseillers en médiation,

Wie bijvoorbeeld een gemeentelijk mandaat uitoefent en probatie-assistent wordt, kan dus zijn mandaat beëindigen.

De wet wordt aangepast in het kader van het ontwerp tot afschaffing van een aantal andere graden, waarvan hierboven sprake is geweest.

Het amendement wordt als artikel 84 aangenomen bij eenparigheid van de 11 aanwezige leden.

— **Artikel 85** (art. 65 van het voorstel-Vandenberghe c.s.)

Artikel 65 van het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s. luidt als volgt:

«§ 1. In artikel 354, eerste lid, van hetzelfde Wetboek worden de woorden «secretarissen», «adjunct-secretarissen» en «klerken-secretarissen» vervangen door «hoofdsecretarissen» respectievelijk «secretarissen» en «adjunct-secretarissen».

§ 2. In hetzelfde artikel, tweede lid, worden de woorden «van de griffiers,» geschrapt.»

De minister stipt aan dat de woorden «secretarissen», «adjunct-secretarissen» en «klerken-secretarissen» moeten vervallen en niet moeten worden vervangen zoals het artikel voorstelt.

Men mag immers niet uit het oog verliezen dat artikel 354 bevoegdheden aan de Koning verleent. Voor de secretarissen hoeft dat niet meer omdat hun ambt onder andere bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek valt.

Zo regelt artikel 68 (artikel 291*bis* van het Gerechtelijk Wetboek) de eedaflegging.

Op grond van het voorgaande dient de heer Vandenberghe het volgende amendement in (Gedr. St. Senaat, nr. 1-270/2, amendement nr. 52):

«Dit artikel vervangen als volgt:

«Art. 65. — In artikel 354 van hetzelfde Wetboek worden de leden 1 en 2 vervangen door de volgende leden:

«De Koning regelt de eedaflegging van het personeel van de griffies en van de parketsecretariaten, alsmede van de attachés in de dienst voor documentatie en overeenstemming der teksten bij het Hof van Cassatie. Hij regelt eveneens de afwezigheid, het verlof en de vakantie van voornoemd personeel, alsmede van de hoofdsecretarissen, de secretarissen, de adjunct-secretarissen, de bemiddelingsadviseurs en -assistenten.

De Koning kan voor de afwezigheden wegens ziekte of gebrekkigheid van de griffiers, van de secretarissen, van de bemiddelingsadviseurs en

aux assistants de médiation, au personnel des greffes et des secrétariats de parquet, ainsi qu'aux attachés au service de la documentation et de la concordance des textes auprès de la Cour de cassation, les dispositions en vigueur pour les agents de l'État.»

À propos des absences mentionnées au premier alinéa, il est utile de signaler que l'on vise ici uniquement les absences pour des raisons de convenance personnelle.

L'amendement est adopté en tant qu'article 85 à l'unanimité des 11 membres présents.

— **Article 86** (art. 66 de la proposition Vandenberghe et consorts)

L'article 66 de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts est rédigé comme suit:

«Aux articles 366, 367, 369, 370, 372, 373, 374, 375, 403, 415 et 416 du même Code, les titres mentionnés sont tous modifiés dans le sens indiqué à l'article 2 de la présente loi.»

M. Vandenberghe dépose l'amendement suivant (Doc. Sénat, nº 1-270/2, amendement nº 53):

«Remplacer cet article par ce qui suit:

«Art. 66. — Aux articles 366, 367ter, 369, 370, 372, 373, 373ter, 374, 375, 403, 415 et 416 du même Code, les titres mentionnés sont modifiés conformément au prescrit de l'article 2 de la présente loi.»

L'amendement est adopté en tant qu'article 86 à l'unanimité des 11 membres présents.

— **Article 87** (nouveau)

Le Gouvernement dépose un amendement (Doc. Sénat, nº 1-270/2, amendement nº 72), tendant à remplacer le chapitre V du titre III du livre Ier de la deuxième partie du Code judiciaire par la disposition suivante:

«Chapitre V. Disposition commune relative aux conseillers en médiation et aux assistants de médiation, au personnel des greffes et des secrétariats de parquet et aux attachés au service de la documentation et de la concordance des textes auprès de la Cour de cassation.

Art. 380. — Le Roi fixe les traitements des traducteurs, traducteurs principaux, rédacteurs, rédacteurs principaux, employés, employés principaux, messagers, messagers-chefs, messagers principaux des greffes et des secrétariats de parquet, des attachés au service de la documentation et de la concordance des

-assistenten, van het personeel van de griffies en van de secretariaten van de parketten, alsmede van de attachés in de dienst voor documentatie en overeenstemming der teksten bij het Hof van Cassatie, de regeling toepasselijk maken geldend voor het Rijkspersoneel.»

Wat de afwezigheid betreft bedoeld in het eerste lid, is het raadzaam aan te stippen dat hier uitsluitend de afwezigheid wegens persoonlijke aangelegenheden wordt bedoeld.

Het amendement wordt als artikel 85 aangenomen bij eenparigheid van de 11 aanwezige leden.

— **Artikel 86** (art. 66 van het voorstel Vandenberghe c.s.)

Artikel 66 van het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s. luidt als volgt:

«In de artikelen 366, 367, 369, 370, 372, 373, 374, 375, 403, 415 en 416 van hetzelfde Wetboek worden de vermelde titels telkens gewijzigd zoals aangegeven in artikel 2 van deze wet.»

De heer Vandenberghe dient het volgende amendement in (Gedr. St. Senaat, nr. 1-270/2, amendement nr. 53):

«Dit artikel vervangen als volgt:

«Art. 66. — In de artikelen 366, 367ter, 369, 370, 372, 373, 373ter, 374, 375, 403, 415 en 416 van hetzelfde Wetboek worden de vermelde titels telkens gewijzigd overeenkomstig het bepaalde in artikel 2 van deze wet.»

Het amendement wordt als artikel 86 aangenomen bij eenparigheid van de 11 aanwezige leden.

— **Artikel 87** (nieuw)

De Regering dient een amendement in (Gedr. St. Senaat, nr. 1-270/2, amendement nr. 72) strekkende om hoofdstuk V van titel III van boek I van deel II van het Gerechtelijk Wetboek te vervangen door de volgende bepaling:

«Hoofdstuk V. Bepaling geldend voor de bemiddelingsadviseurs en -assistenten, voor het personeel van de griffies en de parketsecretariaten en voor de attachés in de dienst voor documentatie en overeenstemming der teksten bij het Hof van Cassatie.

Art. 380. — De Koning bepaalt de wedden van de vertalers, de eerstaanwezend vertalers, de opstellers, de eerstaanwezend opstellers, de beambten, de eerstaanwezend beambten, de boden, de hoofdboden, de eerstaanwezend boden van de griffies en de parketsecretariaten, van de attachés in de dienst voor docu-

textes auprès de la Cour de cassation, ainsi que ceux des conseillers en médiation, assistants de médiation et assistants de médiations principaux.»

L'amendement est adopté en tant qu'article 87 à l'unanimité des 11 membres présents.

— **Article 88** (art. 67 de la proposition Vandenberghe et consorts)

L'article 67 de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts est rédigé comme suit:

À l'article 381 du même Code, les mots «le greffier» sont remplacés par les mots «le greffier en chef» et les mots «le secrétaire» par les mots «le secrétaire en chef».

Cet article est adopté, sans autre discussion, en tant qu'article 88 à l'unanimité des 11 membres présents.

— **Article 89** (nouveau)

Le Gouvernement dépose un amendement (doc. Sénat, nº 1-270/2, amendement nº 73) tendant à compléter l'article 512, § 1er, du Code judiciaire par les alinéas suivants:

«Les candidatures précitées doivent être introduites à peine de déchéance dans un délai d'un mois à partir de la publication de la vacance au Moniteur belge.

La publication pourra avoir lieu six mois au plus tôt avant la vacance.

Aucune nomination ne peut intervenir avant l'écoulement du délai prévu au deuxième alinéa.»

Le ministre fait observer que cet article n'existait pas dans les propositions de loi initiales.

La commission ayant estimé que le délai d'un mois fixé à peine de déchéance pour l'introduction des candidatures devrait s'appliquer à toutes les fonctions du Code judiciaire, l'article 89 introduit cette exigence pour les huissiers de justice, en vue d'assurer un traitement rapide de la succession.

L'amendement est adopté en tant qu'article 89 à l'unanimité des 11 membres présents.

Dispositions transitoires

— **Article 90** (nouveau)

En seconde lecture, M. Vandenberghe dépose l'amendement suivant (doc. Sénat, nº 1-270/2, amendement nº 80).

mentatie en overeenstemming der teksten bij het Hof van Cassatie, alsook die van de bemiddelingsadviseurs, bemiddelingsassistenten en eerstaanwezend bemiddelingsassistenten.»

Het amendement wordt als artikel 87 aangenomen bij eenparigheid van de 11 aanwezige leden.

— **Artikel 88** (art. 67 van het voorstel Vandenberghe c.s.)

Artikel 67 van het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s. luidt als volgt:

In artikel 381 van hetzelfde Wetboek worden de woorden «de griffier» en «de secretaris» telkens vervangen door de woorden «de hoofdgriffier», respectievelijk «de hoofdsecretaris».

Dit artikel wordt zonder verdere bespreking aangenomen als artikel 88 bij eenparigheid van de 11 aanwezige leden.

— **Artikel 89** (nieuw)

De Regering dient een amendement in (Gedr. St. Senaat, nr. 1-270/2, amendement nr. 73) ertoe strekkende artikel 512, § 1, van het Gerechtelijk Wetboek aan te vullen met de volgende leden:

«De voormelde kandidaturen moeten op straffe van verval worden ingediend binnen een termijn van één maand na de bekendmaking van de vacature in het Belgisch Staatsblad.

De bekendmaking kan geschieden op zijn vroegst zes maanden vóór het ontstaan van de vacature.

Geen benoeming kan geschieden dan nadat de termijn bepaald in het tweede lid is verlopen.»

De minister merkt op dat dit artikel niet voorkwam in de oorspronkelijke wetsvoorstellen.

Aangezien de commissie meende dat de op straffe van verval na te leven termijn van een maand voor de indiening van de kandidaturen moet gelden voor alle ambten van het Gerechtelijk Wetboek, voert artikel 89 deze vereiste in voor de gerechtsdeurwaarders om snel in hun vervanging te kunnen voorzien.

Het amendement wordt als artikel 89 aangenomen bij eenparigheid van de 11 aanwezige leden.

Overgangsbepalingen

— **Artikel 90** (nieuw)

Bij de tweede lezing dient de heer Vandenberghe het volgende amendement in (Gedr. St. Senaat, nr. 1-270/2, amendement nr. 80).

«Insérer, au début des dispositions transitoires, un article nouveau libellé comme suit:

«Les greffiers-chefs de greffe, les commis-greffiers, les secrétaires, les secrétaires adjoints-chefs de service, les secrétaires adjoints et les commis-secrétaires en fonction, porteront respectivement le titre de «greffier en chef», de «greffier adjoint», de «secrétaire en chef», de «secrétaire-chef de service», de «secrétaire» et de «secrétaire adjoint» à partir du jour de l'entrée en vigueur de la présente loi.»

Justification

Il convient de confirmer que les agents titulaires des grades dont les dénominations ont été modifiées conformément à l'article 2 du projet de loi porteront le titre du nouveau grade ainsi créé. Il est utile ici de souligner qu'ils continueront par ailleurs à bénéficier du traitement qui était le leur et qui sera attaché au nouveau grade (*cf.* art. 86 du projet de loi).

Le ministre souligne que la loi du 20 décembre 1957 contient une disposition similaire, et qu'il importe de disposer d'une base légale.

Cet article est adopté en tant qu'article 90, à l'unanimité des 11 membres présents.

— **Article 91** (art. 68 de la proposition Vandenberghe et consorts)

L'article 68 de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts est rédigé comme suit:

«La personne qui, au moment de l'entrée en vigueur de la présente loi, occupe la fonction de greffier en chef, de greffier, de greffier adjoint, de secrétaire en chef, de secrétaire, de secrétaire adjoint, de rédacteur, d'employé ou de messager, et qui, conformément à la législation modifiée, remplissait les conditions de nomination à une de ces fonctions, continue de les remplir, excepté pour ce qui est de l'ancienneté de service prescrite par la présente loi.»

Par souci de clarté, le Gouvernement propose de formuler autrement l'article 68. Il dépose à cet effet l'amendement suivant (doc. Sénat, nº 1-270/2, amendement nº 74):

«Remplacer cet article par ce qui suit:

«Art. 68. — La personne qui, au moment de l'entrée en vigueur de la présente loi, exerce la fonction de greffier en chef, de greffier, de greffier adjoint, de secrétaire en chef, de secrétaire, de secrétaire adjoint, de rédacteur ou d'employé peut, conformément aux conditions de nomination fixées par le Code judiciaire avant l'entrée en vigueur de la

«Bovenaan bij de «overgangsbepalingen» een nieuw artikel invoegen, luidend als volgt:

«De griffiers-hoofden van dienst, de klerken-griffiers, de secretarissen, de adjunct-secretarissen-hoofden van dienst, de adjunct-secretarissen en de klerken-secretarissen in dienst voeren, met ingang van de dag waarop deze wet in werking treedt, respectievelijk de titel van «hoofdgriffier», van «adjunct-griffier», van «hoofdsecretaris», van «secretaris-hoofd van dienst», van «secretaris» en van «adjunct-secretaris».

Verantwoording

Het is aangewezen te bevestigen dat de personeelsleden die titularis zijn van een graad van welke de benaming werd gewijzigd overeenkomstig artikel 2 van het wetsontwerp, de titel van de aldus nieuw ingerichte graad voeren. Het is nuttig er hier op te wijzen dat ze bovendien verder blijven genieten van hun wedde die zal verbonden zijn aan de nieuwe graad (*cf.* art. 86 van het wetsontwerp).

De minister wijst erop dat in de wet van 20 december 1957 een soortgelijke bepaling is opgenomen, en benadrukt het belang van een wettelijke basis.

Dit artikel wordt als artikel 90 aangenomen bij eenparigheid van de 11 aanwezige leden.

— **Artikel 91** (art. 68 van het voorstel Vandenberghe c.s.)

Artikel 68 van het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s. luidt als volgt:

«De persoon die op het ogenblik van de inwerkingtreding van deze wet het ambt bekleedt van hoofdgriffier, griffier, adjunct-griffier, hoofdsecretaris, secretaris, adjunct-secretaris, opsteller, beambte of bode en overeenkomstig de gewijzigde wetgeving in de voorwaarden verkeerde tot benoeming in een van deze ambten, blijft in de voorwaarden tot deze benoeming, met uitzondering van de in deze wet voorgeschreven dienstanciënniteit.»

Ter wille van de duidelijkheid stelt de Regering voor artikel 68 anders te formuleren. Daartoe dient hij het volgende amendement in (Gedr. St. Senaat, nr. 1-270/2, amendement nr. 74):

«Dit artikel vervangen als volgt:

«Art. 68. — De persoon die op het ogenblik van de inwerkingtreding van deze wet het ambt uitoefent van hoofdgriffier, griffier, adjunct-griffier, hoofdsecretaris, secretaris, adjunct-secretaris, opsteller of beambte kan, overeenkomstig de benoemingsvoorwaarden zoals gesteld in het Gerechtelijk Wetboek voor de inwerkingtreding van deze wet, tot

présente loi, être nommée greffier en chef, greffier, greffier adjoint, secrétaire en chef, secrétaire ou secrétaire adjoint, pour autant qu'elle remplisse à ce moment toutes les conditions de nomination précitées, à l'exception de celles relatives à l'ancienneté de service.»

Un membre demande si les personnes visées à cet article doivent avoir été nommées à titre définitif, les contractuels étant exclus.

Le ministre le confirme.

Les contractuels ne peuvent, par définition, jouir du bénéfice de cet article, puisqu'ils ne sont en principe pas lauréats d'un concours.

Il en irait autrement d'un contractuel qui aurait réussi le concours.

Le précédent orateur observe que, tel qu'il est rédigé, le texte de l'article 68 permet au contractuel de bénéficier d'une prolongation de ses fonctions, sans avoir passé de concours.

Le ministre répond que le texte vise des conditions de nomination, et non la désignation en tant que contractuel.

Le texte ne recèle pas de contradiction.

En effet, pour les rédacteurs et les employés, il est prévu que le contractuel, lauréat d'un concours organisé sous l'ancien système reste dans les conditions requises pour être nommé.

Le précédent intervenant suggère de renvoyer explicitement à l'article 286*bis*, comme on le fait à l'article 92.

Il demande que soit clairement expliquée la combinaison des articles 64 (art. 286*bis* (nouveau) du Code judiciaire), 91 et 92. En effet, dans les articles 91 et 92, on semble prendre en compte la situation sur le terrain. L'intervenant craint que l'effet de ces dispositions ne se prolonge indéfiniment.

Le ministre précise que le but de l'article 91 est que tous ceux qui, par délégation, exercent l'une des fonctions énumérées à cet article, restent dans les conditions pour être nommés, s'ils se trouvent actuellement dans ces conditions.

L'intervenant précédent demande qu'une note explicative soit déposée à ce sujet.

Il peut admettre que l'on cherche une solution pour garantir certains droits ou aspirations acquis. Cependant, puisqu'on ne peut évaluer exactement le nombre de personnes concernées, il faut éviter de vider de sa substance le système de l'article 286*bis*, et de priver de leurs chances les lauréats du concours.

het ambt van hoofdgriffier, griffier, adjunct-griffier, hoofdsecretaris, secretaris of adjunct-secretaris worden benoemd, indien hij op dat ogenblik aan al de voormelde benoemingsvoorwaarden voldoet, met uitzondering van die betreffende de dienstanciënniteit.»

Een lid vraagt of de in dit artikel bedoelde personen vastbenoemd moeten zijn aangezien personen met een arbeidsovereenkomst van de toepassing uitgesloten zijn.

De minister antwoordt daarop bevestigend.

Personeelsleden met een arbeidsovereenkomst komen per definitie niet in aanmerking voor de toepassing van dit artikel omdat zij in principe niet geslaagd zijn voor een examen.

De toestand zou er anders uitzien wanneer een dergelijk persoon wel voor een examen slaagt.

De vorige spreker merkt op dat artikel 68 in zijn huidige lezing de mogelijkheid biedt dat het ambt van personen met een arbeidsovereenkomst wordt verlengd zonder dat zij een examen moeten afleggen.

De minister antwoordt dat de tekst op de benoemingsvereisten slaat en niet op de aanwijzing als personeelslid met een arbeidsovereenkomst.

Van tegenstrijdigheid is er in de tekst geen spoor te vinden.

Voor opstellers en beambten bepaalt de tekst immers dat het personeelslid met een arbeidsovereenkomst dat geslaagd is voor een examen in de oude regeling, aan de benoemingsvereisten blijft voldoen.

De vorige spreker stelt voor dat het artikel uitdrukkelijk verwijst naar artikel 286*bis*, zoals artikel 92 dat doet.

Hij vraagt duidelijk te wijzen op het samengaan van de artikelen 64 (art. 286*bis* (nieuw) van het Gerechtelijk Wetboek), 91 en 92. In de artikelen 91 en 92 schijnt men immers rekening te houden met de bestaande toestand. Spreker verklaart te vrezen dat de gevolgen van deze bepalingen onbeperkt blijven bestaan.

De minister antwoordt dat artikel 91 ertoe wil komen dat al wie opdracht krijgt een van de ambten van dat artikel uit te oefenen, aan de benoemingsvereisten blijft voldoen wanneer de betrokkene daar thans aan voldoet.

De vorige spreker vraagt dat daarover een verklarende nota wordt opgesteld.

Hij verklaart het ermee eens te zijn dat men naar een oplossing zoekt om een aantal verkregen rechten of bestaande verwachtingen te waarborgen. Aangezien men evenwel niet kan weten hoeveel personen daarvoor in aanmerking komen, dient men erop toe te zien dat de regeling van artikel 286*bis* niet wordt uitgehold en de geslaagden voor de examens hun kansen niet worden ontnomen.

Le ministre examinera la possibilité de remplacer les mots «La personne» par le mots «La personne nommée à titre définitif».

Un membre s'interroge sur le sens de la suppression de la référence faite aux messagers dans l'article en discussion. Elle a pour conséquence que la disposition transitoire ne s'applique pas à ceux-ci.

Le ministre explique que, dans le projet de loi en préparation, le grade de messager est supprimé.

Le membre renvoie à ses observations précédentes. Sous peine de créer une situation inextricable, la référence aux messagers doit subsister dans les textes à l'examen.

À propos des termes «à l'exception de celles relatives à l'ancienneté de service», le ministre précise que l'on doit se référer, sur ce point, aux conditions d'ancienneté actuellement en vigueur.

L'amendement est adopté en tant qu'article 91 à l'unanimité des 11 membres présents.

— **Article 92** (nouveau)

Eu égard à la discussion générale, le Gouvernement dépose un amendement (Doc. Sénat, nº 1-270/2, amendement nº 74), tendant à insérer un article nouveau libellé comme suit:

«Sans préjudice des dispositions de l'article 286bis du Code judiciaire, lors de la mise en compétition d'un des emplois énumérés à cet article, sont prises chaque fois en considération à égalité:

1º la candidature du lauréat d'un examen de recrutement pour le grade concerné, organisé avant ou en cours d'organisation au moment de l'entrée en vigueur de la présente loi;

2º la candidature des lauréats du premier concours de recrutement pour le grade concerné organisé après l'entrée en vigueur de la présente loi, qui sont moins bien classés, mais qui exercent déjà les fonctions sur base d'un contrat de travail à l'endroit où l'emploi est devenu vacant, à condition qu'au moment de la publication de la vacance, ils soient déjà en fonction depuis un an.»

Un membre demande ce que l'on vise par un examen «en cours d'organisation».

Le ministre répond qu'il faut entendre par là un examen pour lequel la publication requise au *Moniteur belge* a déjà eu lieu. On vise les situations où, par exemple, l'épreuve écrite a déjà eu lieu, mais où l'épreuve orale doit encore intervenir.

Le terme «organisé» vise au contraire un examen où la clôture du procès-verbal a déjà eu lieu.

De minister zegt toe de mogelijkheid te zullen onderzoeken om de woorden «de persoon» te vervangen door de woorden «de vastbenoemde».

Een lid vraagt zich af welke zin het heeft de verwijzing naar de boden in het voorliggend artikel te schrappen. Het gevolg daarvan is dat de overgangsbepaling niet op hen van toepassing is.

De minister merkt op dat de graad van bode in het ontwerp in voorbereiding niet meer bestaat.

Het lid verwijst naar zijn vorige opmerkingen. Volgens hem moet de voorliggende tekst blijven verwijzen naar de boden omdat anders de toestand onoverzichtelijk wordt.

In verband met de woorden «met uitzondering van die betreffende de dienstanciënniteit» preciseert de minister dat verwezen dient te worden naar de van kracht zijnde voorwaarden betreffende anciënniteit.

Het amendement wordt als artikel 91 aangenomen bij eenparigheid van de 11 aanwezige leden.

— **Artikel 92** (nieuw)

Gelet op de algemene bespreking dient de Regering amendement (Gedr. St. Senaat, nr. 1-270/2, amendement nr. 74) in, strekkende om een nieuw artikel in te voegen, luidende:

«Onverminderd het bepaalde in artikel 286bis van het Gerechtelijk Wetboek, worden bij het in competitie stellen van een van de vacante betrekkingen vermeld in dit artikel, telkens op gelijkwaardige wijze in aanmerking genomen:

1º de kandidatuur van de laureaat van het desbetreffend wervingsexamen, dat georganiseerd is voor of nog in uitvoering is op datum van inwerkingtreding van deze wet;

2º de kandidatuur van de laureaten van het eerstvolgend na de inwerkingtreding van deze wet georganiseerd desbetreffend vergelijkend examen, die minder gunstig zijn gerangschikt doch op grond van een arbeidsovereenkomst reeds deze functies vervullen op de plaats waar de betrekking is open gevallen, op voorwaarde dat ze op het ogenblik van de bekendmaking van de vacature reeds één jaar in dienst zijn.»

Een lid vraagt wat bedoeld wordt met een examen dat «nog in uitvoering is».

De minister antwoordt dat daarmee een examen bedoeld wordt waarvoor de vereiste publicatie in het *Belgisch Staatsblad* reeds heeft plaatsgehad. Men beoogt de situatie waarin bijvoorbeeld het schriftelijke examenonderdeel reeds heeft plaatsgehad maar het mondelinge gedeelte nog moet worden gehouden.

Het begrip «georganiseerd» heeft betrekking op een examen waarvan het protocol reeds is afgesloten.

Un membre souligne qu'au 1º de l'article proposé, on utilise le terme «lauréat», alors qu'à l'article 64 (art. 286*bis* du Code judiciaire) il est question du «lauréat le mieux classé».

Quant au 2º de l'article, il est presque identique à celui de l'article 64, mais ne fait plus référence à une évaluation, puisque celle-ci n'existe pas encore.

Un membre demande pourquoi, au 2º, on vise le «premier concours de recrutement pour le grade concerné organisé après l'entrée en vigueur de la présente loi».

Le ministre rappelle qu'il existait un consensus sur le fait que, pour les membres du personnel contractuel travaillant actuellement dans un tribunal, et qui ne sont pas lauréats d'un concours, l'on n'organiserait plus de concours suivant l'ancien système, mais qu'ils devraient prendre part au premier concours organisé selon le nouveau système.

On veut éviter que, si ces personnes réussissent le nouveau concours, mais ne sont pas classées en tête, elles n'aient aucune chance d'être nommées aussi longtemps que le système d'évaluation n'est pas en vigueur.

C'est pourquoi l'on prévoit, à titre de mesure transitoire, que le contractuel qui est déjà en service depuis un an au moment où une place est déclarée vacante, entre en ligne de compte, même s'il n'a pas encore fait l'objet d'une évaluation.

Le précédent intervenant demande ce qu'il en est du contractuel qui, pour des raisons de force majeure, ne peut participer au premier concours de recrutement.

Le ministre répond que, dans ce cas, il perd ses droits.

Le membre observe que l'article proposé n'accorde pas aux contractuels une protection absolue. Ils ne se voient pas reconnaître un droit, mais seulement, et pour autant qu'ils réussissent le concours, une possibilité d'être choisis par le ministre, même s'ils sont moins bien classés.

Ils ne seraient nécessairement nommés qu'à condition d'être classés premier du concours.

L'intervenant demande combien de personnes sont concernées par ce texte.

Le ministre répond qu'il vise de 1 200 à 1 300 personnes au total, dont plus de la moitié sont lauréats du concours organisé selon l'ancien système.

Een lid onderstreept dat men in het 1º van het voorgestelde artikel het woord «laureaat» gebruikt terwijl in artikel 64 (art. 286*bis* van het Gerechtelijk Wetboek) sprake is van de «best gerangschikte laureaat».

Het 2º van het artikel is nagenoeg hetzelfde als het 2º van artikel 64, er wordt alleen niet meer verwezen naar een beoordeling aangezien die nog niet bestaat.

Een lid vraagt waarom er in het 2º sprake is van «het eerstvolgende na de inwerkingtreding van deze wet georganiseerd desbetreffend vergelijkend examen».

De minister herinnert eraan dat er een consensus was bereikt over het feit dat voor de contractuele personeelsleden die thans in een rechtbank werken en die niet geslaagd zijn voor een vergelijkend examen, geen vergelijkende examens meer zouden worden georganiseerd volgens de oude regeling. De betrokkenen zouden moeten deelnemen aan het eerste vergelijkend examen dat georganiseerd wordt volgens de nieuwe regeling.

Men wil voorkomen dat indien die personen slagen voor het nieuwe vergelijkend examen maar niet als eersten gerangschikt zijn, zij niet zouden kunnen worden benoemd zolang het beoordelingssysteem niet van kracht is geworden.

Daarom heeft men een overgangsmaatregel getroffen volgens welke het contractuele personeelslid dat reeds een jaar in dienst is op het ogenblik waarop een betrekking vacant wordt verklaard, voor een benoeming in aanmerking komt zelfs indien hij nog geen beoordeling heeft gekregen.

De vorige spreker vraagt wat er gebeurt met een contractueel personeelslid dat wegens overmacht niet kan deelnemen aan het eerstvolgend vergelijkend wervingsexamen.

De minister antwoordt dat hij in dat geval zijn rechten verliest.

Het lid merkt op dat het voorgestelde artikel de contractuele personeelsleden geen absolute bescherming biedt. Er wordt hen geen recht toegekend: voor zover zij slagen voor het vergelijkend examen, kunnen zij wel door de minister worden gekozen, zelfs indien zij minder goed gerangschikt zijn.

Men is maar verplicht hen te benoemen wanneer zij als eerste gerangschikt zijn.

Spreker vraagt op hoeveel personen deze tekst van toepassing is.

De minister antwoordt dat het gaat om 1 200 tot 1 300 personen van wie meer dan de helft geslaagd zijn voor het vergelijkend examen dat volgens de oude regeling werd georganiseerd.

L'absence de droit acquis est conforme à l'économie du texte, où l'on a voulu maintenir une certaine préférence en faveur des lauréats classés premier au concours de recrutement.

Un membre remarque que le 1º de l'article proposé doit être lu à la lumière des trois articles suivants. Il rappelle ses précédentes observations relatives aux porteurs d'une attestation, et à la nécessité de fixer pour celles-ci une durée de validité maximale.

Cette limite ne figure pas dans les articles précités.

Elle se justifie d'autant plus que les intéressés ont accès aux concours de recrutement, où leur expérience joue en leur faveur.

Le ministre répond que, dans le cadre de la concertation qui a eu lieu au sein du Gouvernement, l'on s'est accordé pour respecter les droits acquis des lauréats d'un concours, qui disposent d'une attestation délivrée par le ministre de la Justice ou son représentant, et valable pour une durée indéterminée.

Il est fait observer que tel n'est pas le sens de l'article proposé qui permet au Roi d'écarter ces personnes. Il n'est donc pas question de droits acquis.

Un membre souligne qu'il faut tenir compte de la réalité pratique: il est clair que l'on peut réussir différemment un examen, selon l'âge que l'on a et le moment où on le passe.

Il faut aussi avoir égard à la réalité sociale: les personnes qui travaillent dans un système donné, parfois depuis de longues années, ont certaines attentes. Si l'on restructure ce système, sans prévoir de rattrapage possible, il faut alors organiser le reclassement de ceux qui sont écartés. Il serait inéquitable de mettre sur le même pied les nouveaux venus et ceux qui travaillent sur le terrain depuis un certain temps.

Un autre membre peut s'accorder avec ces considérations. Ce qu'il cherche cependant à éviter, c'est la multiplication du nombre de personnes qui disposent d'une attestation, qui ne font pas partie de l'ordre judiciaire, et dont les espoirs d'y être intégrés sont aléatoires.

Par contre, ceux qui sont en fonction tombent sous le 2º de l'article.

Le ministre attire l'attention sur le fait que le 2º de l'article est limité à la fonction réellement mise en compétition.

Het ontbreken van verworven rechten stemt overeen met de opzet van de tekst waarin de voorkeur gaat naar geslaagden die als eerste gerangschikt zijn bij een vergelijkend wervingsexamen, gehandhaafd blijft.

Een lid merkt op dat het 1º van het voorgestelde artikel gelezen moet worden samen met de volgende artikelen. Hij herinnert aan zijn vorige opmerkingen over de houders van een getuigschrift en aan de noodzaak om de maximale geldigheidsduur ervan te bepalen.

Die grens wordt niet vermeld in de voormelde artikelen.

Ze is des te meer verantwoord omdat de betrokkenen kunnen deelnemen aan het vergelijkend wervingsexamen waarbij hun ervaring voor hen een voordeel is.

De minister antwoordt dat men het, na overleg in de Regering, eens is geworden om de verworven rechten te respecteren van degenen die geslaagd zijn voor een vergelijkend examen en beschikken over een getuigschrift dat is afgegeven door de minister van Justitie of zijn vertegenwoordiger en dat onbeperkt geldig is.

Er wordt opgemerkt dat dit niet de betekenis is van het voorgestelde artikel, dat de Koning machtigt die personen te weren. Er is dus geen sprake van verworven rechten.

Een lid merkt op dat rekening moet worden gehouden met de realiteit: het is duidelijk dat men op een andere wijze kan slagen voor een examen naar gelang van de leeftijd die men heeft en het ogenblik waarop men eraan deelneemt.

Men moet ook oog hebben voor de sociale realiteit: mensen die vaak sedert geruime tijd in een bepaald systeem werken, koesteren bepaalde verwachtingen. Indien men dat systeem herstructureert zonder in een opvismogelijkheid te voorzien, moet er een nieuwe rangschikking komen van hen die geweerd worden. Het zou onbillijk zijn de nieuwkomers en de mensen die reeds geruime tijd in de praktijk werkzaam zijn, op voet van gelijkheid te behandelen.

Een ander lid is het met die overwegingen eens. Hij wil evenwel een toename voorkomen van het aantal personen dat over een getuigschrift beschikt en geen deel uitmaakt van de rechterlijke orde en die de onzekere hoop koesteren er ooit deel van uit te maken.

Het 2º van het artikel is evenwel van toepassing op diegenen die reeds in dienst zijn.

De minister vestigt de aandacht op het feit dat het 2º van het artikel beperkt is tot het reëel «in competitie gestelde ambt.»

Le précédent intervenant rappelle que la possibilité de passer le concours de recrutement demande toujours ouverte.

Enfin, l'argument tiré de la réalité sociale peut aussi bien être inversé.

Lorsqu'à l'avenir, on annoncera un concours de recrutement, tenant compte des places vacantes, et du fait que jusqu'à ce moment, il n'y a pas eu de candidatures, on créera aussi des espoirs chez ceux qui s'inscriront à l'épreuve et qui, ensuite, seront confrontés avec les porteurs d'une attestation.

La limitation dans le temps de la validité de l'attestation, permettrait de leur conserver des chances d'accéder au(x) poste(s) vacant(s).

Le ministre déclare que l'expérience montre que la réserve de recrutement, en ce compris pour les concours organisés selon l'ancien système, est épuisée de fait après trois ou quatre ans.

La question est de savoir s'il faut limiter les droits de ces quelques dizaines de personnes qui, en outre, doivent encore franchir l'étape de l'avis des chefs de corps avant d'être nommées.

Le précédent orateur suggère de prévoir la possibilité de faire un appel en vue de régulariser l'attestation après un délai de deux ou trois ans. Ceux qui n'auraient pas répondu seraient déchus de leurs droits.

Un membre demande quelles mesures sont prévues (plan d'accompagnement social ou autres) à l'égard de ceux qui ne peuvent s'intégrer au système, par exemple parce qu'ils ne réussissent pas le concours.

De combien de personnes s'agit-il?

Un autre membre souligne que la règle fondamentale est celle de l'article 91.

Ceux qui sont employés et nommés conformément aux règles conservent leur fonction.

Ces mêmes personnes peuvent, en outre, entrer en ligne de compte pour une promotion.

Le ministre rappelle que le nombre de contractuels en service est de l'ordre de 1 200 à 1 300.

Parmi ceux-ci, il convient de distinguer ceux qui sont déjà lauréats d'un concours organisé selon l'ancien système, et ceux qui ne le sont pas (parce qu'ils occupent une fonction spécifique, ou parce qu'au moment de leur entrée en fonction, il n'y avait pas de lauréat adéquat).

Le second groupe se compose lui-même de ceux qui ont déjà, dans le passé, pris part à un ou plusieurs

De vorige spreker herinnert eraan dat het steeds mogelijk blijft te slagen voor het vergelijkend wervingsexamen.

Ten slotte kan het aan de sociale realiteit ontleende argument ook worden omgekeerd.

Wanneer men in de toekomst een vergelijkend wervingsexamen aankondigt met in het achterhoofd het aantal vacante posten waarvoor zich tot op dat ogenblik geen kandidaten hadden aangediend, zal men valse hoop creëren bij hen die zich inschrijven voor het examen en die vervolgens geconfronteerd zullen worden met de houders van een getuigschrift.

De beperking in de tijd van de geldigheid van het getuigschrift, maakt het mogelijk dat zij toch nog kans maken om in aanmerking te komen voor de vacante posten.

Volgens de minister leert de ervaring dat de wervingsreserve, ook voor de vergelijkende examens die georganiseerd zijn volgens de oude regeling, uitgeput is na drie of vier jaar.

Het blijft de vraag of men een beperking moet overwegen van de rechten van die enkele tientallen mensen voor wie bovendien nog het advies van de korpschefs moet worden ingewonnen alvorens zij benoemd kunnen worden.

De vorige spreker stelt voor een oproep tot de kandidaten te richten teneinde het getuigschrift te regulariseren na een termijn van twee of drie jaar. Degenen die die oproep niet beantwoorden, zouden van hun rechten vervallen worden verklaard.

Een lid vraagt welke maatregelen worden overwogen (sociaal begeleidingsplan of iets dergelijks) voor hen die niet in het systeem kunnen worden opgenomen, bijvoorbeeld omdat zij niet slagen voor het vergelijkend examen.

Over hoeveel personen gaat het?

Een ander lid onderstreept dat de fundamentele regel vervat is in artikel 91.

Degenen die tewerkgesteld en benoemd zijn overeenkomstig de regels, behouden hun ambt.

Diezelfde personen kunnen daarenboven in aanmerking komen voor een bevordering.

De minister herhaalt dat het aantal contractuele personeelsleden 1 200 tot 1 300 bedraagt.

Onder hen zijn er mensen die reeds geslaagd zijn voor een vergelijkend examen dat georganiseerd werd volgens het oude systeem en mensen die dat niet zijn (omdat zij een specifiek ambt bekleden of omdat er op het ogenblik van hun indiensttreding geen geslaagde was die in aanmerking kwam).

De tweede groep bestaat uit mensen die in het verleden hebben deelgenomen aan een of meer vergelij-

concours organisé(s) selon l'ancien système et n'ont pas réussi, et de ceux qui n'ont jamais participé à un tel concours.

Le premier de ces sous-groupes représente environ 300 personnes. Il faut évaluer, parmi celles-ci combien réussiront, et combien ne réussiront pas.

Supposons que la moitié d'entre elles réussissent.

Un problème se pose pour les 150 personnes qui sont suppposées ne pas réussir.

Leur sort dépendra du contrat dont elles disposent:

1. un contrat à durée indéterminée;

2. un contrat de remplacement;

3. un contrat à durée déterminée, pour un travail déterminé.

1. Le contrat à durée indéterminée: il reste valable aussi longtemps que le ministre peut le laisser subsister. Une révision du cadre pourrait, par exemple, entraîner la fin de tels contrats.

2. Le contrat de remplacement: ceux qui disposent d'un tel contrat peuvent prendre part à un concours ou à un test de sélection organisé par le S.P.R. ou éventuellement par le département. S'ils ne réussissent pas l'une de ces deux épreuves, le ministre n'a plus la possibilité, au terme du contrat de remplacement, de leur proposer un nouveau contrat.

3. Le contrat à durée déterminée: la règle est la même que pour le contrat de remplacement.

Un membre estime que la terminologie de cet article doit être revue.

Que vise-t-on par les mots «qui sont moins bien classés»?

Le ministre répond que l'on vise les lauréats moins bien classés que le premier lauréat de l'examen. Cet article doit être lu par référence à l'article 286*bis*, qui crée quatre catégories de candidats pris également en considération.

L'alinéa 2 de l'article comporte une mesure d'exception pour les lauréats actuellement en fonction, mais qui ne peuvent pas encore satisfaire aux conditions fixées par l'article 286*bis* quant à l'évaluation.

Les mots «le mieux classé» ne peuvent cependant être insérés au 1º de l'article proposé, car cette disposition vise les examens «ancienne manière», où il n'existait pas de classement des lauréats.

kende examens die georganiseerd werden volgens de oude regeling en niet geslaagd zijn en uit mensen die nooit aan een dergelijk examen hebben deelgenomen.

In die eerste subgroep zitten ongeveer 300 mensen. Men moet ramen hoeveel van die mensen zullen slagen en hoeveel niet zullen slagen voor het examen.

Laten we aannemen dat de helft van hen zal slagen.

Er rijst dan een probleem voor de 150 personen die vermoedelijk niet zullen slagen.

Hun lot zal afhangen van de arbeidsovereenkomst die ze hebben gesloten:

1. een overeenkomst voor onbepaalde tijd;

2. een overeenkomst met het oog op een vervanging;

3. een overeenkomst voor bepaalde tijd, voor een bepaald werk.

1. De overeenkomst voor onbepaalde tijd: blijft geldig zolang de minister ze laat bestaan. Een herziening van de personeelsformatie zou bijvoorbeeld het einde kunnen betekenen van een dergelijke overeenkomst.

2. De overeenkomst met het oog op een vervanging: degenen die een dergelijke overeenkomst hebben gesloten, kunnen deelnemen aan een vergelijkend examen of aan een selectietest die georganiseerd wordt door het Vast Wervingssecretariaat of eventueel door het departement. Indien zij niet slagen voor een van beide examens, kan de minister hen op het einde van hun vervangingscontract geen nieuw contract voorstellen.

3. De overeenkomst voor bepaalde tijd: hier geldt dezelfde regel als voor het vervangingscontract.

Een lid is van mening dat de terminologie van dit artikel moet worden aangepast.

Wat bedoelt men met de woorden «die minder gunstig zijn gerangschikt»?

De minister antwoordt dat men daarmee de geslaagden bedoeld die minder gunstig gerangschikt zijn dan de eerst geslaagde van het examen. Dit artikel moet samen gelezen worden met artikel 286*bis*, dat vier categorieën creëert van kandidaten die ook in aanmerking komen.

Het tweede lid van het artikel voorziet in een uitzonderingsmaatregel voor de geslaagden die thans in dienst zijn maar nog niet kunnen voldoen aan de voorwaarden bepaald in artikel 286*bis* in verband met de beoordeling.

De woorden «de best gerangschikte» kunnen evenwel niet worden ingevoegd in het 1º van het voorgestelde artikel want die bepaling slaat op de examens «oude stijl» waarvoor er geen rangschikking van de geslaagden bestond.

Les mots «à égalité» signifient que l'on évite de pénaliser les lauréats des concours antérieurs, moins bien classés que ceux des nouveaux concours, pour autant qu'ils aient déjà exercé des fonctions à l'intérieur de l'administration.

L'amendement du Gouvernement est adopté en tant qu'article 92, à l'unanimité des 11 membres présents.

— **Articles 93, 94 et 95** (nouveau)

Le Gouvernement propose d'insérer trois articles nouveaux libellés comme suit (Doc. Sénat, nº 1-270/2, amendement nº 74):

«Art. 93. — Les lauréats d'un examen de recrutement pour le grade de rédacteur, organisé avant ou en cours d'organisation au moment de l'entrée en vigueur de la présente loi, sont censés remplir les conditions de nomination énoncées aux articles 270 et 282 du Code judiciaire.

Par dérogation à la condition de nomination fixée aux articles 270, 1º, et 282, 1º, du même Code, l'employé qui, au moment de l'entrée en vigueur de la présente loi, compte une ancienneté de grade de deux ans au moins, conserve, pendant six ans à partir de la date précitée, le droit de participer à l'examen visé dans l'article précité.»

Le ministre fait observer que la portée de l'article proposé est plus limitée, le poste de rédacteur devenant une fonction dévolue par voie de promotion.

À cet l'article, il n'est question que des lauréats de ce concours spécifique.

En seconde lecture, cet article fait l'objet du sous-amendement suivant, déposé par le Gouvernement (Doc. Sénat, nº 1-270/2, amendement nº 81).

«Remplacer l'article proposé par ce qui suit:

«Les lauréats d'un examen de recrutement pour le grade de rédacteur, organisé avant ou en cours d'organisation à la date de l'entrée en vigueur des articles 44 et 58 de la présente loi, sont censés remplir les conditions de nomination énoncées aux articles 270 et 282 du Code judiciaire, tels que modifiés par la présente loi.

Par dérogation aux articles 270 et 282 visés à l'alinéa précédent, l'employé qui, à la date de l'entrée en vigueur des articles 44 et 58 de la présente loi n'est pas en possession du diplôme ou certificat requis mais compte une ancienneté de grade de deux ans au moins, conserve, pendant six ans à partir de la date précitée, le droit de participer à l'examen visé aux articles 270 et 282 précités.»

L'article ainsi sous-amendé est adopté en tant qu'article 93 à l'unanimité des 11 membres présents.

De woorden «op gelijkwaardige wijze» betekenen dat men wil voorkomen dat geslaagden van vroegere vergelijkende examens die minder goed gerangschikt zijn dan de geslaagden van de nieuwe vergelijkende examens, worden gestraft voor zover de eerstgenoemden reeds een overheidsambt vervullen.

Het amendement van de Regering wordt als artikel 92 aangenomen bij eenparigheid van de 11 aanwezige leden.

— **Artikelen 93, 94 en 95** (nieuw)

De Regering stelt voor drie nieuwe artikelen in te voegen luidend als volgt (Gedr. St. Senaat, nr. 1-270/2, amendement nr. 74):

«Art. 93. — De laureaten van het wervingsexamen voor de graad van opsteller, dat georganiseerd is vóór of nog in uitvoering is op datum van inwerkingtreding van deze wet, worden geacht de benoemingsvoorwaarden vermeld in de artikelen 270 en 282 van het Gerechtelijk Wetboek te vervullen.

In afwijking van de in de artikelen 270, 1º, en 282, 1º, van hetzelfde Wetboek gestelde benoemingsvoorwaarde, behoudt de beambte die op het ogenblik van de inwerkingtreding van deze wet minstens twee jaar graadanciënniteit heeft, gedurende zes jaar vanaf voormelde datum, het recht om deel te nemen aan het examen bedoeld in voormeld artikel.»

De minister merkt op dat de strekking van het voorgestelde artikel beperkter is aangezien het ambt van opsteller een bevorderingsambt wordt.

In artikel is er alleen sprake van de geslaagden van dit specifiek examen.

In tweede lezing wordt op dit artikel door de Regering het volgende subamendement ingediend (Gedr. St., Senaat, nr. 1-270/2, amendement nr. 81):

Het voorgestelde artikel vervangen als volgt:

«De geslaagden van het wervingsexamen voor de graad van opsteller, dat georganiseerd is voor of nog in uitvoering is op datum van inwerkingtreding van de artikelen 44 en 58 van deze wet, worden geacht de benoemingsvoorwaarden vermeld in de artikelen 270 en 282 van het Gerechtelijk Wetboek, zoals gewijzigd bij deze wet, te vervullen.

In afwijking van de artikelen 270 en 282 bedoeld in het vorig lid, behoudt de beambte die, op het ogenblik van de inwerkingtreding van de artikelen 44 en 58 van deze wet, niet in het bezit is van het vereiste diploma of getuigschrift maar minstens twee jaar graadanciënniteit heeft, gedurende zes jaar, het recht om deel te nemen aan het examen bedoeld in voormelde artikelen 270 en 282.»

Het aldus gesubamendeerde artikel wordt als artikel 93 aangenomen bij eenparigheid van de 11 aanwezige leden.

«Art. 94. — Les lauréats d'un examen de recrutement pour le grade de conseiller en médiation, organisé avant ou en cours d'organisation au moment de l'entrée en vigueur de la présente loi, sont censés remplir les conditions de nomination énoncées à l'article 272bis, 2º, du Code judiciaire.»

Cet article est adopté en tant qu'article 94 à l'unanimité des 11 membres présents.

«Art. 95. — Pour continuer à bénéficier des dispositions des articles 92, 1º, 93 et 94, les lauréats doivent, par lettre recommandée à la poste au plus tard trois mois après la publication de l'avis d'organisation du deuxième examen pour le grade concerné organisé après l'entrée en vigueur de la présente loi, avoir fait part au ministre de la Justice du souhait de pouvoir conserver le bénéfice de la validité illimitée de leur réussite. Le ministre de la Justice publiera à cette fin, au plus tard conjointement avec l'avis précité, un appel particulier au Moniteur belge.»

En seconde lecture les mots le «bénéfice de la validité illimitée de leur réussite» sont remplacés par les mots «pour une durée illimitée le bénéfice de leur réussite».

L'article ainsi modifié est adopté en tant qu'article 95, à l'unanimité des 11 membres présents.

— **Article 96** (nouveau)

Le Gouvernement dépose l'amendement suivant (Doc., Sénat, nº 1-270/2, amendement nº 74):

«Insérer un article nouveau, libellé comme suit:

«Les porteurs du certificat de candidat greffier et de candidat secrétaire délivré sur base d'un examen organisé avant ou en cours d'organisation au moment de l'entrée en vigueur de la présente loi, sont censés être porteurs du certificat tel que visé aux articles 269bis et 280 du Code judiciaire.»

Un membre fait observer que l'article se réfère au porteur du certificat tel que visé aux articles 269*bis* et 280 du Code judiciaire. Or, ces articles mentionnent divers certificats. Lesquels vise-t-on en l'occurrence?

Le ministre répond qu'il s'agit des certificats de candidat-secrétaire et de candidat-greffier, et non des diplômes auxquels les articles susmentionnés se réfèrent.

Le but de l'article est de donner aux porteurs de tels certificats, délivrés dans le passé, la garantie que ces certificats seront considérés comme équivalents à ceux délivrés sur la base des règles nouvelles.

«Art. 94. — De laureaten van het wervingsexamen voor de graad van bemiddelingsadviseur, dat georganiseerd is vóór of nog in uitvoering is op datum van inwerkingtreding van deze wet, worden geacht de benoemingsvoorwaarden vermeld in artikel 272bis, 2º, van het Gerechtelijk Wetboek te vervullen.»

Dit artikel wordt als artikel 94 aangenomen bij eenparigheid van de 11 aanwezige leden.

«Art. 95. — Om in aanmerking te blijven komen voor het bepaalde in de artikelen 92, 1º, 93 en 94, moeten de laureaten, bij een ter post aangetekend schrijven ten laatste drie maanden na de bekendmaking van het bericht tot inrichting van het tweede na de inwerkingtreding van deze wet georganiseerd desbetreffend examen, aan de minister van Justitie te kennen hebben gegeven te willen blijven genieten van de onbeperkte geldigheidsduur van hun goede uitslag. Daartoe zal de minister van Justitie, ten laatste samen met voormeld bericht, een bijzondere oproep in het Belgisch Staatsblad bekend maken.»

In tweede lezing worden de woorden «blijven genieten van de onbeperkte geldigheidsduur van hun goede uitslag» vervangen door de woorden «dat hun goede uitslag onbeperkt geldig blijft».

Het aldus gewijzigde artikel wordt aangenomen als artikel 95 bij eenparigheid van de 11 aanwezige leden.

— **Artikel 96** (nieuw)

De Regering dient het volgende amendement in (Gedr. St. Senaat, nr. 1-270/2, amendement nr. 74):

«Een nieuw artikel invoegen, luidende:

«De houders van het getuigschrift van kandidaat-griffier en van kandidaat-secretaris, dat uitgereikt werd op basis van een examen dat georganiseerd is vóór of nog in uitvoering is op datum van inwerkingtreding van deze wet, worden geacht houder te zijn van het getuigschrift zoals bedoeld in de artikelen 269bis en 280 van het Gerechtelijk Wetboek.»

Een lid merkt op dat het artikel betrekking heeft op de houder van het getuigschrift bedoeld in de artikelen 269*bis* en 280 van het Gerechtelijk Wetboek. Deze artikelen vermelden echter verschillende getuigschriften. Welke worden in dit geval bedoeld?

De minister antwoordt dat het gaat om de getuigschriften van kandidaat-secretaris en kandidaat-griffier en niet om de diploma's waarnaar die artikelen verwijzen.

Het artikel heeft tot doel de houders van dergelijke getuigschriften die in het verleden afgegeven zijn, de waarborg te bieden dat deze getuigschriften beschouwd zullen worden als gelijkwaardig met die welke uitgereikt zijn op grond van de nieuwe regels.

L'amendement est adopté en tant qu'article 96, à l'unanimité des 11 membres présents.

Entrée en vigueur

— **Article 97** (nouveau)

Le Gouvernement dépose l'amendement suivant (Doc., Sénat, nº 1-270/2, amendement nº 74):

«Insérer un article nouveau libellé comme suit:

«La présente loi entre en vigueur le premier jour du troisième mois qui suit celui au cours duquel elle aura été publiée au Moniteur belge, à l'exception des articles 15, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 28, 29, 30, 31, 51, 65 et 89 dont le Roi fixe la date d'entreé en vigueur et au plus tard un an après la date de sa publication au Moniteur belge.»

Un membre demande quel sort sera réservé à sa proposition de loi relative au statut du greffier en chef à la cour de Cassation (Doc., Sénat, nº 1-125/1).

Le ministre propose de reporter l'examen de ce texte jusqu'au début de l'année 1997, la loi sur la compétitivité et l'interdiction actuelle d'accorder des augmentations de traitements empêchant le Gouvernement de procéder à de telles augmentations lorsque celles-ci ne vont pas de pair avec une promotion ou avec une fonction nouvelle.

L'auteur de la proposition réplique que rien n'empêche d'assortir sa proposition d'une disposition fixant son entrée en vigueur au premier janvier 1997.

En seconde lecture, le Gouvernement dépose un sous-amendement, tendant à remplacer les termes «51, 65 et 89» par les termes «47, 64, 65, 66 et 89». (Doc. Sénat, nº 1-270/2, amendement nº 82).

L'amendement ainsi sous-amendé est adopté en tant qu'article 97, à l'unanimité des 11 membres présents.

9. VOTE FINAL

Le texte coordonné et amendé des deux propositions de loi a été adopté à l'unanimité des 11 membres présents.

Le présent rapport a été approuvé par un vote identique.

Les Rapporteurs, *Le Président,*

André BOURGEOIS. Roger LALLEMAND.
Robert HOTYAT.

Het amendement wordt aangenomen als artikel 96 bij eenparigheid van de 11 aanwezige leden.

Inwerkingtreding

— **Artikel 97** (nieuw)

De Regering dient het volgende amendement in (Gedr. St. Senaat, nr. 1-270/2, amendement nr. 74):

«Een nieuw artikel invoegen, luidende:

«Deze wet treedt in werking de eerste dag van de derde maand volgend op die gedurende welke ze in het Belgisch Staatsblad is bekendgemaakt, met uitzondering van de artikelen 15, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 28, 29, 30, 31, 51, 65 en 89 waarvan de Koning de datum van inwerkingtreding bepaalt en uiterlijk één jaar na haar bekendmaking in het Belgisch Staatsblad.»

Een lid vraagt welke behandeling gegeven zal worden aan zijn wetsvoorstel betreffende het statuut van hoofdgriffier bij het Hof van Cassatie (Gedr. St. Senaat, nr. 1-125/1).

De minister stelt voor de bespreking van deze tekst uit te stellen tot begin 1997 aangezien de wet op het concurrentievermogen en het huidige verbod om weddeverhogingen toe te staan de Regering verhinderen dergelijke verhogingen door te voeren wanneer zij niet samengaan met een bevordering of een nieuw ambt.

De indiener van het voorstel antwoordt dat het niet onmogelijk is in zijn voorstel een bepaling op te nemen waardoor de inwerkingtreding vastgesteld wordt op 1 januari 1997.

In tweede lezing dient de Regering een subamendement in dat strekt om de woorden, «51, 65 en 89» te vervangen door de woorden «47, 64, 65, 66 en 89» (Gedr. St. Senaat, nr. 1-270/2, amendement nr. 82).

Het aldus gesubamendeerde amendement wordt aangenomen als artikel 97 bij eenparigheid van de 11 aanwezige leden.

9. EINDSTEMMING

De gecoördineerde en geamendeerde tekst van de twee wetsvoorstellen wordt aangenomen bij eenparigheid van de 11 aanwezige leden.

Dit verslag is goedgekeurd met dezelfde stemmenverhouding.

De Rapporteurs, *De Voorzitter,*

André BOURGEOIS. Roger LALLEMAND.
Robert HOTYAT.

TEXTE DE LA PROPOSITION DE LOI DE M. VANDENBERGHE ET CONSORTS (Nº 1-270/1) ET/OU DE LA PROPOSITION DE LOI DE MM. ERDMAN ET LALLEMAND (Nº 1-147/1) (*)

Article premier

La présente loi règle une matière visée à l'article 77 de la Constitution (1).

Art. 2

Le Roi est autorisé à modifier les lois et les arrêtés, en y remplaçant la dénomination : « greffier-chef de greffe » par « greffier en chef », « commis-greffier » par « greffier adjoint », « commis-greffier principal » par « greffier adjoint principal », « secrétaire » par « secrétaire en chef », « secrétaire adjoint » par « secrétaire », « commis-secrétaire » par « secrétaire adjoint » et « commis-secrétaire principal » par « secrétaire adjoint principal ».

Art. 3

Un article 72*bis* est inséré dans le Code judiciaire, qui est libellé comme suit :

« *Article 72*bis. — Le règlement particulier du tribunal de police est arrêté par le Roi après avis du président du tribunal de police, du procureur du Roi, du greffier en chef du tribunal de police et du bâtonnier de l'Ordre des avocats. Le règlement est affiché au greffe du tribunal. »

(*) Sauf indication contraire, les articles reproduits ci-après proviennent de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts.

(1) Ce texte figure de façon identique dans les deux propositions de loi.

TEXTE ADOPTÉ PAR LA COMMISSION DE LA JUSTICE

Article premier

La présente loi règle une matière visée à l'article 77 de la Constitution.

Art. 2

Sans préjudice des articles énumérés dans la présente loi, les dénominations reprises ci-après sont remplacées dans le Code judiciaire comme suit :

— « greffier-chef de greffe » par « greffier en chef »;

— « commis-greffier » par « greffier adjoint »;

— « commis-greffier principal » par « greffier adjoint principal »;

— « secrétaire » par « secrétaire en chef »;

— « secrétaire adjoint » par « secrétaire »;

— « commis-secrétaire » par « secrétaire adjoint »;

— [...] « commis-secrétaire principal » par « secrétaire adjoint principal ».

La disposition de l'alinéa premier ne s'applique pas aux articles 259*bis*, 466, 467, 469, 469*bis*, 473, 475, 477, 482, 489, 505, 506, 508, 531, 531*bis*, 531*ter*, 531*quinquies*, 539, 540, 542, 545 et 553 du Code judiciaire.

Le Roi est autorisé à remplacer ces dénominations dans les lois et les arrêtés particuliers.

TEKST VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEER VANDENBERGHE C.S. (Nr. 1-270/1) EN/OF VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEREN ERDMAN EN LALLEMAND (Nr. 1-147/1) (*)

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet. (1)

Art. 2

De Koning wordt gemachtigd in wetten en besluiten de hiernavermelde benamingen te vervangen als volgt : « griffie-hoofd van de griffie » door « hoofdgriffier »; « klerk-griffier » door « adjunct-griffier »; « eerstaanwezend klerk-griffier » door « eerstaanwezend adjunct-griffier »; « secretaris » door « hoofdsecretaris »; « adjunct-secretaris » door « secretaris »; « klerk-secretaris » door « adjunct-secretaris » en « eerstaanwezend klerk-secretaris » door « eerstaanwezend adjunct-secretaris »

Art. 3

In het Gerechtelijk Wetboek wordt een artikel 72*bis* ingevoegd, luidend als volgt :

« *Artikel 72*bis. — Het bijzonder reglement voor de politierechtbank wordt door de Koning vastgesteld op advies van de voorzitter van de politierechtbank, van de procureur des Konings, van de hoofdgriffier van de politierechtbank en van de stafhouder van de Orde van advocaten. Het reglement wordt ter griffie van de rechtbank aangeplakt. »

(*) Tenzij anders is vermeld, zijn de hierna afgedrukte artikelen afkomstig uit het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s.

(1) Deze tekst komt identiek voor in de twee wetsvoorstellen.

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet.

Art. 2

Onverminderd de artikelen opgesomd in deze wet worden in het Gerechtelijk Wetboek de hierna vermelde benamingen vervangen als volgt :

— « griffier-hoofd van de griffie » door « hoofdgriffier »;

— « klerk-griffier » door « adjunct-griffier »;

— « eerstaanwezend klerk-griffier » door « eerstaanwezend adjunct-griffier »;

— « secretaris » door « hoofdsecretaris »;

— « adjunct-secretaris » door « secretaris »;

— « klerk-secretaris » door « adjunct-secretaris »;

— « [...] eerstaanwezend klerk-secretaris » door « eerstaanwezend adjunct-secretaris ».

Het bepaalde in het eerste lid is niet van toepassing op de artikelen 259*bis*, 466, 467, 469, 469*bis*, 473, 475, 477, 482, 489, 505, 506, 508, 531, 531*bis*, 531*ter*, 531*quinquies*, 539, 540, 542, 545 en 553 van het Gerechtelijk Wetboek.

De Koning wordt gemachtigd deze benamingen eveneens te vervangen in de bijzondere wetten en besluiten.

TEXTE DE LA PROPOSITION DE LOI DE M. VANDENBERGHE ET CONSORTS (Nº 1-270/1) ET/OU DE LA PROPOSITION DE LOI DE MM. ERDMAN ET LALLEMAND (Nº 1-147/1) (*)

Art. 4

L'article 157 du même Code est remplacé par la disposition suivante :

«*Article 157.* — Il y a dans chaque justice de paix et chaque tribunal de police un greffier en chef.»

Art. 5

§ 1er. À l'article 158 du même Code, les mots «greffier-chef de greffe» et «commis-greffiers» sont remplacés respectivement par les mots «greffier en chef» et «greffiers adjoints».

(*) Sauf indication contraire, les articles reproduits ci-après proviennent de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts.

TEXTE ADOPTÉ PAR LA COMMISSION DE LA JUSTICE

Art. 3

L'article 89 du même Code est remplacé par la disposition suivante :

«*Art. 89.* — Lorsque les nécessités du service le justifient, le président du tribunal de première instance, du tribunal du travail ou du tribunal de commerce, soit d'office, soit à la demande du premier président de la cour d'appel, ou, lorsqu'il s'agit du tribunal du travail, du premier président de la cour du travail, après avoir pris l'avis du procureur du Roi ou de l'auditeur du travail, selon le cas, et du greffier en chef, constitue une ou plusieurs chambres temporaires composées des juges, et le cas échéant, des juges sociaux ou consulaires qu'il désigne.»

Art. 4

L'article 107 du même Code est remplacé par la disposition suivante :

«*Art. 107.* — Lorsque les nécessités du service le justifient, le premier président, selon le cas, de la cour d'appel ou de la cour du travail, soit d'office, après avoir pris l'avis du procureur général et du greffier en chef, soit à la demande du procureur général et après avoir pris l'avis du greffier en chef, constitue une ou plusieurs chambres temporaires composées des conseillers et, le cas échéant, des conseillers sociaux qu'il désigne.»

Art. 5

L'article 157 du même Code est remplacé par la disposition suivante :

«*Art. 157.* — Il y a dans chaque justice de paix et chaque tribunal de police un greffier en chef.»

Art. 6

§ 1er. À l'article 158 du même Code, les mots «greffier-chef de greffe» et «commis-greffiers» sont remplacés respectivement par les mots «greffier en chef» et «greffiers adjoints».

TEKST VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEER VANDENBERGHE C.S. (Nr. 1-270/1) EN/OF VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEREN ERDMAN EN LALLEMAND (Nr. 1-147/1) (*)

Art. 4

Artikel 157 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt :

«*Artikel 157.* — Er is een hoofdgriffier in elk vredegerecht en in elke politierechtbank.»

Art. 5

§ 1. In artikel 158 van hetzelfde Wetboek worden de woorden «griffier-hoofd van de griffie» en «klerken-griffiers» vervangen door de woorden «hoofdgriffier», respectievelijk «adjunct-griffiers».

(*) Tenzij anders is vermeld, zijn de hierna afgedrukte artikelen afkomstig uit het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s.

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

Art. 3

Artikel 89 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling :

«*Art. 89.* — Wanneer de behoeften van de dienst het rechtvaardigen, stelt de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg, van de arbeidsrechtbank of van de rechtbank van koophandel, hetzij ambtshalve, hetzij op verzoek van de eerste voorzitter van het hof van beroep of, wanneer het gaat om de arbeidsrechtbank, van de eerste voorzitter van het arbeidshof, na het advies van de procureur des Konings of van de arbeidsauditeur, naar gelang van het geval, en van de hoofdgriffier te hebben ingewonnen, een of meer tijdelijke kamers samen, bestaande uit de rechters en, in voorkomend geval, de rechters in sociale zaken of de rechters in handelszaken die hij aanwijst.»

Art. 4

Artikel 107 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling :

«*Art. 107.* — Wanneer de behoeften van de dienst het rechtvaardigen, stelt de eerste voorzitter van het hof van beroep of van het arbeidshof, naar gelang van het geval, hetzij ambtshalve, na het advies van de procureur-generaal en van de hoofdgriffier te hebben ingewonnen, hetzij op verzoek van de procureur-generaal en na het advies van de hoofdgriffier te hebben ingewonnen, een of meer tijdelijke kamers samen, bestaande uit de raadsheren en, in voorkomend geval, de raadsheren in sociale zaken die hij aanwijst.»

Art. 5

Artikel 157 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling :

«*Art. 157.* — Er is een hoofdgriffier in elk vredegerecht en in elke politierechtbank.»

Art. 6

§ 1. In artikel 158 van hetzelfde Wetboek worden de woorden «griffier-hoofd van de griffie» en «klerken-griffiers» vervangen door de woorden «hoofdgriffier», respectievelijk «adjunct-griffiers».

TEXTE DE LA PROPOSITION DE LOI DE M. VANDENBERGHE ET CONSORTS (Nº 1-270/1) ET/OU DE LA PROPOSITION DE LOI DE MM. ERDMAN ET LALLEMAND (Nº 1-147/1) (*)

§ 2. Le même article 158 est complété par l'alinéa suivant:

«Les tribunaux de police peuvent occuper de un à trois greffiers-chefs de service, qui participent, sous l'autorité du greffier en chef, à la direction du greffe.»

Art. 6

À l'article 160 du même Code, le mot «commis-greffiers» est remplacé par les mots «greffiers adjoints».

Art. 7

L'article 161 du même Code est complété par la phrase suivante:

«En outre, dans les tribunaux précités qui comptent plus de cent membres du personnel exerçant un emploi à temps plein, il peut être recruté un greffier-chef de service par groupe de trente membres du personnel supplémentaires.»

Art. 8

À l'article 162 du même Code sont apportées les modifications suivantes:

1º le mot «secrétaire» est remplacé par les mots «secrétaire de cabinet»;

2º les mots «sur l'avis du greffier en chef» sont ajoutés *in fine*.

Art. 9

À l'article 163 du même Code, le mot «commis-greffiers» est remplacé par les mots «greffiers adjoints».

(*) Sauf indication contraire, les articles reproduits ci-après proviennent de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts.

TEXTE ADOPTÉ PAR LA COMMISSION DE LA JUSTICE

§ 2. Le même article 158 est complété par l'alinéa suivant:

«Un à trois greffiers-chefs de service peuvent être désignés au tribunal de police. Ils participent, sous l'autorité du greffier en chef, à la direction du greffe.»

Art. 7

À l'article 160 du même Code, le mot «commis-greffiers» est remplacé par les mots «greffiers adjoints».

Art. 8

L'article 161 du même Code est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 161. — Un à trois greffiers-chefs de service peuvent être désignés au tribunal de première instance, au tribunal du travail et au tribunal de commerce. Ils participent, sous l'autorité du greffier en chef, à la direction du greffe.

Si dans les tribunaux précités [...] plus de cent membres du personnel exercent un emploi à temps plein, le nombre de greffiers-chefs de service est augmenté d'une unité par groupe de trente membres du personnel supplémentaires.»

Art. 9

L'article 162 du même Code est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 162. — Le président d'un tribunal dont le ressort compte une population de plus de cinq cent mille habitants, peut choisir un secrétaire de cabinet parmi les greffiers ou le personnel du greffe sur l'avis du greffier en chef.»

Art. 10

À l'article 163 du même Code, le mot «commis-greffiers» est remplacé par les mots «greffiers adjoints».

TEKST VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEER VANDENBERGHE C.S. (Nr. 1-270/1) EN/OF VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEREN ERDMAN EN LALLEMAND (Nr. 1-147/1) (*)

§ 2. Artikel 158 van hetzelfde Wetboek wordt aangevuld met het volgende lid:

«Er kunnen bij de politierechtbanken één tot drie griffiers-hoofden van dienst zijn, die onder het gezag van de hoofdgriffier deelnemen aan de leiding van de griffie.»

Art. 6

In artikel 160 van hetzelfde Wetboek wordt het woord «klerken-griffiers» vervangen door het woord «adjunct-griffiers».

Art. 7

Artikel 161 van hetzelfde Wetboek wordt met de volgende volzin aangevuld:

«In de voormelde rechtbanken waar meer dan honderd personeelsleden met volledige betrekking werkzaam zijn, kan bovendien per dertig bijkomende personeelsleden een griffier-hoofd van dienst aangeworven worden.»

Art. 8

In artikel 162 van hetzelfde Wetboek worden volgende wijzigingen aangebracht:

1º het woord «secretaris» wordt vervangen door het woord «kabinetssecretaris»;

2º *in fine* worden de woorden «op advies van de hoofdgriffier» toegevoegd.

Art. 9

In artikel 163 van hetzelfde Wetboek wordt het woord «klerken-griffiers» vervangen door het woord «adjunct-griffiers».

(*) Tenzij anders is vermeld, zijn de hierna afgedrukte artikelen afkomstig uit het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s.

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

§ 2. Artikel 158 van hetzelfde Wetboek wordt aangevuld met het volgende lid:

«Bij de politierechtbank kunnen één tot drie griffiers-hoofden van dienst worden aangewezen die, onder het gezag van de hoofdgriffier, deelnemen aan de leiding van de griffie.»

Art. 7

In artikel 160 van hetzelfde Wetboek wordt het woord «klerken-griffiers» vervangen door het woord «adjunct-griffiers».

Art. 8

Artikel 161 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 161. — Bij de rechtbank van eerste aanleg, de arbeidsrechtbank en de rechtbank van koophandel kunnen één tot drie griffiers-hoofden van dienst worden aangewezen die, onder het gezag van de hoofdgriffier, deelnemen aan de leiding van de griffie.

Ingeval in voormelde rechtbanken meer dan honderd personeelsleden met volledige betrekking werkzaam zijn, kan het aantal griffiers-hoofden van dienst worden opgetrokken met één eenheid per dertig bijkomende personeelsleden.»

Art. 9

Artikel 162 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 162. — De voorzitter van een rechtbank waarvan het rechtsgebied meer dan vijfhonderdduizend inwoners telt, kan een kabinetssecretaris kiezen uit de griffiers of het griffiepersoneel op advies van de hoofdgriffier.»

Art. 10

In artikel 163 van hetzelfde Wetboek wordt het woord «klerken-griffiers» vervangen door het woord «adjunct-griffiers».

TEXTE DE LA PROPOSITION DE LOI DE M. VANDENBERGHE ET CONSORTS (Nº 1-270/1) ET/OU DE LA PROPOSITION DE LOI DE MM. ERDMAN ET LALLEMAND (Nº 1-147/1) (*)

Art. 10

L'article 164 du même Code est complété par la phrase suivante:

«En outre, dans les cours qui comptent au moins cent membres du personnel exerçant un emploi à temps plein, il peut être recruté un greffier-chef de service par groupe de trente membres du personnel supplémentaires.»

Art. 11

À l'article 165 du même Code sont apportées les modifications suivantes:

1º le mot «secrétaire» est remplacé par les mots «secrétaire de cabinet»;

2º les mots «sur l'avis du greffier en chef» sont ajoutés *in fine*.

Art. 12

À l'article 167 du même Code, le mot «commis-greffiers» est remplacé par les mots «greffiers adjoints».

Art. 13

À l'article 168 du même Code sont apportées les modifications suivantes:

1º le mot «secrétaire» est remplacé par les mots «secrétaire de cabinet»;

2º les mots «sur l'avis du greffier en chef» sont ajoutés *in fine*.

Art. 14

À l'article 169 du même Code, les mots «commis-greffiers» et «commis-greffiers principaux» sont

(*) Sauf indication contraire, les articles reproduits ci-après proviennent de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts.

TEXTE ADOPTÉ PAR LA COMMISSION DE LA JUSTICE

Art. 11

L'article 164 du même Code est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 164. — Un à trois greffiers-chefs de service peuvent être désignés à la cour d'appel et à la cour du travail. Ils participent, sous l'autorité du greffier en chef, à la direction du greffe.

Si dans les cours précitées plus de cent membres du personnel exercent un emploi à temps plein, le nombre des greffiers-chefs de service est augmenté d'une unité par groupe de trente membres du personnel supplémentaires.»

Art. 12

L'article 165 du même Code est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 165. — Le premier président peut choisir un secrétaire de cabinet parmi les greffiers ou le personnel du greffe sur l'avis du greffier en chef.»

Art. 13

À l'article 167 du même Code, le mot «commis-greffiers» est remplacé par les mots «greffiers adjoints».

Art. 14

L'article 168 du même Code est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 168. — Le premier président peut choisir un secrétaire de cabinet parmi les greffiers ou le personnel du greffe sur l'avis du greffier en chef.»

Art. 15

L'article 169 du même Code est remplacé par la disposition suivante:

TEKST VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEER VANDENBERGHE C.S. (Nr. 1-270/1) EN/OF VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEREN ERDMAN EN LALLEMAND (Nr. 1-147/1) (*)

Art. 10

Artikel 164 van hetzelfde Wetboek wordt met de volgende volzin aangevuld:

«In de hoven waar ten minste honderd personeelsleden met volledige betrekking werkzaam zijn, kan bovendien per dertig bijkomende personeelsleden een griffier-hoofd van dienst aangeworven worden.»

Art. 11

In artikel 165 van hetzelfde Wetboek worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1º het woord «secretaris» wordt vervangen door het woord «kabinetssecretaris»;

2º *in fine* worden de woorden «op advies van de hoofdgriffier» toegevoegd.

Art. 12

In artikel 167 van hetzelfde Wetboek wordt het woord «klerken-griffiers» vervangen door het woord «adjunct-griffiers».

Art. 13

In artikel 168 van hetzelfde Wetboek worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1º het woord «secretaris» wordt vervangen door het woord «kabinetssecretaris»;

2º *in fine* worden de woorden «op advies van de hoofdgriffier» toegevoegd.

Art. 14

In artikel 169 van hetzelfde Wetboek worden de woorden «klerken-griffiers» en «eerstaanwezend

(*) Tenzij anders is vermeld, zijn de hierna afgedrukte artikelen afkomstig uit het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s.

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

Art. 11

Artikel 164 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 164. — Bij het hof van beroep en het arbeidshof kunnen één tot drie griffiers-hoofden van dienst worden aangewezen die, onder het gezag van de hoofdgriffier, deelnemen aan de leiding van de griffie.

Ingeval in voormelde hoven meer dan honderd personeelsleden met volledige betrekking werkzaam zijn, kan het aantal griffiers-hoofden van dienst worden opgetrokken met één eenheid per dertig bijkomende personeelsleden.»

Art. 12

Artikel 165 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 165. — De eerste voorzitter kan een kabinetssecretaris kiezen uit de griffiers of het griffiepersoneel op advies van de hoofdgriffier.»

Art. 13

In artikel 167 van hetzelfde Wetboek wordt het woord «klerken-griffiers» vervangen door het woord «adjunct-griffiers».

Art. 14

Artikel 168 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 168. — De eerste voorzitter kan een kabinetssecretaris kiezen uit de griffiers of het griffiepersoneel op advies van de hoofdgriffier.»

Art. 15

Artikel 169 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling:

TEXTE DE LA PROPOSITION DE LOI DE M. VANDENBERGHE ET CONSORTS (Nº 1-270/1) ET/OU DE LA PROPOSITION DE LOI DE MM. ERDMAN ET LALLEMAND (Nº 1-147/1) (*)

remplacés respectivement par les mots «greffiers adjoints» et «greffiers adjoints principaux» et les mots «ou du greffier-chef de greffe» sont supprimés.

Art. 15

L'article 170 du même Code est remplacé par la disposition suivante:

«*Article 170*. — Le greffier accomplit les tâches du greffe et assiste, en qualité de greffier, le juge dans tous les actes de son ministère.

Cette règle ne reçoit exception que si, en raison de l'urgence, sa présence n'a pu être requise.»

Art. 16

L'article 171 du même Code est remplacé par la disposition suivante:

«*Article 171*. — Il y a un greffe à la Cour de cassation, à la cour d'appel, à la cour du travail, au tribunal de première instance, au tribunal du travail, au tribunal de commerce, à la justice de paix et au tribunal de police.

Le greffe est tenu par le greffier en chef.

Les greffiers exercent une fonction judiciaire et accomplissent leurs tâches au greffe.»

Art. 17

L'article 172 du même Code est remplacé par la disposition suivante:

(*) Sauf indication contraire, les articles reproduits ci-après proviennent de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts.

TEXTE ADOPTÉ PAR LA COMMISSION DE LA JUSTICE

«*Art. 169*. — Les greffiers adjoints en fonction depuis douze ans au moins dans un greffe d'une justice de paix, d'un tribunal de police, d'un tribunal de première instance, d'un tribunal du travail, d'un tribunal de commerce, d'une cour d'appel, d'une cour du travail ou de la Cour de cassation, sont nommés par le Roi greffiers adjoints principaux, pour autant que leur évaluation, visée à l'article 287*ter*, porte la mention «très bon».

Il sera tenu compte des années de fonction exercées dans un greffe, un parquet ou un secrétariat de parquet dans un grade équivalent ou inférieur.»

Art. 16

L'article 170 du même Code est remplacé par la disposition suivante:

«*Art. 170*. — Le greffier accomplit les tâches du greffe et assiste, en qualité de greffier, le juge dans tous les actes de son ministère.

Cette règle ne reçoit exception que si, en raison de l'urgence, sa présence n'a pu être requise.»

Art. 17

L'article 171 du même Code est remplacé par la disposition suivante:

«*Art. 171*. — Il y a un greffe à la Cour de cassation, à la cour d'appel, à la cour du travail, au tribunal de première instance, au tribunal du travail, au tribunal de commerce, à la justice de paix et au tribunal de police.

Le greffe est tenu par le greffier en chef.

Les greffiers exercent une fonction judiciaire et accomplissent leurs tâches au greffe.»

Art. 18

L'article 172 du même Code est remplacé par la disposition suivante:

TEKST VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEER VANDENBERGHE C.S. (Nr. 1-270/1) EN/OF VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEREN ERDMAN EN LALLEMAND (Nr. 1-147/1) (*)

klerk-griffier» vervangen door de woorden «adjunct-griffiers», respectievelijk «eerstaanwezend adjunct-griffier» en worden de woorden «of van de griffier-hoofd van de griffie» geschrapt.

Art. 15

Artikel 170 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt:

«*Artikel 170*. — De griffier vervult de griffietaken en staat de rechter bij als griffier in alle verrichtingen van zijn ambt.

Op deze regel wordt slechts uitzondering gemaakt wanneer om dringende redenen zijn tegenwoordigheid niet kon worden gevorderd.»

Art. 16

Artikel 171 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt:

«*Artikel 171*. — In het Hof van Cassatie, het hof van beroep, het arbeidshof, de rechtbank van eerste aanleg, de arbeidsrechtbank, de rechtbank van koophandel, het vredegerecht en de politierechtbank is er een griffie.

De griffie wordt gehouden door de hoofdgriffier.

De griffiers oefenen een gerechtelijke functie uit en vervullen hun taken in de griffie.»

Art. 17

Artikel 172 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt:

(*) Tenzij anders is vermeld, zijn de hierna afgedrukte artikelen afkomstig uit het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s.

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

«*Art. 169*. — De adjunct-griffiers die ten minste twaalf jaar dienst hebben in de griffie van een vredegerecht, van een politierechtbank, van een rechtbank van eerste aanleg, van een arbeidsrechtbank, van een rechtbank van koophandel, van een hof van beroep, van een arbeidshof of van het Hof van Cassatie, worden door de Koning tot eerstaanwezend adjunct-griffier benoemd, voor zover zij bij hun beoordeling, bedoeld in artikel 287*ter*, de vermelding «zeer goed» hebben gekregen.

De dienstjaren uitgeoefend in een griffie, een parket of een parketsecretariaat in een gelijkwaardige of een lagere graad komen in aanmerking.»

Art. 16

Artikel 170 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling:

«*Art. 170*. — De griffier vervult de griffietaken en staat de rechter bij als griffier in alle verrichtingen van diens ambt.

Op deze regel wordt slechts een uitzondering gemaakt wanneer om dringende redenen zijn tegenwoordigheid niet kon worden gevorderd.»

Art. 17

Artikel 171 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling:

«*Art. 171*. — In het Hof van Cassatie, het hof van beroep, het arbeidshof, de rechtbank van eerste aanleg, de arbeidsrechtbank, de rechtbank van koophandel, het vredegerecht en de politierechtbank is er een griffie.

De griffie wordt gehouden door de hoofdgriffier.

De griffiers oefenen een gerechtelijke functie uit en vervullen hun taken in de griffie.»

Art. 18

Artikel 172 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling:

TEXTE DE LA PROPOSITION DE LOI DE M. VANDENBERGHE ET CONSORTS (Nº 1-270/1) ET/OU DE LA PROPOSITION DE LOI DE MM. ERDMAN ET LALLEMAND (Nº 1-147/1) (*)

«*Article 172.* — Le greffier en chef dirige le greffe et distribue les tâches de greffe et les tâches administratives et désigne les greffiers qui assisteront le juge.»

Art. 18

L'article 173 du même Code est remplacé par les dispositions suivantes:

«*Article 173.* — Les tâches du greffier sont les suivantes:

— il assure l'accès du greffe au public;

— il passe les actes dont il est chargé;

— il garde les minutes, les registres et tous les actes afférents à la juridiction près laquelle il est établi;

— il en délivre des expéditions, des extraits ou des copies;

— il conserve les collections des lois et autres ouvrages à l'usage des juges;

— il dresse les tables, tient les registres et les répertoires et établit les statistiques et les autres documents dont il a la charge en application de la loi ou des arrêtés;

— il assure la conservation des valeurs, documents et objets déposés au greffe en vertu de la loi.

Le greffier assiste le juge:

— en étant présent à l'audience;

— en dressant le procès-verbal des instances et des décisions; il donne acte des différentes formalités dont l'accomplissement doit être constaté et leur confère l'authenticité; il veille au respect des règles de procédure.

(*) Sauf indication contraire, les articles reproduits ci-après proviennent de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts.

TEXTE ADOPTÉ PAR LA COMMISSION DE LA JUSTICE

«*Art. 172.* — Le greffier en chef dirige le greffe et distribue les tâches de greffe et les tâches administratives et désigne les greffiers qui assisteront le juge.»

Art. 19

L'article 173 du même Code est remplacé par la disposition suivante:

«*Art. 173.* — Les tâches du greffier sont les suivantes:

— il assure l'accès du greffe au public;

— il tient la comptabilité du greffe;

— il passe les actes dont il est chargé, [...] garde les minutes, les registres et tous les actes afférents à la juridiction près laquelle il est établi et en délivre des expéditions, des extraits ou des copies;

— il conserve la documentation législative, jurisprudentielle et doctrinale à l'usage des juges;

— il établit les tables, [...] les statistiques et les autres documents dont il a la charge en application de la loi ou des arrêtés; il tient les registres et les répertoires;

— il assure la conservation des valeurs, documents et objets déposés au greffe en vertu de la loi.

Le greffier assiste le juge:

— il prépare les tâches de celui-ci;

— il est présent à l'audience;

— il dresse le procès-verbal des instances et des décisions;

— il donne acte des différentes formalités dont l'accomplissement doit être constaté et leur confère l'authenticité [...];

— il élabore les dossiers de procédure et veille, dans le cadre de ses compétences, au respect des règles y relatives.

TEKST VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEER VANDENBERGHE C.S. (Nr. 1-270/1) EN/OF VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEREN ERDMAN EN LALLEMAND (Nr. 1-147/1) (*)

«*Artikel 172.* — De hoofdgriffier leidt de griffie en verdeelt de griffietaken en de administratieve taken en wijst de griffiers aan om de rechter bij te staan.»

Art. 18

Artikel 173 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt:

«*Artikel 173.* — Tot de taken van de griffier behoren:

— hij houdt de griffie open voor het publiek;

— hij verlijdt de hem opgedragen akten;

— hij bewaart de minuten, registers en alle akten van het gerecht, waarbij hij is aangesteld;

— hij levert daarvan uitgiften, uittreksels of afschriften af;

— hij bewaart de verzameling van wetten en andere boekwerken ten gebruike van de rechtbank;

— hij houdt de tabellen, registers, repertoria, statistieken en andere documenten, hem bij de wet of besluiten opgedragen;

— hij bewaart de waarden, documenten en voorwerpen die krachtens de wet ter griffie zijn neergelegd.

Tot de bijstand van de griffier aan de rechter behoort:

— de griffier is aanwezig op de terechtzitting;

— hij notuleert het verloop van de rechtszaken en de uitspraken, verleent akte van de verschillende formaliteiten waarvan de vervulling moet worden vastgesteld en verleent er authenticiteit aan; hij bewaakt de procedure.

(*) Tenzij anders is vermeld, zijn de hierna afgedrukte artikelen afkomstig uit het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s.

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

«*Art. 172.* — De hoofdgriffier leidt de griffie en verdeelt de griffietaken en de administratieve taken en wijst de griffiers aan die de rechter bijstaan.»

Art. 19

Artikel 173 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling:

«*Art. 173.* — Tot de taken van de griffier behoren:

— hij stelt de griffie voor het publiek toegankelijk;

— hij voert de boekhouding van de griffie;

— hij verlijdt de akten waarmee hij belast is, bewaart de minuten, registers en alle akten van het gerecht waarbij hij is aangesteld en geeft daarvan uitgiften, uittreksels of afschriften af;

— hij bewaart de rechtsdocumentatie inzake wetgeving, rechtspraak en rechtsleer ten behoeve van de rechters;

— hij maakt de tabellen, statistieken en andere documenten op, waarmee hij bij wet of besluit belast is; hij houdt de registers en repertoria bij;

— hij staat in voor de bewaring van de waarden, documenten en voorwerpen die krachtens de wet ter griffie zijn neergelegd.

De griffier verleent bijstand aan de rechter:

— hij bereidt de taken van de rechter voor;

— hij is aanwezig op de terechtzitting;

— hij notuleert het verloop van de rechtszaken en de uitspraken;

— hij geeft akte van de verschillende formaliteiten waarvan de vervulling moet worden vastgesteld en verleent er authenticiteit aan;

— hij stelt de dossiers van de rechtspleging op en ziet, in het kader van zijn bevoegdheid, toe op de naleving van de reglementering ter zake.

TEXTE DE LA PROPOSITION DE LOI DE M. VANDENBERGHE ET CONSORTS (Nº 1-270/1) ET/OU DE LA PROPOSITION DE LOI DE MM. ERDMAN ET LALLEMAND (Nº 1-147/1) (*)

Le Roi peut arrêter les modalités d'application du présent article.»

Art. 19

À l'article 175 du même Code, les mots «ou le greffier-chef de greffe» sont supprimés.

(*) Sauf indication contraire, les articles reproduits ci-après proviennent de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts.

TEXTE ADOPTÉ PAR LA COMMISSION DE LA JUSTICE

Le Roi détermine les modalités d'application du présent article.»

Art. 20

À l'article 175 du même Code, les mots «ou le greffier-chef de greffe» sont supprimés.

Art. 21

Il est inséré dans la deuxième partie, livre Ier, du même Code un titre III*bis* rédigé comme suit:

«Titre III*bis*. Des conseillers en médiation et des assistants de médiation.

*Art. 176*bis. — Il y a dans chaque parquet de cour d'appel un ou plusieurs conseillers en médiation nommés par le Roi. Le Roi en détermine le nombre selon les nécessités du service. Ils exercent leurs fonctions sous la direction et la surveillance du procureur général ou du magistrat qu'il désigne à cet effet.

Le conseiller en médiation assiste le procureur général dans l'élaboration d'une politique criminelle en médiation pénale. Il est fait appel à lui pour l'évaluation, la coordination, la supervision de l'application de la médiation pénale dans les différents parquets du ressort du procureur général. Il assiste les assistants de médiation dans les questions générales et particulières que pose l'exécution de leurs missions.

*Art. 176*ter. — Il y a dans chaque parquet du procureur du Roi un ou plusieurs assistants de médiation, nommés par le ministre de la Justice. Le Roi en détermine le nombre selon les nécessités du service. Ils exercent leurs fonctions sous la direction et la surveillance du procureur du Roi ou du magistrat qu'il désigne à cet effet.

L'assistant de médiation assiste le procureur du Roi dans l'élaboration de la médiation pénale. Il est fait appel à l'assistant de médiation dans les différentes phases de la médiation pénale et plus spécifiquement dans son élaboration concrète. Il effectue sa mission en collaboration étroite avec le procureur du Roi et sous sa surveillance.

TEKST VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEER VANDENBERGHE C.S. (Nr. 1-270/1) EN/OF VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEREN ERDMAN EN LALLEMAND (Nr. 1-147/1) (*)

De Koning kan nadere regels tot uitwerking van dit artikel bepalen.»

Art. 19

In artikel 175 van hetzelfde Wetboek worden de woorden «of de griffier-hoofd van de griffie» geschrapt.

(*) Tenzij anders is vermeld, zijn de hierna afgedrukte artikelen afkomstig uit het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s.

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

De Koning stelt nadere regels voor de toepassing van dit artikel.»

Art. 20

In artikel 175 van hetzelfde Wetboek worden de woorden «of de griffier-hoofd van de griffie» geschrapt.

Art. 21

In deel II, boek I, van hetzelfde Wetboek wordt een titel III*bis* ingevoegd, luidende:

«Titel III*bis*. Bemiddelingsadviseurs en -assistenten

*Art. 176*bis. — Aan ieder parket bij het hof van beroep zijn een of meer bemiddelingsadviseurs verbonden, die de Koning benoemt. De Koning bepaalt hun aantal naar de behoeften van de dienst. Zij staan onder leiding en toezicht van de procureur-generaal of van de magistraat die hij daartoe aanstelt.

Bij het uitwerken van een strafrechtelijk beleid voor de bemiddeling in strafzaken staat de bemiddelingsadviseur de procureur-generaal bij. Hij wordt ingeschakeld voor de evaluatie, de coördinatie en het toezicht op de toepassing van de bemiddeling in strafzaken in de verscheidene parketten van het ambtsgebied van de procureur-generaal. Hij staat de bemiddelingsassistenten bij met betrekking tot de algemene en bijzondere problemen die rijzen bij de uitvoering van hun taken.

*Art. 176*ter. — Aan ieder parket van de procureur des Konings zijn een of meer bemiddelingsassistenten verbonden, die de minister van Justitie benoemt. De Koning bepaalt hun aantal naar de behoeften van de dienst. Zij staan onder leiding en toezicht van de procureur des Konings of van de magistraat die hij daartoe aanstelt.

Bij het uitwerken van de bemiddeling in strafzaken staat de bemiddelingsassistent de procureur des Konings bij. Hij wordt ingeschakeld in de verschillende fasen van de bemiddeling in strafzaken en meer bepaald de concrete uitwerking ervan. Hij voert zijn opdracht uit in nauwe samenwerking met en onder toezicht van de procureur des Konings.

TEXTE DE LA PROPOSITION DE LOI DE M. VANDENBERGHE ET CONSORTS (Nº 1-270/1) ET/OU DE LA PROPOSITION DE LOI DE MM. ERDMAN ET LALLEMAND (Nº 1-147/1) (*)

Art. 20

À l'article 177 du même Code, les mots « greffier-chef de greffe » sont remplacés par les mots « greffier en chef ».

Art. 21

À l'article 181 du même Code, les mots « ou le greffier-chef de greffe » sont supprimés.

(*) Sauf indication contraire, les articles reproduits ci-après proviennent de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts.

TEXTE ADOPTÉ PAR LA COMMISSION DE LA JUSTICE

*Art. 176*quater. — Les assistants de médiation qui comptent au moins dix-huit années d'ancienneté de grade sont nommés par le ministre de la Justice assistants de médiation principaux, pour autant que leur évaluation, visée à l'article 287*ter*, porte la mention « très bon ». »

Art. 22

À l'article 177 du même Code, les mots « , sur l'avis du juge de paix ou du juge au tribunal de police et du greffier-chef de greffe » sont supprimés.

Art. 23

À l'article 178 du même Code, les mots « , sur l'avis du président et du greffier en chef » sont supprimés.

Art. 24

À l'article 179 du même Code, les mots « , sur l'avis du premier président et du greffier en chef » sont supprimés.

Art. 25

À l'article 180 du même Code, les mots « Le ministre de la Justice prend au préalable l'avis du premier président et du greffier en chef. » sont supprimés.

Art. 26

L'article 181 du même Code est remplacé par la disposition suivante :

« *Art. 181*. — Les rédacteurs, les employés et les messagers en fonction depuis douze ans au moins dans un greffe d'une justice de paix, d'un tribunal de police, d'un tribunal de première instance, d'un tribunal du travail, d'un tribunal de commerce, d'une cour d'appel, d'une cour du travail ou de la Cour de cassation, sont nommés par le ministre de la Justice, respectivement, rédacteurs principaux, employés principaux et messagers principaux, pour autant que leur évaluation, visée à l'article 287*ter*, porte la mention « très bon ».

Il sera tenu compte des années de fonction exercées dans un greffe ou un secrétariat de parquet dans un grade équivalent ou inférieur. »

TEKST VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEER VANDENBERGHE C.S. (Nr. 1-270/1) EN/OF VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEREN ERDMAN EN LALLEMAND (Nr. 1-147/1) (*)

Art. 20

In artikel 177 van hetzelfde Wetboek worden de woorden « griffier-hoofd van de griffie » vervangen door het woord « hoofdgriffier ».

Art. 21

In artikel 181 van hetzelfde Wetboek worden de woorden « of van de griffier-hoofd van de griffie » geschrapt.

(*) Tenzij anders is vermeld, zijn de hierna afgedrukte artikelen afkomstig uit het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s.

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

*Art. 176*quater. — Bemiddelingsassistenten die ten minste achttien jaar graadanciënniteit tellen, worden door de minister van Justitie tot eerstaanwezend bemiddelingsassistent benoemd, voor zover zij bij hun beoordeling, bedoeld in artikel 287*ter*, de vermelding « zeer goed » hebben gekregen. »

Art. 22

In artikel 177 van hetzelfde Wetboek worden de woorden « op advies van de vrederechter of van de rechter in de politierechtbank en van de griffier-hoofd van de griffie » geschrapt.

Art. 23

In artikel 178 van hetzelfde Wetboek worden de woorden « op advies van de voorzitter en van de hoofdgriffier » geschrapt.

Art. 24

In artikel 179 van hetzelfde Wetboek worden de woorden « op advies van de eerste voorzitter en van de hoofdgriffier » geschrapt.

Art. 25

In artikel 180 van hetzelfde Wetboek worden de woorden « Deze wint vooraf het advies in van de eerste voorzitter en van de hoofdgriffier. » geschrapt.

Art. 26

Artikel 181 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling :

« *Art. 181*. — De opstellers, beambten en boden die ten minste twaalf jaar dienst hebben in de griffie van een vredegerecht, van een politierechtbank, van een rechtbank van eerste aanleg, van een arbeidsrechtbank, van een rechtbank van koophandel, van een hof van beroep, van een arbeidshof of van het Hof van Cassatie, worden door de minister van Justitie, respectievelijk, tot eerstaanwezend opsteller, eerstaanwezend beambte en eerstaanwezend bode benoemd, voor zover zij bij hun beoordeling, bedoeld in artikel 287*ter*, de vermelding « zeer goed » hebben gekregen.

De dienstjaren uitgeoefend in een griffie of een parketsecretariaat in een gelijkwaardige of een lagere graad komen in aanmerking. »

TEXTE DE LA PROPOSITION DE LOI DE M. VANDENBERGHE ET CONSORTS (Nº 1-270/1) ET/OU DE LA PROPOSITION DE LOI DE MM. ERDMAN ET LALLEMAND (Nº 1-147/1) (*)

Art. 22

§ 1er. À l'article 182 du même Code, les premier et deuxième alinéas sont remplacés par les dispositions suivantes :

« Il y a, dans chaque parquet, un secrétariat, qui est placé sous la direction d'un secrétaire en chef.

Le secrétaire en chef est nommé par le Roi.

Le secrétaire en chef du parquet est chargé de la direction des services administratifs, sous l'autorité du procureur général, du procureur du Roi ou de l'auditeur du travail.

Le secrétaire assiste le procureur général, le procureur du Roi ou l'auditeur du travail. Il signe les documents qui lui sont désignés par le chef du parquet. Il garde les registres, les archives et les documents du parquet.

Le procureur général, le procureur du Roi et l'auditeur du travail près une juridiction dont le ressort compte une population de plus de 500 000 habitants, peuvent se choisir un secrétaire de cabinet parmi le personnel du parquet, sur l'avis du secrétaire en chef. »

(*) Sauf indication contraire, les articles reproduits ci-après proviennent de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts.

TEXTE ADOPTÉ PAR LA COMMISSION DE LA JUSTICE

Art. 27

L'article 182 du même Code est remplacé par la disposition suivante :

« *Art. 182.* — Il y a, dans chaque parquet, un secrétariat, qui est placé sous la direction d'un secrétaire en chef.

Le secrétaire en chef est nommé par le Roi.

Le secrétaire en chef du parquet est chargé de la direction des services administratifs, sous la direction et la surveillance du procureur général, du procureur du Roi ou de l'auditeur du travail. Il distribue les tâches administratives entre les membres et le personnel du secrétariat.

Le secrétaire en chef peut être assisté d'un ou plusieurs secrétaires et de secrétaires adjoints nommés par le Roi. Leur nombre est déterminé par le Roi, suivant les besoins du service.

Le secrétaire assiste le procureur général, le procureur du Roi ou l'auditeur du travail. Il signe les documents inhérents à sa fonction, et ceux que le chef du parquet lui donne mission de signer. Il assiste les magistrats dans des travaux de documentation et de recherche, dans la constitution des dossiers, et dans toutes tâches, à l'exception de celles qui sont expressément réservées aux magistrats. Il garde les registres, les archives et les documents du parquet.

Le procureur général, le procureur du Roi et l'auditeur du travail près une juridiction dont le ressort compte une population de plus de cinq cent mille habitants, peuvent [...] choisir un secrétaire de cabinet parmi les membres ou le personnel du secrétariat, sur l'avis du secrétaire en chef.

TEKST VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEER VANDENBERGHE C.S. (Nr. 1-270/1) EN/OF VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEREN ERDMAN EN LALLEMAND (Nr. 1-147/1) (*)

Art. 22

§ 1. In artikel 182 van hetzelfde Wetboek worden het eerste en tweede lid vervangen als volgt :

« Bij ieder parket is er een secretariaat verbonden, onder de leiding van een hoofdsecretaris.

De hoofdsecretaris wordt door de Koning benoemd.

De hoofdsecretaris van het parket is belast met de leiding van de administratieve diensten en staat daarbij onder het gezag van de procureur-generaal, de procureur des Konings of de arbeidsauditeur.

De secretaris staat de procureur-generaal, de procureur des Konings of de arbeidsauditeur bij. Hij ondertekent de documenten die hem door het hoofd van het parket worden aangeduid. Hij bewaart de registers, het archief en de documenten van het parket.

De procureur-generaal, de procureur des Konings en de arbeidsauditeur bij een rechtbank waarvan het rechtsgebied meer dan vijfhonderdduizend inwoners telt, kunnen zich een kabinetssecretaris kiezen uit het personeel van het parket, op advies van de hoofdsecretaris. »

(*) Tenzij anders is vermeld, zijn de hierna afgedrukte artikelen afkomstig uit het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s.

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

Art. 27

Artikel 182 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling :

« *Art. 182.* — Aan ieder parket is er een secretariaat verbonden, onder de leiding van een hoofdsecretaris.

De hoofdsecretaris wordt door de Koning benoemd.

De hoofdsecretaris van het parket is belast met de leiding van de administratieve diensten en staat daarbij onder leiding en toezicht van de procureur-generaal, van de procureur des Konings of van de arbeidsauditeur. Hij verdeelt de administratieve taken onder de leden en het personeel van het secretariaat.

De hoofdsecretaris kan worden bijgestaan door een of meer secretarissen en door adjunct-secretarissen, die de Koning benoemt. Hun aantal wordt door de Koning bepaald naar de behoeften van de dienst.

De secretaris staat de procureur-generaal, de procureur des Konings of de arbeidsauditeur bij. Hij ondertekent de documenten die eigen zijn aan zijn functie en die welke hij in opdracht van het hoofd van het parket moet ondertekenen. Hij verleent bijstand aan de magistraten voor documentatie- en opzoekingswerk, voor het samenstellen van de dossiers en voor alle taken, met uitzondering van die welke uitdrukkelijk aan de magistraten zijn voorbehouden. Hij bewaart de registers, het archief en de documenten van het parket.

De procureur-generaal, de procureur des Konings en de arbeidsauditeur bij een gerecht waarvan het rechtsgebied meer dan vijfhonderdduizend inwoners telt, kunnen een kabinetssecretaris kiezen uit de leden of het personeel van het secretariaat op advies van de hoofdsecretaris.

TEXTE DE LA PROPOSITION DE LOI DE M. VANDENBERGHE ET CONSORTS (Nº 1-270/1) ET/OU DE LA PROPOSITION DE LOI DE MM. ERDMAN ET LALLEMAND (Nº 1-147/1) (*)

§ 2. Au troisième alinéa du même article, le mot «Il» est remplacé par les mots «Le secrétaire en chef».

§ 3. Au troisième alinéa du même article, les mots «secrétaires adjoints» et «commis-secrétaires» sont remplacés respectivement par les mots «secrétaires» et «secrétaires adjoints».

§ 4. Au quatrième alinéa du même article, les mots «secrétaires adjoints-chefs de service», «secrétaire» et «secrétaires adjoints» sont respectivement remplacés par les mots «secrétaires-chefs de service», «secrétaire en chef» et «secrétaires».

§ 5. Au quatrième alinéa du même article est inséré, après la première phrase, une disposition nouvelle, rédigée comme suit: «En outre, dans les parquets comptant au moins cent membres du personnel ayant un emploi à temps plein, un secrétaire-chef de service peut être désigné par groupe de trente membres du personnel supplémentaires.»

Art. 23

Un article 182*bis* est inséré dans le même Code, qui est rédigé comme suit:

«*Article 182bis.* — En cas d'empêchement, le secrétaire en chef du parquet est remplacé par le secrétaire-chef de service ou le secrétaire qu'il désigne. Lorsqu'il se trouve dans l'impossibilité de faire cette désignation, c'est, selon le cas, le procureur général, le procureur du Roi ou l'auditeur du travail qui la fait.»

Art. 24

À l'article 183 du même Code, le mot «secrétaire» est remplacé par les mots «secrétaire en chef».

(*) Sauf indication contraire, les articles reproduits ci-après proviennent de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts.

TEXTE ADOPTÉ PAR LA COMMISSION DE LA JUSTICE

Un à trois secrétaires-chefs de service peuvent être désignés au parquet. Ils participent, sous l'autorité du secrétaire en chef, à la direction du secrétariat. Si dans un parquet plus de cent membres du personnel exercent un emploi à temps plein, le nombre de secrétaires-chefs de service est augmenté d'une unité par groupe de trente membres du personnel supplémentaires.

Le Roi en détermine le nombre et les désigne pour un terme de trois ans, parmi les secrétaires, sur la présentation du procureur général, du procureur du Roi ou de l'auditeur du travail et du secrétaire en chef du parquet.

Cette désignation peut être renouvelée et chaque fois pour une durée de trois ans; après neuf ans de fonction, ils sont nommés à titre définitif.»

Art. 28

Un article 182*bis* est inséré dans le même Code, qui est rédigé comme suit:

«*Art. 182*bis. — Les secrétaires adjoints en fonction depuis douze ans au moins, sont nommés par le Roi secrétaires adjoints principaux, pour autant que leur évaluation, visée à l'article 287*ter*, porte la mention «très bon».

Il sera tenu compte des années de fonctions exercées dans un parquet, un secrétariat de parquet ou un greffe, dans un grade équivalent ou inférieur.»

Art. 29

L'article 183 du même Code est remplacé par la disposition suivante:

«*Art. 183.* — Il peut y avoir au secrétariat du parquet des traducteurs, des rédacteurs, des employés et des messagers. Ils sont nommés par le ministre de la Justice. Le nombre des traducteurs, des rédacteurs et des employés est déterminé par le Roi; celui des messagers par le ministre de la Justice ou, selon le cas, par le ministre qui a le Travail dans ses attributions.»

TEKST VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEER VANDENBERGHE C.S. (Nr. 1-270/1) EN/OF VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEREN ERDMAN EN LALLEMAND (Nr. 1-147/1) (*)

§ 2. In het derde lid van hetzelfde artikel wordt het woord «Hij» vervangen door de woorden «De hoofdsecretaris».

§ 3. In het derde lid van ditzelfde artikel worden de woorden «adjunct-secretarissen» en «klerken-secretarissen» vervangen door de woorden «secretarissen», respectievelijk «adjunct-secretarissen».

§ 4. In het vierde lid van ditzelfde artikel worden de woorden «adjunct-secretarissen-hoofden van dienst», «secretaris» en «adjunct-secretarissen» vervangen door «secretarissen-hoofden van dienst», respectievelijk «hoofdsecretaris» en «secretarissen».

5. In het vierde lid van ditzelfde artikel wordt na de eerste volzin een nieuwe bepaling ingevoegd luidend als volgt: «In de parketten waar ten minste honderd personeelsleden met volledige betrekking werkzaam zijn, kan bovendien per dertig bijkomende personeelsleden een secretaris-hoofd van dienst aangewezen worden.»

Art. 23

In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 182*bis* ingevoegd, luidend als volgt:

«*Artikel 182bis*. — Bij verhindering wordt de hoofdsecretaris van het parket vervangen door de secretaris-hoofd van dienst of de secretaris die hij aanwijst. Wanneer hij in de onmogelijkheid is om die aanwijzing te doen wordt daarin voorzien al naargelang van het geval door de procureur-generaal, de procureur des Konings of de arbeidsauditeur.»

Art. 24

In artikel 183 van hetzelfde Wetboek wordt het woord «secretaris» vervangen door het woord «hoofdsecretaris».

(*) Tenzij anders is vermeld, zijn de hierna afgedrukte artikelen afkomstig uit het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s.

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

Bij een parket kunnen één tot drie secretarissen-hoofden van dienst worden aangewezen, die onder het gezag van de hoofdsecretaris, deelnemen aan de leiding van het secretariaat. Ingeval in een parket meer dan honderd personeelsleden met volledige betrekking werkzaam zijn, kan het aantal secretarissen-hoofden van dienst worden opgetrokken met één eenheid per dertig bijkomende personeelsleden.

De Koning bepaalt hun aantal en wijst hen voor drie jaar aan uit de secretarissen, op voordracht van de procureur-generaal, van de procureur des Konings of van de arbeidsauditeur en van de hoofdsecretaris van het parket.

Die aanwijzing kan telkens voor drie jaar worden vernieuwd; na negen jaar ambtsvervulling worden zij vast benoemd.»

Art. 28

In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 182*bis* ingevoegd, luidende:

«*Art. 182*bis. — Adjunct-secretarissen die ten minste twaalf jaar dienst hebben worden door de Koning tot eerstaanwezend adjunct-secretaris benoemd, voor zover zij bij hun beoordeling, bedoeld in artikel 287*ter*, de vermelding «zeer goed» hebben gekregen.

De dienstjaren uitgeoefend in een parket, een parketsecretariaat of een griffie in een gelijkwaardige of een lagere graad komen in aanmerking.»

Art. 29

Artikel 183 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling:

«*Art. 183.* — Aan een parketsecretariaat kunnen vertalers, opstellers, beambten en boden verbonden worden. Zij worden door de minister van Justitie benoemd. Het aantal vertalers, opstellers en beambten wordt bepaald door de Koning, het aantal boden door de minister van Justitie of, naar gelang van het geval, door de minister die bevoegd is voor de Arbeid.»

TEXTE DE LA PROPOSITION DE LOI DE M. VANDENBERGHE ET CONSORTS (Nº 1-270/1) ET/OU DE LA PROPOSITION DE LOI DE MM. ERDMAN ET LALLEMAND (Nº 1-147/1) (*)

Art. 25

À l'article 184 du même Code, les mots «commis-secrétaires», «secrétaire» et «commis-secrétaires principaux» sont remplacés respectivement par les mots «secrétaires adjoints», «secrétaire en chef» et «secrétaires adjoints principaux».

Art. 2 (1)

Il est inséré à l'article 185 du Code judiciaire un deuxième alinéa nouveau, rédigé comme suit:

«L'examen, dont il impose la réussite comme condition, doit être un concours, organisé par le Secrétariat permanent de recrutement.»

Art. 26

À l'article 260 du même Code, les mots «greffiers-chefs de greffe» sont supprimés et les mots «commis-greffiers» sont remplacés par les mots «greffiers adjoints».

(*) Sauf indication contraire, les articles reproduits ci-après proviennent de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts.

(1) Proposition de loi de MM. Erdman et Lallemand, nº 1-147/1.

TEXTE ADOPTÉ PAR LA COMMISSION DE LA JUSTICE

Art. 30

L'article 184 du même Code est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 184. — Les traducteurs, rédacteurs, employés et messagers en fonction depuis douze ans au moins dans un secrétariat de parquet, sont nommés par le ministre de la Justice, respectivement, traducteurs principaux, rédacteurs principaux, employés principaux et messagers principaux, pour autant que leur évaluation, visée à l'article 287*ter*, porte la mention «très bon».

Il sera tenu compte des années de fonctions exercées dans un secrétariat de parquet ou un greffe, dans un grade équivalent ou inférieur.»

Art. 31

À l'article 185 du même Code sont apportées les modifications suivantes:

1º l'alinéa 1er est complété comme suit:

«Les examens de recrutement pour les grades de qualification particulière sont organisés par le Roi, sous forme de concours, devant un jury institué par le ministre de la Justice.»

2º l'alinéa 2 est remplacé par la disposition suivante:

«En outre, le ministre de la Justice ou, selon le cas, le ministre du Travail ou l'autorité à qui ils délèguent ce pouvoir peuvent, en cas d'urgence, engager du personnel sous les liens d'un contrat de travail. Ce personnel est choisi parmi les lauréats d'un concours ou d'un examen organisés en vertu du présent Code, ou, à défaut de candidats, parmi les lauréats d'un test de sélection organisé par le ministre de la Justice ou par un service de l'État.»

Art. 32

À l'article 260 du même Code, les mots «greffiers-chefs de greffe» sont supprimés et le mot «commis-greffiers» est remplacé par les mots «greffiers adjoints».

TEKST VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEER VANDENBERGHE C.S. (Nr. 1-270/1) EN/OF VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEREN ERDMAN EN LALLEMAND (Nr. 1-147/1) (*)

Art. 25

In artikel 184 van hetzelfde Wetboek worden de woorden «klerken-secretarissen», «secretaris» en «eerstaanwezend klerk-secretaris» vervangen door de woorden «adjunct-secretarissen», respectievelijk «hoofdsecretaris» en «eerstaanwezend adjunct-secretaris».

Art. 2 (1)

In artikel 185 van het Gerechtelijk Wetboek wordt een nieuw tweede lid ingevoegd, luidende:

«Het examen, waarvan Hij het slagen als voorwaarde oplegt, moet vergelijkend zijn en wordt georganiseerd door het Vast Wervingssecretariaat.»

Art. 26

In artikel 260 van hetzelfde Wetboek worden de woorden «griffiers-hoofden van de griffie» geschrapt en het woord «klerken-griffiers» vervangen door het woord «adjunct-griffiers».

(*) Tenzij anders is vermeld, zijn de hierna afgedrukte artikelen afkomstig uit het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s.

(1) Wetsvoorstel van de heren Erdman en Lallemand, nr. 1-147/1.

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

Art. 30

Artikel 184 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 184. — Vertalers, opstellers, beambten en boden die ten minste twaalf jaar dienst hebben in een parketsecretariaat, worden door de minister van Justitie respectievelijk tot eerstaanwezend vertaler, eerstaanwezend opsteller, eerstaanwezend beambte en eerstaanwezend bode benoemd, voor zover zij bij hun beoordeling, bedoeld in artikel 287*ter*, de vermelding «zeer goed» hebben gekregen.

De dienstjaren uitgeoefend in een parketsecretariaat of een griffie in een gelijkwaardige of een lagere graad komen in aanmerking.»

Art. 31

In artikel 185 van hetzelfde Wetboek worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1º het eerste lid wordt aangevuld als volgt:

«De wervingsexamens voor de bijzondere graden zijn vergelijkend en worden door de Koning georganiseerd voor een examencommissie die wordt ingesteld door de minister van Justitie.»

2º het tweede lid wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Bovendien kan de minister van Justitie of, naar gelang van het geval, de minister van Arbeid of de overheid aan wie zij die bevoegdheid overdragen, om dringende redenen personeel aanwerven op grond van een arbeidsovereenkomst. In aanmerking voor deze aanwervingen komen alleen de geslaagden van een vergelijkend examen of een examen georganiseerd krachtens dit Wetboek, of, bij ontstentenis van kandidaten, van een selectietest georganiseerd door de minister van Justitie of door een dienst van de Staat.»

Art. 32

In artikel 260 van hetzelfde Wetboek worden de woorden «griffiers-hoofden van de griffie» geschrapt en het woord «klerken-griffiers» vervangen door het woord «adjunct-griffiers».

TEXTE DE LA PROPOSITION DE LOI DE M. VANDENBERGHE ET CONSORTS (Nº 1-270/1) ET/OU DE LA PROPOSITION DE LOI DE MM. ERDMAN ET LALLEMAND (Nº 1-147/1) (*)

Art. 27

L'article 261 du même Code est remplacé par les dispositions suivantes:

«*Article 261.* — Les greffiers-chefs de service au greffe d'un tribunal sont nommés par le Roi parmi les greffiers au tribunal, sur présentation du président du tribunal et du greffier en chef, et après avis, selon le cas, du procureur du Roi ou de l'auditeur du travail.

Les greffiers-chefs de service au greffe de la Cour de cassation, de la cour d'appel ou de la cour du travail sont nommés par le Roi parmi les greffiers à cette cour, sur présentation du premier président et du greffier en chef, après avis du procureur général.

Ils sont désignés pour un terme de trois ans. Cette désignation peut être renouvelée chaque fois pour une durée de trois ans; après neuf ans de fonction, ils sont désignés à titre définitif.»

Art. 28

§ 1er. À l'article 262 du même Code, le mot «commis-greffiers» est remplacé par le mot «greffiers adjoints» et les mots «ou le greffier-chef de greffe» sont supprimés.

§ 2. Le même article est complété par le membre de phrase suivant: «, et après avis, selon le cas, du procureur général, du procureur du Roi ou de l'auditeur du travail.»

Art. 29

L'article 263, § 1er, du même Code est remplacé par la disposition suivante:

«§ 1er. Pour pouvoir être nommé greffier en chef de la justice de paix ou du tribunal de police, le candidat doit:

1º être âgé de trente-cinq ans accomplis;

2º être soit licencié en droit et avoir exercé pendant cinq ans au moins des fonctions au moins égales à celles d'employé au greffe d'une cour, d'un tribunal,

(*) Sauf indication contraire, les articles reproduits ci-après proviennent de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts.

TEXTE ADOPTÉ PAR LA COMMISSION DE LA JUSTICE

Art. 33

L'article 261 du même Code est remplacé par la disposition suivante:

«*Art. 261.* — Les greffiers-chefs de service au greffe d'un tribunal sont nommés par le Roi parmi les greffiers au tribunal, sur présentation du président du tribunal et du greffier en chef [...].

Les greffiers-chefs de service au greffe de la Cour de cassation, de la cour d'appel ou de la cour du travail sont nommés par le Roi parmi les greffiers à la cour, sur présentation du premier président et du greffier en chef [...].

Ils sont désignés pour un terme de trois ans. Cette désignation peut être renouvelée chaque fois pour une durée de trois ans; après neuf ans de fonction, ils sont nommés à titre définitif.»

Art. 34

À l'article 262 du même Code, le mot «commis-greffiers» est remplacé par les mots «greffiers adjoints» et les mots «ou le greffier-chef de greffe» sont supprimés.

[...]

Art. 35

L'article 263 [...] du même Code est remplacé par la disposition suivante:

«*Art. 263.* — § 1er. Pour pouvoir être nommé greffier en chef de la justice de paix ou du tribunal de police, le candidat doit:

1º être âgé de trente-cinq ans accomplis;

2º *a)* être [...] licencié en droit et avoir exercé pendant cinq ans au moins des fonctions au moins égales à celles d'employé au greffe d'une cour, d'un

TEKST VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEER VANDENBERGHE C.S. (Nr. 1-270/1) EN/OF VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEREN ERDMAN EN LALLEMAND (Nr. 1-147/1) (*)

Art. 27

Artikel 261 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt:

«*Artikel 261.* — De griffiers-hoofden van dienst bij de griffie van een rechtbank worden door de Koning benoemd uit de griffiers bij de rechtbank op voordracht van de voorzitter van de rechtbank en van de hoofdgriffier en naargelang van het geval na advies van de procureur des Konings of de arbeidsauditeur.

De griffiers-hoofden van dienst bij de griffie van het Hof van Cassatie, van een hof van beroep of een Arbeidshof worden door de Koning benoemd uit de griffiers bij het hof, op voordracht van de eerste voorzitter en van de hoofdgriffier, na advies van de procureur-generaal.

Zij worden aangewezen voor drie jaar. Deze aanwijzing kan telkens voor drie jaar worden vernieuwd: na negen jaar ambtsvervulling worden zij vast benoemd.»

Art. 28

§ 1. In artikel 262 van hetzelfde Wetboek wordt het woord «klerken-griffiers» vervangen door het woord «adjunct-griffiers» en worden de woorden «of de griffier-hoofd van de griffie» geschrapt.

§ 2. Hetzelfde artikel wordt aangevuld als volgt: «en al naargelang van het geval na advies van de procureur-generaal, de procureur des Konings of de arbeidsauditeur.»

Art. 29

Artikel 263, § 1, van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt:

«§ 1. Om tot hoofdgriffier van het vredegerecht of van de politierechtbank te worden benoemd, moet men:

1º volle vijfendertig jaar oud zijn;

2º hetzij licentiaat in de rechten zijn en ten minste vijf jaar een ambt, ten minste gelijk aan dat van beambte, bij de griffie van een hof, een rechtbank, een

(*) Tenzij anders is vermeld, zijn de hierna afgedrukte artikelen afkomstig uit het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s.

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

Art. 33

Artikel 261 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling:

«*Art. 261.* — De griffiers-hoofden van dienst bij de griffie van een rechtbank worden door de Koning benoemd uit de griffiers bij de rechtbank, op voordracht van de voorzitter van de rechtbank en van de hoofdgriffier [...].

De griffiers-hoofden van dienst bij de griffie van het Hof van Cassatie, van een hof van beroep of van een arbeidshof worden door de Koning benoemd uit de griffiers bij het hof, op voordracht van de eerste voorzitter en van de hoofdgriffier [...].

Zij worden aangewezen voor drie jaar. Deze aanwijzing kan telkens voor drie jaar worden vernieuwd; na negen jaar ambtsvervulling worden zij vast benoemd.»

Art. 34

In artikel 262 van hetzelfde Wetboek wordt het woord «klerken-griffiers» vervangen door het woord «adjunct-griffiers» en worden de woorden «of de griffier-hoofd van de griffie» geschrapt.

[...]

Art. 35

Artikel 263 [...] van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling:

«*Art. 263.* — § 1. Om tot hoofdgriffier van een vredegerecht of van een politierechtbank te worden benoemd, moet de kandidaat:

1º volle vijfendertig jaar oud zijn;

2º *a)* [...] licentiaat in de rechten zijn en ten minste vijf jaar een ambt, ten minste gelijk aan dat van beambte bij de griffie van een hof, van een rechtbank,

TEXTE DE LA PROPOSITION DE LOI DE M. VANDENBERGHE ET CONSORTS (Nº 1-270/1) ET/OU DE LA PROPOSITION DE LOI DE MM. ERDMAN ET LALLEMAND (Nº 1-147/1) (*)

d'une justice de paix ou d'un tribunal de police, soit porteur d'un certificat d'études moyennes du degré supérieur ou d'études déclarées équivalentes par le Roi, ainsi que du certificat de candidat-greffier, et, en outre, avoir exercé soit les fonctions de greffier pendant cinq ans au moins, soit les fonctions de greffier adjoint d'une cour, d'un tribunal, d'une justice de paix ou d'un tribunal de police pendant dix ans au moins.»

Art. 30

§ 1er. L'article 263, § 2, du même Code est remplacé par la disposition suivante:

«§ 2. Pour pouvoir être nommé greffier de la justice de paix ou du tribunal de police, le candidat doit:

1º être âgé de vingt-cinq ans accomplis;

2º être soit licencié en droit et avoir exercé pendant un an au moins des fonctions au moins égales à celles d'employé au greffe d'une cour, d'un tribunal, d'une justice de paix ou d'un tribunal de police, soit porteur d'un certificat d'études moyennes du degré supérieur ou d'études déclarées équivalentes par le Roi, ainsi que du certificat de candidat-greffier et, en outre, soit être au moins greffier adjoint d'une cour, d'un tribunal, d'une justice de paix ou d'un tribunal de police, soit avoir exercé pendant cinq ans au moins les fonctions de rédacteur ou d'employé au greffe d'une cour, d'un tribunal, d'une justice de paix ou d'un tribunal de police.»

§ 2. Le § 3 du même article est abrogé.

§ 3. Au § 4 du même article, les mots «et organise le stage» sont supprimés.

Art. 31

§ 1er. L'article 264, premier alinéa, du même Code est remplacé par la disposition suivante:

«Pour pouvoir être nommé greffier en chef du tribunal de première instance, du tribunal du travail ou du tribunal de commerce, le candidat doit:

1º être âgé de trente-cinq ans accomplis;

(*) Sauf indication contraire, les articles reproduits ci-après proviennent de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts.

TEXTE ADOPTÉ PAR LA COMMISSION DE LA JUSTICE

tribunal, d'une justice de paix ou d'un tribunal de police;

b) ou être porteur [...] du certificat de candidat-greffier, et, en outre, avoir exercé soit les fonctions de greffier pendant cinq ans au moins, soit les fonctions de greffier adjoint dans une cour, un tribunal, une justice de paix ou un tribunal de police pendant dix ans au moins.

§ 2. Pour pouvoir être nommé greffier à la justice de paix ou au tribunal de police, le candidat doit:

1º être âgé de vingt-cinq ans accomplis;

2º *a)* être licencié en droit et avoir exercé pendant un an au moins des fonctions au moins égales à celles d'employé au greffe d'une cour, d'un tribunal, d'une justice de paix ou d'un tribunal de police;

b) ou être porteur [...] du certificat de candidat-greffier et, en outre, soit être au moins greffier adjoint à une cour, un tribunal, une justice de paix ou un tribunal de police, soit avoir exercé pendant cinq ans au moins les fonctions de rédacteur ou d'employé au greffe d'une cour, d'un tribunal, d'une justice de paix ou d'un tribunal de police.»

[...]

Art. 36

L'article 264 [...] du même Code est remplacé par la disposition suivante:

«*Art. 264.* — Pour pouvoir être nommé greffier en chef du tribunal de première instance, du tribunal du travail ou du tribunal de commerce, le candidat doit:

1º être âgé de trente-cinq ans accomplis;

TEKST VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEER VANDENBERGHE C.S. (Nr. 1-270/1) EN/OF VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEREN ERDMAN EN LALLEMAND (Nr. 1-147/1) (*)

vredegerecht of een politierechtbank hebben uitgeoefend, hetzij houder zijn van een getuigschrift van hoger middelbaar onderwijs of door de Koning gelijkwaardig verklaard onderwijs, alsmede van het getuigschrift van kandidaat-griffier en daarenboven ofwel ten minste vijf jaar het ambt van griffier ofwel ten minste tien jaar het ambt van adjunct-griffier hebben uitgeoefend bij een hof, een rechtbank, een vredegerecht of een politierechtbank.»

Art. 30

§ 1. Artikel 263, § 2, van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt:

«§ 2. Om tot griffier bij een vredegerecht of een politierechtbank te worden benoemd, moet men:

1º volle vijfentwintig jaar oud zijn;

2º hetzij licentiaat in de rechten zijn en ten minste één jaar een ambt, ten minste gelijk aan dat van beambte, bij de griffie van een hof, een rechtbank, een vredegerecht of een politierechtbank hebben uitgeoefend, hetzij houder zijn van een getuigschrift van hoger middelbaar onderwijs of door de Koning gelijkwaardig verklaard onderwijs, alsmede van het getuigschrift van kandidaat-griffier en daarenboven ofwel ten minste adjunct-griffier zijn bij een hof, een rechtbank, een vredegerecht of een politierechtbank, ofwel ten minste vijf jaar het ambt van opsteller of beambte hebben uitgeoefend bij de griffie van een hof, een rechtbank, een vredegerecht of een politierechtbank.»

§ 2. In hetzelfde artikel wordt § 3 opgeheven.

§ 3. In hetzelfde artikel worden in § 4 de woorden «en regelt de stage» geschrapt.

Art. 31

§ 1. Artikel 264, eerste lid, van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt:

«Om tot hoofdgriffier van een rechtbank van eerste aanleg, van een arbeidsrechtbank of van een rechtbank van koophandel te worden benoemd, moet men:

1º volle vijfendertig jaar oud zijn;

(*) Tenzij anders is vermeld, zijn de hierna afgedrukte artikelen afkomstig uit het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s.

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

van een vredegerecht of van een politierechtbank hebben uitgeoefend;

b) of houder zijn van het getuigschrift van [...] kandidaat-griffier en daarenboven ofwel ten minste vijf jaar het ambt van griffier, ofwel ten minste tien jaar het ambt van adjunct-griffier hebben uitgeoefend bij een hof, een rechtbank, een vredegerecht of een politierechtbank.

§ 2. Om tot griffier bij een vredegerecht of bij een politierechtbank te worden benoemd, moet de kandidaat:

1º volle vijfentwintig jaar oud zijn;

2º *a)* [...] licentiaat in de rechten zijn en ten minste één jaar een ambt, ten minste gelijk aan dat van beambte bij de griffie van een hof, van een rechtbank, van een vredegerecht of van een politierechtbank hebben uitgeoefend;

b) of houder zijn van het getuigschrift van [...] kandidaat-griffier en daarenboven ofwel ten minste adjunct-griffier zijn bij een hof, een rechtbank, een vredegerecht of een politierechtbank, ofwel ten minste vijf jaar het ambt van opsteller of van beambte hebben uitgeoefend bij de griffie van een hof, van een rechtbank, van een vredegerecht of van een politierechtbank.»

[...]

Art. 36

Artikel 264 [...] van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling:

«*Art. 264.* — Om tot hoofdgriffier van een rechtbank van eerste aanleg, van een arbeidsrechtbank of van een rechtbank van koophandel te worden benoemd, moet de kandidaat:

1º volle vijfendertig jaar oud zijn;

TEXTE DE LA PROPOSITION DE LOI DE M. VANDENBERGHE ET CONSORTS (Nº 1-270/1) ET/OU DE LA PROPOSITION DE LOI DE MM. ERDMAN ET LALLEMAND (Nº 1-147/1) (*)

2º être soit licencié en droit et avoir exercé pendant cinq ans au moins des fonctions au moins égales à celles d'employé au greffe d'une cour, d'un tribunal, d'une justice de paix ou d'un tribunal de police, soit porteur d'un certificat d'études moyennes du degré supérieur ou d'études déclarées équivalentes par le Roi, ainsi que du certificat de candidat-greffier, et, en outre, soit avoir exercé pendant cinq ans au moins les fonctions de greffier d'une cour ou d'un tribunal de première instance, d'un tribunal du travail ou d'un tribunal de commerce, soit être greffier en chef d'une justice de paix ou d'un tribunal de police.»

§ 2. Le deuxième alinéa du même article est abrogé.

Art. 32

§ 1er. L'article 265, § 1er, du même Code est remplacé par la disposition suivante:

«§ 1er. Pour pouvoir être nommé greffier au tribunal de première instance, au tribunal du travail ou au tribunal de commerce, le candidat doit:

1º être âgé de vingt-cinq ans accomplis;

2º être soit licencié en droit et avoir exercé pendant un an au moins des fonctions au moins égales à celles d'employé au greffe d'une cour, d'un tribunal, d'une justice de paix ou d'un tribunal de police, soit porteur d'un certificat d'études moyennes du degré supérieur ou d'études déclarées équivalentes par le Roi, ainsi que du certificat de candidat-greffier et, en outre, soit être au moins greffier adjoint d'une cour, d'un tribunal, d'une justice de paix ou d'un tribunal de police, soit avoir exercé pendant cinq ans au moins les fonctions de rédacteur ou d'employé au greffe d'une cour, d'un tribunal, d'une justice de paix ou d'un tribunal de police.»

§ 2. Le § 2 du même article est abrogé.

§ 3. Au § 3 du même article, les mot «et organise le stage» sont supprimés.

(*) Sauf indication contraire, les articles reproduits ci-après proviennent de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts.

TEXTE ADOPTÉ PAR LA COMMISSION DE LA JUSTICE

2º *a)* être [...] licencié en droit et avoir exercé pendant cinq ans au moins des fonctions au moins égales à celles d'employé au greffe d'une cour, d'un tribunal, d'une justice de paix ou d'un tribunal de police;

b) ou être porteur [...] du certificat de candidat-greffier, et, en outre, soit avoir exercé pendant dix ans au moins les fonctions de greffier ou de greffier adjoint dans une cour, un tribunal de première instance, un tribunal du travail ou un tribunal de commerce, soit être greffier en chef d'une justice de paix ou d'un tribunal de police.»

[...]

Art. 37

L'article 265 [...] du même Code est remplacé par la disposition suivante:

«*Art. 265.* — Pour pouvoir être nommé greffier au tribunal de première instance, au tribunal du travail ou au tribunal de commerce, le candidat doit:

1º être âgé de vingt-cinq ans accomplis;

2º *a)* être [...] licencié en droit et avoir exercé pendant un an au moins des fonctions au moins égales à celles d'employé au greffe d'une cour, d'un tribunal, d'une justice de paix ou d'un tribunal de police;

b) ou être porteur [...] du certificat de candidat-greffier et, en outre, soit être au moins greffier adjoint à une cour, un tribunal, une justice de paix ou un tribunal de police, soit avoir exercé pendant cinq ans au moins les fonctions de rédacteur ou d'employé au greffe d'une cour, d'un tribunal, d'une justice de paix ou d'un tribunal de police.»

[...]

TEKST VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEER VANDENBERGHE C.S. (Nr. 1-270/1) EN/OF VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEREN ERDMAN EN LALLEMAND (Nr. 1-147/1) (*)

2º hetzij licentiaat in de rechten zijn en ten minste vijf jaar een ambt, ten minste gelijk aan dat van beambte, bij de griffie van een hof, een rechtbank, een vredegerecht of een politierechtbank hebben uitgeoefend, hetzij houder zijn van een getuigschrift van hoger middelbaar onderwijs of door de Koning gelijkwaardig verklaard onderwijs, alsmede van het getuigschrift van kandidaat-griffier en daarenboven ofwel ten minste vijf jaar het ambt van griffier hebben uitgeoefend bij een hof of een rechtbank van eerste aanleg, een arbeidsrechtbank of een rechtbank van koophandel, ofwel hoofdgriffier zijn van een vredegerecht of een politierechtbank.»

§ 2. In hetzelfde artikel wordt het tweede lid opgeheven.

Art. 32

§ 1. Artikel 265, § 1, van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt:

«§ 1. Om tot griffier van een rechtbank van eerste aanleg, bij een arbeidsrechtbank of van een rechtbank van koophandel te worden benoemd, moet men:

1º volle vijfentwintig jaar oud zijn;

2º hetzij licentiaat in de rechten zijn en ten minste één jaar een ambt, ten minste gelijk aan dat van beambte, bij de griffie van een hof, een rechtbank, een vredegerecht of een politierechtbank hebben uitgeoefend, hetzij houder zijn van een getuigschrift van hoger middelbaar onderwijs of door de Koning gelijkwaardig verklaard onderwijs, alsmede van het getuigschrift van kandidaat-griffier en daarenboven ofwel ten minste adjunct-griffier zijn bij een hof, rechtbank, vredegerecht of politierechtbank ofwel ten minste vijf jaar het ambt van opsteller of beambte hebben uitgeoefend bij de griffie van een hof, een rechtbank, vredegerecht of politierechtbank.»

§ 2. In hetzelfde artikel wordt § 2 opgeheven.

§ 3. In hetzelfde artikel worden in § 3 de woorden «en regelt de stage» geschrapt.

(*) Tenzij anders is vermeld, zijn de hierna afgedrukte artikelen afkomstig uit het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s.

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

2º *a)* [...] licentiaat in de rechten zijn en ten minste vijf jaar een ambt, ten minste gelijk aan dat van beambte bij de griffie van een hof, van een rechtbank, van een vredegerecht of van een politierechtbank hebben uitgeoefend;

b) of houder zijn van het getuigschrift van [...] kandidaat-griffier en daarenboven ofwel ten minste tien jaar het ambt van griffier of van adjunct-griffier hebben uitgeoefend bij een hof, een rechtbank van eerste aanleg, een arbeidsrechtbank of een rechtbank van koophandel, ofwel hoofdgriffier zijn van een vredegerecht of van een politierechtbank.»

[...]

Art. 37

Artikel 265 [...] van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling:

«*Art. 265.* — Om tot griffier bij een rechtbank van eerste aanleg, bij een arbeidsrechtbank of bij een rechtbank van koophandel te worden benoemd, moet de kandidaat:

1º volle vijfentwintig jaar oud zijn;

2º *a)* [...] licentiaat in de rechten zijn en ten minste één jaar een ambt, ten minste gelijk aan dat van beambte bij de griffie van een hof, van een rechtbank, van een vredegerecht of van een politierechtbank hebben uitgeoefend;

b) of houder zijn van het getuigschrift van [...] kandidaat-griffier en daarenboven ofwel ten minste adjunct-griffier zijn bij een hof, een rechtbank, een vredegerecht of een politierechtbank, ofwel ten minste vijf jaar het ambt van opsteller of van beambte hebben uitgeoefend bij de griffie van een hof, van een rechtbank, van een vredegerecht of van een politierechtbank.»

[...]

TEXTE DE LA PROPOSITION DE LOI DE M. VANDENBERGHE ET CONSORTS (Nº 1-270/1) ET/OU DE LA PROPOSITION DE LOI DE MM. ERDMAN ET LALLEMAND (Nº 1-147/1) (*)

Art. 33

§ 1er. L'article 266 du même Code est remplacé par les dispositions suivantes :

« *Article 266.* — Pour pouvoir être nommé greffier en chef d'une cour d'appel ou d'une cour du travail, le candidat doit :

1º être âgé de trente-cinq ans accomplis;

2º être soit licencié en droit et avoir, pendant cinq ans au moins, exercé des fonctions au moins égales à celles d'employé au greffe d'une cour, soit porteur d'un certificat d'études moyennes du degré supérieur ou d'études déclarées équivalentes par le Roi, ainsi que du certificat de candidat-greffier et, en outre, soit avoir exercé pendant cinq ans au moins les fonctions de greffier d'une cour d'appel ou d'une cour du travail, soit être greffier en chef d'un tribunal de première instance, d'un tribunal du travail ou d'un tribunal de commerce. »

§ 2. Au même article, le deuxième alinéa est abrogé.

Art. 34

§ 1er. L'article 267, § 1er, du même Code est remplacé par les dispositions suivantes :

« § 1er. Pour pouvoir être nommé greffier d'une cour d'appel ou d'une cour du travail, le candidat doit :

1º être âgé de vingt-cinq ans accomplis;

2º être soit licencié en droit et avoir, pendant un an au moins, exercé des fonctions au moins égales à celles d'employé au greffe d'une cour, d'un tribunal, d'une justice de paix ou d'un tribunal de police, soit porteur d'un certificat d'études moyennes du degré supérieur ou d'études déclarées équivalentes par le Roi, ainsi que du certificat de candidat-greffier et, en outre, avoir exercé pendant cinq ans au moins les fonctions soit de greffier d'un tribunal, d'une justice de paix ou d'un tribunal de police, soit de greffier adjoint d'une cour. »

(*) Sauf indication contraire, les articles reproduits ci-après proviennent de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts.

TEXTE ADOPTÉ PAR LA COMMISSION DE LA JUSTICE

Art. 38

L'article 266 du même Code est remplacé par la disposition suivante :

« *Art. 266.* — Pour pouvoir être nommé greffier en chef de la cour d'appel ou de la cour du travail, le candidat doit :

1º être âgé de trente-cinq ans accomplis;

2º *a)* être [...] licencié en droit et avoir, pendant cinq ans au moins, exercé des fonctions au moins égales à celles d'employé au greffe d'une cour;

b) ou être porteur [...] du certificat de candidat-greffier et, en outre, soit avoir exercé pendant cinq ans au moins les fonctions de greffier dans une cour d'appel ou une cour du travail, soit être greffier en chef d'un tribunal de première instance, d'un tribunal du travail ou d'un tribunal de commerce. »

[...]

Art. 39

L'article 267 [...] du même Code est remplacé par la disposition suivante :

« *Art. 267.* — Pour pouvoir être nommé greffier à la cour d'appel ou à la cour du travail, le candidat doit :

1º être âgé de vingt-cinq ans accomplis;

2º *a)* être [...] licencié en droit et avoir, pendant un an au moins, exercé des fonctions au moins égales à celles d'employé au greffe d'une cour, d'un tribunal, d'une justice de paix ou d'un tribunal de police;

b) ou être porteur [...] du certificat de candidat-greffier et, en outre, avoir exercé pendant cinq ans au moins les fonctions soit de greffier dans un tribunal, une justice de paix ou un tribunal de police, soit de greffier adjoint dans une cour. »

TEKST VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEER VANDENBERGHE C.S. (Nr. 1-270/1) EN/OF VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEREN ERDMAN EN LALLEMAND (Nr. 1-147/1) (*)

Art. 33

§ 1. Artikel 266 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt :

« *Artikel 266.* — Om tot hoofdgriffier van een hof van beroep of van een arbeidshof te worden benoemd, moet men :

1º volle vijfendertig jaar oud zijn;

2º hetzij licentiaat in de rechten zijn en ten minste vijf jaar een ambt, ten minste gelijk aan dat van beambte, bij de griffie van een hof, hebben uitgeoefend, hetzij houder zijn van een getuigschrift van hoger middelbaar onderwijs of door de Koning gelijkwaardig verklaard onderwijs, alsmede van het getuigschrift van kandidaat-griffier en daarenboven ofwel ten minste vijf jaar het ambt van griffier bij een hof van beroep of een arbeidshof hebben uitgeoefend ofwel hoofdgriffier zijn van een rechtbank van eerste aanleg, arbeidsrechtbank of rechtbank van koophandel. »

§ 2. In hetzelfde artikel wordt het tweede lid opgeheven.

Art. 34

§ 1. Artikel 267, § 1, van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt :

« § 1. Om tot griffier van een hof van beroep of bij een arbeidshof benoemd te worden, moet men :

1º volle vijfentwintig jaar oud zijn;

2º hetzij licentiaat in de rechten zijn en ten minste één jaar een ambt, ten minste gelijk aan dat van beambte, bij de griffie van een hof, een rechtbank, een vredegerecht of een politierechtbank hebben uitgeoefend, hetzij houder zijn van een getuigschrift van hoger middelbaar onderwijs of door de Koning gelijkwaardig verklaard onderwijs, alsmede van het getuigschrift van kandidaat-griffier en daarenboven ten minste vijf jaar ofwel het ambt van griffier bij een rechtbank, een vredegerecht of een politierechtbank hebben uitgeoefend ofwel van adjunct-griffier bij een hof. »

(*) Tenzij anders is vermeld, zijn de hierna afgedrukte artikelen afkomstig uit het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s.

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

Art. 38

Artikel 266 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling :

« *Art. 266.* — Om tot hoofdgriffier van een hof van beroep of van een arbeidshof te worden benoemd, moet de kandidaat :

1º volle vijfendertig jaar oud zijn;

2º *a)* [...] licentiaat in de rechten zijn en ten minste vijf jaar een ambt, ten minste gelijk aan dat van beambte bij de griffie van een hof hebben uitgeoefend;

b) of houder zijn van het getuigschrift van [...] kandidaat-griffier en daarenboven ofwel ten minste vijf jaar het ambt van griffier bij een hof van beroep of een arbeidshof hebben uitgeoefend, ofwel hoofdgriffier zijn van een rechtbank van eerste aanleg, van een arbeidsrechtbank of van een rechtbank van koophandel. »

[...]

Art. 39

Artikel 267 [...] van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling :

« *Art. 267.* — Om tot griffier bij een hof van beroep of bij een arbeidshof benoemd te worden, moet de kandidaat :

1º volle vijfentwintig jaar oud zijn;

2º *a)* [...] licentiaat in de rechten zijn en ten minste één jaar een ambt, ten minste gelijk aan dat van beambte bij de griffie van een hof, van een rechtbank, van een vredegerecht of van een politierechtbank hebben uitgeoefend;

b) of houder zijn van het getuigschrift van [...] kandidaat-griffier en daarenboven ten minste vijf jaar ofwel het ambt hebben uitgeoefend van griffier bij een rechtbank, een vredegerecht of een politierechtbank, ofwel van adjunct-griffier bij een hof. »

TEXTE DE LA PROPOSITION DE LOI DE M. VANDENBERGHE ET CONSORTS (Nº 1-270/1) ET/OU DE LA PROPOSITION DE LOI DE MM. ERDMAN ET LALLEMAND (Nº 1-147/1) (*)

§ 2. Le § 2 du même article est abrogé.

§ 3. Au § 3 du même article, les mots « et organise le stage » sont supprimés.

Art. 35

§ 1er. L'article 268 du même Code est remplacé par les dispositions suivantes :

« *Article 268.* — Pour pouvoir être nommé greffier en chef de la Cour de cassation, le candidat doit :

1º être âgé de trente-cinq ans accomplis;

2º être soit licencié en droit et avoir, pendant cinq ans au moins, exercé des fonctions au moins égales à celles d'employé au greffe de la Cour de cassation, soit porteur d'un certificat d'études moyennes du degré supérieur ou d'études déclarées équivalentes par le Roi, ainsi que du certificat de candidat-greffier et, en outre, soit avoir exercé pendant cinq ans au moins les fonctions de greffier de la Cour de cassation, soit être greffier en chef d'une cour d'appel ou d'une cour du travail. »

§ 2. Au même article, l'alinéa 2 est abrogé.

Art. 36

§ 1er. L'article 269, § 1er, du même Code est remplacé par les dispositions suivantes :

« § 1er. Pour pouvoir être nommé greffier de la Cour de cassation, le candidat doit :

1º être âgé de vingt-cinq ans accomplis;

2º être soit licencié en droit et avoir, pendant un an au moins, exercé des fonctions au moins égales à celles d'employé au greffe d'une cour, soit porteur d'un certificat d'études moyennes du degré supérieur ou d'études déclarées équivalentes par le Roi, ainsi que du certificat de candidat-greffier et, en outre, avoir exercé pendant cinq ans au moins les fonctions soit de greffier d'une cour, soit de greffier adjoint de la Cour de cassation ou d'attaché au service de la documentation et de la concordance des textes auprès de la Cour de cassation. »

(*) Sauf indication contraire, les articles reproduits ci-après proviennent de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts.

TEXTE ADOPTÉ PAR LA COMMISSION DE LA JUSTICE

[...]

Art. 40

L'article 268 du même Code est remplacé par la disposition suivante :

« *Art. 268.* — Pour pouvoir être nommé greffier en chef de la Cour de cassation, le candidat doit :

1º être âgé de trente-cinq ans accomplis;

2º être [...] licencié en droit et avoir, pendant cinq ans au moins, exercé des fonctions au moins égales à celles d'employé au greffe d'une cour. »

[...]

Art. 41

L'article 269 [...] du même Code est remplacé par la disposition suivante :

« *Art. 269.* — Pour pouvoir être nommé greffier à la Cour de cassation, le candidat doit :

1º être âgé de vingt-cinq ans accomplis;

2º *a)* être [...] licencié en droit et avoir, pendant un an au moins, exercé des fonctions au moins égales à celles d'employé au greffe d'une cour;

b) ou être porteur [...] du certificat de candidat-greffier et, en outre, avoir exercé pendant cinq ans au moins les fonctions soit de greffier dans une cour, soit de greffier adjoint à la Cour de cassation ou d'attaché au service de la documentation et de la concordance des textes auprès de la Cour de cassation. »

TEKST VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEER VANDENBERGHE C.S. (Nr. 1-270/1) EN/OF VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEREN ERDMAN EN LALLEMAND (Nr. 1-147/1) (*)

§ 2. In hetzelfde artikel wordt § 2 opgeheven.

§ 3. In hetzelfde artikel worden in § 3 de woorden « en regelt de stage » geschrapt.

Art. 35

§ 1. Artikel 268 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt :

« *Artikel 268.* — Om tot hoofdgriffier van het Hof van Cassatie te worden benoemd, moet men :

1º volle vijfendertig jaar oud zijn;

2º hetzij licentiaat in de rechten zijn en ten minste vijf jaar een ambt, ten minste gelijk aan dat van beambte bij de griffie van het Hof van Cassatie hebben uitgeoefend, hetzij houder zijn van een getuigschrift van hoger middelbaar onderwijs of door de Koning gelijkwaardig verklaard onderwijs, alsmede van het getuigschrift van kandidaat-griffier en daarenboven ofwel ten minste vijf jaar het ambt van griffier bij het Hof van Cassatie hebben uitgeoefend ofwel hoofdgriffier zijn van een hof van beroep of een arbeidshof. »

§ 2. In hetzelfde artikel wordt het tweede lid opgeheven.

Art. 36

§ 1. Artikel 269, § 1, van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt :

« § 1. Om tot griffier bij het Hof van Cassatie te worden benoemd, moet men :

1º volle vijfentwintig jaar oud zijn;

2º hetzij licentiaat in de rechten zijn en ten minste één jaar een ambt, ten minste gelijk aan dat van beambte, bij de griffie van een hof hebben uitgeoefend, hetzij houder zijn van een getuigschrift van hoger middelbaar onderwijs of door de Koning gelijkwaardig verklaard onderwijs, alsmede van het getuigschrift van kandidaat-griffier en daarenboven ofwel ten minste vijf jaar het ambt van griffier bij een Hof hebben uitgeoefend ofwel van adjunct-griffier bij het Hof van Cassatie of van attaché in de dienst documentatie en overeenstemming der teksten bij het Hof van Cassatie. »

(*) Tenzij anders is vermeld, zijn de hierna afgedrukte artikelen afkomstig uit het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s.

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

[...]

Art. 40

Artikel 268 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling :

« *Art. 268.* — Om tot hoofdgriffier van het Hof van cassatie te worden benoemd, moet de kandidaat :

1º volle vijfendertig jaar oud zijn;

2º [...] licentiaat in de rechten zijn en ten minste vijf jaar een ambt, ten minste gelijk aan dat van beambte bij de griffie van een hof [...] hebben uitgeoefend. »

[...]

Art. 41

Artikel 269 [...] van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling :

« *Art. 269.* — Om tot griffier bij het Hof van Cassatie te worden benoemd, moet de kandidaat :

1º volle vijfentwintig jaar oud zijn;

2º *a)* [...] licentiaat in de rechten zijn en ten minste één jaar een ambt, ten minste gelijk aan dat van beambte bij de griffie van een hof hebben uitgeoefend;

b) of houder zijn van het getuigschrift van [...] kandidaat-griffier en daarenboven ten minste vijf jaar ofwel het ambt van griffier bij een hof hebben uitgeoefend, ofwel van adjunct-griffier bij het Hof van Cassatie of van attaché in de dienst voor documentatie en overeenstemming der teksten bij het Hof van Cassatie. »

TEXTE DE LA PROPOSITION DE LOI DE M. VANDENBERGHE ET CONSORTS (Nº 1-270/1) ET/OU DE LA PROPOSITION DE LOI DE MM. ERDMAN ET LALLEMAND (Nº 1-147/1) (*)

§ 2. Le § 2 du même article est abrogé.

§ 3. Au § 3 du même article, les mots « et organise le stage » sont supprimés.

Art. 37

L'article 269*bis* du même Code est remplacé par la disposition suivante :

« *Article 269*bis. — Pour pouvoir être nommé greffier adjoint d'une cour, d'un tribunal, d'une justice de paix ou d'un tribunal de police, le candidat doit :

1º être âgé de vingt et un ans accomplis;

2º être soit licencié en droit et avoir exercé, pendant un an au moins, des fonctions au moins égales à celles d'employé, soit porteur d'un certificat d'études moyennes du degré supérieur ou d'études y assimilées par le Roi, ainsi que du certificat de candidat-greffier, et, en outre, avoir exercé pendant trois ans au moins les fonctions de rédacteur ou d'employé dans un greffe ou un parquet. »

(*) Sauf indication contraire, les articles reproduits ci-après proviennent de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts.

TEXTE ADOPTÉ PAR LA COMMISSION DE LA JUSTICE

[...]

Art. 42

L'article 269*bis* du même Code est remplacé par la disposition suivante :

« *Art. 269*bis. — Pour pouvoir être nommé greffier ajoint à une juridiction, le candidat doit :

1º être âgé de vingt et un ans accomplis;

2º *a)* être [...] licencié en droit [...];

b) ou être porteur d'un diplôme ou certificat pris en considération pour l'admission aux fonctions de niveau 1 dans les administrations de l'État ainsi que du certificat de candidat-greffier;

c) ou être porteur d'un diplôme ou certificat pris en considération pour l'admission aux fonctions de niveau 2 dans les administrations de l'État ainsi que du certificat de candidat-greffier, et en outre avoir exercé pendant trois ans au moins les fonctions de rédacteur ou d'employé dans un greffe ou un secrétariat de parquet.

La nomination en qualité de greffier adjoint d'une personne remplissant les conditions fixées à l'alinéa 1er, 2º, *a)* ou *b)*, qui n'a pas exercé antérieurement, pendant un an au moins, des fonctions au moins égales à celles d'employé dans un greffe ou un secrétariat de parquet, ne devient définitive qu'après l'accomplissement d'une année de fonctions.

TEKST VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEER VANDENBERGHE C.S. (Nr. 1-270/1) EN/OF VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEREN ERDMAN EN LALLEMAND (Nr. 1-147/1) (*)

§ 2. In hetzelfde artikel wordt § 2 opgeheven.

§ 3. In hetzelfde artikel worden in § 3 de woorden « en regelt de stage » geschrapt.

Art. 37

Artikel 269*bis* van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt :

« *Artikel 269*bis. — Om tot adjunct-griffier bij een hof, een rechtbank, een vredegerecht of een politierechtbank benoemd te worden, moet men :

1º volle eenentwintig jaar oud zijn;

2º hetzij licentiaat in de rechten zijn en ten minste één jaar een ambt, ten minste gelijk aan dat van beambte, hebben uitgeoefend, hetzij houder zijn van een getuigschrift van hoger middelbaar onderwijs of door de Koning gelijkgesteld onderwijs, alsmede van het getuigschrift van kandidaat-griffier en daarenboven ten minste drie jaar het ambt van opsteller of beambte hebben uitgeoefend bij een griffie of een parket. »

(*) Tenzij anders is vermeld, zijn de hierna afgedrukte artikelen afkomstig uit het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s.

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

[...]

Art. 42

Artikel 269*bis* van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling :

« *Art. 269*bis. — Om tot adjunct-griffier bij een gerecht te worden benoemd, moet de kandidaat :

1º volle eenentwintig jaar oud zijn;

2º *a)* [...] licentiaat in de rechten zijn [...];

b) of houder zijn van een diploma of een getuigschrift in aanmerking komend voor de toelating tot een ambt van het niveau 1 bij de Rijksbesturen, alsmede van het getuigschrift van kandidaat-griffier;

c) of houder zijn van een diploma of een getuigschrift in aanmerking komend voor de toelating tot een ambt van het niveau 2 bij de Rijksbesturen, alsmede van het getuigschrift van kandidaat-griffier en daarenboven ten minste drie jaar het ambt van opsteller of beambte hebben uitgeoefend bij een griffie of een parketsecretariaat.

De benoeming tot adjunct-griffier van een persoon die voldoet aan de in het eerste lid, 2º, *a)* of *b)* bepaalde benoemingsvoorwaarden, die voordien niet ten minste één jaar een ambt ten minste gelijk aan dat van beambte bij een griffie of een parketsecretariaat heeft uitgeoefend, wordt eerst vast na één jaar ambtsvervulling.

TEXTE DE LA PROPOSITION DE LOI DE M. VANDENBERGHE ET CONSORTS (Nº 1-270/1) ET/OU DE LA PROPOSITION DE LOI DE MM. ERDMAN ET LALLEMAND (Nº 1-147/1) (*)

Art. 38

§ 1er. L'article 270, premier alinéa, 2º, du même Code est remplacé par la disposition suivante:

«2º être porteur d'un certificat d'études moyennes du degré supérieur ou d'études déclarées équivalentes par le Roi ou avoir exercé pendant trois ans au moins les fonctions d'employé au greffe de l'une des juridictions précitées ou dans un parquet.»

§ 2. Au même article, premier alinéa, 3º, après les mots «les conditions de nomination fixées aux 1º et

(*) Sauf indication contraire, les articles reproduits ci-après proviennent de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts.

TEXTE ADOPTÉ PAR LA COMMISSION DE LA JUSTICE

Le Roi peut, au cours de cette année, sur l'avis, selon le cas, du premier président, du président, du juge de paix ou du juge au tribunal de police, que le greffier en chef transmet directement au ministre de la Justice en y joignant le sien, mettre fin aux fonctions exercées à titre provisoire.

Le greffier adjoint nommé à titre provisoire est soumis au statut établi par le Roi.»

Art. 43

Un article 269*ter* est inséré dans le même Code, qui est rédigé comme suit:

«*Art. 269*ter. — Le Roi organise l'examen en vue de la délivrance du certificat de candidat-greffier visé aux articles 263, 264, 265, 266, 267, 269 et 269*bis*. Seules peuvent participer à cet examen les personnes qui, au moment de la clôture des inscriptions, remplissent les conditions de diplôme et d'ancienneté fixées à l'article 269*bis*, alinéa 1er, 2º, *b)* ou *c)*.»

Art. 44

L'article 270 [...] du même Code est remplacé par la disposition suivante:

«*Art. 270.* — Pour pouvoir être nommé rédacteur au greffe d'une juridiction, le candidat doit:

1º être porteur d'un diplôme ou certificat pris en considération pour l'admission aux fonctions de niveau 2 dans les administrations de l'État;

2º être nommé à titre définitif et avoir exercé les fonctions d'employé dans un greffe ou un secrétariat

TEKST VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEER VANDENBERGHE C.S. (Nr. 1-270/1) EN/OF VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEREN ERDMAN EN LALLEMAND (Nr. 1-147/1) (*)

Art. 38

§ 1. Artikel 270, eerste lid, 2º, van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt:

«2º houder zijn van een getuigschrift van hoger middelbaar onderwijs of door de Koning gelijkwaardig verklaard onderwijs of gedurende ten minste drie jaar het ambt van beambte hebben uitgeoefend bij de griffie van een van voormelde rechtsmachten of bij een parket.»

§ 2. Hetzelfde artikel, eerste lid, 3º, wordt na de

(*) Tenzij anders is vermeld, zijn de hierna afgedrukte artikelen afkomstig uit het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s.

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

Tijdens dat jaar kan de Koning aan het voorlopig uitgeoefende ambt een einde maken op advies, naar gelang van het geval, van de eerste voorzitter, van de voorzitter, van de vrederechter of van de rechter in de politierechtbank, dat aan de minister van Justitie rechtstreeks wordt overgezonden door de hoofdgriffier die er het zijne aan toevoegt.

Het door de Koning vastgesteld statuut is van toepassing op de voorlopig benoemde adjunct-griffier.»

Art. 43

In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 269*ter* ingevoegd, luidende:

«*Art. 269*ter. — De Koning organiseert het examen met het oog op de afgifte van het getuigschrift van kandidaat-griffier bedoeld in de artikelen 263, 264, 265, 266, 267, 269 en 269*bis*. Aan dat examen kan alleen worden deelgenomen door personen die, op het tijdstip van de afsluiting der inschrijvingen, voldoen aan de in artikel 269*bis*, eerste lid, 2º, *b)* of *c)*, bepaalde benoemingsvoorwaarden inzake diploma en anciënniteit.»

Art. 44

Artikel 270 [...] van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling:

«*Art. 270.* — Om tot opsteller bij de griffie van een gerecht te worden benoemd, moet de kandidaat:

1º houder zijn van een diploma of een getuigschrift in aanmerking komend voor de toelating tot een ambt van het niveau 2 bij de Rijksbesturen;

2º vast benoemd zijn en gedurende ten minste twee jaren het ambt van beambte hebben uitgeoefend bij

TEXTE DE LA PROPOSITION DE LOI DE M. VANDENBERGHE ET CONSORTS (Nº 1-270/1) ET/OU DE LA PROPOSITION DE LOI DE MM. ERDMAN ET LALLEMAND (Nº 1-147/1) (*)

2º », est inséré le texte suivant :

« et qui ont présenté avec succès un examen pratique devant le jury. Le Roi organise l'examen pratique. Les lauréats de l'examen pratique d'employé sont dispensés de cet examen pratique. Les licenciés en droit et les porteurs du certificat de candidat-greffier ou de candidat-secrétaire sont dispensés de l'examen de maturité. »

§ 3. Au 3º du premier alinéa du même article, les mots « Le docteur en droit est dispensé de l'examen » sont supprimés.

Art. 3 (1)

La première phrase du 3º de l'article 270, premier alinéa, du même Code est remplacée par la disposition suivante :

« avoir réussi un concours de maturité organisé par le Secrétariat permanent de recrutement et comportant une épreuve orale et une épreuve écrite. »

Art. 39

§ 1er. L'article 271, premier alinéa, 2º, du même Code est remplacé par les dispositions suivantes :

« 2º être porteur d'un certificat d'études moyennes du degré inférieur ou d'études déclarées équivalentes

(*) Sauf indication contraire, les articles reproduits ci-après proviennent de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts.

(1) Proposition de loi de MM. Erdman et Lallemand, nº 1-147/1.

TEXTE ADOPTÉ PAR LA COMMISSION DE LA JUSTICE

de parquet pendant deux ans au moins;

3º avoir réussi un examen organisé par le Roi, devant un jury institué par le ministre de la Justice. Seules peuvent participer à cet examen les personnes qui, au moment de la clôture des inscriptions, remplissent les conditions de nomination fixées aux 1º et 2º. Les licenciés en droit et les porteurs du certificat de candidat-greffier ou de candidat-secrétaire sont dispensés de l'examen. »

Art. 45

À l'article 271 [...] du même Code sont apportées les modifications suivantes :

1º à l'alinéa 1er, les 2º, 3º et 4º sont remplacés par la disposition suivante :

TEKST VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEER VANDENBERGHE C.S. (Nr. 1-270/1) EN/OF VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEREN ERDMAN EN LALLEMAND (Nr. 1-147/1) (*)

woorden « aan de onder 1º en 2º bepaalde benoemingsvoorwaarden voldoen » aangevuld als volgt :

« en die met goed gevolg voor voormelde examencommissie een praktijkexamen hebben afgelegd. De Koning regelt het praktijkexamen. De laureaten van het praktijkexamen van beambte zijn vrijgesteld van dit praktijkexamen. De licentiaten in de rechten en de houders van getuigschriften van kandidaat-griffier en kandidaat-secretaris zijn van het maturiteitsexamen vrijgesteld. »

§ 3. In hetzelfde artikel, eerste lid, 3º, worden de woorden « Doctors in de rechten zijn van het examen vrijgesteld » geschrapt.

Art. 3 (1)

De eerste volzin van het 3º van artikel 270, eerste lid, van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt :

« geslaagd zijn voor een vergelijkend maturiteitsexamen ingericht door het Vast Wervingssecretariaat, en bestaande uit een mondeling en een schriftelijk gedeelte. »

Art. 39

§ 1. Artikel 271, eerste lid, 2º, van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt :

« 2º houder zijn van een getuigschrift van lager middelbaar onderwijs of door de Koning gelijk-

(*) Tenzij anders is vermeld, zijn de hierna afgedrukte artikelen afkomstig uit het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s.

(1) Wetsvoorstel van de heren Erdman en Lallemand, nr. 1-147/1.

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

een griffie of een parketsecretariaat;

3º geslaagd zijn voor een examen door de Koning georganiseerd voor een examencommissie die wordt ingesteld door de minister van Justitie. Aan dat examen kan alleen worden deelgenomen door personen die, op het tijdstip van de afsluiting der inschrijvingen, voldoen aan de in het 1º en het 2º bepaalde benoemingsvoorwaarden. Licentiaten in de rechten en houders van het getuigschrift van kandidaat-griffier of kandidaat-secretaris zijn van het examen vrijgesteld. »

Art. 45

In artikel 271 [...] van hetzelfde Wetboek worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1º in het eerste lid worden het 2º, het 3º en het 4º vervangen door de volgende bepaling :

TEXTE DE LA PROPOSITION DE LOI DE M. VANDENBERGHE ET CONSORTS (Nº 1-270/1) ET/OU DE LA PROPOSITION DE LOI DE MM. ERDMAN ET LALLEMAND (Nº 1-147/1) (*)

par le Roi ou avoir exercé pendant trois ans au greffe d'une des juridictions précitées les fonctions de messager ou celles d'un grade dont l'échelle de traitement appartient au niveau 4 fixé par le statut pécuniaire du personnel des ministères.»

§ 2. Au premier alinéa, 3º, du même article, les mots «Le docteur en droit est dispensé de cet examen» sont remplacés par les mots «Les licenciés en droit porteurs du certificat de candidat-greffier ou de candidat-secrétaire et les lauréats de l'examen de maturité de rédacteur sont dispensés de l'examen.»

§ 3. Au 4º du même article, les mots «portant sur la connaissance de la dactylographie» sont supprimés.

§ 4. Le 4º du premier alinéa du même article est complété par la disposition suivante:

«Le Roi organise l'épreuve pratique. Les lauréats de l'épreuve pratique de rédacteur sont dispensés de cette épreuve pratique d'employé.»

Art. 4(1)

La première phrase du 3º de l'article 271, premier alinéa, du même Code est remplacée par la disposition suivante:

«avoir réussi un concours de maturité organisé par le Secrétariat permanent de recrutement et comportant une épreuve orale et une épreuve écrite.»

Art. 5(2)

À l'article 272, premier alinéa, du même Code, le 2º est remplacé comme suit:

«2º avoir réussi un examen de capacité organisé par le Secrétariat permanent de recrutement.»

(*) Sauf indication contraire, les articles reproduits ci-après proviennent de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts.

(1) Proposition de loi de MM. Erdman et Lallemand, nº 1-147/1.

(2) Proposition de loi de MM. Erdman et Lallemand, nº 1-147/1.

TEXTE ADOPTÉ PAR LA COMMISSION DE LA JUSTICE

«2º avoir réussi un concours organisé par le Roi, devant un jury institué par le ministre de la Justice. Les licenciés en droit et les porteurs du certificat de candidat-greffier ou de candidat-secrétaire [...] sont dispensés du concours.»

2º l'alinéa 3 est remplacé par la disposition suivante:

«Les ministres ayant le Travail et la Justice dans leurs attributions, en ce qui concerne les cours et tribunaux du travail, le ministre de la Justice, en ce qui concerne la Cour de cassation et les autres cours et tribunaux, peuvent, au cours de cette année, sur l'avis du greffier en chef, que celui-ci transmet directement au ministre compétent, mettre fin aux fonctions exercées à titre provisoire.»

Art. 46

L'article 272, premier alinéa, 2º, du même Code, est remplacé par la disposition suivante:

«2º avoir réussi un concours organisé par le Roi, devant un jury institué par le ministre de la Justice.»

TEKST VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEER VANDENBERGHE C.S. (Nr. 1-270/1) EN/OF VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEREN ERDMAN EN LALLEMAND (Nr. 1-147/1) (*)

waardig verklaard onderwijs of gedurende drie jaar bij een griffie van een van voormelde rechtsmachten werkzaam zijn geweest als bode, hetzij in een graad waaraan een wedde is verbonden waarvan de schaal ondergebracht is in niveau 4 vastgesteld bij de bepalingen tot regeling van de bezoldiging van het personeel van de ministeries.»

§ 2. In hetzelfde artikel, eerste lid, 3º, worden de woorden «Doctors of licentiaten in de rechten zijn van het examen vrijgesteld» vervangen door de volgende bepaling: «Licentiaten in de rechten, houders van het getuigschrift van kandidaat-griffier of kandidaat-secretaris en de laureaten van het maturiteitsexamen van opsteller, zijn van het examen vrijgesteld.»

§ 3. In hetzelfde artikel, 4º, worden de woorden «over de dactylografie» geschrapt.

§ 4. Hetzelfde artikel, eerste lid, 4º, wordt aangevuld als volgt:

«De Koning regelt het praktijkexamen. De laureaten van het praktijkexamen van opsteller zijn vrijgesteld van dit praktijkexamen.»

Art. 4(1)

De eerste volzin van het 3º van artikel 271, eerste lid, van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt:

«geslaagd zijn voor een door het Vast Wervingssecretariaat ingericht vergelijkend maturiteitsexamen, bestaande uit een mondeling en een schriftelijk gedeelte.»

Art. 5(2)

Artikel 272, eerste lid, 2º, van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt:

2º geslaagd zijn voor een bekwaamheidsexamen ingericht door het Vast Wervingssecretariaat.»

(*) Tenzij anders is vermeld, zijn de hierna afgedrukte artikelen afkomstig uit het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s.

(1) Wetsvoorstel van de heren Erdman en Lallemand, nr. 1-147/1.

(2) Wetsvoorstel van de heren Erdman en Lallemand, nr. 1-147/1.

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

«2º geslaagd zijn voor een vergelijkend examen door de Koning georganiseerd voor een examencommissie die wordt ingesteld door de minister van Justitie. Licentiaten in de rechten en houders van het getuigschrift van kandidaat-griffier of kandidaat-secretaris [...] zijn van het vergelijkend examen vrijgesteld.»

2º het derde lid wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Tijdens dat jaar kunnen de ministers die bevoegd zijn voor de Arbeid en de Justitie, wat de arbeidshoven en de arbeidsrechtbanken betreft, en de minister van Justitie, wat het Hof van Cassatie en de andere hoven en rechtbanken betreft, aan het voorlopig uitgeoefende ambt een einde maken op advies van de hoofdgriffier, die het rechtstreeks aan de bevoegde minister overzendt.»

Art. 46

Artikel 272, eerste lid, 2º, van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling:

«2º geslaagd zijn voor een vergelijkend examen door de Koning georganiseerd voor een examencommissie die wordt ingesteld door de minister van Justitie.»

TEXTE DE LA PROPOSITION DE LOI DE M. VANDENBERGHE ET CONSORTS (Nº 1-270/1) ET/OU DE LA PROPOSITION DE LOI DE MM. ERDMAN ET LALLEMAND (Nº 1-147/1) (*)

TEXTE ADOPTÉ PAR LA COMMISSION DE LA JUSTICE

Art. 47

Il est inséré dans la deuxième partie, livre 1er, titre VI, du même Code un chapitre VII*bis* rédigé comme suit:

«Chapitre VII*bis*. Des conseillers en médiation et des assistants de médiation

*Art. 272*bis. — Pour pouvoir être nommé conseiller en médiation au parquet de la cour d'appel, le candidat doit:

1º *a)* être porteur d'un diplôme de licencié en droit, en criminologie, en psychologie ou en pédagogie délivré par une université ou d'un diplôme universitaire de licencié reconnu équivalent par le Roi;

b) ou être nommé à titre définitif et avoir exercé les fonctions d'assistant de médiation au parquet du procureur du Roi pendant trois ans au moins;

2º avoir réussi un examen organisé par le Roi, devant un jury institué par le ministre de la Justice. Seules peuvent participer à cet examen les personnes qui au moment de la clôture des inscriptions, remplissent les conditions de nomination fixées au 1º.

La nomination en qualité de conseiller en médiation d'une personne qui n'a pas exercé antérieurement, pendant un an au moins, des fonctions d'assistant de médiation au parquet du Procureur du Roi ne devient définitive qu'après l'accomplissement d'une année de fonctions.

Le Roi peut, au cours de cette année, sur l'avis du procureur général, mettre fin aux fonctions exercées à titre provisoire.

Le conseiller en médiation nommé à titre provisoire est soumis au statut établi par le Roi.

*Art. 272*ter. — Pour pouvoir être nommé assistant de médiation au parquet du procureur du Roi, le candidat doit:

1º être âgé de vingt et un ans accomplis;

(*) Sauf indication contraire, les articles reproduits ci-après proviennent de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts.

TEKST VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEER VANDENBERGHE C.S. (Nr. 1-270/1) EN/OF VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEREN ERDMAN EN LALLEMAND (Nr. 1-147/1) (*)

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

Art. 47

In deel II, boek I, titel VI, van hetzelfde Wetboek wordt een hoofdstuk VII*bis* ingevoegd, luidende:

«Hoofdstuk VII*bis*. Bemiddelingsadviseurs en -assistenten

*Art. 272*bis. — Om tot bemiddelingsadviseur bij het parket van het Hof van beroep te worden benoemd, moet de kandidaat:

1º *a)* houder zijn van een diploma van licentiaat in de rechten, in de criminologie, in de psychologie of in de pedagogie uitgereikt door een universiteit of van een door de Koning gelijkgesteld universitair diploma van licentiaat;

b) of vast benoemd zijn en gedurende ten minste drie jaar het ambt van bemiddelingsassistent hebben uitgeoefend bij het parket van de procureur des Konings;

2º geslaagd zijn voor een examen door de Koning georganiseerd voor een examencommissie die wordt ingesteld door de minister van Justitie. Aan dat examen kan alleen worden deelgenomen door personen die, op het tijdstip van de afsluiting der inschrijvingen, voldoen aan de in het 1º bepaalde benoemingsvoorwaarden.

De benoeming tot bemiddelingsadviseur van een persoon die voordien niet ten minste één jaar het ambt van bemiddelingsassistent bij het parket van de procureur des Konings heeft uitgeoefend, wordt eerst vast na één jaar ambtsvervulling.

Tijdens dat jaar kan de Koning op advies van de procureur-generaal een einde maken aan het voorlopig uitgeoefende ambt.

Het door de Koning vastgesteld statuut is van toepassing op de voorlopig benoemde bemiddelingsadviseur.

*Art. 272*ter. — Om tot bemiddelingsassistent bij het parket van de procureur des Konings te worden benoemd, moet de kandidaat:

1º volle eenentwintig jaar oud zijn;

(*) Tenzij anders is vermeld, zijn de hierna afgedrukte artikelen afkomstig uit het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s.

TEXTE DE LA PROPOSITION DE LOI DE M. VANDENBERGHE ET CONSORTS (Nº 1-270/1) ET/OU DE LA PROPOSITION DE LOI DE MM. ERDMAN ET LALLEMAND (Nº 1-147/1) (*)

TEXTE ADOPTÉ PAR LA COMMISSION DE LA JUSTICE

2º être porteur d'un diplôme d'assistant social ou d'infirmier social, délivré par un établissement créé, subventionné ou reconnu par les Communautés ou par un jury d'examen constitué par les autorités compétentes ou d'un diplôme reconnu équivalent par le Roi;

3º avoir réussi un concours organisé par le Roi, devant un jury institué par le ministre de la Justice. Seules peuvent participer à ce concours les personnes qui, au moment de la clôture des inscriptions, remplissent la condition de nomination fixée au 2º.

La nomination d'un assistant de médiation n'est définitive qu'après l'accomplissement d'une année de fonctions.

Le ministre de la Justice peut, au cours de cette année, sur l'avis du procureur du Roi, mettre fin aux fonctions exercées à titre provisoire.

L'assistant de médiation nommé à titre provisoire est soumis au statut établi par le Roi.»

Art. 40

À l'article 273 du même Code, les mots «secrétaires adjoints», «commis-secrétaires» et «secrétaire» sont remplacés respectivement par les mots «secrétaires», «secrétaires adjoints» et «secrétaire en chef».

Art. 41

L'article 274 du même Code est remplacé par la disposition suivante:

«*Article 274.* — Pour pouvoir être nommé secrétaire en chef au parquet du procureur du Roi ou de l'auditeur du travail, le candidat doit:

1º être âgé de trente-cinq ans accomplis;

2º être soit licencié en droit et avoir exercé pendant cinq ans au moins des fonctions au moins égales à celles d'employé au parquet, soit porteur du certificat

(*) Sauf indication contraire, les articles reproduits ci-après proviennent de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts.

Art. 48

À l'article 273 du même Code, les mots «secrétaires adjoints», «commis-secrétaires» et «secrétaire» sont remplacés respectivement par les mots «secrétaires», «secrétaires adjoints» et «secrétaire en chef».

Art. 49

L'article 274 du même Code est remplacé par la disposition suivante:

«*Art. 274.* — Pour pouvoir être nommé secrétaire en chef du parquet du procureur du Roi ou de l'auditeur du travail, le candidat doit:

1º être âgé de trente-cinq ans accomplis;

2º *a)* être [...] licencié en droit et avoir exercé pendant cinq ans au moins des fonctions au moins égales à celles d'employé au secrétariat du parquet;

TEKST VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEER VANDENBERGHE C.S. (Nr. 1-270/1) EN/OF VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEREN ERDMAN EN LALLEMAND (Nr. 1-147/1) (*)

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

2º houder zijn van een diploma van maatschappelijk assistent of van sociale verpleegkunde, uitgereikt door een door de Gemeenschappen opgerichte, gesubsidieerde of erkende onderwijsinstelling of door een van overheidswege samengestelde examencommissie, of van een door de Koning gelijkgesteld diploma;

3º geslaagd zijn voor een vergelijkend examen door de Koning georganiseerd voor een examencommissie die wordt ingesteld door de minister van Justitie. Aan dat vergelijkend examen kan alleen worden deelgenomen door personen die, op het tijdstip van de afsluiting der inschrijvingen, voldoen aan de in het 2º bepaalde benoemingsvoorwaarde.

De benoeming van een bemiddelingsassistent wordt eerst vast na één jaar ambtsvervulling.

Tijdens dat jaar kan de minister van Justitie aan het voorlopig uitgeoefende ambt een einde maken op advies van de procureur des Konings.

Het door de Koning vastgesteld statuut is van toepassing op de voorlopig benoemde bemiddelingsassistent.»

Art. 40

In artikel 273 van hetzelfde Wetboek worden de woorden «adjunct-secretarissen», «klerken-secretarissen» en «secretaris» vervangen door de woorden «secretarissen», respectievelijk «adjunct-secretarissen» en «hoofdsecretaris».

Art. 41

Artikel 274 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt:

«*Artikel 274.* — Om tot hoofdsecretaris van het parket van de procureur des Konings of van de arbeidsauditeur benoemd te worden, moet men:

1º volle vijfendertig jaar oud zijn;

2º hetzij licentiaat in de rechten zijn en ten minste vijf jaar een ambt, ten minste gelijk aan dat van beambte bij het parket hebben uitgeoefend, hetzij

(*) Tenzij anders is vermeld, zijn de hierna afgedrukte artikelen afkomstig uit het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s.

Art. 48

In artikel 273 van hetzelfde Wetboek worden de woorden «adjunct-secretarissen», «klerken-secretarissen» en «secretaris» vervangen respectievelijk door de woorden «secretarissen», «adjunct-secretarissen» en «hoofdsecretaris».

Art. 49

Artikel 274 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling:

««*Art. 274.* — Om tot hoofdsecretaris van het parket van de procureur des Konings of van de arbeidsauditeur te worden benoemd, moet de kandidaat:

1º volle vijfendertig jaar oud zijn;

2º *a)* [...] licentiaat in de rechten zijn en ten minste vijf jaar een ambt, ten minste gelijk aan dat van beambte bij het parketsecretariaat hebben uitgeoe-

TEXTE DE LA PROPOSITION DE LOI DE M. VANDENBERGHE ET CONSORTS (Nº 1-270/1) ET/OU DE LA PROPOSITION DE LOI DE MM. ERDMAN ET LALLEMAND (Nº 1-147/1) (*)

d'études moyennes du degré supérieur ou d'études déclarées équivalentes par le Roi ainsi que du certificat de candidat-secrétaire, et, en outre, avoir exercé pendant cinq ans au moins les fonctions de secrétaire au parquet ou à l'auditorat.»

Art. 42

L'article 275 du même Code est remplacé par la disposition suivante:

«*Article 275.* — § 1er. Pour pouvoir être nommé secrétaire au parquet du procureur du Roi ou de l'auditeur du travail, le candidat doit:

1º être âgé de vingt-cinq ans accomplis;

2º être soit licencié en droit et avoir exercé pendant un an au moins des fonctions au moins égales à celles d'employé dans un parquet, soit porteur d'un certificat d'études moyennes du degré supérieur ou d'études déclarées équivalentes par le Roi, ainsi que du certificat de candidat-secrétaire et, en outre, soit être secrétaire adjoint dans un parquet ou un auditorat, soit avoir exercé pendant cinq ans au moins les fonctions de traducteur, de rédacteur ou d'employé dans un parquet ou un auditorat.»

§ 2. Le Roi détermine les conditions de délivrance du certificat de candidat-secrétaire.»

Art. 43

L'article 276 du même Code est remplacé par la disposition suivante:

«*Article 276.* — Pour pouvoir être nommé secrétaire en chef au parquet d'une cour d'appel ou d'une cour du travail, le candidat doit:

1º être âgé de trente-cinq ans accomplis;

2º être soit licencié en droit et avoir exercé pendant cinq ans au moins des fonctions au moins égales à celles d'employé au parquet d'une cour, soit porteur d'un certificat d'études secondaires du degré supé-

(*) Sauf indication contraire, les articles reproduits ci-après proviennent de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts.

TEXTE ADOPTÉ PAR LA COMMISSION DE LA JUSTICE

b) ou être porteur [...] du certificat de candidat-secrétaire et, en outre, avoir exercé pendant dix ans au moins les fonctions de secrétaire ou de secrétaire adjoint au parquet ou à l'auditorat.»

Art. 50

L'article 275 du même Code est remplacé par la disposition suivante:

«*Art. 275.* — Pour pouvoir être nommé secrétaire au parquet du procureur du Roi ou de l'auditeur du travail, le candidat doit:

1º être âgé de vingt-cinq ans accomplis;

2º *a)* être [...] licencié en droit et avoir exercé pendant un an au moins des fonctions au moins égales à celles d'employé dans un secrétariat de parquet;

b) ou être porteur [...] du certificat de candidat-secrétaire et, en outre, soit être secrétaire adjoint dans un parquet ou un auditorat, soit avoir exercé pendant cinq ans au moins les fonctions de traducteur, de rédacteur ou d'employé dans un secrétariat de parquet ou d'auditorat.»

[...]

Art. 51

L'article 276 du même Code est remplacé par la disposition suivante:

«*Art. 276.* — Pour pouvoir être nommé secrétaire en chef du parquet d'une cour d'appel ou d'une cour du travail, le candidat doit:

1º être âgé de trente-cinq ans accomplis;

2º *a)* être [...] licencié en droit et avoir exercé pendant cinq ans au moins des fonctions au moins égales à celles d'employé au secrétariat de parquet d'une cour;

TEKST VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEER VANDENBERGHE C.S. (Nr. 1-270/1) EN/OF VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEREN ERDMAN EN LALLEMAND (Nr. 1-147/1) (*)

houder zijn van het getuigschrift van hoger middelbaar onderwijs of door de Koning gelijkwaardig verklaard onderwijs, alsmede van het getuigschrift van kandidaat-secretaris en daarenboven ten minste vijf jaar het ambt van secretaris bij het parket of het auditoraat hebben uitgeoefend.»

Art. 42

Artikel 275 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt:

«*Artikel 275.* — § 1. Om tot secretaris bij het parket van de procureur des Konings of van de arbeidsauditeur benoemd te worden, moet men:

1º volle vijfentwintig jaar oud zijn:

2º hetzij licentiaat in de rechten zijn en ten minste één jaar een ambt, ten minste gelijk aan dat van beambte bij het parket, hebben uitgeoefend, hetzij houder zijn van een getuigschrift van hoger middelbaar onderwijs of door de Koning gelijkwaardig verklaard onderwijs, alsmede van het getuigschrift van kandidaat-secretaris en daarenboven ofwel adjunct-secretaris zijn bij een parket of auditoraat, ofwel ten minste vijf jaar het ambt van vertaler, opsteller of beambte hebben uitgeoefend bij een parket of auditoraat.

§ 2. De Koning bepaalt onder welke voorwaarden het getuigschrift van kandidaat-secretaris wordt uitgereikt.»

Art. 43

Artikel 276 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt:

«*Artikel 276.* — Om tot hoofdsecretaris van het parket bij een hof van beroep of een arbeidshof te worden benoemd, moet men:

1º volle vijfendertig jaar oud zijn;

2º hetzij licentiaat in de rechten zijn om ten minste vijf jaar een ambt, ten minste gelijk aan dat van beambte bij het parket van een hof, hebben uitgeoefend, hetzij houder zijn van een getuigschrift van

(*) Tenzij anders is vermeld, zijn de hierna afgedrukte artikelen afkomstig uit het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s.

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

fend;

b) of houder zijn van het getuigschrift van [...] kandidaat-secretaris en daarenboven ten minste tien jaar het ambt van secretaris of adjunct-secretaris bij het parket of het auditoraat hebben uitgeoefend.»

Art. 50

Artikel 275 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling:

«*Art. 275.* — Om tot secretaris bij het parket van de procureur des Konings of van de arbeidsauditeur te worden benoemd, moet de kandidaat:

1º volle vijfentwintig jaar oud zijn;

2º *a)* [...] licentiaat in de rechten zijn en ten minste één jaar een ambt, ten minste gelijk aan dat van beambte bij het parketsecretariaat hebben uitgeoefend;

b) of houder zijn van het getuigschrift van [...] kandidaat-secretaris en daarenboven ofwel adjunct-secretaris zijn bij een parket of een auditoraat, ofwel ten minste vijf jaar het ambt van vertaler, opsteller of beambte hebben uitgeoefend bij een secretariaat van het parket of van het auditoraat.»

[...]

Art. 51

Artikel 276 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling:

«*Art. 276.* — Om tot hoofdsecretaris van het parket van een hof van beroep of van een arbeidshof te worden benoemd, moet de kandidaat:

1º volle vijfendertig jaar oud zijn;

2º *a)* [...] licentiaat in de rechten zijn en ten minste vijf jaar een ambt, ten minste gelijk aan dat van beambte bij het parketsecretariaat van een hof hebben uitgeoefend;

TEXTE DE LA PROPOSITION DE LOI DE M. VANDENBERGHE ET CONSORTS (Nº 1-270/1) ET/OU DE LA PROPOSITION DE LOI DE MM. ERDMAN ET LALLEMAND (Nº 1-147/1) (*)

rieur ou d'études déclarées équivalentes par le Roi, ainsi que du certificat de candidat-secrétaire et, en outre, soit avoir exercé pendant cinq ans au moins les fonctions de secrétaire au parquet d'une cour, soit être secrétaire en chef au parquet du procureur du Roi ou de l'auditeur du travail.»

Art. 44

L'article 277 du même Code est remplacé par la disposition suivante:

«*Article 277.* — § 1er. Pour pouvoir être nommé secrétaire au parquet d'une cour d'appel ou d'une cour du travail, le candidat doit:

1º être âgé de vingt-cinq ans accomplis;

2º être soit licencié en droit et avoir exercé pendant un an au moins des fonctions au moins égales à celles d'employé dans un parquet, soit porteur du certificat d'études moyennes du degré supérieur ou d'études déclarées équivalentes par le Roi, ainsi que du certificat de candidat-secrétaire et, en outre, avoir exercé pendant cinq ans au moins les fonctions soit de secrétaire d'un parquet ou d'un auditorat, soit de secrétaire adjoint au parquet d'une cour.

§ 2. Le Roi détermine les conditions de délivrance du certificat de candidat-secrétaire.»

Art. 45

L'article 278 du même Code est remplacé par la disposition suivante:

(*) Sauf indication contraire, les articles reproduits ci-après proviennent de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts.

TEXTE ADOPTÉ PAR LA COMMISSION DE LA JUSTICE

b) ou être porteur [...] du certificat de candidat-secrétaire et, en outre, soit avoir exercé pendant cinq ans au moins les fonctions de secrétaire au parquet d'une cour, soit être secrétaire en chef du parquet du procureur du Roi ou de l'auditeur du travail.»

Art. 52

L'article 277 du même Code est remplacé par la disposition suivante:

«*Art. 277.* — Pour pouvoir être nommé secrétaire au parquet d'une cour d'appel ou d'une cour du travail, le candidat doit:

1º être âgé de vingt-cinq ans accomplis;

2º *a)* être [...] licencié en droit et avoir pendant un an au moins exercé des fonctions au moins égales à celles d'employé dans un secrétariat de parquet;

b) ou être porteur du certificat de [...] candidat-secrétaire et, en outre, avoir exercé pendant cinq ans au moins les fonctions soit de secrétaire dans un parquet ou dans un auditorat, soit de secrétaire adjoint au parquet d'une cour.»

[...]

Art. 53

L'article 278 du même Code est remplacé par la disposition suivante:

TEKST VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEER VANDENBERGHE C.S. (Nr. 1-270/1) EN/OF VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEREN ERDMAN EN LALLEMAND (Nr. 1-147/1) (*)

hoger middelbaar onderwijs of door de Koning getuigschrift van kandidaat-secretaris en daarenboven ofwel ten minste vijf jaar het ambt van secretaris bij het parket van een hof hebben uitgeoefend, ofwel hoofdsecretaris zijn van het parket van de procureur des Konings of de arbeidsauditeur.»

Art. 44

Artikel 277 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt:

«*Artikel 277.* — § 1. Om tot secretaris bij het parket bij een hof van beroep of een arbeidshof te worden benoemd, moet men:

1º volle vijfentwintig jaar oud zijn;

2º hetzij licentiaat in de rechten zijn en ten minste één jaar een ambt, ten minste gelijk aan dat van beambte bij het parket, hebben uitgeoefend, hetzij houder zijn van een getuigschrift van hoger middelbaar onderwijs of door de Koning gelijkwaardig verklaard onderwijs, alsmede van het getuigschrift van kandidaat-secretaris en daarenboven ten minste vijf jaar ofwel het ambt van secretaris bij een parket of auditoraat hebben uitgeoefend, ofwel van adjunct-secretaris bij het parket bij een hof.

§ 2. De Koning bepaalt onder welke voorwaarden het getuigschrift van kandidaat-secretaris wordt uitgereikt.»

Art. 45

Artikel 278 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt:

(*) Tenzij anders is vermeld, zijn de hierna afgedrukte artikelen afkomstig uit het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s.

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

b) of houder zijn van het getuigschrift van [...] kandidaat-secretaris en daarenboven ofwel ten minste vijf jaar het ambt van secretaris bij het parket van een hof hebben uitgeoefend, ofwel hoofdsecretaris zijn van het parket van de procureur des Konings of de arbeidsauditeur.»

Art. 52

Artikel 277 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling:

«*Art. 277.* — Om tot secretaris bij het parket van een hof van beroep of van een arbeidshof te worden benoemd, moet de kandidaat:

1º volle vijfentwintig jaar oud zijn;

2º *a)* [...] licentiaat in de rechten zijn en ten minste één jaar een ambt, ten minste gelijk aan dat van beambte bij het parketsecretariaat hebben uitgeoefend;

b) of houder zijn van het getuigschrift van [...] kandidaat-secretaris en daarenboven ten minste vijf jaar het ambt ofwel van secretaris bij een parket of een auditoraat hebben uitgeoefend, ofwel van adjunct-secretaris bij het parket van een hof.»

[...]

Art. 53

Artikel 278 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling:

TEXTE DE LA PROPOSITION DE LOI DE M. VANDENBERGHE ET CONSORTS (Nº 1-270/1) ET/OU DE LA PROPOSITION DE LOI DE MM. ERDMAN ET LALLEMAND (Nº 1-147/1) (*)

«*Article 278.* — Pour pouvoir être nommé secrétaire en chef du parquet de la Cour de cassation, le candidat doit:

1º être âgé de trente-cinq ans accomplis;

2º être soit licencié en droit et avoir exercé pendant cinq ans au moins des fonctions égales à celles d'employé à la Cour de cassation, soit porteur du certificat d'études secondaires du degré supérieur ou d'études déclarées équivalentes par le Roi, ainsi que du certificat de candidat-secrétaire et, en outre, soit avoir exercé pendant cinq ans les fonctions de secrétaire près la Cour de cassation, soit être secrétaire en chef au parquet d'une cour.»

Art. 46

L'article 279 du même Code est remplacé par la disposition suivante:

«*Article 279.* — § 1er. Pour pouvoir être nommé secrétaire au parquet de la Cour de cassation, le candidat doit:

1º être âgé de vingt-cinq ans accomplis;

2º être soit licencié en droit et avoir exercé, pendant un an au moins, des fonctions au moins égales à celles d'employé au parquet d'une cour, soit porteur d'un certificat d'études secondaires du degré supérieur ou d'études déclarées équivalentes par le Roi, ainsi que du certificat de candidat-secrétaire et, en outre, avoir exercé pendant cinq ans au moins les fonctions soit de secrétaire au parquet d'une cour, soit de secrétaire adjoint au parquet de la Cour de cassation.

§ 2. Le Roi détermine les conditions de délivrance du certificat de candidat-secrétaire.»

(*) Sauf indication contraire, les articles reproduits ci-après proviennent de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts.

TEXTE ADOPTÉ PAR LA COMMISSION DE LA JUSTICE

«*Art. 278.* — Pour pouvoir être nommé secrétaire en chef du parquet de la Cour de cassation, le candidat doit:

1º être âgé de trente-cinq ans accomplis;

2º *a)* être [...] licencié en droit et avoir exercé pendant cinq ans au moins des fonctions au moins égales à celles d'employé au secrétariat du parquet d'une cour;

b) ou être porteur du certificat [...] de candidat-secrétaire et, en outre, soit avoir exercé pendant cinq ans au moins les fonctions de secrétaire au parquet de la Cour de cassation, soit être secrétaire en chef du parquet d'une cour.»

Art. 54

L'article 279 du même Code est remplacé par la disposition suivante:

«*Art. 279.* — Pour pouvoir être nommé secrétaire au parquet de la Cour de cassation, le candidat doit:

1º être âgé de vingt-cinq ans accomplis;

2º *a)* être [...] licencié en droit et avoir exercé, pendant un an au moins, des fonctions au moins égales à celles d'employé au secrétariat du parquet d'une cour;

b) ou être porteur [...] du certificat de candidat-secrétaire et, en outre, avoir exercé pendant cinq ans au moins les fonctions soit de secrétaire au parquet d'une cour, soit de secrétaire adjoint au parquet de la Cour de cassation.»

[...]

TEKST VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEER VANDENBERGHE C.S. (Nr. 1-270/1) EN/OF VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEREN ERDMAN EN LALLEMAND (Nr. 1-147/1) (*)

«*Artikel 278.* — Om tot hoofdsecretaris van een parket van het Hof van Cassatie te worden benoemd, moet men:

1º volle vijfendertig jaar oud zijn;

2º hetzij licentiaat in de rechten zijn en ten minste vijf jaar een ambt, ten minste gelijk aan dat van beambte bij het Hof van Cassatie hebben uitgeoefend, hetzij houder zijn van het getuigschrift van hoger middelbaar onderwijs of door de Koning gelijkwaardig verklaard onderwijs, alsmede van het getuigschrift van kandidaat-secretaris en daarenboven ofwel vijf jaar het ambt van secretaris bij het Hof van Cassatie hebben uitgeoefend, ofwel hoofdsecretaris zijn van het parket van een hof.»

Art. 46

Artikel 279 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt:

«*Artikel 279.* — § 1. Om tot secretaris bij het parket van Hof van Cassatie te worden benoemd, moet men:

1º volle vijfentwintig jaar oud zijn;

2º hetzij licentiaat in de rechten zijn en ten minste één jaar een ambt, ten minste gelijk aan dat van beambte bij het parket van een hof hebben uitgeoefend, hetzij houder zijn van het getuigschrift van hoger middelbaar onderwijs of door de Koning gelijkwaardig verklaard onderwijs, alsmede van het getuigschrift van kandidaat-secretaris en daarenboven ofwel ten minste vijf jaar het ambt van secretaris bij het parket van een hof hebben uitgeoefend, ofwel van adjunt-secretaris bij het parket van het Hof van Cassatie.

§ 2. De Koning bepaalt onder welke voorwaarden het getuigschrift van kandidaat-secretaris wordt uitgereikt.»

(*) Tenzij anders is vermeld, zijn de hierna afgedrukte artikelen afkomstig uit het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s.

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

«*Art. 278.* — Om tot hoofdsecretaris van het parket van het Hof van Cassatie te worden benoemd, moet de kandidaat:

1º volle vijfendertig jaar oud zijn;

2º *a)* [...] licentiaat in de rechten zijn en ten minste vijf jaar een ambt, ten minste gelijk aan dat van beambte bij het parketsecretariaat van een hof hebben uitgeoefend;

b) of houder zijn van het getuigschrift van [...] kandidaat-secretaris en daarenboven ofwel vijf jaar het ambt van secretaris bij het parket van het Hof van Cassatie hebben uitgeoefend, ofwel hoofdsecretaris zijn van het parket van een hof.»

Art. 54

Artikel 279 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling:

«*Art. 279.* — Om tot secretaris bij het parket van het Hof van Cassatie te worden benoemd, moet de kandidaat:

1º volle vijfentwintig jaar oud zijn;

2º *a)* [...] licentiaat in de rechten zijn en ten minste één jaar een ambt, ten minste gelijk aan dat van beambte bij het parketsecretariaat van een hof hebben uitgeoefend;

b) of houder zijn van het getuigschrift van [...] kandidaat-secretaris en daarenboven ten minste vijf jaar het ambt ofwel van secretaris bij het parket van een hof hebben uitgeoefend, ofwel van adjunct-secretaris bij het parket van het Hof van Cassatie.»

[...]

TEXTE DE LA PROPOSITION DE LOI DE M. VANDENBERGHE ET CONSORTS (Nº 1-270/1) ET/OU DE LA PROPOSITION DE LOI DE MM. ERDMAN ET LALLEMAND (Nº 1-147/1) (*)

Art. 47

L'article 280 du même Code est remplacé par la disposition suivante :

«*Article 280.* — Pour pouvoir être nommé secrétaire adjoint d'un parquet, le candidat doit :

1º être âgé de vingt et un ans accomplis;

2º être soit licencié en droit et avoir exercé, pendant un an au moins, des fonctions au moins égales à celles d'employé au parquet, soit porteur du certificat d'études secondaires du degré supérieur ou d'études déclarées équivalentes par le Roi, ainsi que du certificat de candidat-secrétaire et, en outre, avoir exercé pendant trois ans au moins des fonctions de rédacteur ou d'employé dans un parquet ou un greffe.»

(*) Sauf indication contraire, les articles reproduits ci-après proviennent de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts.

TEXTE ADOPTÉ PAR LA COMMISSION DE LA JUSTICE

Art. 55

L'article 280 du même Code est remplacé par la disposition suivante :

«*Art. 280.* — Pour pouvoir être nommé secrétaire adjoint au parquet, le candidat doit :

1º être âgé de vingt et un ans accomplis;

2º *a)* être [...] licencié en droit [...];

b) ou être porteur d'un diplôme ou certificat pris en considération pour l'admission aux fonctions de niveau 1 dans les administrations de l'Etat ainsi que du certificat de candidat-secrétaire;

c) ou être porteur d'un diplôme ou certificat pris en considération, pour l'admission aux fonctions de niveau 2 dans les administrations de l'Etat, ainsi que du certificat de candidat-secrétaire, et en outre avoir exercé pendant trois ans au moins les fonctions de rédacteur ou d'employé dans un greffe ou un secrétariat de parquet.

La nomination en qualité de secrétaire adjoint d'une personne remplissant les conditions fixées à l'alinéa 1er, 2º, *a)* ou *b)* qui n'a pas exercé antérieurement, pendant un an au moins, des fonctions au moins égales à celles d'employé dans un greffe ou un secrétariat de parquet, ne devient définitive qu'après l'accomplissement d'une année de fonctions.

Le Roi peut, au cours de cette année, sur l'avis, selon le cas, du procureur général, du procureur du Roi ou de l'auditeur du travail, que le secrétaire en chef transmet directement au Ministre de la Justice en y joignant le sien, mettre fin aux fonctions exercées à titre provisoire.

Le secrétaire adjoint nommé à titre provisoire est soumis au statut établi par le Roi.»

TEKST VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEER VANDENBERGHE C.S. (Nr. 1-270/1) EN/OF VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEREN ERDMAN EN LALLEMAND (Nr. 1-147/1) (*)

Art. 47

Artikel 280 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt :

«*Artikel 280.* — Om tot adjunct-secretaris bij een parket te worden benoemd, moet men :

1º volle eenentwintig jaar oud zijn;

2º hetzij licentiaat in de rechten zijn en ten minste één jaar een ambt, ten minste gelijk aan dat van beambte bij het parket hebben uitgeoefend, hetzij houder zijn van het getuigschrift van hoger middelbaar onderwijs of door de Koning gelijkgesteld onderwijs, alsmede van het getuigschrift van kandidaat-secretaris en daarenboven ten minste drie jaar het ambt van opsteller of beambte hebben uitgeoefend bij een parket of een griffie.»

(*) Tenzij anders is vermeld, zijn de hierna afgedrukte artikelen afkomstig uit het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s.

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

Art. 55

Artikel 280 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling :

«*Art. 280.* — Om tot adjunct-secretaris bij het parket te worden benoemd, moet de kandidaat :

1º volle eenentwintig jaar oud zijn;

2º *a)* [...] licentiaat in de rechten zijn [...];

b) of houder zijn van een diploma of een getuigschrift in aanmerking komend voor de toelating tot een ambt van het niveau 1 bij de Rijksbesturen, alsmede van het getuigschrift van kandidaat-secretaris;

c) of houder zijn van een diploma of een getuigschrift in aanmerking komend voor de toelating tot een ambt van het niveau 2 bij de Rijksbesturen, alsmede van het getuigschrift van kandidaat-secretaris en daarenboven ten minste drie jaar het ambt van opsteller of beambte hebben uitgeoefend bij een griffie of een parketsecretariaat.

De benoeming tot adjunct-secretaris van een persoon die voldoet aan de in het eerste lid, 2º, *a)* of *b)* bepaalde benoemingsvoorwaarden, die voordien niet ten minste één jaar een ambt, ten minste gelijk aan dat van beambte bij een griffie of een parketsecretariaat heeft uitgeoefend, wordt eerst vast na één jaar ambtsvervulling.

Tijdens dat jaar kan de Koning aan het voorlopig uitgeoefende ambt een einde maken op advies, naar gelang van het geval, van de procureur-generaal, van de procureur des Konings of van de arbeidsauditeur, dat aan de minister van Justitie rechtstreeks wordt overgezonden door de hoofdsecretaris, die er het zijne aan toevoegt.

Het door de Koning vastgesteld statuut is van toepassing op de voorlopig benoemde adjunct-secretaris.»

TEXTE DE LA PROPOSITION DE LOI DE M. VANDENBERGHE ET CONSORTS (Nº 1-270/1) ET/OU DE LA PROPOSITION DE LOI DE MM. ERDMAN ET LALLEMAND (Nº 1-147/1) (*)

Art. 7 (1)

L'article 281, § 3, premier alinéa, du même Code est remplacé par la disposition suivante :

« Les examens visés aux §§ 1er et 2 sont des concours, organisés par le Secrétariat permanent de recrutement. »

Art. 48

§ 1er. L'article 282, premier alinéa, 2º, du même Code est remplacé par la disposition suivante :

« 2º être porteur d'un certificat soit d'études moyennes du degré supérieur, soit d'études déclarées

(*) Sauf indication contraire, les articles reproduits ci-après proviennent de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts.

(1) Article 7 de la proposition de loi de MM. Erdman, Lallemand et consorts, nº 1-147/1.

TEXTE ADOPTÉ PAR LA COMMISSION DE LA JUSTICE

Art. 56

Un article 280*bis* est inséré dans le même Code, qui est rédigé comme suit :

« *Art. 280*bis. — Le Roi organise l'examen en vue de la délivrance du certificat de candidat-secrétaire visé aux articles 274, 275, 276, 277, 278, 279 et 280. Seules peuvent participer à cet examen les personnes qui, au moment de la clôture des inscriptions, remplissent les conditions de diplôme et d'ancienneté fixées à l'article 280, alinéa, 2º, *b)* ou *c)*. »

Art. 57

Dans l'article 281, § 3, [...] du même Code, les alinéas 1er et 2 sont remplacés par les alinéas suivants :

« Les examens visés aux §§ 1er et 2 sont organisés par le Roi, sous forme de concours, devant un jury institué par le ministre de la Justice.

La nomination du traducteur, qui n'a pas exercé antérieurement pendant un an au moins des fonctions d'employé, n'est définitive qu'après l'accomplissement d'une année de fonctions.

Le ministre de la Justice peut, au cours de cette année, sur l'avis du secrétaire en chef, que celui-ci lui transmet directement, mettre fin aux fonctions exercées à titre provisoire. »

Art. 58

L'article 282 du même Code est remplacé par la disposition suivante :

« *Art. 282*. — Pour pouvoir être nommé rédacteur au secrétariat d'un parquet, le candidat doit :

TEKST VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEER VANDENBERGHE C.S. (Nr. 1-270/1) EN/OF VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEREN ERDMAN EN LALLEMAND (Nr. 1-147/1) (*)

Art. 7 (1)

Artikel 281, § 3, eerste lid, van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt :

« De in de §§ 1 en 2 bedoelde examens zijn vergelijkend en worden ingericht door het Vast Wervingssecretariaat. »

Art. 48

§ 1. Artikel 282, eerste lid, 2º, van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt :

« 2º houder zijn van een getuigschrift van hoger middelbaar of door de Koning gelijkwaardig ver-

(*) Tenzij anders is vermeld, zijn de hierna afgedrukte artikelen afkomstig uit het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s.

(1) Artikel 7 van het wetsvoorstel van de heren Erdman, Lallemand c.s., nr. 1-147/1.

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

Art. 56

In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 280*bis* ingevoegd, luidende :

« *Art. 280*bis. — De Koning organiseert het examen met het oog op de afgifte van het getuigschrift van kandidaat-secretaris bedoeld in de artikelen 274, 275, 276, 277, 278, 279 en 280. Aan dat examen kan alleen worden deelgenomen door personen die, op het tijdstip van de afsluiting der inschrijvingen, voldoen aan de in artikel 280, eerste lid, 2º, *b)* of *c)* bepaalde benoemingsvoorwaarden inzake diploma en anciënniteit. »

Art. 57

In artikel 281, § 3, [...] van hetzelfde Wetboek worden het eerste en het tweede lid vervangen door de volgende leden :

« De in de §§ 1 en 2 bedoelde examens zijn vergelijkend en worden door de Koning georganiseerd voor een examencommissie die wordt ingesteld door de minister van Justitie.

De benoeming van een vertaler die voordien niet ten minste één jaar als beambte werkzaam is geweest, wordt eerst vast na een jaar ambtsvervulling.

Tijdens dat jaar kan de minister van Justitie aan het voorlopig uitgeoefende ambt een einde maken op advies van de hoofdsecretaris, die het hem rechtstreeks overzendt. »

Art. 58

Artikel 282 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling :

« *Art. 282*. — Om tot opsteller bij het parketsecretariaat te worden benoemd, moet de kandidaat :

TEXTE DE LA PROPOSITION DE LOI DE M. VANDENBERGHE ET CONSORTS (Nº 1-270/1) ET/OU DE LA PROPOSITION DE LOI DE MM. ERDMAN ET LALLEMAND (Nº 1-147/1) (*)

équivalentes par le Roi, ou avoir exercé les fonctions d'employé au sein d'un parquet ou au greffe d'une justice de paix, d'un tribunal de police, d'un tribunal de première instance, d'un tribunal du travail, d'un tribunal de commerce, d'une cour d'appel, d'une cour du travail ou de la Cour de cassation, pendant trois ans au moins.»

§ 2. Au premier alinéa, 3º, du même article sont insérés, après les mots «les conditions de nomination fixées aux 1º et 2º», les dispositions suivantes:

«et qui ont passé avec fruit une épreuve pratique devant le jury précité. Le Roi organise l'épreuve pratique. Les lauréats de l'épreuve pratique d'employé sont dispensés de cette épreuve pratique. Les licenciés en droit et les porteurs de certificats de candidat-greffier ou de candidat-secrétaire sont dispensés de l'examen de maturité.»

§ 3. Au premier alinéa, 3º, du même article, les mots «le docteur en droit est dispensé de cet examen» sont supprimés.

Art. 8 (1)

La première phrase du 3º de l'article 282, premier alinéa, du même Code est remplacée par la disposition suivante:

«avoir réussi un concours de maturité organisé par le Secrétariat permanent de recrutement et comportant une épreuve orale et une épreuve écrite.»

Art. 49

§ 1er. L'article 283, premier alinéa, 2º, du même Code est remplacé par les dispositions suivantes:

«2º être porteur d'un certificat d'études moyennes du degré inférieur ou d'études déclarées équivalentes

(*) Sauf indication contraire, les articles reproduits ci-après proviennent de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts.

(1) Article 8 de la proposition de loi de MM. Erdman, Lallemand et consorts, nº 1-147/1.

TEXTE ADOPTÉ PAR LA COMMISSION DE LA JUSTICE

1º être porteur d'un diplôme ou certificat pris en considération, pour l'admission aux fonctions de niveau 2 dans les administrations de l'Etat;

2º être nommé à titre définitif et avoir exercé les fonctions d'employé dans un greffe ou un secrétariat de parquet pendant deux ans au moins;

3º avoir réussi un examen organisé par le Roi, devant un jury institué par le ministre de la Justice. Seules peuvent participer à cet examen les personnes qui, au moment de la clôture des inscriptions, remplissent les conditions de nomination fixées aux 1º et 2º. Les licenciés en droit et les porteurs du certificat de candidat-greffier ou de candidat-secrétaire sont dispensés de l'examen.»

Art. 59

À l'article 283 [...] du même Code sont apportées les modifications suivantes:

1º à l'alinéa 1er, les 2º, 3º et 4º sont remplacés par la disposition suivante:

TEKST VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEER VANDENBERGHE C.S. (Nr. 1-270/1) EN/OF VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEREN ERDMAN EN LALLEMAND (Nr. 1-147/1) (*)

klaard onderwijs of gedurende ten minste drie jaar het ambt van beambte hebben uitgeoefend bij een parket of bij de griffie van een vredegerecht, een politierechtbank, een rechtbank van eerste aanleg, een arbeidsrechtbank, een rechtbank van koophandel, een hof van beroep, een arbeidshof of het Hof van Cassatie.»

§ 2. Hetzelfde artikel, eerste lid, 3º, wordt na de woorden «aan de onder 1º en 2º bepaalde benoemingsvoorwaarden voldoen», aangevuld als volgt:

«en die met goed gevolg voor voormelde examencommissie een praktijkexamen hebben afgelegd. De Koning regelt het praktijkexamen. De laureaten van het praktijkexamen van beambte zijn vrijgesteld van dit praktijkexamen. De licentiaten in de rechten en de houders van getuigschriften van kandidaat-griffier of kandidaat-secretaris zijn van het maturiteitsexamen vrijgesteld.»

§ 3. In hetzelfde artikel, eerste lid, 3º, worden de woorden «Doctors in de rechten zijn van het examen vrijgesteld» geschrapt.

Art. 8 (1)

De eerste volzin van het 3º van artikel 282, eerste lid, van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt:

«geslaagd zijn voor een door het Vast Wervingssecretariaat ingericht vergelijkend maturiteitsexamen, bestaande uit een mondeling en een schriftelijk gedeelte.»

Art. 49

§ 1. Artikel 283, eerste lid, 2º, van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt:

«2º houder zijn van een getuigschrift van lager middelbaar onderwijs of door de Koning gelijk-

(*) Tenzij anders is vermeld, zijn de hierna afgedrukte artikelen afkomstig uit het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s.

(1) Artikel 8 van het wetsvoorstel van de heren Erdman, Lallemand c.s., nr. 1-147/1.

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

1º houder zijn van een diploma of een getuigschrift in aanmerking komend voor de toelating tot een ambt van het niveau 2 bij de Rijksbesturen;

2º vast benoemd zijn en gedurende ten minste twee jaar het ambt van beambte hebben uitgeoefend bij een griffie of een parketsecretariaat;

3º geslaagd zijn voor een examen door de Koning georganiseerd voor een examencommissie die wordt ingesteld door de minister van Justitie. Aan dat examen kan alleen worden deelgenomen door personen die, op het tijdstip van de afsluiting der inschrijvingen, voldoen aan de in het 1º en het 2º bepaalde benoemingsvoorwaarden. Licentiaten in de rechten en houders van het getuigschrift van kandidaat-griffier of kandidaat-secretaris zijn van het examen vrijgesteld.»

Art. 59

In artikel 283 [...] van hetzelfde Wetboek worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1º in het eerste lid worden het 2º, het 3º en het 4º vervangen door de volgende bepaling:

TEXTE DE LA PROPOSITION DE LOI DE M. VANDENBERGHE ET CONSORTS (Nº 1-270/1) ET/OU DE LA PROPOSITION DE LOI DE MM. ERDMAN ET LALLEMAND (Nº 1-147/1) (*)

par le Roi et avoir exercé pendant trois ans au parquet les fonctions de messager ou celles d'un grade qui requiert une aptitude professionnelle particulière et dont l'échelle de traitement appartient au niveau 4 fixé par le statut pécuniaire du personnel des ministères.»

§ 2. Au premier alinéa, 3º, du même article, les mots «le docteur ou licencié en droit est dispensé de cet examen» sont remplacés par les mots «Les licenciés en droit porteurs du certificat de candidat-greffier ou de candidat-secrétaire et les lauréats de l'examen de maturité de rédacteur sont dispensés de l'examen.»

§ 3. Au premier alinéa, 4º, du même article, les mots «portant sur la connaissance de la dactylographie» sont supprimés.

§ 4. Le premier alinéa, 4º, du même article est complété par la disposition suivante:

«Le Roi organise l'épreuve pratique. Les lauréats de l'épreuve pratique de rédacteur sont dispensés de cette épreuve pratique.»

Art. 9 (1)

La première phrase du 3º de l'article 283, premier alinéa, du même Code est remplacée par la disposition suivante:

«avoir réussi un concours de maturité organisé par le Secrétariat permanent de recrutement et comportant une épreuve orale et une épreuve écrite.»

Art. 10 (2)

L'article 284, premier alinéa, 2º, du même Code est remplacé par la disposition suivante:

«2º avoir réussi un concours de capacité organisé par le Secrétariat permanent de recrutement.»

(*) Sauf indication contraire, les articles reproduits ci-après proviennent de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts.

(1) Article 9 de la proposition de loi de MM. Erdman, Lallemand et consorts, nº 1-147/1.

(2) Article 10 de la proposition de loi de MM. Erdman, Lallemand et consorts, nº 1-147/1.

TEXTE ADOPTÉ PAR LA COMMISSION DE LA JUSTICE

«2º avoir réussi un concours organisé par le Roi, devant un jury institué par le ministre de la Justice. Les licenciés en droit et les porteurs du certificat de candidat-greffier ou de candidat-secrétaire [...] sont dispensés du concours.»

2º l'alinéa 2 est remplacé par la disposition suivante:

«La nomination d'un employé n'est définitive qu'après l'accomplissement d'une année de fonctions.

Le ministre de la Justice peut, au cours de cette année, sur l'avis du secrétaire en chef que celui-ci lui transmet directement, mettre fin aux fonctions exercées à titre provisoire.»

[...]

Art. 60

L'article 284, premier alinéa, 2º, du même Code, est remplacé par la disposition suivante:

«2º avoir réussi un concours organisé par le Roi, devant un jury institué par le ministre de la Justice.»

TEKST VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEER VANDENBERGHE C.S. (Nr. 1-270/1) EN/OF VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEREN ERDMAN EN LALLEMAND (Nr. 1-147/1) (*)

waardig verklaard onderwijs en gedurende drie jaar bij een parket werkzaam zijn geweest als bode, hetzij in een graad waarvoor een bijzondere beroepsbekwaamheid vereist is en waaraan een wedde is verbonden waarvan de schaal ondergebracht is in niveau 4, vastgesteld bij de bepalingen tot regeling van de bezoldiging van het personeel der ministeries.»

§ 2. In hetzelfde artikel, eerste lid, 3º, worden de woorden «Doctors en licentiaten in de rechten zijn van het examen vrijgesteld» vervangen door de volgende bepaling: «Licentiaten in de rechten, houders van het getuigschrift van kandidaat-griffier of kandidaat-secretaris en de laureaten van het maturiteitsexamen van opsteller, zijn van het examen vrijgesteld.»

§ 3. In hetzelfde artikel, eerste lid, 4º, worden de woorden «over de dactylografie» geschrapt.

§ 4. Hetzelfde artikel, eerste lid, 4º, wordt aangevuld als volgt:

«De Koning regelt het praktijkexamen. De laureaten van het praktijkexamen van opsteller zijn vrijgesteld van dit praktijkexamen.»

Art. 9 (1)

De eerste volzin van het 3º van artikel 283, eerste lid, van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt:

«geslaagd zijn voor een door het Vast Wervingssecretariaat ingericht vergelijkend maturiteitsexamen, bestaande uit een mondeling en een schriftelijk gedeelte.»

Art. 10 (2)

Artikel 284, eerste lid, 2º, van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt:

«2º voor een vergelijkend bekwaamheidsexamen geslaagd zijn, dat wordt ingericht door het Vast Wervingssecretariaat.»

(*) Tenzij anders is vermeld, zijn de hierna afgedrukte artikelen afkomstig uit het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s.

(1) Artikel 9 van het wetsvoorstel van de heren Erdman, Lallemand c.s., nr. 1-147/1.

(2) Artikel 10 van het wetsvoorstel van de heren Erdman, Lallemand c.s., nr. 1-147/1.

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

«2º geslaagd zijn voor een vergelijkend examen door de Koning georganiseerd voor een examencommissie die wordt ingesteld door de minister van Justitie. Licentiaten in de rechten en houders van het getuigschrift van kandidaat-griffier of kandidaat-secretaris [...] zijn van het vergelijkend examen vrijgesteld.»

2º het tweede lid wordt vervangen door de volgende bepaling:

«De benoeming van een beambte wordt eerst vast na één jaar ambtsvervulling.

Tijdens dat jaar kan de minister van Justitie aan het voorlopig uitgeoefende ambt een einde maken op advies van de hoofdsecretaris, die het hem rechtstreeks overzendt.»

[...]

Art. 60

Artikel 284, eerste lid, 2º, van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling:

«2º geslaagd zijn voor een vergelijkend examen door de Koning georganiseerd voor een examencommissie die wordt ingesteld door de minister van Justitie.»

TEXTE DE LA PROPOSITION DE LOI DE M. VANDENBERGHE ET CONSORTS (Nº 1-270/1) ET/OU DE LA PROPOSITION DE LOI DE MM. ERDMAN ET LALLEMAND (Nº 1-147/1) (*)

Art. 50

L'article 284*bis* du même Code est abrogé.

(*) Sauf indication contraire, les articles reproduits ci-après proviennent de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts.

TEXTE ADOPTÉ PAR LA COMMISSION DE LA JUSTICE

Art. 61

L'article 284*bis* du même Code est abrogé.

Art. 62

L'article 285, alinéa 3, du même Code est remplacé par la disposition suivante:

«L'examen visé à l'alinéa 2, 3º, est organisé par le Roi, sous forme de concours, devant un jury institué par le ministre de la Justice.»

Art. 63

Un article 285*bis* est inséré dans le chapitre X du titre VI du livre Ier de la deuxième partie du même Code, qui est rédigé comme suit:

«*Art. 285*bis. — Les lauréats d'un concours de recrutement tel que visé aux articles 185, alinéa 1er, 271, 272, 272*ter*, 281, 283, 284 et 285, conservent le bénéfice de leur réussite pendant trois ans à compter de la date du procès-verbal du concours.

Le ministre de la Justice peut toutefois prolonger la durée de validité de ces réserves de recrutement au maximum pour deux périodes d'un an.

Entre lauréats de deux ou plusieurs concours de recrutement, les lauréats du concours dont le procès-verbal a été clos à la date la plus ancienne ont priorité.»

Art. 64

Un article 286*bis* est inséré dans le même Code, qui est rédigé comme suit:

«*Art. 286*bis. — Pour la nomination d'un attaché, visé à l'article 136, d'un assistant de médiation, d'un traducteur, d'un employé, d'un messager, ainsi que pour la nomination à un grade créé conformément à l'article 185, alinéa 1er, sont prises chaque fois en considération à égalité:

1º la candidature du lauréat le mieux classé du concours de recrutement pour le grade concerné;

TEKST VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEER VANDENBERGHE C.S. (Nr. 1-270/1) EN/OF VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEREN ERDMAN EN LALLEMAND (Nr. 1-147/1) (*)

Art. 50

Artikel 284*bis* van hetzelfde Wetboek wordt opgeheven.

(*) Tenzij anders is vermeld, zijn de hierna afgedrukte artikelen afkomstig uit het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s.

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

Art. 61

Artikel 284*bis* van hetzelfde Wetboek wordt opgeheven.

Art. 62

Artikel 285, derde lid, van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Het in het tweede lid, 3º, bedoelde examen is vergelijkend en wordt door de Koning georganiseerd voor een examencommissie die wordt ingesteld door de minister van Justitie.»

Art. 63

In deel II, boek I, titel VI, hoofdstuk X, van hetzelfde Wetboek wordt een artikel 285*bis* ingevoegd, luidende:

«*Art. 285*bis. — De geslaagden van een vergelijkend wervingsexamen, als bedoeld in de artikelen 185, eerste lid, 271, 272, 272*ter*, 281, 283, 284 en 285, behouden het voordeel van hun goede uitslag gedurende drie jaar te rekenen van de datum van het proces-verbaal van het vergelijkend examen.

De minister van Justitie kan niettemin de geldigheidsduur van de wervingsreserves voor maximum twee periodes van één jaar verlengen.

Onder geslaagden van twee of meer vergelijkende wervingsexamens wordt voorrang verleend aan de geslaagden van het vergelijkend examen waarvan het proces-verbaal op de verst afgelegen datum is afgesloten.»

Art. 64

In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 286*bis* ingevoegd, luidende:

«*Art. 286*bis. — Voor de benoeming van een attaché bedoeld in artikel 136, van een bemiddelingsassistent, een vertaler, een beambte, een bode, alsook voor de benoeming in een graad ingesteld overeenkomstig artikel 185, eerste lid, worden telkens op gelijkwaardige wijze in aanmerking genomen:

1º de kandidatuur van degene die als eerste geslaagd is voor het desbetreffend vergelijkend wervingsexamen;

TEXTE DE LA PROPOSITION DE LOI DE M. VANDENBERGHE ET CONSORTS (Nº 1-270/1) ET/OU DE LA PROPOSITION DE LOI DE MM. ERDMAN ET LALLEMAND (Nº 1-147/1) (*)

Art. 51

L'article 287 du même Code est complété par l'alinéa suivant:

«La présente disposition est également applicable au personnel des greffes et des parquets.»

Art. 6(1)

Il est inséré dans la deuxième partie, livre Ier, titre VI, chapitre X, du Code judiciaire, des articles 287*bis*, 287*ter* et 287*quater*, rédigés comme suit:

«*Art. 287*bis. — § 1er. Pour les nominations visées aux articles 260 et 273 à 280, le ministre de la Justice définit un profil répondant aux exigences générales et spécifiques de la fonction. Sur proposition du chef de service ou du magistrat chef de corps du greffe ou du parquet où la vacance est ouverte, le profil peut être adapté aux exigences propres au service.

(*) Sauf indication contraire, les articles reproduits ci-après proviennent de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts.

(1) Article 6 de la proposition de loi de MM. Erdman, Lallemand et consorts, nº 1-147/1.

TEXTE ADOPTÉ PAR LA COMMISSION DE LA JUSTICE

2º la candidature des lauréats du concours de recrutement pour le grade concerné, qui sont moins bien classés mais qui exercent déjà ces fonctions sur base d'un contrat de travail à l'endroit où l'emploi est devenu vacant, à condition qu'au moment de la publication de la vacance, ils soient déjà en fonction depuis un an et qu'ils aient obtenu une évaluation avec mention «très bon», telle que visée à l'article 287*ter*;

3º la candidature de ceux qui ont déjà été nommés aux mêmes fonctions dans un autre greffe, parquet ou secrétariat de parquet;

4º la candidature des personnes qui en application des dispositions du présent Code sont dispensées du concours de recrutement pour le grade concerné.»

Art. 65

À l'article 287 du même Code sont apportées les modifications suivantes:

1º à l'alinéa 1er, les mots «de deux mois» sont remplacés par les mots «d'un mois»;

2º il est ajouté un alinéa nouveau, rédigé comme suit:

«La présente disposition est également applicable aux fonctions visées aux chapitres VII, VII*bis*, VIII et IX du présent titre, ainsi qu'à celles créées par le Roi conformément à l'article 185, alinéa 1er.»

Art. 66

Dans le chapitre X du titre VI du livre Ier de la deuxième partie du même Code, sont insérés des articles 287*bis*, 287*ter* et 287*quater*, rédigés comme suit:

TEKST VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEER VANDENBERGHE C.S. (Nr. 1-270/1) EN/OF VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEREN ERDMAN EN LALLEMAND (Nr. 1-147/1) (*)

Art. 51

Artikel 287 van hetzelfde Wetboek wordt aangevuld met het volgende lid:

«Deze bepaling is eveneens van toepassing op het personeel van de griffies en de parketten.»

Art. 6(1)

In deel II, boek I, titel VI, hoofdstuk X, van het Gerechtelijk Wetboek worden de artikelen 287*bis*, 287*ter* en 287*quater* ingevoegd, luidende:

«*Art. 287*bis. — § 1. Voor de benoemingen bedoeld in de artikelen 260 en 273 tot en met 280, stelt de minister van Justitie een profielomschrijving op die beantwoordt aan de algemene en specifieke vereisten eigen aan het ambt. Op voorstel van de dienstoverste of de magistraat-korpsoverste van de griffie of het parket waar de betrekking is opengevallen, kan de profielomschrijving worden aangepast aan de vereisten eigen aan de dienst.

(*) Tenzij anders is vermeld, zijn de hierna afgedrukte artikelen afkomstig uit het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s.

(1) Artikel 6 van het wetsvoorstel van de heren Erdman, Lallemand c.s., nr. 1-147/1.

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

2º de kandidatuur van de geslaagden van het desbetreffend vergelijkend wervingsexamen, die minder gunstig zijn gerangschikt doch op grond van een arbeidsovereenkomst deze functies reeds vervullen op de plaats waar de betrekking is opengevallen, op voorwaarde dat zij op het ogenblik van de bekendmaking van de vacature reeds één jaar in dienst zijn en een beoordeling met vermelding «zeer goed» hebben gekregen als bedoeld in artikel 287*ter*;

3º de kandidatuur van hen die reeds tot een zelfde ambt zijn benoemd in een andere griffie, een ander parket of een ander parketsecretariaat;

4º de kandidatuur van de personen die met toepassing van de bepalingen van dit Wetboek zijn vrijgesteld van het desbetreffend vergelijkend wervingsexamen.»

Art. 65

In artikel 287 van hetzelfde Wetboek worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1º in het eerste lid worden de woorden «twee maanden» vervangen door de woorden «één maand»;

2º er wordt een nieuw lid toegevoegd, luidende:

«Deze bepaling is eveneens van toepassing op de ambten bedoeld in de hoofdstukken VII, VII*bis*, VIII en IX van deze titel, alsook op die ingesteld door de Koning overeenkomstig artikel 185, eerste lid.»

Art. 66

In deel II, boek I, titel VI, hoofdstuk X, van hetzelfde Wetboek worden de artikelen 286*bis*, 287*ter* en 287*quater* ingevoegd, luidende:

TEXTE DE LA PROPOSITION DE LOI DE M. VANDENBERGHE ET CONSORTS (Nº 1-270/1) ET/OU DE LA PROPOSITION DE LOI DE MM. ERDMAN ET LALLEMAND (Nº 1-147/1) (*)

§ 2. Pour les mêmes nominations que celles visées au § 1er, le ministre prend l'avis du chef de service et du magistrat chef de corps de la juridiction à laquelle le candidat proposé était affecté.

Pour les candidatures aux fonctions de greffier en chef ou de secrétaire, le ministre de la Justice prend également l'avis du magistrat chef de corps de la juridiction où la vacance est ouverte.

§ 3. L'avis répond au profil défini et expose la formation, l'expérience et les qualités du candidat

(*) Sauf indication contraire, les articles reproduits ci-après proviennent de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts.

TEXTE ADOPTÉ PAR LA COMMISSION DE LA JUSTICE

«*Art. 287*bis. — § [...] 1er. Pour les [...] nominations [...] visées aux articles 263, § 1er, 264, 266 et 268, le ministre de la Justice prend l'avis [...] du magistrat chef de corps de la juridiction où la nomination doit intervenir. Celui-ci lui transmet cet avis directement en y joignant celui, selon le cas, du procureur du Roi, de l'auditeur du travail ou du procureur général.

Pour les nominations visées aux articles 272*bis*, 272*ter*, 274, 276 et 278, le ministre de la Justice prend l'avis du magistrat chef de corps du parquet près la juridiction où la nomination doit intervenir. Ce magistrat transmet directement l'avis au ministre.

Pour les nominations visées aux articles 263, § 2, 265, 267, 269 et 269*bis* et sans préjudice des dispositions de l'article 262, le ministre de la Justice prend, pour toutes les candidatures, l'avis du greffier en chef de la juridiction où la nomination doit intervenir. Celui-ci transmet directement son avis au ministre et y joint l'avis du magistrat chef de corps de la juridiction concernée.

Pour les nominations visées aux articles 275, 277, 279 et 280 et sans préjudice des dispositions de l'article 273, le ministre de la Justice prend, pour toutes les candidatures, l'avis du secrétaire du parquet près la juridiction où la nomination doit intervenir. Celui-ci transmet son avis directement au ministre et y joint l'avis, selon le cas, du procureur du Roi, de l'auditeur du travail ou du procureur général compétent.

Pour les nominations visées aux articles 270 à 272, le ministre de la Justice et, en ce qui concerne les cours et tribunaux du travail, le ministre ayant le Travail dans ses attributions, prennent l'avis du greffier en chef de la juridiction où la nomination doit intervenir. Celui-ci transmet directement l'avis au ministre concerné.

Pour les nominations visées aux articles 281 à 284, le ministre de la Justice prend l'avis du secrétaire en chef du parquet près la juridiction où la nomination doit intervenir. Celui-ci le lui transmet directement.

§ 2. L'avis est motivé. Il porte sur la formation, l'expérience, les qualités du candidat et sur ses capaci-

TEKST VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEER VANDENBERGHE C.S. (Nr. 1-270/1) EN/OF VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEREN ERDMAN EN LALLEMAND (Nr. 1-147/1) (*)

§ 2. Voor dezelfde benoemingen als bedoeld in § 1 wint de minister van Justitie het advies in over de voorgestelde kandidaat bij de dienstoverste en de magistraat-korpsoverste van de rechtsmacht waar de kandidaat was tewerkgesteld.

Over de voorgestelde kandidatuur voor het ambt van hoofdgriffier of secretaris wint de minister van Justitie ook het advies in bij de magistraat-korpsoverste van de rechtsmacht waar de betrekking is opengevallen.

§ 3. Het advies antwoordt op de profielomschrijving, en belicht de vorming, de ervaring en de

(*) Tenzij anders is vermeld, zijn de hierna afgedrukte artikelen afkomstig uit het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s.

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

«*Art. 287*bis. — § 1. Voor de benoemingen bedoeld in de artikelen 263, § 1, 264, 266 en 268 wint de minister van Justitie het advies in van de magistraat-korpschef van het gerecht waar de benoeming dient te geschieden. Deze zendt hem dat advies rechtstreeks over en voegt, naar gelang van het geval, dat van de procureur des Konings, van de arbeidsauditeur of van de procureur-generaal eraan toe.

Voor de benoemingen bedoeld in de artikelen 272*bis*, 272*ter*, 274, 276 en 278 wint de minister van Justitie het advies in van de magistraat-korpschef van het parket bij het gerecht waar de benoeming dient te geschieden. Deze magistraat zendt zijn advies rechtstreeks over aan de minister.

Voor de benoemingen bedoeld in de artikelen 263, § 2, 265, 267, 269 en 269*bis* en onverminderd de bepalingen van artikel 262 wint de minister van Justitie voor alle kandidaturen het advies in van de hoofdgriffier van het gerecht waar de benoeming dient te geschieden. Deze zendt zijn advies rechtstreeks over aan de minister en voegt er het advies van de magistraat-korpschef van het desbetreffende gerecht aan toe.

Voor de benoemingen bedoeld in de artikelen 275, 277, 279 en 280 en onverminderd de bepalingen van artikel 273 wint de minister van Justitie voor alle kandidaturen het advies in van de hoofdsecretaris van het parket bij het gerecht waar de benoeming dient te geschieden. Deze zendt zijn advies rechtstreeks over aan de minister en voegt er het advies, naar gelang van het geval, van de bevoegde procureur-generaal, procureur des Konings of arbeidsauditeur aan toe.

Voor de benoemingen bedoeld in de artikelen 270 tot 272 winnen de minister van Justitie en, wat de arbeidshoven en de arbeidsrechtbanken betreft, de minister die bevoegd is voor de Arbeid, het advies in van de hoofdgriffier van het gerecht waar de benoeming dient te geschieden. Deze zendt zijn advies rechtstreeks over aan de betrokken minister.

Voor de benoemingen bedoeld in de artikelen 281 tot 284 wint de minister van Justitie het advies in van de hoofdsecretaris van het parket bij het gerecht waar de benoeming dient te geschieden. Deze zendt zijn advies rechtstreeks over aan de minister.

§ 2. Het advies wordt gemotiveerd. Het belicht de vorming, de ervaring, de kwaliteiten van de kandi-

TEXTE DE LA PROPOSITION DE LOI DE M. VANDENBERGHE ET CONSORTS (Nº 1-270/1) ET/OU DE LA PROPOSITION DE LOI DE MM. ERDMAN ET LALLEMAND (Nº 1-147/1) (*)

dans l'optique de son aptitude à exercer les fonctions vacantes; il s'appuie sur les notations et les mentions finales figurant dans les trois derniers bulletins d'évaluation du candidat.

§ 4. Les avis sont communiqués par le chef de service et le magistrat chef de corps, selon le cas, au premier président ou au procureur général, dans le mois qui suit la réception de la demande d'avis.

Le premier président ou le procureur général informe par écrit le candidat qu'il a le droit de consulter le dossier d'avis pendant dix jours.

Le candidat intéressé dispose d'un délai supplémentaire de dix jours pour adresser ses remarques écrites au premier président ou au procureur général, selon le cas, qui les joindra au dossier d'avis.

Si le candidat intéressé estime que des motifs sérieux le justifient, il peut en outre introduire une réclamation, au plus tard dix jours après l'expiration du délai de consultation, par requête écrite adressée à la chambre de recours; il lui en est donné récépissé.

§ 5. Les avis visés aux §§ 1er et 2 sont requis à peine de nullité de l'arrêté de nomination.

(*) Sauf indication contraire, les articles reproduits ci-après proviennent de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts.

TEXTE ADOPTÉ PAR LA COMMISSION DE LA JUSTICE

tés à exercer les fonctions vacantes; il s'appuie, le cas échéant, sur les notations et la mention finale figurant dans le bulletin d'évaluation du candidat.

§ 3. Le procureur général, le procureur du Roi, l'auditeur du travail, le greffier en chef ou le secrétaire en chef du parquet qui, conformément au § 1er, transmet les avis au ministre compétent, notifie les conclusions finales de l'avis au candidat intéressé. Celui-ci dispose d'un délai de dix jours pour prendre connaissance de l'avis intégral.

Pendant ce même délai, si le candidat intéressé estime que des motifs sérieux le justifient, il peut [...] introduire une demande de modification de l'avis [...] par requête écrite adressée à la chambre de recours compétente. Il lui en est donné récépissé.

Le candidat fait parvenir, par même courrier, une copie de sa requête au magistrat, greffier en chef ou secrétaire en chef chargé de transmettre l'avis au ministre de la Justice. Le dossier d'avis est communiqué à la chambre de recours dans les quarante-huit heures qui suivent la réception de cette copie.

§ 4. Les avis sont transmis au ministre de la Justice ou au ministre ayant le Travail dans ses attributions dans les quarante jours qui suivent la réception de la demande d'avis ou, si le candidat intéressé a fait usage de la possibilité prévue à l'alinéa 2 du § 3, dans les trente jours qui suivent la réception de la requête par la chambre de recours compétente.

TEKST VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEER VANDENBERGHE C.S. (Nr. 1-270/1) EN/OF VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEREN ERDMAN EN LALLEMAND (Nr. 1-147/1) (*)

kwaliteiten van de kandidaat in de optiek van diens geschiktheid voor het vacante ambt; het wordt gestaafd door de notities en de eindkwoteringen opgenomen in diens drie laatste beoordelingsstaten.

§ 4. De adviezen worden medegedeeld door de dienstoverste en de magistraat-korpsoverste, naar gelang van het geval aan de eerste voorzitter of aan de procureur-generaal, binnen de termijn van één maand na de ontvangst van het verzoek om advies.

De eerste voorzitter of de procureur-generaal geeft de kandidaat schriftelijk kennis van zijn recht om het adviesdossier gedurende 10 dagen in te zien.

De betrokken kandidaat beschikt over een bijkomende termijn van 10 dagen om zijn schriftelijke bemerkingen aan de eerste voorzitter of de procureur-generaal, naargelang van het geval, te laten geworden, die ze aan het adviesdossier toevoegt.

Oordeelt de betrokken kandidaat dat ernstige redenen voorhanden zijn, dan kan hij bovendien verhaal instellen uiterlijk 10 dagen na het verstrijken van de inzagetermijn bij wijze van een schriftelijk bezwaarschrift gericht aan de raad van beroep; hiervan wordt een ontvangstbewijs afgeleverd.

§ 5. De adviezen bedoeld in de §§ 1 en 2 zijn vereist op straffe van nietigheid van het benoemingsbesluit.

(*) Tenzij anders is vermeld, zijn de hierna afgedrukte artikelen afkomstig uit het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s.

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

daat en zijn bekwaamheid om het vacante ambt uit te oefenen; het wordt, in voorkomend geval, gestaafd door de notities en de eindvermelding opgenomen in zijn beoordelingsstaat.

§ 3. De eindconclusies van het advies worden ter kennis gebracht van de betrokken kandidaat door de procureur-generaal, de procureur des Konings, de arbeidsauditeur, de hoofdgriffier of de hoofdsecretaris van het parket die overeenkomstig § 1 de adviezen aan de bevoegde minister overzendt. De kandidaat beschikt over een termijn van tien dagen om kennis te nemen van het volledig advies.

Oordeelt de betrokken kandidaat dat daartoe ernstige redenen voorhanden zijn, dan kan hij binnen dezelfde termijn aan de bevoegde raad van beroep een schriftelijk verzoek richten om het advies te wijzigen. Hiervan wordt hem een ontvangstbewijs afgegeven.

De kandidaat doet, met dezelfde post, een afschrift van zijn verzoek toekomen aan de magistraat, hoofdgriffier of hoofdsecretaris, die belast is met het overzenden van het advies aan de minister van Justitie. Het adviesdossier wordt binnen achtenveertig uur na ontvangst van dat afschrift aan de raad van beroep medegedeeld.

§ 4. De adviezen worden aan de minister van Justitie of aan de minister die bevoegd is voor de Arbeid, medegedeeld binnen veertig dagen te rekenen van de datum van ontvangst van het verzoek om advies of, indien de betrokken kandidaat gebruik heeft gemaakt van de in het tweede lid van § 3 bedoelde mogelijkheid, binnen dertig dagen te rekenen van de datum van ontvangst van het bezwaarschrift door de bevoegde raad van beroep.

TEXTE DE LA PROPOSITION DE LOI DE M. VANDENBERGHE ET CONSORTS (Nº 1-270/1) ET/OU DE LA PROPOSITION DE LOI DE MM. ERDMAN ET LALLEMAND (Nº 1-147/1) (*)

Article 287ter. — § 1er. Il est établi chaque année un état d'évaluation de tous les membres du personnel des greffes et des parquets, mentionnés aux articles 260 et 270 à 285.

Dans le bulletin d'évaluation, le chef de service exprime son opinion quant à la valeur et à l'attitude du membre du personnel, au moyen de formules descriptives, conformément aux indications apportées. Le Roi détermine le modèle dudit bulletin et les rubriques que celui-ci comporte obligatoirement.

Dès que le chef de service a formulé le bulletin d'évaluation, il le soumet au magistrat chef de corps de sa juridiction. Le magistrat chef de corps y appose son visa. Il est autorisé à ajouter un avis supplémentaire ou divergent s'il estime que l'évaluation formulée par le chef de service est incomplète ou imprécise.

(*) Sauf indication contraire, les articles reproduits ci-après proviennent de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts.

TEXTE ADOPTÉ PAR LA COMMISSION DE LA JUSTICE

*Art. 287*ter. — § 1er. Il est établi tous les deux ans un bulletin d'évaluation de tous les membres du personnel titulaires des grades visés aux chapitres VI, VII, VII*bis*, VIII et IX du présent titre, ainsi que de ceux créés par le Roi, conformément à l'article 185, alinéa 1er.

La disposition du premier alinéa s'applique au personnel engagé sous les liens d'un contrat de travail.

Dans le bulletin d'évaluation, le chef de service exprime son opinion quant à la valeur et à l'attitude du membre du personnel, au moyen de formules descriptives, conformément aux indications apportées. L'évaluation se traduit par l'une des mentions suivantes: «très bon», «bon» ou «insuffisant». Le Roi détermine les modalités d'application des présentes dispositions.

Par «chef de service», on entend:

1º pour les greffiers en chef, les secrétaires en chef et les attachés, visés à l'article 136, selon le cas, le procureur général, le procureur du Roi ou l'auditeur du travail;

2º pour les conseillers en médiation et les assistants de médiation, respectivement, le procureur général et le procureur du Roi;

3º pour les membres des greffes, les membres des secrétariats de parquet, le personnel des greffes et des secrétariats de parquet, ainsi que pour les membres du personnel titulaires des grades créés par le Roi conformément à l'article 185, alinéa 1er, selon le cas, le greffier en chef ou le secrétaire en chef du parquet.

Le chef de service peut déléguer ses compétences selon les modalités déterminées par le Roi.

§ 2. En ce qui concerne les greffiers en chef et les attachés, visés à l'article 136, le procureur général, le procureur du Roi ou l'auditeur du travail, selon le cas, établit une évaluation provisoire, et en informe le magistrat chef de corps de la juridiction concernée qui y appose son visa et, le cas échéant, y ajoute son avis.

TEKST VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEER VANDENBERGHE C.S. (Nr. 1-270/1) EN/OF VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEREN ERDMAN EN LALLEMAND (Nr. 1-147/1) (*)

Artikel 287ter. — § 1. Jaarlijks wordt een beoordelingsstaat opgemaakt van alle personeelsleden van de griffies en de parketten, zoals vermeld in de artikelen 260 en 270 tot en met 285.

In de beoordelingsstaat drukt de dienstoverste zijn opvatting uit omtrent de waarde en de houding van het personeelslid, met behulp van beschrijvende formules overeenkomstig de aangebrachte aanduidingen. De Koning bepaalt het model van deze beoordelingsstaat en de verplichte rubrieken.

Zodra de dienstoverste de beoordelingsstaat heeft geformuleerd legt hij deze voor aan de magistraat-korpsoverste van zijn rechtsmacht. De magistraat-korpsoverste viseert de beoordelingsstaat. De korpsoverste is gemachtigd een bijkomend of afwijkend advies toe te voegen indien hij meent dat de beoorde-

(*) Tenzij anders is vermeld, zijn de hierna afgedrukte artikelen afkomstig uit het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s.

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

*Art. 287*ter. — § 1. Om de twee jaar wordt een beoordelingsstaat opgemaakt van alle personeelsleden die een graad bekleden, bedoeld in hoofdstukken VI, VII, VII*bis*, VIII en IX van deze titel, alsook die ingesteld door de Koning, overeenkomstig artikel 185, eerste lid.

Het bepaalde in het eerste lid is van toepassing op het bij arbeidsovereenkomst in dienst genomen personeel.

In de beoordelingsstaat geeft het diensthoofd zijn mening te kennen omtrent de waarde en de houding van het personeelslid, met behulp van beschrijvende formules overeenkomstig de aangebrachte aanduidingen. De beoordeling wordt uitgedrukt door middel van een van de volgende vermeldingen: «zeer goed», «goed» of «onvoldoende». De Koning stelt nadere regels voor de toepassing van deze bepalingen.

Onder «diensthoofd», wordt verstaan:

1º voor de hoofdgriffiers, de hoofdsecretarissen en de attachés bedoeld in artikel 136, naar gelang van het geval, de procureur-generaal, de procureur des Konings of de arbeidsauditeur;

2º voor de bemiddelingsadviseurs en -assistenten, respectievelijk de procureur-generaal en de procureur des Konings;

3º voor de leden van de griffies, de leden van de parketsecretariaten, het personeel van de griffies en van de parketsecretariaten, alsook voor de personeelsleden die een graad bekleden ingesteld door de Koning overeenkomstig artikel 185, eerste lid, naar gelang van het geval, de hoofdgriffier of de hoofdsecretaris.

Het diensthoofd kan zijn bevoegdheden overdragen volgens nadere regels gesteld door de Koning.

§ 2. Wat de hoofdgriffiers en de attachés bedoeld in artikel 136 betreft, maakt, naar gelang van het geval, de procureur-generaal, de procureur des Konings of de arbeidsauditeur een voorlopige beoordeling op en legt deze voor aan de magistraat-korpschef van het desbetreffende gerecht, die deze viseert en er in

TEXTE DE LA PROPOSITION DE LOI DE M. VANDENBERGHE ET CONSORTS (Nº 1-270/1) ET/OU DE LA PROPOSITION DE LOI DE MM. ERDMAN ET LALLEMAND (Nº 1-147/1) (*)

Le bulletin d'évaluation relatif au greffier en chef ou au secrétaire du parquet est établi par le supérieur hiérarchique dont ils relèvent. Le bulletin d'évaluation du greffier en chef est visé par le magistrat chef de corps de la juridiction où il exerce ses fonctions.

§ 2. Après avoir été visé par le magistrat chef de corps, le bulletin d'évaluation est notifié par le chef de service au membre du personnel intéressé.

L'intéressé dispose d'un délai de dix jours pour introduire une réclamation auprès de la chambre de recours et demander à être entendu.

(*) Sauf indication contraire, les articles reproduits ci-après proviennent de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts.

TEXTE ADOPTÉ PAR LA COMMISSION DE LA JUSTICE

Le procureur général, le procureur du Roi ou l'auditeur du travail, selon le cas, établit ensuite une évaluation définitive.

En ce qui concerne les membres des greffes, le greffier en chef établit une évaluation provisoire, en informe le procureur général, le procureur du Roi ou l'auditeur du travail compétent. Ce magistrat y appose son visa et, le cas échéant, y ajoute son avis. Il invite le magistrat chef de corps de la juridiction où le membre du greffe exerce ses fonctions à faire de même et transmet ensuite le bulletin et les avis éventuels en retour au greffier en chef qui établit une évaluation définitive.

En ce qui concerne les membres des secrétariats de parquet, le secrétaire en chef établit une évaluation provisoire, en informe le procureur général, le procureur du Roi ou l'auditeur du travail compétent qui y appose son visa et, le cas échéant, y ajoute son avis. Le secrétaire en chef établit ensuite une évaluation définitive.

§ 3. Le bulletin renseignant l'évaluation définitive est notifié par le chef de service au membre du personnel intéressé.

L'intéressé dispose d'un délai de dix jours pour introduire une réclamation auprès de la chambre de recours compétente et demander à être entendu. Il adresse par même courrier une copie de sa requête au chef de service qui a établi le bulletin d'évaluation. Celui-ci transmet le bulletin d'évaluation, éventuellement accompagné d'une justification écrite supplémentaire émanant des supérieurs hiérarchiques, à la chambre de recours dans les quarante-huit heures qui suivent la réception de cette copie.

La chambre de recours transmet son avis dans les quarante jours à compter de la réception de la réclamation au chef de service concerné et le notifie par lettre recommandée au membre du personnel intéressé.

Cet avis est définitif et est joint au bulletin d'évaluation.

TEKST VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEER VANDENBERGHE C.S. (Nr. 1-270/1) EN/OF VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEREN ERDMAN EN LALLEMAND (Nr. 1-147/1) (*)

ling geformuleerd door de dienstoverste onvolledig of onnauwkeurig is gebleven.

De beoordelingsstaat over de hoofdgriffier of secretaris van het parket wordt opgemaakt door diens toezichthoudende hiërarchische overste. De beoordelingsstaat van de hoofdgriffier wordt geviseerd door de magistraat-korpsoverste van de rechtsmacht waar hij zijn ambt vervult.

§ 2. Na te zijn geviseerd door de magistraat-korpsoverste wordt de beoordelingsstaat door de dienstoverste ter kennis gebracht van het betrokken personeelslid.

De betrokkene beschikt over een termijn van 10 dagen om een bezwaarschrift in te dienen bij de raad van beroep en te vragen gehoord te worden.

(*) Tenzij anders is vermeld, zijn de hierna afgedrukte artikelen afkomstig uit het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s.

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

voorkomend geval een bijkomend advies aan toevoegt. De procureur-generaal, de procureur des Konings of de arbeidsauditeur, naar gelang van het geval, maakt een definitieve beoordeling op.

Wat de leden van de griffies betreft, maakt de hoofdgriffier een voorlopige beoordeling op, die hij aan de bevoegde procureur-generaal, procureur des Konings of arbeidsauditeur voorlegt. Deze magistraat viseert de beoordeling en voegt er in voorkomend geval een bijkomend advies aan toe. Hij verzoekt de magistraat-korpschef van het gerecht waar het lid van de griffie zijn ambt vervult, hetzelfde te doen en zendt daarna de beoordelingsstaat en, in voorkomend geval, de adviezen terug aan de hoofdgriffier die de definitieve beoordeling opmaakt.

Wat de leden van de parketsecretariaten betreft, maakt de hoofdsecretaris een voorlopige beoordeling op, die hij aan de bevoegde procureur-generaal, procureur des Konings of arbeidsauditeur voorlegt. Deze magistraat viseert de beoordeling en voegt er in voorkomend geval een bijkomend advies aan toe. De hoofdsecretaris maakt daarna een definitieve beoordeling op.

§ 3. De definitieve beoordelingsstaat wordt door het diensthoofd ter kennis gebracht van het betrokken personeelslid.

De betrokkene beschikt over een termijn van tien dagen om een bezwaarschrift in te dienen bij de bevoegde raad van beroep en te vragen gehoord te worden. Hij stuurt met dezelfde post een afschrift van zijn bezwaarschrift naar het diensthoofd dat de beoordelingsstaat opgemaakt heeft. Deze zendt de beoordelingsstaat, eventueel met een bijkomende schriftelijke verantwoording van de hiërarchische meerderen, aan de raad van beroep over binnen achtenveertig uur na ontvangst van dat afschrift.

De raad van beroep deelt het advies mee aan het betrokken diensthoofd binnen veertig dagen te rekenen van de datum van ontvangst van het bezwaarschrift en stelt bij aangetekende brief het betrokken personeelslid ervan in kennis.

Dat advies is definitief en wordt toegevoegd aan de beoordelingsstaat.

TEXTE DE LA PROPOSITION DE LOI DE M. VANDENBERGHE ET CONSORTS (Nº 1-270/1) ET/OU DE LA PROPOSITION DE LOI DE MM. ERDMAN ET LALLEMAND (Nº 1-147/1) (*)

§ 3. Les bulletins d'évaluation sont établis chaque année dans le courant du mois de septembre; ils sont notifiés aux intéressés au plus tard le 15 octobre.

L'état d'évaluation ne peut être établi pour la première fois qu'après au moins trois mois de service effectif au greffe ou au parquet auquel l'intéressé est affecté.

L'évaluation porte sur la période révolue depuis l'entrée en service ou le bulletin d'évaluation précédent.

Lorsqu'un membre du personnel est transféré à un autre service judiciaire, il appartient au chef de service précédent de transmettre, confidentiellement et dans le mois, au nouveau chef de service, les trois derniers bulletins de son ancien membre du personnel.

Le chef de service et le magistrat chef de corps qui, au moment où ils doivent donner un avis sur un candidat, n'auront pas eu le membre du personnel sous leur autorité pendant les trois derniers mois, pourront, pour établir leur avis, se baser sur les derniers bulletins d'évaluation transmis par le chef de service précédent.

Le bulletin d'évaluation est conservé par le chef de service dans un dossier confidentiel ouvert au nom de chaque membre du personnel.

Lorsque trois bulletins successifs ont été établis avec la mention finale «mauvais», un rapport est adressé au ministre de la Justice. Celui-ci prend les mesures disciplinaires voulues, parmi lesquelles, le cas échéant, la révocation.

Article 287 quater. — § 1er. Il est établi dans le ressort de chaque cour d'appel et de chaque cour du travail une chambre de recours, qui est saisie des

(*) Sauf indication contraire, les articles reproduits ci-après proviennent de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts.

TEXTE ADOPTÉ PAR LA COMMISSION DE LA JUSTICE

§ 4. Le bulletin d'évaluation est établi pour la première fois entre le neuvième et le douzième mois de service effectif.

L'évaluation porte sur la période révolue depuis l'entrée en service ou depuis le bulletin d'évaluation précédent.

Le membre du personnel peut solliciter une nouvelle évaluation, au plus tôt un an après l'établissement de l'évaluation précédente.

Le bulletin d'évaluation est conservé par le chef de service dans un dossier confidentiel ouvert au nom de chaque membre du personnel. Le chef de service communique directement au ministre de la Justice la mention définitive attribuée.

§ 5. Sans préjudice de ses conséquences disciplinaires, l'évaluation d'un membre du personnel qui porte la mention «insuffisant», entraîne, au niveau pécuniaire, la privation, pendant un an, de l'effet de la première augmentation intercalaire qui suit la date d'attribution de la mention.

*Art. 287*quater. — § 1er. Il est établi une chambre de recours nationale, qui est saisie des réclamations [...] introduites par les attachés, visés à l'article 136, par les conseillers en médiation, par les greffiers en chef et par les secrétaires en chef, contre les avis donnés dans le cadre des procédures de nomination ainsi que contre les bulletins d'évaluation.

Cette chambre nationale est établie à Bruxelles.

Il est établi dans le ressort de chaque cour d'appel une chambre de recours [...], qui est saisie des réclamations introduites contre les avis donnés dans le

TEKST VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEER VANDENBERGHE C.S. (Nr. 1-270/1) EN/OF VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEREN ERDMAN EN LALLEMAND (Nr. 1-147/1) (*)

§ 3. De staten worden elk jaar in de loop van de maand september opgemaakt; zij worden uiterlijk op 15 oktober ter kennisgeving voorgelegd aan de belanghebbenden.

De beoordelingsstaat kan pas voor de eerste maal worden opgemaakt, na ten minste drie maanden effectieve dienst in de griffie of het parket waar belanghebbende is tewerkgesteld.

De beoordeling slaat terug op de voorbije periode sinds de indiensttreding of de vorige beoordelingsstaat.

Ter gelegenheid van de overgang van een personeelslid naar een andere gerechtelijke dienst behoort het aan de vorige dienstchef om binnen de maand de jongste drie beoordelingsstaten van het gewezen personeelslid vertrouwelijk over te maken aan de nieuwe dienstoverste.

De dienstoverste en de magistraat-korpsoverste die, op het tijdstip waarop zij advies moeten uitbrengen over een kandidaat, het personeelslid tijdens de jongste drie maanden niet onder hun gezag hebben gehad, zullen zich voor het opmaken van hun advies kunnen steunen op de laatste beoordelingsstaten, door de vorige dienstchef overgezonden.

De beoordelingsstaat wordt bijgehouden door de dienstchef in een vertrouwelijk dossier op naam van elk personeelslid afzonderlijk.

Ingeval van drie opeenvolgende beoordelingsstaten met eindkwotering «slecht» wordt zulks gerapporteerd aan de minister van Justitie. Hij neemt de nodige tuchtmaatregelen, desgevallend de afzetting.

Artikel 287quater. — § 1. In het rechtsgebied van ieder hof van beroep en ieder arbeidshof wordt een raad van beroep opgericht die kennis neemt van de

(*) Tenzij anders is vermeld, zijn de hierna afgedrukte artikelen afkomstig uit het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s.

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

§ 4. De beoordelingsstaat wordt voor de eerste maal opgemaakt tussen de negende en de twaalfde maand effectieve dienst.

De beoordeling heeft betrekking op de voorbije periode sinds de indiensttreding of sinds de vorige beoordelingsstaat.

Het personeelslid kan een nieuwe beoordeling aanvragen, ten vroegste één jaar na de opmaak van de vorige beoordeling.

De beoordelingsstaat wordt bijgehouden door het diensthoofd in een vertrouwelijk dossier op naam van elk personeelslid afzonderlijk. Het diensthoofd brengt de definitief toegekende vermelding rechtstreeks ter kennis van de minister van Justitie.

§ 5. De beoordeling van een personeelslid dat de vermelding «onvoldoende» heeft gekregen, brengt gedurende een jaar, op geldelijk vlak, het verlies mee van de uitwerking van de eerstvolgende tussenverhoging, die volgt na de toekenning van de vermelding, en dit onverminderd de tuchtrechtelijke gevolgen.

«*Art. 287*quater. — § 1. Er wordt een nationale raad van beroep opgericht die kennis neemt van de beroepen ingesteld door de attachés bedoeld in artikel 136, door de bemiddelingsadviseurs, door de hoofdgriffiers en door de hoofdsecretarissen tegen de adviezen uitgebracht in het kader van de benoemingsprocedure, alsook tegen de beoordelingsstaten.

Deze nationale raad is gevestigd in Brussel.

In het rechtsgebied van ieder hof van beroep wordt een raad van beroep opgericht die kennis neemt van de beroepen ingesteld door leden van de griffies, door

TEXTE DE LA PROPOSITION DE LOI DE M. VANDENBERGHE ET CONSORTS (Nº 1-270/1) ET/OU DE LA PROPOSITION DE LOI DE MM. ERDMAN ET LALLEMAND (Nº 1-147/1) (*)

réclamations introduites contre les avis donnés lors des promotions ainsi que des réclamations introduites contre les bulletins d'évaluation.

La chambre de recours est composée:

1º d'un magistrat du siège, désigné par le premier président de la cour d'appel ou, le cas échéant, par le premier président de la cour du travail ou par le président de la cour militaire si la nomination ou l'évaluation concernent une fonction dans un tribunal du travail ou une fonction dans une juridiction militaire;

2º d'un magistrat du parquet désigné par le procureur général ou, le cas échéant, par l'auditeur général près de la cour militaire;

3º d'un greffier en chef ou d'un secrétaire, selon le cas, désigné par le procureur général ou, le cas échéant, par l'auditeur général près la cour militaire.

(*) Sauf indication contraire, les articles reproduits ci-après proviennent de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts.

TEXTE ADOPTÉ PAR LA COMMISSION DE LA JUSTICE

cadre des procédures de nomination ainsi que contre les bulletins d'évaluation, par les membres des greffes, par les membres des secrétariats de parquet, par les assistants de médiation, par le personnel des greffes et des secrétariats de parquet et par les membres du personnel titulaires des grades créés par le Roi, conformément à l'article 185, alinéa 1er.

Cette chambre est établie au siège de la cour d'appel.

La chambre de recours établie dans le ressort de la cour d'appel de Bruxelles est également compétente pour les réclamations introduites par les personnes visées à l'alinéa trois qui exercent leurs fonctions au greffe de la Cour de cassation et au parquet de cette cour.

Ces chambres comprennent autant de sections qu'il y a de régimes linguistiques parmi les membres du personnel qui peuvent demander à être entendus.

Le régime linguistique du requérant détermine la section devant laquelle il comparaît.

§ 2. La chambre de recours nationale est composée, par section:

1º d'un magistrat d'une cour;

2º de deux magistrats du parquet près une cour;

3º de deux greffiers en chef;

4º de deux secrétaires en chef;

5º de deux conseillers en médiation;

6º d'un attaché au service de documentation et de concordance des textes auprès de la Cour de cassation.

§ 3. La chambre de recours du ressort de chaque cour d'appel est composée, par section:

1º d'un magistrat du siège [...];

2º de deux magistrats du parquet;

3º de deux greffiers;

4º de deux secrétaires;

5º d'un conseiller en médiation et d'un assistant de médiation.

TEKST VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEER VANDENBERGHE C.S. (Nr. 1-270/1) EN/OF VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEREN ERDMAN EN LALLEMAND (Nr. 1-147/1) (*)

beroepen ingesteld tegen de adviezen bij bevordering, en van de beroepen ingesteld tegen de beoordelingsstaten.

De raad van beroep is samengesteld uit:

1º een magistraat van de zetel, aangewezen door de eerste voorzitter van het hof van beroep of, in voorkomend geval, door de eerste voorzitter van het arbeidshof of door de voorzitter van het militair gerechtshof indien de benoeming of de beoordeling betrekking heeft op een ambt in een arbeidsgerecht of op een ambt in een militair gerecht;

2º een magistraat van het parket, aangewezen door de procureur-generaal of, in voorkomend geval, door de auditeur-generaal bij het militair gerechtshof;

3º een hoofdgriffier of een secretaris naargelang van het geval, aangewezen door de procureur-generaal of, in voorkomend geval, door de auditeur-generaal bij het militair gerechtshof.

(*) Tenzij anders is vermeld, zijn de hierna afgedrukte artikelen afkomstig uit het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s.

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

leden van de parketsecretariaten, door bemiddelingsassistenten, door het personeel van de griffies en van de parketsecretariaten en door personeelsleden die een graad bekleden ingesteld door de Koning overeenkomstig artikel 185, eerste lid, tegen de adviezen uitgebracht in het kader van de benoemingsprocedure, alsook tegen de beoordelingsstaten.

Deze raad wordt gevestigd op de zetel van het hof van beroep.

De raad van beroep opgericht in het rechtsgebied van het hof van beroep te Brussel is eveneens bevoegd voor de beroepen ingesteld door de personen bedoeld in het derde lid die hun ambt uitoefenen bij de griffie van het Hof van Cassatie en bij het parket van dit Hof.

In deze raden zijn er zoveel afdelingen als er taalstelsels zijn voor de personeelsleden die kunnen vragen om door de raden te worden gehoord.

Het taalstelsel van de verzoeker bepaalt voor welke afdeling hij verschijnt.

§ 2. De nationale raad van beroep is, per afdeling, samengesteld uit:

1º een magistraat van een hof;

2º twee magistraten van het parket van een hof;

3º twee hoofdgriffiers;

4º twee hoofdsecretarissen;

5º twee bemiddelingsadviseurs;

6º een attaché in de dienst voor documentatie en overeenstemming der teksten bij het Hof van Cassatie.

§ 3. De raad van beroep van het rechtsgebied van ieder hof van beroep is, per afdeling, samengesteld uit:

1º een magistraat van de zetel;

2º twee magistraten van het parket;

3º twee griffiers;

4º twee secretarissen;

5º een bemiddelingsadviseur en een bemiddelingsassistent.

TEXTE DE LA PROPOSITION DE LOI DE M. VANDENBERGHE ET CONSORTS (Nº 1-270/1) ET/OU DE LA PROPOSITION DE LOI DE MM. ERDMAN ET LALLEMAND (Nº 1-147/1) (*)

TEXTE ADOPTÉ PAR LA COMMISSION DE LA JUSTICE

§ 4. Les membres de la chambre de recours nationale sont désignés, en ce qui concerne les magistrats du siège, par le premier président de la Cour de cassation, et en ce qui concerne les autres membres, par le procureur général près la Cour de cassation. Les membres de la chambre de recours du ressort de la cour d'appel sont désignés, en ce qui concerne les magistrats du siège, selon le cas, par le premier président de la cour d'appel, le premier président de la cour du travail ou le premier président de la cour militaire, et en ce qui concerne les autres membres, selon le cas, par le procureur général près la cour d'appel ou l'auditeur général près la cour militaire.

Les désignations visées à l'alinéa précédent s'effectuent selon les critères établis par le Roi. Pour chaque catégorie de juridiction, chacune des fonctions énumérées aux §§ 2 et 3 doit être représentée, soit par un membre, soit par un suppléant.

Il peut être désigné jusqu'à six suppléants pour chacun des membres.

La chambre de recours est présidée par le magistrat ayant le rang le plus elévé.

Les membres de la chambre de recours sont désignés pour une durée de trois ans. Il est désigné trois suppléants pour chacun des membres.

Les membres des chambres de recours sont désignés de leur consentement pour une durée de deux ans. Lors de l'installation des chambres de recours, les magistrats sont toutefois désignés la première fois pour une durée de trois ans.

En cas d'indisponibilité d'un ou de plusieurs membres, la place du membre absent est occupée par le suppléant suivant désigné à cet effet.

§ 5. En cas d'indisponibilité d'un ou de plusieurs membres, la place du membre absent est occupée par le suppléant suivant désigné à cet effet.

La chambre de recours ne peut délibérer valablement que si tous les membres, ou leurs suppléants, sont présents.

La chambre de recours ne peut délibérer valablement que si les membres, ou leurs suppléants, désignés en fonction de la qualité du requérant, sont présents. Quatre membres au minimum doivent être présents par audience. Au moins la moitié d'entre eux doivent être magistrats. Le Roi détermine quels membres des chambres siègent, en fonction de la catégorie de personnel à laquelle appartient le requérant.

(*) Sauf indication contraire, les articles reproduits ci-après proviennent de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts.

TEKST VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEER VANDENBERGHE C.S. (Nr. 1-270/1) EN/OF VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEREN ERDMAN EN LALLEMAND (Nr. 1-147/1) (*)

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

De raad van beroep wordt voorgezeten door de magistraat met de hoogste rang.

De leden van de raad van beroep worden aangewezen voor de duur van drie jaar. Voor elk lid worden drie plaatsvervangers aangewezen.

Ingeval van onbeschikbaarheid van één of meer leden wordt de plaats van het afwezig lid ingenomen door de eerstvolgende daartoe aangewezen plaatsvervanger.

De raad van beroep kan slechts geldig beraadslagen indien alle leden, of hun plaatsvervangers, aanwezig zijn.

(*) Tenzij anders is vermeld, zijn de hierna afgedrukte artikelen afkomstig uit het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s.

§ 4. De leden van de nationale raad van beroep worden aangewezen, wat de magistraten van de zetel betreft, door de eerste voorzitter van het Hof van Cassatie, en wat de andere leden betreft, door de procureur-generaal bij het Hof van Cassatie. De leden van de raad van beroep van het rechtsgebied van het hof van beroep worden aangewezen, wat de magistraten van de zetel betreft, naar gelang van het geval, door de eerste voorzitter van het hof van beroep, de eerste voorzitter van het arbeidshof of de eerste voorzitter van het militair gerechtshof en, wat de andere leden betreft, naar gelang van het geval, door de procureur-generaal bij het hof van beroep of de auditeur-generaal bij het militair gerechtshof.

De Koning bepaalt de criteria voor de aanwijzingen bedoeld in het vorige lid. Voor iedere categorie van gerecht moet elk van de ambten opgesomd in de §§ 2 en 3 vertegenwoordigd zijn, hetzij door een lid, hetzij door een plaatsvervanger.

Voor elk lid kunnen tot zes plaatsvervangers worden aangewezen.

De leden van de raden van beroep worden, met hun instemming, aangewezen voor de duur van twee jaar. De eerste maal, bij de installatie van de raden van beroep, worden de magistraten niettemin aangewezen voor de duur van drie jaar.

§ 5. In geval van onbeschikbaarheid van een of meer leden wordt de plaats van het afwezig lid ingenomen door de eerstvolgende daartoe aangewezen plaatsvervanger.

De raad van beroep kan slechts geldig beraadslagen indien de leden of hun plaatsvervangers, die aangewezen zijn volgens de hoedanigheid van de verzoeker, aanwezig zijn. Per zitting moeten minimum vier leden aanwezig zijn. Minstens de helft onder hen moet magistraat zijn. De Koning bepaalt welke leden van de raden zitting nemen volgens de categorie van personeel waartoe de verzoeker behoort.

TEXTE DE LA PROPOSITION DE LOI DE M. VANDENBERGHE ET CONSORTS (Nº 1-270/1) ET/OU DE LA PROPOSITION DE LOI DE MM. ERDMAN ET LALLEMAND (Nº 1-147/1) (*)

Le Roi fixe les modalités de fonctionnement des chambres de recours.

§ 2. Après réception de la réclamation contre un avis donné à l'occasion d'une promotion, le président de la chambre de recours demande au premier président ou au procureur général de lui transmettre sans délai le dossier d'avis.

La chambre de recours entend l'intéressé et les auteurs de l'avis et examine le dossier et les motifs de l'intéressé. L'appellant peut se faire assister d'un avocat lors de son audition.

L'avis définitif est transmis par le président de la chambre de recours au procureur général ou, le cas échéant, à l'auditeur général, lequel informe à son tour le ministre de la Justice dans un délai de quarante jours à compter de la réception de la réclamation par la chambre.

La chambre de recours le notifie par lettre recommandée au candidat intéressé.

§ 3. Après réception de la réclamation relative à un bulletin d'évaluation, le président de la chambre de recours invite de chef de service concerné à lui transmettre sans délai ledit bulletin, éventuellement accompagné d'une justification écrite supplémentaire émanant des chefs immédiats.

La chambre de recours entend l'intéressé en personne ainsi que, si elle le souhaite, les auteurs du bulletin d'évaluation contesté et elle examine le dossier et les motifs de l'intéressé. L'appelant peut se faire assister d'un avocat lors de son audition.

(*) Sauf indication contraire, les articles reproduits ci-après proviennent de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts.

TEXTE ADOPTÉ PAR LA COMMISSION DE LA JUSTICE

Chaque chambre de recours est présidée par le magistrat du siège ou, en l'absence de celui-ci, par le magistrat du parquet ayant le rang le plus élevé. Le président a voix prépondérante.

La chambre de recours entend le requérant en personne et, si elle le souhaite, les auteurs de l'avis ou du bulletin d'évaluation contestés, et examine le dossier et les motifs de l'intéressé. Le requérant peut se faire assister d'un avocat ou d'un délégué d'une organisation syndicale représentative lors de son audition.

Le Roi fixe les modalités de fonctionnement des chambres de recours. »

[...]

TEKST VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEER VANDENBERGHE C.S. (Nr. 1-270/1) EN/OF VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEREN ERDMAN EN LALLEMAND (Nr. 1-147/1) (*)

De Koning stelt nadere regels voor de werking van de raden van beroep.

§ 2. Na ontvangst van het bezwaarschrift tegen een advies bij bevordering vraagt de voorzitter van de raad van beroep aan de eerste voorzitter of de procureur-generaal om het adviesdossier onverwijld over te zenden.

De raad van beroep hoort de betrokkene en de adviesverleners, en onderzoekt het dossier en de motieven van de betrokkene. De appellant mag zich bij het verhoor laten bijstaan door een advocaat.

Het definitieve advies wordt door de voorzitter van de raad van beroep meegedeeld aan de procureur-generaal of, in voorkomend geval, aan de auditeur-generaal, die op zijn beurt kennis geeft aan de minister van Justitie, binnen een termijn van veertig dagen, te rekenen van de ontvangst van het bezwaarschrift bij de raad.

De raad van beroep stelt bij aangetekende brief de betrokken kandidaat ervan in kennis.

§ 3. Na ontvangst van het bezwaarschrift tegen een beoordelingsstaat vraagt de voorzitter van de raad van beroep aan de betrokken dienstoverste de beoordelingsstaat, eventueel met een bijkomende schriftelijke verantwoording van de onmiddellijke oversten, onverwijld over te zenden.

De raad van beroep hoort de betrokkene persoonlijk en desgewenst ook de opstellers van de betwiste beoordelingsstaat en onderzoekt het dossier en de motieven van de betrokkene. De appellant mag zich bij het verhoor laten bijstaan door een advocaat.

(*) Tenzij anders is vermeld, zijn de hierna afgedrukte artikelen afkomstig uit het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s.

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

Elke raad van beroep wordt voorgezeten door de magistraat van de zetel of, indien deze er niet is, door de parketmagistraat met de hoogste rang. De voorzitter heeft een beslissende stem.

De raad van beroep hoort de verzoeker persoonlijk en desgewenst ook de opstellers van het betwiste advies of de betwiste beoordelingsstaat en onderzoekt het dossier en de motieven van de betrokkene. De verzoeker mag zich bij het verhoor laten bijstaan door een advocaat of een afgevaardigde van een representatieve vakorganisatie.

De Koning stelt nadere regels voor de werking van de raden van beroep. »

[...]

TEXTE DE LA PROPOSITION DE LOI DE M. VANDENBERGHE ET CONSORTS (Nº 1-270/1) ET/OU DE LA PROPOSITION DE LOI DE MM. ERDMAN ET LALLEMAND (Nº 1-147/1) (*)

L'avis définitif est transmis par le président de la chambre de recours au procureur général ou, le cas échéant, à l'auditeur général, lequel informe à son tour le chef de service concerné, dans un délai de quarante jours à compter de la réception de la réclamation par la chambre.

La chambre de recours le notifie par lettre recommandée au candidat intéressé. Cet avis est définitif et est joint au bulletin d'évaluation contesté.»

Art. 52

§ 1er. À l'article 288, cinquième alinéa, du même Code, les mots «commis-greffiers» sont remplacés par les mots «greffiers adjoints».

§ 2. À l'article 288, sixième alinéa, du même Code, les mots «de leurs greffiers-chefs de greffe» et «commis-greffiers» sont remplacés respectivement par les mots «des greffiers en chef» et «greffiers adjoints».

(*) Sauf indication contraire, les articles reproduits ci-après proviennent de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts.

TEXTE ADOPTÉ PAR LA COMMISSION DE LA JUSTICE

Art. 67

§ 1er. À l'article 288, cinquième alinéa, du même Code, les mots «commis-greffiers» sont remplacés par les mots «greffiers adjoints».

§ 2. À l'article 288, sixième alinéa, du même Code, les mots «de leurs greffiers-chefs de greffe» et «commis-greffiers» sont remplacés respectivement par les mots «des greffiers en chef» et «greffiers adjoints».

Art. 68

Il est inséré dans la deuxième partie, livre II, titre Ier, du même Code un chapitre Ier*bis* rédigé comme suit:

«Chapitre Ier*bis*. De la prestation de serment des conseillers en médiation, des assistants de médiation et des secrétaires.

*Art. 291*bis. — Les conseillers en médiation et les assistants de médiation prêtent le serment prescrit par le décret du 20 juillet 1831 entre les mains, respectivement, du procureur général et du procureur du Roi, lors de leur première nomination.

Les secrétaires en chef, secrétaires et secrétaires adjoints des parquets prêtent le serment prescrit par le décret du 20 juillet 1831 entre les mains, selon le cas, du procureur général, du procureur du Roi ou de l'auditeur du travail.

La prestation de serment doit avoir lieu dans le mois de la notification de la nomination, à défaut de quoi celle-ci peut être considérée comme non avenue.»

TEKST VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEER VANDENBERGHE C.S. (Nr. 1-270/1) EN/OF VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEREN ERDMAN EN LALLEMAND (Nr. 1-147/1) (*)

Het definitieve advies wordt door de voorzitter van de raad van beroep meegedeeld aan de procureur-generaal of, in voorkomend geval, aan de auditeur-generaal, die op zijn beurt de betrokken dienstoverste kennis geeft, binnen een termijn van veertig dagen, te rekenen van de ontvangst van het bezwaarschrift bij de raad.

De raad van beroep stelt bij aangetekende brief de betrokken kandidaat ervan in kennis. Dit advies is definitief en wordt gevoegd bij de betwiste beoordelingsstaat.»

Art. 52

§ 1. In artikel 288, vijfde lid, van hetzelfde Wetboek, wordt het woord «klerken-griffiers» vervangen door het woord «adjunct-griffiers».

§ 2. In artikel 288, zesde lid, worden de woorden «hun griffiers-hoofden van de griffie» vervangen door de woorden «de hoofdgriffiers» en het woord «klerken-griffiers» door het woord «adjunct-griffiers».

(*) Tenzij anders is vermeld, zijn de hierna afgedrukte artikelen afkomstig uit het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s.

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

Art. 67

§ 1. In artikel 288, vijfde lid, van hetzelfde Wetboek wordt het woord «klerken-griffiers» vervangen door het woord «adjunct-griffiers».

§ 2. In artikel 288, zesde lid, van hetzelfde Wetboek worden de woorden «hun griffiers-hoofden van de griffie» vervangen door de woorden «de hoofdgriffiers» en het woord «klerken-griffiers» door het woord «adjunct-griffiers».

Art. 68

In deel II, boek II, titel I, van hetzelfde Wetboek, wordt een hoofdstuk I*bis* ingevoegd, luidende:

«Hoofdstuk I*bis*. Eedaflegging van de bemiddelingsadviseurs, van de bemiddelingsassistenten en van de secretarissen.

*Art. 291*bis. — De bemiddelingsadviseurs en -assistenten leggen de in het decreet van 20 juli 1831 voorgeschreven eed af in handen, respectievelijk van de procureur-generaal en van de procureur des Konings, bij hun eerste benoeming.

De hoofdsecretarissen, secretarissen en adjunct-secretarissen bij de parketten leggen de in het decreet van 20 juli 1831 voorgeschreven eed af in handen, naar gelang van het geval, van de procureur-generaal, van de procureur des Konings of van de arbeidsauditeur.

De eed moet worden afgelegd binnen een maand na de kennisgeving van de benoeming; anders mag deze als niet-bestaande worden beschouwd.»

TEXTE DE LA PROPOSITION DE LOI DE M. VANDENBERGHE ET CONSORTS (Nº 1-270/1) ET/OU DE LA PROPOSITION DE LOI DE MM. ERDMAN ET LALLEMAND (Nº 1-147/1) (*)

Art. 53

À l'article 301 du même Code, les mots « greffiers-chefs de greffe » sont supprimés, et le mot « commis-greffiers » est remplacé par le mot « greffiers adjoints ».

Art. 54

À l'article 304 du même Code, les mots « , le greffier » sont insérés entre les mots « ministère public » et les mots « ou le juge social ».

Art. 55

À l'article 305 du même Code, les mots « , les greffiers-chefs de greffe » sont supprimés.

Art. 56

§ 1er. Dans la partie II, livre II, titre II, du même Code, est ajouté, sous l'intitulé du chapitre 1er « Du rang et de la préséance », le sous-titre « Des fonctions judiciaires et des secrétaires au parquet. »

§ 2. Les articles 310, 311 et 312 du même Code sont complétés par l'alinéa suivant :

« Secrétaires au parquet :

Le secrétaire en chef;

Les secrétaires-chefs de service, dans l'ordre de leur nomination;

(*) Sauf indication contraire, les articles reproduits ci-après proviennent de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts.

TEXTE ADOPTÉ PAR LA COMMISSION DE LA JUSTICE

Art. 69

À l'article 301 du même Code, sont apportées les modifications suivantes :

1º les mots « greffiers-chefs de greffe » sont supprimés, et le mot « commis-greffiers » est remplacé par les mots « greffiers adjoints »;

2º il est ajouté un alinéa nouveau, rédigé comme suit :

« La présente disposition est également applicable aux conseillers en médiation, aux assistants de médiation et aux membres des secrétariats de parquet. »

Art. 70

À l'article 304 du même Code, les mots « , le greffier » sont insérés entre les mots « ministère public » et les mots « ou le juge social ».

Art. 71

À l'article 305 du même Code, sont apportées les modifications suivantes :

1º à l'alinéa 1er, les mots « , les greffiers-chefs de greffe et les greffiers » sont remplacés par les mots « et les greffiers en chef »;

2º à l'alinéa 4, le mot « greffiers » est remplacé par les mots « greffiers en chef ».

TEKST VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEER VANDENBERGHE C.S. (Nr. 1-270/1) EN/OF VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEREN ERDMAN EN LALLEMAND (Nr. 1-147/1) (*)

Art. 53

In artikel 301 van hetzelfde Wetboek worden de woorden « griffiers-hoofden van de griffie » geschrapt en wordt het woord « klerken-griffiers » vervangen door het woord « adjunct-griffiers ».

Art. 54

In artikel 304 van hetzelfde Wetboek worden tussen de woorden « openbaar ministerie » en het woord « of » de woorden « de griffier » ingevoegd.

Art. 55

In artikel 305 van hetzelfde Wetboek worden de woorden « en de griffiers-hoofden van de griffie » geschrapt.

Art. 56

§ 1. In deel II, boek II, titel II van hetzelfde Wetboek wordt onder de hoofding « Rangorde en voorrang » van hoofdstuk I, de ondertitel « Gerechtelijke ambten en parketsecretarissen » toegevoegd.

§ 2. De artikelen 310, 311 en 312 van hetzelfde Wetboek worden ieder aangevuld met het volgende lid :

« Parketsecretarissen :

De hoofdsecretaris;

De secretarissen-hoofden van dienst, naar orde van hun benoeming;

(*) Tenzij anders is vermeld, zijn de hierna afgedrukte artikelen afkomstig uit het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s.

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

Art. 69

In artikel 301 van hetzelfde Wetboek, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1º de woorden « griffiers-hoofden van de griffie » worden geschrapt en het woord « klerken-griffiers » wordt vervangen door het woord « adjunct-griffiers »;

2º er wordt een nieuw lid toegevoegd, luidende :

« Deze bepaling is eveneens van toepassing op de bemiddelingsadviseurs, de bemiddelingsassistenten en de leden van de parketsecretariaten. »

Art. 70

In artikel 304 van hetzelfde Wetboek worden tussen de woorden « openbaar ministerie » en het woord « of » de woorden « de griffier » ingevoegd.

Art. 71

In artikel 305 van hetzelfde Wetboek worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1º in het eerste lid worden de woorden « griffiers-hoofden van de griffie en de griffiers » vervangen door het woord « hoofdgriffiers »;

2º in het vierde lid, wordt het woord « griffiers » vervangen door het woord « hoofdgriffiers ».

TEXTE DE LA PROPOSITION DE LOI DE M. VANDENBERGHE ET CONSORTS (Nº 1-270/1) ET/OU DE LA PROPOSITION DE LOI DE MM. ERDMAN ET LALLEMAND (Nº 1-147/1) (*)

Les secrétaires, dans le même ordre;

Les secrétaires adjoints, dans le même ordre.»

Art. 57

À l'article 310 du même Code, les mots «Les commis-greffiers» sont remplacés par les mots «Les greffiers adjoints».

Art. 58

À l'article 311 du même Code, les mots «Les commis-greffiers» sont remplacés par les mots «Les greffiers adjoints».

(*) Sauf indication contraire, les articles reproduits ci-après proviennent de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts.

TEXTE ADOPTÉ PAR LA COMMISSION DE LA JUSTICE

Art. 72

À l'article 310 du même Code, sont apportées les modifications suivantes:

1º les mots «Les membres de la cour et les membres du greffe y sont inscrits dans l'ordre qui suit» sont remplacés par les mots «Celle-ci s'établit comme suit»;

2º le mot «commis-greffiers» est remplacé par les mots «greffiers adjoints»;

3º l'article est complété comme suit:

«Les membres du secrétariat du parquet:

Le secrétaire en chef;

Le secrétaire-chef de service;

Les secrétaires, dans l'ordre de leur nomination;

Les secrétaires adjoints, dans le même ordre.»

Art. 73

À l'article 311 du même Code, sont apportées les modifications suivantes:

1º les mots «Les membres de la cour, les membres assesseurs et les membres du greffe y sont inscrits dans l'ordre qui suit» sont remplacés par les mots «Celle-ci s'établit comme suit»;

2º le mot «commis-greffiers» est remplacé par les mots «greffiers adjoints»;

3º l'article est complété comme suit:

«Les membres du secrétariat du parquet:

Le secrétaire en chef;

Les secrétaires-chefs de service, dans l'ordre de leur nomination;

Les secrétaires, dans le même ordre;

Les secrétaires adjoints, dans le même ordre.»

TEKST VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEER VANDENBERGHE C.S. (Nr. 1-270/1) EN/OF VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEREN ERDMAN EN LALLEMAND (Nr. 1-147/1) (*)

De secretarissen, naar dezelfde orde;

De adjunct-secretarissen, naar dezelfde orde.»

Art. 57

In artikel 310 van hetzelfde Wetboek wordt het woord «klerken-griffiers» vervangen door het woord «adjunct-griffiers».

Art. 58

In artikel 311 van hetzelfde Wetboek wordt het woord «klerken-griffiers» vervangen door het woord «adjunct-griffiers».

(*) Tenzij anders is vermeld, zijn de hierna afgedrukte artikelen afkomstig uit het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s.

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

Art. 72

In artikel 310 van hetzelfde Wetboek, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1º de woorden «waarop de leden van het hof en de leden van de griffie in de onderstaande volgorde worden ingeschreven» worden vervangen door de woorden «vastgesteld als volgt»;

2º het woord «klerken-griffiers» wordt vervangen door het woord «adjunct-griffiers»;

3º het artikel wordt aangevuld als volgt:

«Leden van het parketsecretariaat:

De hoofdsecretaris;

De secretaris-hoofd van dienst;

De secretarissen, in de volgorde van hun benoeming;

De adjunct-secretarissen, in dezelfde volgorde.»

Art. 73

In artikel 311 van hetzelfde Wetboek worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1º de woorden «waarop de leden van het hof, de leden assessoren en de leden van de griffie in de onderstaande volgorde worden ingeschreven» worden vervangen door de woorden «vastgesteld als volgt»;

2º het woord «klerken-griffiers» wordt vervangen door het woord «adjunct-griffiers»;

3º het artikel wordt aangevuld als volgt:

«Leden van het parketsecretariaat:

De hoofdsecretaris;

De secretarissen-hoofden van dienst, in de volgorde van hun benoeming;

De secretarissen, in dezelfde volgorde;

De adjunct-secretarissen, in dezelfde volgorde.»

TEXTE DE LA PROPOSITION DE LOI DE M. VANDENBERGHE ET CONSORTS (Nº 1-270/1) ET/OU DE LA PROPOSITION DE LOI DE MM. ERDMAN ET LALLEMAND (Nº 1-147/1) (*)

Art. 59

À l'article 312 du même Code, les mots «Les commis-greffiers» sont remplacés par les mots «Les greffiers adjoints».

(*) Sauf indication contraire, les articles reproduits ci-après proviennent de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts.

TEXTE ADOPTÉ PAR LA COMMISSION DE LA JUSTICE

Art. 74

À l'article 312 du même Code, sont apportées les modifications suivantes:

1º les mots «Les membres du tribunal, les membres assesseurs et les membres du greffe y sont inscrits dans l'ordre qui suit» sont remplacés par les mots «Celle-ci s'établit comme suit»;

2º le mot «commis-greffiers» est remplacé par les mots «greffiers adjoints»;

3º l'article est complété comme suit:

«Les membres du secrétariat du parquet:

Le secrétaire en chef;

Les secrétaires-chefs de service, dans l'ordre de leur nomination;

Les secrétaires, dans le même ordre;

Les secrétaires adjoints, dans le même ordre.»

Art. 75

Un article 312*bis* est inséré dans le même Code, rédigé comme suit:

«*Art. 312*bis. — Dans les justices de paix, il est tenu une liste de rang. Celle-ci s'établit comme suit:

Le juge de paix;

Les juges de paix suppléants, dans l'ordre de leur nomination;

Le greffier en chef;

Le greffier;

Les greffiers adjoints, dans l'ordre de leur nomination.»

Art. 76

Un article 312*ter* est inséré dans le même Code, qui est rédigé comme suit:

«*Art. 312*ter. — Dans les tribunaux de police il est tenu une liste de rang. Celle-ci s'établit comme suit:

TEKST VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEER VANDENBERGHE C.S. (Nr. 1-270/1) EN/OF VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEREN ERDMAN EN LALLEMAND (Nr. 1-147/1) (*)

Art. 59

In artikel 312 van hetzelfde Wetboek wordt het woord «klerken-griffiers» vervangen door het woord «adjunct-griffiers».

(*) Tenzij anders is vermeld, zijn de hierna afgedrukte artikelen afkomstig uit het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s.

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

Art. 74

In artikel 312 van hetzelfde Wetboek, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1º de woorden «waarop de leden van de rechtbank, de leden assessoren en de leden van de griffie in de onderstaande volgorde worden ingeschreven» worden vervangen door de woorden «vastgesteld als volgt»;

2º het woord «klerken-griffiers» wordt vervangen door het woord «adjunct-griffiers»;

3º het artikel wordt aangevuld als volgt:

«Leden van het parketsecretariaat:

De hoofdsecretaris;

De secretarissen-hoofden van dienst, in de volgorde van hun benoeming;

De secretarissen, in dezelfde volgorde;

De adjunct-secretarissen, in dezelfde volgorde.»

Art. 75

In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 312*bis* ingevoegd, luidende:

«*Art. 312*bis. — In de vredegerechten wordt een ranglijst bijgehouden, vastgesteld als volgt:

De vrederechter;

De plaatsvervangende vrederechters, in de volgorde van hun benoeming;

De hoofdgriffier;

De griffier;

De adjunct-griffiers, naar orde van hun benoeming.»

Art. 76

In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 312*ter* ingevoegd, luidende:

«*Art. 312*ter. — In de politierechtbanken wordt een ranglijst bijgehouden, vastgesteld als volgt:

TEXTE DE LA PROPOSITION DE LOI DE M. VANDENBERGHE ET CONSORTS (Nº 1-270/1) ET/OU DE LA PROPOSITION DE LOI DE MM. ERDMAN ET LALLEMAND (Nº 1-147/1) (*)

Art. 60

L'article 314 du même Code est complété par l'alinéa suivant:

«Les greffiers en chef des justices de paix et des tribunaux de police prennent rang après les juges de paix et les juges au tribunal de police de la juridiction dans laquelle ils sont nommés. Ils prennent rang avant les greffiers-chefs de service, dans l'ordre de leur nomination, les greffiers, dans le même ordre, et les greffiers adjoints, dans le même ordre.»

Art. 61

§ 1er. À l'article 328, premier alinéa, du même Code, les mots «greffier-chef de greffe» sont remplacés par les mots «greffier en chef».

§ 2. Au même article, deuxième alinéa, les mots «le greffier-chef de greffe de» sont supprimés.

§ 3. Au même article, deuxième alinéa, les mots «la cour, le tribunal» sont remplacés par les mots «l'assemblée générale de la cour, du tribunal.»

§ 4. Au même alinéa, les mots «le juge de police» sont remplacés par les mots «l'assemblée générale du tribunal de police.»

(*) Sauf indication contraire, les articles reproduits ci-après proviennent de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts.

TEXTE ADOPTÉ PAR LA COMMISSION DE LA JUSTICE

Les juges, dans l'ordre de leur nomination;

Les juges suppléants, dans le même ordre;

Le greffier en chef;

Les greffiers-chefs de service, dans l'ordre de leur nomination;

Les greffiers, dans le même ordre;

Les greffiers adjoints, dans le même ordre.»

Art. 77

L'article 328 [...] du même Code est remplacé par les dispositions suivantes:

«*Art. 328.* — En cas d'empêchement dans les cours, les tribunaux et les tribunaux de police, le greffier en chef est remplacé par le greffier-chef de service ou le greffier qu'il désigne; dans les justices de paix, le greffier en chef est remplacé par le greffier ou le greffier adjoint qu'il désigne.

Lorsque le greffier en chef d'une cour, d'un tribunal, d'une justice de paix ou d'un tribunal de police est dans l'impossibilité de faire cette désignation, il est pourvu à son remplacement, selon le cas, par le premier président de la cour, le président du tribunal, le juge de paix ou le juge au tribunal de police.

TEKST VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEER VANDENBERGHE C.S. (Nr. 1-270/1) EN/OF VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEREN ERDMAN EN LALLEMAND (Nr. 1-147/1) (*)

Art. 60

Artikel 314 van hetzelfde Wetboek wordt aangevuld met het volgende lid:

«De hoofdgriffiers van de vredegerechten en politierechtbanken volgen de vrederechters en rechters in de politierechtbanken van de rechtsmacht waarin zij benoemd zijn. Zij worden gevolgd door de griffiershoofden van dienst, naar orde van hun benoeming, de griffiers, naar dezelfde orde en de adjunct-griffiers, naar dezelfde orde.»

Art. 61

§ 1. In artikel 328, eerste lid, van hetzelfde Wetboek worden de woorden «griffier-hoofd van de griffie» vervangen door het woord «hoofdgriffier».

§ 2. In hetzelfde artikel, tweede lid, wordt de woorden «of rechtbank, de griffier-hoofd van de griffie van» vervangen door de woorden «een rechtbank».

§ 3. In hetzelfde artikel, tweede lid, worden tussen de woorden «wordt daarin voorzien door» en de woorden «het hof» de woorden «de algemene vergadering van» ingevoegd.

§ 4. In hetzelfde artikel, tweede lid, wordt het woord «politierechter» vervangen door de woorden «algemene vergadering van de politierechtbank».

(*) Tenzij anders is vermeld, zijn de hierna afgedrukte artikelen afkomstig uit het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s.

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

De rechters, naar orde van hun benoeming;

De plaatsvervangende rechters, in dezelfde volgorde;

De hoofdgriffier;

De griffiers-hoofden van dienst, in de volgorde van hun benoeming;

De griffiers, in dezelfde volgorde;

De adjunct-griffiers, in dezelfde volgorde.»

Art. 77

Artikel 328 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepalingen:

«*Art. 328.* — Bij verhindering wordt de hoofdgriffier in de hoven, de rechtbanken en de politierechtbanken vervangen door de griffier-hoofd van dienst of de griffier die hij aanwijst; in de vredegerechten wordt de hoofdgriffier vervangen door de griffier of de adjunct-griffier die hij aanwijst.

Wanneer de hoofdgriffier van een hof, van een rechtbank, van een vredegerecht of van een politierechtbank zich in de onmogelijkheid bevindt om die aanwijzing te doen, wordt in zijn vervanging voorzien, naar gelang van het geval, door de eerste voorzitter van het hof, de voorzitter van de rechtbank, de vrederechter of de rechter in de politierechtbank.

TEXTE DE LA PROPOSITION DE LOI DE M. VANDENBERGHE ET CONSORTS (Nº 1-270/1) ET/OU DE LA PROPOSITION DE LOI DE MM. ERDMAN ET LALLEMAND (Nº 1-147/1) (*)

§ 5. Au même article, troisième alinéa, le mot «commis-greffiers» est remplacé par les mots «greffiers adjoints.»

§ 6. Au même article, troisième alinéa, sont ajoutés, *in fine*, les mots «pour six mois ou plus».

§ 7. Au même article, quatrième alinéa, le mot «commis-greffiers» est remplacé par les mots «greffiers adjoints».

§ 8. Au quatrième alinéa du même article, les mots «sans qu'il y ait lieu à prestation nouvelle de serment» sont supprimés.

§ 9. Au même article est inséré, après le troisième alinéa, l'alinéa suivant:

«Lorsque les nécessités du service le justifient, le greffier en chef peut charger un rédacteur ou un employé lauréat des examens de candidat-greffier d'exercer temporairement les fonctions de greffier, et ce pour une période déterminée et limitée, à condition d'indiquer la raison de la délégation.»

§ 10. Le même article est complété, *in fine*, par l'alinéa suivant:

«Dans tous les cas précités, une nouvelle prestation de serment est superflue.»

Art. 62

L'article 329 du même Code est remplacé par l'alinéa suivant:

«*Article 329.* — Lorsque le greffier en chef, les greffiers et les greffiers adjoints se trouvent empêchés ou même lorsqu'il y aurait péril à attendre qu'un greffier fût présent, le juge peut assumer, en qualité de greffier, un rédacteur ou un employé du greffe. À défaut de ceux-ci, l'article 170, dernier alinéa, du présent Code est applicable.

Une prestation nouvelle de serment est superflue.»

(*) Sauf indication contraire, les articles reproduits ci-après proviennent de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts.

TEXTE ADOPTÉ PAR LA COMMISSION DE LA JUSTICE

Lorsque les nécessités du service le justifient, le procureur général peut déléguer des greffiers adjoints d'un greffe dans un autre pour six mois au plus.

Les greffiers adjoints délégués peuvent être assumés en qualité de greffiers.

Dans tous les cas précités, une nouvelle prestation de serment est superflue.

Lorsque les nécessités du service le justifient, le greffier en chef peut charger un rédacteur ou un employé lauréat des examens de candidat-greffier d'exercer temporairement les fonctions de greffier, et ce pour une période déterminée et limitée, à condition d'indiquer la raison de la délégation.»

[...]

Art. 78

L'article 329 du même Code est remplacé par la disposition suivante:

«*Art. 329.* — Lorsque le greffier en chef, les greffiers et les greffiers adjoints se trouvent empêchés ou [...] lorsqu'il y aurait péril à attendre qu'un greffier fût présent, le juge peut assumer, en qualité de greffier, un rédacteur ou un employé du greffe [...]»

TEKST VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEER VANDENBERGHE C.S. (Nr. 1-270/1) EN/OF VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEREN ERDMAN EN LALLEMAND (Nr. 1-147/1) (*)

§ 5. In hetzelfde artikel, derde lid, wordt het woord «griffiersklerken» vervangen door het woord «adjunct-griffiers».

§ 6. In hetzelfde artikel, derde lid, worden tussen de woorden «een bepaalde griffie» en het woord «opdracht» de woorden «voor maximum zes maanden» ingevoegd.

§ 7. In hetzelfde artikel, vierde lid, wordt het woord «griffiersklerken» vervangen door het woord «adjunct-griffiers».

§ 8. In hetzelfde artikel, vierde lid, worden de woorden «zonder nieuwe eedaflegging» geschrapt.

§ 9. In hetzelfde artikel wordt na het derde lid het volgende lid ingevoegd:

«Wanneer de behoeften van de dienst het rechtvaardigen kan de hoofdgriffier een opsteller of een beambte, die geslaagd is in de examens van kandidaat-griffier, opdracht geven tijdelijk het ambt van griffier uit te oefenen, dit voor een bepaalde en beperkte tijd en mits opgave van de reden van de opdracht.»

§ 10. Hetzelfde artikel wordt *in fine* aangevuld met het volgende lid:

«In alle voormelde gevallen is een nieuwe eedaflegging overbodig.»

Art. 62

Artikel 329 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt:

«*Artikel 329.* — Wanneer de hoofdgriffier, de griffiers en de adjunct-griffiers verhinderd zijn of zelfs wanneer er gevaar mocht bij zijn te wachten tot een griffier tegenwoordig is, kan de rechter zich als griffier een opsteller of een beambte van de griffie toevoegen. Bij gebreke van dezen is artikel 170, laatste lid, van dit Wetboek van toepassing.

Een nieuwe eedaflegging is overbodig.»

(*) Tenzij anders is vermeld, zijn de hierna afgedrukte artikelen afkomstig uit het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s.

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

Wanneer de behoeften van de dienst het rechtvaardigen, kan de procureur-generaal aan adjunct-griffiers van een bepaalde griffie opdracht geven om voor maximum zes maanden hun ambt in een andere griffie te vervullen.

De adjunct-griffiers aan wie opdracht is gegeven, kunnen als griffier aan de griffie worden toegevoegd.

In alle voormelde gevallen is een nieuwe eedaflegging overbodig.

Wanneer de behoeften van de dienst het rechtvaardigen kan de hoofdgriffier een opsteller of een beambte, die geslaagd is in de examens van kandidaat-griffier, opdracht geven tijdelijk het ambt van griffier uit te oefenen, dit voor een bepaalde en onbeperkte tijd en mits opgave van de reden van de opdracht.»

[...]

Art. 78

Artikel 329 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling:

«*Art. 329.* — Wanneer de hoofdgriffier, de griffiers en de adjunct-griffiers verhinderd zijn of wanneer de zaak geen uitstel gedoogt tot een griffier tegenwoordig is, kan de rechter zich als griffier een opsteller of een beambte van de griffie toevoegen [...]»

TEXTE DE LA PROPOSITION DE LOI DE M. VANDENBERGHE ET CONSORTS (Nº 1-270/1) ET/OU DE LA PROPOSITION DE LOI DE MM. ERDMAN ET LALLEMAND (Nº 1-147/1) (*)

Art. 63

§ 1er. À l'article 330, premier alinéa, du même Code, les mots «commis-greffiers» sont remplacés par les mots «greffiers adjoints».

§ 2. Au même article est inséré, après le premier alinéa, l'alinéa suivant:

«[...] La disposition qui précède est également applicable aux greffiers en chef en ce qui concerne les délégations dans les départements ministériels, dans des commissions, des organismes ou des services gouvernementaux.»

§ 3. Au deuxième alinéa du même article, qui devient le troisième alinéa, faire précéder les mots «Les greffiers» par les mots «Les greffiers en chef,».

§ 4. Au deuxième alinéa du même article, qui devient le troisième alinéa, le mot «commis-greffiers» est remplacé par les mots «greffiers adjoints».

(*) Sauf indication contraire, les articles reproduits ci-après proviennent de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts.

TEXTE ADOPTÉ PAR LA COMMISSION DE LA JUSTICE

Art. 79

Un article 329*bis* est inséré dans le même Code, qui est rédigé comme suit:

«*Art. 329*bis. — En cas d'empêchement, le secrétaire en chef du parquet est remplacé par le secrétaire-chef de service ou le secrétaire qu'il désigne. Lorsqu'il se trouve dans l'impossibilité de faire [...] cette désignation, il est pourvu à son remplacement, selon le cas, par le procureur général, le procureur du Roi ou l'auditeur du travail.

Une prestation nouvelle de serment est superflue.»

Art. 80

L'article 330 [...] du Code judiciaire est remplacé par la disposition suivante:

«*Art. 330.* — Le ministre de la Justice peut, sans préjudice de l'application des articles 328 et 329, déléguer à d'autres fonctions égales ou supérieures dans leur greffe ou dans un autre greffe civil ou militaire ou dans les départements ou cabinets ministériels, commissions, organismes ou offices gouvernementaux, des greffiers, greffiers adjoints, rédacteurs, employés, messagers d'une cour, d'un tribunal ou d'un conseil de guerre. L'article 327*bis* peut leur être appliqué conformément à une disposition légale ou réglementaire particulière.

[...] La disposition du premier alinéa s'applique aux greffiers en chef en ce qui concerne les délégations dans des départements ou cabinets ministériels, [...] des commissions, des organismes ou des offices gouvernementaux.

Les greffiers en chef, greffiers, greffiers adjoints, rédacteurs, employés et messagers ainsi délégués continuent à jouir de leur traitement, des augmentations et avantages y afférents. Néanmoins, ils bénéficient des traitements et indemnités attachés aux fonctions qu'ils remplissent par délégation s'ils sont plus élevés.»

TEKST VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEER VANDENBERGHE C.S. (Nr. 1-270/1) EN/OF VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEREN ERDMAN EN LALLEMAND (Nr. 1-147/1) (*)

Art. 63

§ 1. In artikel 330, eerste lid, van hetzelfde Wetboek wordt het woord «griffiersklerken» vervangen door het woord «adjunct-griffiers».

§ 2. In hetzelfde artikel wordt na het eerste lid het volgende lid ingevoegd:

«Voorafgaande bepaling is ook van toepassing op de hoofdgriffiers wat betreft de opdrachten in ministeriële departementen, in regeringscommissies, -instellingen of -diensten.»

§ 3. In hetzelfde artikel, tweede lid, dat het derde lid wordt, wordt tussen het woord «De» en het woord «griffiers» het woord «hoofdgriffiers,» ingevoegd.

§ 4. In hetzelfde artikel, tweede lid, dat het derde lid wordt, wordt het woord «griffiersklerken» vervangen door het woord «adjunct-griffiers».

(*) Tenzij anders is vermeld, zijn de hierna afgedrukte artikelen afkomstig uit het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s.

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

Art. 79

In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 329*bis* ingevoegd, luidende:

«*Art. 329*bis. — Bij verhindering wordt de hoofdsecretaris van het parket vervangen door de secretarishoofd van dienst of de secretaris die hij aanwijst. Wanneer hij zich in de onmogelijkheid bevindt om die aanwijzing te doen, wordt in zijn vervanging voorzien, naar gelang van het geval, door de procureur-generaal, de procureur des Konings of de arbeidsauditeur.

Een nieuwe eedaflegging is overbodig.»

Art. 80

Artikel 330 [...] van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling:

«*Art. 330.* — Onverminderd de toepassing van de artikelen 328 en 329 kan de minister van Justitie aan griffiers, adjunct-griffiers, opstellers, beambten en boden bij een hof, een rechtbank of een krijgsraad opdracht geven om een gelijk of een hoger ambt te vervullen in hun griffie, in een andere burgerlijke of militaire griffie, in ministeriële departementen of kabinetten, in regeringscommissies, -instellingen of -diensten. Overeenkomstig een bijzondere wets- of verordeningsbepaling kan artikel 327*bis* op hen worden toegepast.

[...] Het bepaalde in het eerste lid is van toepassing op de hoofdgriffiers wat betreft de opdrachten in ministeriële departementen of kabinetten, in regeringscommissies, -instellingen of -diensten.

De hoofdgriffiers, griffiers, adjunct-griffiers, opstellers, beambten en boden aan wie aldus opdracht is gegeven, blijven hun wedde met de eraan verbonden verhogingen en voordelen genieten. Zij ontvangen evenwel de wedde en vergoedingen van het hun opgedragen ambt, indien deze hoger zijn.»

TEXTE DE LA PROPOSITION DE LOI DE M. VANDENBERGHE ET CONSORTS (Nº 1-270/1) ET/OU DE LA PROPOSITION DE LOI DE MM. ERDMAN ET LALLEMAND (Nº 1-147/1) (*)

Art. 64

À l'article 331 du même Code, les deux derniers alinéas sont remplacés par les dispositions suivantes :

« Les greffiers en chef, sans autorisation du premier président de la cour, du président du tribunal, du juge le plus ancien du tribunal de police ou du juge de paix de la juridiction à laquelle ils sont attachés.

Les greffiers-chefs de greffe, les greffiers et les greffiers adjoints, sans autorisation du greffier en chef de la juridiction à laquelle ils sont attachés. »

(*) Sauf indication contraire, les articles reproduits ci-après proviennent de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts.

TEXTE ADOPTÉ PAR LA COMMISSION DE LA JUSTICE

Art. 81

Un article 330*bis* est inséré dans le même Code, qui est rédigé comme suit :

« *Art. 330*bis. — Le ministre de la Justice peut, sans préjudice de l'application de l'article 329*bis*, déléguer à d'autres fonctions égales ou supérieures dans leur parquet ou dans un autre parquet civil ou militaire ou dans des départements ou cabinets ministériels, commissions, organismes ou offices gouvernementaux, des secrétaires en chef, des secrétaires, des secrétaires adjoints, des conseillers en médiation, des assistants de médiation, des traducteurs, des rédacteurs, des employés et des messagers de parquet. L'article 327*bis* peut leur être appliqué conformément à une disposition légale ou réglementaire particulière.

Les secrétaires en chef, secrétaires, secrétaires adjoints, conseillers en médiation, assistants de médiation, traducteurs, rédacteurs, employés et messagers ainsi délégués continuent de jouir de leur traitement, des augmentations et avantages y afférents. Néanmoins, ils bénéficient des traitements et indemnités attachés aux fonctions qu'ils remplissent par délégation s'ils sont plus élevés. »

Art. 82

À l'article 331, alinéa 2, du même Code, les deux dernières phrases sont remplacées par les dispositions suivantes :

« les greffiers en chef, sans autorisation du premier président de la cour, du président du tribunal, du juge le plus ancien au tribunal de police ou du juge de paix de la juridiction à laquelle ils sont attachés;

les greffiers-chefs de service, les greffiers et les greffiers adjoints, sans autorisation du greffier en chef de la juridiction à laquelle ils sont attachés. »

Art. 83

Un article 331*bis* est inséré dans le même Code, qui est rédigé comme suit :

TEKST VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEER VANDENBERGHE C.S. (Nr. 1-270/1) EN/OF VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEREN ERDMAN EN LALLEMAND (Nr. 1-147/1) (*)

Art. 64

In artikel 331 van hetzelfde Wetboek worden de laatste twee leden vervangen door de volgende bepalingen :

« De hoofdgriffiers, zonder vergunning van de eerste voorzitter van het hof, de voorzitter van de rechtbank, de oudstbenoemde rechter in de politierechtbank of de vrederechter van de rechtsmacht waaraan zij verbonden zijn.

De griffiers-hoofden van dienst, griffiers en adjunct-griffiers, zonder vergunning van de hoofdgriffier van de rechtsmacht waaraan zij verbonden zijn. »

(*) Tenzij anders is vermeld, zijn de hierna afgedrukte artikelen afkomstig uit het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s.

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

Art. 81

In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 330*bis* ingevoegd, luidende :

« *Art. 330*bis. — Onverminderd de toepassing van artikel 329*bis* kan de minister van Justitie aan de hoofdsecretarissen, secretarissen, adjunct-secretarissen, bemiddelingsadviseurs, bemiddelingsassistenten, vertalers, opstellers, beambten en boden bij het parket, opdracht geven om een gelijk of een hoger ambt te vervullen in hun parket, in een ander burgerlijk of militair parket, in ministeriële departementen of kabinetten, in regeringscommissies, -instellingen of -diensten. Overeenkomstig een bijzondere wets- of verordeningsbepaling kan artikel 327*bis* op hen worden toegepast.

De hoofdsecretarissen, secretarissen, adjunct-secretarissen, bemiddelingsadviseurs, bemiddelingsassistenten, vertalers, opstellers, beambten en boden aan wie aldus opdracht is gegeven, blijven hun wedde met de eraan verbonden verhogingen en voordelen genieten. Zij ontvangen evenwel de wedde en vergoedingen van het hun opgedragen ambt, indien deze hoger zijn. »

Art. 82

In artikel 331, tweede lid, van hetzelfde Wetboek worden de twee laatste zinnen vervangen door de volgende bepalingen :

« de hoofdgriffiers, zonder vergunning van de eerste voorzitter van het hof, de voorzitter van de rechtbank, de oudsbenoemde rechter in de politierechtbank of de vrederechter van het gerecht waaran zij verbonden zijn;

de griffiers-hoofden van dienst, griffiers en adjunct-griffiers, zonder vergunning van de hoofdgriffier van het gerecht waaraan zij verbonden zijn. »

Art. 83

In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 331*bis* ingevoegd, luidende :

TEXTE DE LA PROPOSITION DE LOI DE M. VANDENBERGHE ET CONSORTS (Nº 1-270/1) ET/OU DE LA PROPOSITION DE LOI DE MM. ERDMAN ET LALLEMAND (Nº 1-147/1) (*)

Art. 65

§ 1er. À l'article 354, premier alinéa, du même Code, les mots «secrétaires», «secrétaires-adjoints» et «commis-secrétaires» sont remplacés respectivement par les mots «secrétaires en chef», «secrétaires» et «secrétaires adjoints».

(*) Sauf indication contraire, les articles reproduits ci-après proviennent de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts.

TEXTE ADOPTÉ PAR LA COMMISSION DE LA JUSTICE

«*Art. 331*bis. — Les secrétaires en chef, les secrétaires-chefs de service, les secrétaires, les secrétaires adjoints, les conseillers en médiation et les assistants de médiation ne peuvent s'absenter si le service doit souffrir de leur absence.

Les secrétaires en chef, les conseillers en médiation et les assistants de médiation ne peuvent s'absenter plus de trois jours, sans autorisation, selon le cas, du procureur général, du procureur du Roi ou de l'auditeur du travail.»

Art. 84

L'article 353*bis* du même Code est remplacé par les dispositions suivantes:

«*Art. 353*bis. — Les règles d'incompatibilité déterminées à l'article 293 sont applicables aux conseillers en médiation et aux assistants de médiation, aux membres du secrétariat du parquet, au personnel des greffes et des secrétariats des parquets, aux attachés au service de la documentation et de la concordance des textes auprès de la Cour de cassation ainsi qu'aux membres du personnel titulaires d'un grade de qualification particulière, créé par le Roi, conformément à l'article 185, alinéa 1er.»

Art. 85

Dans l'article 354 [...] du même Code, les alinéas 1er et 2 sont remplacés par les alinéas suivants:

«Le Roi détermine la prestation de serment du personnel des greffes et des secrétariats de parquet, ainsi que des attachés au service de la documentation et de la concordance des textes auprès de la Cour de cassation. Il détermine également les absences, les congés et vacances du personnel précité, ainsi que des secrétaires en chef, des secrétaires, des secrétaires adjoints, des conseillers en médiation et des assistants de médiation.

TEKST VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEER VANDENBERGHE C.S. (Nr. 1-270/1) EN/OF VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEREN ERDMAN EN LALLEMAND (Nr. 1-147/1) (*)

Art. 65

§ 1. In artikel 354, eerste lid, van hetzelfde Wetboek worden de woorden «secretarissen», «adjunct-secretarissen» en «klerken-secretarissen» vervangen door «hoofdsecretarissen» respectievelijk «secretarissen» en «adjunct-secretarissen».

(*) Tenzij anders is vermeld, zijn de hierna afgedrukte artikelen afkomstig uit het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s.

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

«*Art. 331*bis. — De hoofdsecretarissen, secretarissen-hoofden van dienst, secretarissen, adjunct-secretarissen, bemiddelingsadviseurs en -assistenten mogen niet afwezig zijn wanneer de dienst eronder lijdt.

De hoofdsecretarissen, de bemiddelingsadviseurs en -assistenten mogen niet langer dan drie dagen afwezig zijn zonder vergunning, naar gelang van het geval, van de procureur-generaal, van de procureur des Konings of van de arbeidsauditeur.»

Art. 84

Artikel 353*bis* van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepalingen:

«*Art. 353*bis. — De regels inzake onverenigbaarheid bepaald in artikel 293 zijn van toepassing op de bemiddelingsadviseurs en -assistenten, op de leden van het parketsecretariaat, op het personeel van de griffies en van de parketsecretariaten, op de attachés in de dienst voor documentatie en overeenstemming der teksten bij het Hof van Cassatie alsook op de personeelsleden die een bijzondere graad bekleden ingesteld door de Koning overeenkomstig artikel 185, eerste lid.»

Art. 85

In artikel 354 [...] van hetzelfde Wetboek worden het eerste en het tweede lid vervangen door de volgende leden:

«De Koning regelt de eedaflegging van het personeel van de griffies en van de parketsecretariaten, alsmede van de attachés in de dienst voor documentatie en overeenstemming der teksten bij het Hof van Cassatie. Hij regelt eveneens de afwezigheid, het verlof en de vakantie van voornoemd personeel, alsmede van de hoofdsecretarissen, de secretarissen, de adjunct-secretarissen, de bemiddelingsadviseurs en -assistenten.

TEXTE DE LA PROPOSITION DE LOI DE M. VANDENBERGHE ET CONSORTS (Nº 1-270/1) ET/OU DE LA PROPOSITION DE LOI DE MM. ERDMAN ET LALLEMAND (Nº 1-147/1) (*)

§ 2. Au même article, deuxième alinéa, les mots «aux greffiers» sont supprimés.

Art. 66

Aux articles 366, 367, 369, 370, 372, 373, 374, 375, 403, 415 et 416 du même Code, les titres mentionnés sont tous modifiés dans le sens indiqué à l'article 2 de la présente loi.

Art. 67

À l'article 381 du même Code, les mots «le greffier» sont remplacés par les mots «le greffier en chef» et les mots «le secrétaire» par les mots «le secrétaire en chef».

(*) Sauf indication contraire, les articles reproduits ci-après proviennent de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts.

TEXTE ADOPTÉ PAR LA COMMISSION DE LA JUSTICE

En ce qui concerne les absences pour cause de maladie ou d'infirmité, le Roi peut appliquer aux greffiers, aux secrétaires, aux conseillers en médiation, aux assistants de médiation, au personnel des greffes et des secrétariats de parquet, ainsi qu'aux attachés au service de la documentation et de la concordance des textes auprès de la Cour de cassation, les dispositions en vigueur pour les agents de l'État.»

Art. 86

Aux articles 366, 367*ter*, 369, 370, 372, 373, 373*ter*, 374, 375, 403, 415 et 416 du même Code, les titres mentionnés sont [...] modifiés conformément au prescrit de l'article 2 de la présente loi.

Art. 87

Le chapitre V du titre III du livre II de la deuxième partie du même Code est remplacé par la disposition suivante:

«Chapitre V. Disposition commune relative aux conseillers en médiation et aux assistants de médiation, au personnel des greffes et des secrétariats de parquet et aux attachés au service de la documentation et de la concordance des textes auprès de la Cour de cassation.

Art. 380. — Le Roi fixe les traitements des traducteurs, traducteurs principaux, rédacteurs, rédacteurs principaux, employés, employés principaux, messagers, messagers-chef et messagers principaux des greffes et des secrétariats de parquet, des attachés au service de la documentation et de la concordance des textes auprès de la Cour de cassation, ainsi que les traitements des conseillers en médiation, assistants de médiation et assistants de médiation principaux.»

Art. 88

À l'article 381 du même Code, les mots «le greffier» sont remplacés par les mots «le greffier en chef» et les mots «le secrétaire» par les mots «le secrétaire en chef».

TEKST VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEER VANDENBERGHE C.S. (Nr. 1-270/1) EN/OF VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEREN ERDMAN EN LALLEMAND (Nr. 1-147/1) (*)

§ 2. In hetzelfde artikel, tweede lid, worden de woorden «van de griffiers,» geschrapt.

Art. 66

In de artikelen 366, 367, 369, 370, 372, 373, 374, 375, 403, 415 en 416 van hetzelfde Wetboek worden de vermelde titels telkens gewijzigd zoals aangegeven in artikel 2 van deze wet.

Art. 67

In artikel 381 van hetzelfde Wetboek worden de woorden «de griffier» en «de secretaris» telkens vervangen door de woorden «de hoofdgriffier», respectievelijk «de hoofdsecretaris».

(*) Tenzij anders is vermeld, zijn de hierna afgedrukte artikelen afkomstig uit het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s.

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

De Koning kan voor de afwezigheden wegens ziekte of gebrekkigheid van de griffiers, van de secretarissen, van de bemiddelingsadviseurs en -assistenten, van het personeel van de griffies en van de parketsecretariaten, alsmede van de attachés in de dienst voor documentatie en overeenstemming der teksten bij het Hof van Cassatie, de regeling toepassen die geldt voor het Rijkspersoneel.»

Art. 86

In de artikelen 366, 367*ter*, 369, 370, 372, 373, 373*ter*, 374, 375, 403, 415 en 416 van hetzelfde Wetboek worden de vermelde titels telkens gewijzigd overeenkomstig het bepaalde in artikel 2 van deze wet.

Art. 87

In deel II, boek II, titel III van hetzelfde Wetboek wordt hoofdstuk V vervangen door de volgende bepaling:

«Hoofdstuk V. Bepaling geldend voor de bemiddelingsadviseurs en -assistenten, voor het personeel van de griffies en de parketsecretariaten en voor de attachés in de dienst voor documentatie en overeenstemming der teksten bij het Hof van Cassatie.

Art. 380. — De Koning bepaalt de wedden van de vertalers, de eerstaanwezende vertalers, de opstellers, de eerstaanwezende opstellers, de beambten, de eerstaanwezende beambten, de boden, de hoofdboden en de eerstaanwezende boden van de griffies en de parketsecretariaten, van de attachés in de dienst voor documentatie en overeenstemming der teksten bij het Hof van Cassatie, alsook de wedden van de bemiddelingsadviseurs, de bemiddelingsassistenten en de eerstaanwezende bemiddelingsassistenten.»

Art. 88

In artikel 381 van hetzelfde Wetboek worden de woorden «de griffier» en «de secretaris» telkens vervangen door de woorden «de hoofdgriffier», respectievelijk «de hoofdsecretaris».

TEXTE DE LA PROPOSITION DE LOI DE M. VANDENBERGHE ET CONSORTS (Nº 1-270/1) ET/OU DE LA PROPOSITION DE LOI DE MM. ERDMAN ET LALLEMAND (Nº 1-147/1) (*)

Disposition transitoire

Art. 68

La personne qui, au moment de l'entrée en vigueur de la présente loi, occupe la fonction de greffier en chef, de greffier, de greffier adjoint, de secrétaire en chef, de secrétaire, de secrétaire adjoint, de rédacteur, d'employé ou de messager, et qui, conformément à la législation modifiée, remplissait les conditions de nomination à une de ces fonctions, continue de les remplir, excepté pour ce qui est de l'ancienneté de service prescrite par la présente loi.

(*) Sauf indication contraire, les articles reproduits ci-après proviennent de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts.

TEXTE ADOPTÉ PAR LA COMMISSION DE LA JUSTICE

Art. 89

L'article 512, § 1er, du même Code est complété par les alinéas suivants :

« Les candidatures précitées doivent être introduites à peine de déchéance dans un délai d'un mois à partir de la publication de la vacance dans le *Moniteur belge*.

La publication pourra avoir lieu six mois au plus tôt avant la vacance.

Aucune nomination ne peut intervenir avant l'écoulement du délai prévu au deuxième alinéa. »

Dispositions transitoires

Art. 90

Les greffiers-chefs de greffe, les commis-greffiers, les secrétaires, les secrétaires adjoints-chefs de service, les secrétaires adjoints et les commis-secrétaires en fonction, porteront respectivement le titre de « greffier en chef », de « greffier adjoint », de « secrétaire en chef », de « secrétaire-chef de service », de « secrétaire » et de « secrétaire adjoint » à partir du jour de l'entrée en vigueur de la présente loi.

Art. 91

La personne qui, au moment de l'entrée en vigueur de la présente loi, exerce la fonction de greffier en chef, de greffier, de greffier adjoint, de secrétaire en chef, de secrétaire, de secrétaire adjoint, de rédacteur ou d'employé peut, conformément aux conditions de nomination fixées par le Code judiciaire avant l'entrée en vigueur de la présente loi, être nommée greffier en chef, greffier, greffier adjoint, secrétaire en chef, secrétaire ou secrétaire adjoint, pour autant qu'elle remplisse à ce moment toutes les conditions de nomination précitées, à l'exception de celles relatives à l'ancienneté de service.

TEKST VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEER VANDENBERGHE C.S. (Nr. 1-270/1) EN/OF VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEREN ERDMAN EN LALLEMAND (Nr. 1-147/1) (*)

Overgangsbepaling

Art. 68

De persoon die op het ogenblik van de inwerkingtreding van deze wet het ambt bekleedt van hoofdgriffier, griffier, adjunct-griffier, hoofdsecretaris, secretaris, adjunct-secretaris, opsteller, beambte of bode en overeenkomstig de gewijzigde wetgeving in de voorwaarden verkeerde tot benoeming in een van deze ambten, blijft in de voorwaarden tot deze benoeming, met uitzondering van de in deze wet voorgeschreven dienstanciënniteit.

(*) Tenzij anders is vermeld, zijn de hierna afgedrukte artikelen afkomstig uit het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s.

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

Art. 89

Artikel 512, § 1, van hetzelfde Wetboek wordt aangevuld met de volgende leden :

« De voormelde kandidaturen moeten op straffe van verval worden ingediend binnen een termijn van één maand na de bekendmaking van de vacature in het *Belgisch Staatsblad*.

De bekendmaking kan geschieden op zijn vroegst zes maanden vóór het ontstaan van de vacature.

Geen benoeming kan geschieden dan nadat de termijn bepaald in het tweede lid is verlopen. »

Overgangsbepalingen

Art. 90

De griffiers-hoofden van de griffie, de klerken-griffiers, de secretarissen, de adjunct-secretarissen-hoofden van dienst, de adjunct-secretarissen en de klerken-secretarissen in dienst voeren, met ingang van de dag waarop deze wet in werking treedt, respectievelijk de titel van « hoofdgriffier », van « adjunct-griffier », van « hoofdsecretaris », van « secretaris-hoofd van dienst », van « secretaris » en van « adjunct-secretaris ».

Art. 91

De persoon die op het ogenblik van de inwerkingtreding van deze wet het ambt uitoefent van hoofdgriffier, griffier, adjunct-griffier, hoofdsecretaris, secretaris, adjunct-secretaris, opsteller of beambte kan, overeenkomstig de benoemingsvoorwaarden gesteld in het Gerechtelijk Wetboek vóór de inwerkingtreding van deze wet, worden benoemd tot het ambt van hoofdgriffier, griffier, adjunct-griffier, hoofdsecretaris, secretaris of adjunct-secretaris, indien hij op dat ogenblik voldoet aan al de voormelde benoemingsvoorwaarden, met uitzondering van die betreffende de dienstanciënniteit.

TEXTE DE LA PROPOSITION DE LOI DE M. VANDENBERGHE ET CONSORTS (Nº 1-270/1) ET/OU DE LA PROPOSITION DE LOI DE MM. ERDMAN ET LALLEMAND (Nº 1-147/1) (*)

TEXTE ADOPTÉ PAR LA COMMISSION DE LA JUSTICE

Art. 92

Sans préjudice des dispositions de l'article 286*bis* du Code judiciaire, pour la nomination à un des emplois visés à cet article, sont prises chaque fois en considération à égalité:

1º la candidature des lauréats d'un examen de recrutement pour le grade concerné, organisé avant ou en cours d'organisation au moment de l'entrée en vigueur de la présente loi;

2º la candidature des lauréats du premier concours de recrutement pour le grade concerné organisé après l'entrée en vigueur de la présente loi, qui sont moins bien classés, mais qui exercent déjà les fonctions sur base d'un contrat de travail à l'endroit où l'emploi est devenu vacant, à condition qu'au moment de la publication de la vacance, ils soient déjà en fonction depuis un an.

Art. 93

Les lauréats d'un examen de recrutement pour le grade de rédacteur, organisé avant ou en cours d'organisation à la date de l'entrée en vigueur des articles 44 et 58 de la présente loi, sont censés remplir les conditions de nomination énoncées aux articles 270 et 282 du Code judiciaire, tels que modifiés par la présente loi.

Par dérogation aux articles 270 et 282 visés à l'alinéa précédent, l'employé qui, à la date de l'entrée en vigueur des articles 44 et 58 de la présente loi, n'est pas en possession du diplôme ou certificat requis mais compte une ancienneté de grade de deux ans au moins, conserve, pendant six ans à partir de la date précitée, le droit de participer à l'examen visé aux articles 270 et 282 précités.

Art. 94

Les lauréats d'un examen de recrutement pour le grade de conseiller en médiation, organisé avant ou en cours d'organisation au moment de l'entrée en vigueur de la présente loi, sont censés remplir les conditions de nomination énoncées à l'article 272*bis*, 2º, du Code judiciaire.

(*) Sauf indication contraire, les articles reproduits ci-après proviennent de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts.

TEKST VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEER VANDENBERGHE C.S. (Nr. 1-270/1) EN/OF VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEREN ERDMAN EN LALLEMAND (Nr. 1-147/1) (*)

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

Art. 92

Onverminderd het bepaalde in artikel 286*bis* van het Gerechtelijk Wetboek worden voor de benoeming in een van de betrekkingen vermeld in dat artikel, telkens op gelijkwaardige wijze in aanmerking genomen:

1º de kandidatuur van de geslaagden van het desbetreffend wervingsexamen, dat georganiseerd is vóór of nog in uitvoering is op het ogenblik van de inwerkingtreding van deze wet;

2º de kandidatuur van de geslaagden van het eerstvolgend na de inwerkingtreding van deze wet georganiseerd desbetreffend vergelijkend wervingsexamen, die minder gunstig zijn gerangschikt doch op grond van een arbeidsovereenkomst deze functies reeds vervullen op de plaats waar de betrekking is opengevallen, op voorwaarde dat zij op het ogenblik van de bekendmaking van de vacature reeds één jaar in dienst zijn.

Art. 93

De geslaagden van het wervingsexamen voor de graad van opsteller, dat georganiseerd is vóór of nog in uitvoering is op de datum van inwerkingtreding van de artikelen 44 en 58 van deze wet, worden geacht te voldoen aan de benoemingsvoorwaarden vermeld in de artikelen 270 en 282 van het Gerechtelijk Wetboek, zoals gewijzigd bij deze wet.

In afwijking van de artikelen 270 en 282 bedoeld in het vorige lid, behoudt de beambte die, op de datum van inwerkingtreding van de artikelen 44 en 58 van deze wet, niet in het bezit is van het vereiste diploma of getuigschrift maar minstens twee jaar graadanciënniteit heeft, gedurende zes jaar vanaf voormelde datum het recht om deel te nemen aan het examen bedoeld in de voormelde artikelen 270 en 282.

Art. 94

De geslaagden van het wervingsexamen voor de graad van bemiddelingsadviseur, dat georganiseerd is vóór of nog in uitvoering is op het ogenblik van de inwerkingtreding van deze wet, worden geacht te voldoen aan de benoemingsvoorwaarden vermeld in artikel 272*bis*, 2º, van het Gerechtelijk Wetboek.

(*) Tenzij anders is vermeld, zijn de hierna afgedrukte artikelen afkomstig uit het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s.

TEXTE DE LA PROPOSITION DE LOI DE M. VANDENBERGHE ET CONSORTS (Nº 1-270/1) ET/OU DE LA PROPOSITION DE LOI DE MM. ERDMAN ET LALLEMAND (Nº 1-147/1) (*)

TEXTE ADOPTÉ PAR LA COMMISSION DE LA JUSTICE

Art. 95

Pour continuer à bénéficier des dispositions des articles 92, 1º, 93 et 94, les lauréats doivent, par lettre recommandée à la poste au plus tard trois mois après la publication de l'avis d'organisation du deuxième examen pour le grade concerné organisé après l'entrée en vigueur de la présente loi, avoir fait part au ministre de la Justice du souhait de pouvoir conserver, pour une durée illimitée, le bénéfice de leur réussite. Le ministre de la Justice publiera à cette fin, au plus tard conjointement avec l'avis précité, un appel particulier au *Moniteur belge.*

Art. 96

Les porteurs du certificat de candidat greffier et de candidat secrétaire délivré sur base d'un examen organisé avant ou en cours d'organisation au moment de l'entrée en vigueur de la présente loi, sont censés être porteurs du certificat visé aux articles 269*bis* et 280 du Code judiciaire, tels que modifiés par la présente loi.

Entrée en vigueur

Art. 97

La présente loi entre en vigueur le premier jour du troisième mois qui suit celui au cours duquel elle aura été publiée au *Moniteur belge*, à l'exception des articles 15, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 28, 29, 30, 31, 47, 64, 65, 66 et 89, dont le Roi fixe la date d'entrée en vigueur et au plus tard un an après la date de sa publication au *Moniteur belge*.

(*) Sauf indication contraire, les articles reproduits ci-après proviennent de la proposition de loi de M. Vandenberghe et consorts.

TEKST VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEER VANDENBERGHE C.S. (Nr. 1-270/1) EN/OF VAN HET WETSVOORSTEL VAN DE HEREN ERDMAN EN LALLEMAND (Nr. 1-147/1) (*)

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

Art. 95

Om in aanmerking te blijven komen voor het bepaalde in de artikelen 92, 1º, 93 en 94, moeten de geslaagden, bij een ter post aangetekende brief, ten laatste drie maanden na de bekendmaking van het bericht tot organisatie van het tweede na de inwerkingtreding van deze wet georganiseerd desbetreffend examen, aan de minister van Justitie te kennen hebben gegeven te willen dat hun goede uitslag onbeperkt geldig blijft. Daartoe moet de minister van Justitie, ten laatste samen met voormeld bericht, een bijzondere oproep in het *Belgisch Staatsblad* bekendmaken.

Art. 96

De houders van het getuigschrift van kandidaat-griffier en van kandidaat-secretaris dat uitgereikt werd op basis van een examen dat georganiseerd is vóór of nog in uitvoering is op het ogenblik van de inwerkingtreding van deze wet, worden geacht houder te zijn van het getuigschrift bedoeld in de artikelen 269*bis* en 280 van het Gerechtelijk Wetboek, zoals gewijzigd door deze wet.

Inwerkingtreding

Art. 97

Deze wet treedt in werking de eerste dag van de derde maand volgend op die waarin ze in het *Belgisch Staatsblad* is bekendgemaakt, met uitzondering van de artikelen 15, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 28, 29, 30, 31, 47, 64, 65, 66 en 89, waarvan de Koning de datum van inwerkingtreding bepaalt en uiterlijk één jaar na haar bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad.*

(*) Tenzij anders is vermeld, zijn de hierna afgedrukte artikelen afkomstig uit het wetsvoorstel van de heer Vandenberghe c.s.